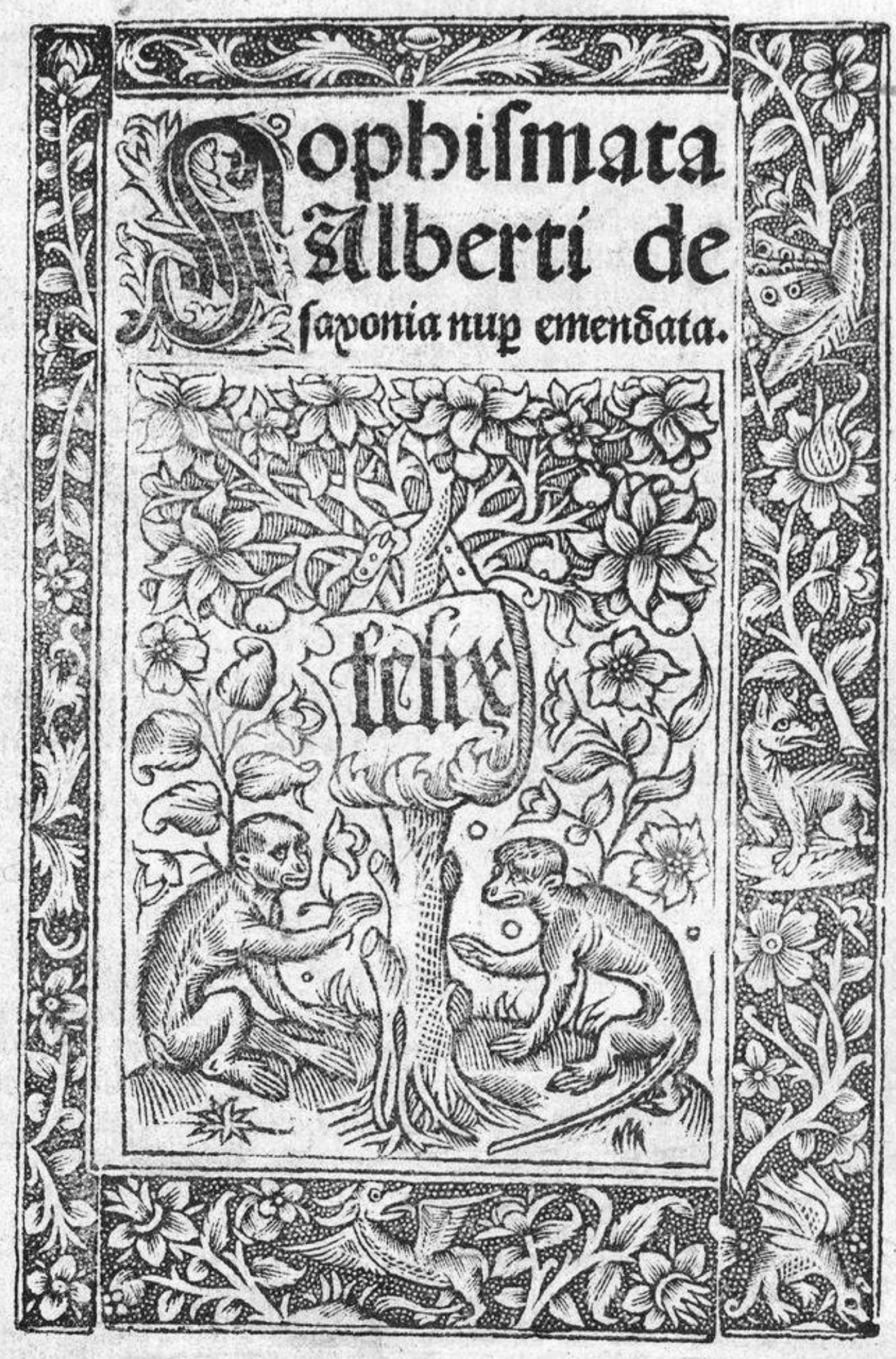

Frankfurt Kain Sogen Nutzi emit kr 43 43

¶Sophismata viri acutissimi.Magistri Alberti de saxonia: feliciť ĩcipiũt

o B rogatũ q̃dã scholariũ deo fauente q̃dam ꝓscribã sophismata ex pte diuersorum sincathegoreumatum difficultatem hñtia tale ordinẽ obseruando.¶Primo tractabo sophismata difficultatem habentia ex parte sincathegoreumatum affirmatiuoꝝ.¶Secundo ex pte negatiuoꝝ vel terminoꝝ includentium negatões.¶Tertio ex parte copule ꝑteriti vel futuri tꝑis determinate aliq̃ illoꝝ modorum necessario possibile.ꝛc. Quarto ex parte duorum mõꝝ ꝓpões determiantiũ ¶Quantũ ad primũ sciendũ est prio q̃ sophismata difficultatem hñtia ex parte sincathegoreumatum affirmatiuoꝝ sunt in multiplici drñtia ꝓm q̃ talium sincathegoreumatum q̃dã sunt que nõ exigunt nisi vnum verbum sicut ista omis quilibꝫ ꝛc. Et quedã sunt que exigũt duo ꝟba sicut ista/q̃tiẽscunq̃/vbicũq̃ vbiq̃ ꝛc.Aliã si diceret q̃tienscunq̃ sortes bibit:exprimendo solũ vnũ ꝟbum nõ esset ꝓpõ intelligibilis:Dꝫ si exprimerent duo ꝟba sicut hic/q̃tienscũq̃ sors bibit totiens ꝓmedit: esset ꝓpositio intelligibilis: Et talia sincathegoreumata ab auctoribus vocantur geminata.Sincathegoreumatum aũt ꝑmo mõ dictoꝝ quedã sunt que distribuunt in drñter ꝓsubstantijs vel accidẽtibus quiõ aũt ꝓaccñtib⁹ solũ. Exẽplum ꝑmi: vt/omis/vtq̃/tot⁹ ꝛ sic ꝯ alis. Exemplũ scõi: vt q̃lit/q̃t/q̃t⁹ et sic de alijs.Sincathegoreumatum aũt distributiuorum in drñter ꝓ substantijs ꝛ accñtibus:quedã sũt distributia pro partibus subiectiuis:vt/omis/quilꝫ ꝛc. quedam ꝓ ptibus ĩtegralib⁹:sicut totus.Sincathegoreumatum aũt distributiuorum ꝓ ptibus subiectiuis quedã sunt distributia in drñter pro omibus: vt/omis/quilꝫ.quedam ꝓ duobus vt vterq̃ ꝛc.Sincathegoreumata aũt distributiua pro omnibus partib⁹ subiectiuis aliqñ adduntur termino simplici:vt/omis homo currit.aliqñ ĩmino ꝓposito:vt/omis propõ vel eius ꝓdictoria ẽ vera.Mõ in prĩcipio hui⁹ tractatus intendo declarare diuersa sophismata ꝓm dictã diuersitatem sincathegorumatum ꝑdictoꝝ affirmatiuorum.¶Sunt primo sophismata difficultatem habẽtia ex pte sincathegoreumatũ affirmatiuoꝝ ꝛ distributiuorum pro omibus ptib⁹ subiectiuis inq̃tũ addũtur termino simplici.ꝛ ꝓnter de alijs sicut sunt ista/omis homo ẽ omnis hõ. omnis fenix est.¶Et qꝛ circa ista sophismata consueuerũt quattuor eẽ dubitationes:tractabo quattuor sophismata principalia. ¶Est ergo prima dubitatio vtrum li omis possit ita bñ addi ꝑdicato sicut subiecto.grã cuius tractabo illud sophisma/omis hõ est omnis homo. ¶Secunda dubitatio vtrum li omis ꝓuenienter addať ĩmino comuni qui nõ habeat tria supposita gratia cuius tractabo illud sophisma omnis fenix est.¶Tertia dubitatio. vtꝝ li omis possit distribuere terminum coẽm cui additur ꝓ spẽbus tm̃ ꝛ nõ ꝓ indiuiduis.grã cui⁹ tractabo illud sophisma:omne aĩal fuit in archa noe. ¶Quarta dubitatio.vtrum li omnis aliqñ teneatur collectiue ꝛ aliqñ distributiue.gratia cuius tractabo illud sophisma:omes apli dei sunt duodecim.

Sophisma.i. Est istud omnis homo est omnis homo.Probatur sophisma:quia idẽ predicatur de seipso:ergo est verum tenet conseq̃ntia:eo q̃ nulla est verior ꝓpõ illa in q̃ ꝑdicať idẽ de seipso.ꝓñtia patꝫ ꝛ añs sikr.¶Scõo sic arguiť ille hõ est ille hõ ꝛ ille hõ ẽ ille homo ꝛ sic de singulis:ergo omis hõ ẽ omis hõ ¶Tertio sic arguitur omis hõ ꝛ omnis hõ sunt eadẽ:ergo omis hõ ẽ omis homo Tenet ꝓñtia a siki.Maꝫ bñ seq̃tur sors ꝛ plato sunt idem:ergo sors ẽ plato. Añs ꝓbatur:Mã ille due ꝓpões:omis hõ currit:et omis hõ disputat non drñt nisi per ꝑdicata.sicut patꝫ:q̃a si remo-

uerentur predicata remanentia manerẽt eadẽ:scz ista:ois hõ.silr ⁊ ois hõ ⁊c.g omis hõ ẽ ois hõ.¶ Quarto sic. arguitur.aliqs hõ est ois hõ:⁊ q̃ rõne aliqs eadem rõne ois:ergo ois hõ est omis hõ.ꝛñtia ẽ nota.⁊ añs ꝓbat primo:qꝛ aliquis hõ.ẽ ille hõ ⁊ sic de singulis:ergo omis hõ ẽ omis hõ.Et cõfirmat:qꝛ ois hõ est aliqs hõ ⁊ ecõuerso ꝛñtia tz.Añs ꝓbatur:qꝛ ille hõ est aliqs hõ ⁊ ecõuerso:⁊ nõ ẽ hõ quin sit alquis hõ:ergo ois hõ ẽ aliqs hõ:⁊ econuerso:ergo aliqs hõ ẽ ois hõ ⁊ ecõuerso.¶ Quinto arguitur:hec ẽ falsa nõ ois hõ ẽ omis hõ/q̃ est ꝗdictoria sophismatis:ergo sophisma verũ.tz ꝛñtia.Añs ꝓbatur:qꝛ ꝛcko silli ex oppositis ẽ fka talis aũt ẽ ista:nõ omis hõ ẽ omis hõ.Qꝛ ꝓz sic arguẽdo.nullꝰ hõ est ois hõ.⁊ ois hõ ẽ ois hõ:ergo ñ ois hõ est ois hõ.¶ Sexto arguitur sic.Si sophisma eẽt falsum sequeret q̃ eius ꝗdictorium eẽt vex:scz illud:aliquis hõ non est ois hõ.qꝛ ẽ fkm.Nã sit ille aliquis hõ sortes.Tũc sic arguit:sors non est ois hõ:ergo:sors nõ ẽ sors.cõsequentia tz a toto in quãtitate ad suam ꝓtem:ergo ⁊c:¶ Plura alia arguñta pñt fieri contra illud sophisma:sed qꝛ illa tangũt alias difficultates q̃ tangentur postea:ideo de illis supsedeo. ¶ In oppositũ arguitur.sic.Omis hõ est ois hõ:sortes ẽ hõ:gꝰ sors ẽ ois hõ ꝛcklio ẽ fka:ergo aliq̃ ꝓmissax:nõ minor:ergo maior que erat sophisma:ergo sophisma est falsum.¶ Secũdo:sic arguitur.ꝗtraria sophismatꝭ ẽ xa ergo sophisma ẽ fkm:videlicet ista:nullus hõ ẽ omnis hõ.tz ꝛñtia eo q̃ contraria nõ pñt slr eẽ xa.¶ Circa hoc sophisma ẽ ꝓmo videdum vtrũ hꝰ sincathegoreuma omnis possit addi predicato exñte termino cõi ꝓpõnis affirmatiue vere absq̃ hꝰ q̃ fiat ꝓpõ falsa ¶ Secundo rñdetur ad sophisma ¶ Quãtum ad primũ Sciẽdum est q̃ tale ꝑdicatum põt eẽ fmin? cõis actu hñs plura indiuidua.vel põt esse terminus cõis actu habẽs vnicũ indiuduũ sicut ẽ iste terminus sol:vel fenix ¶ Secundo notandũ ẽ q̃ tale predicatũ põt accipi in numero singulari vel in nũero plurali. ¶ Tũc sit ꝓma ꝛcko Non est aliq̃ ꝓpositio affirãtiua vera cuius ꝑdicatũ distribuit. Probat:qꝛ si aliq̃ esset talis maxime esset ista:sortes est omis hõ.sed hꝰ nõ:qꝛ ꝑdicatuz istius ꝓpõnis ẽ hꝰ totũ:omis hõ.modo ly omis nõ distribuitur lz ly hõ distribuatur.Et hꝰ voluit arꝭ.in ꝓmo perihermenias cum dicit q̃ nulla est affirmatiua xa in q̃ vle vliter sumptũ ꝑdicatur. Et notãter dicit affirmatia qꝛ non est incõueniens de ꝓpõe negatiua:vt nullus hõ est asinꝰ. Unde predicatum istiꝰ ꝓpõnis distribuit et ratio huius est: qꝛ negatio si ẽ signũ negatiuum vle distribuit tam terim mediate q̃ imediate sequentem.Signuz aũt vle affirãtiuuz distribuit solũ terminum imediate seq̃ntez. ¶ Scda ꝛꝰ bñ stat q̃ aliq̃ est ꝓpõ cuius predicato põt addi signuz vle affirmatiuũ:sz hꝰ facto amplius nõ remaneret predicatum sed bñ pars ꝑdicati.¶ Patz de ista sol est sol.ꝑdicato põt addi signuz vle sic dicẽdo:sol est omis sol:sz tũc ly sol non ẽ amplius ꝑdicatũ:sz hꝰ totũ ois sol. Unde qñ sincathegoreuma ponitur a pte ꝑdicati tunc fit pars ꝑdicati sz qñ ponitur a pte sbiecti tũc nõ ẽ ps subiecti neq̃ subiectuz. ¶ Tertia conclusio.¶ Propõ affirmatia de predicato cõi in singulari numero accepto actu non hñte nisi vnũ supposituz ex additione huiꝰ signi omis ad tale predicatum nõ reddit fka. ptz de ista:sol ẽ sol que est xa.⁊ si dicat sol ẽ omis sol adhuc erit vera. ¶ Quarta concko q̃ ꝓpositio affirmatiua de ꝑdicato cõi in plurali numero accepto nõ habẽte nisi vnuz suppositum ẽ falsa:siue ꝑdicato addatur hoc signũ vle ois siue nõ. ptz dicendo sol est soles.vnde ipsa est falsa:eo q̃ supponit esse plures soles eadem ratiõe hec est falsa.sol est omis soles.¶ Quinta ꝛcko est q̃ propositio affirmatiua vera de predicato cõi in

singulari numero accepto cuius sunt actu plura supposita ex additione huius signi vlis omis ad pdicatum reddit falsa.ptz de ista hō est anial que est vera.sed si dicatur hō est omne aial illa est falsa.¶ Sexta ocko.Propositō affirmatiua va de pdicato cōi habente plura supposita in plurali numero accepto ⁊ subiecto sliter non reddit falsa ex additione huius signi oisvel oēs ad pdicatuz. ptz de ista q̄ est vera apostoli sunt apli.si dicatur apli sunt oēs apli:nō propter hoc reddit fla īmo oēs apli sunt oēs apostoli.nam demōstratis duodecim apostolis ipsi sunt omnes apostoli.

¶Quantum ad secundū clare ptz ex conclusionibus iā positis q̄ sophisma ē flm.Et cōfirmatur:nā sophisma ex q̄ est ppō affirmatiua vlis significat q̄ de q̄cūq̄ verificetur ly hō de eodez verificetur ly ois hō:sed hoc est flz sic dicendo:sors est hō:g sors est ois hō ⁊c.

¶Ex quo infero aliq̄ correlaria.

¶Primuz correlarium. q̄ possibile ē q̄ a ⁊ b conuertātur: et tñ a nō erit b nā si a imponeret ad significandū tātum q̄tū hec orō:ois hō et b sliter:tunc a et b conuertuntur sicut ille orōnes ois hō:⁊ ois hō et tñ a non est b:sicut ois hō non est ois hō. ¶Secundum correlarium ē q̄ a ē aliq̄d:et tñ nihil ē a.Hec propō ptz.nam stante dicta īpositione hec ppō:a est aliq̄d significat tantū quātuz ista:ois hō est aliq̄d.Et ideo sicut hec: ois hō est aliq̄d ē vera ita hec est vera:a est aliq̄d.et sicut hec est fla:aliq̄d est ois hō.ita hec:aliquid est a:⁊c.¶Tertium correlariū est q̄ a est b:⁊ tñ b nō ē a.ptz:nam si a significaret tantum quātū hec orō:omis hō et b tantum quātū hec orō:aliquis homo.tunc hec est vera:a est b:sicut hec omnis homo est aliquis homo.et hec est falsa:b est a: sicut hec aliquis homo est omnis homo. ¶Quartum correlarium. a est aliquid:et tamen a non est a.nā significet a tantū quātuz ista oratio:omnis hō. tunc hec est vera:a est aliquid:sicut hec oratio omis homo est aliquid et hec est falsa a est a: sicut hec omnis homo ē omnis homo.¶ Quintum correlarium est.a videt b:et tamen b non videt ab a.patz nam significet a tantum quantuz hec oratio:ois homo. ⁊ b sicut aliquis homo. et cum hoc ponatur q̄ ois hō videat seipm et nulluz alium tunc ista est vera: a videt b: sicut ista omis homo videt aliquem hominez.et hec est fla:b videtur ab a: sicut hec aliq̄s homo videtur ab omni hoīne.

¶Ad rationes. ¶Ad primam negat q̄ ibi sit predicatio eiusdem de eodez eo q̄ predicatum sophismatis est ois homo et subiectum est homo sicut patet in prima et secunda conclusionib' secundi articuli:modo non est idez homo et omnis homo.

¶Ad secundaz conceditur afis. et negatur ptia.quia in propositionibus singularib' inducētibus aliquaz vniuersalem debet esse consimile predicatum predicato propositionis vlis que inducitur:sicut ptz dicendo sortes currit plato currit et sic de alijs: igit ois homo currit:sed sic non est in ppoito Nam clarum est q̄ nō ē slle predicatū in ista:ille hō est ille hō ⁊ sic de singulis et in ista ois homo est omis hō propter hoc ptia non vz: sz bene illa valeret:ille homo est ois hō ⁊ sic de aliis:g omis hō est ois hō:qz in illa ptia pdicatum ppōnū singlariū inducentium ē slle pdicato vniuersalis īducte

¶Ad tertiam cum dr ois hō ⁊ ois hō sunt eadē. ibi dicitur q̄ si ille due orationes sumātur materialr tunc bñ ois homo et ois hō sunt eadem sicut probatur:sed tunc negatur consequentia ergo omnis homo est omnis.hō. Si autez predicte orationes sumantur significatiue tūc negatur q̄ omnis homo et omnis homo sunt eadem ex eo q̄ plato et omnis homo non sunt eadem et sic de singulis. nec oppositum istius est probatuz. ¶Ad quartam.cōceditur consequentia et negatur an=

tecedens cũ dicitur aliquis hõ est ille hõ et sic de alijs. negatur ꝓntia ⁊ cõce ditur añs: Et ratio huius ē. nã cuz in ducitur a parte p̃dicati tũc subiecta ĩ ꝓpõnibus ĩducẽtibus debent oĩno ꝓ eodẽ supponere sicut qñ fit inductio a parte subiecti p̃dicatum in inducen tibus et inducta debet esse idem: ⁊ sic non est ĩ ꝓposito qñ dicitur/aliqs ho mo est ille hõ/ et ille homo est ille hõ et sic de alijs. ly homo non supponit pro eodem in p̃ma pro quo supponit in secũda. ideo nõ seqtur aliqs homo est oĩs hõ: lz bñ sequatur aliqs hõ ē il le hõ et ille idẽ aliqs hõ est ille hõ et sic de singulis: ꝯ aliqs homo est omis homo: sed tunc añs ē falsuz. ¶ Ad cõ firmationem qñ dicit oĩs hõ est aliqs homo et econtra: ꝯ aliquis hõ est oĩs homo. Dico ꝙ ly econtra potest deno minare simplicem trãspositionez ter minorum: ⁊ sic bñ sequitur oĩs hõ est aliquis homo et econtra: ꝯ aliqs hõ ē oĩs homo. sed tũc negatur añs. Secũ do modo põt denominare debitaz cõ uersionem illi⁹/ oĩs homo est aliquis hõ. ⁊ ꝓm hᵒ bñ sequit: oĩs hõ est aliqs homo et econtra: ꝯ aliquis hõ est hõ sed non sequitur/oĩs homo ē aliquis homo ⁊ econtra: ꝯ aliqs homo est oĩs homo: quia ista/oĩs homo est aliquis homo conuertitur in istã/aliquis ho= mo est homo. ¶ Ex hoc pz ad argumẽ tum per istã eandẽ distinctionez eius qꝫ est econtra. põt etiaz solui istud so phisma/oĩs hõ ē aĩal ⁊ econtra. ⁊ con similia. ¶ Ad quintam concedit ꝓña ⁊ negatur añs: sz qñ diceretur nõ oĩs hõ ē oĩs hõ est ꝛcio sylli ex oppositi: ꝯ illa est falsa ⁊ impossibilis. negat tam ꝓña ꝙ añs. Et ratio primi est: ꝙa ista nulla chymera est chymera bñ põt eẽ ꝛcio syllogismi ex oppositis et tamẽ nec est falsa nec impossibilis immo ē vera propositio ex eo ꝙ est propositio negatiã cuius t̃mini ꝓ nlo supponũt Quod autez possit esse conclio ex op positis pz sic arguendo. oĩs chymera est homo nulla chymera est hõ: ꝯ nla chymera est chymera. Vel arguendo in tertia figura: nullꝰ hõ ē chyẽra. oĩs hõ est chy mera: ꝯ chymera nõ ē chy mera. Sz qñ dicit ꝙ ꝛcio ex oppõiti dicitur esse falsa: debet ĩtelligi suppoĩ ta ꝓstantia terminoꝝ tlis ꝛcionis hᵒ est ꝙ t̃mini talis ꝛcionis pro aliquo supponãt. Ratio scõi ē: qz cũ arguitur nullus hõ est oĩs homo. oĩs est omnis homo in felapton nõ debet inferri: ꝯ non oĩs hõ est oĩs hõ: ex eo ꝙ ꝛcio ter tie figure debet componi ex p̃dicati p̃ missarum. et qz ly oĩs hõ est predicatũ vtriusqꝫ p̃missaruz oz ꝙ ly oĩs hõ fiat subiectũ ꝛcionis ⁊ p̃dicatum sit: ⁊ hᵒ magis manifestum ē in ista. exñs oĩs hõ nõ ē oĩs hõ. ꝙ ĩ ista: ñ oĩs hõ ē oĩs hõ. ¶ Ad sextam ꝛcedit ꝓña ⁊ ꝓñs: et qñ dicitur illa ē fla aliqs homo nõ est oĩs hõ negatur ⁊ qñ dicit sit ille aliqs homo sors: admitto. ⁊ cũ dicitur sors non est oĩs hõ: ꝯ sors nõ est sortes ne gatur ꝓntia ꝓpter hoc ꝙ ibi arguit ab illo termio hõ ac si staret distribu tiue mobiliter ad istũ t̃mtnũ sors: mo do sic nõ est in dicta ꝓpõe: qz ly homo stat immobilr ꝓpt ista duo sincathe= goreumata nõ ⁊ oĩs p illam regulam Quicqd mobilitat immobilitatuz ⁊c. bñ tñ seqtur: sors nõ ē oĩs hõ: ꝯ sors non est sors ⁊ plato ⁊ sic de alijs ĩquã tũ ꝓñs est vna ꝓpõ de coplato extre mo. Ex hoc pz ad argumẽtũ: nã ibi nõ arguitur a toto in q̃titate ad suã ptẽ ex eo ꝙ in toto in q̃titate oz terminũ cõem teneri distributiue mobilr q̃li= ter non est hic sors non est omnis hõ Et hec sufficiant.

Sophisma.ii.

Est istud omnis fenix est suppos to ꝙ illud quod cõiter dicit sit verum ꝙ nõ est nisi vna fenix lz sint plres suc cessiue. Tũc ĩprobat sophisma sic: qz ad hoc ꝙ ꝓpõ affirãtiua sit ⁊ va cuiꝰ sb iectũ distribuit per hoc signũ oĩs req ritur ꝙ eiꝰ subiectũ ad minꝰ hẽat tria supposita actu: sed hic non sic ē: ꝯ so phisma falsuz. ꝓbatio minorꝭ eo ꝙ ly fenix non ponitur hẽre nisi vnũ sup

positum actu.maior patet per hoc q̃ dixerunt antiq̃ sophiste q̃ hꝰ sincathegoreuma oīs exigit hēre actu tria supposita:quod probauerunt auctoritate phī p̄mo celi dicētis.Omne ⁊ totū prīo ponimus super tria.¶Secundo arguitur.hec est vera aliqua fenix non est: g̃ sophisma est falsum.tenet ꝓnntia eo q̃ est contradictoriū sophismatis.antecedēs probatur:aliqua fenix est corrupta:g̃ aliqua fenix non est.pbatur ꝓnntia:nullum corruptū ē/aliqua fenix est corrupta.ergo aliqua fenix non est Et confirmatur aliqua fenix ē generanda:ergo aliqua fenix non est.Añs patet et ꝓnntia probatur.nullum generandum est/aliqua fenix est generanda:ergo aliqua fenix non est.

¶In oppositum arguitur.Contradictorium sophismatis est falsum ergo sophisma est verum.tenet consequentia.et añcedēs probatur.naz contradictoria sophismatis est aliqua fenix nō est:⁊ ista est falsa¶Secundo arguitur demonstrata fenice verum est dicere ista est omnis fenix ⁊ si sit omnis fenix est ista fenix:et si sic omīs fenix ē ꝓne sunt note.añs pbatur.nā ista fenix ē fenix:⁊ nō ē aliq̃ fenix quin illa sit ista fenix:g̃ ista fenix ē omīs fenix ¶Pro sophismate videndum est an ad hoc q̃ propositio sit vera cuius subiecto exñte termino cōmuni additur hoc signum vle omnis:exigat illū terminum ad minꝰ habere tria supposita.Secundo rñdendum est ad sophisma.Pro primo pono vnicam conclionez q̃ hoc signū oīs nō exigit tria appellata.i.ad hoc q̃ propō sit vera cuiꝰ subiecto additur hoc signū vle oīs:nō opz eiꝰ subiectū ad minꝰ habere tria supposita in actu.Probatur.nā si sic esset hec nō esset vera/omīs sol lucet sed hoc est falsum:igit tz ꝓnia eo q̃ ille terminus sol nō hz nisi vnum suppositum in actu.Falsitas ꝓntis ptz eo q̃ passio propria est vere predicabilis de suo subiecto vliter sumpto vt patz primo posteriorum:sed sic est in predicta propōnevt patz:ergo ⁊c.¶Secundo sic.sequeretur q̃ due ꝓtradictorie essent simul false:sed hoc est falsum. Probatur ꝓnia:quia tunc ista est fla omīs sol lucet propter defectum triū suppositorum in actu huius.ēmini sol et sic ista eēt falsa/aliq̃s sol nō lucet vt clarum ē:qr ibi negat ppria passio de suo subiecto¶Tertio probatur hꝰ sophisma.li nullus non exigit tria appellata:g̃ nec hoc signum omnis.Añs pbat:qr hec ē vera/nulla fenix est asinus.patet qr est ꝓuertēs vntꝰ vere:g̃ ipsa est vera.Nō conuertat in vnam veram patet.quia in illam/nullus asinus est fenix.ꝓntia prima probatur: quia omnis et nullus sunt signa contraria.et contraria apta nata sunt esse circa idem:ergo si hoc signum nullus habeat poni ad terminum cōem non habentem actu tria supposita.sequitur etiā consili modo q̃ ita habeat poni hoc signum oīs.¶Quarto pbatur:quia hec ē vera/omīs fenix nō est asinus g̃ li oīs non exigit tria appellata.ꝓntia tz.⁊ añs pbat:qr eiꝰ ꝓdictoria ē fla:scz aliqua fenix ē asinus¶Dubitatur circa hanc conclsionem propter duo.Primo.nam hoc signuz omnis denotat q̃ terminus cui apponitur supponat pro pluribus suppositis:sed iste terminus fenix non habet nisi vnum suppositū.ergo illa de necessario est falsa.¶Secundo si omnis ñ exigeret tria appellata tunc conuenienter adderetur terminis singularibꝰ quod est falsum.

¶Ad argumenta dubij respondetur ¶Ad primum argumentū dico q̃ hꝰ signum omnis nō denotat simplicit terminuz cui additur supponere pro pluribus:sed sub conditiōe vt si sunt vel essent plura pro quibus talis terminus esset impositus ad significandum.et qr termīo cōi quātū ad modū sue impositōis non repugnat habere plura supposita.ideo hoc signum omnis ꝓuentēter pōt ei addi ad denotandū terminū cōez supponere p plib⁹ si

plura essent pro quibus talis termin⁹ est imposit⁹ ad significandum. ¶ Ad secundum dico q̃ nõ est simile de termino singulari ⁊ de termino cõi: quia termino singulari quãtũ ad modum sue impositõis repugnat supponere pro pluribus. et ideo nõ est incõueniẽs signum vle non posse addi termino singulari ⁊ posse addi termino cõi nõ obstante q̃ non habeat nisi vnũ suppositum actu.

¶ Respondetur ad sophisma: q̃ est verum vt probatũ est post oppositum sophismatis: et tunc soluunt rõnes improbantes ipsum.

¶ Ad rationes ¶ Ad primam cum dicitur hoc signũ omnis exigit tria. ⁊c. negatur: et qñ dicit per philosophuz primo celi. omne ⁊ totum primo ponimus supra tria. Dico q̃ phũs per hoc vult dicere q̃ hoc signũ omnis in plurali numero ꝓm cõem modũ loquẽdi non põt addi pronomini demonstratiuo nisi per illud pronomen demonstrentur tria indiuidua ad min⁹. Unde ꝓm cõem modum loquẽdi nõ dicimus omnes isti. demõstratis duob⁹ tãtum: tñ demonstratis tribus vel plurib⁹ bene dicim⁹ oẽs isti: Sed ex hoc non sequitur quin hoc signũ omis ĩ singulari numero possit addi termio cõmuni non habente nisi vnũ suppõitũ

¶ Ad secundũ negatur añs: et conceditur ꝓñtia. et qñ dicit aliqua fenix ẽ corrupta: g̃ aliqua fenix nõ est. conceditur añs et negat ꝓñtia. Et ratio est quia in añte subiectum supponit pro illo quod est vel fuit. ptopter hoc pdicatum corrupta. ex quo habet sic ampliare subiectum: quia est pticipiũ preteriti temporis. sic aũt nõ ampliatur subiectum ꝓñtis propter defectuz termini ampliatiui. Et qñ vlterius arguitur: nullũ corruptũ ⁊c. dico q̃ ñ dz inferri illa ꝓ⁰ aliq̃ fenix ñ ẽ: sz bñ ista aliq̃ fenix q̃ ẽ vel fuit nõ est. Et rõ est quia subiectum minoris sic supponit

¶ Ad ꝓfirmationem. aliqua fenix est generanda: g̃ ⁊c. ꝓceditur añs ⁊ negatur ꝓseq̃ntia. Et rõ huius est: qr subiectũ añtis supponit pro illo quod ẽ vel erit virtute huius pdicati generanda quod ẽ ampliatiuum subiecti ad supponẽdum pro illo quod est vel erit. cũ sit participiũ futuri temporis. sic autem nõ supponit subiectũ isti⁹ ꝓpositionis. aliqua fenix non est: propter defectum talis termini ampliatiui.

Et quando dicit: nulluz generãdũ ⁊c. dico q̃ ille premisse nõ inferunt illaz conclonem: aliqua fenix non est: sed bene illam: aliqua fenix que est vel erit non est. et illa est vera propter rationem dictã in pcedẽti solutõne. Et hec de secundo sophismate.

Sophisma. iii.

est istud. Omne animal fuit ĩ archa noe supposito q̃ de qualibet specie animalis qõdam animal fuerit in archa noe. Tunc arguitur sic homo fuit in archa noe leo fuit ĩ archa noe et non est aliqua species animalis quĩ de illa aliqõ animal fuerit in archa noe: ergo ⁊c.

Istud argumẽtum petit hanc dubitationem Utruz hoc sincathegoreuma omne vel omis possit distribuere terminum genericũ cui additur solũ pro suis speciebus: sic q̃ nõ ꝓ suis idiuiduis. ¶ Alia pñt fieri argumenta sed illa non competunt ad illaz difficultatem: sz ad alias pertinentes ad copulam futuri temporis. ¶ Arguitur sic aliquando omne aĩal fuit ĩ archa noe g̃ omne animal fuit in archa noe consequentia videtur tenere a simili: qr bene sequitur. sortes aliqñ commedit g̃ sortes cõmedit. Añs patet: quia tẽpore noe omne animal fuit in archa noe. ¶ Secundo sic arguitur. Hec que est de preterito aliquando fuit vera omne anĩal fuit ĩ archa noe: g̃ adhuc ipsa est vera. consequentia tenet eo q̃ propositio de preterito vera est necessaria. Antecedens probatur: quia post diluuium quod erat tempore noe anteq̃ nascerentur alia aĩmalia ab animalibus que fuerunt in archa

noe hec fuit vera. omne animal fuit i archa noe. ¶ Tertio arguitur. Hec de presenti fuit vera. omne aial est in archa noe: g sua de pterito videtur esse vera que nō videt eē alia q̃ ista: omne aimal fuit in archa noe: g ꝛc. ꝯntie videntur eē note. Añs pbat. qꝛ tpe quo erat diluuium hec de psenti fuit vera omne anial est in archa noe saltem si fuisset formata: ergo ꝛc.

¶ In oppositū arguitur. Nec oē aial quod ē fuit in archa noe: nec oē anial qd̄ fuit fuit in archa noe: g falsum est q̃ omne aial fuit in archa noe. tz ꝯntia. Et añs pbatur quo ad pmā partē arguēdo sic. omne aial qd̄ ē fuit in archa noe: sortes qui heri gñabat ē aial qd̄ ē g sortes fuit in archa noe. Discursus est bonus vt patz. et cōclusio ē falsa: g aliqua p̄missarū: nō minor g maior q̄ erat prima pars añtis. ¶ Secunda ps añtis patz. oē aial qd̄ fuit fuit i archa noe. sed adam fuit aial qd̄ fuit: g adā fuit in archa noe. Iterum discursus ē bonus et ꝯclusio fla: g aliqua p̄missarum ꝛ nō minor g maior q̄ erat secda ps añtis. ¶ Tertio sic arguitur. Contradictorium sophismatis est verū: g sophisma est flm. Añs probatur: qꝛ hec est vera. aliqd̄ aimal nō fuit in archa noe que est eius contradictoria. Qd̄ sit vera patz. qꝛ nec tu nec ego fuim⁹ i archa noe: et tñ sumus aimalia: g ꝛc.

¶ Circa hoc sophisma. Primo est videndum an hoc sincathegoreuma oē vel omis possit terminū coēm cui additur pro spēbus distribuere soluz sic q̃ non pro oibus suis indiuiduis sicut dixerūt q̄dam sophiste antiqui. ¶ Secundo respōdendum est ad sophisma. ¶ Quantum ad pmū sit prima ꝯclusio. Hoc signum ois non pōt distribuere terminū gñalē cui addit pro spēb⁹ tñ sic q̃ nō pro suis idiuiduis. Nam si sic sequeretur q̃ ꝯria essēt simul vera: sed hoc ē flm. qꝛ tz contingāt sil eē falsa nō tñ cōtingūt sil esse ꝗa. ꝯntia probatur qꝛ si de q̄libz spē aimalis aliquod aimal est sanū et aliquod egrū tunc hec est vera. omne animal est sanū si iste termin⁹ aial solū distribuat et supponat pro spēbus. Silr etiā hec est vera. omne aial est egrū ꝓpter eandē causam: sz si hec ē vera. oē aial est egrum hec ē vera. oē aial nō est sanū cum inter sanū et nō sanū nō sit dare medium circa subiectū aptū natū ꝛc. Sed si hec ē vera omne aimal ñ est sanum: hec est vera nullū aial est sanuz si formatur. ꝯnia tenet: qꝛ ille duc eq̄pollent per secūdam regulā eq̄pollētiaꝝ. sed ista nullum anial est sanum est cōtraria isti omne anial est sanum postq̃ se habent sicut vniuersalis affirmatiua et vlis negatiua vtroq̃ termino participantes igitur. ¶ Secundo arguitur ad idē dato oppōito conclusionis sequeretur q̃ possibile esset duo ꝯdictoria eē simul vera: sed hoc est flm. Probatur consequētia retēto casu pōris rōnis hec esset vera. omne aial ē sanum silr ista aliqd̄ aial nō est sanū. silr ista eēt vera retēto casu sophismatis: scz omne aial fuit i archa noe. et ista omne aliquod aial non fuit in archa noe: sed tales ꝯtradicūt postq̃ sunt vtroq̃ termio pticipantes et vna est vlis affirmatiua ꝛ alia particularis negatiua. ¶ Secunda conclusio ē ista. Quotiencunq̃ hoc sincathegoreuma omis vel sibi eq̄ualens additur terio gñali distribuit ipsū tam pro spēbus q̃ indiuiduis nisi aliquod sit restringēs ipsum et qñ addit terio specifico distribuit ipsum pro omibus suis indiuiduis: sed nō pro speciebus postq̃ nō habet infra se aliquam speciem. ¶ Probatur sic. Nā cū hoc sincathegoreuma omne vel omnis addatur termino generali: claruz est q̃ ipsum distribuit: vel ergo distribuit pro spēbus tantum vel pro idiuiduis tātum vel pro speciebus et indiuiduis simul. nō primo modo sicut dicit precedens cōclusio. nec secundo⁹ quia non pōt ipsum distribuere pro indiuiduis solum: g relinquitur q̃ ip̄m distribuit pro speciebus et indiuiduis si-

mul.et hoc dicit prima pars conclusionis.¶ Secunda pars conclusionis patet.Nam cum hoc sincathegoreuma omnis additur termino specifico distribuit ipsum pro illis que sũt ĩfra ipsum:ꝛ illa nõ sunt species sed indiuidua solum:ergo sequitur ꝙ distribuit ipsum solũ pro indiuiduis.ꝛ voco in proposito terminum specificum speciem specialissimam.Ex hoc sequitur ꝙ antiqui sophiste male dixerunt in hoc.ꝙ hoc sincathegoreuma omis distriuribuit aliquando terminũ communem pro singulis geneꝝ aliqñ autem pro speciebus singulorum

¶ Quantum ad secundum dico ꝙ sophisma est falsum.probatur per secũdam cõclusionem.quia li aĩal distribuitur pro oĩbꝰ aĩalibꝰ q̃ sunt et fuerunt ꝛc:et quia multa sunt vel fuerũt que non fuerunt in archa noe ergo ꝛc.ꝛ propter hoc videt sophisma falsũ

¶ Ad rationes ante oppositu3 sophismatis.Ad primam petentem dictam difficultatem negatur illa consequentia.Et cum arguitur.hõ fuit:leo fuit ꝛc.dico ꝙ sic arguendo committitur falsa consequẽtis.quia non sequitur sed bene econtra sequitur:Unde pro positio vniuersalis non inducitur per indefinitas vt in predicta cosequentia sed per singulares eius sufficienter enumeratas.Et sic patet ad primaz rõnem Et quia alie quattuor non petũt dictam difficultatem sed alias pertinentes ad copulam preteriti:de solutione earũ causa breuitatis supersedeo vsqꝫ ad tractatum sophismatũ difficultatẽ habentium pertinemtem ad copulam preteriti temporis.

Sophisma.iiii.

Est istud Omnes apostoli dei sunt duodecim. Et improbatur sic. Contradictorim sophismatis est verum:ergo sophisma ẽ falsu3 Tenet ꝓseq̃ntia Antecedens probatur Nam contradictorium sophismatis est.non omnes apostoli dei sunt duodecim.et hoc est verum.Probat.aliqui apostoli dei non sunt duodecim. sicut sunt petrus et paulus: sed ille/ aliqui apostoli dei non sunt duodecim/et non omnes apostoli dei sunt duodecim equiualent:per illam regulam.Negatio preposita et cetera per primam regulam equipollentiarum. modo si vna in equipollentibus est vera alia est vera.¶ Secundo sic arguitur.Apostoli sunt tantum duo ergo nõ videtur ꝙ oẽs apostoli dei sint duodecim.Antecedens probatur Nam petrus et paulus sunt tantum duo.et petrus et paulus sunt apostoli dei:ergo apostoli dei sunt tantum duo:premisse sunt vere et sillogismus est expositorius.¶ Tertio arguitur Apostoli sunt vndecim ꝛ non plures: ergo non videntur esse duodecim.tenet consequentia et añs probatur q̃a sunt vndecim ꝛ vnus:licet vnus non est plures:ergo sunt vndecim et non plures.¶ In oppositu3 arguitur.Maximus numerus apostolorum dei est duodenarius:ergo omẽs apostoli dei sunt duodecim Consequentia tenet:ꝛ antecedens probatur seu supponitur pro sophismate.

¶ Secundo sic. Omnes apostoli dei nec sunt plures nec pauciores duodecim:et omnes apostoli sunt aliquod apostoli:ergo omnes apostoli sunt duodecim.Iuxta istud sophisma primo videndum est an hoc sincathegoreuma oẽs quod est pluralis numeri aliquãdo possit teneri collectiue et aliqñ distributiue.Secundo respondendum ẽ ad sophisma.

¶ Quantum ad primum sciẽdum est ꝙ hoc sincathegoreuma omẽs aliquãdo tenetur collectiue et aliquando distributiue.sed quid denotet quando tenetur collectie et dũ tenetur distributiue de hoc dicunt diuersimode.Et dicunt aliqui ꝙ qñ tenetur distrinutiue tunc significat predicatum propositionis cuius subiectum distri-

buit posse verificari de quolz de quo est verificabile subiectum in plurali numero retentum nõ p se sumptũ sed sumptum cum illa additõne cuz alijs vel cum alio.ꝛ scõm hº isti dicũt ꝙ singulares istiꝰ ppõis.oẽs apli dei sunt duodecim accipiendo ly oms distributiue sunt ille petrus ꝛ paulus cũ alijs sunt duodecim.et ibi debet dici ꝙ illi cum alijs sunt duodeciz. Unde isti sic dicentes mouerunt vnã questionẽ cõtra se et soluunt eam.Questio est ista si ille singulares essent singulares p dicte ppositõis vlis sequereť ꝙ aliq̃ propõ singularis cum sua vli significaret idem adequate. modo hoc ẽ falsum.ꝛ ñia pbať. nã ista petrꝰ et paulꝰ cũ alijs sunt duodeciz significat idem cum ista oẽs apli dei sunt duodecĩ.Illam dubitationem soluunt illi dicẽtes vlem et eius singularez idem adeq̃te significare dum tñ drñt in modo significandi q̃liter eẽ dicũt in ppõito.Sed breuiter opinio illorum videť deficere in hoc ꝙ dicũt singulares illiꝰ ppositionis oẽs apli dei sunt duodeciz eẽ illã petrus et paulus cũ alijs sunt duodecĩ et nõ illã petrus et paulus sunt duodecĩ.Quod arguo sic.Ille due p põnes vles drñt oms apli cum alijs sunt duodeciz et oẽs apli sunt duodecim.immo singulares vniꝰ nõ sũt singulares alterius. sed ista petrꝰ ꝛ paulus cũ alijs sunt duodecĩ ẽ singularis illius oẽs apli dei cũ alijs sunt duodecim:g nõ est singularis illius oẽs apli dei sunt duodecĩ qd erat probandum ¶Secundo sic.Mã ista petrus et paulus sunt duodecĩ est singularis alicuius vlis et non alteriꝰ q̃ istiꝰ omnes apli dei sunt duodecim:ergo ꝛc. Dico g aliter ꝙ qñ tenetur distributiue ly oẽs denotat p̃dicatũm propõis cuius subiectum ẽ distributũ esse verificabile de subiecto in plurali numero retento et sine tali additione cum alio vel cum alio.Ideo dico singula res istius propositionis omnes apli dei sunt duodeciz esse tales.petrus ꝛ paulus sunt duodecim petrus et iacobus sunt duodecim et sic de alijs. Sz vlterius dico ꝙ qñ ly oms tenetur collectiue tunc propositio in qua est ly omnes est indefinita: nisi aliud signum distributiuũ addatur et etiã ly oms est pars subiecti.sicut omnes apli dei sunt duodecim.que significat ꝙ maximus numerus apliꝝ dei est duodenariꝰ. Sed diceret aliqs.si talis esset indefinita oms apostoli dei sunt duodecim. et si hoc aggregatum est subiectuz: tunc tale aggregatũ eẽt p̃dicabile de pluribus? Rñdetur ꝛcedendo ꝛñam.vnde si cras fierent duodecim apli ita sicut mõ sũt et nõ plures nec pauciores:tunc ita sicut modo ly oms est verificabile de duodeciz apostolis ita cras sine noua impositione verificabitur de duodecim apostolis. Patet conclusio.qꝛ hoc aggregatum omnes apostoli verificantur de pluribꝰ.

¶Quantum ad secundum.Sit hec p̃ma conclusio.si ly omnes teneatur distributiue sophisma ẽ falsuz.Probať quia tunc est vna vniuersalis cuius sunt multe singulares false. Secũdo omnes apostoli dei sunt duodecim. petrus et paulus sunt apostoli dei: ergo sunt duodecim.discursus est bonꝰ et conclusio est falsa:ergo aliqua premissarum non minor:ergo maior que fuit sophisma. Ista conclusio est contra illos qui dicunt singulares illius oms apostoli dei sunt duodecim esse tales petrus et paulus cuz alijs sunt duodecim.quia sic dicentes dicunt sophisma esse veruz et tunc si ly omnes teneatur distributiue. arguitur contra eos vt supra secunda conclusio.

Si ly omnes teneatur collectiue sophisma est verum. Patet.nam sic secundum illa que dicta sunt: sophisma est vna indefinita et valet in significando tantum quantum ista maximus numerus apostolorum dei est duo denarius. ¶Ad rationes

¶ Ad primam. dicitur cõcedẽdo ꝓnaz sz negando añs. Et cũ dr in ꝓbatione añtis. qr hec ꝓpõ nõ oñs apli dei sũ duodecim. est ꝓtradictoria sophisma tis dico q̃ non si ly oẽs capiatur ĩ vna distributiue et in alia collectiue. Sed diceres que est contradictoria sophis matis capiendo ly omnes collectiue. Dico q̃ ista. non oẽs apli sunt duode cim. ꝓut ly oẽs caperetur collectiue. nec tunc illa. nõ omnes apli dei sunt duodecim equipollet isti. aliqui apli dei non sunt duodecim. lz isti: non est ita q̃ oẽs apli sunt duodecĩ. et ista est falsa. ¶ Ad secundam concedit añs. et cuz hoc vlterius stat q̃ omnes apli dei sunt duodecĩ. licet aliqui apostoli sunt tm̃ duo: tñ non tm̃ omnes apli dei sunt duo. ¶ Ad tertiam concedit antecedens si intelligatur tanq̃ vna de copulato predicato. ad illam intel- lectionem q̃ oñs apli dei sunt vnde cim. et aliquid qd̃ nõ est plures. et ne go istam ꝓñam. scz oñs apli sunt vn decim et non plures: ꝯ nõ oñes apli sunt duodecim. Sed si dicta propõ in telligatur copłatiua vt sensus esset q̃ omnes apli sunt vndecim. et oẽs non sunt plures q̃ vndecim: tunc negarẽ eam. qr esset vna copulatiua cui̇ am be partes essent false. et tũc bene con cederem. oẽs apli sunt vndecim z nõ plures: ꝯ non oẽs apli sunt duodeciz.

Sophisma v.

Est istud. a est ve rum. et b est vez et non est nisi vnum a. et nisi vnum b et tamen qualitercunq̃ b significat es se. a significat esse et econtra et tamẽ a significat aliqualiter esse qualiter b nõ significat esse. ¶ Probatur sophis ma posito q̃ a sit hec propositio aliq̃- liter est qualiter b non significat esse et sit b ista propositio aliqualr est q̃li- ter b non significat esse tunc b est ve- rum. qr deum esse ẽ aliqualiter: et de um esse b non significat esse: ꝯ aliq̃li- ter est qualiter b non significat eẽ: et sic b significat esse: ergo b est verum et per ipm b a est vez: qr qualitercun q̃ b significat a significat vt pz in ca su et ecõtra et tñ a significat aliq̃liter esse qualr b nõ significat esse: quia si- gnificat q̃ aliqualiter ẽ qualiter b nõ significat esse. ꝯ rc.

¶ Improbatur sophisma sic: qr si a si gnificet aliq̃liter esse qualiter b non significat esse vt dicit vna pars sophis matis: ergo nõ qualitercunq̃ b signi ficat esse a significat esse: quod ẽ oppo situz alteri̇ partis: ꝯ vna pars sophis matis infert oppositum alteri̇ et sic sophisma est falsum. ¶ Respondeo ad ipm sophisma concedendo argumen tum ad hoc factũ. Ad improbationez dicitur negãdo ꝓñam. per idẽ pz q̃ hc sophisma est possibile: aliq̃ ꝓpõ signi ficat aliq̃lr esse q̃liter a nulla ꝓpositi onum significatur esse hoc pz põito q̃ b sit nomen ꝓpriũ huius propõis aliq̃ liter est qualiter a nulla propõe signi ficatur esse: Et tũc posito q̃ ista sit de facto sicut est possibile tũc ẽ conceden dum q̃ aliqua est ꝓpositio vera que si gnificat aliqualr esse qualiter a nul la propõe significatur esse. ¶ Per idẽ ẽ hoc sophisma ꝓcedendũ: scitur eẽ ve- rũ qd̃ nõ scit eẽ xuz posito q̃ hec scia tur omne verũ qd̃ nõ scit esse xum ẽ tunc hec est xa: ꝯ vez ẽ quod scitur si cut illa significat: et illa significat esse vez qd̃ non scitur esse vez. ꝯ scitur eẽ verum q̃ non scit eẽ verũ Et hec suf ficiant de sophismate.

¶ Nunc restat videre de sophismati- bus difficultatem habentibus. eo q̃ hoc sincathegoreuma omnis vel ali- quid oĩno equiualẽs additur termio complexo sine interpõe alicui̇ cõiun ctionis vel oronis. sicut hic: omis asi nus homis currit. ¶ Scdo qñ additur terio complexo cõiunctiõe copulatia interposita. vt hic oĩs hõ et alius hõ fuit. ¶ Tertio qñ additur termino cõ plexo coniunctione disiunctiua inter posita vt hic omnis ꝓpõ vel eius con tradictoria est vera. ¶ Quarto quãdo additur termino complexo ꝓiuntio ne conditionata interposita. vt hic

omne animal si est rationale est homo.
¶ Quinto qñ additur terio complexo relatione interposita. vt hic omis homo qui est asinus currit.

Sophisma vi.

Est istud. ois asinus hominis currit. posito casu q̃ ois homo habeat duos asinos: et q̃ solius sortis ois asinus currat: et q̃ cuiusl3 alteri⁹ hominis ois asinus non currat. Hoc posito probat sophisma. ois asinus isti⁹ hois currit demonstrando sortē: ergo ois asinus hois currit. Añs pt3 ex casu. ꝛñs videtur tenere ab inferiori ad superius.
¶ Improbatur sophisma. quia ois asinus hois currit. ois asinus platonis est asinus hois: ergo ois asinus plonis currit discursus est bonus ⁊ cōclusio est fla: ergo aliq̃ p̃missaru3. nō minor q̃ maior q̃ erat sophisma.
¶ Istud sophisma h3 difficultatem eo q̃ dubiū est vtrū. hoc totū asinus hois distribuat: vel solū vna pars Et iō de hoc videndū est p̃mo. secundo rñdendum est ad sophisma.
¶ Quantum ad primū sit prima conclusio. q̃ in ista ꝓpō ois asinus hois currit nō distribuitur solū ly asinus. Patet hoc. nā si sic: sequereť q̃ in bono discursu ex vero sequeretur falsu3 consequens est falsu3. ⁊ p3 ꝛñs. nā posito q̃ ois asinus qui ē alicuius hois currat et q̃ asini q̃ nō sunt aliquoru3 hoīm non currant vt sunt asini silvestres. Tunc sic arguiť. ois asin⁹ hois currit s3 asinus silvester est asinus: ergo asinus silvester currit. cōclusio est falsa et discursus est bon⁹ ex h° q̃ solum ly asin⁹ distribuiť. ex eo q̃ in discursu exñte in prima figura sicut est p̃dictu3 nō plus debet p̃dicari in minori q̃ distribuitur in maiori. nec etiam minus cū sic fiat in p̃dicto discursu sequitur p̃dictū discursu3 eē bonū ⁊ h° si solū ly asinus distribuat. ¶ Secunda ꝛclusio. Nec in p̃dicta propōne solum ly hois distribuiť. Probat. Nā si sic sequeretur iteru3 q̃ ex veris seq̃retur fl'm in bono discursu quod est fl'm. Probatur ꝛñs. nā retēto casu posito in p̃ncipio sophismat⁄. arguiť sic ois asinus hois currit. pro ē hō: ergo platonis asinus currit. conclusio ē falsa p casum ⁊ p̃misse suntvere ⁊ discursus est bonus. et hoc si solū ly hois distribuatur. ¶ Tertia conclusio est ista in p̃dicta ꝓpō aggregatum ex ly hominis ⁊ ly asinus distribuiť. Probat nam in dicta ꝓpō aliq̃d distribuitur sed nō solū ly asinus sicut dicit prima cōclusio. nec etiam solu3 ly hois sicut dicit secunda ꝛ°: ergo relinq̃tur q̃ aggregatu3 distribuitur sicut dicit tertia conclusio. ¶ Circa hoc sophisma notāda est vna regula. Quotienscunq̃ subiectū alicui⁹ ꝓpōis componiť ex recto et obliquo recto p̃cedente obliquū immediate signū vniversale preositum distribuit aggregatum ex recto et obliquo. nec rectum solum. nec obliquum solu3 sicut est in sophisma te ꝓpōito ⁊ etiā in pluribus alijs consimilibus. sicut in ista omne indiuiduum alicuius speciei est asinus: ⁊ ī ista quelib3 singularis alicuius vniversalis est vera et in ista quel3 manus alicuius hois est dextra et in ista quel3 pars tui est pars asini: et in pluribus alijs consimilibus. Unde in omnibus istis totum aggregatum distribuiť. et ideo nō sequiť omne indiuiduū istius spēi demonstrando asinu3 est asinus ergo omne indiuiduum alicui⁹ spēi ē asinus. eo q̃ arguiť ab īferiori ad superius distributu3. Propter eādē causam nō sequiť quel3 singularis istius vniversalis est vera. ergo quelibet singularis alicuius vniversalis est vera ꝛc. Añ in oibus istis arguitur ab inferiori ad superius distributiue et tales consequentie nō valent.
¶ Quantum ad secundum. Dico q̃ sophisma ē falsum. Probat. Nā scd3 q̃ dictum est in p̃mo articulo. hoc aggregatū asinus hois distribuiť. et iō significat q̃ de quocunq̃ est verificabile ly asinus hois q̃ de eode3 est ve

rificabile ly currit. modo hoc est fl'm sicut pz ex casu.

¶ Ad rōem probantem ipsum sophisma esse verum qñ ōr ꝛc. negatur ꝓnia ex eo ꝙ in ātecedēte ly hois nō distribuitur. in ꝓsequente aūt distribuitur modo a non distributo ad distributuz non vz ꝓnitia. sed si sic committit fallacia ꝓsequentis. eo ꝙ non seqtur sic sed bene econtra. Et qñ ōr valere consequentiam ab inferiori ad superius ꝓcedo bñ valere eam sine distributione. sz sic non ē in ꝓposito. qꝛ bene sequitur homo currit: ergo aīal currit. Et hec de sophismate sexto.

Sophisma vii

Est istud. Omnis pater patris filij est pater. posito ꝙ nō sint nisi tres homīes scz sortes/plato/ et cicero ꝛ ꝙ sortes sit pater platonis ꝛ plato pater ciceronis: ita ꝙ cicero sit filius et non pater.

¶ Improbatur sophisma sic. Ois pater pr̄is filij est pater sz plato est pater ergo plato pr̄is filij est pr̄. cōclusio est falsa: ꝗ aliq̄ p̄missa ꝛ: non minor ergo maior que est sophisma.

¶ Probatur sophisma sic omis pater patris est pr̄. sed oīs pr̄ patris filij est pater patris: ergo omnis pr̄ patris filij est pater. ¶ Secundo sic. sortes est pater patris filij et nullus alius a sorte est pater patris filij vt patet per casum ergo tantū sortes est pater patris filij pater. Ista ꝓnia tenet ab exponibilibus ad expositam. Et tunc vltra. tātum sortes est pater patris filij: ergo omnis pater patris filij est pater ꝛ hoc est sophisma: ergo sophisma est verū.

¶ Ad sophisma respondeo et dico ꝙ potest habere duplicem intellectum vno° ꝙ hoc aggregatum pater patris filij sit subiectum. et tunc dico ꝙ illo modo sophisma est verum. sicut bene probant due rationes predicte et tunc est sensus ꝙ omnis qui est pater patris filij ꝙ ipse est pater et hoc est veruz. Alio modo potest intelligi sophisma sic ꝙ solum pater sit subiectum a ly patris filij se teneat a parte predicati sed precedunt copulam. et scōm hoc dico ꝙ sophisma est falsum sicut probat prima ratio facta et tunc sensus sophismatis est ꝙ omnis ille qui est pater ē pater patris filij: modo hoc est falsum de platone. et secundum istum intellectum debet fieri punctuatio et pausa inter ly pater et ly patris filij. ita ꝙ punctuetur sic. omis pater. pr̄is filij est pater. verum est tamen ꝙ primus sensus sophismatis est magis proprius. Et hec de sophismate.

Sophisma. viii.

Est istud. Cuiuslibet hois asinus currit posito ꝙ quilibet homo habeat duos asinos quorum vnus currat et alius non currat ꝛ sit brunellus vnus de non currentibus. ¶ Improbatur sophisma p̄mo sic. Cuiuslibet hominis asinus currit. brunellus est asinus hominis: ergo brunellus currit. discursus videtur esse bonus et conclusio ē falsa: ergo aliqua p̄missarum. non minor: ergo maior que ē sophisma. ¶ Secundo modo sic arguitur. Contradictorium sophismatis ē veruz: ergo sophisma est fl'm. tenet ꝓnitia et antecedēs probatur. nam ꝗdictorium sophismatis est illud alicuius hominis asinus non currit. naz ista ꝛ sophisma se habent sicut particularis negatiua et vniuersalis affirmatiua vtroq̄ termino participantes. et sic videntur esse contradictorie. Sed ꝙ ista sit vera alicuius hominis asinus non currit. probatur expositorie sic. Brunellus non currit. brunellus est asinus alicuius hominis: ergo alicuius hominis asinus non currit. sillogismus est expositorius et premisse sunt vere per casuz ergo et conclusio. ¶ Tertio arguitur cuiuslibet hominis asinus currit: ergo tm̄ currens est alicuius hominis asinus. cōseq̄ns est falsum: ergo et antecedens. ꝓsequentia patet per illam regulam ab vniuersali ad exclusiuaz

de terminis transpositis est bona consequentia.falsitas consequentis probatur.nam si tantum currēs est hominis asinus.tunc currēs erit homīs asinus et nihil aliud a currente erit hominis asinus.modo hoc est falsuz.qz brunellus est aliud a currente et tam brunellus est asinus hominis.

¶ Probatur sophisma sic sortis asinus currit et platonis asinus currit ⁊ non est aliquis homo quin ipsius asinus currat:ergo cuiuslibet hominis asinus currit.cōsequentia est nota.et antecedens patet ex casu.Secūdo sic ꝓbatur.nam cōtradictorium sophismatis est alicuius hominis nullus asinus currit.modo hoc est falsam:ergo ⁊c.Istud sophisma habet difficultatē ex eo q̃ dubium est an li hominis soluz distribuat vel hoc aggregatū hoīs asinus.et iō ꝑmo videndū est de hoc. secūdo rñdendum ē ad sophisma

¶ Quantum ad primuz pono hāc cōclusionem q̃ in sophismate solū li hominis distribuitur. Probatur quia si non:iste sillogism⁹ nō erit bon⁹ quez dicit aristoteles esse bonum primo prior̄um cuiuslibet hoīs asin⁹ currit:sortes est homo:ergo sortis asinus currit.ꝓñtia tenet ex eo q̃ in hoc silogismo in minori propositione non ponitur li asinus:et tñ oz predicari hoc totū hoīs asin⁹ si hoc totū fuisset distributum in maiori.nā nō fit aliq̃s sillogismus in prima figura sicut est p̄dictum dū in minori plus p̄dicat vī minus q̃ erat distributum in subiecto maioris.Sed cōtra diceret aliq̃s.si in sophismate solum li hoīs distribuerentur sequeretur q̃ iste sillogismus eēt bonus cuiuslz hoīs asinus currit.capra ē homīs:g̃ capra asin⁹ currit.sed hoc ē flm qz p̄missis existētib⁹ vis eēt ꝑ⁰ fla.¶ Rñdetur negando ꝓñam qz non sp̄ termin⁹ in eodē casu oz predicari in minori in quo erat distribut⁹ ī maiore.sed si distribueretur in subiecto maioris in genitiuo casu: illud debet predicari ī minori in nctō casu.illud pz primo prior̄ versus finē.Iuxta istā ꝛcionem incidit vna dubitatio et.

¶ Queritur cōsequēter cū in ista propositione cuiuslibz hoīs asinus currit solum li hoīs distribuat vtrū solū mō li hominis sit subiectū ꝓpōis vel h⁰ aggregatū hoīs asinus. Pronūc mihi videtur q̃ sicut in p̄dicta ꝓpōe solum li hominis distribuit.ita etiā li hominis solum est subiectū et nō hoc aggregatū hominis asin⁹.Et ad hoc mouet ista ratio.Nam si hoc aggregatū hoīs asin⁹ in predicta propōne eēt subiectum sequeretur q̃ esset aliqua vrīs cui⁹ nulla posset assignari singularis.modo hoc videtur esse incōueniēs.ꝓñtia probatur.nā si esset aliqua singularis videretur esse ista.istius hoīs asin⁹ currit vel ista:sortis asinus currit sicut ipsemet concedūt qui sunt de illa optione q̃ hoc aggregatū hoīs asin⁹ ē subiectum in p̄dicta ꝓpōe sed consequens est flm.Quod ꝓbatur dupliciter primo sic.Illa propō que non ē singularis nō est singularis alicuius vrīs sed sic ē de ista:isti⁹ hoīs asinus currit vel de illa:sortis asinus currit qō probatur.illa propō nō est singularis cui⁹ subiectū aptum natū est vniuoce pro plurib⁹ supponere:sed sic est de subiecto p̄dicte propōnis.Nā subiectum isti⁹ ꝓpōis sortis asin⁹ currit aptum natū ē supponere tā ꝑ brunello q̃ ꝑ fauuello posito q̃ vterqz istorū asinorz sit sortis asin⁹ ⁊ vn⁹ illorz currat ⁊ alter ñ currat.secō sic ꝓbat q̃ ille si sint singulares.qz si sic/tūc iste sillogism⁹ eēt expōitori⁹ ⁊ bon⁹ sortis asinus currit sortis asin⁹ nō currit:g̃ non currēs currit sz h⁰ ē flm ex eo q̃ dcī discursus ꝑ⁰ ē fla ⁊ p̄missae sūt vē posito sicut poēbat ī p̄nci⁰ sophismatis/scz q̃ sortes hēat vnū asinum currētē et aliuz nō currētē.Cōcludo g̃ q̃ sicut in sophismate solum li hoīs distribuit ita solū li hoīs subiicit ⁊ nō hoc aggregatum hoīs asin⁹.Sz diceres ꝑ ī p̄dicta ꝓpōe pōit li asin⁹:g̃ oz q̃ sit ps predicati ⁊ hoc ñ.qz p̄cedit copulā.ī ps sbcī

et sic habentur intentum. Respondet q̃ est ps predicati. Et dico q̃ ñ est incõ ueniẽs partem p̃dicati aliqñ p̃cedere copulã. ymo aliqñ totale predicatũ p̃cedit copulam sicut in ista ppõne hõ ãial est. Tũc dicendum est q̃ in predicta propõe solũ ly hoĩs sit subiectum que ergo scõz hoc ẽ eĩ⁹ singularis? dico q̃ ista. istĩ⁹ homĩs est asinus currẽs vel ista iste hõ est cuius asinus currit ¶ Quantum ad secũdum. dico q̃ sophisma est verum et hoc ꝓbant due rões facte ante oppositum

¶ Ad rõnes sophismatis. Ad primam nego discursum ex eo q̃ plus p̃dicat in predicato minoris q̃ subĩcietur in subiecto maioris et distribuebatur vnde si sillogismus deberz esse alicuius modi prime figure deberet sic argui Cuiuslz homĩs asĩn⁹ currit/sortes est hõ: ergo sortis asinus currit. ⁊ tũc discursus est bon⁹. qꝛ nõ plus predicatur in minori q̃ distribuitur in maiori

¶ Ad secũdaz: negatur añs. et quãdo dicitur cõtradictorium sophismatis ẽ alicuius hoĩs asĩn⁹ nõ currit. nego. et qñ ꝓbatur q̃ ista ꝓpõ et sophisma se habent sicut vĩs affirmatiua et particularis negatiua vtroq̃ termino ꝑticipantes: ergo sunt contradictorie. negatur cõsequentia. nã adhuc requiritur q̃ terminus qui ĩ vna distribuitur in alia nõ distribuatur et econtra modo sic nõ est in p̃dictis duab⁹ ꝓpõnibus. nam iste termin⁹ asĩn⁹ in neutra distribuitur. et ideo si velim⁹ ꝯtradictorium istĩ⁹ facere cuiuslz homĩs asinus currit. oportz q̃ in secũda iste termin⁹ asinus distribuat. postq̃ nõ eẽt distributum in prima. et iõ ꝯtradictoria istius cuiuslz hoĩs asĩn⁹ currit nõ erit alicuius hoĩs asĩn⁹ nõ currit sed ista alicuius hoĩs null⁹ asinus currit modo ista ẽ falsa scõm casum sophismatis. ¶ Ad tertiam negatur ꝯnntia. et ad regulam dico q̃ habet ꝟ itatẽ termino distributo existẽte in nctõ casu. non tñ hz veritatẽ termĩo distributo exñte in obliquo casu. Et consilĩ mõ soluitur. cuiuslibet contradictionis altera ps est vera cuiuslz cõtradicõis altera pars est falsa. Cuiuslz hoĩs manus est dextra.

¶ Post hec in hac parte sunt videnda sophismata in quib⁹ additur hoc sincathegoreuma omĩs/terĩo complexo cõiunctione disiunctiua interposita de quorum numero sit istud primũ sophisma.

Sophisma. ix.

Omnis homo vel asinus currit posito casu q̃ nullus homo currat Tunc probatur q̃ hoc sophisma sit falsum. quia eius contrarium est verum: ergo sophisma est falsum. consequentia est nota. eo q̃ non est possibile contraria simul esse vera. lz possibile sit ea sic esse falsa in contingẽti materia. Añs vero ꝓbatur. Nã cõtrariuz sophismatis est omĩs hõ vel asĩn⁹ nõ currit. et hoc est vez qꝛ non ẽ aliquis hõ quin ipse vel asĩn⁹ nõ currat post q̃ nullus hõ currit. Sz q̃ iste sint contrarie omĩs hõ vel asĩn⁹ non currit/ omĩs hõ vel asĩn⁹ currit ptz qꝛ se hñt sicut vniuersalis affirmatia ⁊ vĩs negatiua vtroq̃ termino participãtes. Et ꝯfirmatur. nã cõtraria istĩ⁹ oĩs hõ vĩ asinus currit ẽ ista/null⁹ hõ vĩ asinus currit: sed ista oĩs hõ vĩ asĩn⁹ nõ currit equipolet ei p scõam regulã eq̃polentiaꝝ. ¶ Secundo sic arguitur contradictorium sophismatis est verum ergo sophisma ẽ falsum. ꝯña tenet et añs probatur. nã hec est ꝟa aliq̃s hõ vel asinus nõ currit ⁊ illa ẽ ꝯtradictoria sophismatis postq̃ ẽ ꝑticularis negatiua participans vtroq̃ termio cũ sophismate quod est vĩs affirmatiua ¶ Tertio sic. omnis homo vel asinus currit omĩs hõ vĩ asĩn⁹ quiescit. ergo quiescẽs currit. discursus est bon⁹ qꝛ in darapti arguitur et conclusio est falsa: ergo aliqua p̃missarum. nõ minor ergo maior que est sophisma. q̃ minor non sit falsa ptz qꝛ nõ est aliq̃s quin ipse vĩ asĩn⁹ q̃escat posito q̃ oĩs hõ quiescat et tñ q̃ aliquis asĩn⁹ cur-

rat sicut ponebatur in ꝓncipio sophis matis. ¶ Probatur sophisma esse ve rum et hꝰ sic: sortes ē hō qui vl̃ asinꝰ currit et plato est hō q̃ vel asinus cur rit: et nō est aliq̃s hō qui ipe vl̃ asinꝰ currat: ergo oīs hō vel asinus currit. cōsequētia tenet et añs ꝓbatur: eo q̃ aliq̃s asinus currit. et iō de quolibet verum est dicē q̃ ipm vel asinus cur rit pꝰq̃ ad veritatem talis propositio nis sufficit asinum currere. ¶ Tertio arguitur sic. Contradictorium sophis matis est fl̃z: g̃ sophisma ē verū. Con sequentia tenet et añs ꝓbatur. nā ꝯdi ctorium sophismatis ē: aliq̃s hō ⁊ nul lus asinus currit: et ista est fl̃a per ca sum assūptū. Quaꝫ sit ꝯdictoria pz ex eo q̃ ista propō aliq̃s hō. ⁊ nullꝰ asinꝰ currit ⁊ sophisma se hñt sicut vl̃is af firmatia ⁊ pticularis negatiua vtroq̃ termino pticipantes: et terminus dis tributus ī vna nō distribuit ī alia ⁊c. qd̃ requiritur ad hꝰ q̃ ꝓpōnes ꝯdicāt vt dictum ē in sophismate p̃cedēti. et hoc est veꝫ ī t̃minis distribuibilibus ꝓpōnū vniuersaliū. qd̃ etiam notabi liter dicitur propter t̃mios singl̃es q̃ non sunt distribuibiles. ⁊c. ¶ Istud so phisma sicut precedēs hz difficultatez eo q̃ dubiū ē an hoc totum hō vel asi nus distribuatur: vel solū ly hō. Et de hoc primo dicaz. et postea responden duz est ad sophisma. ¶ Quātū ad pri muz sit ꝓma cōclusio. q̃ solū ly hō dis tribuitur ⁊ nō ly asinꝰ. Et cā ē: qꝛ sinca thegoreuma affirmatiuum distribuit solum terminū ĩmediate: ⁊ nō media te sequentē: mō sic ē q̃ ly hō immedia te seq̃tur: et propter hoc distribuit. sed iste terminus asinꝰ nō ĩmediate seq̃= tur: g̃ ñ distribuitur.

¶ Alterius dubitat̃ vtruz subiectum sophismatꝭ sit solū li hō: vel hꝰ totū homo vel asinꝰ. Dico q̃ ly hō ē subie ctū: et asinus se tenet a pte p̃dicati. Añ si aliq̃s dicat q̃ hoc totū homo vl̃ asinꝰ sit subiectū: tūc peto de singu= laribꝰ illiꝰ. Si dicat̃ q̃ eiꝰ singl̃arꝭ ē ista: iste hō vel asinꝰ currit. ꝓbo q̃ ñ qꝛ ipsa non est singularis pꝰq̃ secun dum talē modū dicēdi eiꝰ subiectū est hoc aggregatū hō vel asinꝰ. Qd̃ ꝓba tur Subiectū ē aptū natū supponere ꝓ pluribus. vñ demonstrato aliq̃ ho mine veꝫ est dicere q̃ ē hō vel asinus et similiter demonstrato asino veruz est dicere q̃ ipe est hō vel asinꝰ: sp de monstrādo hoīez vel asinū. Concludo g̃ q̃ subiectū sophismatis nō ē hoc ag gregatum hō vel asinꝰ: sz ly hō solū: ⁊ ly asinus se tenet a pte p̃dicati. Et se cundū hoc sophisma debet dici propō de p̃dicato disiuncto ⁊ nō de subiecto: ⁊ scd̃z hꝰ sensus sophismatis ē. oīs hō est qui vel asinus currit. et scd̃z hꝰ sin gulares eiꝰ sunt iste. iste hō ē q̃ vel asi nus currit et sic de alijs. Et qꝛ iste sūt vere scd̃z casum sophismatis Rñdeo ad hoc sophisma q̃ ipm ē verum ⁊ ꝓ hoc pz ad scd̃z articulū. ⁊ hoc probant rationes pꝰ oppositum.

¶ Ad rōnes. Ad primam nego añs. et qñ dicitur ꝯriū sophismatꝭ ē oīs hō vl̃ asinus currit: nego ꝓpt̃ defectū vniꝰ ꝯditionis req̃site ad ꝓpriaz ꝯrietatez ꝓpositōnū: q̃ ꝯditio est tal̃. q̃ terīnus q̃ non distribuit in ꝓma distribuatur in secunda. et ista conditio deficit hic. qꝛ iste t̃minus asinꝰ nec in ꝓma nec ī secunda distribuit̃: vt pz in scd̃a. Sed diceret aliq̃s q̃ est ergo eius ꝯria. di co q̃ ista: nullus hō vel asinꝰ currit. ⁊ illa est fl̃a. qꝛ ꝓcat q̃ nullꝰ hō est q̃ vl̃ asinꝰ currat: ⁊ hꝰ ē fl̃m. q̃ autē ista sit contraria sophismatis pz: ex eo q̃ ibi obseruātur oēs ꝯditiones req̃site ad bonā ꝯrietatē propositionum. Sed di ceret aliq̃s ex quo ergo iste ꝓpōnes omnis hō vel asinus currit: et oīs hō vel asinus nō currit nō sunt ꝯrie quō ergo se hñt: Dico q̃ ille sunt inuicem impt̃inentes propter hoc q̃ vna earū non sequitur ad aliam: nec alteri re= pugnat. ¶ Ad confirmationem quan do dicitur: contraria sophismatis est nullus homo vel asinus currit conce do sed quando dicit̃ hec equipollz hu ic: omnis homo vel asinus non cur=

rit:nego.Et ad secundam regulaz eq pollētiarum dico q debz intelligi negatione postposita immediate ꝫmino distributo q̄liter nō fit in ꝓpoito quia ista negatio non/non immediate seq̄tur istuz terminū homo qui in sophismate solum distribuitur ⁊ inter negationem et terminum distributum manet iste terminus asinus non distributus.et ideo ꝫm illam regulā eq̄pollentiarum bñ ꝯcederē q ista ꝓpō oīs hō non est qui vel asinus currit equipollet isti:nullus hō vel asin⁹ currit.⁊ isti nullus hō ē qui vl̄ asin⁹ currit. ¶Ad secundam negat añs.⁊ qñ dr aliquis homo ⁊c.nego.⁊ qñ dicitur participat cum sophismate ⁊c.dico q hoc nō sufficit:sz cū hoc requiritur q terminus in sophismate non distributus in sua ꝯdictoria distribuatur et ꝫm hoc ꝯdictorium sophismatis est aliquis hō ñ est qui vel asinus currit: vel aliq̄s hō nō est vl̄ asinus currēs.⁊ iste due sunt false. ¶Ad tertiaz.nego q discursus sit in darapti ꝓpter hoc q conclusio nō debite infertur:qr debet inferri totale p̄dicatum maioris de totali predicato minoris:modo sic non est eo q ī maiore nō p̄dicatur solū ly currit.nec in mīore p̄dicatur solū ly quiescit.Unde dico q p̄dicatuz totale maioris est aliquid qd vel asinus currit. Et totale p̄dicatū minoris est. aliquid qd vel asinus quiescit.Quod pz resoluendo ipsum. Unde maior resoluit sic:Oīs hō est aliquid quod vel asinus currit. Et minor sic oīs hō est aliquid qd vel asinus quiescit:ita q hoc verbum est est copula principalis in hmōi ꝓpōnibus et ꝫm hoc deberet concl̄o inferri oīs hō vel asinus currit oīs hō vel asinus quiescit:g aliquid qd vl̄ asin⁹ q̄escit est aliq̄d qd vl̄ asin⁹ currit. et ista ꝯcl̄o est vera nec repugnat ꝫm istā ꝓprietatem.

Sophisma x Est istud. omnis propositio vel ei⁹ contradictoria est vera. ¶Probatur ꝑmo q sophisma sit falsum et hoc sic Oīs ꝓpō vel eius ꝯdictoria est vera. sed nulla propō fl̄a est vera: g nl̄a ꝓpositio fl̄a est propō vel ei⁹ ꝯdictoria Discursus ē bonus:qr arguit ī camestres.⁊ ꝯcl̄o est fl̄a:g aliq̄ p̄missarum non minor:g maior q̄ erat sophisma. ¶Secundo sic arguitur.aliq̄ ꝓpō est que nec eius ꝯdictoria est vera g non oīs ꝓpō vel eius ꝯdictoria ē vera.ꝯntia tz.⁊ añs ꝓbatur:naz formetur ista hō est asinus ⁊ nō formet eius ꝯdictoria tunc nec ista hō est asin⁹ est ꝓvat ptz:nec eius ꝯdictoria: qr eius ꝯdictoria non est:g nō est vera. ¶Tertio arguitur sic. Oīs ꝓpō vel ei⁹ ꝯdictoria est vera sed oīs ꝓpō falsa est ꝓpō vel eius ꝯdictoria:g oīs ꝓpō falsa ē vera ꝯcl̄o est fl̄a g aliq̄ p̄missay. nō minor ergo maior q̄ est sophisma.¶Quarto sic arguitur.oīs ꝓpō vel ei⁹ ꝯdictoria est vera.⁊ oīs ꝓpō vel eius cōtradictoria est falsa: g aliqd fl̄m est verū. conclusio est fl̄a ⁊ discursus est bonus:q̄a arguitur in darapti g aliqua premissarum ⁊ non minor g maior que erat sophisma.¶Quinto sic arguitur .si oīs ꝓpositio vel eius ꝯtradictoria est vera:tūc tm̄ verū ē ꝓpositio vel ei⁹ contradictoria:sz hoc est falsum g ꝑmum q hoc sit falsuz ptz:quia falsuz bene ē propō vel eius ꝯtradictoria: ⁊ tm̄ falsum est aliud a vero g ⁊c.ꝯntia tz ab vl̄i ad exclusiuaz de terminis transpositis est bona consequentia. ¶Probatur sophisma esse verū: quia quacunq̄s propōne demonstrata verū ē dicere q ipsa vel eius cōtradictoria est vera et non est aliqua propō quin ipsa vel eius cōtradictoria sit vera: g omnis ꝓpositio vel eius contradictoria est vera ¶Secundo sic arguitur.oīs ꝓpositio est que vel ei⁹ cōtradictoria est vera g oīs propō vel eius ꝯtradictoria est vera.tz ꝯsequentia eo q idē intelligit ꝓ vnā et aliam .⁊ añs probat vt precedens

¶Ad istud sophisma antiqui sophiste solebant respondere dicentes ipsum posse capi dupliciter.vel in sensu con

posito vel in sensu diuiso.in sensu cõ=
posito dixerunt esse vnam cathego=
goricam de disiuncto extremo.In sen
su diuiso dixerũt esse vnam disiuncti
uam vel saltem equiualentẽ disiũcti=
ue in significando ita ꝙ sẽsus sophis=
matis in sensu diuiso accepti sit talis
omnis propositio est vera vel eius cõ
tradictoria.Alterius dicunt ꝙ sophis
ma captum in sensu composito debet
distingui ꝛm ꝙ hoc totum in sophis=
mate propõ vel eius contradictoria
posset distribui vel solum li propositõ
Alterius dicũt ꝙ si hoc totũ proposi=
tio vel eius contradictoria distribu=
etur:tunc sensus sophismatis est ꝙ ȯ
quocunqꝫ est verificabile li propositio
vel eius contradictoria ꝙ de eodem
sit verificabile li verum:Sed si in so=
phismate soluꝫ distribuatur li propõ
dixerunt sensum sophismatis esse ta=
lem.ꝙ de quocũqꝫ vrificatur li ꝓpo:
sitio de eodem supposito cũ li vr eius
contradictoria verificatur li verũ:ita
ꝙ scõm hoc sensus sophismatis esset
omnis propositio est que vel eius cõ=
tradictoria est vera. Modo pro pre=
senti nolo sequi sensum sophismatis
diuisum:scilꝫ vtrum iste sint vere vi=
delicet/omnis propositio est vera vel
eius contradictoria:quia hoc facit ali
am difficultatem descendente ex sup=
positione huius relatiui eius ideo di=
mitto vsqꝫ quo tractabo de sophisma
tibus difficultatez habentibus ex sup
positione relatiuorum.Et quero ad
presens vtrum sophisma in sensu cõ=
posito sit verum vel falsum.
Et propter hoc ad illud dico ꝗtuor
Primum est ꝙ subiectũ propositiõis
non est nisi li propositio. Secundum
est ꝙ li omnis non distribuit nisi li
propositio.Tertium est li vel eius cõ
tradictoria est pars predicati. Quar=
tum est ꝙ sophisma ẽ verum. ¶ Pri=
mum probatur:quia vel solũ li propo
sitio est subiectũ ⁊ sic habetur proposi
tum.vel hoc totum propositio vel ei⁹
contradictoria sed probo ꝙ non:quia
tunc esset aliqua vniuersalis cuius nõ
esset aliqua singularis:modo hoc est
inconueniens. probatur consequen=
tia.nam signetur aliqua singularis
ista videtur esse talis/ista propositio
vel eius contradictoria vera.sed pro=
bo ꝙ non : quia subiectum apptum
natum est supponẽ pro pluribus naꝫ
patet de ista propositione/deus est ve
rum enim ẽ dicere ꝙ ista vel ei⁹ ꝓtra
dictoria est vera demonstrando per
li ista istam propositionem/deus est.si
militer ista non deus est.est ista pro=
positio vel ei⁹ cõtradictoria.ecce qua
liter li ista propositio vel eius contra
dictoria per li ista demõstrando idem
predicatur de plurib⁹ ⁊ põt suppone=
re pro pluribus.¶ Secunduꝫ proba=
tur dupliciter.primo ex eo ꝙ hoc sin=
cathegoreuma omis nõ distribuit ni=
si terminum ĩmediate se sequentẽ ni
si cum terminus mediate sequẽs fue
rit determinatio termini ĩmediate se
quentis:qꝛ si sit determinatio ei⁹ tũc
totum aggregatum ex determinatõe ⁊
determiabili distribuitur:Sed in so=
phismate proposito illud qȯ sequitur
illum terminũ ꝓpõ nõ est determina
tio ⁊ iõ non distribuitur.Scũdo ꝗa si=
gnũ vre affirmatiuũ positũ a pte sub
iecti non distribuit nisi subiectum vel
partem subiecti.⁊ iõ qꝛ solũ li ꝓpõ est
subiectũ vt añ ꝓbat:seqt ꝙ li ꝓpõ so
luꝫ distribuitur.¶ Tertium probat ex
eo ꝙ li vel eius contradictoria nõ est
subiectum.nec pars subiecti.nec ꝑdi
catum:g reliquit ꝙ est ꝑs ꝑdicati.Ex
quo infero primo ꝙ sensus sophisma
tis est iste.Omis propõ ẽ aliquid qȯ
vel ei⁹ ꝓtradictorium ẽ verꝫ. Secũdo
infero ꝙ sophisma debet dici proposi
tio de disiuncto ꝑdicato ⁊ non de dis=
iuncto subiecto.¶ Quartũ ꝓbatur qꝛ
de ꝗcũqꝫ est verificabile li propõ de eo
est verificabile li aliquid quod vr ei⁹
contradictoriũ est verũ.
¶ Ad rões añ· oppositũ sophismatis
¶ Ad primã nego discursum.quia si
esset in aliqua figura:hoc esset i scõa

sed hoc non:quia idem non predicatur ivtraqꝫ in maiori ⁊ in mīori Unde p̄dicatū maiorꝭ est hoc totū aliq̄d qd̄ vel ei⁹ ꝯdictoriū ē verꝫ. Sz p̄dicatū minoris ē solū li verū: Sed si aliq̄s vellz arguere in secūda figura: deberet sic arguere. omis ꝓpō vel ei⁹ ꝯdictoria est vera. nulla propō falsa ē aliq̄d qd̄ vel eius ꝯdictoriū est verū: ꝫ nulla ꝓ positio falsa ē ꝓpositio. tūc discursus esset bonus: sed mīor eēt falsa. ¶ Ad scd̄az patz q̄ nō ꝓcedit ꝯtra rñsionez sophismatis: qꝛ ī rñsione sophismatis supposita ē ista suppēitio sicut prius notatur q̄ cuiuslz propōnis ꝯdictoriuz formatur: et nisi hoc supponereē ista ꝯñtia non valeret ista propō deus est/ est vera: ꝫ sua ꝯtradictoria est falsa: qꝛ supposito q̄ eius ꝯtradictoria non formetur añs est verꝫ ⁊ ꝯñs falsū et aliē sophisma non esset ꝯcedendum nisi illud supponeretur. ¶ Ad tertiam nego discursuz eo q̄ plus p̄dicaē in minori q̄ subīcitur in maiore ⁊ distribuebaē vnde in minori p̄dicaē hoc totū/ ꝓpō vel eius ꝯdictoria: sed in subiecto maioris solū subīciē li ꝓpō vt dictum ē Sed deberet: sic argui/ Omis ꝓpō vl̄ eius ꝯdictoria est vera. ois ꝓpō falsa est propō: ꝫ omis ꝓpoō falsa est q̄ vel eius cōtradictoria ē vera. ¶ Ad quartam nego discursuz ex eo q̄ qñ arguitur ī tertia figura ꝯclio debz eē cōposita ex predicatis p̄missaꝫ: mō sic non est in predicto discursu eo q̄ p̄dicatū maioris nō ē solū li ⁊va: nec p̄dicatuz minoris ē solū li falsa: sed predicaē in prīa li aliq̄d qd̄ vel ei⁹ ꝯdictoriuz est veruz: ⁊ in scd̄a p̄dicatur aliq̄d qd̄ vel eius ꝯdictoriū ē flm̄. ⁊ tūc deberet sic argui. Omis ꝓpō vel ei⁹ ꝯdictoria ē vera. ois ꝓpō vl̄ ei⁹ ꝯdictoria ē flā ꝫ aliquid qd̄ vel eius ꝯdictoriū ē falsū ⁊ aliquid qd̄ vl̄ ei⁹ ꝯdictoriū ē verum ⁊ ista est vera. ¶ Ad quintā qñ dicitur ⁊c. nego ꝯñtiam: et ad regulā cōcedo eam. sed ego dico q̄ ibi non arguitur ab vl̄i ad suam exclusiuā de terminis trāspositis intelligendo per terminos subiectum et predicatum eo q̄ in sophismate livera non ē p̄dicatū: sed hꝰ totū aliquid qd̄ vel ei⁹ ꝯdictoriū ē verum. ⁊ ideo debet sic argui ab vl̄i ad exclusiuā de terminis trāspositis. Omis ꝓpō vel eius ꝯdictoria ē vera: ꝫ tantum aliq̄d qd̄ vel eius ꝯdictoriū ē verꝫ est ꝓpō. ⁊ tunc ꝯñs erit verꝫ sicut añs Consiliter possūt solui ista sophismata. omne bonū vel non bonū est eligēdum ⁊c. omne anīal rōnale vel irrationale est rōnale. omne hinibile vel rudibile est equus. ⁊ sic de consimilibus

Sophisma.xi.

Est istud. Omnes homines sunt asini vel homines et asini sunt asini. Probatur primo sic. sophisma est vna copulatiua cuius vtraqꝫ pars est vera. ergo sophisma est verum ꝯsequentia tenet et añs probaē: quia hec est prima pars: omnes hoīnes sunt asini vel hominee. ⁊ ista ē ⁊va. ⁊ scd̄a ꝯ est ista. asini sunt asini: ⁊ ista est etiam vera: igitur. ¶ Improbatur sophisma Nam sophisma est vna disiūctiua cuius ambe partes sunt false: ꝫ sophisma est falsum. ꝯñtia tenet: ⁊ añs probatur. Nam prima pars ē ista/ oēs homines sunt asini et illa est falsa. Secūda est. homines et asini sūt asini. et ista est falsa: ¶ Istud sophisma non habet difficultatez eo q̄ in eo signum vl̄e affirmatiuū additur termino complexo: sed tñ pono hic gratia istius sophismatis: omnes hoīes vl̄ asini sunt homines cuius difficultas dependet ex difficultate presentis sophismatis que est ex eo q̄ ipsum pōt capi in sensu in quo est copulatiua propositio vl̄ in sensu in quo est disiunctiua. Tunc dico q̄ si sophisma capiatur in sensu ī quo est copulatiua: sophisma est verꝫ sicut probat prima ratio post oppositum. Sed quia in rationibus tāgebatur de illo quod requiritur ad veritatem disiunctiue vel copulatiue: ideo de hoc ponende sunt alique ꝓpositiones. ¶ Prima propositio est. Ad veritatem copulatiue requiritur veritas

vtriusq; partis. Probatur quia a copulatiua ad vtrãq; eius partem ē bona ꝓseqntia. si ergo copulatiua potest esse vera aliqua parte eius existente falsa: tunc ex vero posset sequi falsuz quod est falsum. vnde ex falso bene sequitur verum: sed ex vero ñ nisi veruz ¶ Secunda propositio est. A parte disiunctiue ad totam disiunctiuam cuius ipsa est pars est bona ꝓñtia vt: bene sequitur tu curris ꝗ tu curris vl̄ tu non curris. si nõ sequitur da oppositũ et quia ꝓñs est vna propositio disiunctiua eius contradictoria est vna copulatiua composita ex partibus contradicentibus partibus illius disiunctiue. erit ergo cõtradictorium ꝓñtis tu non curris et tu curris. Ad quam per primam ꝓpositionẽ sequit̃ ista tu non curris. que repugnat añcedẽti videlicet isti. tu curris ꝗ ꝓñtia fuit bõa tu curris ergo tu curris vel nõ curris quod erat ꝓbandum. ꝓñtia tenet per illam regulam. Quandocũq; ad oppositum consequẽtis sequit̃ oppositum antecedentis tunc consequẽtia ē bona. ¶ Tertia propositio illud qd̄ dicit secunda propositio debet intelligi de parte disiunctiue affirmatiue et de disiunctiua affirmatiua et non de negatiua. patet hoc: quia non sequitur. tu non curris: ergo non tu curris vel tu non curris: quia eadem ratione qua diceres sequi illam: diceres etiam sequi istam: tu curris vel tu non curris ꝛ ita ad illud añs verum sequeretur contradictoria. vnde iste cõtradicunt non tu curris vel tu non curris et tu curris vel tu non curris eo ꝙ prima propter hoc ꝙ sibi preponitur negatio equiualet vni copulatiue composite ex partibus cõtradicentibus partibus secunde disiunctiue. ¶ Quarta propositio. ad veritatem disiunctiue sufficit veritas vnius partis. probatur: quia a parte disiunctiue ad disiunctiuam cuius pars est: est bona consequẽtia sicut dicit secũda propositio. si ergo disiunctiua esset falsa vna eius parte existente vera tunc veruz inferret falsum quod est falsum.

¶ Ex istis propositionibus sequitur alia ꝙ a disiunctiua cuz destructione vnius partis ad aliam partem est bona consequentia. Et ex hoc etiam potest probari: ꝙ ad impossibile sequitur quodlibet verbigratia. sicut ad istã sortes est et sortes non est coassumpta ista regula. quandocunq; ad aliquod antecedens sequitur aliquod consequens. quicquid sequitur ad consequens sequit̃ ad eius antecedẽs. Tũc sic ad istam sortes est et sortes non est sequitur hominem esse asinum. Assumptum probat̃. Nam ad istam. sortes est et sortes nõ est sequitur illa sortes est per primam propositionem. ad quam sequitur ista: sortes ē vel homo est asinus per secundam ꝓpositionẽ et per ꝓñs illa: sortes est vel homo est asinus. sequitur ad istam. sortes est et sortes non est per illam regulã: quando ad añs sequit̃ ꝓñs tũc q̃cq̃d seq̃tur ad ꝓñs seq̃tur ad añs. vlterius ad istã sortes est et sortes non ē. sequitur illa sortes nõ est iterum per primã ꝓpositionem. ecce ergo quõ ad illam sortes est et sortes non est. sequitur ꝙ sortes est vel homo est asinus. et ꝙ sortes nõ est: et ad hanc/ sortes est vel homo est asinus ꝛ sortes non est sequitur ꝙ homo est asinus. per illam regulam ꝙ a disiunctiua cum destructione vni⁹ partis ad alteram est bona ꝓñtia. sic ergo probatum est ꝙ ad istam. sortes est et sortes non est. sequitur ꝙ homo est asinus. consimiliter põt probari de quolibet alio. ¶ Quinta propositio. Ubi est idem propositio copulatiua et propositio disiunctiua. copulatiua potest esse vera cuius ambe partes sunt false: non tamen ei⁹ partes principales. Patet hoc in sophismate predicto quo accepto in sensu ī quo est copulatiua propositio est vera: et tamen ipsius ambe partes sunt false: scilicz tam ista/ omnes homines sunt asini: ꝙ ista etiam hoies et asini

sunt asini verum est tamen ꝙ ille non sunt partes principales sophismatis inquātum ē ꝓpō copulatiua: licet bene inquantum ē ꝓpō disiunctiua. Sz partes pricipales sophismatis inquātum ē ꝓpō copulatiua sūt ille. omnes homines sunt asini vel homīes. ita ꝙ illa est vna: ⁊ alia est ista: asini sunt asini. et ille ambe sunt vere. ⁊ de talibus principalibus partibus copulatiue intelligēda est prima propositō. ¶ Sexta propō est ista. Ubi idem ē propō copulatiua ⁊ disiūctiua: nihil prohibet ambas partes disiunctiue false eē veras licet nō ꝑtes ꝑncipales. probatur: q̄a partes pricipales sophismatis inquātū ē copl'atīa vera: sūt ꝑtes ñ ꝑncipales sophismatis inq̄tū ē disiūtiua fl'a

Sophisma.xii.

Est istud. Oia vera ⁊ falsa opponuntur. ¶ Probatur ꝙ sit falsum. Primo sic. Omnia vera ⁊ falsa opponuntur: sed deum eē ⁊ aīal eē anīal et hominem eē asinū ⁊ hominē eē caprā sunt vera et falsa: ꝯ opponūt. Discursus videtur esse bonus et conclio est falsa: ꝯ aliqua premissa ꝙ. nō minor: ꝯ maior que erat sophisma. ¶ Secundo sic arguit. Oia vera ⁊ falsa opponunt ꝯ oia vera opponuntur. conclusio est falsa. ꝛseq̄ntia videtur tenere a simili Naz bene sequitur sortes ⁊ plato currunt: ergo sortes currit. Falsitas ꝛñtis patet. quia deū esse ⁊ hoīnem eē anīal sunt vera: et tamē non opponuntur. ¶ Tertio sic arguitur. Aliqua sunt vera de quibus est falsum dicere ꝙ ipsa sunt que et falsa opponūtur. ꝯ omnia vera et falsa opponuntur. ꝛñtia tenet añs ꝓbatur: ponēdo ꝙ aliqua sint q̄rum opposita non sint in rerum natura. tunc de istis veris falsum est dicere ꝙ ipsa sunt que et falsa opponūtur ¶ Probatur sophisma sic. Ista sunt vera q̄ et falsa opponūtur. ⁊ nō sūt aliqua vera quin ipsa ⁊ falsa opponant igitur. ¶ Circa istud sophisma supponenda sunt aliqua ¶ Primo suppono ꝙ cuiuslibet veri oppositum sit in rerum natura. ¶ Secundo suppono ꝙ cōtradictoria ad inuicez opponuntur vno existente vero et alio exīte falso ¶ Tertio suppono ꝙ subiectuz sophismatis potest esse hoc aggregatum vera et falsa: sic ꝙ sit sensus sophismatis ꝙ de quibu scunqz verificatur li vera vel falsa: ꝙ de ipsis verificatur illud ꝑdicatum opponūtur. Vel subiectū sophismatis est solum li vera. ⁊ tunc est sensus ꝙ de quocunqz verificat li vera de eodē verificatur ꝙ ipsa sunt que et falsa opponuntur.

¶ Tunc respondeo ad sophisma ꝙ in primo sensu est flm̄ sicut probauit prima ratio. Unde ꝟm hoc discursus fuisset bonus. Secundo dico ꝙ in sensu secundo sophisma est veruz stantibus tribus suppositionibus prius positis Et ꝟm hoc esset respōdendum. ¶ Ad primam rationē ꝙ discursus nō valet eo ꝙ plus ē ꝑdicatū mīoris q̄ fuerit subiectum maioris. ⁊ ꝟm hoc deberet sic argui. Oia vera ⁊ falsa opponuntur. a et b sunt vera: ergo a et b. sunt que et falsa opponuntur. ¶ Ad secundam negatur ꝛñtia. et vlteri' dico ꝙ ista ꝛñtia non valet de forma/sortes et plato currunt. ꝯ sortes currit. licet vale at grā materie: sicut dicitur in ꝑsenti sophismate. et ideo non oportet ꝙ consimilis ꝛñtia valeat in omnib' terminis. ¶ Ad tertiam. Ista probat oppositum sophismatis supposito ꝙ non quoruncunqz veroꝙ opposita sint in rerum natura cuius oppositum dixi esse supponendum pro veritate sophismatis

Sophisma.xiii.

Est istud Omis homo et asinus currunt posito ꝙ quilibet homo currat: ⁊ de omnibus asinis nullus currat nisi brunellus. ¶ Probatur ꝙ sophisma sit falsū. ꝛrium sophismatis est verum. ꝯ sophisma ē falsum. ꝛñtia tenet ⁊ añs ꝓbatur. Nam contrarium sophismatis videtur esse omnis homo et asinus non currunt et ista videtur esse vera casu sophis-

matis stante. Quod probatur sic.sortes et asinus non currunt:plato et asinus non currunt:et nõ est aliquis homo quin de ipso sit verum dicere ꝙ ipse ⁊ asinus nõ currunt: ꝯ omnis hõ et asinus non currunt. tz ꝯñtia et añs probatur.sortes et fauuellus non currunt.et plato et fauuellus non currũt ⁊ sic de alijs. ¶ Secundo sic arguitur contradictorium sophismatis est verum:ꝯ sophisma est falsum.ꝯñtia tz ⁊ añs probatur.Nam contradictoriũ sophismatis est aliquis homo et asinus non currũt: modo hoc est verũ qꝛ plato et fauuellus non currũt.¶ Tertio° sic.Omnis hõ et asinus currũt.sorꝭ ⁊ fauuellus sunt homo et asinus. ꝯ sortes et fauuellus currunt. discursus ē bonus et concꝯo falsa: ꝯ aliqua ꝑmissarũ et nõ mioꝛ ꝯ maioꝛ q̃ erat sophisma:ꝯ sophisma falsum.

¶ Probatur sophisma. Sortes et asinus currunt et non est aliquis hõ quĩ ipse et asinus currat:ꝯ omis hõ et asinus currunt. ¶ Ad sophisma dicitur ꝙ si hoc aggregatum homo et asin⁹ subijciatur sophisma est falsuz et hoc ꝓbatur tres ꝑme rationes:sed si in sophismate soluz ly hõ distribuat ⁊ subijciatur.sophisma est verũ et tunc sensus ē.ꝙ de quocuuꝯ ly homo verificatur de eodem verificatur ꝙ ipse vl̃ asinus currunt.

¶ Ad rationes.¶ Ad primaz negatur añs. et qñ dicitur contrarium sophismatis est:oĩs homo et asinus non currunt dico ꝙ non.Et causa est:quia negatio non immediate sequitur terminum distributuz quod tñ requirit vt visum est per secundam regulam eq̃pollentiaruz.

¶ Sed dubitaret aliquis de veritate istius.oĩs homo et asinus nõ currunt stante casu sophismatis.Dico ꝙ est vera sicut ꝓbatum est in deductione primi argumenti.Sed tu diceres contra si sic tunc ꝯuertens ei⁹ esset vera:sed hoc est flm.Flitas ꝯñtis probat.Maz ex quo ipsa est vl̃is negatiua ipsa debet conuerti in vl̃em negatiuam. ⁊ si cõuertatur sic:conuertẽs eius erit falsa.ptz.hoc.nã conuertẽs eius erit hec nulla currentia sunt hõ et asinus.vel sic nihil qd̃ est hõ ⁊ asinus currũt:mõ stante casu sophismatis vtercꝯ illaruz est falsa Respondetur negãdo ꝙ eius cõuertens sit falsa et etiam ꝙ debeat conuerti in vl̃ez negatiuaz. Unde qñ dicitur ꝙ vl̃is negatia debz conuerti simpl̃r in vl̃em negatiuam.debz intelligi qñ q̃lz ꝑs p̃dicati vel subiecti distribuũtur.mõ sic nõ ē hic.nã in ista ly asinus nõ distribuere ⁊ ē ꝑs predicati ¶ Dubitatur circa hec. Supposito ꝙ oĩs hõ currat ⁊ ꝙ nullus asin⁹ currat an ista sit vera:nullus hõ ⁊ asinus currunt.Et ego dico ꝙ ē vera:qꝛ stãte tali casu de nullo homĩe ē vez dicere ꝙ ipe ⁊ asinus currũt.⁊ si sic:vez ē ꝙ nl̃lus hõ ⁊ asin⁹ currũt.Et si aliquis dicat ꝯ nullus hõ currit.negãda ē ꝯñtia sicut nõ sequitur nullũ aĩal et chymera sunt aĩalia:ꝯ nullũ aĩal ē anĩal. Similiter sicut nõ seqtur null⁹ hõ ⁊ chymera sunt hõ ⁊ chymera:ꝯ null⁹ hõ ē hõ.vel etiaz nihil ⁊ chymera sunt fratres ita in ꝓposito. ¶ Ad secũdaz nego añs. ⁊ qñ dicitur ꝯdictoriuz sophismatis est aliq̃s hõ ⁊ asin⁹ non currũt negatur:qꝛ oz ꝙ iste ēmin⁹ asin⁹ esset distributus in ꝓpõe ꝑticulari postq̃ non erat in vl̃i.et iõ dicendũ ē ꝙ ꝯdictorium sophismatis ē. aliq̃s hõ nõ ē q̃ ⁊ asinus currũt.vl̃ aliq̃s hõ vel nullus asin⁹ currũt et iste sunt fl̃e. ¶ Ad tertiuz nego discursuz eo ꝙ pl⁹ p̃dicatur in mioꝛe q̃ distribuat ĩ maioꝛe et ideo deberet sic argui.oĩs hõ ⁊ asinus currunt sorꝭ ē hõ:ꝯ sorꝭ ⁊ asin⁹ currt

Sophisma xiiii.

Est istud oē animal et aliud ab eo sunt duo animalia ꝓbat ꝙ sit falsuz sic. oē aĩal et aliud ab eo sũt duo aĩalia:ergo tantũ duo aĩalia sunt aĩal et aliud ab eo. sed hoc est falsum ꝯ ⁊c.consequentia tz ab vl̃i ad exclusiuam de termio transpositis est bona

ꝛnia. Falsitas ꝛnitis patet ex eo ꝙ alia ꝙ duo anialia sunt aial ⁊ aliud ab eo Nam aial ⁊ nõ anial sicut brunellus ⁊ lapis sunt alia ꝙ duo aialia: ⁊ tñ sũt animal et aliud ab eo. ¶ Secundo sic arguitur. Si sophisma eẽt vex cuz sit ꝓpõ affirmatiua tũc idem eẽt ꝓ quo supponit subiectũ ⁊ ꝑdicatum sz hoc ẽ falsum qr subiectũ pro nullo suppo nit. patz hoc ex eo ꝙ nulla est res que sit animal ⁊ aliud ab eo. ¶ Tertio sic arguit. Omne aial ⁊ aliud ab eo sunt duo aialia. sed sortes et lignum sunt aial et aliud ab eo: ꝯ sortes ⁊ lignum sunt duo aialia. discursus videt eẽ bo nus: et conclusio est falsa: ꝯ aliq̃ ꝑmis sarum et non minor ergo maior que erat sophisma.

¶ Probatur ꝙ sophisma sit vex ⁊ hº sic. Non est aliquod anial quin ipm ⁊ aliud ab eo sint duo anialia. ergo so phisma vex ꝛnitia tenet: et añs est no tum de se. Mã ex eo ꝙ sunt plura aia lia quox vnũ est aliud ab illo clarum est ꝙ non est aliquod aial qui ipm et aliud ab eo sunt duo aialia. licet non oẽ aliud ab eo sit duo animalia.

¶ Secundo sic arguitur. Contradicto rũ sophismatis ẽ impossibile: ergo so phisma ẽ vex ꝛnitia tenet añs ꝓbatur nã ꝛdictoriũ sophismatis ẽ aial et ni hil aliud ab eo sunt duo anialia eo ꝙ necessarium ẽ ꝙ plura sint aialia.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ est ve ruz sustinẽdo ꝙ subiectũ sophismatꝭ ẽ solũ ly aial ⁊ residuũ tenet se a parte predicati sic ꝙ sit sensus sophismatis ꝙ de oi anialí sit verificabile ꝙ ipsuz et aliud ab eo sunt duo anialia. et se= cundũ hº sophisma debet dici ꝓpõ de copulato. predicato et non de copula to subiecto nisi tunc aliqs vellet loqui de subiecto locutionis. et scõm hoc so phisma debet sic resolui. omẽ aial est aliqd qõ et aliud ab eo sũt duo aialia

¶ Ad rationes. ¶ Ad primam dico ꝙ ista propositio tñ duo aialia sẽ aial et aliud ab eo nõ est exclusiua de ter= minis transpositis sequens ad istam oẽ anial et aliud ab eo sunt duo anía lia et scõm hoc exclusiua eius eẽt ista tñ aliqd qõ et aliud ab eo sunt duo aialia est aial ⁊ ista sequitur ad sophis ma ⁊ est de terminis trãspositis eo ꝙ subiectum sophismatis ẽ solũ ly aial ⁊ hoc aggregatum aliqd quod ⁊ aliud ab illo sunt duo aialia ẽ predicatum.

¶ Ad secundam dico ꝙ subiectum et predicatũ supponunt pro eodem. ⁊ qñ dr anial et aliud ab eo pro nullo sup= ponit concedo et nego ꝙ hoc sit sub iectũ. Añ subiectuz ẽ ly aial et hº sup ponit pro aliquo et pro eodem suppo nit ly aliquid qõ et aliud ab illo sunt duo aialia: ¶ Ad tertiam. nego discur sum eo ꝙ plus ẽ ꝑdicatũ in minore ꝙ sit in maiore. et ideo posset sic argui. oẽ aial ⁊ aliud ab illo sunt duo aialia sed sortes ẽ aial: ꝯ sortes ⁊ aliud ab il lo sunt duo aialia et hoc ẽ verũ nam sortes et plato sunt sortes et aliud a sorte et tñ sunt duo aialia: ꝯ ⁊c.

Sophisma. xv.

Est istud. omne verum et deuz esse drnt. Probatur sic sophisma. de um esse nõ ẽ ꝓpõ. oẽ verũ est propos tio: ꝯ nulluz verum est deum eẽ. et vl tra nullum verũ ẽ deũ esse: ꝯ vex est aliud a deũ esse et ꝑ ꝛnis omne veruz et deũ eẽ drñt. Assumptuz siue maior ꝓbatur nam nulla oratio insignifica tiua est ꝓpõ deum eẽ ẽ oratio insigni ficatiua: ꝯ ⁊c. ¶ Secundo sic arguitur Deum esse et esse verum drñt: ꝯ omne verũ et deũ eẽ differunt. ꝛnia videtur esse nota. añs ꝗ ad vtrãq; eiꝰ partem notũ ẽ et ꝛnia tenet ab exponentibus ad expositam.

¶ Improbatur sophisma sic. Omne verum ⁊ deũ eẽ drñt deum eẽ ẽ verum ꝯ deũ esse et deũ eẽ drñt. discursus est bonus et ꝛclusio ẽ falsa: ꝯ aliq̃ ꝑmissa rum. nõ minor: ergo maior q̃ erat so phisma. ꝙ minor non sit falsa patz qr deus ẽ/ẽ ꝓpõ vera ꝯ deũ eẽ ẽ verũ. cõ sequentia tz. nã cõiter concedũtur ta les ꝓpões vl ꝛnie. sortes est: ẽ propõ vera: ꝯ sortez esse ẽ verum. Ad sophis

ma dicendum est q̃ hec oratio deum esse pōt supponere pro seipsa vel pro ista deus ē cui⁹ ipa est dictū. Tunc dico q̃ si ly deū eē supponat pro seipso bene concedo q̃ deuz eē nō ē oratio significatiua. et etiaz concedo q̃ deum eē nō est vez nec falsum qr nō ē ppositō. et secundum hoc cōcedenduz est q̃ oē verū et verum eē drñt sicut probat prima rō. ¶ Secundo dico q̃ si ly deum esse supponat pro propōe cui⁹ ē dictum tunc hec ē ꝓcedēda deū eē ꝟū Ex his pz quō sit soluēda vna rō q̃ solet adduci ad ꝓbandū q̃ quicunqz dicit te esse asinū dicat vez: solet sic argui. quicunqz dicit te esse aīal dicit verum sz q̃cūqz dicit te eē asinū ꝟt te eē aīal ꝗ q̃cunqz dicit te esse asinuz dicit vez. Ad̃ potest rñderi negando maiorem. qr dicens te esse aīal dicit vnam orōem insignificatiuā que nō ē vera nec falsa. sz qui vellet intelligere maiorem ad istū intellectū q̃ illud dictuz te esse anīal supponere ꝑ propōne cuius est subiectū tūc cōcedenda est maior et neganda ē minor. nam qui dicit te esse asinū non dicit te esse aīal licet bene aliquid aliud dicat ad quod sequitur te esse aīal. bene enī seqtur tu es asinus: ergo tu es aīal.

¶ Ad rationes. ¶ Ad primam dico q̃ probat ipsum sophisma esse veruz secundum vnum intellectum. sz quia ipa plus probat. vicz q̃ ista. deū esse ꝛ oē verum drñt quod tñ ē fl̃m. ad ipsaz respondet qñ sic arguit. deū eē ē ꝛ oē vez ē cōcedo. et deū esse nō ē omne verum concedo. ꝗ deū eē ꝛ oē verū eē differunt. nego ꝛñam qr non seqtur sortes eēt oīs hō est et sortes non est oīs homo: ꝗ sors et oīs hō drñt.

¶ Nunc in hac parte sunt videnda aliqua sophismata in q̃bus signuz vniuersale affirmatiuum vel sibi equiualens additur termīo complexo ista cōiunctione et interposita de q̃tum numero proponatur istud sophisma.

Sophisma xvi. Est istud oīa duo et tria sunt quinqz. Probatur ꝑmo q̃ sit falsum. oīa duo et tria sunt q̃nqz sz q̃ttuor sunt tria ꝛ duo ꝗ q̃ttuor st̃ q̃nqz discursus est bonus ꝛ cōclusio ē falsa: ergo aliq̃ ꝑmissarum nō minor ꝗ maior que erat sophisma. q̃ minor non sit falsa patz. nam a b c d sunt quatuor ꝛ sunt duo ꝛ tria. quod pz qr sunt a b et b c d sed a b et b c d sunt duo et tria ꝗ ꝛc. ¶ Secundo sic arguitur. Falsum ē q̃ duo et tria sunt quinqz ergo fl̃m ē q̃ oīa duo et tria sunt q̃nqz. ꝛñia ē nota et añs probatur. naz seqtur q̃ duo ꝛ tria sunt q̃nqz. ꝗ duo sunt quinqz et tria sunt quinqz.

¶ Probatur sophisma esse verum sic Duo et tria sunt q̃nqz nec plura nec pauciora ꝛ nō sunt aliq̃ duo quin ipa sint que ꝛ tria sunt q̃nqz: ꝗ oīa duo et tria sunt quinqz.

¶ Circa hoc sophisma premittenda sunt aliq̃ generalia circa istā coniunctōem ꝛ copulatiuam. que valebunt nobis ad sequentia. deinde respondebo ad sophisma.

¶ Quantum ad primum est ꝑmo sciēduz q̃ hec coniunctio aliquando ꝛ copulat inter terios solum: aliquando vero inter ꝓpōes. Exemplum primi vt hic. duo et tria sunt q̃nqz. Exēpluz secundi vt hic sortes currit et plato disputat. et quando ponitur inter terminos tunc reddit ꝓpositiones de copulato extremo et aliquando de copulato subiecto et aliquando de copulato predicato. Quando autē ponitur inter ꝓpositiones et copulat illas tūc reddit propositionem copulatiuam ꝛ ypotheticam. ¶ Secundo notandum est q̃ quādo ꝑdicta copula ponitur inter terminos tūc si denotat predicatum conuenire vtriqz parti ipius diuisim tunc dicitur teneri distributiue. vt hic sortes et plato currunt. In ista enim propositione predicatum currunt denotatur inesse sorti et etiaz platoni copulatīe. si aūt dicta copula posita inter terminos denotat predi

catum inesse non vtriqꝫ parti copula ti per se sed ambabus simul sumptis dicitur tunc teneri collectiue sicut hic sortes et plato trahunt nauem. Unde per istam propositionem non denotatur ꝙ sortes trahit nauem. nec ꝙ plato trahit nauem sed denotatur ꝙ ambo simul trahunt nauez Patet ergo ex isto ꝙ ista copula et aliquando tenetur distributiue et aliquando collectiue. ¶ Tertio notandum est ꝙ aliquorum terminorum includentium istam coniunctionem copulatiuam ⁊ quedam includunt prout tenetur collectiue quedam vero prout tenetur distributiue. Exemplum primi. vt termini numerales vt duo tria bis ter ⁊c. Exemplum secundi vt omnis ⁊ nullus ⁊c. Quarto notandum est ꝙ in oī propositione cathegorica de copulato extremo proprie loquendo hec cōiunctio ⁊ tenetur collectiue et non distributiue. Et ratio est quia hec coniunctio et non tenetur distributiue sed collectiue quando propositio in qua ponitur nō est copulatiua nec equiualens. sed propositio de copulato extremo nec est copulatiua nec equiualet copulatiue de forma: ergo ⁊c.

¶ Secundo cōiter concedimus tales ꝓpositiones sortes et plato sunt materia et forma: sunt compositū: sortes et plato trahūt nauē. duo et tria sunt quinqꝫ q̄ tñ nō essent vere nec ꝓceden de si hec copula ⁊ teneretur distributiue et non collectiue. ¶ Tertio nam hec copula ⁊ in p̄dicato nō tenetur distributiue sed collectiue: ergo ⁊ in subiecto tenetur collectiue ⁊ nō distributiue ⁊ p ꝓñs q̄ñcunqꝫ ponitur in ꝓpōe de copulato extremo tenetur collectiue. ista ꝓña tz. sz secunda ꝓña tz p conuersionem scōm ꝙ fit de p̄dicato subiectum. añs pz de ista sortes ē grāmatic' ⁊ music'. sic etiā de ista q̄nqꝫ sunt duo ⁊ tria. ⁊ pluribus alijs nūq̄ ergo hec coniunctio ⁊ posita in ꝓpōne de copulato extremo proprie et formaliter tenetur distributiue. ¶ Quinto ē notandum ꝙ si hec copula et teneatur collectiue nō cōfundit terminū sequē tē se mediate sed bñ tenetur distributiue. iō in ista propōe duo et tria sunt quinqꝫ ly q̄nqꝫ supponit determinate et non confuse. sz in ista oīs homo est aīal ly aīal stat confuse. qz copula inclusa ī hoc signo oīs tenetur distributiue. Ex hoc sequitur tres ꝓpositōnes esse falsas scōm cōmunē modū loquēdi. in tribus locis stat corpus. ex eo ꝙ corpus stat determinate. eo ꝙ sequitur terminum numeralē qui scōm p̄ dicta includit istam coniunctionem ⁊ retentam collectiue que sic accepta non confundit sicut dicebat ⁊ cuz ita sit ꝙ nullum corpus sit in trib' locis falsum est dicere ꝙ in tribus locis est corpus. ¶ Secundo hoc infero esse falsum quod ꝯmuniter dicitur respiciendum ad pauca ꝙ isti tres ťmini bis ter q̄ter ꝯfundunt ťmīos īmediate sequentes se confuse tm̄. q̄a hmōi aduerbia cū sint numeralia īcludunt istam coniunctōem ⁊ tentam collectiue sicut patet ex tertio notabili seu ex tertia suppositione. sed ipsa tenta collectiue non confundit terminuz seq̄ntem se vt patet per vltimum notabile ¶ Tertio sequitur has propositōes esse falsas bis potabamus vinuz ter comedimus panē ⁊ sic de alijs. eo ꝙ in ipsis predicata stant determinate et nullum panē ter comedi ⁊ nullū vinū bis potaui: q̄ sequitur dictas propositiones esse falsas. et consimiliter seq̄tur istam eē falsam: hic ⁊ rome venditur piper. sicut ista piper vēditur hic ⁊ rome. cum in vtraqꝫ ly piper teneatur determinate. Ex eodem fundamēto sequitur istam eē falsam isti portāt lapidem demonstrando sortem et platonem: ⁊ hoc posito ꝙ sortes portet a lapidem et plato b lapidem et non ambo vnum lapidem simul propter hoc ꝙ in dicta propositione ly lapidē non confunditur. et quia null' lapis feratur ab istis sicut ponit casus se-

quitur dictam propositionem esse falsam. Sequitur vlterius istam esse veram. isti sciunt septem artes liberales posito q̃ sortes sciat tres et plato alias quattuor. quia ista copula ⁊ inclusa in li isti tenetur collectiue ⁊ ideo desinat predicatum conuenire partibus copulati simul sumptis.

Et si arguatur. Isti sciunt septem artes liberales: ergo vterq̃ istorum scit septem artes liberales. negandum est consequentia. q̃ in ista isti sciũt septẽ artes ⁊c. li isti tenetur collectiue. ⁊ hec copula ⁊ inclusa in li isti tenetur collectiue. ⁊ in li vterq̃ tenetur distributiue: ⁊ sic non valet consequentia. Ex istis sequitur q̃ a propositione de copulato extremo ad copulatiuam nõ valet consequentia de forma nec econtra. ¶ Primo quia in vna li et tenetur collectiue: ⁊ in alia distributiue. secundum bonum modum loquendi licet aliqñ tales consequentie valent gratia materie. Unde non sequit duo ⁊ tria sunt q̃nq̃: ergo duo sũt q̃nq̃: ⁊ tria sunt q̃nq̃. ¶ Secũdo non sequitur sors ⁊ plato differũt a sorte: ꝫ sortes differt a sorte ⁊ plato differt a sorte. quia antecedens est verum et consequens est falsum. ¶ Tertio non sequitur. a ⁊ b sunt homies: ergo a est homo et b est homo. Nam ponatur q̃ a imponatur ad significandum medietatem duorum hominũ. ⁊ b alias duas medietates eorumdem hominum. tunc verum est q̃ a ⁊ b sũt homines. ⁊ tamen falsum est dicere q̃ a est homo: ⁊ q̃ b est homo. ¶ Quarto: Nam nõ sequitur a ⁊ b videntur a sorte: ergo a videtur a sorte. ⁊ b videt a sorte. posito q̃ sortes videat lunam ⁊ medietas lune versus sortem sit a. ⁊ medietas retro ipsum sit b. tũc quia luna videtur a sorte ⁊ luna ẽ b. ⁊ a: sequitur q̃ a ⁊ b vident a sorte. et tamẽ propter hoc non sequitur copulatiua q̃ a videatur a sorte. ⁊ b videat a sorte. cum alia eius pars sit falsa: et antecedens sit verum. ¶ Quinto non sequitur. sortes ⁊ plato sunt societas ergo sortes est societas et plato ẽ societas Sic ergo patet q̃ non valz consequentia a propositiõe de copulato extremo ad copulatiuam gratia forme Deinde declaratur q̃ non valet consequentia a propositione copulatiue ad propositionem de copulato extremo. Nam non sequitur album est semiscutum ⁊ nigrum est semiscutum ergo album et nigrum sunt semiscutum. Ans est verum ⁊ consequens falsum. eo q̃ album ⁊ nigrum sunt integrum scutum ⁊ non semiscutum posito q̃ illius scuti vna pars est alba ⁊ alia nigra. ¶ Secundo nõ sequitur duo sunt medietates quattuor et duo sunt medietates quattuor: ergo duo ⁊ duo sunt medietates quattuor. quia ans est veruz et cõsequens falsum eo q̃ duo ⁊ duo sunt quattuor et nõ medietates quattuor.

¶ Ad sopisphima Dico q̃ sophisma est verum ꝓ m q̃ prius probatur. Sed quantum ad modum arguendi dubitatur de subiecto sophismatis. Utruz solum li duo vel hoc aggregatũ duo et tria sit subiectum. Ad hoc dicitur q̃ duplex est subiectum quoddaz est locutionis. alterũ vero propositionis Subiectum locutionis dicitur aggregatum ex omibus precedentibus copulam verbalem licet quelibet pars illius aggregati esset pars predicati propositionis. Subiectum autem propositionis dicitur q̃ nec ipm nec aliq̃ pars eius se tenet a parte p̃dicati: si tñ est subiectum propõis sicut hic homo bestiam est videns. vnde subiectuz locutionis potest dici li homo bestiam: ⁊ tñ videtur q̃ li bestiam non ẽ pars subiecti propositionis: sed omnino se tenet a parte predicati. Quod patet resoluendo propositionem: resoluitur enim sic. homo est videns bestiam. hoc idem patet de ista. omnis homo vel asinus currit. cuius subiectum locutionis potest

esse homo vel asinus ex quo precedit copulam in locutione:sed tamẽ hº aggregatum nõ põt esse subiectũ ꝓpõis sed soluz li homo eo ꝙ singularis eiꝰ non põt assignari sicut priꝰ dicebatur et ideo solemus dicere ꝙ solũ li hõ est subiectum ꝓpõis:ꝛ li asinꝰ sit pars predicati.ꝛ ꝙ non est incõueniens subiectum locutionis eẽ partez p̃dicati.hº patet de ista/cuiuslibet homis asinus currit.in qua etiam subiectũ locutionis põt dici hominis asinus et solum li homo est subiectum:ꝛ li asinus est pars predicati..vnde si hoc totum hominis asinus eẽt subiectum ꝓpõnis tunc etiam non posset singularis eiꝰ assignari sicut prius dicebatur:ꝛ ideo oportet dicere ꝙ li asinus ẽ pars predicati.et ista patent resoluendo predictas propõnes.vnde prima resoluitur omis homo ẽ quivꝭ asinus currit secũda resoluitur sic.cuiuslibz hoinis est asinus currens.vel sic:quilibet hõ est cuius asinꝰ currit.Tũc ad propositum põt dici ꝙ in sophismate subiectuz locutionis potest dici hoc aggregatum duo et tria:et subietũ ꝓpõnis est solum li duo.Et ꝟm hoc sophisma sic debet resolui.omnia duo sunt que et tria sunt quinqꝫ:et debet sic argui omnia duo sunt que et tria sunt quinqꝫ:a et b sunt duo:ergo a et b sũt que et tria sunt quinqꝫ. Vnde predicatuz propositiõis posset dici hoc aggregatum duo et tria:sicut subiectum locutionis propter hoc non obstabit quin singulares eius possumus assignare.Vnde dico ꝙ eius singularis est ista/ ista duo et tria sunt quinqꝫ dico etiam ꝙ subiectũ istius ꝓpositionis non ẽ aptum natũ supponere ꝓ pluribus vniuoce: sed quia non est sic de subiecto istius.iste homo et asinus currunt.et similiter de subiecto istius / istius hominis asinus currit et de illa duo ꝛ tria sunt q̃nqꝫ ꝛ ſlib̃ ꝛ iõ non oportz si talia aggregata dicimus esse subiectum ꝓpõis ꝙ sit etiã sic in proposito.et ideo aliter posset dici hic et ibi.et ꝟm hoc sic arguendus est.omia duo et tria sunt quinqꝫ.a b c d sunt duo ꝛ tria:ꝯ a b c d sunt quinqꝫ Sed est sciendum ꝙ si dicat primo modo:scz ꝙ subiectum ꝓpõis est solũ li duo:ꝛ residuum se tenet a parte predicati tunc sophisma est ꝑcedendum. Nam designat tunc ꝙ de q̃cunqꝫ ẽ verificabile li duo.ꝙ de ipso.est verificabile ꝙ ipsa ꝛ tria sunt quinqꝫ.Si dicatur secũdoº.põt dici ꝙ sophisma ẽ falsum:quia tunc significat ꝙ de quocunqꝫ verificat li duo et tria ꝙ de eodem verificat li quiqꝫ:modo hº est falsum:Sed qꝛ prima ratio videt clarissime placuisse.nihilominus si placet sustinere ꝙ sophisma est verũ siue hº aggregatum duo et tria sit subiectuz vel li duo solũ:tũc rñdetur ad primaz rationẽ qñ dicitur:a b c d sunt:a b ꝛ b c d.negat.Ratio huiꝰ ẽ:qꝛ ex q̃ copla copulat ĩter diuersa ꝟm cõmuẽz modum loquendi:tũc per illã denotatur ꝙ a b c d sunt a b:ꝛ aliud a primo b. ꝛ c d et hoc est falsum.¶ Ad secũdam nego istam ꝑmitiã.duo ꝛ tria sũt quiqꝫ ꝯ duo sunt quinqꝫ ꝛ tria sunt quiqꝫ qꝛ non valet ꝑsequentia de forma a propositione de copulato extremo:ad ꝓpõnem copulatiuã sicut prius dictuz est.Et hec de hoc sophismate

Sophisma.xvii.

Omnis hõ ꝛ duo homies sunt tres homines. ¶ Improbatur sophisma.Omnis homo et duo homies sunt tres homines:sed sortes et plato sunt hõ ꝛ duo homines:ꝯ sortes et plato sunt tres hoines Discursus videtur ẽẽ bonus.et cõclusio ẽ falsa:ergo aliqua premissarum et non mioꝛ ꝯ maioꝛ q̃ est sophisma.ꝙ minoꝛ sit vera probatur:quia sortes et plato sunt sortes:ꝛ sortes ꝛ plato sunt tres homines ergo sortes ꝛ plato sunt hõ ꝛ duo homines quod erat probandum.

¶ In oppositum arguitur.Sortes et duo homines sunt tres homines:et plato et duo homines sunt tres homines:ꝛ non est aliquis homo quin ipse

ꝛ duo homines sint tres homines: ergo oīs homo et duo hoīes sūt tres hoīes ¶ Ad sophisma rndetur q̃ ipsum est verum. ¶ Ad rationes in contrarium Ad p̃ma negatur discursus eo q̃ pl⁹ p̃dicatur in minore q̃ distribuebat in maiore. tamē discursus valerz si sic arguereturoīs homo et duo hoīes sunt tres hoīnes: sortes ē hō: g̃ sortes ꝛ duo homīes sūt tres hoīes. Tūc enī tm̄ p̃cise p̃dicaret in minore sicut distribuebatur in maiore. Aliter pōt dici negando minorē. scilz sortes ꝛ plato sūt homo et duo hoīes. et qn̄ dicit sortes ꝛ plato sunt sortes ꝛ sortes et plato: illa est negāda: propter qd̄ ad veritatē illius oporteret q̃ sortes et plato eēnt sortes ꝛ vnus alius a prio sorte ꝛ platone: modo hoc est falsum. et istud dicebatur in illo sophismate: duo ꝛ tria sunt quinq̃.

Sophisma. xviii Est istd̄ Omnis homo et alius homo sunt. ¶ Probatur sophisma. Sortes et alius homo sunt et plato et alius homo sunt ꝛ sic de singulis: ergo oīs hō ꝛ alius hō sunt. ¶ Secundo sic arguitur. Cōtradictoriuz sophismatis est falsum: g̃ sophisma ē verum. ꝓna tz. ans p̃bat. nam ꝓdictorium sophismatis est aliq̃s homo non est qui et alius homo sūt et hoc ē fm ¶ Improbatur sophisma. omīs homo et alius hō sunt: g̃ oīs homo ē et alius homo est. ꝓntia ē nota ꝛ falsitas consequētis probatur. nā ex q̃ in scda pte ꝓntis li hō suppōit determīate signetur ergo ille hō ꝛ sit sortes tūc arguit Oīs hō est ꝛ sors alī⁹ hō est: modo h⁰ est falsum posito q̃ non sit nisi vn⁹ hō scilz sortes Tunc ad sophisma rūdeo q̃ est verum sicut p̃bauerūt due p̃me rationes. Maz sensus sophismatis est. omīs hō est qui ꝛ alī⁹ hō sūt. ꝛ fm hoc propositio debet dici propō de copulato predicato: tn̄ cuz hoc bn̄ stat q̃ pōt dici de copulato subiecto scz de subiecto locutionis ꝛ non propositionis ¶ A rationes. ¶ Ad primam dicitur negando ꝓntiam. nam a propositione de copulato extremo ad copulatiuā n̄ valet ꝓntia gr̄a forme sicut pri⁹ dicebatur in isto sophismate/duo et tria sunt quinq̃. Sed diceres. est ne hec copulatiua vera: omnis homo ē ꝛ alius hō ē? Et videtur q̃ sic. nā sors et alius homo est: qꝛ plato et plato est et alius homo ē. qꝛ cicero est ꝛ sic d̄ alijs: g̃ propositū. ¶ Ad hoc respondeo ꝛ dico q̃ copulatiua est falsa sicut patuit vbi falsita ꝓntis p̃batur circa argumentuz factū in oppositū. Sz qn̄ dr̄ sors ē et alius homo ē: g̃ ꝛc. negāda est ꝓna ex eo q̃ arguitur a plurib⁹ determīate supponētibus ad vnā illaꝫ: ꝛ sic committitur fallacia figure dictionis. et ecce sicut hic aliquis homo ē iste homo ꝛ sic de alijs: g̃ alquis homo ē oīs hō. Unde in subiectis singularium sunt plures supponētes determīate ī consequente vero est vn⁹: scilz subiectuz ꝓntis. sic etiam est hic cū dr̄/sortes est ꝛ alius hō est/ꝛ plato est ꝛ alius hō ē: g̃ oīs hō est et alius hō est: qꝛ in partibus ānīs sunt plures supponentes determinate hui⁹ t̄mini hō: quia eius dez termini hō ex quo in ānte dictus terminus pluries sumit: in consequēte vero solum vna suppositiōe determinata solū accipitur semel. ꝛ hoc est qd̄ consueuerūt antiqui dicētes q̃ quando arguitur a plurib⁹ determinatis respectu partium multitudinis ad vnuz determinatū respectu toti⁹ multitudinis ꝓmittitur fallacia figure dictionis. ¶ Aliter pōt dici negando consequētiā. ꝛ qn̄ dr̄ iste hō ē ꝛ alius hō ē et iste hō est ꝛ alius hō ē ꝛ sic de singulis: g̃ omīs hō ē et alī⁹ hō ē. ē p̃pt istā rōnem: qꝛ ans ē p̃pō ypothetica q̄ nō ē singularis eo q̃ ypothetica nullius dicitur esse quantitatis.

¶ Nunc in ista pte videnda sunt sophismata in quib⁹ hec sincathegoreuma oīs vel aliquid sibi equiualēs additur termīo cōplexo coniunctiōe cōditionali interposita. de quoꝫ numero preponetur istud sophisma.

Sophisma.xix. est istud omne falsum si ē impossibile non est verum.

¶ Improbatur sophisma. Omne falsū si est impossibile non est verum: sz deum esse est falsum si est impossibile. ꝫ deum esse non est verum: quod tamē est falsum. ¶ Probatur sophisma hoc falsum si est impossibile non est verū et hoc falsum si est impossibile non ē verum ⁊ sic de alijs: ergo omne falsū si est impossibile non ē verum. ¶ Secundo sic. Omne falsuz ē quod si ē impossibile non ē verū: ꝫ oīe falsum si est impossibile nō ē vez. ꝓna tz qr idez significat añs ⁊ ꝓns. añs notum est de se. ¶ Tertio arguitur. Cōtradictoriū sophismatis est falsuz: ꝫ sophisma est verum. ꝓntia tz et añs probat. nā siue cōtradictoriuz eiꝰ assignetur illud aliquod falsum si est ipossibile nō est vez: siue aliquod falsum nō ē quod si ē impossibile nō ē verum. modo patz ꝙ vtrunq; ē falsum. ¶ Iuxta hoc sophisma ponenda sūt ꝑmo aliqua valentia ad sequentia. deinde respondēdum est ad sophisma.

¶ Quantum ad primū est sciendū ꝙ ista coniūctio si aliquādo coniūgit inter propōnes: aliqñ vero inter terminos. Exemplum primi vt anīal currit si homo currit. Exemplum secūdi. vt sortes currit si non quiescit. ¶ Secundo notandum est ꝙ quando coniungit inter propōnes causat ꝓpositōnez ypotheticam conditionalē cuius vna cathegorica dr añs: scilz illa cui immediate illa coniuctio si preponit. et alia dicitur ꝓns sicut hic anīal currit si homo currit. li hō currit dicit añs: ⁊ li aīal currit ꝓns. Sed qñ coniungit inter terminos tūc nō dr ꝓpō ypothetica immo causat ꝓpōem cathegoricaz de conditionato extremo. ¶ Tertio notandum est quid requiritur ad veritatem conditionalis. de hoc aliqui dicūt ꝙ ad veritatem ꝓditionalis requirit ꝙ añs non sit vez nisi ꝓns sit verū et hoc non valet. nam hec conditionalis est vera: si homo currit homo est aīal et tamen añs pōt esse verū ꝓnte non existēte in rerum natura. Unde si formaretur añs absq; hoc ꝙ formaretur ꝓns. et eēt ita sicut significat aficedēs tunc añs esset verum ꝓnte non existēte vero: ¶ Alij dicunt sic ꝙ ad veritatē ꝓditiōalis reqritur ꝙ añs non sit verum si ꝓns non possit esse verum si formatur: Sed adhuc non valeret. Nam ista est conditionalis vera si oīs propō est affirmatiua nulla propositō est negatiua. et tamen añs pōt eē verum non obstante ꝙ ꝓseqns nō possit esse verū quando formaret. Nō añs possit esse verum clarum. est Nā posito ꝙ non essent in mundo nisi propositiones affirmatiue tunc si hec formaretur. omnis propositō est affirmatiua ipsa esset vera. Sed ꝙ impossibile sit ipsam esse veram nulla propositio est negatiua patet: qr si possibile est istam esse verā vel esset vera quādo est vel quando non est. non pōt dici secundum: quia ad hoc ꝙ propō sit vera ad minꝰ requiritur ipsā esse. Non potest dici primum: qr quādocūq; ista propō est/nulla propō est negatiua. tunc propō negatiua est ex quo ipsa est negatiua sicut patet intuenti. sed qñcunq; aliq; ꝓpō ē negatiua tūc aliter est ꝙ significat hec propō nulla propositō est negatiua: ⁊ per ꝓns dicta propō est negāda et falsa: ꝫ quandocunq; hec propō est/nulla propō est negatiua ipsa est fla. ⁊ hoc est sicut dixerūt antiqui logici. et bene: qr dicte propōnis actus exercitus repugnat actui signato. idest esse et existere dicte propositiōis repugnat sic esse sicut per ipsam significatur. Ex hoc sequitur ꝙ impossibile est hanc esse veram nulla propositio est negatiua. Sed diceret aliquis si impossibile eēt istā eē veram tūc ita esset ꝙ ista esset ipossibilis: sed cum ista sit ꝓns ad istam/oīs propō est affirmatiua q̄ est possibilis sequitur ꝙ ex possibili sequeretur impossibile: qd est falsum. Rñdeo negā

do istam ꝓñtiam talē ꝓpōem impossi
bile est esse veram: ⁊ ipsa est impossibi
lis. Unde dico ꝙ multe propōes sunt
possibiles quas tñ impossibile est eas
esse veras. sicut patet de ista prositōe
scripta in papiro: ista papirus non est
demonstrando per ly ista papirum in
qua scripta est illa est possibilis et ta=
men impossibile est ipsam esse veram
eo ꝙ q̄diu ista durat papirus est in q̄
scripta est: quam papirum ista signi=
ficat non esse: ⁊ q̄diu ista est ipsa est
falsa. quando autez descripta non est
ipsa nec est vera nec falsa. Quod aūt
dicta propō sit possibilis ptz: quia vel
est possibilis vel non possibilis. si est
possibilis habetur ꝓposituz. si nō possi
bilis tunc eius contradictoria est ne=
cessaria: scz ista/ista papirus ē. modo
hoc est falsum. ptz ergo aliquā ꝓpōez
esse possibilē quam impossibile ē eēve
raz. Ex hoc sequitur ꝙ propter hoc ꝓ
positio non ꝯz impossibilis: quia quā
docunqz ipa format ipa est falsa. Maz
tunc ista esset impossibilis: nulla pro
positio est negatiua. ⁊ similiter ista pa
pirus non est. sed hoc est falsum: quia
cōtradictorie earum essent necessarie
Sed ꝓñtia probatur. Nam q̄ñcunqz
ille propōes formātur ille sunt false.
¶ Juxta hoc etiam infero ꝙ proposi
tio non dicitur necessaria eo ꝙ quan
docunqz formatur ipsa est vera. Nam
tunc ista esset necessaria: aliqua propo
sitio est affirmatiua. sed hoc est falsuz
quia tunc eius contradictoria esset im
possibilis. ꝓñtia tz: qr q̄ñcunqz ista pro
positio formatur. aliqua ꝓpō est affiā
tiua tunc aliq̄ propō affirmatiua est
⁊ q̄ñcunqz dicta propō format ipsa est
vera. Est ergo dicendum ꝙ propō ꝯz
possibilis ex eo: qr qualitercūqz ꝓ ipaz
est significabile sine noua eius impo
sitione sic eē est possibile. et q̄litercun
qz per eius ꝓtradictoriā est significabi
le sic esse nō ē impossibile. Sed propō
dicitur impossibilis eo ꝙ q̄litercūqz ꝓ
ipsam est significabile sic esse ē ipossi
bile vel q̄litercunqz per eius contradi
ctoriaz ē significabile sic necesse est eē
Sed propō dicitur necessaria eo ꝙ q̄
litercunqz per eā ē significabile sic es
se est necessarium. vel q̄litercunqz per
eius contradictoriam est significabile
sic esse est impossibile. Dicendū est alt
ter ꝙ ad veritatem conditionalis re=
quiritur ꝙ ita est sicut significabile ē
per añs. necesse est sic esse sicut signifi
catur per cōsequens intelligēdo sine
noua impositione terminoꝝ. Ex hoc
sequitur illō quod cōiter solz dici: scz
ꝙ omnis conditionalis vera est neces
saria. Ista sunt dicta in generali q̄tuz
ad istam coniunctioem si.

¶ Respondetur ad sophisma. Unde
ex his que dicta sunt patet ꝙ sophis=
ma non est propō conditionalis sed ca
thegorica de copulato extremo. Sed
dubium est de ipso subiecto et per con
sequens an solum ly falsum distribua
tur. vel hoc aggregatum falsum si est
impossibile. Ad quod respondeo si lo
quatur de subiecto locutionis tunc hꝰ
aggregatum falsum si est im possbile
est subiectum. Si autem loquatur de
subiecto propositionis tunc solum ly
falsum est subiectum et residuū se tz
a parte p̄dicati. ita ꝙ scōz hoc sophis
ma sic resoluitur. falsum ē aliquid qō
si est impossibile nō est verū: ⁊ ꝓz hoc
dico ꝙ in sophismate solum ly falsuz
distribueretur et est sophisma verum
Nam significat ꝙ de quocunqz est ve
rificabile ly falsum de eodē est verifi
cabile ly aliquod si est impossibile nō
est verum. Et ꝓm hoc respondeo.
¶ Ad rōem probantem contradicto=
rium. Cuz arguitur sic· Omne falsuz
si est impossibile non est verum deum
esse ⁊c. negatur discursus. eo ꝙ plus
predicatur in minore q̄ erat subiectū
in maiore. et ideo debet sic argui. om
ne falsum si est impossibile: non est ve
rum deum esse est falsum: ergo deum
esse si est impossibile non est verum. ⁊
tunc minor est falsa.

Sophisma xx. Est istud. Omne anial si est sortes differt a platone.

¶ Primo improbatur. Oē anial si est sortes differt a platone: chymera est animal si est sortes: ergo chymera differt a platone. conclusio est affirmatiua: et cuz subiectum ꝓ nullo suppōat sequitur q̃ ē fl'a. Ex alio pz q̃ concl'o sit falsa: qz si chymera differt a platōe tunc differentia est inter chymeraz et platonez. sed hoc est falsum: qz differētia est inter entia: et non inter ens et non ens. ¶ Secundo sic. Omne animal si est sortes differt a platone: plato est animal si est sortes: ergo plato differt a platōe: ꝓns ē falsum: quia nihil differt a seipso. ¶ Probat sophisma hoc aial si est sortes differt a platone ⁊ illō si est sortes differt a platone: et sic de alijs: ergo oē anial si est sortes differt a platone.

¶ Respōdetur ad sophisma q̃ ipm ē vez. Et pro solutione rōnū dico sicut in sophismate p̄cedenti q̃ subiectum potest esse hoc aggregatum aial si est sortes: loquendo de subiecto locutionis. tamen loquendo de subiecto propositionis et distributionis solum ly anial est subiectū et secūdum hoc sic resoluitur sophisma. oē aial est aliq̄d quod si est sortes differt a platone: ita q̃ hoc sophisma sicut et precedēs sit de predicato condictionato: licet bene stet q̃ pōt dici de ꝓdictionato subiecto locutionis.

¶ Ad rationes. Ad primam negatur discursus eo q̃ plus p̄dicatur in minori q̃ subijciebatur in maiori. Et ideo q̄ vellet bene arguere deberet sic arguere. oē anial si est sortes dr̄t a platone. chymera est aial: ꝯ chymera si est sortes dr̄t a platone. ¶ Contra hoc qd dictum ē q̃ chymera nō dr̄t a platōe arguit. Nā sequit bene chymera nō differt a platone: ꝯ chymera est plato ¶ Secundo arguitur. chymera non ē plato ergo chymera differt a platone ꝓna videtur tenere eo q̃ dr̄t ⁊ nō idē equipollent. ¶ Ad ista dicendum est ¶ Ad primum cōceditur ans: et cū infertur: ꝯ chymera ⁊c. negatur. ꝓna. vñ ad hoc q̃ dicta ꝓna valeat requiritur constantia subiecti: et ideo bene concederem istā consequētiā. nō dr̄t a platone: et chymera est et plato est. ꝯ chymera est plato: et tūc secūda ꝑs antecedentis scz chymera est: est neganda ¶ Ad secundā arguitur. chymera nō est plato ꝯ dr̄t a platone: negatur consequētia: lz bene sequatur chymera ñ est plato: ⁊ chymera est ⁊ plato ē: ergo chymera dr̄t a platone: sed tunc secūda pars ānitis esset falsa Alterius qñ dicitur differt et nō idē equipollēt: cōceditur. et ideo bene cōcedit ista consequentia. chymera ē non idem platoni. ꝯ dr̄t a platone: sz negatur ans. nō tamen propter hoc valz ista ꝓnitia: chymera non est idez platoni: ꝯ chymera dr̄t a platone. Et rō huius est. qz istō vbum dr̄t includit istā negationē nō infinite et non negatiue. ¶ Ad secundā rōnē principalez negat discursus propter cām dictā insolutōne p̄me rationis. Similiter pñt ꝓbari et improbari et etiam solui ista sophismata: oīs hō si est asinus est anial irrōnale omne anial si est risibile ē hō. et sic de multis alijs.

¶ Nunc in hac parte videda sunt sophismata in quibus hoc sincathegoreuma oīs vel sibi equiualens additur termio complexo hoc relatio q̄ interposito. De quoz numero sit istud sophisma sequens.

Sophisma xxi. Oīs homo q̄ est albus currit posito q̃ sint aliqui homines albi et aliqui nigri: et q̃ omnis homo qui est albus currat et nullus homo niger currat. ¶ Improbatur sophisma Omnis homo albus currit: ergo oīs homo currit qui est albus cōsequēs ē falsum: ergo ⁊ ans ꝓnitia probat. nā nō videtur esse dr̄nitia inter dictas propositiones. Falsitas ꝓnitis probatur. naz

sequitur omnis homo currit qui ē al bus:omnis homo niger est homo: ꝗ omnis homo niger currit qui est al= bus. Discursus videtur esse bonus et cōcło est falsa vt notum est de se:ꝗ aliqua p̄missarꝝ et nō minor ꝗ maior que erat sophisma. ¶ Secundo sic arguit.omis homo currit qui ē alb⁹ ꝗ omis hō currit.et oīs homo ē alb⁹. ꝑ̄ns ē fl̄m per casuz ꝗ et añs.¶ Probat ꝑ̄ña eo q̄ hoc relatiuū idem stat pro oībus ꝓ quibus supponit suū añs:ꝗ cū añs sit iste t̄minus hō q̄ suppōit ꝓ omni hoīe ex quo distribuit sequtur q̄ illud relatiuū qui etiam supponit ꝓ omni homīe.¶ Tertio sic arguit oīs hō qui est alb⁹ currit.omis homo ni= ger est hō:ꝗ omis hō niger qui ē alb⁹ currit.discursus videt esse bon⁹.quia in primo modo prime figure arguit ⁊ concło est falsa.¶ Quarto sic argui= tur.oīs hō qui est albus currit:ꝗ iste hō qui est albus currit demōstrando hoīem nigrū.ꝑ̄ns est flz ꝗ et añs.fal= sitas ꝑ̄ntis patz.et ꝑ̄ntia videt tene= re eo q̄ arguit a termino stante cōfu se et distributiue ad eius singulares vel tenet a propositione vniuersali ad eius singulares.Quinto sic argu itur.omnis homo qui est alb⁹ currit omnis homo niger qui est albus ē ho mo qui est albus:ꝗ omis homo niger currit.concło est falsa et discursus vi detur esse bon⁹:ꝗ aliqua p̄missarum et nō minor ꝗ maior q̄ erat sophisma ¶ Probatur q̄ minor nō sit falsa:qz cō tradictoria sua est falsa:ꝗ ipsa est ve= ra.Nam cōtradictoriū minoris ē.ali= quis homo niger qui ē alb⁹ nō ē hō q̄ est alb⁹:sed hoc est falsū:qz equiua= let isti copulatīe aliquis homo niger est albus et ille non est homo qui ē al bus.et ista est falsa.

¶ In oppositū probatur sic sophisma omnis homo alb⁹ currit:ꝗ omnis hō qui est alb⁹ currit.ꝑ̄ntia tz:qz iste ter= minus hō alb⁹ et hō qui est alb⁹ con uertunt.et añs patz per casum. ¶ Se cundo sic.oīs hō alb⁹ currit:sed omis homo qui est albus est homo albus ꝗ omis hō qui est alb⁹ currit.discurs⁹ videtur esse bon⁹:qz est in pīo° p̄me figure.et maior est vera per casum et minor de se est nota.

¶ Ad istud sophisma antiqui sophi= ste consueuerunt rn̄dere q̄ ipsum est multiplex ꝓm cōpositionem et diuisi= onem.in sensu diuiso dixerūt sophis= ma esse falsum.et vt sic sensus ei⁹ esz q̄ omis hō currit qui est albus:et sic ipsum dixerunt copulatiuuam impli citam equiualētē isti.omis hō currit et ille est albus:et sic distributio ca= deret solum super istum terminum homo: et distribueret vniuersaliter istum terminum homo pro quolibet homine.In sensu autem composito illud totum homo qui est albus dis= tribuitur:et sic sophisma est verum.⁊ valet istam omnis homo albus cur= rit.que est vera per casum.Alteri⁹ di cunt q̄ sophisma in sensu diuiso non habet singulares cū sit ꝓpositio ypo thetica et multe singulares prime p= tis sunt false.nā demōstrando homi= nē nigruz.hec est falsa iste hō currit: In sensu aūt composito nō sequit.oīs homo qui est alb⁹ currit:ꝗ oīs homo currit et ille est alb⁹:sz p̄mittitur fal lacia ꝑ̄ntis:quia bene sequitur econ= tra et non.sic.Sed cōtra hoc aliq̄s ar gueret probando istam conseq̄ntiā ē bonam.omis homo albus currit: er= go omnis homo currit.quia singula res añtis inferunt singulares ꝑ̄ntis sequit enim iste hō alb⁹ currit:ꝗ iste homo currit et sic de alijs:ꝗ vl̄is in= fert vl̄em.Rn̄detur negando ꝑ̄ntiam sed bene sequit oēs singulares ꝑ̄ntis inferūt ab oībus singularib⁹ añtis: ꝗ añs infert ꝑ̄ns:sed sic non est in pro posito.nam plures sūt singulares con sequentis q̄ añtis ꝓ plurib⁹ enim fit distributio in ista.omis homo currit q̄ in ista.omis hō alb⁹ currit. Et ido aliqua est singularis huius.omis ho mo currit.q̄ nō ifert ab alia singula= ri illius.oīs hō alb⁹ currit.vl̄is ꝗ non

infert vlem nisi qlz singularis ꝓnt; in ferat ex singularibus antis. ¶ Aliter pōt respōderi ad sophisma sine tali distinctione. et qz iste ēmin⁹ hō restringit per li qui est alb⁹. ido anteq̄ rnde am⁹ ad sophisma aliq̄ sunt notanda. ¶ Et primo q̄ restrictio est coartatio alicui⁹ ēmini cōis ad standū p aliquibus suis significatis ⁊ nō p oīb⁹ ppē additionē restrīgētem ipm nō obstrāte q̄ ponit signū vle affirmatiuum Ex q̄ sequit q̄ nunq̄ aliqs ēmin⁹ pōt restringere aliū nisi sit vle pdicabilis de aliquib⁹ sub termio restrīgibili cōtētis ⁊ de aliquibus non. Aīa qz aliqs hō ē albus ⁊ ali⁹. nō: sicut ponit casus ideo iste ēmin⁹ albus pōt restringere istum ēminū hō: dicēdo oīs hō alb⁹ vl dicendo oīs hō qui ē alb⁹. sed si omis hō eēt alb⁹ tūc iste ēmin⁹ albus nō restringeret istum ēminū hō sibi additum ppē hoc q̄ ī ista oīs hō alb⁹ currit li hō supponeret p tot p quot supponit in ista oīs hō currit. ¶ Sciendum est etiā q̄ aliqn ē sil restrictio et implicatio. et aliquādo īplicatio sine restrictione. Exemplū pmi sicut hic. oīs hō q̄ est alb⁹ currit ē sil restrictio ⁊ implicatio. vn in ea iste ēmin⁹ hō restringit ⁊ cū h° īplicat q̄ aliqs hō sit alb⁹ Exēplū secūdi. omis hō qui ē aīal currit. ibi enī ē īplicatio. implicat enim oēm hoīem ē aīal. et nō restringitur qz iste termin⁹ aīal ē verificabilis ꝺ oī ꝓtento sub isto ēmino hō: et ppterea impedit restrictionē p regulam datā ¶ Item sciēduz ē q̄ aliqn ē implicatio sīa aliqn vera. Exēpluz pmi. sicut oīs hō qui ē asin⁹ est aīal. Exēplū scdi. vt hic: oīs hō q̄ ē risibilis ē aīal. ¶ Item sciēduz ē q̄ in oī ppōe affirmatiua va ī qua est īplicatō a pte subiecti oz q̄ h° verbū ē secūdum adiacens sit verificabile de īplicato ⁊ tn h° nō oz in propōne negatīa vera in q̄ ē īplicatio cōsīlis. verbi gra ad veritatē isti⁹ omis hō qui ē alb⁹ currit reqrit hāc esse veram. oīs hō alb⁹ ē. seu istā: oīs hō alb⁹ est ens. Exēpluz secūdi. ad veritatem istius. oīs hō qui ē alb⁹ nō currit non oz hāc eē verā oīs hō alb⁹ est. Unde posito q̄ nullus hō esset albus adhuc hec pōt eē vera oīs hō qui ē albus nō currit. Et ratio hui⁹ est. nā ad veritatē negatiue nō requirit ei⁹ subiectuz pro aliq̄ suppōere qꝺ tn requiritur ad veritatem affirmatiue. ¶ Itē sciendum est q̄ hoc relatiuū qui aliqn refert et nō restringit. aliquādo aūt sil refert ⁊ iuuat ad restringendū. Exēplū primi vt omis hō currit qui ē alb⁹ tūc li qui exponit p li et. ⁊ ille. Unde seqtur oīs hō currit qui est albus: ꝯ oīs hō currit et ille ē albus. Exēplū secundi. vt oīs hō qui est alb⁹ currit. Nam iste terminus albus cū li qui restrīgit istū ēminū hō ad supponēdum solū p hoībus albis: et cū hoc li qui refert suū aīs ¶ Itē sciendū est q̄ qn alicui termino restricto pponitur signū vle distribuit aggregatum ex restrīgibili ⁊ restrīgente: et ꝓm hoc in ista ppōe. oīs hō qui ē alb⁹ currit nō solū li hō distribuit sed hoc totū hō q̄ ē albus. ¶ Ista sunt generaliter dicta ꝓm restrictionem et ampliationem que valebūt p sequētibus. ¶ Rndetur ad sophisma q̄ ipm est verum sicut pbant due rationes facte ante oppositum

¶ Ad rationes. ¶ Ad primam quando ꝺr omis hō ⁊c. negat ꝓna. vnde iste propōes multū differūt ex quo in prima li q̄ refert ⁊ cū hoc iuuat ad restrictionē isti⁹ termini hō. ⁊ in secunda li qui refert et non restringit nec in ea iste termin⁹ hō restrīgit sicut restringit in ista. oīs homo qui ē albus currit. ¶ Ad secundaz negat ꝓntia ⁊ prornsione eius dico q̄ q̄uis in ista: oīs homo qui est alb⁹ currit. li qui referat illū terminū hō: n tn quo ad omia supppositā sua: sed solū ad homīes albos ex q̄ iste termin⁹ hō nō stat nisi p homib⁹ albis ppter restrictionē isti⁹ termini albus. ¶ Ad tertiā negatur discursus eo q̄ arguit in prima figura ⁊ tn non totale subiectū qꝺ est distributum ī maiore pdicat in minore

quia ꝑdicatur solũ li hõ ⁊ deberet ꝑdi
cari hoc totũ homo qui ē albus. vnde
discursus iste eēt bonus. oīs hõ qui ē
albus currit: homo niger ē hõ qui est
albus: ꝯ homo niger currit. et tũc mi=
nor esset fla. ¶ Ad quartam negat ꝓñ
tia. et cum ꝓbat dico ꝙ q̃uis iste ter
minus homo stet cõfuse et distributi
ue: tñ non est ꝓ omib⁹ hoībus sed so
lum pro hoībus albis pro quibus re=
stringitur stare nec semp oz valere cõ
sequentiam qua arguit ab vli ad sin
gularez nisi argueret ab vli ad suam
singularez: sed sic nõ est hic cũ arguit
oīs homo albus currit: ꝯ iste homo al
bus currit demonstrãdo hoīez nigruz
Mã ad hoc ꝙ illa ꝓpositio singularis
esset singularis sophismatis oporte=
ret subiectum sophismatis eē verifi=
cabile de subiecto illius singularis sz
h⁰ est falsuz. nã si demonstraret hõ ni
ger ista esset salsa. iste hõ qui est alb⁹
currit ꝓpter falsam implicationem.
¶ Ad quintaz. negat minor. et quan
do dicit ꝯdictoriũ minoris est aliquis
homo niger qui est albus nõ ē hõ qui
est albus: concedit. et vlterius dico ꝙ
est vera et vlterius negat ꝓñtia: ꝯ ali
quis hõ niger est alb⁹ et ille nõ est hõ
qui est albus ꝓpter hoc ꝙ ista aliquis
homo niger qui est albus non est ho=
mo qui est albus est negatia ad quaz
non sequit talis affirmatiua sicut pa
tere põt ex predictis.

Sophisma.xxii.

Est istud Oē
ens cuius q̃=
libet ꝑs mouetur: mouetur posito ꝙ
aliquod ens moueatur secũdum quã
libet partem eius et aliquod simpli=
citer quiescat. ¶ Improbatur sophis
ma. Omne ens cui⁹ q̃lz pars mouet
mouet: ꝯ oē ens mouet cui⁹ quelibz
pars mouet. ꝓñs ē falsuz ꝯ et añs. ꝓñ
tia probat: qꝛ nõ videtur differre añs
et ꝓñs. falsitas ꝓñtis patet arguendo
sic. omne ens mouet cui⁹ quelibz ꝑs
mouet: sed omne q̃escens est ens: ꝯ oē
quiescẽs mouetur cui⁹ q̃libz pars mo
uetur. discursus est bonus: qꝛ ī primo
modo ꝓme figure. et concto est fla: ꝯ
aliqua ꝓmissarũ: nõ minor ꝯ maior q̃
erat sophisma. Et confirmat. oē ens
mouet cui⁹ quelz pars mouetur: nul=
lum quiescens mouetur: cuius q̃libz
pars mouet: ꝯ nullum quiescens est
ens: discursus est bonus: qꝛ in came=
stres. et concto ē falsa: ꝯ aliqua ꝓmis
sarum. et nõ minor ꝯ maior que erat
sophisma. Confirmatur secundo. si oē
ens mouetur cuius quelibet ꝑs mo=
uetur: ꝯ oē ens mouetur et cuiuslibet
entis quelz pars mouet. consequens
est falsum: quia est vna copulatiua cu
ius quelibet pars est falsa eo ꝙ iste
terminus ens supponit pro omni en=
te et hoc relatiuũ cuius refert omne
illud pro quo supponit suum añs: sez
ens. ¶ Tertio sic. Omne ens cuius
quelibet pars mouetur: mouet: celuz
est ens cuius quelibz pars mouetur ꝯ
celũ mouet. cõcto est falsa: quia si ce=
luz moueret hoc esset motu locali: sz
hoc non: qꝛ semp est in eodē loco.
¶ Probatur sophisma. Non est aliqꝯ
ens cui⁹ q̃libet pars moueat qui ipz
mouet: ꝯ oē ens cui⁹ q̃libet pars mo
uetur: mouetur
¶ Ad istud sophisma rñdetur ꝙ iste
due ꝓpões multum drñt. oē ens cui⁹
q̃lz ꝑs mouetur: mouet: ⁊ oē ēs moue
tur cuius q̃lz ꝑs mouet. ſbiectũ eni ꝓ
me est h⁰ totũ ens cui⁹ q̃lz ꝑs mouet
Sed subiectum secũde ē solũ li ens si
cut etiã dicebat in sophismatibus ꝑ=
cedentib⁹ illas ꝓpões multũ differre
oīs hõ q̃ est alb⁹ currit ⁊ oīs hõ currit
qui est albus. Mã subiectũ ꝓme ē hoc
totũ hõ qui est albus. subiectum autē
secũde est solũ li albus. tunc dico pri⁰
ꝙ sophisma est verum. patz per ratio
nem factam. ¶ Pro sophismatis pro
batione ptz secundo. nam eius contra
dictorium est falsum. Et per hoc patz
responsio ad sophisma. Dico secun=
do. ꝙ hec est falsa: oē ens mouet cui⁹
quelibz pars mouetur sicut probatur
in deductione prime rationis. Nec
se quitur oē ens cuius quelz ꝑs mo=

uetur:mouet.ergo omne ens mouet cuius quelibet pars mouetur. ⁊ p hꝰ soluitur prima ratio. Ad secundam qñ dicit celum est ens⁊ tñ celũ nõ mo uet.dico ꝙ immo.⁊ qñ dicit hoc esset motu locali cõcedit.Et cũ dicitur con tinue manet in eodem loco. Dico ꝙ ad hoc ꝙ aliquid dicatur moueri lo= calit circulariter nõ reqrit ꝙ ipsum mutet locum sed sufficit ꝙ eius pars mutet locum. Sed diceres imo ptes celi manent in eodem locũ sicut ipsuz celum.ptz hoc.nã capiatur medietas motus celi que est ab equinoctiali ꝟ sus polum articum tunc claruz est ꝙ illa manet continue in eodem loco si cut ipmmet celũ.hꝰ idem patz de alia medietate celi accepta ab equinoctia li versus alium polũ: scz antarticum Ad istud rñdet ꝙ non ē dubium quĩ oẽs ptes celi accepte ꝯz eãdem ratio nem manẽt ꝯtinue in eodẽ loco sicut ipsum celum.Cum hoc tñ stat ꝙ diui dendo celũ aliter ꝯz partes illo mõ q̃ libet pars celi mutat locuz. nam capi endo medietatem motus celi pro aliq̃ qõ interponitur inter duos polos scz inter duos arcus duorum colluroruz clarũ est ꝙ illa mutant locũ ⁊ cõsimi li mõ alie medietates celi ꝯsili modo sumpte.sed istud tñ non est presentis speculationis.

Sophisma.xxiii.

est istud oĩs propositio copulatiua cuius quelibet pars est ve ra:est vera .istud sophisma simile est omnino precedenti sophismati.

¶ Improbat sophisma Omnis ꝓpo= sitio copulatiua cuius q̃lz ps est vera est vera:ergo oĩs ꝓpõ copulatiua est vera cui⁹ quelz pars est vera. ꝯñs est ffm:g ⁊ añs:ꝯña pbat nam añs ⁊ cõ sequens non videntur differre.ffitas ꝯñtis pbat omĩs ꝓpõ copulatiua est ꝟa cui⁹ quelz ps ē ꝟa sz de⁹ ē et hõ ē asin⁹ est propõ copulatiua:g de⁹ est ⁊ hõ est asin⁹ est copulatiua cuius vtra qz ps est ꝟa.ꝰ ē falsa: g aliqua ꝑmis lax et non minor:g maior. Cõfirmat oĩs ꝓpõ copulatiua est ꝟa cui⁹ quelz ps est ꝟa:sz de⁹ est ⁊ hõ ē asin⁹ nõ ē.p põ copulatiua ꝟa cuius q̃lz pars est ꝟa g de⁹ est et hõ ē asin⁹ non est ꝓpõ copulatiua quod tamen est falsum.

¶ In oppositum arguit p inductõem in oĩbus ꝓpõib⁹ copulatiuis quaruz quelz ps est vera. Dico ad sophisma ꝙ ipm est verum sed nego hanc ꝯñaz oĩs ꝓpõ copulatiua cuius quelz ps ē vera ⁊c.g oĩs copulatiua est vera ⁊c. immo ista multum differt a sophisma te.Añ sophisma significat ꝙ de quo= cunqz est verificabile hꝰ aggregatuz ꝓpõ copulatia cuius quelz ps est ꝟa de eodez est verificabile li vez et hoc est verum.sed ista ꝓpõ oĩs copulati= ua est vera cuius quelz ps est vera si gnificat ꝙ de q̃cunqz est verificabile li ꝓpõ copulatiua ꝙ de eodem ē veri ficabile li propõ copulatia cuius vtra qz pars est vera.sz hoc est falsum.

Sophisma.xxiiii.

est istud Omis chiera q̃ currit mouet.

¶ Probatur sophisma. Contradicto riũ sophismatis est ffm:g sophisma ē verũ:tz ꝯña.añs pbatur nam ꝯdicto riũ sophismatis est aliqua chymera q̃ non currit mouetur. sed ista est falsa qz est affirmatiua cui⁹ subiectũ p nul lo supponit. Confirmat naz nullũ qõ mouet est chimera que non currit: g nulla chimera que non currit moue= tur ꝯña tenet p conuersiõem. añs no tum est de se.¶ Secundo sic arguitur oĩs chimera que currit mouetur vel aliq̃ chimera que currit nõ mouetur si dicatur ꝑmũ habet ꝓpositũ. si dica tur scõm tunc seqt ꝙ aliq̃ chyẽra cur rit ⁊ illa nõ mouetur:mõ hꝰ ē ffz qz ē vna copulatiua cuius vna ps est ffa.

¶ Tertio sic arguitur.oĩs chymera q̃ currit est chymera que currit:g omis chymera que currit est chymera que mouet.tz ꝯña eo ꝙ moueri seqtur ad currere.Et vltra sequitur.oĩs chyme ra que currit est chymera que mouet g oĩs chymera q̃ currit mouet.ꝑmuz

añs patz eo q̃ in ipo ē p̃dicatio de se ipso:sed talis ꝓpo est verissima

¶ Improbatur.sophisma ē vna ꝓpo affirmatia cui⁹ subiectũ ꝓ nullo supponit:g̃ est flm.tz ꝯña añs ꝓbat.naz subiectũ sophismatis ē h⁰ totũ chimera q̃ currit.mõ h⁰ totũ pro nllo supponit eo q̃ nichil ē chimera q̃ currat.

¶ Secũdo sic arguit.nã iste equiualet.omis chimera q̃ currit mouet:ois chimera currens mouet. q̃liter iste omis hõ q̃ ē alb⁹ currit:ois hõ albus currit.mõ ista ē fla omis chimẽa currens mouet.eo q̃ nulla chimera currens mouet:g̃ sophisma eo q̃ equalet illi/ē flm:videlz .omis chimera q̃ currit mouet. ¶ Tertio sic arguitur cõuertẽs sophismatj ē fla g̃ sophisma ē flm:ꝯña tz añs ꝓbat.nã cõuertens sophismatis ē aliq̃d qõ mouet ē chimera q̃ currit.mõ ista est fla vt patet ¶ Tũc rñdetur ad sophisma q̃ ipm ē flm.Et ꝓpter p̃mam rõez sciẽdũ ē q̃ qñ in aliq̃ ꝓpõe ponunt due coplevl duoverba includẽtia duas copulas q̃rum vna ē ps subiecti ⁊ alia ē copula principalis ꝓpõis:tũc ad habẽdũ contradictoriũ ei⁹ si tlis ꝓpo sit affirmatiua opz negationẽ poni ad copulazprincipalem:vel adverbũ in q̃ icludit coula principalis talis ꝓpõis ⁊ non ad copulam nec ad verbũ q̃ q̃dez ē ps ꝓpõis.⁊ flm h⁰ ꝯdictoria istius sophismatis chimera q̃ currit mouet nõ est ista aliq̃ chimera q̃ ñ currit mouetur sed ista aliq̃ chimẽa q̃ currit ñ mouet Añ de istis duab⁹ ꝓpõib⁹ pria ē affirmatia.⁊ alia negatia.⁊ i pria negatio ñ fert ad copulã p̃ncipalẽ ꝓpõnis sed advnã copulã q̃ ē ps sb̃ci.Et fz h⁰

¶ Ad rõnes.¶ Ad p̃mã negat q̃ contradictoriũ sophismatis sit flz.Et cuz dr ꝯdictorium sophismatis ē aliq̃ chimera q̃ non currit mouet:negat. eo q̃ ista ē affirãtia sicut pria ꝓpter hoc q̃ copula principalis ei⁹ nõ ē negatia tñ ista bñ ē negatia aliq̃ chimera que non currit non mouet.vel ista ailqua chimera q̃ currit nõ mouetur. Añ in vtraq̃ copula principalis sp negatur Dico g̃ q̃ ꝯdictoriuz sophismatis est aliq̃ chimera q̃ currit non mouet.et non ista.chimera q̃ nõ currit mouet et prima istaꝫ ē vera:qr ē vna negatiua cui⁹ subiectum ꝓ nullo supponit.

¶ Ad secũdam.cõcedit ista aliq̃ chimera q̃ currit ñ mouet.⁊ qñ dr g̃ aliqua chimera currit ⁊ illa nõ mouetur negat ꝯñtia ⁊ ratio hui⁹ ē:q̃a añs est vna ꝓpo negatiua a qua nõ seq̃t talis affirmatiua:sicut dicebat prius in vno sophismate. ¶ Ad tertiam negatur ista.omis chimera q̃ currit ē chimera que currit.et qñ dicit p̃dicatur idẽ de seipso.admitto. Et qñ dr vlterius talem esse verã:cõcedit supposita constantia termiorũ:sz hoc deficit in ista.omis chimera que currit ē chimera que currit.eo q̃ subiectum in ista pro nullo supponit. Cõsilli mõ solueretur ista sophismata.adam q̃ erit non fuit.antichristus qui fuit nõ erit. Cesar qui ē alb⁹ grãmatic⁹ musicus non legit.⁊ ꝯsilia.Añ tles ꝓpõnes sũt vere.nec sequit adam qui erit nõ fuit g̃ adã erit.Nec sequit antichristus q̃ fuit non erit:g̃ antichristus fuit:Nec sequit.Cesar qui est alb⁹ music⁹ grãmatic⁹ nõ legit:g̃ cesar ē alb⁹ musicus grãmaticus.Et ratio q̃ re tles cõsequentie nõ valet est:qr ãtecedentia sunt negatiua et ꝯñtia sunt affirmatiua.modo ꝓpo negatiua non infert affirmatiuam licet affirãtiua possit inferri negatiuam

¶ Nunc in ista pte videnda sunt sophismata difficultatem hñtia ex suppositione relatiui.

Sophisma.xxv.

Est istud Animal ē sortes et asin⁹ est illud. ¶ Probatur sophisma per illaz regulã.Qõ relatinũ idẽtitatis debz supponere eodem mõ q̃ suũ añs:et etiam ꝓ illo vl pro ill pro q̃ vel ꝓ quib⁹ supponit suũ añs sed in sophismate li anial qõ est añs huius relatiui illud supponit deter-

minate sive indifferenter p modum disiūctonis pro suis suppositis & et illud relatium illud debet supponere indifferenter p suppositis anialis p modum disiūctiōis seu determinate et iō sicut hec ē vera.aial ē sortes:ita ista videt esse vera asinus ē illud.qa non videt esse aliud asin⁹ est illud q̄ dicere asin⁹ ē aial.et ꝓm hoc sophisma videt eē ppō copulatiua cui⁹ q̄libet pars est vera:& ꝛc:

¶ In oppositū arguit.animal est sortes et asin⁹ est illud:& anial est sors ꝛ asinus est illud anial quod est sortes. ꝯns est falsum & et ans.ꝯntia tz eo q̄ illud relatiuuz illud restrīgit ad supponēdum p illo pro quo ans verificatur.id est pro illo vel pro illis pro quo vel pro quibus supposito vel suppositis antis predicatum verificat de subiecto in illa ppōe in qua ponitur ans Si & in illa.anial est sortes li sors verificet de aiali pro sorte.sequitur q̄ illud relatiuum illud referens hoc ans animal:refert ipm solū pro aniali qd est sortes.Sed pro responsione ad sophisma et quibusdam alijs supponēda sunt aliqua.

¶ Unde primo sunt supponenda quedam generalia circa relatiua et suppositionem eorū.ꝛ hoc de relatio grāmaticali put dr relatiuum est rei āte late recordatiuū.ꝛ nō de relatiuo logicali sicut est iste terminus pater vel iste terminus filius.¶ Primo & ē supponenduz q̄ relatioꝝ q̄dam sūt sube ꝛ quedam accntis.de relatio accntis vt tant⁹/quātus/talis/q̄lis ꝛ sic de alis.Relatiuum aūt substātie ē duplex scz idētitatis ꝛ diuersitatis. Exēplum de relatiuo diuersitatis sicut ē hoc relatiuum aliud:et de hoc nō dicet:sed postea vbi tractabuntur sophismata ex parte negatōis difficultatem hntia Relatiuum idētitatis substātie est duplex:scilz reciprocū ꝛ nō reciprocum Relatiua idētitatis non reciproca sunt vt ille/iste/ꝛ silia.Relatiua aūt reciproca sunt vt su⁹ se/ꝛc.Et est tal drna int relatiua reciproca ꝛ nō reciproca qz relatiua nō reciproca nunq̄ ī eadē cathegorica cum suo ante sumūt ꝛ h⁰ qn referūt principale subiectuz. Relatiua aūt reciproca bn ponūtur.Exemplū secūdi qz possum bn dicere.oīs hō diligit se vel oīs hō diligit asinum suum.Exēpluz pmi.sortes currit et ille mouet.Et notanter dixi qn referunt principale subiectum:qz si flatiuū idētitatis non referret principale subiectū sz aliquē terminū obliquū positū in subiecto bn possz poni in eadē cathegorica cum suo anteverbi gra oīs hō hns asinū diligit.illū.oīs filius patris mei diligit ipsum.Ān qn in istis relatiuum idētitatis refert nō principale subiectū sz ptem ei⁹ nō ē incōueniēs ipm poni in eadem cathegorica cum suo ante.¶ Secunda suppositio Relatiuuz idētitatis supponit p illo supposito vt suppositis antis p q̄ vel quibus pdicatū verificat de subiecto in propōe in q̄ ponit ipm ans et nō p alijs.Ex hoc sequit q̄ relatiuuz idētitatis nō sp supponit p tot p quot supponit suum ans.Quia ppō in q̄ ponitur ans nō sp verificatur p tot suppositis pro q̄t suppōit ipz ans. Sz qz flatiuum idētitatis suppōit solū p his p quib⁹ ans verificatur sicut dicit suppositio igit.¶ Secūdo sequtur q̄ sp relatiuū idētitatis suppōit eodē mō sicut suū ans q̄ ad omē gen⁹ suppōnis Sed nō quo ad spēm. Secūdū ptz:qz dicēdo anial ē sortes ꝛ plo nō ē illd.in ista ppōe anial ē sortes li aial suppōit determinate.i.indrnter pro suis suppositis p modum disiūctōis:sz qz ista ppōsito aial ē sortes.nō verificatur nisi pro vno supposito hui⁹ termini anial scz p sorte sequit ex suppōne q̄ hoc relatiuum illd ī scda cathegorica dicte copulatiue nō suppōit nisi p illo vnico supposito aial qd ē sortes ꝛ p ꝯns discrete.¶ Patz & q̄ ans pōt suppōere determiate ꝛ suū relatiuū discrete qz non oīmode ꝛ eodē mō suppōit relm ꝛ suū ans. Hec ppt h⁰ dr relatim idē

titatis qz debeat supponere ꝑ illis oi bus ꝑ quibus suppõit suũ añs ⁊ omni mode et eodem mõ q̃ suũ añs.sz iõ di citur rlm idẽtitatis: qz debet pro eo dem vel eisdẽ supponere ꝑ q̃ vel q̃b⁹ suppõit suũ añs ⁊ vificat ꝑpõ añtis Sz qñ ꝺz relatiuũ debz eodez mõ sup ponere ꝑ quo suum añs: hoc est vlr vez q̃ ad genus videlz. q̃ ad suppõnẽ materialẽ simplicẽ vel psonalẽ:sz hoc nõ ẽ vlr verũ de spẽbus suppõnũ.Añ bene ꝓcedo q̃ si añs supponit simplr suũ relatiuũ debz supponere simplr ⁊ si materialr materialr.et si psonaliter: psonalr.¶ Tertia suppõ.si ãtecedẽs a licui⁹ relatiui ꝑ nlo verificatur licz bñ ꝑ aliq̃ supponat:tũc relatiuuz pro nullo supponit. verbi gr̃a anĩal est la pis ⁊ asinus ẽ illud. Dico q̃ qz p̃dica tũ istius ꝓpõis aĩal ẽ lapis ꝑ nlo sup posito huius ẽmini anĩal verificet h⁰ relatiuum illud ꝑ nullo supponit de isto terio anĩal ¶ Quarta suppositio relatiuũ nõ debz esse magis cõfusum q̃ suũ añs. Ex q̃ sequit q̃ si suũ añs supponit deteriate q̃cunqz sincathego reumate supueniente relatio nõ con fundet ꝓpt h⁰ relatiuũ. et iõ ista aĩal est sor̃s ⁊ lapis nõ ẽ illud: lz ista nega tio nõ p̃cedat h⁰ relatiuũ illud tñ non ꝓfũdit ip̃m ꝓpter h⁰ q̃ suuz añs stat determinate.mõ relatiuũ non debz es se magis ꝓfusum q̃ suũ añs cuius tñ oppositiuz esset verũ si negatio cõfun deret dictuz relatiuuz.Sicr si dicatur aliquid est ⁊ quodlibz est illud. licz h⁰ sincathegoreuma quodlibz precedat h⁰ relatiuũ illud:tñ ipsum nõ confun dit propter hoc q̃ suum añs stat de terminate ⁊ non confuse. ¶ Quinta ta suppositio est q̃ si aliqua proposi io verificatur pro omnibus supposi tis alicuius añtis distributiue: tunc etiam relatiuum illius antecedentis supponit pro omĩbus hisdem:non tñ oportet absolute sed relatiue scilicet ferẽdo singula singulis .et talem sup positionem relatiui vocabant anti qui suppositionem distributiuam sigillatam et bene vt in hac suppositione qua supponit hoc relatiuum se in ista propositione omnis homo diligit se. Unde ista propositio verifica tur distributiue pro omnibus suppositis istius termini homo et pro eisdez suppositis supponit hoc relatiuum.se non tamen absolute sed sigillatim.et propter talem suppositionem sigilla tam distributiuam non sequitur om nis homo diligit se:ergo omnis ho mo diligit omnem hominem:licet se supponat distributiue quia hoc non est absolute sed relatiue. et ideo bene sequitur omnis homo diligit se:ergo sortes diligit sortem: et plato platonẽ et sic de alijs.Et hoc est quod antiqui dicere consueuerunt q̃ in terminis absolutis ambobus distributis tota distributio vnius termini cadit super quodlibet suppositum alterius termi ni etiam per se sumptum sicut hic. omnis homo diligit omnem hominẽ vbi bene sequitur.omis homo diligit omnez hominez:g̃ omnis homo dili git sortem.et omnis homo diligit pla tonem et sic de singulis. sed in distri butione antecedentis et sui relatiui non tota distributo vnius cadit super quodlibet suppositum alterius.sed si gillatim quelibet pars supra partem tem sibi corr̃identem solum. et iõ nõ sequitur oĩs homo diligit se:g̃ oĩs ho mo diligit sortem: sed bene sequitur g̃ sortes diligit sortem. et plato plato nem et sic de singulis:

¶ His visis respondendum est ad so phisma q̃ ipsum est falsum:sicut pro bat ratio adducta in contrarium

¶ Ad rationem dico q̃ supponit fal sum: quia supponit q̃ relatiuum oni no eodez modo supponat sicut suum antecedens. modo hoc est falsum si cut dictum est iuxta vnam suppositi onem

Sophisma.xxvi.

est istud a animal nõ est lapis et asinus est illud.¶ Probat qz est vna copulatiua cuius ambe par

tes sunt vere. Unde prima pars potest esse vera pro asino.et tunc per secundam suppõem prioris sophismatis ly illud refert hoc añs aial pro asino Et sic etiã secunda pars sophismatis est ✓a.scz asinus ẽ illud et scõz hoc sẽsus sophismatis ẽ aial nõ est lapis et asinus ẽ illõ aial quod non est lapis.

¶ In oppositum arguitur ꝓtradictoriũ sophismatis est verũ igit. ꝓña tz. Añs ꝓbatur. Maz ex quo sophisma ẽ vna propõ copulatiua ꝗdictoria erit vna disiunctiua de cathegoricis contradictorijs cathegoricis sophismatis et sic contradictoriũ sophismatis erit omne animal est lapis vel nullus asinus est illud:mõ disiunctiua eritvera ꝑ secunda ei⁹ pte. Unde ex q̃ ista oẽ aial ẽ lapis non ✓ificetur pro aliquo supposito huius terĩ aial sequit ꝑ tertiã suppositionez ꝑoris sophismatis ꝙ hoc relatiuum illud in scõa parte disiũctiue pro nullo supponit.Ex quo vlterius sequit secundam ꝑtem disiunctiue esse verã. Ex quo ẽ propõ negatiua cuius subiectum ꝑ nullo suppõit et oĩs talis est vera.

¶ Ad sophisma respondeo ꝙ iꝑm est verũ scõm ꝙ probat prima ratio.

Ad rationem in oppositum ꝛ ꝙ non bene capit eius ꝗdictoria qꝛ in ꝓpõibus ꝗdictorijs termini debent supponere pro eodem vel eisdem q̃liter non ẽ in proposito. Maz in sophismate hoc relatiuum illud supponit ꝑ aliquo.sz in disiũctiua quam dicis esse ꝗdictoriam sophismatis ly illud nõ supponit pro illo eodẽ ꝓpter hoc ꝙ in dicta disiunctiua pro nullo supponit.ex eo ꝙ inꝑma ꝑte disiunctiue pro nullo supposito añtis huius relatiui illud verificat.Et iõ dico ꝙ in propositionibus añtiuz et relatiuoꝝ non tenet illa communis regula:ꝗdictoriuz copulatiue ꝛz esse vna disiunctiua ꝓposita ex cathegoricis ꝗdictorijs cathegoricis copulatiue. Sz ad habendum ꝗdictionẽ in talibus ꝛz preponi negatio totĩ ꝓpõi in qua illa negatio non intelligatur cadere sup totã ꝓpõem. Et secundum hoc ꝗdictoriũ sophismatis est illud nõ aial nõ est lapis ⁊ asin⁹ ẽ illõ id est non ẽ ita ꝙ aial nõ ẽ lapis et asinus ẽ illud:modo hoc ẽ falsum qꝛ vti ꝙ est ita ꝙ aial nõ est lapis et asinus est illud vt ꝓbat ꝑma ratio.

Sophisma.xxvii.

ẽ istõ q̃dam aial est sors ⁊ plato nõ ẽ illõ ¶ Probat. Mã hic li aial verificatur solũ ꝑ sorte:g̃ ly illud supponit solum pro sorte.ꝓña tz per scõam suppositionem:⁊ añs notũ ẽ de se.Tũc vltra li aial verificatur in dicta propositione pro sorte solum. et li illud supponit solum pro sorte:g̃ sensus sophismatis est. aial ẽ sors ⁊ plato nõ ẽ illõ id est anial est sors et plato nõ ẽ lilud aial quod ẽ sors.et hº ẽ verum.

¶ Improbatur sophisma qꝛ sequitur aial est sors ⁊ plato nõ est illud: ergo animal est sors ⁊ plato non est illud. ꝓña tz eo ꝙ relatiuum ꝛz supponere pro eisdez pro q̃bus supponit suũ ãtecedens.et quia li aial supponit determinate pro suis suppositis ĩ differenter sub disiunctione. seq̃tur ꝙ pro eisdem supponit suum relatiuũ scz li illud.et qꝛ hec negatio non: p̃cedit li illud videtur ꝙ li illud distribuit ꝑ oĩbus suppositis anialis. et ꝑ ꝓñs videtur ꝙ sensus sophismatis sit..aial est sors:et plato non ẽ aial·mõ hº est flz.

¶ Respondetur ꝙ sophisma est verũ sicut ꝓbat prima ratio. ¶ Ad scõam dico ꝙ supponit falsum. Primo quia supponit ꝙ relatiuum supponat pro oĩbus pro q̃bus suũ añcedẽs ⁊ nõ tm̃ pro his ꝑ quibus propõ añcedẽtis verificatur.et quia ista propositio quod dam anial est sors solum verificatur pro sorte:ideo hoc relatiuum illud solum supponit pro anĩali quod est sortes. Ex quo sequitur ꝙ ĩ sophismate aliter supponit antecedens ꝙ ꝛrelatiuum.qꝛ añs supponit determinate et suum relatiuum discrete. Secundo supponit flm.eo ꝙ negatio preueni-

ens relatiuo distribuit ipm non obstante q suum añs supponit determinate.mõ hoc est falsum. nam dicit qr ta suppositio q relatiuum nõ dz esse magis cõfusum q suũ añs.et ideo nũ q añte stante determinate relatiuuz stat distributiue. Et p hoc etiã potest solui hoc sophisma.

Sophisma xxviii.

Quoddã aial nõ est sortes et plato non est illud.

¶ Probatur sophisma. Naz brunell' est quoddam aial qd non est sors. et pro non ẽ illd aial:puta brunell' qd non est sors. ¶ Confirmatur.nã pma cathegorica potest verificari pro quodam supposito anialis quod non est sors.et etiaz qd non est plato.et qr relatiuuz non supponit nisi pro illo p q verificatur suum antecedens. iuxta quartam suppositionem sequitur sophisma esse verum. ¶ Item contradictorium sophismatis est falsum:ergo sophisma veruz.Consequentia tenet.Añs pbat.Nam contradictoriuz sophismatis est. omne anial est sortes vel plato est illud modo hoc est falsũ quia est vna disiunctiua cuius ambe partes sunt false.Quod prima sit falsa probatur de se Quod secunda sit falsa patz qr sensus secunde est.q plato est illud animum aliquod est sortes ¶ Improbatur sophisma. Nam in sophismate li aial verificatur pro omnibus suis suppositis sub disiunctione que nõ sunt sors:g etiam li aial verificatur p platone.qr plato est aial qd non est sors.Et quia hoc relatiuũ illud supponit pro oibus pro qbus verificat suum añs. sequitur q ĩ sophismate proposito li illud supponat distributiue p oi aiali quod non est sortes postq negatio ipm pcedit.et per cõsequẽs sequitur aial non est sors et plato non ẽ illud.ergo quoddaz aial nõ est sors et plato nõest illud quod dã aial quod nõ ẽ sors.ad quã sequitur vlterius quod plato non est plato quod est falsum.

¶ Ad sophisma respondeo q est verum sicut probant pme rationes.

¶ Ad aliam rationem dico q supponit falsum qr supponit q negatio precedens relatiuum distribuat ipsum pro omnibus suppositis pro quibus antecedens verificatur non obstante q suum antecedens stet determinate modo hoc est falsum et contra quartam suppositionem.

Sophisma.xxix.

Est istud aliquis homo est et quilibet homo est ille. Probat sic aliquis homo est et sortes est ille.ꝛ aliquis hõ est et plato est ille et cetera.ergo aliquis homo ẽ ꝛ quilibet homo ẽ ille.¶ Secundo sic. Nam sophisma est vna copulatiua cuius prima pars est vera et secunda ẽ vnavniuersalis cuius quelibet singularis est vera cum prima parte.ergo illa vniuersalis ẽ vera cum prima parte eadem et si sic: sequitur totam copulatiuam esse veram: si quelibet eius pars fuerit vera. sic vlis est vera si quelibet singularis fuerit vera.¶ Tertio arguitur. Aliquis homo est.ꝛ qlibet homo est aliquis hõ: ergo aliquis hõ et qlibet homo est ille.

¶ In oppositum arguit. Nam subiectũ pme ptis sophismat' supponit determinate.sz p quartam suppõem relatiuũ nõ dz esse magis cõfusuz añte suo:g in sophismate h° relatiuuz ille non dz supponere magis cõfuse q ly hõ.sz minus cõfuse vel saltẽ ad min' ita determiate sicut li hõ qd est suum añs.Ex quo sequitur scdam ptem sophismatis esse flam Unde oino sicut hec est fla aliqs hõ ẽ ꝛ ille ẽ quilz hõ. ita hec est falsa.aliqs hõ est et quilibz homo est ille. qr equaliter et pro eisdem supponit li ille in vna sicut in alia.sicut ex suppositionibus prius positis patet. ¶ Secundo sic. De nullo homie verũ est dicere q ipe sit ꝛ qlz homo est ille:g flz ẽ q aliquis homo est et quilibet hõ est ille. ¶ Ad sophis

ma respondet q ipm est falsum sicut probant rationes facte in contrarium ¶ Ad rationes. ¶ Ad primam dicitur negando istam primaz ꝯnam. aliquis hō est et sors ē ille. ⁊ aliqs hō ē et plato est ille: g aliqs hō ē et quilz hō ē ille. ¶ Primo eo q ꝯns ē ppō ypothetica q̄ non hz singulares ipm inducentes. qz ypothetice nō dicūtur esse alicuius ꝯtitatis. ¶ Secundo nō valet ꝯna ppter hoc q arguit a plurib⁹ suppōib⁹ deteriatis ad vnaz Aī in ante sunt plures suppōes deteriate huius terī hō quia sunt plures singulares ī ante in quaꝝ q̄libet iste terminus hō suppōnem habz determinatam. et in alia et alia: pro alio et alio ei suppositio verificantur. in ꝯnte aūt hz vnaz suppōem deteriataz. mō quādo arguitur a pluribus suppōib⁹ deteriatī ad vnam: nō valet ꝯna. sed cōmittit fallacia figure dictionis. et ideo si deberet valere ꝯna: opz q sic argueretur aliqs hō est ⁊ sortes ē ille ⁊ plato ē ille idem. et cicero ille idez. et sic de alijs ergo aliqs hō est et quilibet homo est ille. ⁊ tunc ans eēt falsuz excepta eī⁹ prima parte. ¶ Ad secūdam rōem dico. q ad ꝓbitatem sophismatī nō sufficit q q̄libet singularis secūde ptis sophismatis stet in veritate cū ꝑma. sz requiritur q quelz singularī secunde ptis sophismatis stet in veritate cum prima. subiecto. ꝑme ptis ꝓbificato pro eodez. hoc deficit in sophismate. qz licet cum ista aliqs homo ē: bñ stat ista sors est ille. et similit ista plato ē ille: tñ p alio ꝓbificatur qñ stat cū illa. sortes est ille. et p alio qñ stat cū illa plato est ille. ⁊ illud dependet ex suppōne illa qua dicebatur q relatiuum suppo nit pro eodem pro quo verificatur antecedēs. i. ppō in qua ponitur antecedens. ¶ Ad tertiam negat ꝯna. et ratio est qz relatiuuz non supponit pro oībus pro quibus supponit suū antecedens sed solū pro illis pro q̄bus ꝓbificat suum antecedēs. nec etiā relatiuum supponit magis confuse suo antecedente. Ex quo patet q nō sequit aliqs homo est ⁊ q̄libet hō est aliquis homo: g quilibet hō est et q̄libet hō ē ille. propter hoc q in ꝑma ly homo sequens ly quilibet stat cōfuse: sed ly ille in ꝯnte. non. et ideo non licet pro ly homo ponere ly ille. Consimilit solverent ista sophismata. aliqd est et qdlz est illud. aliquis hō movet ⁊ q̄lz hō q̄ currit est ille. aliquod coloratuz est. et qdlibet album est illud. aliqd aīal est et quodlz risibile est illud. Prima autem significat q aliquid ē et illud est quodlz. ¶ Secunda autem significat q aliqs hō movetur. et ille ē quilz hō qui currit. ¶ Tertia significat q aliquod coloratum est et illud est quodlibet album ¶ Quarta autem significat q aliquod aīal est et illlud est qdlibet risibile. Ex quo patz dictas ppositiones esse falsas. qz taliter significant dicte ppōes qd dependet ex illa suppōe qua dicebatur q relatiuū nō dz esse magis cōfusum q suum ans

Sophisma.xxx.

Est istd Aliqs homo est et nullus homo est ille. ¶ Probatur sic Aliqs hō est et plato nō ē ille. aliquis hō est ⁊ sors nō ē ille. et sic de alijs ergo aliquis homo est ⁊ nullī hō est ille ¶ Secundo sic arguitur. sophisma est vna copulatiua cuius ꝑma ps est vera. et secunda est vna vniuersalis cuius quelz singularis. stat in veritate cum prima: ergo ⁊c.

¶ In oppositum arguit. Aliquis hō est et nullī hō est ille: sit g ille aliquis hō sors. mō ftm est q sors sit et nullī homo sit ille: g sophisma est ftm. Ans nullī est homo de quo sit verum dicere q ipe sit ⁊ nullus homo sit lle.

¶ Ad sophisma respondet q ipm est ftm. Et ad rōnes oppositum pbātes dicatur pportionalit sicut iam rñsum est de alio sophismate.

Sophisma.xxxi.

Est istd Omis homo habēs equum eqtat illum. ¶ Probatur poito q oīs hō habeat duos eqs quorum

vnũ equitet ⁊ aliũ non. iste homo habens equũ equitat illum ⁊ iste hõ habens equũ equitat illuz. ⁊ sic de alijs ꝯ omis hõ hñs equum equitat illum ¶ Secũdo sic arguitur. sophisma vz istã omis hõ q̃ habet equũ eq̃tat illuz Et hoc est verum per casum.

¶ In oppositũ arguit̃ qz ꝯdictorium sophismatis ẽ verum: ꝯ sophisma est fl̃m. tz ꝯña. añs ꝓbatur qz ꝯdictoriuz sophismatis est aliq̃s hõ hñs equum non equitat illũ: et hoc ẽ verũ. qz sortes hñs equum. puta brunellũ nõ eq̃tat illum. posito q̃ brunell⁹ sit vn⁹ de numero qui nõ eq̃tantur. q̃ illa sit cõtradictoria sophismatis ꝓbatur qz illa et sophisma se habent sicut vl̃is affirmatiua ⁊ particularis negatiua vtro ꝯ termino ꝓticipantes. Ad sophisma respondetur q̃ est verum.

¶ Ad rationes in contrarium ꝛ q̃ male accipitur cõtradictoriũ sophismatis. Et ratio huius est qz in ꝓpõnibus contradictorijs terminus qui in vna stat non distributiue ꝛz stare in alia distributiue ⁊ hoc si sit distribuibilis. mõ sic non est in ꝓposito. quia iste terminus equ⁹ bene est distribuibilis. et tñ nec distribuitur in sophismate nec in ꝓpõe accepta tanq̃ ꝯdictoria sophismatis. ⁊ iõ alit̃ accipienda est contradictoria sophismatis. Et ideo dicũt quidam q̃ ista. oĩs hõ hñs equũ equitat illum eq̃ualet isti omis hõ habens equũ eq̃tat equũ. et scõm hoc dicũt q̃ in accipiẽdo ꝯdictorium sophismatis ꝛz mutari hoc relatiuuz illum in suũ añs. scz in li equũ. Et secũdum hoc dicũt ꝯdictorium sophismatis eẽ aliquis hõ nõ habẽs equuz non equitat equũ. Sed breuit̃ isti deficiunt qz iste nõ equiualẽt. oĩs hõ habẽs equũ equitat illũ et omis hõ hñs equum equitat equũ. qz in casu possibili prima põt esse fl̃a. secunda exñte vera. Nam põito q̃ oĩs hõ hñs equũ equitet non equũ suũ sed equũ socũ. tũc hec est vera. oĩs hõ hñs equũ equitat equum. ista tñ exñte fl̃a oĩs hõ habens equũ equitat illum. Aliter tñ est dicendum q̃ accipiẽdo ꝯdictorium sophismatis ꝓponẽda ẽ negatio toti sophismati. ⁊ scõm hoc ꝯdictoriũ sophismatis est nõ oĩs hõ hñs equũ eq̃tat illũ sic q̃ tota negatio cadat supra totã ꝓpõem. ⁊ q̃ sit sensus nõ est ita sicut ista significat omis hõ hñs equũ equitat illum. Deinde rñdeat̃ ad ꝓbatõez q̃ probat̃ q̃ iste sũt ꝯdictorie omis hõ hñs equũ eq̃tat illum. et aliq̃s hõ hñs equum nõ equitat illũ. qñ ꝛ se habẽt sicut vl̃is affirmatiua ⁊c. Dicit̃ ad hº q̃ non sufficit ad ꝯdictõem sz cũ hoc requiritur q̃ termin⁹ distribut⁹ ĩ vna non distribuat̃ in alia si sit distribuibilis ⁊ eꝯ qualiter nõ ẽ in proposito.

Sophisma. xxxii.

Omnis hõ est anĩal et risibile est illud. Probat̃ sortes ẽ aĩal ⁊ risibile ẽ illõ ⁊ plato est animal et risibile est illud. ⁊ sic de alijs. ꝯ omis hõ est aĩal ⁊ risibile ẽ illud. ¶ Secundo sic arguitur sophisma ẽ vna copulatiua cuius prima ꝑs ẽ vera ⁊ secũda stat in ℣itate cuz q̃lz singulari prime ꝓtis: ꝯ sophisma est verũ. ¶ Tertio sic. Mã hec ẽ vera oĩs hõ ẽ aĩal ⁊ illud ẽ risibile: ꝯ etiaz videtur q̃ hec sit ℣a. oĩs hõ ẽ aĩal et risibile est illud. coseq̃na tenet et videtur esse nota. Añs patet. Nam oĩs homo est aĩal quod ẽ risibile: ꝯ omis hõ est aĩal et illud ẽ risibile. ꝯsequentia tz eo q̃ li q̃d exponitur ꝑ ⁊. ⁊ illud q̃d est Q.ꝯ añs sit verum patet. quia contradictorium eius est falsum.

¶ In oppositũ arguitur Omis homo est aĩal et risibile ẽ illud. in ista ꝓpõe li illud supponit determinate. ⁊ ꝑ ꝯñs ista propositio risibile est illud verificatur ꝑ aliquo supposito hui⁹ termini aĩal. Sit ꝯ illud sortes vel plato. tũc sicut hec ẽ fl̃a. oĩs hõ ẽ animal et sortes ẽ illud. vel ista oĩs hõ est aĩal et plo est illõ: ita hec ẽ fl̃a oĩs hõ ẽ aĩal ⁊ risibile ẽ illud. Sed q̃ hec sit fl̃a oĩs hõ est aĩal et sortes est illud ꝓbat̃ sic omnis homo est aĩal et sortes est il-

lud plato est hō: ergo plato ē aial ⁊ sortes est illud ꝛcto est fla. et tñ discursus ē bon⁹ ꝯ aliq̄ p̄missarū et nō minor ergo maior que ē sophisma. q̄ debebat ꝓbari falsa.

¶ Ad sophisma respondet q̄ ip̄z ē falsuz sicut ꝓbauit rō immediate facta.

¶ Ad rōnes. ¶ Ad primam cū dicitur sortes ē anīal ⁊c. negat ꝯnūtia ꝓpter hoc q̄ arguit a pluribus suppōibus determinatis ad vnā hui⁹ termini risibile Sed si deberet valere ꝯnūa sic deberet argui. sors ē aial ⁊ risibile ē illud et plato ē anīal ⁊ illud idē risibile qd ē sors ē illud ⁊c. ꝯ omis hō est aial ⁊ risibile est illud. sed tūc omēs ptes anīt/ essent false excepta prima. ¶ Ad secundam dr q̄ ad veritatē sophismat/ nō sufficit q̄ secūda pars stet ī veritate cū q̄libet singulari prime: sed req̄rit q̄ secūda ei⁹ pars ꝓ codē supposito hui⁹ termini risiblie stet ī veritate cū q̄lz singulari prime ptis: mō hoc ē falsum: qr ꝓ alio supposito huius termini risibile. ista ꝓpō risibile ē illud stat in veritate cū ista: sors ē anīal. et pro alio cum ista. plato ē anīal. ¶ Ad tertiam cōcedit ans ⁊ negat ꝯnūa vnde dico q̄ iste propōes mltū drīt: scz omis hō est aial ⁊ risibile ē illd: ⁊ omis hō est aial et illud ē risibile. qr in prima li risibile supponit determiate et in scda li risibile cōfundit. vñ ad veritatem isti⁹ ꝓpōis. omis hō ē aial ⁊ risibile ē illud. req̄rit q̄ omis hō ē aial ⁊ hoc risibile qd sortes ē sit illud. vel omis hō ē aial ⁊ hoc risibile qd ē plato ē illud. mō iste omēs sūt false. Sed ad veritatem isti⁹. omis hō est aial ⁊ illud ē risibile. req̄ritur ⁊ sufficit q̄ sors sit animal ⁊ illud sit risibile et plato sit animal et illud sit risibile. ⁊c. modo omēs tales sūt vere. Ex his ptz istam esse veram omis hō ē aial ⁊ illud ē risibile. et istam eē flam omis homo ē aial et risibile est illud. ⁊ sīlr hāc. omis hō est animal ⁊ sortes est illud. ¶ Ex hoc enim ptz hāc esse falsā. omis hō est aial et omne risibile est illud: quia sequitur omis homo est animal: et omne risibile est illud ergo plato est animal ⁊ omne risibile est illud. mō hoc est falsum. Similiter si hec est falsa. omis homo est animal et risibile ē illud sicut dictum est: multomagis hec est falsa omnis homo est anīal et omē risibile est illud.

Sophisma. xxxiii.

ē istud de hoc relatiuo idem. aliquo denūciabile est falsum et idem necessario est verum. ¶ Probatur: q̄a est vna copulatīa cui⁹ ambe ptes sunt vere: ꝯ ⁊c. ¶ Prima ei pars est vera vt clarum est: quia multa sunt enunciabilia. Et sīlr secunda pars est vera: qr omne necessariū ē verum: ꝯ omne idē necessario est verum et hec est secunda pars sophismatis: ꝯ ⁊c. ¶ Improbatur sophisma sic. sophisma ē vna copulatiua cuius vna pars est falsa scz secunda: ꝯ sophisma est falsum. tz ꝯnūa eo q̄ ad veritatē copulatiue requiritur veritas vtriusq̄ partis. Mā sophisma significat q̄ alt quod enūciablē est falsum. ⁊ quod idē enunciabile flm necessario ē verum modo hoc est falsum

¶ Pro responsione ad sophisma est sciendū q̄ aliquando vtimur isto qd est idem sicut istis relatiuis ille/iste. vt si dicatur sortes currit et idē disputat Aliquando autem vtimur eo vt adiectio quodā alicuius substantiui et relatiuo ad aliquid. nō antecedens ipsuz sed sequens. vt si dico sortes est idem homini. ibi idem nō est relatiuū ad sortem sed ad hominē. et nō est vis si aliqñ stat ordo per posterius. vt si dicatur homini est idem sortes. ibi enim idem refertur ad hominem sicut prius. ¶ Alterius est notandum q̄ hoc relatium idem cum termino communi ad quem refertur supponit pro eo pro quo ille termin⁹ verificatur. Unde iste equiualent sortes est idem homini et sortes est homo. similiter iste sortes non est idem asino et sortes non est asinus

¶ Tunc respondet ad sophisma q̃ si hoc relatiuum idẽ capiatur p̃mo° sophisma est flm. sicut ꝓbat scda ratio et tunc sensus ẽ q̃ aliqd enũciabile ẽ flm. ⁊ q̃ idem enũciabile flm necessario est verũ. modo hoc est falsum

¶ Secundo dico q̃ si li idez capiat secundo° sophisma ẽ verum sicut ꝓbat p̃ma ratio. Aliter potest dici de isto termino necessario q̃ pot esse nomen datiui casus et sic sophisma ẽ vez. ⁊ hoc ꝓbat p̃ma rõ. vel pot esse aduerbium et tunc sophisma ẽ flm ⁊ hoc ꝓbat secunda ratio.

Sophisma.xxxiiii.

ẽ istd de h° relatio suus oĩs hõ ẽ aial ⁊ suus asin⁹ currit. ꝓponat cas⁹ q̃ cuiuslz hoĩs asinus currat. tunc arguit. Sophisma est vna propõ copulatiua cui⁹ ambe partes sunt vere: ꝯ sophisma est verũ. ꝯ̃ia tz. añs ꝓbat. q̃ p̃ma pars sit vera clar ẽ. q̃ secunda sit vera ꝓbat: qꝛ valet istam cuiuslibz hoĩs asinus currit et illa est vera ꝑ casum.

¶ In oppositum arguitur. Sophisma equalet huic oĩs hõ est aial ⁊ asin⁹ su⁹ currit mõ illa secunda ꝑs est flꝛa. qꝛvz istã asinus cuiuslz hoĩs currit. modo h° est flm eo q̃ null⁹ ẽ asin⁹ cuiuslibz hoĩs sicut supponitur.

¶ Ad istud sophisma respondetur q̃ est verum sicut ꝓbat prima ratio.

Ad rõnes ĩ ꝯriũ dꝛ q̃ iste nõ equalẽt oĩs hõ ẽ aial ⁊ suus asin⁹ currit. ⁊ oĩs hõ est anial ⁊ asinus suus currit. qꝛ in p̃ma li asin⁹ ꝯfunditur qꝛ seqtur relatiuũ quod terminũ distributũ refert. In scda aũt li asinus supponit determinate. et ideo inter dictas propõnes magna est differentia. ⁊ iõ valde cauẽdum est de tali situatõe terĩor absolutorum ante relatiuum vel post.

¶ Nunc in ista parte videndum est d̃ hoc relatiuo se et eius.

Sophisma.xxxv.

Oĩs hõ vidz se. posito q̃ non sit aliqs hõ q̃nvideat seip̃z ⁊ nullũ aliũ a se. ⁊ tũc arguitur sic sors videt se. plato videt se et sic de alijs. ꝯ oĩs hõ videt se.

¶ In oppositum arguitur. Oĩs hõ videt se ꝯ: oĩs hõ videt oẽm hominem ꝯ̃ns est contra casuz ⁊ ꝓbat ꝯ̃ia eo q̃ hoc relatiuum se supponit distributiue pro omni homine.

¶ Respondet ad sophisma q̃ ip̃m est verũ. Ad improbationẽ dꝛ q̃ licz hoc relatiuũ se supponat pro oĩ homĩe tñ h̃ non est absolute. sed sigillatim referendo singula singulis sic dicebatur iuxta q̃ntã suppositionẽ. ideo non seq̃tur oĩs hõ videt se: ꝯ oĩs homo videt oẽm hoĩem. Nec etiã sequitur oĩs homo videt se: ꝯ oĩs hõ videt sortem et platonem. sed bene sequitur oĩs hõ videt se: ꝯ sors videt sortem ⁊ plato platonem et iohannes iohannem.

Sophisma.xxxvi.

ẽ istd de h° relatio ei⁹. Oĩs ꝓpõ ẽ ꝟa vel eius contradictoria est vera

¶ Probat sophisma. Ista ꝓpõ est ꝟa vel eius ꝯdictoria ẽ ꝟa ⁊ ista propõ ẽ vera vl eius ꝯdictoria ẽ vera ⁊ sic de alijs: ꝯ oĩs propõ est vera vel ei⁹ contradictoria est vera.

¶ In oppositum arguit. Sophisma est vna disiunctiua cui⁹ ãbe ꝑtes sunt false: ꝯ sophisma est flm. ꝯ̃ia tz. añs ꝓbatur. nam q̃ prima ꝑs sit falsa claruz est. Sed de scda pz. nã sensus scde est q̃ oĩs ꝓpõĩs vere ꝯdictoria est vera mõ hoc est flz. ꝯ̃ia ꝑtz qꝛ in prima cathegorica sophismatis p̃dicatuz est verificabile de añte pro omĩbus ꝓpõnib⁹ veris ⁊ solũ pro talib⁹. iõ ꝑ secundã suppõz hoc relatiuũ ei⁹ refert oẽs ꝓpões veras. ⁊ iõ sensus sophismatis ẽ q̃ oĩs ꝓpõ est vera vel oĩs ꝓpõĩs vere ꝯdictoria est vera. mõ clar est hanc esse disiũctiuã h̃ntẽ ambas ꝑtes flas.

¶ Et iõ rñdet ad sophisma q̃ ipsum est flm. ⁊ cuz arguit. ista ꝓpõ est vera vl eius ꝯdictoria ẽ vera. ⁊ ista ꝓpõ ẽ vera vl eius ꝯdictoria ẽ vera et sic de alijs: ꝯ omĩs ꝓpõ ⁊c. Negatur ꝯ̃ia qꝛ ꝯ̃ns est vna ꝓpõ ypothetica q̃ non est

alicui⁹ q̃titatis ⁊ nõ hz singulares ex
q̃bus inductiue inferat. Sic ergo ptz
quõ aliter rñdendum ē ad istã. oīs ꝓ
põ est vera vl̃ eius ꝑdictoria est vera
et aliter ad istã oīs ꝓpõ vel eius ꝑdi
ctoria est vera de q̃ prius fuit sermo.

Sophisma.xxxvii.

est istõ oīs ꝓpõ est vera vl̃ eius cõtra
dictoria est falsa.

¶ Improbatur sophisma sic. oīs pro-
põ est vera vel ei⁹ ꝑdictoria est falsa:
g̃ hec ꝓpõ deus nõ est. ē vera vel ei⁹
ꝑdictoria est falsa. ꝯñs est falsuz qꝛ est
vna disiunctiua cui⁹ ambe ꝑtes sunt
fl̃e. pbat ꝯña qꝛ omis propõ est vera
vl̃ ei⁹ cõtradictoria est falsa. hec ꝓpõ
deus nõ est ē propõ: ergo hec ꝓpositõ
deus non est: ē vera vl̃ ei⁹ cõtradicto
ria est falsa.

¶ In oppositũ arguitur qꝛ est vna dis
iunctiua cui⁹ secũda ꝑs ē vera: g̃ ipz
est veruz. ꝯña tz. añs probat qꝛ sensus
sophismat⁹ est iuxta illa q̃ prius dicta
sunt oīs ꝓpõ ē vera vel ei⁹ ꝯtradicto
ria est fl̃a. i. oīs propõ est vera vel oīs
propõis vere ꝑdictoria est fl̃a. modo
istius disiunctiue secunda ꝑs est ⁊va.

¶ Ad sophisma respõdetur q̃ ipm est
verũ: vt ꝓbat rõ iam facta. Et ad ratio-
nẽ in cõtrariuz negat ꝯña. et qñ ar
guit. oīs ꝓpõ est vera vl̃ eius ꝑdicto
ria est falsa hec propõ de⁹ nõ ē: ē ꝓpõ
g̃ hec propõ de⁹ nõ est: ē vera vl̃ eius
contradictoria est falsa. negat ꝯña eo
q̃ non apparet eē in aliquo mõ nec ī
aliqua figura nec etiam maior est ca
thegorica. immo ypothetica disiuncti
ua. ex quo nõ est talit̃ sillogisandum
Consiliũ mõ diceret de isto sophisma
te: oīs ꝓpõ est falsa vel eius contradi
ctoria est vera. et sic de sil̃ibus.

¶ Nunc restat ponere in hac parte so
phismata difficultatez habentia ex ꝑ
te huius sincathegoreumatis vterq̃
distribuentis terminum cui additur
pro duobus tantũ: postq̃ visa sunt so
phismata difficultatem hñtia ex ꝑte
huius sincathegoreumatis oīs vl̃ sibi
equiualentis distribuentis terminuz
cui additur pro oībus suis suppositis.

Sophisma.xxxviii.

est istud. Utercq̃ istorum est vtercq̃ isto
rum: demonstratis duobus scilz sorte
et platone.

¶ Probatur sophisma sic. Iste istorũ
est iste istoꝝ ⁊ iste istoꝝ ē iste istoruz: g̃
vtercq̃ istoruz est vtercq̃ istorum. ¶ Se
cundo arguit. ibi ꝑdicat idem de seip
so: g̃ sophisma est verum.

¶ In oppositũ arguit contrarium so
phismatis ē verũ: g̃ sophisma ē falsuz
assumptum ꝓbat. nã cõtrariũ est neu
ter istoꝝ est vtercq̃ istoꝝ mõ hoc ē veꝝ.

¶ Pro rñsione sophismatis et aliorũ
sequentium circa hoc sincathegoreu-
ma vtercq̃ est sciendum q̃ hoc sinca
thegoreuma vtercq̃ in suo distribuibi
li reqrit ꝓnomen demonstrans duo
tm̃ sicut pz. Nam demõstratis sorte ⁊
platone hec est ꝓpria. et vera. vtercq̃
istorũ est homo. sz si demonstrent plu
res hoīes a duob⁹ sic dicendo vtercq̃
istorum ē homo hec nõ ē propria nec ī
telligibilis. Si vero hoc signũ vtercq̃
addat terio cõi sine ꝓnomie demon-
stratiuo talis oratio de virtute sermo
nis non est propria nec intelligibilis
q̃uis ex vsu loquendi vel bonitate in
telligentis possit talis oratio genera
re bonum intellectũ in aio audiẽtis.
Ista enĩ oro vtrũq̃ oculũ hñdo tu po
tes videre: de virtute ꝓmonis non est
intelligibilis cum in ea iste terminus
oculus de ⁊tute sermonis supponat
ꝓ oī oculo indifferenter et sibi addat
signũ distributiuũ pro duobus tãtum
tm̃ ex vsu loquendi ⁊ bonitate intelli-
gentis põt intelligi q̃ fiat sermo so-
lũ de duobus oculis videlz de oculis
tuis. ⁊ si talis oratio sic ĩtelligat sem-
sus eius. ē vtrũq̃ istoꝝ oculorum ha-
bendo tu potes videre. demonstratis
oculis tuis. Pariformit̃ dicat de hoc
sincathegoreumate neuter. ¶ Isto vi
so rñdetur ad sophisma q̃ ipm ē fl̃a

sicut erat illud de quo pri⁹ dicebatur scz omis hõ ē omis hõ. Et qñ arguit iste istoꝝ ē iste istoꝝ ꝛc. ⁊ vtercꝫ istorum ē vtercꝫ istorũ negatur ꝓña. nã vt inductio valeat ad aliquem terminum distributum oꝛ omno ꝙ ꝓsile sit p̃dicatũ in singularib⁹ ꝛ in propõne que inducit ꝛ hoc si fiat inductio a parte subiecti sed sic non ē in ꝓposito. qꝛ p̃dicatũ singulariũ ē hoc iste istoꝝ ꝛ predicatum sophismatis ē vtercꝫ istorum. mõ ista nõ sunt sillia p̃dicata. Et ideo si ꝓña deberet valere oporteret sic arguere. iste istorum ē vtercꝫ istorum: et iste istoꝝ ē vtercꝫ istoꝝ: ⁊ vtercꝫ istoꝝ ē vtercꝫ istoꝝ. ꝛ tũc añs ē flz. Si aũt deberz fieri inductõ a pte p̃dicati opz ꝙ omno pro codẽ supponeret subiectum ꝓpositionum in quib⁹ fieret ĩductio et ꝓpter defectum isti⁹ nõ sequit aliquis hõ ē iste istorũ demonstrãdo sortem ꝛ aliq̃s hõ ē iste istorum demonstrando platonẽ. ⁊ aliquis hõ ē vtercꝫ istoꝝ. qꝛ non ꝓ codẽ supponit li hõ in vna ꝛ in alia. nec pro quo supponit in vna supponit in alia. Ad aliam negat ꝙ hic p̃dicatur idem de seipso ꝓpter hoc ꝙ li vtercꝫ est ps predicati non aũt ē pars subiecti

Sophisma. xxxix.

Est istud Vtercꝫ istorum portat lapidẽ demõstratis sorte et platone. quorũ vn⁹ portet vnum lapidem ꝛ alius portz alium lapidem ¶ Probatur sophisma. Iste istorum portat lapidem: ꝛ iste istoꝝ portat lapidem: ⁊ vtercꝫ istoꝝ portat lapidem ¶ In oppositũ arguitur vtercꝫ istorum portat lapidez: ⁊ lapis portat ab vtrocꝫ istorum. ꝓñs ē flm. ¶ Secundo sic vtercꝫ istorum portat lapidẽ: ⁊ isti portãt lapidem. ꝓñs ē flm. Maz sequit isti portãt lapidem: ⁊ lapis portatur ab istis qꝫ tñ ē falsum.

¶ Tũc respondeo ad sophisma ꝙ est verũ. Et qñ arguit vtercꝫ istorum portat lapidẽ. ⁊ lapis portatur ab vtrocꝫ istorũ. negat ꝓña et cã ē qꝛ in añte li lapidem stat cõfuse tñ ratione huius sincathegoreumatis vtercꝫ importãtis multitudinem. In ꝓñte aũt stat determinate. ex eo ꝙ nullum sincathegoreuma confusiuuz ipm p̃cedit ¶ Ad secundam qñ dicitur vtercꝫ istoꝝ ꝛc. cõcedit consequẽtia si li iste teneat diuisiue. Et vlterius negatur ꝓña. isti portãt lapidem: ⁊ lapis portat ab istis. qꝛ ĩ antecedẽte li lapidem supponit ꝓfuse tñ eo ꝙ sequitur hoc ꝓnomen isti quod si teneat diuisiue multitudinẽ ĩportat. In consequente autem li lapis supponit determinate Si autem li isti teneat collectiue tũc bene sequit isti portãt lapidem: ⁊ lapis portatur ab istis. Sed tũc negandа ē illa consequentia. scilicet vtercꝫ istoꝝ portat lapidem: ergo isti portãt lapidem. Et tunc notandum est ꝙ li isti tenetur diuisiue quãdo propositio in qua ponitur equiualet vni copulatiue. Tunc autem debet teneri collectiue quando propositio in qua ponitur equiualet non copulatiue sed ꝓpositioni de copulato extremo Verbigratia de prio si dicitur isti currunt valet istam. iste currit et iste currit. Exemplum secundi vt si dicitur isti sunt duo vz istã iste ꝛ iste sũt duo. Adhuc diceres videtur non obstante ꝙ li isti teneatur diuisiue. quia sequitur. isti portant lapidẽ: ergo lapis portatur ab istis. qꝛ omnis actiua infert passiuaz. modo ista ē actiua isti portãt lapidem id ē de verbo actiuo. ergo ipsa infert aliquam de verbo passiuo et non aliam q̃ illam que dicta ē vt videtur igitur.

¶ Respondetur cõcedendo ꝙ infert vnam passiuam sed non illam que dicta est prius. sed istam. ab istis portatur lapis. modo in ista li lapis bene supponit confuse tantum gratia de li istis quod ipm precedit sicut in ista isti portant lapidem.

Sophisma xl.

Est istud. Vtercꝫ istorũ scit arithmeticam. Et volo capere arithmeticam ñ ꝓvnovl duob⁹ hitib⁹

vnius vel duarum cõclonuz arithme tice:sed pro aggregatione ex omibus habitibus partialib⁹ arithmetice.Et vlterius pono ꝙ non sint nisi centum conclusiones arihmetice de quibus sortes sciat quiquaginta et plato alias quinqꝗginta et non plures.et nullus ali⁹ sciat aliã ꝛclonẽ arithmetice ¶ Probatur sophisma.tota arithmemetica scik:quia quelz cõclo arithme tice scitur.sicut patz ex casu:ꝯ ab aliquo vel aliquib⁹.Nõ ab aliquo per casum:ꝯ ab aliquib⁹:sed a nullis alis a sorte et platone:ꝯ tota arithmetica scik a sorte et platone et per ꝛñs isti sciũt arithmeticam demonstratis sorte et platone. Et vltra.isti sciunt arithmeticam:ꝗ vterꝗ istorum scit a rithmeticam.

¶ In oppositum arguitur . vterꝗ istorum scit arithmeticam:ergo sortes scit arithmeticam.et vltra:ꝯ sortes habet aggregatũ ex oibus habitibus partialib⁹ cõclionum arithmetice.ꝛñs ẽ fls ꝑ casũ.ꝛ ꝛña ꝓbatur ex eodẽ.¶ Secũdo sic arguitur. falsum est ꝙ isti sciant arithmeticam.ꝯ falsũ est ꝙ vterꝗ istoruz scit arithmeticam ꝛñtia tz añs probatur.nam sequik isti sciunt arithmeticam: ꝯ arithmetica est.ꝛñs est falsũ:qꝛ sequitur arithme tica est:ergo arithmetica est in aliquo subiecto:sed hoc non:quia non est in anima sortis nec in anima platonis. ¶ Respondetur ad sophisma ꝙ ipsum est falsum. Et qñ arguik.tota arith metica scik:ꝯ ab aliq vl aliquibus.dicitur ꝙ non ab aliquo:cõceditur ꝯ ab aliquib⁹.finaliter coceditur ꝙ isti sciunt arithmeticam demõstratis sorte et platone accipiendo li isti collectiue et negatur ꝛñtia:ergo vterꝗ istorum scit arithmeticam:qꝛ a li isti sumpto collectiue ad li vterꝗ nõ vz cõsequẽtia licet bñ valeat a il isti sumpto diuisiue:sed qñ arguẽdo ad oppositum dicebatur ꝙ isti sciunt arithmeticam ꝯ arithmetica est:conceditur.et qñ dicitur ꝯ in subiecto.concedik sic ꝙ vna eius ꝑs est in vno subiecto et alia in alio nec oportz accidenti agregato assignare vnũ subiectũ quale accñs est arithmetica prout hic accipitur:sed bene oportet accñti simplici.

Sophisma xli.

Est istud. vterꝗ istorum scit septez artes liberales.ponatur ꝙ sortes sciat tres artes et plato quattuor et non plures. ¶ Probatur sophisma. Isti sciunt septem atres liberales:ꝯ vterꝗ istorũ scit septem artes liberales.ꝛñtia tz a sik.nam bene sequik isti currũt:ꝯ vterꝗ istorum currit.sikiter bene sequitur isti sciunt deũ esse:ꝯ vterꝗ istorũ scit deum esse añs ꝓbatur.nam isti sciunt tres artes et quattuor:sed quatuor et tres sunt septem artes:ꝯ isti sciunt septez artes. ¶ Improbatur sophisma.vterꝗ istorum scit septez artes liberales. demõstratis sorte ꝛ plone:ꝯ sors scit septẽ artes liberales.ꝛñs ẽ ꝛ casum. ¶ Ad sophisma rñdek ꝙ ipm est falsum.Et qñ arguitur.isti sciũt septẽ artes liberales:cõceditur si li isti teneatur collectiue:et tũc negatur ꝛñtia ꝯ vterꝗ istorum scit septẽ artes liberales.Et quando dicik bene sequik isti sciunt deum esse:ꝯ vterꝗ istorum scit deum esse:qualitercunꝗ capiak li isti siue collectĩe siue diuisiue.dicitur ꝙ hoc est gratia termĩorum:qꝛ.deũ esse non habet partes quaruz vna potest sciri ab vno et alia ab alio.et rõne illius bene vz ꝛñtia taliter ꝗlitercunꝗ capiak li isti siue diuisiue siue collectiue:sed sic nõ est de septẽ artibus quia vna potest sciri ab vno ꝛ alia ab alio sine alia.et ideo licet bene sequatur isti sciunt septez artes accipiendo li isti diuisiue:ꝯ vterꝗ istorum scit septem artes:tamen non sequik isti sciunt septem artes capiẽdo li isti collectiue:ꝯ quilz istorũ scit septem artes ¶ Gratia cui⁹ est sciẽdum ꝙ aliqd est ꝑdicatum quod põt inesse multis indifferenter cõiunctim et diuisim aliquod aũt est ꝑdicatuz qd nõ põt ĩ esse

multis nisi ꝓlũctim.aliquid autez est quod non põt ineẽ multis nisi diuisiz Exempluz primi.sicut portare lapidẽ põt inesse sorti ⁊ platoni ꝓiunctim et diuisim.nam possibile ẽ ꝙ portent lapidem vnũ sil quẽ neuter eorũ se solo sufficit portare.⁊ etiam portare lapidem põt inesse sorti ⁊ platoni diuisim vt si sortes portaret vnum ⁊ plato alium.Exemplũ secũdi vt ista predicata duo ⁊ tria ⁊ similia importantia pluralitatẽ non pñt ineẽ plurib⁹ nisi cõiunctim.et ideo hec nõ põt esse vera isti sunt duo demõstratis sorte ⁊ platone nisi li isti teneatur collectie.Exẽplum tertij.sicut scire deũ esse põt in esse plurib⁹ ⁊ nõ nisi ḋlz eoꝝ diuisim sciat deum esse.Et iõ hec non põt esse vera:isti sciunt deum eẽ nisi li isti teneatur diuisiue.sed ista isti portant lapidem potest esse vera aliqñ:qꝛ li isti tenetur diuisiue.aliqñ potest esse vera si li isti teneatur collectiue

Sophisma xlii

est istud vterꝗ istorum pugnat vt vincat se.Ponatur casus ꝙ sortes pugnet cũ platone vt vincat platonem ⁊ plato cũ sorte vt vincat sortẽ.Tũc arguitur.isti pugnãt vt vincant se demõstratis sorte ⁊ platõe ꝯ vterꝗ istoꝝ pugnat vt vincat se.añs ꝓbatur nã iste pugnat vt vincat illuz et iste pugnat vt vincat istũ:ꝯ isti pugnant vt vincãt se.Et cõfirmatur.isti pugnant vt vincant aliquos aut ꝯ se aut alios.sed nõ pugnant vt vincant alios:ergo pugnant vt vincant se.

¶ In opposituz arguitur.vterꝗ illorum pugnat vt vincat se:ergo sortes pugnat vt vincat se.ꝓñs est falsum quia sortes non pugnat vt vincat se sed vt vincat platonem ꝓña nota est de se. ¶ Secũdo sic arguit.falsum ẽ ꝙ isti pugnant vt vincãt se:ꝯ sophisma ẽ falsũ.ꝓñtia tz et añs ꝓbatur.nã si isti pugnãt vt vincant se tũc isti pugnant vt vincantur.et quia etiam pugnant vt vincant seqtur ꝙ pugnãt vt vincant et vincantur.

¶ Respondetur ad sophisma ꝙ ẽ falsum:et ad argumẽtum in contrariuz dicitur ꝓcedẽdo añs.si li isti teneatur collectiue et tunc negatur ꝓña.Si tamen li isti teneatur diuisiue ꝓñtia cõceditur ⁊ negatur añs.Et quando dicitur iste pugnat vt vincat illum.et iste pugnat vt vincat istum:ꝯ isti pugnant vt vincant se:negatur coñtia accipiendo li isti diuisiue:qꝛ ad transitionem actus in diuersuz nõ sequitur actio in semetipsum.Et vlteriꝰ quando dicitur isti pugnant vt vincãt aliquos negat hoc:ḋa neuter istoruz pugnat vt vincat aliquos vel alios sed quilibet istorum pugnat vt vincat alium.Et ideo bene concedit ꝙ isti pugnant vt vincant se capiendo li isti collectiue. Alterius quando dicitur ad aliam partem ꝓm ẽ ꝙ isti pugnãt vt vincant se.negat si li isti teneatur diuisiue.Et quando dicit isti pugnãt vt vincant se:ꝯ isti pugnãt vt vicant concedit añs:si li isti teneat collectiue.sed nõ sequit ꝯ iste pugnat vt vincatur:et iste pugnat vt vincatur: sed est fallacia ꝓñtis:ḋa bñ sequit ecõtra Ex hoc ptz ꝙ si sor. videat platonẽ et plato videat sortẽ et neut ipsorũ videat seipsum.hec est vera isti vident se ꝓm ꝙ li isti tenetur collectie:sed ẽ falsa ꝓz ꝙ li isti tenetur diuisiue.Primũ probatur:qꝛ hec est vera.isti vidẽt aliquos homies et nõ vident alios homines a seipsis ⁊ per ꝓñs isti vident seipsos ⁊ per ꝓñs vident se.Secundum ꝓbatur quia hec est falsa.vterꝗ istorum videt se:ꝯ etiam hec ẽ falsa isti vident se si li isti teneatur diuisiue. Patet etiam ꝙ demõstratis duabus contradictoriis hec est vera.iste ꝓpositiones contradicunt sibiipsis secũdũ ꝙ li iste tenetur collectiue.sed tamen hec est falsa.iste ꝓpositiones contradicunt sibiipsis si li iste teneatur diuisiue.

Sophisma . xliii.

est istud ab vtroꝗ istorum enunciatum est verum pla

tone et sorte demonstratis et sortes dicat istam deus est.et plato istam homo est animal:et cum hoc ambo dicant istaz.homo est asinus.¶ Probat sophisma.A sorte enunciatum est verum:quia ista deus est.ꝛ a platõe enũciatum est verũ:ḋa ista hõ ē aĩal:ꝯ ab vtroq̃ istorum enũciatum est verum=¶ Improbatur sophisma. Ab vtroq̃ istoꝝ enunciatũ est falsum:ꝯ non ab vtroq̃ istoruz enunciatũ est verũ añs ꝓbatur:qꝛ ab vtroq̃ istorũ enũciatũ ē ꝙ hõ est asin⁹:sed hoc ē flm.¶ Scdo sic arguitur.ab vtroq̃ istorũ enũciatũ est veꝝ:ꝯ veꝝ est enũciatum ab vtroq̃ istoꝝ·sz hoc est flm qꝛ nichil ē enũciatum ab vtroq̃ istoꝝ nisi flm.scilicz homo est asinus.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ip̃m ē verũ.Et quãdo dicitur ab vtroq̃ istorũ enunciatũ est falsũ ꝯ ꝛc.negatur añs ¶ Ad secũdã quando dicitur ab vtroq̃ istoꝝ ꝛc.negat ꝓñtia ꝛ conceditur añs ꝓpter hoc ꝙ ibi arguitur a termino stante confuse tantum ad ip̃m stãtem determinate respectu eiusdem multitudinis.Unde in añte li verum stat confuse tantum.in cõsequẽte aũt stat aut supponit determinate.

Sophisma.xliiii.

est istud Uterq̃ istorum est homo vel asinus demonstrando per li isto ꝛũ sortẽ ꝛ brunelluz ¶ Probatur sophisma.sortes ē hõ vl asinus brunell⁹ est hõ vel asin⁹:ꝯ vl q̃ istorum est hõ vel asinus.¶ Secundo sic arguitur. cõtradictoriũ sophismatis est falsũ ꝯ sophisma est verum añs ꝓbatur.nã eius contradictoriũ ē alter istorũ nõ est homo vel asinus:sz hoc est falsum.¶ Improbatur sophisma.vterq̃ istorũ est homo vel asin⁹.ꝯ vterq̃ istoruz ē hõ vel vterq̃ istoruz ē asinus.ꝓñs ē flm:qꝛ ē vna disiũctiua cui⁹ ambe ꝑtes sũt flꝛe. ¶ Secũdo sic arguitur.vterq̃ istoꝝ ē hõ vel asin⁹.sz non vl q̃ istoꝝ ē hõ:ꝯ vterq̃ istoꝝ est asin⁹.ꝓñs ē flm ꝛ ꝓña videtur tenere per illam regulã.a disiũctiua cum destructione vnius partis ad aliam partem est bona ꝓseq̃ntia.¶ Tertio sic arguitur.tm̃ alter istoꝝ est homo vel asinus:ꝯ non vterq̃ istoꝝ est hõ vel asinus.ꝓñtia tz añs ꝓbat .alter istorum est hõ vel asinus et nichil aliud ab altero istorum ē hõ vel asinus.posito ꝙ non sit aliq̃s hõ nisi sortes.nec aliq̃s asinus nisi brunellus.

¶ Respõdetur ad sophisma ꝙ ip̃m ē verum sicut ꝓbãt due prime ratiões ¶ Ad alias rñdetur.Ad primam negatur ista ꝓña vterq̃ istoꝝ ē hõ vl asinus:ꝯ vterq̃ istoruz est hõ vel vterq̃ istorũ ē asin⁹.Nã arguitur a sensu cõposito vero ad sensũ diuisum flm:sczꝛ arguendo ab vna cathegorica ꝓpõne de disiuncto extremo ad vnam disiũctiuã cui⁹ tm̃ disiunctie ꝑdicta cathegorica non ē ꝑs.¶ Ad aliã sllr̃ negatur ꝓñtia.nec ibi arguit a disiũctiua ꝛc.qꝛ sophisma non ē propõ disiunctiua:sed propõ de disiũcto extremo. ¶ Ad alia dico ꝙ si li alter teneatur tanq̃ signuz particulare ei⁹ qd̃ ē vterq̃ bene concedendum ē ꝙ tm̃ alt̃ istorum ē homo vel asinus.nec tũc sequit ꝯ non vterq̃ istoꝝ ē homo vel asinus sicut nec sequitur tm̃ aliquis hõ ē risibilis:ꝯ non oĩs homo ē risibilis.Sed si li alter capiatur pro vno excludẽdo maiorem multitudinẽ tũc ē negãduz ꝙ tm̃ alter istoꝝ ē homo vel asinus. Nec probatum ē ꝙ si capiendo li alter tm̃ alter istorum sit hõ vel asinus

¶ Consequenter in hac ꝑte videnda sunt sophismata difficultatem hñtia ex ꝑte hui⁹ sincathegoreumatis tot⁹ qd̃ ē distributiuum termini cui additur non ꝓ ꝑtib⁹ subiectiuis sed ꝓ ꝑtibus integralib⁹ significati ꝑ illũ terminum de quorum numero sit istud.

Sophisma.xlv.

Totus sortes est minor sorte.¶ Imbrobatur sophisma Primo.si totus sortes est minor sorte tũc quelibet ꝑs sortis eẽt minor.sz hꝰ est falsum.primo:ḋa corp⁹ sortis ē ꝑs

sortis:quia cū aīa sortis cōstituit sortem:sed:corpus sortis nō ē mior sorte & non q̄libet ps sortis ē minor sorte. ¶ Confirmatur.quia aīa sortis est ps sortis et tamen. aīa sortis nō est mior sorte cū nō sit magna nec parua:cum sit indiuisibilis: prīa ꝓnia tenet ex eo q̄ ly totus equalet huic orōni q̄lz ps. ¶ Secundo sic: si tot⁹ sortes ē minor sorte:tunc tot⁹ homo ē mior sorte qd̄ est falsuz. ꝓnītia videt valere eo q̄ arguitur ad īferiori ad supius. Falsitas ꝓnītis ꝓbatur.nā si totus homo ē minor sorte tunc q̄libet ps hoīs ē minor sorte:modo hoc est fm.posito q̄ sors sit paruus et plato sit magn⁹ tunc nō q̄libet pars hominis est minor sorte. Nam sequitur q̄libet pars homīs est minor sorte:ꝯ quelibet pars platonis est minor sorte. sed hoc est falsum ex casu.ꝓnia tenet a superiori distributo ad inferius distributum. Nam in ista quelibet pars hominis est minor sorte.hoc aggregatum pars hominis distribuitur per vnam regulam prius dictam:scilz quotienscunq̄ signuz distributiuum additur aggregato ex recto et obliquo. recto precedente obliquum tunc aggregatum ex recto et obliquo distribuitur. et ideo ly hoīs ita bene distribuitur sicut ly pars ¶ In oppositum arguitur.hec pars integralis sortis demonstrato capite est minor sorte.⁊ illa ps sortis demonstrato brachio est minor sorte ⁊ sic de aliis partibus integralib⁹: ꝯ quelibz ps integralis sortis est minor sorte. et p ꝓnis totus sortes ē minor sorte .ꝓnītia tenet ex eo q̄ hec oratio quelibet ps integralis sortis ⁊ ly totus sors equalent in significando.

¶ Tunc pro rnsione ad sophisma:notanduz est q̄ aliq̄ sunt sincathegoreumata.q̄ non distribuunt terminuz extra se cui addūtur.id est tminū q̄ non est ps orōis cui illa sincathegoreumata equiualent in significando: sz tantum distribuunt terminum intra se. hoc est terminum qui ē pars oratiōis cui equalent ī significando:et hoc si ille terminus sit distribuibilis. verbi grā hoc sincathegoreuma totus non distribuit terminum extra se cui additur. sicut est iste termin⁹ sors:sz bene intra se.sicut est iste terminus ps Idem patz de hoc sincathegoreumate semper.⁊ de alijs equalentibus integris orōibus in significando. ¶ Secundo notanduz ē q̄ aliquādo ly totū tenetur sincathegoreūatice aliquādo cathegoreumatice. Et qn capitur sincathegoreumatice equalet huic orationi q̄libet pars integralis.qn vero tenetur cathegoreumatice:tunc equualet huic orōni. ens compositum et cōpletum ex partibus. Et fm hoc solz concedi hoc sophisma. In oculo meo est totum quod est in mūdo. capiēdo. ly totū cathegoreumatice.posito q̄ in oculo meo sit festuca: qr illa festuca ē compositū ex partibus exns in mundo.et solet negari illud sophisma. totum quod ē in mūdo ē in oculo meo capiendo ly totū sincathegoreumatice. nā non qd̄lz ens mūdi nec q̄libz pars mundi ē in oculo meo. Et qr tactū est de partibus integralibus. ¶ Tertio notandum est q̄ pars integralis dicitur ps quantitatīa.i. hns quātitatem q̄ cū alia pte quantitatiua constituit aliqd̄ totū quantū.nec vna illaruz est potentia ad aliam nec pfectibls per eam. Ex hoc patz q̄ aīa sortis vel corpus sortis nō dicūtur ps ītegralis sortis:qr licet aīa sortis constituat sortez quantū et etiaz corp⁹ sortis sic habēs quantitatem:tn aīa sortis nō est ps q̄titatiua.et etiā matīa sortis ē pfectibilis p aīam sortis. Sitr matia eq̄lz sit q̄ta et cū aīa eq̄ q̄ta cōstituat equuz quantū:tn neutrū eorū dr ps integralis equi ppē hoc q̄ vna illaruz ptiuz est pfectibilis per aliā et est in potentia ad eam.⁊ tales ptes q̄ vna ē sic pfectibilis per aliā nō dicūtur ptes integrales sed essentiales vel q̄litatiue Tunc respondetur ad sophisma q̄ ipsum est verum.

¶ Ad rationes ¶ Ad primam negatur ꝯnia licet bene sequatur. totus sortes est minor sorte: ꝗ quelibz pars integralis sortis est minor sorte: quia ly totus non equiualet significãdo huic orationi quelibet pars sed bene huic q̃lz ps integralis. Nec sequit q̃lz ps integralis sortis ẽ mior sorte: ꝗ corp⁹ sortis est min⁹: sorte: qr corp⁹ sortꝭ nõ est pars integralis sortis sed est pars essentialis. ¶ Ad secundã negatur cõsequentia. ⁊ ratio hui⁹: est quia arguitur ab inferiori ad supius cum distributione. Unde sicut non seqt. quelibz pars integralis sortis est minor sorte: ꝗ quelibet pars integralis hoīs ẽ minor sorte. ita non sequit totus sortes ẽ minor sorte: ꝗ totus homo ẽ mior sorte: qa omnino añs ⁊ ꝯñs prime ꝯñtie equiualent añti et ꝯñti secunde ꝯñe Quo autẽ prima ꝯñtia nõ valeat ptz qa arguitur ab inferiori ad superius distributum: quia sicut ꝓbabat ĩ ista oratione. q̃libet ps integralis homis est minor sorte non soluz distribuitur ibi ps integralis sed hoc aggregatuz pars integralis hominis.

Sophisma.xlvi.

Est istud totus sortes ẽ pars sortis. ¶ Probatur sophisma. Quelibet pars integralis sortis est pars sortis: ꝗ totus sortes est ps sortis ¶ Improbatur sophisma. nã tunc sortes esset ps sortꝭ ⁊ ꝑ cõsequẽs idẽ esset pars suũpsius.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ip̃m est verum. ⁊ ad rõem in cõtrariũ dico ꝙ nõ seqtur totus sortes est ps sortꝭ: ꝗ sors est ps sortis. Nec sequit ꝙ idez sit ps suũpsius. sicut nec sequit. q̃libz ps integralis sortis est ps sortis: ꝗ sortes ẽ ps sortis. Uidetur tñ ꝙ sic. naz capit totalis ps integralis sortis ꝑter suuz digituz ⁊ vocet a. ⁊ suus digitus b et aggregatũ ex a ⁊ b vocetur c. Tũc sic arguit a est sortes ⁊ c est sortes ⁊ a est pars ipsius c: quia vna cum b constituit c: ꝗ sortes est pars sortis. ꝯnia tz ⁊ secunda ps añtis nota est de se. Sed ꝑma declaratur: qa a est hõ ⁊ nõ ẽ aliꝙ sortes. Assumptũ ꝓbat: qa a ẽ cõpo situz ex aia intellectia ⁊ corpore et tale compositũ est hõ. ¶ Cõfirmatur: qr a est aial cum sit substantia aiata sensitiua et non aliud anial ꝙ hõ. ¶ Secundo sic. qa si digitus eet abscissus a essz sortes: sed eadez rõne qua tunc esset sortes eadẽ rõne nunc ipse ẽ sors ꝗ iam a est sortes ¶ Ad illud dubium dicunt qdã negãdo istã ꝯñam. sortes est ps sortis Et quando dicitur capit totalis ⁊c. admittitur casus. ⁊ quando dicit a est sortes negatur. ⁊ qñ dicitur a est cõpositũ ex aia ⁊c. ꝗ a est homo. negat ꝯña: quia ad hoc ꝙ aliquid dicatur homo non sufficit ꝙ sit compositum ex corpore et aia intellectiua: sz cum hoc requirit ꝙ sit aliquid per se vnũ ⁊ non sit pars alterius ꝙ sit vnũ ꝑ se: modo sic non est de a. qa est pars c quod est vnum ꝑ se. ¶ Ad aliã qua probat ꝙ a essz animal consimilit diceretur. ¶ Ad tertiam qñ dicitur digito abscisso adhuc a esset sortes: concedit. et quando dicit sed eadez ratione qua tunc esset sortes eadem ratione nunc est. negatur hoc: qr digito abscisso a essz ꝑ se vnum. sed digito nõ abscisso a non essz aliquod ꝑ se vnum Sed ad hoc ꝙ aliquid sit sors requiritur ꝙ sit aliquid per se vnuz sicut requirtitur ad hoc ꝙ aliqd sit homo vel aliquid sit anial. ¶ Sed contra istud solet argui: quia si hoc esset verum sequeretur ꝙ isti termini homo et animal non essent termini absoluti ĩmo connotatiui: sed hoc est falsum: ergo ⁊c. cõsequẽcia tz ex eo ꝙ ad suũ significatũ pricipale ꝯnotaret ip̃z esse ꝑ se aliqd vnũ non exñs pars alicuius alterius per se exñtis. ¶ Et confirmatur. nã tunc hec non esset bona diffinitio animalis scilicet animal est substãtia animata sensitiua. sed ad hoc ꝙ esset ꝯpleta oporteret dicere animal est substantia animata sensitiua non existens pars alicuius alterius ꝙ sit vnũ per se. et sic tunc statim sequeretur,

istum terminum aial esse terminũ cõ notatiuũ postq̃ in eius diffinitiõe po nitur termin⁹ alicui⁹ alteri⁹ p̃dicañ ti:scz iste terminus pars.¶ Secundo sic. Naz capiatur ip̃m qd ē pars ipsi⁹ c.ꝛ queratur vtꝫ sit substãtia vl̃ acci dens.non põt dici q̃ sit accñs ꝛ clarꝫ est.Si dicatur q̃ sit substãtia vl̃ ē corporea vel incorpea.non incorpa clarꝫ est.Si corporea:vel animata vel ina nimata.Non põt dici inaiata:qꝛ nutritur ꝛ augeꝫ:g̃ aiata:vel sensitia vl̃ insensitiua.Non potest dici insensiti ua:quia si pungeretur stilo vl̃ acu vti q̃ retraheret se.¶ Et confirmatur.qa est cõpositum ex corpore ꝛ aia sensitiua.relinquitur ergo q̃ a est substãtia aniata sensitiua.Et cum nihil sit ĩ genere nisi sit in aliqua suarum specie rum.sequiꝫ q̃ ip̃m a ē alicuius spẽi ꝛ nonvidetur q̃ sit sub alia specie q̃ sb ista specie homo.ꝛ si sic:sequiꝫ q̃ a est homo sed non ē ali⁹ hõ q̃ sortes:g̃ a ē sortes.Ideo quidam alij aliter respõ dent cõcedẽdo istam sortes ē pars sor tis:sed tñ non idem sortes ē pars sui ipsius sed vni⁹ alteri⁹ sortis.Unde di cunt isti q̃ sortes qui est vnum per se est composit⁹ ex multis quorꝫ quodlz est sortes quodlz tñ illorꝫ est pars vni us sortis.qui sic est sortes q̃ nõ est ps alterius sortis.Unde ꝯm dictũ casum isti dicerent q̃ c eẽt vn⁹ sortes ꝛ q̃ ille sortes nõ esset pars alicui⁹ alteri⁹ sor tis ꝛ q̃ a esz sortes et cuz hoc esset ps alicuius alteri⁹.Sed contra hoc dice ret aliquis.si hoc esset verũ seq̃reꝫ q̃ hoc nomen sortes esset termin⁹ cõis: qꝛ vnica impositione esset impositus ad significandum plres hoies. Rñdẽt isti negando ꝯñtiam.Uñ dicerent ali qui q̃ ad hoc q̃ aliquis terminus di catur cõis nõ sufficit q̃ ipse vnica ĩpo sitione sit impositus ad significandũ plura:sed requiritur q̃ sit impositus ad significandum. plura vnica ĩposi tione quorũ vnũ nõ est pars alterius modo iste terminus sortes vnica ĩpo sitione est bene impositus ad significandum vnum solum quod non est pars alterius:et cum hoc plura quo rum vnum est pars alterius.Et ideo adhuc stat q̃ iste terminus sortes est terminus singularis ꝛ non cõis.licet significet plures hoies vnica impos tione.

Sophisma .xlvii.

est istud Totus brunellus est sortis ponatur q̃ sortes habeat vnũ asinũ q̃ vocet brunellus ꝛ q̃ quelibet pars illius asini sit sortis Tunc patet ipsum sophisma eẽ verũ ¶ In oppositũ arguitur.si totus bru nellus ē sortis tũc quelibz pars ĩtegra lis brunelli est sortis:et per ꝯseqñs ca put brunelli est sortis.ꝛ per ꝯñs caput sortis habet longas aures . et per ꝯñs possibile est q̃ caput sortis valde velociter moueatur sorte quiescente vt si brunellus curreret sorte quiescẽ te.Similiter possibile esset os sortis comedere sorte dormiente.posito q̃ sortes dormiat ꝛ asinus suus scilicet brunellus comedat tunc si os brunelli est sortis videtur tunc q̃ os sortis co medat.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ē ve ruz.ꝛ qñ dr̃ g̃ q̃libet pars brunelli est sortis:conceditur.et vlteri⁹ cõceditur q̃ caput quod est sortis habet longas aures.Et siliter caput quod ē sortis mouetur velociter sorte quiescẽte.ꝛ q̃ caput qd est sortis comedit sorte dor miente.negatur tamẽ q̃ caput sortis habet longas aures.ꝛ siliter q̃ caput sortis mouetur velociter sorte q̃escen te. Et similiter q̃ os sortis comedat sorte dormiente:sicut nec sequitur hoc quod est caput est sortis:ergo hoc est caput sortis.

Sophisma xlviii

ē istud Tota disiunctiua est vera cuius altera ps ē vera.¶ Probatur sophisma sic. to ta disiunctiua ē consequens ad alte ram partem eius:sed ꝯñs est verum cuius aliquod añs est verum:g̃ tota disiunctiua est vera cuius alia pars

est vera. ¶ Improbatur sophisma Mã sequitur. tota disiũctiua ẽ vera cuius altera pars est vera: ꝗ ꝗlibet ps integꝗ lis disiũctiue ẽ vera cui⁹ altera pars ẽ vera. mõ hoc ẽ falsũ. Mã isti⁹ disiũcti ue deus ẽ vel hõ est asinus altera ps est vera puta ista deus ẽ. ⁊ tñ non pro pter hoc ꝗlz ei⁹ pars ẽ vera. Maz hec non est vera homo est asinus

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ de virtu= te sermonis iꝑm ẽ falsũ. qꝛ cũ li totuz ponatur a ꝑte subiecti solet teneri si cathegoreumatice cum hoc tñ stat ꝙ de bonitate intelligentis sophisma ẽ verꝙ. ⁊ hoc capiẽdo li tota cathegoreu matice: qꝛ tunc sensus ẽ ꝙ disiũctiua ꝑfecta ex ꝑtib⁹ ẽ vera cui⁹ altera ꝑs ẽ vera. Et ꝓm hº rões vadũt vũs suis

Sophisma. xlix.

Est istud Omne to tum ẽ maius sua parte. ¶ Improba= tur sic. Mã sequiť. oẽ totũ ẽ mai⁹ sua parte: ꝗ omne totũ qualz sua parte ẽ mai⁹. ꝓñs ẽ falsum. ꝓña tz eo ꝙ iste cõ patiuus maius habet vĩ distribuẽdi terminũ seqntẽ ab eo rectũ. Falsitas ꝓñtis patet: quia sortes est quoddam totum ⁊ tñ sortes nõ est qualibet sua parte maius: quia non ẽ maius suo corpore. nec est maior sua anima cum anima sua non sit quanta. ¶ Secun= do sic. compositũ ex corpore ⁊ albedie ẽ qõdam totũ ⁊ tñ illud nõ ẽ mai⁹ sua parte: quia nec ẽ mai⁹ albedine nec maius corpore. ¶ Tertio sic argui= tur. genus ẽ quoddã totũ respectu su arum specierum. ⁊ tamen nõ ẽ maius suis speciebus. ¶ Quarto sic. videtur ꝙ aliqꝗ totum sit minus sua parte. pz de toto in modo ⁊ de parte in modo. Nam li homo dicitur totũ in mõ. et li hõ albus dicitur pars in modo illi⁹ to tius. mõ clazꝙ ẽ ꝙ li hõ albus ẽ maius ꝗ li hõ: qꝛ continet tantũdẽ ⁊ ampli⁹

¶ Probatur sophisma. Continẽs tan tundem ⁊ ampli⁹ est maius illo: sz oẽ totum cõtinet tantũdẽ ⁊ amplius re= spectu sue partis: qꝛ cõtinet etiam re liquam partem ergo ⁊ cetera

¶ Ad sophisma rñdetur distinguen= do de toto: qꝛ qõdã dicitur totũ quan= titatiuũ. ⁊ quoddã dicitur totũ quali tatiuum. ⁊ quoddam dr̃ totũ vĩe. ⁊ qõ dam dicitur totũ in mõ. ¶ Totũ quã titatiuũ dicitur totũ habens partes ꝗ rum vna est extra aliã. ⁊ vna nõ est in potentia ad aliam nec ꝑfectibilis per eam. ¶ Totũ ꝗlitatiuũ dicit totũ com positum ex ꝑtib⁹ ꝗrũ vna non ẽ extra aliam. ⁊ cũ hoc vna ẽ ꝑfectibilis ꝑ ali am. ⁊ hoc accidẽtaliter vel essentialiť. ⁊ sic cõpositũ ex talib⁹ vocatur totuz accidẽtale seu totum aut cõpositũ es= sentiale. Exemplũ primi vt cõposituz ex materia ⁊ forma substãtiali. Exem plũ secũdi. vt compositũ ex corpore et albedine. Vel sic clari⁹. Totum ꝗlita= tiuũ dicitur cõponi ex partib⁹ quarũ vna nõ ẽ extra aliam. ⁊ cũ hoc vna est ꝑfectibilis ꝑ aliam. ⁊ hoc duplr. Vel vna perficitur ꝑ aliã essentialr vel ac cidẽtalr. si primũ ⁊ sic ẽ totũ essentia= le. si secũdum: ⁊ sic ẽ totũ accñtale. Ex emplũ primi. sicut ẽ cõposituz ex ma= teria ⁊ forma substãtiali. Exemplũ se cũdi. sicut ẽ cõpositum ex corpore ⁊ al bedine. ¶ Sed totũ vĩe dicitur termi nus vniuersalior respectu ťmini mi nus vniuersalis. ¶ Sed totum in mo do vocatur ťmin⁹ accept⁹ sine deťmi= natione respectu alteri⁹. Et quot mo dis dicitur totũ: tot modis dicit pars ita ꝙ quedam ẽ quãtitatiua. ⁊ quedã ꝗlitatiua. quedam subiectiua. ⁊ ꝗdam totius in modo. ¶ Adhuc totum ꝗtti= tatiuum põt imaginari duplr: qꝛ qõ dam est finitum ⁊ quoddã infinitum.

¶ His visis ponũtur aliꝗ concłones.

¶ Prima est ꝙ omne totum qualita tiuum est maius sua parte entitatiue patet hoc: quia plus continet de en= titate: quia cõtinet illam ⁊ cum hº ali am. ptz hoc de homĩe qui ẽ maior en titatiue sua materia qꝛ vltra materi= am cõtinet formam. ⁊ etiã ẽ maior en titatiue sua forma. quia vltra formaz continet materiam. ¶ Secũda conclu sio est. totum qualitatiuũ nõ ẽ maius

sua parte ⁊ hoc q̃titatiue. hoc pbat p̃ mũ argumentũ cũ secũdo. Cũ hoc tamen stat bene q̃ totum qualitatiuuz sua parte est maius propter hoc q̃ in illa ly parte non distribuitur a comparatiuo ipsum sequente: quia sincathegoreumata distributiua non habent vim distribuendi ēminum precedentem sed bene terminũ seq̃ntē. Ñ sincathegoreumata sunt tal' nate q̃ non agunt ante se sed bene retro se.

¶ Tertia concko. q̃ totum vle ⁊ similiter totum in mõ bñ est maiꝰ sua parte exponẽdo ly maius. i. cõmunius: ſz non maius hoc est extensius in quãtitate: hec concko clara est quo ad vtrã q̃ eius partem. ¶ Quarta cõcko. omne totũ q̃titatiuum finitum ē maiꝰ sua parte q̃titatiua. pz hoc: q̃a continet tm̃ ⁊ amplius. nec contra hoc vadunt due prime rõnes: qꝛ ille arguunt de toto respectu suarum partium qualitatiuarum ⁊ non q̃titatiuarum.

¶ Quinta ꝯ°. si esz aliqꝗ totum q̃titatiuum infinitum falsũ esz q̃ ip̃m q̃ libet parte sua q̃titatiua sit maius. Ande infinitum quantitatiue non est maius nec minus nec equale alteri infinito: sed quia aliqua pars infiniti est infinita sequitur q̃ illa pte q̃ ē ifinita infinitum qꝗ est eiꝰ totũ nõ ē maius. Assumptũ probat sic. naz sit a totum tempus p̃teritũ infinitum terminatum ad primũ instãs huiꝰ diei: et b sit tempus infinitũ futurũ a pte post inceptum a prio istanti huiꝰ diei: ⁊ sit c totuz tempus p̃teritũ infinitum terminatiuum ad medium diei huius: ⁊ d totum tempus futurum infinitum ab eodez medio huius diei inchoatũ Isto casu posito probatur sic. qꝛ si infinitum sic equale infinito aut maius aut minus pars erit maior suo toto quod est ip̃possibile. ¶ Probat q̃ hoc seq̃tur. nam c ⁊ d sunt equalia: qꝛ vtrumq̃ est infinitum ex vna parte et ex nl' la parte vnum excedit reliquum. Similiter a ⁊ b sunt equalia per eandez rõem: sed b est totum ad d: quia b est totum tempus futurum infinitum inchoatum a primo instanti huius diei: et d est totum tempus futurum infinitum inchoatum a medio instanti huius diei. et sic b est maius d per illud principium. omne totum est maius sua parte ⁊ si b est maius q̃ d etiam a est maius q̃ d: qꝛ quocunqꝫ vnũ equalium est maius eodem reliquuz ē maius. Modo a ⁊ b sunt equalia. et vltra si a est maius q̃ d. ⁊ a ē maiꝰ q̃ c: quia d ⁊ c sunt equalia: modo quod est maius vno equali ē maius ⁊ reliq̃ equali: sed a est pars ipsius c: qꝛ a est solum vnum tempus preteritum ēminatum ad primum instans huius diei ⁊c. est tempus preteritum terminatum ad instans medium huius diei. ⁊ ita c continet totum a et cum hꝰ plꝰ scilz tempus inter primum ĩstans huius diei et tempus medium huius diei. Si ergo a est maius q̃ c sequit q̃ pars est maius suo toto quod est impossibile. quod ip̃possibile sequitur dato opposito quinte concklonis. ¶ Concluditur ergo q̃ vnum infinituz nõ ē maius alio nec minus nec equale. et adhuc supposito q̃ esset infinituz.

¶ Sed contra hoc diceres. immo videtur q̃ vnum infinitum possit eē maius alio. Nam in dicto casu a est tempus preteritum infinitum: similiter et c ē tempus infinituz. Et licz vnum illorum non sit maius alio ex eadem parte qua sunt infinita. tamen videt q̃ c sit maius a ex eadem parte qua vtrunqꝫ est finitum: quia ex ea parte c excedit a: quia continet a et amplius continet enim a ⁊ cum hoc tempꝰ inter primum instans huius diei et istans medium huius diei. ¶ Et confirmatur quia quantum addituz quãto facit ipsum maius. ergo datis duobus infinitis quorum neutrum ex illa parte qua sunt finita excederetur reliquum si vni eorum adderet aliquod pedale et alteri non. vtiqꝫ videtur q̃ illud cui fieret additio fieret maius

alio cui non fieret additio. Et confirmatur: ꝓprie ꝓprium est q̃titati fm eam equale vl̃ ineq̃le dici sicut ptz in p̃dicamentis. sed quod est proprie proprius conuenit omni cõtẽto sub eo cuius est ꝓprium. ꝫ dici equale vel ieq̃le cõpetit omni q̃titati. sz temp⁹ infinitũ est q̃titas: ꝫ tempus vnuz infinitum potest esse equale alteri tempori vel inequale.

¶ Ad ista respondetur. ¶ Ad primum pro quo p̃mo suppono q̃ sicut se habet punctus ad lineã ita se hz q̃titas finita ad q̃titatẽ infinitã ⁊ ideo sicut punctus addit⁹ linee non facit ipsam maiorem. ita q̃titas finita addita q̃to infinito nõ facit ip̃m mai⁹ Et sic dico q̃ duabus q̃titatibus ifinitis datis versus vnã ptẽ. similiter etiã versus aliam per cuiuscunq̃ quanti finiti additõez vni et non alteri nõ fit maius q̃ ante erat. nec etiam per ꝓñs hoc fit maius alio ifinito. Et p hoc soluta est secũda confirmatio. vñ nõ vl̃r concedendũ ẽ q̃ q̃titas addita q̃to facit ipsũ maius. Unde hoc habet istantiam de q̃titate ifinita. bene tamẽ concedẽdum est vniuersalit̃ q̃ si q̃to finito additur q̃tũ bñ efficietur mai⁹. Et quãdo dicit̃ in p̃ma rõe ꝓbando q̃ c tempus eẽt mai⁹ a. qz cõtinet a et cũ hoc plus: ꝫ est mai⁹ a. negãda ẽ ꝓña sicut nõ sequitur q̃ si alicui linee additur punctus. talis linea continet tãtuz q̃tum añ ⁊ p⁹ plus. Sed ad hoc q̃ talis ꝓña valeret oporteret sic arguere. c continet a et plus. et secũdũ certã ⁊ fitã proportionem se habet ad a: ꝫ c est maius a modo sic nõ ẽ hic. quia licet c continet a. ⁊ vltra hoc tẽp⁹ finitum inter p̃mum instans huius diei et mediũ eiusdez. tamen illius tẽporis non est finita ꝓportio ad ip̃m a sed absq̃ ꝓportione illud temp⁹ excedit̃ ab a. sic etiã punct⁹ absq̃ ꝓportione excedit̃ a linea. ¶ Ad aliã põt dici q̃ eq̃le põt capi dupl̃r. Uno° positiue et sic est idem q̃ cõmensuratũ et sic non est proprie ꝓpriũ q̃titati. Alio° p̃uatiue ⁊ sic equale idẽ est q̃ q̃tũ. qꝫ nec ꝫ maius nec est minus. Uñ q̃uis equale q̃tũ ad nomẽ sit positiuũ. tñ q̃tum ad rẽ est p̃uatiuum. ⁊ sic accipiẽdo eq̃le vel ieq̃uale dici equale. vl̃ inequale bene conuenit oi q̃titati vñ vnum q̃tum infinitum vt sic accipiẽdo eq̃le bene ẽ equale alteri. qz qꝫlz eorum est q̃tum. ⁊ vnum eorũ nõ est maius nec minus alio vnde accipiendo eq̃le vl̃ inequale positiue vnũ infinitum non est equale alteri. priuatiue autem est equale. alteri. ¶ Sexta conclusio erit cõtra antiquos q̃ dicũt q̃ ifinitum eẽ bene sit possibile p istũ modũ q̃ deus in p̃ma pte ꝓportionali huius hore creet vnũ lapidez pedalem. ⁊ in alia vnũ aliũ et sic de alijs ptibus proportõabl̃ibus alicui⁹ hore. tẽ dicũt ip̃i q̃ in fine illi⁹ hore creati sunt ifiniti lapides. q̃ si cõponãtur ꝓstituunt vnuz infinituz. Cõtra illos sit sexta conclusio Impossibile est q̃ in q̃libz pte proportõnali alicuius hore de⁹ creet vnũ lapidẽ pedalez ⁊ quẽlibet illoruz cum quolibet illoruz cõseruet. ¶ Probat̃ qz si sic sequeretur q̃ esset dare vltimaz partẽ ꝓportionalez illi⁹ tẽporis. mõ hoc est ipossibile qz quacunq̃ pte proportionali temporis data vl̃ dabili vltra illã est alia. ¶ Probatur ꝓña. Ilã data oppositio conclusionis per aduersarium pono q̃ in p̃ma parte ꝓportionali alicuius hore date de⁹ creet vnũ lapidẽ pedalẽ cõtiguum alicui parieti per totã illam horã quiescẽti. ⁊ in secunda parte proportionali illius hore deus retrahat primũ lapidẽ creatum a pariete in tm̃ q̃ inter illuz lapidem ⁊ parietem creet lapidẽ pedalem creanduz in scda pte ꝓportionali illius hore. In tertia autez pte ꝓportionali hore date retrahat aggregatum ex lapidibus creatis. iterũ in tm̃ a pariete q̃ inter illud aggregatũ ⁊ pietẽ creat lapidẽ creandum ĩ tertia pte ꝓportionali et faciat sic vl̃tius p singulas alias ptes ꝓportionales hore q̃ sp lapis nouissime creatus tãgat pietem

tunc in fine hore claruz ē q̃ aliq̃s datus est lapis imediatus parieti: ꝛ p cõsequẽs sibi correspondebit aliq̃ pars ꝓportionalis hore date et de illa probo q̃ sit vltima pars ꝓportionalis illius hore. qꝛ si vltra illam esset aliqua vtiq̃ vltra lapidẽ nunc immediatum parieti fuisset creatus alius lapis. et per ꝓñs lapis datus nõ eẽt immediatus parieti. Sic ergo si dictus modus creandi in qualz parte ꝓportionabili alicuius hore lapides pedales esset possibilis. vtiq̃ cõcluderetur esse vtrãq̃ partez proportionabilem eiusdem hore quod non capit hec ymaginatio Ex quo concludo q̃ tali modo fieri ĩfinitum est impossibile. ¶ Sed contra istam cõclusionẽ argueret aliquis Nam in ꝑma parte ꝓportionabili alicuius hore deꝰ põt creare vnũ lapidẽ pedalem. ꝛ nõ ē aliqua pars hore quĩ in ea possit creare vnum lapidẽ pedalem: g̃ in qualz pte deꝰ põt creare. ꝛc. concedo conclusionem. nego tñ q̃ possibile sit deum in qualz pte proportionabili alicuius hore creare vnuz lapidem pedalez: Et est drña ĩter illas duas. quia ꝑma est diuisa. scda ꝟo cõposita. hinc diutius nolo hic ĩmorari. qꝛ de ea difficilius tractaui circa secũdũ phisicorum. Rationes facte ad sophisma vadunt vijs suis p conclusiones positas. Et hec de isto sophismate.

¶ Nunc restat ponere sophismata difficultatez habentia ex parte sincathegoreumatum distributiuoruz ꝓ accidentib⁹ sicut sunt ista. qualelibet quãtumlibet quotlz quantuscunq̃ ꝛc. Et ē notandũ q̃ huius modi sincathegoreumata distribuunt nõ terminum cui addunt̃ in ꝓpõe sed terios expressos in oõnibus q̃bus dicta sincathegoreumata eq̃ualent ĩ significando. sicut faciat etiã hꝰ sincathegoreuma sp qꝛ si dico sp homo fuit: iste terminus hõ non distribuitur: sed iste terminus tempore q̃ est pars huius oõnis omni tempore. cui orationi hoc sincathegoreuma semper equiualet in significãdo. Et hoc est q̃ antiqui sophiste dixerunt. scz quia aliqua sincathegoreumata distribuunt terĩnos extra se sicut est hoc sincathegoreuma omnis: quedam aũt terios intra se sicut ē hꝰ sincathegoreuma nemo. et sik̃r hꝰ sincathegoreuma sp totꝰ qualelibet ꝛc. Unde terni cui adduntur in ꝓpõe aliquod illorum sincathegoreumatũ nõ distribuuntur: sed bene aliquis terminus inclusus in aliquo illorum. Uñ si dico quantuslibet vel q̃lislibet hõ currit. ly homo non distribuitur. ¶ Secũdo notandum ē q̃ hoc sincathegoreuma qualelibet equiualet huic orationi in significando de cuiuslz qualitatis specie aliquam qualitatem habens vt si non essent nisi tres species qualitatis in mundo: scilz grammatica. logica: ꝛ rhetorica. ꝛ sortes de qualibet illarum specierũ haberet vnam qualitatem tũc sors diceret̃ qualelibet vel qualislibet. ꝓportionabl̃r est dicẽdum de quotlz ꝛ quotuslibz Unde sicut qualislibet est distributiuum qualitatis et sik̃r q̃lelibet. ita q̃tuslibet est distributiuum q̃titatis continue et quotlz q̃titatis discrete. ¶ Tertio notandum est q̃ huiusmodi sincathegoreumata accidentium non sunt distributiua pro oĩbus ĩdiuiduis accidentiuz. sed bene pro oĩbus eoruz speciebus. Uñ ad veritatem istius qualelz currit non req̃ritur q̃ habens oẽm qualitatẽ currat sed sufficit q̃ habẽs de qus ; spẽ qualitatis vnam currat. ¶ Quarto notanduz est q̃ signa particularia correspondentia istis ꝑdictis sunt hec. aliq̃lis. aliquale. aliquantus aliquot. et sic de alijs.

Sophisma.l. est istud. Qualelibet currit. Nam sint quatuor homines tantummodo scz sortes. plato. cicero. et guillermus et tm̃ tres qualitates scz grammatica. logica. ꝛ rhetorica: ꝛ sortes sit grãmaticus et currat. ꝛ plato logicus et currat. et cicero rethoricus et currat

et guillermus logic⁹ grãmaticus ⁊ rethoricus ⁊ nõ currat. quo posito ꝓbatur ꝙ qualelibet currit. qꝛ grammaticus currit qꝛ sortes q̃ ẽ grãmatic⁹ currit. ⁊ logicus currit quia plato qui est logicus currit. ⁊ rhetoric⁹ currit qꝛ cicero q̃ est rhetoricus currit. ⁊ nõ ẽ aliud qualelꝛ q̃ꝙ grammaticũ logicum ⁊ rhetoricum: ꝯ qualelibet currit.

¶ In oppositum arguit. Nihil ẽ q̃lelibet nisi sit guillermus: ꝯ si qualelꝛ currit guillermus currit. qd̃ ẽ contra casum. Dicendũ ẽ ꝙ ly ens qd̃ intelligitur in ly qualelꝛ cũ exprimit potest precedere distributionẽ vel seq̃ ita ꝙ sophisma potest exponi sic. ens qualelibet currit. ⁊ tunc ly ens precedit distributõem vel põt exponi sic: qualelibet ens currit ⁊ tunc ly ens sequitur distributõem. et ꝼm hoc potest dici ad sophisma. ¶ Primo ꝙ si ly ens qd̃ intelligitur in ly qualelꝛ itelligat p̃cedere distributõem tunc ip̃m est ꝼm. qꝛ tũc ly ens stat determiate. et p ꝓñs vt sic ad veritatem sophismat; req̃rit ꝙ aliquid sit ens qd̃ sit qualelibꝛ et ꝙ currat. mõ hoc est cõtra casum. ¶ Secundo dico ꝙ si ly ens intelligatur sequi distributionem. ita ꝙ sit sensus. qualelibet currit. i. qualelꝛ ens currit. tunc ip̃m sophisma est verũ. Nã tũc ly ens supponit confuse postq̃ sequit distributões. et tunc est sensus de qualꝛ spẽ qualitatis. ens hñs aliquã qualitatẽ currit. ⁊ est verum. Nã de spẽ grãmatice hñs aliquã qualitatem currit. et ita de spẽ logice. et ita de spẽ rethorice. et nõ sunt plures spẽs qualitatis q̃ꝙ ille tres sicut ponit casus: ꝯ ꝛc. Sꝛ diceres Utiq̃ videtur ꝙ in ista qualelꝛ ens currit. ly ens distribuit ⁊ non supponit confuse tm̃. qꝛ sequit immediate signum distributiuũ. Ista obiectio solutur per primum notabile qꝛ dicebatur ꝙ huiusmodi sincathegoreumata non distribuunt termios extra se. sed terminos intra se. et ideo hic nõ distribuitur ly ens sꝛ qualitat; non ꝑ singulis qualitatibus. sꝛ ꝑ speciebus qualitatum. sicut ptꝛ ex tertio notabili. Sed he rõnes facte ad sophisma vadunt vijs suis.

¶ Dubitatur circa secũdam conclusionem quia videt ꝙ hec sit falsa stante casu qualelꝛ currit. non obstante ꝙ exponatur per vnam propositionẽ in qua ly ens sequat distributionem sicut per istam. qualelibet ens currit quia eius cõtraria est vera vicꝛ qualelibet ens non currit. ¶ Patet hº. quia guillermus non currit: ⁊ guillerm⁹ ẽ qualelibet ens qꝛ est de omni specie q̃litatis qualitatem habens: ꝯ qualelꝛ ens non currit. Ad hoc respõdet ꝙ illa non est eius cõtraria. Et ratio ẽ qꝛ contrarie sic se debent habere ꝙ terminus stans in vna non distributiue in alia stet distributiue. et hoc si sit distribuibilis. sed sic non est in proposito. quia ly ens stat vtrobiq̃ non distributiue. sicut patet ex dictis. Sed dicere res. que est ergo eius contraria. Respondetur ꝙ si hoc signum qualelibꝛ haberet signum vniuersale sibi contrarium negatiuum sicut hoc sincathegoreuma oĩs faciliter possꝛ ei⁹ cõtraria dari. Sed quia propter penuriam nominum in tali signo negatiuo sibi contrario deficimus ad hñduꝛ cõtrariam istius qualelꝛ ens currit. oꝛ eam resoluere in vnam sibi equiualentem in significando. ⁊ scd̃m exigentiã illius assignatur eius cõtraria Resoluat ur aũt in istã. de oĩ spẽ q̃litatis ens hñs aliquam qualitatem currit. modo claruꝛ est de cõtraria istius. nã est ista de nulla spẽ qualitatis ens habens aliquam qualitatem currit. et ꝯ ista eadem est contraria huic qualelꝛ ens currit. ⁊ ꝼm hoc etiam pꝛ q̃ sit ei⁹ ꝓdictoria. nã eius cõtradictoria est de aliqua spẽ qualitatis: nullũ ens hñs qualitatem currit.

¶ Dubitatur secundo de ꝓtraria. istius qualelꝛ currit. si ly ens intellectuꝛ in qualelꝛ intelligatur p̃cedere distributionem ita ꝙ sit sensus istius qualelꝛ currit. id est ens qualelibꝛ currit

Respondetur q̃ non hz contrariaz ꝓ pter hoc q̃ est ꝓpo indefinita ꝓpositio ni aũt indefinite sicut nec particulari est aliqua ꝓpositio ꝑria q̃ cõtrarie tas debeat esse inter ambas vniuersales. sed eius ꝑdictoria dr̃ q̃ est ista. nullum ens qualelz currit. Ex istis pz q̃ aliter respondendum est cũ q̃ritur de contraria ⁊ ꝑdictoria istius qualelibet currit. si li ens intellectum in q̃lelibet intelligatur sequi distributionem. ⁊ aliter si intelligatur eam precedere. Et scũm hoc etiã est aliter respondendum de q̃ytitate eiusdem. Ãñ qñ intelligitur q̃ li ens seq̃tur distributionem tũc est vniuersalis: qñ aũt intelligitur precedere distributionẽ ẽ propositio indefinita.

Sophisma.li.

est istud Quodlibet qualelibet de q̃libet tali scit ipm esse tale quale ipm est posito q̃ nõ sint nisi tres spẽs qualitatis in mundo scilz grammatica/logica/⁊ rethorica: ⁊ cũ hoc sint sex homies scz sortes/plato cicero ex vna parte ⁊ iohannes/guillermus/⁊ robertus ex alia parte ⁊ q̃ q̃lz primorum triũ sciat grãmaticã logicã ⁊ rethoricam. et de alijs tribus vnus sciat grammaticã tm̃. ali? logicã tm̃ ⁊ alius rethoricam tm̃. ⁊ cũ hoc neuter illorum triũ sciat de aliquo alio qual' ipse est sed de se solũ. sed alij tres q̃rum quilibet scit logicã grãmaticam ⁊ rethoriam sciant de se q̃les sũt ⁊ cũ hoc de quolibet alio. Tunc

¶ Probatur sophisma hoc q̃lelibz de monstrato sorte de qualz tali scit ipm esse tale q̃le ipm est. ⁊ silr hoc demonstrato platone. ⁊ silr hoc cicerone demonstrato. sz nõ sũt plura q̃lelibet q̃ ista tria. ꝯ qõlz qualelibz de q̃libet tali scit ipm eẽ tale q̃le ipm est ꝑña nota est de se. antecedens patet ex casu.

¶ In oppositũ arguit. vñ videtur primo q̃ illa ꝓpositio sit inepta eo q̃ signũ vle affirmatiuũ fertur supra signum vniuersale. sed talis locutio est inepta sicut si diceretur omis: ois homo ẽ ¶ Secũdo sic. qõlz q̃lelibet de q̃lz tali scit ipm esse tale q̃le ipm est: sed qõlz qualelz est aliquale: ꝯ qõlibz aliquale de q̃libz tali scit ipm esse tale q̃le ipsum est: sed hoc est contra casum

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz est verum sicut probat prima ratio

¶ Ad rationes. ¶ Ad primam negatur q̃ distributio ibi feratur supra distributionem. qr li qõlz nõ distribuit li qualelibz sed distribuit li ens in eo inclusum. sed li qualelz eq̃ualz orõi in qua non distribuitur li ens: sed li qualitatis. non ꝓ oibus idiuiduis qualitatis sed ꝓ oibus spẽbus qualitatis

¶ Ad secundam rñdetur q̃ ille discursus ẽ in tertia figura. ⁊ nõ debz inferre talem conclusionez scz quodlz aliquale de q̃libet tali ⁊c. propter hoc q̃ in tertia figura non seq̃tur conclusio vlis sed particularis: ꝯ bñ põt inferri: ergo aliquod aliquale de quodlibet tali scit ipsum esse tale quale ipsũ est. ⁊ hoc est verum nec est contra casum. Unde q̃ ex predicto discursu nõ sequitur conclusio predicta scz quodlibet aliquale de quolibz tali ⁊c. patet in simili. non sequitur. ois homo scit se esse hoiem omis homo est aial: ergo omne animal scit se esse hominez Unde sicut li aial est superius ad hominem ita aliquale ẽ superi? ad qualelibet. Unde omne ens qualelibet est aliquale et non econtra. Consimilia sophismata possunt formari de li quãutslibet ⁊ quantumlibet et similia

Sophisma.lii.

est istud. Quotlibet entia sunt finita.

¶ Probatur sophisma. duo entia sũt finita. tria entia sunt finita et tot quotlibet accipere sunt finita ergo quotlibet entia sunt finita

¶ Secundo nõ tot entia quin plura sũt finita: ꝯ quotlz ẽtia sl fita. Tertio

sic arguit. duobus entibus plura sunt finita ⁊ tribus entibus plura sunt finita ⁊ sic vlterius: ꝯ quotlz entia sunt finita. ¶ Improbatur sophisma. quotlibet entia sunt finita ergo infinita entia sunt finita. ꝓñtia tz: qr si quotlibet entia sunt finita. tunc tot entia quotlibet sunt finita hoc enim sonat: hoc sincathegoreuma ꝗtlz qd ꝓponitur ex li quot ⁊ li libz. ⁊ seqtur tot entia ꝗtlz accipe sunt finita ꝯ infinita sunt finita: quia infinita forte libz accipe falsitas ꝓñtis declarat: qr si ifinita essent finita tunc finita eent infinita p conuersionem. ¶ Secundo sic. ꝓtradictorium sophismatis ev: ꝯ sophisma e fm. ꝓña tz añs pbatur. nã ꝓdictoriũ e aliquot entia nõ sunt finita. ⁊ hoc e verũ pbatur aliquot etia sũt infinita ⁊ sic videtur q aliquot entia nõ sũt finita. añs pbatur sic. nã capiãt due medietates alicuius ꝓtinui ille sunt aliquot entia ⁊ sunt infinita. pbatur: qr sunt due medietates ⁊ sunt tres tercie ⁊ quattuor quarte ⁊ sic de alijs.

¶ Ad sophisma respondetur dicendo q sicut hoc sincathegoreuma qualelibet vel q̃lislibet non distribuit terminũ extra se immediate seqntẽ: sz istuz terminum q̃litas in ipo inclusũ p suis spẽbus ⁊ non pro suis indiuiduis ita iste terminus quotlz nõ distribuit terminũ immediate sequentẽ ipz sz iste terminus numer⁹ in ipo ĩclusus distribuitur nõ tñ p oibus suis indiuiduis sed bñ pro suis spẽbus. et tunc est sensus sophismatis de q̃libet specie numeri entia numerata sunt finita ita q entia numerata supponat immobilr et li specie numeri mobilr. Et fm hoc patz q sophisma e verũ ex eo q ñ e aliq̃ spẽs numeri ḋn etia nũerata fm illã spẽm sint fita ĩ nũero eo q omis numer⁹ e finitus. ꝓtra enĩ rõem numeri est q sit infinitus. Qualiter fm hoc dz capi cõtraria vl ꝓdictoria sophismatis pz ex dictis ĩ illo sophismate qualelibet currit.

¶ Ad rationes. ¶ Ad primam conceditur ꝓña ⁊ ꝓñs vlteri⁹ cuz dicitur si infinita essent finita tunc finita essent infinita. negatur ꝓña. Nã illa nõ sic cõuertitur sed in istã finita sũt aliqt entia. Cuius rõ dicetur in sequenti sophismate quod erit tale. Infinita sunt finita. ¶ Ad secundam negatur antecedens. ⁊ qñ arguit aliqt etia sũt ĩ finita ⁊c. de ista rõe videbitur ĩ sequẽti sophismate.

¶ Nunc autem in hac parte videndum est de hoc sincathegoreumate infinitum quod habz maximã conuenientiam cũ istis sincathegoreumatib⁹ q̃tũlz ꝗtlz: quorum vnũ e distributiuũ quãtitatis cõtinue ⁊ aliud e distributiuum quantitatis discrete. Et anteq̃ ponam sophismata difficultatem habẽtia ex pte ipsius sincathegoreumatis. Primo notandũ e de acceptionibus hui⁹ termini infinitũ. Ñ sciẽdum e q infinitum dr quinq̃ modis. Uno° p illo qd nõ e aptum natũ pertransiri ppter hoc q nõ habet quantitatem nec finitã nec infinitã. ⁊ sic pũctus põt esse infinit⁹: qr nõ habz extensionem finitã nec infinitã: qr nullã habet quãtitatem fm imaginationẽ mathematicho⁹. ⁊ sic dicitur accipi infinitum negatie recte sicut vox dicit inuisibilis: quia non põt videri. ita punctus dicitur pportionalr infinit⁹ ⁊ impertransibilis: qr non põt pertransiri nec finitari aliqua quantitate. ¶ Secũdom° dicit infinitũ quia nõ põt cõplete pertransiri ppter q habz extẽsionem carẽtẽ termio. ¶ Tertiom° dr infinitũ: qr nõ põt ptrãsiri nisi cũ difficultate ⁊ pena. ⁊ sic iter lõgũ dr infinitũ. ¶ Quartom° dr ifinitũ: qr q̃tũ e ex pte spacij bñ e aptum natũ ptransiri sine difficultate tñ ppter aliqd impedimẽtum extrĩsecũ nõ põt ptrãsiri ⁊ sic pfũditas alicui⁹ aq̃ dicit ifinita quia ppter causam extrinsecã: scilicz aquam ibi exñtem non põt ptransiri tamen quantũ esset ex parte spacij bñ posset pertransiri spacium satis bre-

ue. ¶ Quinto modo accipitur infinitum secundũ diuisionẽ et cõpositõem Isto mõ dicimus quodlz cõtinuũ esse ĩfinitũ. ⁊ hoc secundũ diuisionẽ. quia non potest tm̃ diuidi quin sp restet aliq̃d diuidendũ ⁊ vnũ aliud cõtinuum esse augmẽtabile in ĩfinitũ p appõez qr sicut vnum minorat p diuisionem ita reliquum põt augeri per illarum partium appositionez. ⁊ sic infinitum isto modo dictũ dicitur ĩfinitum in potentia. qr sp actu conseruat potẽtiam qr qñ vna pars actualiter diuiditur a continuo adhuc restat ps in potentia vt diuidatur a toto et eodem modo ẽ in appõe. qr qñ vnũ apponitur alicui adhuc restat aliud quod non apponitur sed est in potentia vt apponatur. Alterius est notandũ q̃ finitũ et infinitum conueniũt q̃titati. ⁊ q̃titas est duplex scz continua et discreta. Continua sicut magnitudo. discreta vt mr̃titudo seu numerus. ideo quoddam dicitur ĩfinitũ secundum magnitudinem et quoddam secundũ multitudinem. Alterius est sciendũ q̃ ĩfinitum secundum magnitudinem dicit duobus modis. Uno° ꝓz diuisionez. Alio° ꝓz extrema. Prio° quodlz cõtinuum dr infinitũ ꝓm magnitudinez. qr qdlz non põt tm̃ diuidi q̃n restet aliq̃d ad diuidendum. Sed infinitũ ꝓm extrẽa non ẽ in rerũ natura. sicut pbatuz est tertio phisicorum ꝓmo celi ⁊ mundi Alterius ẽ sciendũ q̃ ĩfinitũ ꝓm multitudinez dr multipl̃r. vno mõ aliquorum actualr̃ discretoruz ab inuicem non facientiuz vnũ p se et sic ĩpossibile est esse infinituz ꝓm multitudinem Mã ĩpossibile est q̃ ĩfinita etiam sint quor neutrũ cũ aliq̃ faciãt vnuz per se. et tale vocatur ĩfinitũ ꝓm multitudinem in actu. Alio° dr infinitum ꝓm multitudinem aliquorũ nõ actu separator ab inuicẽ. sed tm̃ sepabilium. et tale infinitũ vocat ĩfinitum ꝓm multitudinem in potẽtia. Isto° dicim? totalez multitudinem ptiuz ꝓportionaliũ in cõtinuo esse ĩfinitã. non tm̃ actu sed potentia. qr ille ptes nõ sunt ab inuicem discontinuate actu. licet q̃libet ab alia possit discõtinuari non tm̃ possibile est q̃ quelibet ab alia discontinuet ⁊ sic pz quomõ nomẽ ĩfinitũ cõiter solet distingui ab actoribus.

Sophisma liii.

Est istud Infinita sunt finita. probatur sophisma duo sunt finita tria sunt finita. ⁊ sic de alijs: g̃ infinita sunt finita. ¶ Secundo sic plura duobus sunt finita et plr̃a tribus sunt finita ⁊c. g̃ infinita sunt finita. ¶ Tertio sic aliquot entia sunt finita: et non tot quin plura sint finita: g̃ ⁊c. ¶ Quarto sic arguitur qr qdlz entia sunt finita g̃ infinita sunt finita.

¶ In oppositum arguit. Infinita sũt finita: g̃ finita sunt ĩfinita. ꝛ̃ns est fl̃m tz ꝛ̃ña p ꝛuersiõem Falsitas ꝛ̃ntis ꝓbat qr nec duo sunt ĩfita nec tria ⁊ sic de alijs: g̃ nulla finita sunt infinita.

¶ Secundo sic. Ibi predicatur oppositum de opposito. g̃ est fl̃a. ꝛ̃ña tz. ãns probatur qr ly finita ⁊ ly ĩfinita videntur esse opposita.

¶ Pro responsione huius sophismatis est sciendum q̃ ly ĩfinitũ põt teneri sincathegoreũatice vl̃ cathegoreũatice. Qñ tenetur sincathegoreumatice aliqui dicunt q̃ dz exponi p ly non tot quin plura. Sed cõtra hoc aliqui arguunt sic. Mã dicũt istã esse negatiuã non tot q̃n plura sunt finita. et illã esse affirmatiuã infinita sunt finita. modo negatiua non infert affirmatiuam ex quo negatiua nihil ponit. Sz istud breuit non vz. qr ista non tot quĩ plura sunt finita. nõ est mere negatiua sed aduersatiua secundũ modũ loq̃ndi antiquorum actor̃. sicut nec ista est mere negatiua sor̃s non currit sz disputat. qr negatiua nichil ponit. modo talis aduersatiua aliq̃d ponit. Unde ista nõ tot quin plura sunt finita potest aliq̃ esse finita. Sil̃r ista sor̃s non currit sed disputat ponit sortem disputare. Ideo aliter improbat. qr explicando ly infinita p ly nõ tot q̃n plura nõ

valet.quia expositio debz esse conuer tibilis cum exposito.sed ista oratio nõ tot quin plura non est conuertibilis cum ly infinita.patet hoc quia non se quitur infinita sunt duo.ergo non tot quin plura sunt duo. antecedens est veruz:ꝛ ꝑñs fl'm.ideo alij dicunt ꝙ ly inifinita sincathegoreumatice dz expo ni sic.infinita sunt id ē duo tria q̃ttu- or ꝛc.Sz probatur ꝙ ista expositio nõ valet quia etiam non est conuertibi- lis cum exposito.qꝛ non sequitur infi nita sunt duo. ergo duo sunt duo et tria sunt duo.et quatuor sunt duo. Añs estverum et ꝑñs falsum.Simili ter in casu hec estvera.ĩfiniti homies trahunt nauẽ absq̃ hoc ꝙ hec eẽt ve ra duo homies trahunt nauez.vt posi to ꝙ infinite naues trahentur et ꝙ minimus numerus trahentium pri- mam nauem sit numer⁹ denarius.et numerus trahentium secũdam sit vi ginti.ꝛ tertiam triginta.tunc hec ē ve ra infiniti homies trahunt nauẽ.et tñ hec est falsa duo hoies trahũt nauem Tertio alij exponunt ly infinita sin- cathegoreumatice dicentes infinita. id est duobus plura et tribus plura ꝛ sic de alijs.ita ꝙ dicunt istã ꝓpõnem infinita sunt entia debere sic induci. duobus plura sunt entia ꝛ trib⁹ plura sunt entia et sic de alijs:ꝯ ĩfinita sũt entia.Adhuc hec expõ nõ vz qꝛ nõ est cõuertibilis cũ exposito. nõ enĩ sequi tur ĩfinita sunt duo: ꝯ duobus plura sunt duo.et trib⁹ plura sunt duoꝛc.sic de alijs.ꝑñs est flm ꝛ añs ē veruz. ve ritas añtis pz qꝛ ꝑdicatũ inẽ infinitis cõtentis sub subiecto.de ĩfinitis enim rebus ꝑdicat vere iste terminus duo qꝛ vere ꝑdicatur de istis duobus ꝛ de istis duobus ꝛ sic de alijs infinitis. Quarto põt exponi ly infinita id ē de q̃libz specie numeri aliq̃t entia. Sed ista adhuc nõ videtur eẽ cõuertibilis cũ exposito.qꝛ non videtur sequi ĩfini ta sunt duo:ꝯ de q̃libet specie nume- ri aliquot entia sunt duo. qꝛ ꝑ ly de q̃ libet spẽ numeri aliq̃t entia sunt duo intelligitur tñ q̃tuz per istã orationẽ ex q̃lz spẽ numeri entia nũerata sunt duo nam ista spẽs nũeri q̃ ē trinitas entia nũerata nõ sunt duo. si ei sic tũe tria essent duo qd̃ est flm.Et licet nul la dictarũ q̃tuor exponentium sit con uertibilis cũ exposito scz huic termi- no ĩfinita tñ a q̃lz earum ad ly infini ta est bona ꝑña.ita ꝙ flm hoc ly ĩfini ta se hz in pl⁹ q̃ aliq̃ dictarum orõnũ se hz seorsum:tñ q̃ttuor dicte expões sil' sub disiunctione bene equalẽt ly ĩ finita. ita ꝙ aliqñ alicui attribuatur vna earuz aliqñ alia et hoc flm exigẽ- tiam ꝑdicati ꝓpõis in qua ponuntur ꝛ iõ licet nõ sequatur ĩfinita sunt duo ꝯ non tot q̃n plura sunt duo.tñ bñ se- quitur:ꝯ non tot duo quin plura duo sunt duo. Sil'r lz non sequat infiniti hoies trahunt nauez:ꝯ duo hoies tra hunt nauẽ: ꝛ etiã tres hoies trahunt nauẽ:tñ bñ sequitur:ꝯ duob⁹ homini b⁹ plures trahunt nauẽ ꝛ tribus plu res trahunt nauem.ita ꝙ tãtũ volo di cere ꝙ a qualz dictarũ expõnum ad li infinita bñ vz ꝑña.sed econũso a ly in finita ad nullã earuz seorsum vz ꝑña sed bene ad oẽs sub disiunctõe et flm exigentiaz ꝑdicati ꝓpõnis in qua po nitur. Aliqñ ē verificatio ꝑ vna earũ expositõz.aliqñ ꝑ alia et hꝰ sit dictum de ly infinita capiẽdo sincathegoreũa tice.qñ autem tenet cathegoreumati ce exponit sic infinita.i. entia q̃ sunt ĩfinita.ꝛ hoc vel flm magnitudinem vel secundum multitudinem sunt finita secundum magnitudinem vel multitudinem.

¶ Hisvisis respondetur ad sophisma ꝙ accipiẽdo ly ĩfinitũ cathegoreuma tice ꝑ infinito flm multitudinem ꝛ ly finita flm magnitudinem hec estvera ĩfinita sunt finita. nã oẽs ꝑtes huius continui collectiue accepte sũt infite flm multitudinẽ et sunt finite flm ma gnitudinem. ¶ Secundo dico ꝙ capi endo ly infinita cathegoreumatice ꝑ

infinitis fm magnitudinē ⁊ finita ꝑ finitis fm magnitudinē hec ē.falsa in finita sūt finita ꝓbatur qꝛ predicatur oppositus de opposito.ita ꝙ qñ li in finita ⁊ li finita capiuntur difformiter hec est vera infinita sūt finita .qꝛ infinita fz magnitudinez bene sūt finita fm multitudinem.qñ aūt li finita et infinita capiuntur vniformiter tunc sūt opposita ⁊ hec ē falsa ifinita sunt finita sp vtendo li infinita cathegoreumatice.nam nec ifinita scōz multitudinem sunt finita fm multitudinem.nec ifinita scōm magnitudinem sunt finita fm magnitudinē. ¶ Tertio dicto ꝙ capiēdo istū terminuz infinita sincathegoreumatice hec est vera infinita sunt finita.ꝓbatur hoc qꝛ infinite ptes in cōtinuo ꝓportionabiles sunt finite qd nō essz nisi ifinita sē finita.añs ꝓbatur arguēdo sic.nō tot partes ꝓportionabiles dn plures sūt i continuo.silr due ptes sūt in cōtinuo ⁊ tres ⁊c.Silr duabus partibus plures sūt in continuo.⁊ trib⁹ partibus plures sunt in continuo.g ⁊c.Silr nō est aliqua spēs numeri dn ī ea aliq ꝑ tes proportiōabiles numerate sint in continuo.g ifinite ptes ꝓportionabiles sūt ī cōtinuo.Sz ꝛ hoc diceres videtur ꝙ illa sit falsa.infite ptes ꝓportionabiles sūt ī continuo.nā capiatur aliquod cōtinuuz ⁊ sit a:tūc arguitur sic.infinite ptes ꝓportionabiles ñ sūt in a.g flm est ꝙ infinite ptes ꝓportionabiles sint in a.ꝛña tz.nam iste propōitiones sūt ꝛrie vt videtur ꝛria autem nō possūt silr eē vera.Assūptū probatur nā infinite partes ꝓportionabiles que sūt in b non sūt in a:g infinite ptes ꝓportionabiles nō sūt in a. ꝛña tz ab inferiori ad superius negatione postposita.añs patet de se. Ad istud rñdetur negādo ꝙ iste sint ꝛtrarie:ifinite ptes sunt in a.infinite partes nō sunt in a.Et rō hui⁹ est qꝛ ꝛtrarie sic se debent hre ꝙ termin⁹ nō distributus ivna sit distributus in alia mō sic non ē in ꝑdictis.Naz li partes proportionabiles stat nō distributiue in ambabus postq̄ hoc sincathegoreuma infinita est vnum de illis sincathegoreumatibus q̄ nō distribuūt terminum extra se.sed tminuz ūtra se.Sed diceres g.q̄ ē suo contraria. Dico ꝙ ab habendam cōtrariam hui⁹ oz eaz resoluere.et ideo si resoluat infinite partes sunt in a.in istam de qualz spē numeri aliqt partes sunt in a:statim clarum est ꝙ ei⁹ ꝛria est ista de nulla specie numeri aliquot ptes proportionabiles sunt in a. Rationes facte in ꝓncipio bñ probant ꝙ infinita sunt finita capiendo li infinita sincathegoreumatice ⁊ hoc conceditur. ¶ Ad alias duas respōdetur.ad primā negando ꝙ ista infinita sunt finita debeat conuerti in istam finita sunt infinita sicut nec ista sp fuit hō in istam homo fuit semp quia sicut hoc sincathegoreuma sp includit in se terminū qui distribuitur.ita li infinitū tem tum sincathegoreumatice.⁊ ideo ista entia sunt finita dēt cōuerti in istam finita sunt aliquot entia.sicut ista sp fuit homo cōuertitur in istaz:hō fuit aliquo tpe.¶ Ad secundam dr ꝙ ipsa bene ꝓbat ꝙ illa ē falsa infinita sunt finita capiendo li infinita cathegoreumatice ⁊ accipiēdo li infinita proportionabiliter.hoc est li infinita fm magnitudinem vl multitudinē sicut ptz in responsione ad sophisma

Sophisma.liiii.

est istud Finita sunt infinita.¶ Probatur Due medietates in continuo sunt finita.⁊ ille eedē sunt infinita. ¶ Probatur sic .quia due medietates sunt tres tertie:et ille eedem sunt quattuor quarte et ille eedem sunt quinqꝛ quinte.et sic in finitum:ergo due medietates sunt infinite.

¶ In oppositum arguitur
Finita sunt infinita:ergo finita non

sunt finita.ꝓñs ē fl̃m sicut patz de se.
ꝓña tz p illam regulã.de quocũ ꝑ vi=
ficatur vnũ oppositoꝝ de eodẽ negat
reliquum.¶ Ad hoc sophisma dicunt
quidam negando ip̃m ⁊ qñ dr̃ due me
dietates ⁊c.ipsi negãt ꝓñam.Et sub
iũgũt rationez dicẽtes inductionem
non valere a pte p̃dicati. Sed hoc nõ
vz.qꝛ optime sequitur.sortes est pla=
to ⁊ idẽ sortes est cicero.⁊ sic de alijs
homibus:ꝯ sortes ē omis hõ.Ueruntã
qñ subiectũ ꝓpositionuz iducentium
non capit ꝑ eodẽ in vna ⁊ ĩ alia:tunc
bene ꝓcederet inductionẽ a parte pre
dicati nõ valere:qꝛ nõ sequitur.aĩal ē
plato.⁊ aĩal est sortes:⁊ sic de alijs:ꝯ
aĩal ē omis hõ.qꝛ arguit a pluribus
suppõibus determinatis hui⁹ termi
aĩal ad vnam.⁊ tũc nõ vz ꝓña .Sz qñ
subiectũ propõnum iducentiuz acci=
pit oĩno in vna pro eodẽ pro q̃ capit ĩ
alia.tũc ita vz ꝓña a parte predicati
sicut a parte subiecti. Sed sic fit cum
arguitur.due medietates sũt tres ter
tie.⁊ ille eedem quattuor q̃rte ⁊c.ideo
dico ꝙ bene sequitur:ꝯ due medieta=
tes sunt in finita.⁊ ideo cõceditur so=
phisma.¶ Ad ratõem rñdetur.quãdo
arguitur finita sũt ĩfinita.ꝯ finita nõ
sunt finita.negat ꝓña.Et vlterius dr̃
ꝑ probatione ꝙ li ĩfinitũ tentũ sinca
thegoreumatice ñ ē oppõitũ ei qd̃ ē fi
nita.mõ in sophismate proposito li=
infita capit sincathegoreũatice . Añ
concedo istas simul esse veras. finita
sunt infinita.⁊ finita sunt finita.

Sophisma.lv.

est istud. In finita sunt infinita.¶ Probatur.qꝛ due medietates sunt infinita.tres tertie sũt infinita. q̃ttuor q̃rte.⁊c.ꝯ infinita sunt infinita.ꝓña tenet.añs potest probari pro=portionalr̃ sicut ꝑbatur in sophisma te p̃cedenti duas medietates esse in=finitas.

¶ In oppositum arguitur.si infinita essent infinita.⁊ cũ etiam ĩfinita sint finita sicut prius dicebat.⁊ cum fini=ta ⁊ infinita sint opposita:sequitur ꝙ de eodem verificantur opposita.

¶ Ad sophisma respõdetur ꝙ ip̃m est verum.sicut ꝑbauit ratio prima. Et ex hoc tũc etiam põt ꝑbari sophisma precedens arguendo in darapti.ĩ prio modo tertie figure.infinita sunt infi=nita.infinita sunt finita:ꝯ finita sunt infinita.⁊ hoc erat sophisma p̃cedens Ad rationẽ in oppositum dr̃ ꝙ nichil ꝑbat.qꝛ li ĩfinita sincathegoreũatice et li finita non sunt opposita

Sophisma.lvi.

Est istud Infinite vnitates sunt in aliquo nũero finito ¶ Probatur sophisma. Due vnita=tes sunt in aliquo numero finito.et tres vnitates sunt in aliquo numero finito.⁊ sic in infinitum.ergo infinite vnitates sũt in aliquo numero finito ¶ In oppositum arguitur Infinite vnitates sunt in aliquo numero fini=to.ꝯ in aliquo numero finito sũt infi=nite vnitates.modo hoc est falsum: ¶ Ad sophisma respõdetur ꝙ ip̃m ē verum.⁊ quando dr̃ ĩfinite vnitates ⁊c.negatur ꝓña.qꝛ arguit a terio stan te ꝓfuse ad ip̃mmet stãtẽ determinate fl̃m eiusdez multitudinis:et talis con sequentia non valet.sicut nec vz ista. omis hõ est aĩal.ꝯ aĩal ē omis homo.

Sophisma lvii.

est istud infinitis infinita sunt plura.¶ Probatur Duo bus infinita sunt plura ⁊ trib⁹ infini=ta sunt plura ⁊ sic de alijs:ꝯ infinitis infinita sũt plura.ꝓña.tz añs ꝑbatur nam duob⁹ tria sũt plura et eisdẽ q̃t=tuor sũt plura ⁊ sic vltra:ꝯ duob⁹ ĩfi=nita sũt plura ⁊ ita arguitur de alijs. ¶ In oppositũ arguit. Infinitis infi=nita sunt plura:ꝯ infinita sunt plura infinitis.ꝓñs videtur fl̃m.nam tunc duo essent plura infinitis ⁊ tria plu=ra infinitis.

¶ Ad istud sophisma respondetur ꝙ ip̃m est verum.Et qñ arguit ĩfinitis infinita ⁊c.consequentia nõ valet de forma tamen gratia materie argu=menti põt cõcedi cõsequens sez ꝙ infi

nita sunt plura infinitis.nam due me dietates sunt plura infinitis.et tres ter tie sunt plura infinitis.et sic vlterius ꝯ infinita sunt plura infinitis. Nam due medietates sunt plura trib⁹ que due medietates sũt q̃tuor q̃rte q̃ sunt plura trib⁹ eedẽ due medietates sunt q̃nq̃ quĩte q̃ sunt plura q̃tuor ⁊ sic de alijs:ꝯ sequitur ꝙ infinitis ĩfinita sunt plura et etiam infinita sunt plura in finitis.⁊ hoc capiendo ly infinitis sin cathegoreumatice. Sed vtrum capiẽ do ipsuz cathegoreumatice pro infini tis ꝟm multitudinez. Dubium est an hec sit cõcedenda infinita sunt plura infinitis.gratia cui⁹ sit hoc sophisma

Sophisma.lviii.

est istud Infinita sunt plura infinitis. per istud petitur ista difficultas. Utruz multitudine infini ta possit esse multitudo maior.¶ Pro batur sophisma esse veruz Nam sup posito sicut aristo.supponit mundum fuisse ab eterno infiniti transierunt dies et similiter transierunt anni:sed plures transierunt dies q̃ anni.et si= sic sequitur ꝙ infinita sunt plura infi nitis.

¶ In oppositum arguitur. Si sophis ma esz verum seq̃reẽ ꝙ ĩfinitũ posset esse excessuz ab aliquo. modo hoc est falsum.

¶ Pro rñsione sophismatis volo pro bare ꝙ multitudo infinita nõ põt esse maior alia. Et hoc ꝓbato patet ad so phisma ꝙ sophisma non petit aliud Quia si sic:sequitur ꝙ ĩ diuisibile es set diuisibile.sed hoc est falsum.istam ꝓñam ꝓbo sic Nam si ponatur ꝙ sint due linee scz a que sit pedalis ⁊ b siue sit bipedalis et duo in diuisibilia.scz c et d:et c moueat sup a:⁊ d sup b d ĩ duplo velocius c sic ꝙ ambo in tem pore e pertranseant sua spacia .que illa indiu isibilia moueantur per se si ue per accñsnõ curo: tunc si vna mltitudo infinita esset maior alia tunc in duplo plura puncta essent in b ly nea q̃ ĩ a ex quo b linea est dupla ad a.sed si sic sequeretur ꝙ d mobile in eodem instãti occupabit in suo motu duo ĩdiuisibilia et sic ĩpm est diuisibi le.ꝓbatur ꝓña.Nã ex quo in eodẽ tpe c et d mobilia debent ptrãsiri sua spa cia.et cum mobile d debz ptrãsire spa cium duplũ.oz ꝙ qñ c occupat vnum punctum ĩpm d occupet duo puncta ex quo idẽ tempus mensurat motum vtriusq̃:⁊ hoc si in duplo plura puꝙ= cta sint in b q̃ in a.¶ Et confirmatur nam ex quo c pertransit a in tempore e sequitur ꝙ oia instantia collectie ac cepta que sunt in tpe e sunt equalia oibus punctis collectiue acceptis qui sunt in linea a.⁊ q̃ etiam mobile d p trãsit in tempore e lineam b cõseq̃ns erit ꝙ omia instantia collectiue acce pta q̃ sunt ĩ tpe e sunt eq̃lia omnibus punctis collectiue acceptis que sunt ĩ linea b.Ex quo sequitur vlterius ꝙ oia puncta collectiue accepta q̃ sunt in linea b sunt equalia oibus puncti collectie acceptis q̃ sunt in linea a per illã regulã.Quecũq̃ sũt eq̃lia vni ter tio illa sunt eq̃lia iterse:sed hoc non esset si vna multitudo infinita esset maior alia.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ ipsuz est falsum capiendo ly infinita cathe goreumatice et similiter ly infinitis. Et quando dicitur infiniti fluxerunt anni conceditur. ⁊ similr infiniti flu= xerunt dies concedit.Et vlterius quã do dicebatur sed plures fluxerunt di es q̃ anni hoc negatur. quia vnuz in finitum non est maius alio. Ex hoc sequitur ꝙ ex quo infinities sol eclip sabatur.⁊ similiter luna·si omnia tem pora in quibus sol eclipsatus est es= sent aggregata. et similiter omnia tẽ pora in quibus luna eclipsata est es= sent aggregata vnum illorum tempo rum non esset maius alio. quia vtrũ q̃ illorum est infinitum. Ex quo seq̃ tur ꝙ si omnia tempora ĩ quibus sol eclipsatus ẽ essent aggregata cõstitu

erent vnum tempus qd non eēt min⁹ q̃ totale tempus per qd durauit mũdus. Adhuc aliter pōt ꝓbari q̃ vnũ ĩ finitum non est matus alio vna ratione cōi tam magnitudini q̃ multitudini ⁊ hoc sic. Omne quantum excedens aliud quantũ est diuisibile in illud quo excedit ⁊ in excessum. id est in partes equalē excesso. ¶ Ptz q̃rto phisicor tractatu de vacuo. si ꝯ vnum infinitum excederet aliud infinitum. sit ꝯ a infinitum excessum ⁊ b infinitus excedens ⁊ diuidatur b in partē qua excedit ⁊ sit c ⁊ in partem excessus. i. eq̃lem excesso et sit d tunc ex quo pars d exceditur vsq̃ ad c sequit q̃ d ps eq̃lis est finita et cuz illa sit posita equalis b sequtur q̃ b est finitus et tñ positũ est q̃ b est infinitus: ideo sequit finitũ esse infinitum. De ista materia diffusius tractaui tertio phisicorum.

Sophisma lix

Est istud. In in finitus continuũ pōt esse diuisum.

¶ Probatur sic. In duas partes continuum pōt eē diuisum: ĩ tres partes continuũ pōt eē diuisus et sic de alijs ꝯ ⁊c. ¶ Secundo sic. non in tot partes quin plures continuum pōt esse diuisum: ꝯ ĩ infinitũ cōtinuũ pōt eē diuisũ ¶ In oppositus arguitur. In infinitũ cōtinuus pōt esse diuisus ꝯ possibile ē q̃ continuum in infinitũ sit diuisum: ꝛñs ē falsum ex eo q̃ ĩpossibile ē actu esse multitudines infinitã aliquorum non facientium vnũ per se. ꝛñtia patz per illam regulam. possibili posito in esse nullũ sequit ĩpossibile. si ꝯ in infinitum continuũ pōt eē diuisũ ponat ĩ esse sequitur q̃ ĩfinitũ continuũ est diuisum ⁊ per ꝛñs hec erit possibilis in ĩ finitum cōtinuũ est diuisum.

¶ Respondetur ad sophisma q̃ ipsus est verus capiendo ly infinitum sincathegoreumatice.

¶ Ad rōnes in cōtrarium qñ dicit infinitus ⁊c. negatur ꝛñtia eo q̃ arguit a sensu diuiso vero ad sensus cōpositũ falsum. Et qñ dicitur possibili posito ⁊c. dr q̃ illa regula potest intelligi de ꝓpōne possibili ⁊ de ꝓpōe de possibili Si primomō est vera: quia data aliq̃ ꝓpōe possibili sicut est ista. antichristus ē si ponatur ineē nullũ ꝓpter hoc sequitur ĩpossibile. Si aũt ĩtelligatur secundo⁹ illa non habet vltiter veritatem. verbi grã hec ē possibilis ⁊ est de possibili. vtrunq̃ istorũ pōt eē verum demonstratis duobus contradictorijs sicut ista. rex sedet ⁊ nullus rex sedet: et tñ si ponatur inesse q̃ vtrunq̃ istorum sit verus sequitur ĩpossibile videlicet q̃ duo contradictoria sint sil̃ vera. Unde notandum est q̃ aliq̃ propositio bñ est possibilis que nō ē de possibili. sicut ista antichristus est. aliqua etiaz est de possibili que non est possibilis. sicut ista hō pōt esse asinus. aliqua etiam est de possibili ⁊ cum hoc ē possibilis. sicut ista antichristus potest currere. aliqua autem ē que nec ē possibilis nec d possibili. sicut ista. hō est asinus. Sic ergo habemus quō debz intelligi illa cōis regula possibili posito ⁊c. debet enim intelligi de propōe possibili et non de ꝓpōne de possibili ¶ Sed diceres videtur vtiq̃ q̃ ista sit possibilis in ĩfinitũ cōtinuũ pōt eē diuisum. Nam hec est possibilis in oñs suas partes continuus est diuisus ⁊ si sic videtur etiam q̃ hec sit possibilis ĩ infinitũ continuũ est diuisũ eo q̃ infinite sunt partes continui nō eni sunt tot quin ⁊ plures. añs ꝓbat. nam ista ꝓpositio in oēs suas partes ⁊c. ē vna vltis cui⁹ quelibz singularis ē possibilis: et cuilz compossibilis: ꝯ dicta vltis videt esse possibilis. ꝛñtia tz ex eo q̃ ad possibilitatez copulatiue sufficit q̃ quelz pars cathegorica eius sit possibilis vna cuz hoc q̃ quelibet cuilz sit compossibilis: ita etiam ad possibilitatem vltis videtur sufficere q̃ quelz ei⁹ singularis sit possibilis vna cũ hoc q̃ quelibz cuilz sit compossibilis. añs ꝓbatur. Nam hec est possibilis in istas partes continuum est diuisus demonstratis duabus partibus continui. si-

militer hec est possibilis. in istas duas partes continuum est diuisum demonstratis tribus partibus. et sic vltra ita ꝙ non est deuenire ad aliquaz singularem dicte vniuersalis quin ipsa sit possibilis. etiam quelz dictarum singularium cuilibet alteri ē cōpossibilis. Ande ista in istas partes continuum est diuisuz demōstratis duab⁹ partibus continui bene stat cum ista in istas partes continuuz est diuisum demonstratis tribus partibus continui. ⁊ similiter cum ista. in istas partes continuum est diuisum demonstratis quattuor partibus continui. Et eodem mō pōt argui de alijs singularib⁹ ꝙ ālz aliaꝫ singulariū dicte vlis est ei cōpossibilis sicut argutum est de prima singulari dicte vniuersalis Ad illlud respondetur negando ꝙ hec sit possibilis in omnes suas partes cōtinuum est diuisū: bñ tñ ꝓcedit ista in oēs suas ptes ꝓtinuum pōt esse diuisum. Et qñ dr̄ quelz eius singularis ⁊c. cōceditur añs ⁊ negat ꝓñtia Et qñ dr̄ hoc sufficit ad veritatem copulatiue dico ꝙ nō. Sed diceres quid requiritur ꝯ ⁊ quid sufficit ad possibilitatez copulatiue? dico ꝙ requiritur omēs eius cathegoricas esse sil̄ veras eē possibile hoc est ꝙ possibile sit omīs partes eius eē veras sil̄ Proportionaliter dicatur de singularibus respectu suc vlis. Sed diceres. certe sic est in proposito de ista. in oēs suas ptes continuum ē diuisum. videlz ꝙ omīs suas singulares sil̄ esse veras ē possibile. Et hᵒ ꝓbatur. Mā duas eiꝰ ptes sil̄ esse veras est possibile. ⁊ tres eiꝰ ptes sil̄ esse veras est possibile. ⁊ nō sūt alique eius singulares quin ipas esse sil̄ vas sit possibile: ꝯ omēs eius singulares esse simul veras ē possibile. Ad istud rñdetur negādo ꝓñtiā sicut negaretur. sortē eē aīal est contingēs platonem eē aīal est ꝓtingēs ⁊c. ꝯ oēz hoīem eē aīal ē ꝓtingens. Sicut enim ista ꝓña non vz quia añs est verum ⁊ ꝓñs falsum: ita nec ꝓñtia facta valet nec arguitur a singularibus ad suas vles: quia nec partes antecedētis sūt propōnes singulares. nec ꝓñs ē ꝓpō vlis. Sed quelz ps añtis est indefinita. et ita ꝓñs similiter. Añ dico istam eē indefinitam. in istas ptes ꝓtinuum eē diuisū ē possibile. Mā eiꝰ sbctū ē hᵒ totū. ī istas ptes ꝓtinuuz eē dīsum. qd̄ qdē dictū ī illa ꝓpōe nō suppōit solū ꝓ se sz etiā ꝓ sibi sil̄ ī voce scripto vl̄ in mente. et per ꝓñs supponit pro pluribus simul disiunctiue. et per consequens propositio in qua ponitur nō erit singularis sed indefinita. Sed dicitur ꝙ ista. in omnes suas partes cōtinuum esse diuisum est possibile non est vniuersalis sed indefinita ex quo subiectum eius est hoc totum in omnes suas partes continuum esse diuisum. quod quidem in dicta propositione subijcitur. sine distributione et supponit pro se et sibi similib⁹ sub disiunctione ⁊ per consequens dicta propositio est indefinita. Sed diceres tu. que est ergo eius vlis. dico ꝙ est ista. omne in omnes suas partes continuum esse diuisum est possibile. ⁊ illa significat ꝙ omne tale dictum quale est hoc. in omēs suas partes continuum eē diuisum est possibile. De huiusmodi materia diffusius tractabitur ī vltima parte huius tractatus. ¶ Adhuc diceres. videtur ꝙ hec sit falsa. in infinitum continuū pōt esse diuisum ꝓbatur: qr omnis potētia potest reduci ad actum vt patz nono metaphisice. sed li pōt qd̄ ponitur in illa propōe denotat aliquam potentiā: ꝯ si ista sit vera in infinitū ꝓtinuum pōt esse diuisū oz ꝙ hec potentia denotata per li potest possit reduci ad actum sed non reducitur nisi ī infinitum continuuz sit actu diuisum: ꝯ adhuc videtur ꝙ si in infinitum continuum pōt esse diuisū ꝙ possibile est in infinitum continuum esse diuisum Rñdetur ꝙ in ista. in infinitū continuū pōt eē diuisum non importatur aliqua vna potētia ꝑcise per hoc verbum pōt sed infinite potē

tie.quia alia est potentia ad diuisionē in duas ptes.et alia est potentia ad diuisionem in tres partes et sic de alijs. Et ideo cum dr̄ in infinitū cōtinuum pōt esse diuisū non denotatur aliqua vna possibilitas ad infinitas diuisiones.quia potētia īportata p hoc vbū pōt in dicta ppōe stat cōfuse tm̄ virtute precedētis sincathegoreumatis īportātis multitudinem. Et qn̄ dr̄ oīs potentia pōt reduci ad actū cōceditur q oīs potentia pōt reduci ad actum sz non est possibile q oēs potentie diū se sīl reducantur ad actū.qr potentie ad actus oppositos simul reduci ad actū nō ē possibile ⁊ propt hoc etiam nō pūt omēs ille potētie reduci simul ad actum ad infinitas diuisiones.

Sophisma lx.

est istud. Continuum pōt esse diuisum in infinitum. Probatur.Continuū pōt esse diuisū ī duas partes.⁊ illud idem cōtinuum pōt esse diuisum in tres partes.⁊ sicvltra ꝯ cōtinuū pōt esse diuisuz in īfinitum

¶ Secūdo sic. In īfinitum cōtinuum pōt esse diuisum:ꝯ ꝯtinū pt eē diuisū in īfinitum.añs pz ex p̄cedēti sophismate.ꝯña tz eo q idē videtur significare añs ⁊ ꝯñs. ¶ Tertio sic arguitur Continuum est diuisibile in sp diuisibilia:ꝯ continuum pōt diuidi in sēp diuisibilia.ꝯña tenet eo q li diuisibile ē idem q li pōt diuidi.⁊ vltra continuū pōt diuidi in sēp diuisibilia:ꝯ continuum pt eē diuisū in sp diuisibilia.⁊ p ꝯñs pōt esse diuisum in infinitum añs pz per aristotelem sexto phisicorum.

¶ In oppositū arguitur: Nam in sophismate potētia denotata p hoc verbum pt stat deteriate.⁊ ideo p sophisma denotatur q aliq̄ sit vna potentia qua cōtinuum pōt esse dīsum ī īfinitū sz hoc ē fālm ex eo q nulla ēvna potētia qua continuū pōt esse diuisum in īfinitū.añs patet eo q nullum sincathegoreuma cōfusiuū in sophismate precedit hoc verbum potest.

¶ Ad sophisma respōdetur q ipsum est falsum sicut iam probatur.

¶ Ad alias rationes. ¶ Ad primam aliqui rñdent negando ꝯñam ppter hoc q inductio a pte p̄dicati nō valz sicut ipi dicūt qualiter fit in proposito nā nō sequit aīal est sortes ⁊ aīal ē plato ⁊ sic de alijs:ꝯ aīal ē omis hō. Sed isti nō bene dicūt.immo dico q īductō vz ex pte p̄dicati cum tm̄ subiecta ppōnū inducentiū verificātur pro eodem in vna p quo in alia q̄liter ē ī p posito qn̄ dr̄ cōtinuum pōt eē diuisuz in duas ptes ⁊ idem cōtinuū in tres ptes.ecce quom° subiectū in vna īducentiū verificatur p eodē pro q̄ subiectum alterius.⁊ iō nisi aliud impediret q̄tū eēt a pte īducētis a pte predicati optime sequereē. Sed qn̄ tales ī stant dicentes q nō seq̄tur aīal ē sortes animal est plato ⁊ sic de alijs:ergo aīal ē omis hō. Dr̄ q verū est.sz dr̄ q subiecta inducentiū nō verificātur p eodem qd̄ tm̄ dixi eē necessariuz ad hoc q inductio a pte p̄dicati valeat q aūt inductio a pte p̄dicati valeat qn̄ subiecta ppositionū inducentium verificant p eodem prius declaraui. nā optime sequitur aīal ē sortes ⁊ idē aīal ē plo et sic de alijs:ꝯ aīal ē omis hō Sīl optime sequitur.sortes ē in a loco ⁊ idē sortes ē in b loco ⁊ sic de alis:ꝯ sortes est in omī loco. Dico ꝯ alit ad pmam rōem q nōvz ꝯña qn̄ dr̄ cōtinuum pōt esse diuisuz in duas ptes ⁊ idem in tres ⁊ sic de alijs:ꝯ cōtinuū pōt esse diuisum in infinitū.eo q arguit a pluribus deteriatis suppōnibus respectu ptiū mltitudis ad vnuz determinatam respectu totiꝰ multitudinis seu a multis suppōib⁹ determinatis.ad vnā.⁊ tūc non vz ꝯña.sed cōmittitur fallacia figure dictionis. An q̄lz istarum ē vera cōtinuū pt eē diuisum ī tres ptes.ꝯtinuū pt esse diuisum in q̄ttuor ptes et sic de alijs p alia ⁊ alia possibilitate. In ista autem cōtinuū pōt esse diuisū ī infinitū hoc verbum pōt denotat vnam possibili-

tatem determiatã cuz nichil precedat qd̃ potest ipsuz confundere ⁊ sic proceditur a pluribus suppositionibus determinatis ei⁹ qd̃ ẽ potẽtia adunam suppõnem deteriatam eiusdẽ. recte sicut hic aial ẽ sortes ⁊ aial ẽ plato ⁊c. ergo aial est ois hõ.⁊ tũc nõ vz.sic ei hic ꝓceditur aplib⁹ supppõnibus hui⁹ termini anial ad vnam eiusdẽ termini: ita hic ꝓtinuum põt eẽ diuisuz ĩ duas partes:ꝓtinuũ põt eẽ diuisum in tres partes et sic de alijs:g̃ ꝓtinuuz põt esse diuisum. in infinitũ.ꝓcedit a pluribus suppõibus determinatis ei⁹ qd̃ ẽ potentia quod ẽ inclusuz in hoc quod est põt ad vnam suppõem eiusdem.

¶ Ad secundam qñ dr ⁊c.negat ꝓñtia nec idem significant añs ⁊ ꝓñs.⁊ rõ ẽ qr arguitur a termio stãte cõfuse tãtũ ad ipm stantẽ determiate. Nam ista in infinitum cõtinuũ põt esse diuisuz potentia denotata per ly põt ꝓfundit virtute sincathegoreumatis precedentis importãtis multitudinẽ sed in cõsequente supponit determiate:qr nullum sincathegoreuma ꝓfusiuũ precedit.¶ Ad tertiam dico q̃ textus aris. debet sic esse in sp diuisibilia continuuz est diuisibile. Sz si textus habz aliter:scz cõtinuum ẽ diuisibile in sp diuisibilia:hoc forte fuit ex ignorantia translatoris. ¶ Sed diceres concedis tu istam.cõtinuũ põt eẽ diuisuz in duas ꝑtes. cõtinuum põt eẽ diuisum in tres ꝑtes ⁊ sic de alijs:nonne etiã concederes tu istam. cõtinuũ ẽ diuisuz in duas ꝑtes.Dr q̃ sic:et hoc ẽ bñ possibile. Sed diceres si hec est possibilis g̃ etiam hec ẽ possibilis.diuisuz in duas partes ẽ cõtinuũ: quia ẽ sua cõuertens.mõ q̃ sit possibilis ẽ falsuz eo q̃ diuisum in duas ꝑtes ẽ discõtinuum ¶ Ad hoc rñdetur negãdo istã ꝓñtiaz continuuz est diuisuz in duas partes g̃ diuisum in duas ꝑtes ẽ continuum nec illa ẽ conuertens ꝑcedẽtis eo q̃ ĩ añte ly continuum supponit ꝑ eo qd̃ est vl fuit cõtinuuz rõe ꝑdicati quod est preteriti tp̃is sic ãpliãtis ip̃z subiectuz sz in ꝓñte ly continuũ suppoit solũ ꝑ eo qd̃ ẽ cõtinuũ:iõ arguit a magis ãplo ad min⁹ amplũ affirmatiue. et tal ꝓña nõ vz sicut nec ab inferiori ad superius affirãtiue. Sz diceres q̃ est ergo eius conuertẽs:scz isti⁹.continuũ ẽ diuisum ĩ duas partes.Dico q̃ hec.diuisuz in duas partes estvel fuit continuũ.Et hec sufficiãt.

Sophisma.lxi.

est istud. In infinitum sortes erit albior platone. posito q̃ sortes et plato sint eq̃liter albi et q̃ sortes maneat per vnam horam vel per duas sub eodem gradu albedinis ⁊ q̃ ĩ eadem hora continue albedo platonis remittat sic q̃ in fine hore albedo platonis sit remissa vsq̃ ad vnum gradũ Tunc. ¶ Probatur sophisma.in duplo sortes erit albior platone: scilicet qñ albedo platonis erit in duplo remissior albedine sortis.et in triplo sortes erit albior platone. vt qñ albedo platonis erit in triplo remissior albedine sortis ⁊ sic in infinitum ergo sophisma verum

¶ In oppositũ arguit.Si in infinituz ⁊c.⁊ non ꝑ albedinẽ finitam. videt ergo q̃ in infinitũ sors erit albior platone ꝑ albedinem infinitã ⁊ si sic sortes erit albior albedine infinita quod est falsum.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ capiẽdo ly infinitũ sincathegoreumatice sophisma est verum sicut ꝓbat pria rõ:sz capiendo cathegoreumatice sophisma ẽ falsuz:qr tũc ꝑ sophisma denotat q̃ in aliq̃ gradu albedis infinite sortes erit albior platõe.et hoc ẽ falsum. et ĩ hoc nõ sequitur in duplo sors erit albior platone: et ĩ triplo ⁊ sic de alijs. g̃ in infinitũ g̃ ⁊c.sicut nec seq̃t g̃ sors in aliq̃ gradu infinito erit albior platone.Si aũt ly in infinituz teneat sincathegoreumatice.tunc sensus est q̃ in duplo sortes erit albior platone: et in triplo.⁊ sic ĩ infinitũ:et h⁹ est vera ⁊ in isto sensu cõcedo q̃ in infinitũ sortes erit albior platõe:ergo sortes erit

albior platone per albedinem finitaz qr in duplo et in triplo ⁊ sic in infinitũ. nec sequitur in hoc sensu in ĩfinitũ sors erit albior platõe: ergo sortes erit albior platone in infinitum eo q̃ arguit a suppõe confusa tm̃ ad determinatam: qr ĩ añte tẽp⁹ cõsignificatũ p hoc verbum erit stat cõfuse tm̃ rõe sincathegoreumatis p̃cedẽtis ĩportantis multitudinem ⁊ in p̃ñte stat determinate respectu multitudinis. Ex hõ patz quid sit dicendum ad sophisma.

Sophisma lxii. Est istud Infinitam albedinem habebit sortes. ponatur q̃ continue intendatur albedo sortis per aliquod tempus vsq̃ ad aliud tẽp⁹ exclusiue. vel ꝟm imaginationem ad aliqd̃ instans ꝓpter faciliorẽ modum loquẽdi. quod quidem instãs ꝟminet exclusiue temp⁹ mẽsurãs intẽsionẽ albedinis in sorte. ⁊ ponatur cũ hoc q̃ illud ĩstans sit primum instãs nõ esse sortis ⁊ q̃ si sortes supuiueret ĩ instanti haberet prio a gradum albedis finitũ vel aliter albedinẽ finitam. ¶ Probat̃ sic sophisma. Quacunq̃ albedine data vl̃ dabili quam habebit sortes adhuc maiorem albedinez habebit sortes: ꝯ infinitam albedinẽ habebit sortes cõsequẽtia tz añs. ꝓbatur: qr nulla albedo quã habebit sortes est maxia inter albedines q̃s hẽbit sortes: ꝯ quacũq̃ albedine data vel dabili quam hẽbit sortes adhuc maiorem albedinẽ habebit sortes. p̃ña tz añs ꝓbat̃: qr si esset aliqua maxima albedo quã hẽbit sortes vel ergo esset illa albedo quã hẽret in prio instanti sui nõ esse si supuiueret: vel aliq̃ citra illaz. Non põt dici primuz: qr iã nõ hẽbit. Si autẽ dicatur secundũ vl̃ ergo in primo instãti nõ eẽ sui. ⁊ hoc nõ: qr tũc non est et eadem rõe nec in aliquo instãti vltra illud instans vel in aliquo instati citra illud instans et hoc nõ. Mã sit illud instans b et primũ instãs non esse sortis sit a tunc inter a ⁊ b instãtia cadit tempus mediũ in cuius tp̃is medio sors habebit maiorem albedinẽ q̃ in b: qr per casum cõtinue albedo sortis intẽditur vsq̃ ad a ⁊ si sic albedo quaz habebit in b non erit maxia inter albedines quas hẽbit sortes: qr erat idem qd̃ erat ꝓbandum. Cõsilr arguit̃ de quolibet instanti citra a instans q̃ in eo sortes non habebit maximaz albedinẽ inter albedies quas ipe habebit ¶ In oppositum arguit̃. Infinitaz albedinem hẽbit sors: ꝯ sors hẽbit infinitaz albedinẽ. p̃ñs ẽ fl̃m eo q̃ nõ habebit oẽs albedines finitas: qr nõ hẽbit illum gradũ albedis quez hẽret si supuiueret in instanti terminante exclusiue horam intensionis albedinis. ¶ Ad sophisma rñdetur q̃ si ly infinita teneatur sincathegoreumatice sophisma est verum sicut ꝓbat pria rõ si autẽ capiatur cathegoreumatice sophisma est fl̃m sicut satis ꝓbatur per inductionẽ secunde rõis. nec seq̃t infinitam albedinẽ hẽbit sortes: ꝯ sortes habebit infinitam albedinez. eo q̃ in añte tẽpus cõsignificatũ per illd̃ ꝟbũ hẽbit cõfundit̃ rõe sincathegoreũatis p̃cedẽtis ĩportãtis. multitudinẽ. in p̃ñte añt stat determinate eo q̃ nullũ sincathegoreuma confusiuuz p̃cedit ipsuz modo a suppõe cõfusa ad determinata non vz p̃ñtia. ¶ Sed posset aliquis dubitare circa primam rõnẽ vtruz in dicto casu sit dare maximam albedinẽ quam hẽbit sors. dico q̃ nõ nec ꝓpter hoc sequitur q̃ sors hẽbit albedinem infinitaz: qr licz illa albedo totalis terminata exclusiue ad graduz albedinis quẽ hẽret sortes si superuiueret in prio instãti nõ esse sui nõ sit terminata intrinsece. tm̃ ipa est termiata extrinsece puta ad illũ gradũ quẽ haberet in primo instãti sui nõ eẽ si supuiueret. Et iõ bene est finita termino extrinseco et non simpliciter finita.

Sophisma lxiii Est istud Infinitũ pondꝰ sortes potest portare. ¶ Probatur sic. Nam est dare maximum pondus qd̃ sors põt portare. ꝯ infinitum pondus

sortes pōt portare.afis ꝓbat:qr si es=
set dare maximum pond' quod sors
pōt mouere sit illō a tūc quero an sor
tes sit maioris virtutis in mouendo
q̄ a in resistendo vel mīoris vel eq̄lis
Non minoris nec eq̄lis:qr tūc nō mo
ueret a eo q̄ ad oēm motū oz esse pro
portionē maioris ineq̄litatis rōne mo
uentis sup resistētia.pz per aristo.se=
ptio phisicoꝝ.Si autē dicatur q̄ sors
est maioris potentie in mouendo q̄ a
in resistendo:tūc si potentia motiua
sortis excedit resistentiam vel potēti=
am resistiuam ipsi' a.vl'g excedit ex=
cessu diuisibili vel indiuisibili.si secū=
dū sequtur cōtinuū eē cōpositū ex indi
sibilib'.Si aūt ꝑmū sequtur q̄ si sortes
excederet a p medietatem illius exces
sus ad huc posset mouere a pondus ⁊
p ꝯns si eēt aliqō pondus maius a in
tāto in quāto sortes excedit a p medi=
etatez sui excessus.hoc adhuc excede=
retur a sorte alia medietate eiusdē ex
cessus.⁊ per ꝯns posset moueri a sorte
eo q̄ quilz excessus sufficit ad motuz.
⁊ p ꝯns a nō ē maximū pōdus qō sor
tes pōt mouere.¶ Secō sic arguitur
Nō ē aliqō pondus ita magnuz quod
sortes pōt mouere quin adhuc maius
illo possit mouere:g̃ īfinitū pōdus sor
tes pōt mouere.⁊ ꝓbatur assūptuz eo
q̄ q̄cūq̄z pōdere dato qō sortes potest
mouere.illud pōdus sortes excedit et
hoc excessu diuisibili.⁊ p ꝯns pondus
maius pondere dato sortes excedit p
partem illi' excessus.⁊ p ꝯns si q̄lz ex
cessus sufficiat ad motum sortis.pon
dus maius pondere dato sortes pōt
mouere.

¶ In oppositum arguitur. Infinituz
pōd' sortes pōt mouere:g̃ sortes pōt
mouere pōd' infinitū.sz hoc ē fl̄m:qr
tūc sortes eēt potētie īfinite.

¶ Ad sophisma rn̄dēt quidā negando
ip̄m siue li īfinitū teneatur sincathe=
goreumatice vel cathegoreumatice
eo q̄ ip̄i dicunt eē dandū maximum
pōd' qō sortes pōt mouere.Et hoc cō
firmant auctoritate ar'.primo celi et
mundi dicentis.q̄ potentia actiua ter
minatur per maximum in quo po=
test.Et ad argumentum in oppositu
rn̄dent quando dicit' si sit dare maxi=
mum pondus quod sortes potest mo
uere sit illud a:admittūt.⁊ qn̄ dicitur
vlterius.vel potētia sortis excedit po
tentiam resistiuā ipsius a:vel ē ei eq̄
lis vel minor.dicūt q̄ vtiq̄z excedit eā
Et qn̄ dr̄ vel g̃ excessu diuisibili.vel ī=
diuisibili.dicūt q̄ excessu diuisibili.et
qn̄ vlterius dr̄.g̃ si solū per medietatē
illius excessus excederet a adhuc pōt
mouere a.hoc negant.Et qn̄ dr̄ quilz
excessus sufficit ad motū dicūt q̄ non
¶ Circa qō dicunt duo.Primum ē q̄
non quilibz excessus sufficit ad incho
andum motū Secūdo dicūt q̄ bn̄ qui
libet excessus sufficit ad ꝯtinuandum
motum inceptū.Unde difficilius ē in
choare motum q̄ cōtinuare motū iaz
inceptum. ¶ Sed contra istud quod
est fundamentum eoruz volo probare
istam cōclusionē q̄ si quilibz excessus
sufficiat ad cōtinuandū motū:etiam
quilz excessus sufficit ad īchoādū mo
tum.Quod probo sic:quia incipere
motum vel ē difficili' infinite vel so=
lum finite.Si dicatur primū:g̃ infini
tus excessus requiritur ad inchoan=
dum motum quod est falsum ad ex=
perientiam. Si dicatur secundum
sic ergo q̄ incipere motum sit difficili
us in decuplo q̄ continuare motum
inceptum.si sic sit aliquis excessus:
videlicet b qui sufficit ad continuan=
dum motum et non ad inchoandum
per aduersarium.Tunc arguitur sic.
solum in decuplo est difficilius in=
choare motum q̄ continuare : ergo
si est aliquis excessus habens se in de
cupla proportione ad excessum qui
potest continuare motum inceptum
ille potest continuare motum et inci=
pere de nouo.sed quia per eos quilz
excessus bene sufficit ad ꝯtinuandum
motum:sequitur q̄ decima pars ex=
cessus b sufficit ad continuanduz mo

tum.et per ꝓñs b excessus decuplus ad illam partē sufficit ad inchoandu illum motū postq̃ solū in decuplo dif ficilius est inchoare q̃ cōtinuare.⁊ p ꝓñs b nō sufficit solū ad motum cōti nuandum.sed etiā ad inchoandū qd fuit ꝓbandū.Et ita arguitur de quo cunq̃ excessu alio quē adūsari? diceret sufficere ad cōtinuandum sed nō ad inchoandum.Ad auctoritatē primo celi quam allegāt pro se.s.q̃ potē tia actiua terīatur in maximū in quo pōt:dico q̃ aristo.per hoc tantum voluit dicere q̃ terīatur per maximū in quo pōt numeratum aliqua spē nūeri sine fractione.Verbigratia.si quereretur quāta ē potētia sortis leuatiua ego respondere tanta est q̃tū sortes pōt leuare pond? centū librarum ⁊ nō plus:nō tñ simpliciter.sed bene non plures libras.licet forte centum libras cum dimidia.sz hoc est stati cuz fractione numeri.et hoc intendebat aristo.⁊ nō q̃ potētia actiua esset terminata simplr per maximum in quo posset.sic q̃ nullo modo in maius.Et gra huius possūt poni alique cōclusiones.Prima est q̃ potentia actiua ñ est terminata in maximū in quo pōt. Patet hoc.qr quocūq̃ dato ī quo potentia actiua pōt:illud exercet ab illa potentia actiua excessu diuisibili ⁊ cum quilibz excessus sufficit ad motum tam inchoandū q̃ cōtinuandum sicut ꝓbatum ē.si quilz sufficit ad cōtinuandum sicut cōiter oēs cōcedūt: sequitur q̃ si data potētia solū p medietatem dati excessus excederet datam resistentiam adhuc ipsam posset mouere.licet tardius.⁊ per ꝓñs priori excessu posset mouere resistēntiam aggregatam ex resistētia prima. ⁊ tāta q̃ta ē medietas prioris excessus et per ꝓñs potentia data resistiua non erat maxima quā data potētia actiua pōt mouere.⁊ ita ꝓportiōabiliter arguitur de quacūq̃ alia resistentia data in quam data potentia actiua p̄t q̃ illa resistentia non ē maxima in quā illa potentia actiua potest. ¶ Secunda conclusio. Nō est dare maxima resistētia in quam potētia actiua ñ pōt Nam quacūq̃ resistētia data in quaz data potentia actiua non p̄t dare maiorem resistentiā saltē ꝓm imaginationem mathematicā in quā etiaz illa potentia actiua non pōt eo q̃ q̃cquid nō potest in minus non pōt in maius ⁊ per ꝓñs data quacunq̃ resistentia in quā aliq̃ potētia actiua nō pōt illa non est maxima in quam eadē potentia actiua nō pōt Ñ inter omēs resistentias ī q̃s potentia actiua nō p̄t ñ est dare maximam resistentiā ī quaz eadem potentia actiua non potest ¶ Tertia conclusio. Non est dare minimam resistamtiam in potentia actiua pōt. Probatur qr quacūq̃ resistētia data in quam potentia actiua pōt in minorem illa eadē pōt. Pz.qr quic q̃d pōt in maius potest in minus:q̃re data resistantia nō eēt minima inter oēs resistentias in quas data potētia actiua potest. ¶ Quarta conclusio. Potētia actiua terīatur p minimam resistētiam ī quam nō pōt. Probatur q̃a vel terīatur p maximam resistentiā in quam p̄t.⁊ hoc nō.vt pz per primam ꝓclusionē.Vel p maximam resistētiam in quā nō p̄t.⁊ hoc nō vt pz p scdam ꝓclusionem.Vel p minimā resistētiam in quam p̄t:⁊ hoc nō.vt patz per tertiā ꝓclusionem.Alr p minimā resistātiaz ī quā ñ p̄t.⁊ sic hētur ꝓpositū.Ñ imaginādum ē q̃ resistētia eq̃lis potentie motiue est minima resistētia in quam illa potētia actiua non p̄t.Ex eo q̃ inter oēs resistētias in q̃s illa potētia actiua nō p̄t illa resistentia est minima.⁊ p ꝓñs si sic tūc data potētia ī quālz resistētiam minorē illa resistentia data potentia actīa pōt alr eni data resistentia eq̃lis potentie actiue non eēt minima inter oēs resistentias ī q̃s illa potentia actīa nō p̄t Proportionabilr pñt poni q̃ttuor cōclusiones de potētia resistiua quomō terīetur.Et sit p̄ma ꝓclusio ista Potē

tia resistiua seu passiua non terinatur maxie a quo ꝑt pati. Probat qr quo cunqs. dato a quo ꝑt pati a maiori ꝑt pati. dcqd enim ꝑt pati a minori pōt pati a maiori. ¶ Secunda conclusio potentia passiua non terinat minime a q̃ ꝑt pati. pbatur qr a q̃cūqs potētia passiua ꝑt pati aliud excedit eam excessu diuisibili. ⁊ per ꝯns a minori ꝑt pati licz q̃ excedit eā solum p medietatē prioris excessus. alit ñ q̃libz excessus sufficeret ad motum. cui⁹ oppositum dictum est. ¶ Tertia ꝯclusio. Potētia passiua nō terīat minime a quo nō ꝑt pati. Probatur dā a q̃cūqs potētia passiua nō pōt pati etiam a minori illa nō ꝑt pati. dcquid enī nō ꝑt pati a maiori: nō ꝑt pati a minori. ⁊ per ꝯns ñ ꝑt dari minorē potentiam actiuam a qua potētia passiua nō ꝑt pati ¶ Quarta conclusio. potentia passiua terinatur a maxīa potentia actiua a q̃ nō ꝑt pati. vñ potētia actiua equalis potentie resistiue ē maxīa a q̃ non pōt pati illa resistentia. dā ĩter omēs potētias actiuas a quib⁹ non ꝑt pati illa potētia actiua est maxima postq̃ a qualz maiore ꝑt pati. nā q̃libet maior illa excedit resistētiam. ⁊ cū q̃lz excessus sufficit ad motū. seqtur q̃ quelibz potentia actiua maior illa ꝑt mouere illam resistētiā. Cōclusio pbat. potentia passiua terīatur aliq̃ termino postq̃ non ab oi potētia actīa ꝑt pati: sed ab aliq̃ ⁊ aliq̃ nō. vel ꝯ terīatur maxime a q̃ ꝑt pati. vel minime a q̃ ñ ꝑt pati. vel minime a quo potest pati. vel maxime a quo ꝑt pati. Nō potest dici ꝑmum p ꝑmā cōclusionē. nec ꝯm p scdam ꝯclusionem. nec tertiū p tertiā conclusionem: ꝯ relinqtur quartū ⁊ sic habetur ꝓpositū. Circa istā materiam plures possūt moueri difficultates ⁊ dubitationes de qbus supsedeo quia de eis tractaui circa primuz celi ⁊ etiam qr tales dubitatōes nō pertinēt ad pñs negocium cū sint difficultates naturales ⁊ non ex virtute sincathegoreumatum procedentes.

¶ His visis respondetur ad sophisma q̃ ipsum est verū capiēdo li ĩfinitum sincathegoreumatice capiendo tamē cathegoreumatice ipm ē falsum ⁊ secūdum hoc pz quo⁹ rōes ad ipsum facte debent solui.

¶ Nunc in hac parte restat ponere sophismata difficultatem habētia ex sincathegoreumatib⁹ q̃ dicūtur gemina ta apud antiquos sophistas sicut sunt ista sincathegoreumata. quicquid q̃tiens. q̃liscunqs: vbiqs ⁊c. gr̃a cuius sit hoc primum sophisma.

Sophisma. lxiiii.

est istud. Quicqd audit sortes illud profert plato. posito q̃ plato proferat istam nullus homo est asin⁹ ⁊ sortes nō audiat illā negationem. audiat tm residuū ⁊ nō plus: tunc.

¶ Improbatur sophisma. Sortes audit li hō ē asin⁹ ⁊ nihil pl⁹ ⁊ hoc idem profert plato: ꝯ quicquid audit sortes illud profert plato

¶ In oppositum arguitur quicqd audit sortes illud ꝓfert pl̃o: sed: falsum audit sortes dā audit istā hō ē asinus ꝯ falsum ꝓfert pl̃o. sed hoc ē falsū dā plato ꝓfert istā nullus hō ē asin⁹ que non est falsa sed est vera.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm ē verum. sed dubiū est vtrum probatio valeat. Et videtur q̃ talis pbatio nō valeat licz quicqd audit sortes profert plato sed ftm audit sortes: ꝯ ftm profert plato. eo q̃ sub distributione vnius p̃dicamenti sumitur termin⁹ alterius predicamenti. vñ sub isto distributiuo aliquid qd̃ est distibutiuuū sb̃stantie sub sumit̃ iste termin⁹ falsum q̃ ē de p̃dicamento q̃litatis. ⁊ sic videtur esse mutatio dd̃ in quale in dicta ꝓpo̅. et sic videtur accidere fallacia figure dictionis. ꝓpt̃ hoc q̃ tal̃ pbatio nō videt̃ valere. Respondetur vtiqs q̃ predicta probatio est bona.

Pro quo notandum est q̃ arguendo per distributiua predicamentorum ex

eorum relatiua nõ lz sub distributio vnius p̃dicamẽti sumere terminum alteri⁹ predicamẽti.p̃terq̃ sub distributiuo sb̃ne sumi possũt termini alio rum p̃dicamentorũ nisi ampliatio ꝓ hibeat.p̃nium patz nõ sequitur q̃tus cunqꝫ currit tant⁹ disputat.sortes cur rit:ꝯ sortes disputat:sz bñ seq̃tur quã tuscũqꝫ currit tãt⁹ disputat sortes bicubit⁹ currit:ꝯ sortees bicubit⁹ disputat.Silr nõ sequitur.quãtuscũqꝫ currit tãtus disputat.album currit:ꝯ album disputat.ꝛ sic de distributis predicamentoꝝ accidentiũ p̃t exẽplificari q̃ non valet argumẽtatio vbi sb̃ distributiuo vnius p̃dicamenti accñtis sumitur termin⁹ alteri⁹ p̃dicamenti. Exempluz scdi.nã bene seq̃tur: q̃cq̃d vides ego video albũ vides:ꝯ album video.Exẽplum tertij.scilz quo⁰ ãpliatio aliqñ hoc impedit.nã nõ sequit q̃cq̃d vidisti illud tu vides. album tu vidisti:ꝯ albũ vides.ampliatio autez impedit ꝓñam de qua ãpliatõe diffusius videbitur in tertia pte hui⁹ tractatus.Causa aũt quare sb̃ distributiuo substantie pñt sumi termi de alijs p̃dicamentis ꝛ nõ econuerso.qꝛ relatiuum sb̃ne simplr designat idemtitatẽ relatia aũt aliorꝫ predicamẽtorꝫ sic sunt talis tãtus ꝛc.nõ designãt idemtitatem simplr:sz solũ similitudinẽ aut equalitatẽ vel aliq̃d hmõi.Et ꝓpõ affirmatiua p quaz sumitur sub distributiuo designat etiam idẽtitatez simpliciter ei⁹ ꝓ quo sb̃cm suppõit ad illud ꝓ quo p̃dicamẽtum supponit de q̃cunqꝫ p̃dicamento sint t̃mini. Ista ẽ causa quare sub distributiuo sb̃ne pñt sumi termini aliorũ p̃dicamentorũ et non sub distributiuis accidentiũ. Ex hoc patet argumẽtatõem eẽ bonã scz q̃cquid audit sortes ꝓfert pro:sz ft̃m audit sortes.ꝯ ft̃m profert pro.Et qñ dr̃ ꝯ plato in dicto casu ꝓfert ft̃m dico q̃ sic qꝛ ꝓfert vnũ ft̃m qꝫ tñ ẽ ps vnius veri:ꝛ sic concedo q̃ simul profert:ꝛ verũ ꝛ ft̃m.qnia simul profert istã nullus homo ẽ asin⁹ ꝛ homo ẽ asinus.qꝛ proferens totum profert eius partẽ ꝛ prima est vera ꝛ secũda falsa Sed diceres sit ista ꝓpõ nullus hõ ẽ asinus a.ꝛ sit illa hõ est asinus b que est pars ei⁹.Tunc ꝓbo q̃ b sit proppositio vera.ꝛ per ꝓñs falsum est q̃ ft̃m profert pro.in dicto casu assumptum arguo.illa ꝓpõ ẽ vera cui⁹ p̃dicatum vere negatur de suo subiecto:sz p̃dicatum ipsi⁹ b vere negat̃ de suo subiecto.qꝫ pz p̃dicatum ipsius a vere negatur de suo subiecto:sed idẽ ẽ oĩno p̃dicatum ipsi⁹ a.ꝛ ipsi⁹ b:ꝯ p̃dicatum ipsius b vere negatur de suo subiecto Ad istud dico q̃ vtiqꝫ b est falsum.Et qñ dr̃.omis illa propõ ẽ vera cui⁹ predicatum vere negat̃ de suo subiecto ꝓcedo si hoc sit per negatõem que sit ps ꝓpõnis.mõ sic nõ est in proposito qꝛ lz p̃dicatũ ipius b.vere negetur de suo subiecto hoc tamẽ ñ ẽ per negationẽ que sit pars ipsius b:sz tñ per negationem que est pars ipsius a.sicut patet intuenti.

Sophisma lxv. est istud Quicq̃d deus sciuit adhuc scit.

¶ Probatur sophisma.Aliqua deus sciuit ꝛ nulli⁹ est oblit⁹ eorũ que sciuit ꝯ deus adhuc scit q̃cquid sciuit.

¶ Secũdo sic arguitur.sciẽtia dei est idem q̃ ipse deus.ꝯ scientia dei est sp eadẽ cum de⁹ pmaneat idem.ꝛ p ꝓñs si scientia dei ẽ sp eadẽ q̃cquid deus sciuit adhuc scit. ¶ Tertio sic arguitur.Quicq̃d deus scit repꝛesentat̃ p suam ceñam:sz ceña diuina sp repꝛesentat eadem cũ sit oĩno ĩmutabil̃.ꝯ de⁹ p suam essentiã oĩa scit que sciuit ꝛ p ꝓñs quicquid de⁹ sciuit adhuc scit

¶ Quarto sic arguitur. Contradictoriũ sophismatis est ft̃m.ꝯ sophisma ẽ verũ.tz ꝓña.Añs ꝓbatur.qꝛ ꝓdictorium sophismatis ẽ.aliquid de⁹ sciuit qꝫ nõ scit.ꝛ hoc est falsum.Nam si sic tunc esset ꝓcedendũ q̃ de⁹ se aliquãdo habuerit alit̃ q̃ habz.mõ h⁰ est ft̃z qꝛ tunc esset mutabilis.

¶ In oppositum arguitur.Quicquid

sciuit deus adhuc scit: sed te nõ eẽ de us sciuit: ꝯ te non esse adhuc scit. et cũ nichil scitur nisi verum vt pz ꝑmo po sterioꝛum. sequit q̃ si scit te nõ esse. te nõ esse ẽ verũ. ⁊ qꝛ etiã te esse ẽ veruz sequitur q̃ simul ẽ verũ te esse ⁊ te nõ esse. ⁊ sic ꝯdictoꝛia simul essent vera. ¶ Secundo sic quicquid deus sciuit adhuc ipse scit: sed aliqñ sciuit istam nullus homo disputat. et aliqñ sciuit istam aliquis homo disputat: ergo ad huc scit vtrãq̃ earũ. sed si sic sequitur etiã q̃ sciat istã aliquis hõ nõ est hõ: sed hoc est fꝛm. eo q̃ falsum nõ scit ꝑ batur ꝯña eo q̃ sequit in ferison nul lus hõ disputat aliquis hõ disputat: ꝯ aliquis homo non est homo. ¶ Ter tio sic ponatur casus q̃ hec aliqñ fue rit vera. oñe album est asinꝰ. et post ea hec fuit vera homo est albus tunc quicquid deus sciuit adhuc ipse scit. sed istam oñe albũ est asinus aliquã do sciuit. ⁊ etiam istã. homo est albus ergo vtranq̃ istarũ deus scit. ⁊ ꝑ cõse quens vtrãq̃ istarum sit deus ⁊ per ꝯñs vtraq̃ istarum est vera. Et vltra vtraq̃ istarum est vera: ꝯ homo ẽ asi nus ꝑbatur sic consequentia arguen do in darij. oñe album est asinus ali quis homo est albus: ergo aliquis ho mo est asinus.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipm est falsum. Circa qd̃ tñ est notandum q̃ deꝰ aliqñ aliquid sciuit qd̃ mõ non scit ꝓpter hoc tñ non est mutatio facta in deo licet bene mutatõ fuerit in re bus alijs a deo qꝛ quod deꝰ aliq̃d scit qd̃ ꝑus nõ sciuit est propter mutatio nem rei que sic se hzt ꝑus nõ sic se ha buit.

¶ Ad rationes. ¶ Ad primam dico q̃ non sequitur aliqua deus sciuit et nl̃ lius est oblitus eoꝛuz que sciuit ergo quicquid deus sciuit adhuc ipse scit non enĩ sequitur deꝰ sciuit te non esse et mõ non scit te non esse: ꝯ deus ẽ ali cuius oblitus. Sed ad hoc q̃ cõseqñs deberet valere oportet addere in an= tecedent. nec res est mutata. Una de te sedente et me vidente scio te se dere et tamen statim te stante me vi dente non scio te sedere. nec ex hoc se quitur q̃ sum alicuius oblitꝰ. qꝛ res ẽ mutata: etiam scia quam habui de il la deperditur nõ ꝑ obliuionẽ sed per mutationẽ scz tantum de sedere insta re. Unde obliuisci ẽ nõ scire ꝓꝛiꝰ scitũ nulla mutatione facta ex parte rei. ¶ Ad scdam dicitur q̃ scientia dei est id est cũ ipso deo et ideo scia dei sem per manet eadem. sed tamen scientia dei non semper manet scia eiusdem. Unde bene conceditur q̃ sciẽtia dei q̃ sciuit te nõ esse semper manet eadez sed tamen non manet scientia eiꝰ qd̃ est te non esse. eo q̃ non semp te nõ eẽ manet verum. ⁊ totum illud fit absq̃ mutatõe dei. Et põt q̃tuz ad hꝰ poni exẽplũ satis faciliare. Ma ponat q̃ sol stet continue in eodem situ ⁊ nõ mute tur localiter ⁊ vnum dyaphonum po natur contra solem nullo opaco inter posito inter ipsum ⁊ solem: certum est q̃ tunc dyaphonum illud illuminabi tur a sole. ⁊ si postmodum ponatur a= liquod opacum inter illud et solem ꝯ pediens illuminationem illius dya= phani a sole: certum est q̃ non illumi nabitur a sole. et sic sol quandoq̃ illu minat illud dyaphanum et quandoq̃ nõ absq̃ mutatione solis: sed per mu tationem dyaphani et corporis opaci Ita imaginanduz est in proposito de deo q̃ ipse manens immutabilis ali= quando est scientia alicuius ⁊ aliquã do ẽ. Tertia ratio consimiliter potest solui. ¶ Ad quartam dico q̃ immo eius contradictoꝛia est vera. et quan= do dicitur: ergo deus aliquãdo se ha buit aliter q̃ modo se habet negatur cõsequẽtia. qꝛ sufficit q̃ alie res a deo aliquando se aliter habuerunt q̃ mõ se habẽt. ⁊ aliqñ non sic se habuerunt sicut modo se habẽt. ad hoc q̃ hec sit vera aliquando aliquid deus sciuit quod modo non scit. Unde nunq̃ de us se habuit aliter q̃ modo se hz vel liqñ se habebit fm mutationez sui:

sed bene ꝓm mutationē aliorum a se nec hoc arguit aliquē mutationez in deo. Unde si aliq̄ columba eēt in manu dextra et postea esset ī sinistra ego me aliter haberem ad illam q̄ prius et tamen propter hoc non oporteret esse aliquā mutatōnez in me sed sufficeret mutationem esse in columba

¶ In his que specialiter dicta sunt in hoc sophismate me subijcio aliorum correctōi. Hec de isto sophismate.

Sophisma.lxvi.

est istō Quotienscunq; fuisti parisius totiens fuisti hō.

¶ Probatur sophisma ei⁹ cōtradictorium est falsum: ⊖ ipm ē vex. ꝓnntia tz Assumptū probat: qr ꝓdictoriū ē. aliq̄ tiens fuisti parisius ⁊ nō fuisti hō. mō h⁰ ē falsuz ¶ Secundo sic. in a tp̄e fuisti parisius et tunc fuisti hō. in b. fuisti parisius ⁊ tunc fuisti hō ⁊ sic de alis tp̄ibus in quibus fuisti parisi⁹: igr quotienscunq; fuisti parisius totiens fuisti homo. ¶ Improbatur sophisma Quotienscunq; fuisti parisius totiēs fuisti homo: sed bis fuisti parisius ⊖ bis fuisti homo discursus est bonus ⁊ cōclusio falsa ⊖ aliq̄ p̄missa ⁊ nō minor ⊖ maior q̄ ꝓcto sit falsa probatur qr sequitur bis fuisti hō ⊖ aliqñ fuisti hō. et postea aliqñ nō fuisti hō ⁊ iterū fuisti hō: mō hoc est falsum. ꝓna tz eo q̄ hoc aduerbiū bis significat ĩterruptionem tp̄is significatum per verbuz cuius verbi hoc aduerbiuz bis est determinatio.

¶ Pro rñsione sophismatis est sciendum q̄ hoc sincathegoreuma quotienscunq; distribuit pro temporib⁹ mēsurantibus actus interruptos. hmōi vero tp̄a important per huiusmodi aduerbia numeri bis/ter/ quater/ ⁊c. ꝓm q̄ determinant verbum ratione temporis consignificati per ipsuz.

Per istam enī propositionē bis fuisti homo significatur q̄ aliqñ fuisti hō ⁊ quādoq; postmodum nō fuisti homo et itex fuisti homo. Et per istam bis cucurristi. significatur q̄ aliq̄ tēpore cucurristi. et quandoq; postmodum non cucurristi. ex iteruz cucurristi.

¶ Sed contra hoc aliquis diceret sic sequeret q̄ hec esset falsa. bis duo fuerunt quatuor: qr esset sensus q̄ aliquādo duo fuerunt quatuor et quādoq; postmodum duo non fuerunt q̄tuor. et iterum postmoduz duo fuert quatuor. modo hoc est falsum. ¶ Respondet q̄ in ista propositōe. bis duo fuerunt quatuor. hoc aduerbium bis potest determinare hoc verbum fuerunt ratione temporis consignificati per ipsuz: vel pōt determinare istum terminum numeralem duo. si primo⁰ sic negaretur ista. bis duo fuerūt quatuor et tunc bene valet conseq̄ntia facta. sed si secūdomō. concedit ista bis duo fuerunt quatuor. et negatur consequentia ⊖ aliquando duo fuerunt q̄tuor ⁊ postmodū duo non fuerunt q̄tuor: quia talis consequentia non vz nisi quando aduerbium numeri determinat verbum ratione temporis consignificati per ipsum ⁊ non terminum numeralem.

¶ His visis dicitur q̄ sophisma ē falsum. et quando dicitur ꝓdictorium sophismatis ē falsum hoc negatur. Añ hec non est eius contradictoria aliq̄tiens fuisti parisius et non fuisti homo: sed ē ista. aliquotiens fuisti parisius et non totiens fuisti homo: et illa est vera. ¶ Ad aliaz dico q̄ non sequitur. in a fuisti parisius ⁊c. sed est fallacia ꝓntis: arguitur enim ab insufficienti. Añ ad hoc q̄ ꝓnavaleat oz addere in añte interruptōez tp̄is sic. in a fuisti pisius ⁊ tūc fuisti hō ⁊ quādoq; p⁹ nec fuisti pisius. nec fuisti hō ⁊ itex fuisti pisius ⁊ fuisti hō ⁊ sic de alijs. ⁊ tc̄ bñ seq̄tur q̄tiēscūq; fuisti parisius totiens fuisti hō. sz tunc añs est falsum.

Sophisma.lxvii.

est istō Qualecunq; est aliquid si ip̄z est album. tale est aliq̄d si ip̄m est nigruz. ¶ Probatur p pria p te. album ē aliq̄d si ipsum ē albuz. nigrum est aliq̄d si ip̄m est nigrum me

bium id est in medio colore coloratuz est aliquid si ipm est albũ: ꝗ qualecũcꝫ est aliquid si ipm est album. ¶ Secũda ps probatur albũ ẽ aliquid si ipsum est albũ. nigrũ ẽ aliqd si ipm ẽ nigrum et sic de alijs: ꝗ tale ẽ aliquid si ipm ẽ nigrũ. ⁊ p ꝛ̃ns q̃lecuncꝫ ẽ aliqd si ipz ẽ albũ tale ẽ aliqd si ipz ẽ nigrũ ¶ In oppositũ arguitur. Qualecũcꝫ ẽ aliquid ⁊c. ꝗ sub q̃cũcꝫ q̃litate ẽ aliquid dũ ẽ albũ. sub eadem q̃litate est ipm dum est nigrum. ꝛ̃ns ẽ flz ⁊ ꝛ̃na patet excessu sophismatis. Eodez mõ probatur istud sophisma. q̃tũcuncꝫ ẽ aliquid si ipm ẽ bicubitum tm̃ est aliquid si ipm ẽ tricubitũ. pz bicubitum est aliquid si ipm ẽ bicubitũ. tricubitum est aliqd si ipm tricubitũ ⁊ sic de alijs: ꝗ q̃tumcuncꝫ ⁊c. Et patet p̃ma ps sophismatis. ¶ Secũda ps probatur. bicubitum ẽ aliquid si ipm est tricubitum. tricubitũ ẽ aliquid si ipm ẽ tricubitum ⁊ sic de alijs: ꝗ q̃tuncuncꝫ est aliquid si ipsum est bicubitum ⁊c. ¶ Tertio sic arguitur. bicubitũ ẽ aliqd si ipm est bicubitũ. tricubitum est aliquid si ipz ẽ tricubitum ⁊ sic de alis: ꝗ q̃tuncuncꝫ est aliquid si ipm ⁊c ¶ In oppositũ arguitur. Quãtũcuncꝫ ⁊c: ꝗ sub quacũcꝫ q̃titate ẽ aliquid si ipm ẽ bicubitũ. sub tanta est aliqd dũ ipm ẽ tricubitũ. sed hoc ẽ flm. Similr põt probari ⁊ improbari istõ. Ubicũcꝫ exn̄s ẽ aliquid si ipm ẽ rome. ibidem exn̄s ẽ aliqd si ipm ẽ parisi⁹: probat in hoc loco exn̄s ẽ aliquid si ipz ẽ rome. ⁊ in eodem loco exn̄s ẽ aliquid si ipm est parisius ⁊ sic de alijs locis ergo ⁊ cetera.

¶ In oppositum arguitur. Ubicuncꝫ exn̄s ⁊c: ꝗ in quocuncꝫ loco ẽ aliquid exn̄s rome. in eodem loco ẽ aliqd qõ existit pisi⁹. mõ hoc est flm. Silr põt ꝓbari ⁊ improbari istõ. q̃tiẽscuncꝫ currens ẽ aliquid si ipm ẽ ter currẽs totiens currens ẽ aliquid si ipm est bis currẽs. ¶ Probatur qꝛ semel currẽs est aliquid si ipm ẽ bis currens. ⁊ etiã semel currens ẽ aliquid si ẽ ter currens ⁊ sic de alijs: ergo ⁊c.

¶ In oppositũ arguitur qꝛ si sophisma eẽt verũ sequeretur ꝙ q̃cũcꝫ esset currens bis eẽt currẽs ter: ⁊ ꝙ totiẽs currẽt bis currens sicut ter currens Eodẽm⁰ ponit istud. qualitercũcꝫ faciens ẽ aliquid si ipm ẽ bene faciens. taliter faciẽs est aliquid si ipm ẽ malefaciens.

¶ Ad omia p̃dicta sophismata est aduertenduũ ꝙ eodẽ⁰ soluunt. Ad p̃mum hz duplicẽ sensũ. vnũ ꝙ fiat pũctuatio inter li qualecuncꝫ. ⁊ residuum sequẽs. ¶ Secundom⁰ ꝙ ñ fiat talis punctuatio. ⁊ secũdũ hoc sophisma dr̃ hr̃e sensum cõpositũ vel diuisum. ¶ Primo⁰ sẽsus sophismatis ẽ qualecũcꝫ. i. q̃lencũcꝫ qualitat ẽ hñs. punctua ibi. est aliquid si ipm ẽ album. tale. i. talem qualitatem hñs. pũctua ibi iterum/est aliqd si ipm est nigꝫ. ⁊ ille sẽsus ẽ verus. Si secundom⁰ sophisma significat ꝙ sub quacuncꝫ qualitate est aliqd dũ ipm est albuz. sub eadem est aliqd si ipm est nigrum. et hoc est flm. Et scdm hoc rões soluuntur. Eodemmodo dicitur ad alia sophismata Et hec de prima parte huius tractatus.

i Sta est secunda pars huius tractatus in qua magister Albertus de saxonia tractat sophismata difficultatem habentia rõne negationisvel terminoꝝ includentiũ negationẽ sicut sũt dictiões exclusiue. exceptiue. ⁊ iste dictiones differt/ aliud: non idem ⁊ plures tales. Et primo ponenda sunt sophismata ortum habentia ratione huius verbi nego. Ad cui⁹ euidẽtiaz est prio notandum ꝙ hoc verbum nego vel negare significat actũ positiuum scz negatiue rn̄dere nõ includẽs ĩ suo p se intellectu negatõem. Et iõ nõ seqꝫ sortes n̄ ꝓcedit deũ eẽ: ꝗ sortes negat deũ esse qꝛ prima ẽ negatiua ⁊ nichil põit. ⁊ secunda est affirmatiua ⁊ aliqd ponit: Et ideo vlterius dico ꝙ hoc ꝟbũ nego nõ confũdit terminũ sequẽtem se

distributiue mobiliter.quia si sic hoc
eēt rōne negatiōis īclusē ī ei⁹ pse ītel
lectu.mō hoc ē fm.ꝛ iō nō seqtur. sor
tes negat ppōem.ꝯ sortes negat istaz
ppōem.sed bene sequitur econtra.Si
chilomin⁹ tñ benedicim⁹ q̄ hoc verbū
nego vel negare significat negatiue
respondere que negatiua rñsio exer=
cetur p hanc dictionē nō dicēdo ñ est
ita.ꝛ iō ista neꝯ non dr̄ ne° exercita.

Sophisma .i. est istud.Mega=
tuz esse animal
est verū.posito q̄ negetur ista propo
sitio deum esse animal.

¶ Probatur sophisma.Hoc ē verum
demonstrato deū eē:hoc ē negatuz eē
animal:ergo negatū eē aīal ē verum.
¶ Improbatur sophisma qꝛ negatum
eē aīal est vnum dictum cui corrñdet
ista ppō negatum ē aīal.mō de nul=
lo dicto ē verificabile li verum vel li
falsum nisi ex eo q̄ de ppōe sibi cor=
respondente ē verificabile li verū vel
li fm.sed de ista propōne negatum ē
aīal nō ē verificabile li verum:ꝯ nec
de ei⁹ dicto scz negatum eē aīal veri=
ficabatur li verū p ōñs fm est nega=
tum esse animal est verum.
¶ Ad sophisma respondetur q̄ li ne=
gatū pōt esse ncti casus vel accusatiui
si primom° est veruz.quia significat q̄
aliq̄d qd ē negatum eē aīal ē verum
ꝛ hoc est verum sicut pbauit pma rō
Si aūt secūdo° sic est fm.nā fm hoc
subiectū sophismatis ē hoc totale di=
ctū.negatum esse aīal ꝛ tale dictum
non est verum sicut pbat scda ratio.
Aliter dr̄ q̄ li negatum pōt cōstrui cū
hoc verbo ē vel cū hoc īfinitiuo esse.
Si primomō sic ē sensus sophismatis
qd est negatum eē aīal ē verū.ꝛ ī hoc
sensu sophisma est verum sicut pbat
prima rō.qꝛ deū esse ē negatū eē aīal
ꝛ deū esse est verū.Si secūdo° sic so=
phisma est fm sicut probauit scda rō
qꝛ in illo sensu li verum enūciatur de
dicto huius propōnis negatum esse
aīal.ꝛ sic significat q̄ hec ppositio sit
vera negatū ē aīal.modo hoc est fm
ꝛ fm hoc sophisma est falsum.Et per
hoc soluuntur rationes.

Sophisma.ii. est istud.Tu nō
potes vere ne=
gare te non esse asinum.

¶ Probatur sophisma.Tu non potes
vere negare necessariū sed te non eē
asinum est necessariū:ꝯ tu non potes
vere negare te nō esse asinum.¶ Se=
cūdo sic arguitur.si tu posses vere ne
gare te nō eē asinum tūc tu possesve
re cōcedere te eē asinuz.mō hoc ē fal=
sum.pbatur ꝛña.nā iste cōtradicunt
tu es asinus tu nō es asin⁹:sed qui p̄t
vere negare vnū ꝯdictorium p̄t vere
ꝛcedere reliquum:ꝯ si tu posses vere
negare te nō eē asinum tu posses ve=
re ꝛcedere te esse asinum qd ē ei⁹ ꝯdi
ctorium.falsitas ꝛñtis pz.nullū īpos=
sibile posses vere concedere sed te eē
asinum est īpossibile:ꝯ te eē asinuz tu
non posses vere concedere
¶ Improbatur sophisma tu nō potes
vere negare te non eē asinū:ꝯ tu non
potes vere negare q̄ tu non es asin⁹
ꝛ ita non potesvere negare q̄ non sis
asin⁹.ꝛ si sic nō potesvere negare qui
sis asin⁹.ꝛ ita sequitur q̄ tu es asinus
¶ Secūdo sic arguitur.ꝯdictoriuz so=
phismatis ē verū:ꝯ sophisma est fm
ꝛña tz.añs pbatur.nā ei⁹ ꝯdictorium
est tu potes vere negare te nō eē asi=
num ꝛ hoc ē verū.qꝛ vere ita est q̄ po
tes vere negare te nō esse asinū cum
in libera tua voluntate sit concedere
vel negare istam tu non es asinus
¶ Ad sophisma rñdetur q̄ li vere p̄t
deteriare hoc verbū p̄t ꝛ sic negat so
phisma.ꝛ hoc pbat scda rō iam facta
in oppōitum ꝛ nō pl⁹.vel li vere pōt
deteriare hoc ꝟbū negare ꝛ sic sēs⁹ so
phismatis ē q̄ tu nō potes ꝟe rñdere
negando istā ppōem tu nō es asinus
ꝛ hoc ē verū sicut pbāt due pme rōes
Tunc ad aliazvilz ad pmā ī oppositū
factā rñdetnr cōcedēdo ꝛñaz ꝛ qñ di=
cit.tu nō potes vere negare q̄ tu nō
sis asin⁹.ꝯ nō potes vere negare q̄ ñ
sis asin⁹ ꝛceditur.ꝛ qñ dr̄ tu nō potes

ve negare q̃ tu non sis asinus:g̃ non potes vere negare q̃n sis asinus.nego hanc ꝓñam ⁊ cã ẽ.qr añs ẽ ꝓpõ mẽ negatiua et ꝓñs est ꝓpõ affirmatiua denotans q̃ tu nõ potes ve negare aliq̃d nisi sis asinus. lz forte sit ꝓpõ aduersatiua de q̃bus quidẽ aduersatis dicebatur in p̃ma pte huius tractat⁹ in p̃mo sophismate. Infita sunt finita

¶ Nunc restat ponere sophismata hñtia difficultatẽ rõe illius ne°nis non

Sophisma.iiii. est istud quod nõ est.ẽ. ¶ Probatur. Demonstrata ista negatõe non tunc hec est vera hoc est. Tunc sic hoc est h° ẽ quod nõ ẽ g̃ q̃d nõ ẽ est discursus est bon⁹ maior ẽ vera ⁊ minor pz h° ẽ nõ:g̃ hoc ẽ q̃d ẽ nõ. g̃ q̃d ẽ nõ est. ¶ Secundo sic arguit.q̃d ẽ nõ ẽ: g̃ q̃d nõ est:ẽ ꝓña tz.añs ptz. omis negatio est ens.sz q̃d ẽ nõ:est negatio.g̃ q̃d ẽ ñ est.discursus est bon⁹ qr in darij:g̃ ⁊c. ¶ In oppõitũ arguitur.nã seq̃t q̃d nõ est.ẽ:g̃ q̃d nõ est ens ẽ ens.mõ h° ẽ fl̃z ¶ Ad sophisma rñdetur q̃ lỹ nõ p̃t tenere materialr vel significatiue.si primo° sophisma estvez. si scdo° sophisma est falsum.⁊ fm hoc soluunt rões

Sophisma v. est istud Non aliquid estvl homo est asin⁹ ẽ ꝓpõ disiũctia. Probat.oĩs illa ꝓpõ est disiũctia q̃ ꝓponit ex duabus cathegoricis mediãte illa ꝓiunctõe disiunctia vl:sz sophis.ẽ hmõi:g̃ est ꝓpõ disiunctiua.vl sic meli⁹.sz ista propõ nõ aliq̃d ẽvl hõ ẽ asi⁹ ꝓpõit ex duab⁹ cathegoricis:g̃ ista ẽ ꝓpõ disiũctia ¶ Improbatur sophisma nõ aliq̃d est vel hõ est asinus ẽ ꝓpõ disiũctia.sz hõ ẽ asin⁹ nõ ẽ ꝓpõ disiũctia:g̃ nõ aliq̃d ẽ est ꝓpõ disiunctia. ꝓña tz a destructione vni⁹ ptis ad aliã pt̃:fl̃itas ꝓñtis pz de se. Scdo sic arguitur.nã seq̃t ñ aliq̃d est vl hõ ẽ asin⁹ ẽ ꝓpõ disiunctiua g̃ nihil est vl hõ ẽ asin⁹ ẽ ꝓpõ disiũctiua sz h° ẽ falsuz:g̃ ⁊c.ꝓña tz eo q̃ ñ aliq̃d ⁊ nichil equipolent.sz fl̃itas ꝓñtis ꝓbatur.nã ista nihil est vel hõ ẽ asin⁹ ẽ vna ꝓpõ disiũctiua cuius tã p̃ma ps ẽ fl̃a scz nihil ẽ q̃ scda scz hõ ẽ asinus est ꝓpõ disiunctiua. Tertio sic ꝑdictoriũ sophismatis ẽ vum:g̃ sophisma ẽ fl̃m.ꝓña tz añs ꝓbatur. nã ꝑdictoriuz sophismatis ẽ aliq̃d ẽ.vel hõ ẽ asin⁹ ẽ ꝓpõ disiunctiua ⁊ h° ẽ vũ.qr ly aliq̃d est vl̃:hõ ẽ asin⁹:ẽ ꝓpositõ ꝓposita ex duabus cathegoricis mediãte ista coniunctione vel.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ip̃z potest capi ĩ sensu in quo ẽ ꝓpõ cathegorica de sbcto tñ disiũcto ⁊ sic sbm sopis.est hoc totũ nõ aliq̃d ẽ vl hõ ẽ asin⁹.⁊ predicatũ ẽ ly ꝓpõ disiũctiua ⁊ ĩ hoc sensu sophisma est vez vt ꝓbat p̃ma rõ nec ꝑ istũ sensuz vadũt alie tres rationes.scdo modo p̃t capi sophis. in sensu in quo ẽ disiunctia cui⁹ secũda ps est ista hõ ẽ asinus est ꝓpositio disiunctiua.⁊ p̃ma pars est nõ aliq̃d est ⁊ in illo sensu sophisma ẽ fl̃m eo q̃ sic est vna disiũctiua cui⁹ ãbe ptes sunt fl̃e. ⁊ hoc ꝓbãt alie tres rões.nec sic cõtradictoria sophismatis est ista.aliquid ẽ ⁊c.sicut data est.qr sunt ambe affirmatiue disiunctiue ⁊ sunt ãbe false. Sed sic capiendo sophisma ꝑdictoria ipsius est vna copulatiua composita ex cathegoricis ꝑdicentibus cathegoric⁄ illius disiũctiue.nec tunc illa negatio nõ ĩ dicta ꝓpõe ferreret supra totã ꝓpõem.⁊ nõ supra eius primam partẽ.

Sophisma vi est istud. Non aliquid est vel tu es homo. ¶ Probatur sophisma sic Huius disiũctiue alt̃a ps ẽ va. scz tu es hõ:g̃ ip̃a ẽ vera qr ad vitatem disiunctiue sufficit alteram pt̃ esse verã ¶ Improbatur sophisma ꝓtradictoria eius est va.s.ista aliquid est vel tu es homo g̃ prima est falsa.

¶ Ad sophis.rñdet q̃ ista negatõ ñ p̃t cadere s̃ totã ꝓpõz sequentem ⁊ sic significat q̃ nõ ẽ ita q̃ aliq̃d ẽ vel tu es hõ.⁊ sic sophis.est fl̃m.vl p̃t cadere solũ supra ly aliq̃d ⁊ sic ẽ sensus nihil est vel tu es homo et sic ẽ verum vt probat prima ratio.qr altera ei⁹ ps est ve

ra scz tu es homo. nec sic contradicto rium sophismatis est aliud est vel tu es hō:sz ista aliud est ⁊ tu non es hō: ⁊ illa est falsa qr est vna copulatia cu ius vna ps ē falsa.hoc solet dici sb alis verbis q̃ in sophismate potest esse disiunctio negatōisvl negatio disiunctionis.pmomō sophisma est verum qr ē vna disiunctiua ī q̃ disiungit vna negatiua ab alia affirmariua. ¶Secundo modo sophisma est falsum.nā tunc negatio fertur supra disiunctionem et sic significat quantum hec nō est ista sicut ista significat aliquid est vel tu es homo.

Sophisma.vii.

Est istud Non aliquid est et tu es asinus. ¶Probatur sophisma eius contradictoria est falsa: scilz aliquid est et tu es asinus.

¶Improbatur sophisma. naz sequit non aliquid est ⁊ tu es asinus:g̃ tu es asinus ꝓns est falsum patet ꝓna a tota copulatiua ad quanlibz eius prez. ¶Ad sophisma respondetur q̃ ī ipso negatio pōt ferri ad hoc verbum est vel ad notam copulationi. primo modo est copulatiua cuius partes sunt iste.non aliquid.i.nichil est et tu es asinus.⁊ sic est copulatio negationis. id est ꝓpositionis negatiue cum affirmatiua.⁊ sic est falsa:q̃a est vna copulatiua cuius vtraq̃ ps est falsa.¶Secundo° dicit esse negatio copulationis.et tunc denotatur nō esse ita sicut hec significat. aliq̃d est ⁊ tu es asinus ⁊ hoc est veruz.⁊ sic eq̃polz huic.nihil est vel tu non es asinus.⁊ hec ē vera: q̃a altera eius pars est vera.Et ꝓm h° rōnes non procedunt: q̃a si sophisma intelligatur q̃ in eo sit negatio copla tionis.sic non sibi contradicit ista. aliquid est ⁊ tu es asinus:q̃a vtraq̃ ē affirmatiua cum nota copulationis affirmetur ī vtraq̃.⁊ etiā vtraq̃ ē falsa Sed vt sic contradictoria eius ē ista non non aliquid est ⁊ tu es asin°. ꝓm q̃ prima negatio refertur ad notā copulationis et non supra primam partem illius propositionis.⁊ hec equipolet huic disiunctiue. aliquid est vel tu non es asinus:et hec est vera:quia est vna disiunctiua cuius vtraq̃ pars est vera. Si autem sophisma intelligat secundū q̃ in eo est negatio copulationis.sic non sequitur non aliquid ē ⁊ tu es asinus:g̃ tu es asinus. propter hoc q̃ vt sic equipolet negatie:scilicet isti.nichil est vel tu non es asinus. ad quam sicut claruz est de se nō sequit ista.tu es asinus. Nec si ista. non aliquid est et tu es asinus ē copulatiua sed disiunctiua.

Sophisma.viii.

est istud Non sortes currit vel non currit.¶Probatur sophisma posito q̃ sortes non currat:sic.Huius disiunctiue altera pars est vera:scilicet ista.sortes nō currit: ergo tota disiunctiua est vera. ¶Improbatur sophisma.Sua contradictoria est vera. scz sortes currit vel non currit: ergo sophisma falsum¶Secundo sic.nam sequitur nō sortes currit vel non currit:ergo sortes currit.consequēs ē falsum per casum:ergo ⁊ añs.ꝓna patet quia ex opposito consequētis sequit oppositū añtis.sequitur enī sortes nō currit: g̃ sortes currit vel non currit quia q̃libet cathegorica infert disiunctiuaz cuius ipsa est pars:sed ista sortes currit vel non currit opponit isti non sortes currit vel non currit.

¶Ad sophisma respondetur q̃ negatio in isto primo loco posita potest negare verbum vel notam disiunctiōis Si neget verbum sophisma est verū qr altera pars est vera. Si neget notam disiunctionis sophisma ē falsum et impossibile:quia denotatur hāc nō esse veraz.sortes currit vel non currit modo hoc est falsum:quia hec est necessaria. sortes currit vel non currit cum sit disiunctiua composita ex partibus ab inuicem contradicentibus ¶Scōz hoc dico q̃ si in sophismate negatio disiunctionis sophisma nō est disiunctiua affirmatiua:sed equ

positione disiunctiua affirmatiua nõ tñ in ppõe disiunctiua negatiua.
¶ Ad alias duas rationes sic̃ rñdeat. ¶ Ad primas dicitur q̃ si negatio p̃ma neget verbũ sic iste ppões. sors currit vel nõ currit non sortes currit vel non curit nõ contradicũt: qr vtraq̃ ipsarum est affirmatia: q̃a formale scz nota disiũctionis in vtraq̃ affirmatur. ¶ Ad aliam dicendus est q̃ si prima negatio ferat ad vbũ ista ꝓña nõvz. nõ sortes currit vel nõ currit: g̃ sortes currit. Nec ex opposito ꝓñtis sfertur oppositũ añtis. Et qñ dr sors ñ currit: g̃ sortes currit vel non currit. dicendum ē q̃ verũ est: sz illud nõ est oppositũ añtis. Nam iste sũt vere sortes currit vel sortes nõ currit: et non sortes currit vel non currit: ꝓm q̃ prima negatio fertur ad verbũ ⁊ non ad totam propõem sequentẽ illam negationem non.

Sophisma. ix.

est istud. Non aliquis homo currit si aliquod anial currrit ¶ Probatur q̃ hec ꝓditiõalis ē fl̃a. aliq̃s hõ currit si aliqd̃ anial currit: g̃ sua contradictoria ē vera scz ista. non aliquis hõ currit si aliqd̃ animal curit. ¶ Improbatur sic. Nõ aliq̃s hõ currit si aliqd̃ aial currit: g̃ nullus hõ currit si aliqd̃ aial currit. mõ hoc ē falsum. ꝓbatur ꝓña eo q̃ nõ aliq̃s ⁊ nullus eq̃polent. ¶ Ad sophisma dicẽdum ē q̃ in ipso ista negatio non p̃t cadere supra totã ppõez sequẽtẽ. vel solũ supra primã ptẽ eiꝰ. hoc ē dictu sub aliq̃bꝰ verbis q̃ in sophismate p̃t eẽ negaᵒ ꝓditiõis vel conditio negatõis. ⁊ ista sũt verba antiquoꝝ sophistaꝝ. prio mõ sophisma significat tm̃ q̃tuz hec. non ē ita sicut hec significat. aliquis hõ currit si aliqd̃ animal currit. ⁊ sic sophisma ē verũ. Secũdomᵒ sophisma significat tm̃ q̃tũ hec. si aliqd̃ animal currit ñ aliquis hõ currit. ⁊ sic sophisma ē fl̃m. i prio sensu sophisma non eq̃polet huic. nullus hõ currit si aliqd̃ aial currit. eo q̃ i illo sensu negaᵒ cadit supra formale ppõis: scz supra notã cõditõis. sz i scdo sensu bñ eq̃polet huic eo q̃ negatio tũc cadit solũ supra vnã ptẽ dicte ppõis. ⁊ ꝓm hoc rões vadũt vijs suis. ¶ Sed diceres q̃ ē hec propõ non aliq̃s hõ currit si aliqd̃ aial currit inquãtũ negatio cadit supra notaz conditiõis põt dici q̃ ē cõditiõalis et vltertus q̃ est negatia. Sed diceres si sic videtur q̃ nõ sit vera eo q̃ añs põt esse verũ sine ꝓñte. mõ ad veritatem cõditiõalis req̃ritur q̃ añs nõ sit vera sine ꝓñte. Rñdet q̃ hoc ĩtelligit de cõditionali affirmatia. mõ ista ē negatiua. non aliq̃s hõ ⁊c. ⁊ sic̃ ĩtetelligũt alie regule date de conditionalibus.

Sophisma. x.

est istud. Aliqua causa homo non est hõ. ¶ Probatur sic. nõ oi cã hõ est hõ: g̃ aliq̃ cã hõ nõ ē hõ. ꝓñtia tz p regulam eq̃pollẽtiaꝝ. añs pz: qr nõ p formã equi q̃ ē causa hõ ē hõ: g̃ nõ p oez causam hõ est hõ: g̃ nõ ois cã hõ ē hõ. ¶ Improbatur qr si aliq̃ cã hõ non est hõ sit illa cã a. tunc a cã hõ non ē hõ g̃ per a cãm hõ non est hõ: g̃ a est cã q̃ hõ nõ est hõ: g̃ hõ nõ est hõ qd̃ ē fl̃m. ꝓñtia ꝓbatur posita cã ponit effectꝰ illiꝰ cuiꝰ est cã: g̃ si a sit tã q̃ hõ nõ est hõ. ⁊ qr a cã ē sequit effectũ eiꝰ eẽ scz hoiem non esse hominez
¶ Ad sophisma rñdetur q̃ in ipo põt denotari cãlitas negationis vel negatio causalitatis. ista sũt vba antiq̃rum sophistaꝝ et sensus eorũ ē iste q̃ per sophisma põt denotari q̃ aliqua est cã que est causa essendi hõis non esse hoiez. ⁊ sic denotat cãlitas negationis. ⁊ sic sophisma est fl̃m: vel põt denotari q̃ aliq̃ est causa que non est causa essendi hominem non eẽ hoiez. ⁊ sic dicitur denoiari negatio cãlitatis et sic sophisma ē veruz et ꝓz hoc rões procedunt aliquo modo.

Sophisma. xi.

est istud. Omis homo aliquod aial non ē. ¶ Probatur: qr sortes aliquod animal non ē: quia sortes anial plato non est. et plato aliquod anial

non est:qr plato aīal sortes nō est ⁊ sic de aliis:g ⁊c.¶ Secundo sic.oīs homo non omne aīal est:g oīs hō aliqd aīal non est.añs est vex:g ⁊ ꝯñe .ꝯña patz: qr non oē aīmal ⁊ aliqd aīal non equipolent.¶ Inoppositū arguitur.omnis homo ⁊c.ergo nullus homo aliquod aīal est.ꝯñs est flm g ⁊ añs.ꝯña tz: q̃a negatio postposita equipolet suo contrario.¶ Secundo sic. Maz seqtur oīs hō aliqd aīal est:g nullū aīal homo ē ꝯñs est flm g ⁊ añs.ꝯña tz per cōuersionē vlis negatiue qualis ē ꝓpō añs ī ꝓpōnē vlem negatiuā.Si autē dicatur q̃ ista.oīs hō aliquod aīal non est non debeat sic cōuerti:sed sic.oē animal aliqs hō nō ē ꝓbatur q̃ illa ꝯuersio non vz.Nam posito q̃ nō esset nisi vnus hō de oībus hoīb⁹.tūc añs esset verū ꝑ aduersariū.et ꝯñs flm:scilicet oē aīal aliqs hō non est:qr de aliq̃ homine falsuz ē dicere q̃ ipe nō eēt animal.Et posset bene capi in alijs terminis sine aliquo casu:qr ista omnis sol aliquis planeta non ē.nō cōuertitur in istam.omis planeta sol non ē: quia tunc sol nō eēt eo q̃ est planeta. ¶ Tertio sic arguitur.eius contraria est vera:g ipsa est fla.ꝯña tz eo q̃ cōtrarie non possunt simul eē vere.añs patet:qr eius cōtraria est.oīs hō aliquod aīal est.⁊ illa est vera.¶ Quarto sic arguitur.cōtradictoria ei⁹ ē vera g ipsa est falsa.ꝯñtia tz quia īpossibile est contradictoria sil esse vera. añs patet.nā ei⁹ cōtradictoria est.aliquis hō aliquod aīal est.⁊ illa est vera.¶ Quīto arguitur.oīs homo animal non ē:g omis homo hoc aīal non est.⁊ omis homo illud aīal nō est ⁊ sic de alijs.ꝯñs est falsum.ꝯñtia probat eo q̃ arguitur ab isto termio aīal stā te confuse et distributiue ad eius singularia.Sed q̃ ille terminus aīal stet confuse et distributiue ptz.nā dictus termin⁹ negatur de hoc terio homo postq̃ sophisma est ꝓpō negatiua sz quicquid negatio negat:negat confuse et distributiue.

¶ Responde tur ad sophisma q̃ iōz ē verum flm q̃ li aīal se tz ex pte p̄dicati.si enī se teneret ex pte subiecti esset negatiua flm q̃ est oīo verū vl fal sum significās sicut iste termin⁹ animal se tenet a pte predicati:sic sophisma est verum eo q̃ iste termin⁹ aīal stat confuse tantum:quia negatio sequens non habet vim supra ipsum qr negatio non agit ante se sed retro se= ¶ Ad rōnes. ¶ Ad primam negatur ꝯñtia.et qñ dicitur negatio postposita facit cōtraria eqpollere:cōceditur sed dicitur q̃ ista non sūt ꝯtraria.oīs homo aīal est.⁊ omis homo aīal nō ē Et lz ambe sint vles vtroq̃ termino participantes ⁊ vna sit affirmatiua et alia negatia :tamē adhuc deficit vna alia conditio requisita ad cōtrarietatem ꝓpositionū videlz q̃ idē terminus qui in vna stat immobiliter q̃ in alia stet mobiliter.modo hoc deficit hic ō isto termino aīal.nam in vtraq̃ stat immobiliter.Sed diceres que est contraria ipsius.omnis hō animal ē. Rñdetur q̃ ista omis hō non aīal est.et illa bñ equipolet huic nullus homo animal est.Alteri⁹ diceres que est ergo contraria hui⁹ oīs hō animal nō ē dico q̃ ista.omnis homo omne aīal est vel saltem eqpolet sue contrarie Unde li animal in vna stat mobiliter et in alia immobiliter.¶ Ad secundaz negatur q̃ ista.omnis homo animal non est debeat conuerti in istam.nullum aīmal homo ē.etiā dico q̃ nō debet conuerti in istam.omne aīal aliquis homo non ē:sicuc ꝓbatū ē. Sed dico q̃ debet cōuerti in vnā pticularē negatiuā:videlz in istam.aliquod aīal nō est hō. Sed diceres cōtra.oīs ꝓpō negatiua vlis debet conuerti in vlem negatiuā.Dico q̃ verum ē de ꝓpositionib⁹ vlibus negatiuis in quibus predicatū ē ita bñ distributum sicē subiectū que vocātur vles negatie de mō loquendi cōsueto:tñ hoc nō oportet de ꝓpōib⁹ vlibus de mō loquendi incōsueto negatiuis in q̃b⁹ predi=

catum distribuibile non distribuitur ⁊ de numero taliuz ē sophisma propositū. Sed diceres videtur q̃ vtiq̃.oīs ꝓ positio vlis negatiua debeat conuerti simplr.naz oīs ꝓpō vlis potest esse maior in cesare in primo° secunde figure.et quia talis modus reducit ad celarent p cōuersionē maiorꝭ simplr ergo sequitur oēm ꝓpōem vlēz negatiuā esse cōuertendaz simplr. Rñdet negando q̃ vlis negatiua in qua p̄dicatum distribuibile nō distribuit possit esse maior in cesare. Unde ad hoc q̃ conclusio sequat oz q̃ p̄dicatū maioris stet confuse et distributīe. Unde supposito q̃ null' homo sit in rerum natura nisi sortes.iste p̄misse sunt vere. oīs homo aliquod aīal non est oē risibile aliquod anīal est. Ex istis non sequitur aliqua ꝛclusio facta ex extremitatibus p̄missaruz:quia non sequitur q̃ aliquod risibile non est hō. nec sequitur q̃ aliquod risibile homo nō est quia vtraq̃ p̄missarū ē vera. ⁊ q̄libet illarū conclusionū ē falsa. Tñ in tertia figura vt ī felaptō potest hmōi vniuersalis esse maior in qua predicatum stat confuse tñ ad conclusionem ī qua p̄dicatū stat particulariter. Unde bene sequitur oīnis homo aliqd̄ animal nō ē.omis homo aliquod risibile est: ꝯ aliqd̄ risibile anīal non est Hec hic possunt p̄misse esse vere sine cōclusione si formetur.et iste syllogismus non reducit ad ferio.p conuersionē maioris simplr sz p ꝛuersionem minoris p accñs Ex dictꝭ tñ p̄missis nō seq̄tur hec ꝛcio.aliqd̄ risibile nō ē animal:q̄ illa est falsa p̄missis exñtibus veris.Similr in syllogismo expositorio in tertia figura ex maiore negatiua in qua p̄dicatum nō distribuit in minore affirmatiua sequitur bñ conclusio negatiua etiā de p̄dicato nō distributo: sz nō negatīa de p̄dicato distributo.verbi grā sequitur enī bñ sortes aīal non ē.sortes homo ē: ꝯ homo aīal nō est sed nō seq̄t hec conclusio ꝯ homo nō est animal. ¶ Ad tertiam negatur añs.et ratio negationis patet in solutione prime rationis. ¶ Ad quartam nego añs. et q̄ñ dicit. aliq̄s homo aliquod aīal est.est eius contradictoria hoc negatur. Et causa ē quia in contradictoriis terminus distribuibilis stans in vna mobiliter debet stare in alia immobiliter.modo sic non est hic quia iste terminus aīal stat in vtraq̃ īmobiliter. Sed diceres q̄ est ergo sua contradictoria. Rñdetur q̃ ista.aliquis homo oē anīal est.vel saltem equiualens sue contradictorie: modo illa est falsa. ¶ Ad quintam negatur ꝯña.⁊ q̄ñ ꝛ iste termī' aīal ⁊c. negat de isto subiecto hō concedit sz non distributiue. Et q̄ñ ꝛ quicq̄d negat hoc negat distributiue verū est si hoc sequatur negationem.si autem p̄cedat hoc non oportet.

¶ Nunc in hac parte postq̃ magister Albertus posuit sophismata de negatiōe negante.ꝯnter ponit sophismata de negatōe infinitante.

Sophisma.xii est istud. Sortes vidz non hominē posito casu q̃ sortes simul equū et hominem videat. ¶ Probatur sophisma. sortes videt equum equus est non homo: ergo videt non hominem. ¶ Secundo sic arguitur non homo videtur a sorte: ergo sortes videt non hominem.ꝯntia tz añs probat h° videtur a sorte demonstrando equuz hoc est non homo:ꝯ nō homo videtur a sorte. ¶ Tertio sic arguitur sors videt aliquid quod non est homo:quia videt equum: ꝯ sortes videt non hominem. ¶ Improbatur sophis.sors videt non hominem:ꝯ sortes videt non hominem. consequens est falsum.cōsequentia tenet per illam regulam aristotelis positaz in secundo perihermenias. ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiuaz ⁊c.vz ꝯña quia ī sophismate poit negatio infinitans ¶ Anteq̃ rñdeatur ad sophisma est sciendum incidētaliter q̃ t̄minus pri

uatiuus et terminus infinitus et terminus negatus se habent per ordinē sic q̃ de quocunq̃ affirmatur termin⁹ p̃ uatiuus de eodez affirmat̃ terminus infinit⁹ ⁊ nō ecōtra. Sequtur enī iste ē iniustus: ꝯ iste ē nō iustus. ⁊ nō sequitur econtra. qz bñ lapis ē non iustus ⁊ tñ non est iniustus. Sikr de quocūq̃ affirmatur termin⁹ infinit⁹ de eodez negat̃ terminus finitus ⁊ non ecōtra Sequitur enī iste ē nō iust⁹. ꝯ iste nō est iustus. nō tñ econtra. qz prīa est negatiua que de forma nichil ponit. et secūda est affirmatiua. ⁊ p ꝓñs nō sequtur iste nō est iustus: ꝯ iste ē nō iust⁹. Et sic terminus priuatiu⁹ est inferior ad terminū infinitū. ⁊ etiā terminus infinit⁹ est inferior ad negationē termini finiti. Unde tam ad affirmatiuā de predicato infinito q̃ ad affirmatiuam de predicato priuatio sp̃ seq̃t̃ negatiua de predicato finito. ⁊ non sp̃ sequitur ecōtra. ⁊ hᵒ vult arⁱ. secūdo pihermenias. Isto viso respōdet̃ ad sophisma. q̃ ipsum est verum.

¶ Ad rōes. ¶ Ad primam aliqui dicūt q̃ regula debz ītelligi cū ⁊bo substantiuo de pñti ⁊ non cū verbo adiectiuo. nec etiā cū ⁊bo substantīo de p̃terito vel futuro. et in terminis absolutis et nō respectiuis. Uñ nō seq̃tur sortes videt nō iustū: ꝯ nō videt iustū Sikr non seq̃tur. sors fuit iust⁹: ꝯ sors nō fuit nō iust⁹. nec seq̃tur sors erit non iustus: ꝯ sors nō erit iust⁹. Similiter nō seq̃tur hoc ē nō duplū: ꝯ hoc nō est duplū: qz idem respectu diuersorū bene est duplū ⁊ nō duplū. Uerū tamen mihi apparet q̃ gñaliter in absolutis et sikr de recto ab affirmātiua de p̃dicato infinito etiā vbi totū predicatū est terminus infinitus. ⁊ etiā ab affirmatiua de p̃dicato finito ad negatiuā de p̃dicato infinito si tunc ps predicati sit terminus īfinit⁹ q̃nq̃ non tz hmōi ꝓña. ¶ Per hoc pz ad instantiam q̃ dicitur cuz verbis adiectiuis. nō ē seq̃tur tu vides non iustū: ꝯ ñ vides iustum. nec hic arguitur ad affirmātīa de p̃dicato infito ⁊c. qz ī statu vides non iustū nō p̃dicat̃ termin⁹ infinit⁹: sz hᵒ totū vidēs nō iustum. Ad pz resoluē do dictam ꝓpōem in istā. tu es vidēs non iustum et illud totū non est terīnus infinitus lz bñ altera ei⁹ ps sit infinita. ¶ Ad aliam instantiā dicitur q̃ cū verbo substantiuo de p̃terito et futuro est bona ꝓña ab affirmatiua ⁊c. et etiam ab affirmatiua de p̃dicato finito ad negatiuaz de p̃dicato infinito addendo in ꝓñte aduerbiū tp̃is determinans tempus cōsignificatū per verbum ad determīatū tempus: scz ad tēpus cū quo verificatur añs. verbi grā bene enī sequitur sortes fuit nō iust⁹ ꝯ tunc non fuit iustus. Sikr bñ sequitur sortes fuit iustus: ergo sortes tūc non fuit nō iust⁹ sed sine tali determinatione tp̃is nō sequitur. nō enī seq̃t̃ sortes fuit non iustus ergo sortes nō fuit iustus. Illud aūt quod illi dicunt est consonum sententie aristotelis. Aliter ergo respondetur q̃ñ dr sortes videt non hoīez: ꝯ sortes non vidz hominem. negatur ꝓñtia. Et dicitur q̃ regula intelligitur quando arguitur ab affirmatiua de predicato infinito sic q̃ totum p̃dicatū est infinitum vel infinitatum. ⁊ sic non est in proposito quia ly hominem manet finitatum Aliter potest dici q̃ illa regula nō tenet in illis de obliquo sicut est in proposito. non enī sequit̃. iste canis est nō clerici: ergo iste canis non ē clerici. qz añs in casu pōt esse verum ⁊ ꝓñs fkz posito enī q̃ clericus et rustic⁹ simul habeant vnum canē añs est verum ⁊ ꝓñs falsum.

Sophisma.xiiii.

Est istud Chimera est non homo. ¶ Probatur sophisma sic. Chimera non est homo: ergo chimera est non hō. añs patz de se ꝓña ptz per illam regulam. a negatīa de p̃dicato finito ad affirmatiuam de p̃dicato infinito est bona ꝓña. mō sic arguitur ī ꝓposito. ¶ Secundo sic arguit̃. homo et non hō sunt contradictoria: sed de

quoꝫ termio est verificabile alterum illoꝫ contradictorioruꝫ:ꝯ chimera vt est hõ vel non hõ:sed non est hõ:ꝯ est non hõ. ¶ Improbatur. sophisma est propositio affirmatiua cui⁹ sbiectum pro nullo supponit:ꝯ est falsum.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ ipsuꝫ est falsum.

¶ Ad rõnes. ¶ Ad primam negatur ꝓña. Ad probationem dicit ꝙ illa regula non habet veritatem nisi vbi arguit a negatia de p̃dicato finito cũ constantia subiecti. et etiam in terminis singularibus.propter primuꝫ non sequit chimera nõ ē homo:ꝯ chimera est non homo:qꝛ iste terminus chimera pro nullo supponit. ¶ Propter secundũ non vꝫ ista ꝓñtia. isti non sunt hoies:ꝯ isti sunt nõ homies.nã demõstrato hoie ꝛ asino.añs ē verum ꝛ ꝓñs falsuꝫ. ¶ Ad secũdam bene cõceditur ꝙ de quocunꝫ termio supponẽte p aliquo verificatur alteꝫ contradictoriorum:sed quia iste termin⁹ chimera pro nullo supponit nec hec est vera chimera est homo.nec hec chimera ē non homo. Unde bene verum est ꝙ oñe quod est:est homo vel non homo.sed quia chimera non est:ideo nõ oportet ꝙ sit homo vel nõ homo. Et virtute isti⁹.omne quod est:est homo vel non homo.infertur ꝙ optie sequitur et formaliter.a non est b.a non est non b:ergo a non est. Sed cõtra dicere:tunc ex ambabus negatiuis aliquid sequitur. Ad hoc dico ꝙ nõ ē inconueniens medio variato penes finitum et infinitũ.ꝛ de hoc diffusi⁹ dictum est circa primum prioꝫ.

Sophisma.xiiii.

Est istõ Nullus non hõ est grammaticus. ¶ Probatur sophisma inductiue. nec iste non homo est grammaticus demonstrato equo.nec iste non hõ est grammaticus demonstrato cane et sic de alijs: ꝯ nullus nõ homo est grammaticus. ¶ Secundo sic.nullus non homo est homo grammaticus:ꝯ nullus non homo ē grammaticus. ꝓña tenet a parte in modo ad suum totuꝫ. ¶ Improbatur sophisma.nullus non homo est grammaticus:ergo omnis homo est grammaticus.ꝓñs ē falsuꝫ ꝓña pꝫ ex eo ꝙ nullus non et oĩs equipolent.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ip̃m est verum. Et qñ dicitur null⁹ nõ homo est grammaticus: ergo omnis homo est grammaticus:negatur ꝓñtia. et quãdo dicitur nullus non et omnis equipolent. Ad hoc dico ꝙ verum est quãdo illa negatio non est pure negans: sed quando illa negatio est infinitãs non oportet sicut est in ꝓposito

Sophisma.xv.

Est istud. Non homo est commune predicabile de oĩ homine.

¶ Probatur sophisma sic. Nullus homo est commune predicabile de omni homine: ergo non homo est commune predicabile ꝛc.ꝓñtia tenꝫ. eo ꝙ non homo et nullus homo equiualẽt añs patet:quia nec iste homo est commune predicabile de omni homine nec iste est cõmune predicabile de oĩ homine et sic de alijs. ¶ Secundo sic arguitur. Iste terminus homo est cõmune predicabile de omni homie: sꝫ iste terminus hõ est non hõ:ꝯ ꝛc.

¶ Improbatur sophisma. Non homo est commune predicabile de omni homine:ergo vere põt affirmari de oĩ homine.et per ꝓñs hec est concedẽda omnis homo est non hõ.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ in ipso potest esse negatio negans vel infinitans si negatio negans sophisma est verum eo ꝙ nullus homo est commune predicabile de omni homie Si negatio est infinitans. hoc est dupliciter.quia vel hoc totum non homo tenetur personaliter et sic sophisma est verum.eo ꝙ aliquid quod est non homo ē commune predicabile de omni homine sicut iste terminus homo. Si autẽ tenetur materialiter tunc sophisma ē falsuꝫ:qꝛ sensus ē ꝙ hꝰ nomen infinitũ non hõ est cõe p̃dicabile

de omni hoie.et p hoc soluũtur rões

Sophisma xvi. Est istud. Nemo est cõmune predicabile de oi homine.

¶ Probatur sic. Null' homo ẽ cõmune predicabile de oi homie: ergo neõ est cõmune ꝑdicabile de oi hoie. ꝓnia tz.qr idem est nemo et nullus homo.

¶ Improbatur sophisma.nã tunc ois homo esset nemo.

¶ Ad istud sophisma rñdetur ꝙ ly nemo potest capi prout ẽ terminus infinitus vel oratio infinita ita ꝙ implicite sint due dictiones includentes hoc signũ nullus ⁊ hũc terminũ hõ. In ꝑmo sensu adhuc est multiplex eo ꝙ est terminus nemo potest capi materialiter vl ꝑsonalr.si materialiter sophisma est flm:qr denotat ꝙ ly nemo sit cõe ꝑdicabile de oi homie.⁊ h° est flz Si vo teneatur ꝑsonaliter sic sophisma est vũ:qr tũc denotat ꝙ aliqd qd ẽ nemo sit cõe ꝑdicabile de oi homie ⁊ hoc est vez. Nã hoc gen' aial est nemo:qr est nõ homo:qa ẽ null' hõ ⁊ est cõe ꝑdicabile de oi hoie. Et i illo sensu concedo ꝙ nemo verificetur de oi hoie: sed illa affirmatiua nõ dz sic exercere.ois hõ est nemo: sed sic omnis homo est anial.Si vo ly nemo sit due dictiones implicite:tunc iterũ sophisma est verum: quia est vna vniuersalis cuius quelibz singularis est vera et in eodem sensu conceditur ꝙ neõ vere affirmatur de omni homine et ex hoc nõ sequitur ꝙ hec sit vera.ois homo est nemo:quia per istam.nemo affirmatur de omni homine: non significatur affirmatio de aliquo sz negatur affirmatio cuiuslibet hominis de omni homine.vnde significatur ꝙ nullus homo vere affirmatur de omni hoie quod est verum.

Sophisma.xvii. Est istud nõ homo est cõuertibile cuz hoc communi homo

¶ Probatur sophisma. Null' homo est conuertibile cum hoc communi homo:ergo non homo est conuertibile cuz hoc communi homo.antecedẽs est verum:quia est vna vniuersalis cuius quelibet eius singularis est vera consequentia tz p hoc ꝙ nullus homo et non homo equipollent. ¶ Secundo sic arguitur. iste terminus risibile est conuertibilis cum hoc cõi homo:sed iste terminus risibile est non homo:ꝯ non hõ ẽ conuertibile cũ hoc cõi non hõ. ¶ Improbatur sophisma. De quocunqz est verificabile vnuz cõuertibilium de eodem est verificabile reliquum.si ergo nõ hõ ẽ cõuertibile cum hoc cõi hõ:tunc de quocũqz vere affirmat hoc cõe homo de eodẽ vere affirmatur ly nõ hõ.⁊ ideo sicut hec ẽ vera.sortes est homo: sic videt ista eẽ vera sortes est non hõ.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ in ipso negatio potest esse negans.et sic sophisma est verum.⁊ hoc ꝑbat prima ratio Vel põt esse infinitans. ⁊ tunc ly non homo põt capi ꝑsonalr et sic sophisma adhuc est verum sicut ꝑbauit secunda ratio. Vel põt capi materialiter.⁊ sic sophisma est falsuz. ¶ Sed diceres videtur ꝙ hec sit falsa nullus homo est conuertibile cuz hoc cõi hõ Et arguitur sic quecũqz sunt ad inuicez cõuertibilia de quocunqz affirmatur vere vnum de eodẽ affirmat reliquum:sed null' hõ et hõ sunt ad inuicem conuertibilia: ꝯ de quocunqz verificatur ly hõ de eodẽ verificat null' homo maior est vera ⁊ mior ẽ concessa:ꝯ concto non est negãda ⁊ per ꝓns si sortes est hõ sortes est null' hõ. Respondetur ꝙ discursus non vz: quia est in prĩa figura et minor est negatiua.modo minore exñte negatiua in ꝑma figura nihil sequitur.

¶ Nunc restat ponere sophismata de hoc sincathegoreumate nihil quoruz primum est.

Sophisma xviii Est istud nihil est nihil

¶ Probatur sophisma.quia

eius contradictoriũ est falsum ꝗ ipsũ est verũ.ꝑñtia tz añs ꝓbatur.nã eius contradictoriũ ẽ.aliquid ẽ nichil.modo hoc est falsum.¶ Secundo sic.naz eqpolet huic.quodlz est aliquid et illa est vera:igitẽ.assumptũ ptz per illã regulam eqpollẽtiaruz.qñ duo signa vniuersalia negatiua ponũtur in eadem locutione primum eqpollet suo contrario et secundũ suo cõtradictorio.ꝛ ꝗa quodlz ꝛ nichil sunt cõtraria et aliquid et nihil sũt ꝗdictoria:ꝗ videtur ꝙ ista.nihil ẽ nihil.equaleat huic quodlibz est aliquid.¶ Improbatur nã seqtur nichil ẽ nihil:ꝗ nihil ẽ nullus homo.ꝑñs est falsum eo ꝙ eiꝰ cõtradictorium ẽ veruz:scz aliqd ẽ nullus homo.patet hoc:ꝗa asinus ẽ aliquid et ẽ nullus homo.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipsum est verum sicut ꝓbauit prima ratio.Sed propter secudam rationẽ que adducitur pro sophismate propter illam regulam allegatam.¶ Est sciendum ꝙ hec propositio:nihil est nihil nõ equipolet huic.quodlz est aliquid et hº duplici de causa.primo:ꝗa ista.nichil est nichil est negatiua.ꝛ hec est affirmatiua.quodlibet est aliquid .mõ nunquaz propositio negatiua eqpolet affirmatiue. Secundo:ꝗa si ista.nihil est nihil equipollet huic.quodlibet ẽ aliquid:tunc etiam ista nulla chymera est nulla chymera:deberet equipollere isti.quelibet chymera est aliqua chymera.modo hoc est falsuz:quia prima est vera et secunda falsa.ꝙ secunda sit falsa patet:quia est affirmatiua cuius subiectum pro nullo supponit. et hoc sufficit ad falsitatem affirmatiue .ꝙ autem ista.nulla chymera est nulla chymera sit vera patz ꝑmo.ꝗa eius ꝓtradictoria est falsa.scz aliqua chymera est nulla chymera.q̃ ẽ affirmatia cuiꝰ subiectũ pro nuulo supponit.Secundo qꝛ hec.nulla chymera ẽ nulla chymara.ẽ negatiua cuius subiectum pro nullo supponit.modo hoc sufficit ad veritatem negatie.¶ Tercio si ad istam.nihil est nihil sequatur ista per equipollẽtiã.quodlz est aliqd tunc ex negatiua sequitur affirmatia quod est impossibile.Sed diceres ꝗd dicis ergo ad regulã allegataz.Dico ꝙ illa regula habet veritatẽ quando illa duo signa ponũtur in eadẽ pte ꝓpositionis. Et ideo bene conceditur ꝙ ista.nihil nihil est.equipollet huic quodlibet aliquid est:vel quodlibet est aliquid .Et etiam ista. nulla chymera est. bene equipollet huic. quelibet chymera aliqua chymera est et tunc dicitur ꝙ hec non est negatiua sed affirmatiua. Alterius dicitur ꝙ si in aliqua oratione poneretur tria signa vniuersalia negatiua tũc duo prima signa facerent equipolẽtiaz ab inuicem tertio signo remanente.Aerbi grã ista ꝓpositio.nullus homo nullum animal nullo loco videtvalet istã omnis hõ aliqõ aĩal nullo loco videt

¶ Ad improbationem sophismatis dicendum est ꝙ non sequitur nihil ẽ nihil:ergo nihil est nullus homo:qꝛ arguitur a negatione superioris ad negationem inferioris.Unde in predicato añtis negatur li ens.et in predicato ꝑñtis negatur li homo.vnde ista nihil est nihil.valet istaz.nihil est nullum ens.sed a negatione superioris ad negationem inferioris negatiue non valet consequentia.propter hº ꝙ quando arguitur negatiue a superiori negato ad inferius negatum arguitur ab inferiori ad superius negatiue propter hoc ꝙ superius negatuz redditur inferius ꝛ inferius negatuz redditur superius.

Sophisma.xix.

est istud Ex nihilo nihil fit.

¶ Probatur sophisma per aristotelẽ primo phisicoꝝ qui dicit hoc .et dicit in hoc omnes antiquos philosophos concordasse.

¶ Improbatur sophisma.

Nam ex nihilo nihil fit:ergo ex quo

libet aliquid fit.ꝛna tenet per dictam regulam eqpollentiarũ allegatam et expositam in precedenti sophismate.
¶ Ad sophisma respondetur ꝙ accipiendo li ex prout dicit circũstantiam ⁊ habitudinem cause materialis sicut capit aristoteles in primo phisicorum in predicta ꝓpõe sophisma de virtute sermonis est fm.quia sibi equipolẽs est falsa scz ex quolibet aliquid fit quod est falsuz.qꝛ si sic tunc ex deo aliquid fieret ꝓut li ex dicit circunstantiam cause materialis.mõ hoc est falsum.¶ Secũdo qꝛ sophisma debet sic induci.de hoc nõ nihil fit ⁊ de hoc nõ nihil fit ⁊ sic de alijs.mõ inter omnes singulares multe sunt false.qꝛ demõstrato deo ista est falsa de hoc non nihil fit.qꝛ equipolet huic de hoc aliqd fit que est falsa.Et ad aristotelem dicitur ꝙ per ꝑdictam ꝓpositionẽ ipse intendit istam nichil fit ex nichilo.et ista est vera naturaliter loquendo.qꝛ eius contradictoria est falsa.ſ.aliquid fit ex nichilo.

Sophisma.xx.

est istud.Nichil ⁊ chimera sunt fratres:
¶ Probatur qꝛ eius ꝗdictoria ẽ falsa ergo ipsa est vera.ꝛna tenet.antecedens ꝓbatur.qꝛ ꝗdictoria ẽ.aliquid et chimera sunt fratres.⁊ illa est falsa ¶ Secundo sic arguitur.nõ hoc ⁊ chimera sunt fratres ⁊ non hoc ⁊ chimera sunt fratres ⁊ sic de alijs:ꝫ nichil ⁊ chymera sunt fratres.
¶ Improbatur sophisma nulle sorores sunt frẽs nichil ⁊ chimera sunt sorores:ꝫ nichil ⁊ chymera non sũt fratres.maior est nota.minor patet quia eius ꝗdictoria ẽ falsa scz aliqd et chymera sunt sorores:ergo ⁊c.¶ Secũdo sic.si nichil ⁊ chymera essent fratres vel hoc esset ex parte patris vl ex parte matris.vel vtriusqꝫ.nullum põt dici.quia aliter abnisset vnum patrem ⁊ vnam matrem.¶ Tertio sic.q̃cunqꝫ sunt fratres:sunt.nihil ⁊ chymera sũt fratres:ergo nichil ⁊chimera sunt discursus est bonus ⁊ conclusio est falsa ergo aliqua premissarũ ⁊ nõ maior.ꝫ minor.
¶ Ad istud rndetur ꝙ si li nichil capiatur cathegoreumatice sophisma ẽ falsum.quia denotatur ꝙ illud quod simpliciter ñ est ⁊ chymera sunt fratres.⁊ sic sophisma est propositio affirmatiua.Si autez li nihil capiatur sincathegoreumatice tunc ipm ẽ verum.⁊ tunc est ꝓpositio negatiua.et tunc denotat ꝙ aliqꝗ ens ⁊ chymera nõ sunt fratres.⁊ hoc est verꝫ.⁊ sic etiam verum est ꝙ nichil ⁊ chymera sũt sorores.Nec sequit quecunqꝫ st sorores nõ sunt fatres ⁊c qꝛ minor est negatiua in prima figura. ¶ Ad aliam dicitur ꝙ nihil ⁊ chymera sũt fratres tam ex pte patris q̃ ex parte matris. eo ꝙ nullum ens ⁊ chymera sunt fratres ex pte patris:etiã sequitur ꝙ nl lum ens ⁊ chymera sunt fratres ex pte matris.Et vlteri? sequitur ꝙ nihil ⁊ chymera habuerũt vnum patrez.et eius contradictoria est neganda scilcz aliquid ⁊ chymera habuerunt vnum patrem.Sed diceres cõtra.ergo erat vnus pater ipsius nichil et chymere. negatur ꝛna.eo ꝙ hec est negatia nichil et chymera habuerunt vnum patrem.⁊ hec est affirmatiua.vnus erat pater ipsius nichil ⁊ chimere mõ ex negatiua non: sequitur affirmatiua.

Sophisma.xxi.

Est istõ Nihil est si aliquid ẽ
¶ Probatur sophisma Non hoc est si aliquid est demonstrando sortem.nec hoc est si aliquid est demonstrãdo platonez:ergo ⁊c.consequentia tenet.antecedens probatur.qꝛ nõ sequitur aliquid est:ergo sortes est.aliquid ẽ:ergo plato est ⁊ sic de alijs.
¶ In oppositum arguitur aliquid ẽ si aliquid est:ergo non nihil est si aliquid est.consequentia tenet eo ꝙ ad idem nõ implicans nõ sequuntur opposita.¶ Secundo sic.Nam nichil est si nihil est:ergo non est ita ꝙ nihil est

si aliquid est.cõsequentia tenet eo q̃ idem non sequitur ad opposita vt dicit.aristoteles scdo priorum.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipsum est falsum. Nam si esset verum tunc ibi esset bona consequentia aliquid est: ergo nichil est.modo hoc est falsum. eo q̃ sic est sicut significatur per antecedens.ꝛ nõ sic sicut significatur per consequens.Et cõfirmatur.naz sequitur aliquid est:ergo aliquid est:ergo non sequitur aliquid est:ergo nichil est.antecedens patet. consequentia probatur.qꝛ aliter in bona consequentia oppositum consequentis nõ repugnaret antecedenti.modo hoc est falsum.consequẽtia probatur nam si ad istaz aliquid est sequatur ista aliquid est:cum ista nihil est contradicat consequẽti:sequitur q̃ ipa repugnat antecedenti.et per conseq̃ns non sequitur ad antecedens.ꝛ per consequens si sequatur aliquid est.ergo aliquid ẽ non sequitur aliquid est.ergo nihil ẽ ¶ Propterea ad istam nichil est sequitur ista nichil est.qꝛ optima est consequentia eiusdem ad seipsum.ergo ad istam aliquid est non sequitur ista nichil est.quia aliter idem sequeretur ad opposita. Cuius falsitas consequentis allegata est secundo priorum ¶ Probatur etiam hec falsitas ratione propter hoc q̃ debilis est locus ab auctoritate.Et hoc sic Si idem sequeretur ad vtrumq̃ oppositorum sequeretur ad reliquum.sed hoc est falsum.quia tunc ad negatiuam sequeretur affirmatiua.sed hoc est falsnm quia negatiua nichil ponit affirmatiua vero aliquid ponit. Probatur consequentia eo q̃ secundum aduersarium idem sequitur ad vtrumq̃ oppositorum.sit ergo q̃ ad a esse albũ et etiam ad a non esse album sequatur b esse magnum.tunc quia ex opposito consequentis sequitur oppositum antecedentis oportebit concedere q̃ ad b non esse magnum sequatur a non esse album. propter hoc q̃ ad a esse album positum est sequi b. esse magnum.vt ponit aduersarius Tunc sic ad a .non esse magnum sequitur a non esse album.et ad a. non esse album sequitur b. esse magnum ergo ad b nõ esse magnuz sequitur b eẽ magnum.p illã regꝛaz.quicqd seq̃tur ad ꝓñs:ꝛ cetera.ꝛ sic vnum oppositorum sequitur ad reliquum quod erat probandum. Sed diceres.probatur q̃ vtiq̃ idem potest sequi ad opposita.nam ad istam sortes sedet.sequitur ista disiunctiua sortes sedet vꝛ non sedet. Similiter sequitur ad istam sortes non sedet.eo q̃ quelibet cathegorica infert disiunctiuam cuius est pars. ¶ Secundo quia necessarium sequitur ad quodlibet: ergo ad vtrumq̃ oppositorum consequentia tenet .antecedens probatur.quia ex impossibili ei contradicente sequitur quodlibet ideo ipsum sequitur ex qualibet.ꝓsequentia tenet quia ex q̃ ex impossibili contradicente necessario sequitur quodlibz tũc quacũq̃ cõseqnentia formata cuius ꝓñs ẽ necessarium ex opposito ꝓseq̃ntis potest inferri oppositum antecedentis. postq̃ oppositum cõsequentis est impossibile. eo q̃ ex impossibili sequitur quodlibet Quod autem ex impossibili sequatur quodlibet.hoc in prima p te huius tractatus declaraui in illo sophismate omnes hoĩnes sunt asini vel homies et asiui sunt asini. ¶ Tertio sic. Nam sequitur omnis disciplina est studiosa. nulla disciplina est studiosa:ergo nulla disciplina est disciplina.ecce quomodo idem sequitur ad opposita. ¶ Ad ista respondetur q̃ quando aristo.secundo priorum.dicit q̃ idem non sequitur ad opposita. intellexit hoc de propositionibus simplicibus cathegoricis. quarum cõtradictorie non implicãt contradictionem. Et hoc etiam.probat ratio adducta. Et ex hoc solute sunt due prime rationes . quia ista

sortes sedet vel non sedet non est cathegorica:et etiam contradictorium necessarij saltem necessarium de forma est impossibile implicans contradictionem.¶Ad aliam dicitur ꝙ ista nulla disciplina:et cetera non sequitur ad opposita:sed bene sequitur ad copulatiuam compositam ex oppositis Unde dico ꝙ cum arguitur.omnis disciplina est studiosa.nulla disciplina est studiosa:ergo nulla disciplina ē disciplina.non totale antecedens est maior.nec etiam minor:sed copulatiua composita ex maiore ⁊ minore ⁊ ista cōiunctione ⁊.¶Ad rationem probantē sophisma esse verum:respodetur vno modo ꝙ non omnes eius singulares antecedentis sunt vere.quia de monstrando deum.hec est falsa. non hoc est si aliquid est.eo ꝙ bene sequitur aliquid est:ergo deus est.eo ꝙ forte deum non esse implicat contradictionem.Aliter potest dici ꝙ quando dicitur non hoc est si aliquid est.ꝙ ista negatio non pōt referri supra totam propositionem conditionalem que sequitur eam.vel super primam partem eius.Si primo modo tūc conceditur antecedens.et negatur cosequētia. Nam tunc ista non hoc est si aliquid est.significat ꝙ non sequitur aliquid est:ergo hoc est.⁊ ad tales non sequitur ista nichil est:ergo aliquid ē ¶Secundo modo ista non hoc est si aliquid est significat tantum quantuz ista aliquid est:ergo non hoc est quia ad tales bene sequitur ista nihil est si aliquid est:sed tunc negarē antecedēs oppositoruz non sequitur ad reliquū. igitur.¶Secundo sic. Hec est negatiua nichil est.⁊ hec ē affirmatiua aliquid est:sed ad negatiuam non sequitur affirmatiua:ergo nō ita ē ꝙ si nihil est aliquid est.

¶Ad sophisma respondetur ꝙ ipsuz est falsum.Et ad probationem in contrarium quando dicitur.si nichil est nihil esse estverum.negatur ꝛsequentia.quia antecedens est propositio negatiua et consequens est propositio affirmatiua.sed ad negatiuam non sequitur formaliter affirmatiua.eo ꝙ negatiua nichil ponit:et affirmatiua aliquid ponit.Sed diceres contra quelibet propositio infert propositionem in qua verum affirmatur de suo dicto.sequitur enim homo est asinus:ergo hominem esse asinum ē verum.deus est ergo deum esse ē verum:ergo etiam sequitur.nichil est. ergo nihil esse estverum Breuiter nego assumptum. Sed contra diceres illa consequentia est bona cuius ex opposito consequentis infertur oppositum antecedentis.sed sic est hic vbi arguitur ab affirmatiua propositione ad illam in qua li est verum affirmatur de dicto antecedentis.sicut hic deus est:ergo deum esse estverum.vel hic sortes est:ergo sortem esse ēverum.Nam sequitur sortem esse non est verum:ergo sortes nō est:sed ista repugnat antecedenti.et sic ex opposito consequentis sequitur oppositum antecedentis.¶Ad hoc respondetur ꝙ non sequitur deus est :ergo deum esse est verum.Et quando dicitur oppositum consequentis repugnat antecedenti:ergo ⁊c.negatur antecedens. Et quando dicitur sortem esse nō ē verum:ergo sortes nō ē.negatur consequentia.Nam possibile ē ꝙ sortes sit ⁊ ꝙ nō formetur hec propositio sortes ē nec eius dictum ⁊ tūc sortes est.⁊ tamen sortem esse non est verum nec etiam ē falsum.quia non est sed ad hoc ꝙ aliquid sit verum vl

Sophisma xxii.

Est istud. Si nichil est aliquid est.

¶Probatur sophisma. Si nichil est tunc nihil esse ē verum.⁊ si nihil esse est verum.tunc aliquid est.qz ad minus hoc verum est.nihil est.

¶Improbatur sophisma sic.Nichil et aliquid est opponuntur:sed vnū

falsum oz q ipsum sit.

Sophisma xxiii

est istud Si tu scis qd nihil scis tu nihil scis.

¶ Probat sophisma. Si tu scis qd nihil scis tũc te nihil scire est veruz. eo q nihil scitur nisi verũ primo posteriorum. Et vltra te nihil scire est veruz ergo nihil scis. g si tu scis q nihil scis nihil scis.

¶ Improbatur sophisma sic. si tu scis q nihil scis aliqd scis. ergo nõ est ita q si tu scis q nihil scis: nihil scis. consequentia tenet eo q nihil scis et aliquid scis opponũtur. modo opposita non sunt ad idez. Antecedẽs pbatur Maz si tu scis q nihil scis. tu scis istã ppositionem nihil scis sed ista ppositio nihil scis est aliquid ergo si tu scis q nihil scis aliquid scis quod erat pbandum.

¶ Ad sophisma respondetur q est veruz eo q antecedens est ppositio implicans cõtradictionem. scz tu scis q nihil scis: sed ad talez seqtur qdlz: ergo concedit ista. si tu scis q nihil scis nihil scis. ita conceditur ista. si tu scis q nihil scis aliquid scis. Et qñ dr ad idem nõ sequitur opposita veruz est ad idẽ nõ iplicans opposita. sed qñ aliquid iplicat opposita ad illud pñt seq opposita eo q implicatuz põt inferri ex implicante.

Sophisma.xxiiii.

est istd Nihil est verũ nisi in hoc instãti. intelligendo p ly instans presens tempus.

¶ Probatur sophisma qcquid ẽ verũ presentiaꝗr ẽ verum et per cõseqñs ẽ verum in hoc instãti ⁊ nõ est verũ ĩ a° licet bñ fuit verũ. ⁊ erit veruz in alia mensura ab hoc instanti: ergo nichil est verum nisi in hoc instanti. ¶ Secũdo sic arguitur. nihil est veruz si non sit verum in hoc instanti. ergo nihil ẽ verum nisi in hoc instanti. Consequẽtia tenet eo q si non et nisi equiualent.

¶ Improbatur sophisma. Nihil est verum nisi in hoc instanti: ergo nihil est verum preter q̃ in hoc instanti. et vltra nihil est verum preter in hoc instanti: ergo deum nõ esse non est verꝫ preter in hoc instãti. Et vltra: ergo deum non esse est veruz in hoc instanti et in nullo alio ab hoc instanti. Consequentia tenet ab exposita ad exponẽtes.

¶ Ad sophisma respõdetur q in ipo secundum antiquos ly nisi tenetur aliquãdo consecutiue. et tunc valet idẽ q si non. ¶ Aliquando autez tenetur exceptiue. et tunc valet idem q preterq̃. Et secunduz hoc possum dicere duo ad sophisma. Primo q si ly nisi capiatur consecutiue: ipsum est verũ sicut probauerunt due pme rationes nec oppositum illius probat ratio in oppositum. Si autem ly nisi capiatur exceptiue: tunc est falsum sicut probat ratio predicta in oppositum. Nec oppositum probant due pme rõnes

¶ Consequenter. In ista parte ponaz sophismata difficultatez habentia ratione huius signi null⁹. Et sit primũ sophisma istud.

Sophisma.xxv.

Nullus homo est nullũ animal.

¶ Probatur sic. eius contradictoriũ ẽ falsum: ergo ipsum est verum consequentia tenet. antecedens probatur quia eius ꝓtradictorium est: aliquis homo est nullum animal. ⁊ hoc est falsum.

¶ Improbatur sophisma null⁹ hõ est nullum aĩal: g nullus homo est null⁹ asinus. ꝓñs est falsum. quia eius contradictoriuz est verum. scz aliquis hõ est nullus asinus.

¶ Respondetur ad sophisma q ipsuz est verum sicut probatur. Et quando dicitur nullus homo et cetera. negatur. quia arguitur ab inferiori ad superius negatiue. Unde ly nullum animal est inferius ad ly nullus asi

nus propter hoc q̃ ly aīal est ī plusq̃ ly asinus.modo superi⁹ negatuz reditur inferius. Et ita etiam debet intelligi solutio qua solutum est argumentum improbans hoc sophisma p̄ us positum.nihil ē nihil:quia arguit a negatione superioris ad negationē inferioris negatiue de aliquo.

Sophisma.xxvi.

Est istud Ālīū caput habens est aliqd̄ caput habens.

¶ Probatur. hoc caput non habens est aliquod caput habens. et illud caput non hñs est aliquod caput habēs et sic de alijs:g̃ ꝛc. ¶ Improbatur sophisma.eius contraria est vera: ergo ipa est falsa.ꝓnitia tz eo q̃ cōtrarie nō possunt simul esse vere. añs pz:quia eius contraria ē.omne caput habens est aliquod caput hñs.ꝛ illa ē vera qr q̃lz eius singularis est vera.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz est falsuz.ꝛ qñ arguitur hoc caput ꝛc. Rñdetur q̃ ista negatio non:pōt esse negansvel infinitans.si infinitans sic omnes tales sunt affirmatiue. hoc caput non habens est aliquod caput habens.et per ꝓñs non sunt singulares sophismatis:quia affirmatie nō sunt singulares vnius negatiue.et sic conceditur añs et negatur consequentia. Si autez dicta negatio tenetur negatiue sic bñ cōcederem ꝓñaz: sed negatur añs:qr tunc talis ꝓpositio.hoc caput non habēs ꝛc.valz istam.non hoc caput habens est aliquod caput habens.eo q̃ in singularibus nō refert p̄ponere vel postponere negationem termino discreto. sed illa est falsa eo q̃ contradictoria eius ē vera:scilz hoc caput habens est aliquod caput hñs

¶ Sz diceres ex quo tales hoc caput infinite non sunt singulares huius. nullum caput habens ꝛc.que est ergo vniuersalis talium singularium.

Dico q̃ hec.omne caput nō habēs est aliquod caput habens. Sed diceres contra ista omne caput non habens ꝛc.equipolet huic.nullum caput ꝛc.p illam regulam equipolentiarum negatio postposita signo ꝛc.g̃ quecunqz sunt singulares vnius sunt singulares alterius. Respondetur negando dictas ꝓpōnes equipolere: quia prima est affirmatiua secūda vero negatiua. Et ad regulam dicitur q̃ est verum qñ negatio tenetur negatiue.qñ autem tenetur infinitanter tunc non oportet.

Sophisma.xxvii.

Est istō nullo homine currente tu es asinus

¶ Probat sophisma. cōtradictoriū sophismatis ē falsum:g̃ ipm est verum ꝓñtia tz añs patet:quia contradictorium est hoc. aliq̃ homīe currente tu es asinus.modo hoc est falsum. ¶ Secūdo arguitur sic p ĩductionē.non sorte currente tu es asinus.non platone currente tu es asinus et sic de alijs. g̃ ꝛc. ¶ Improbatur sophisma. nullo homine currente tu es asinus:g̃ duz nullus homo currit tu es asinus: vel si nullus homo currit tu es asinus vt quia nullus homo currit tu es asin⁹ sed ꝓñs est falsum. patet ꝓñtia eo q̃ ois propō in qua ponūtur duo ablati ui absoluti in designatione ꝓñtie habet exponi per conditionalez vel temporalē vel causalez vt exemplificant de hoc antiqui grammatici.magistro legente pueri proficiunt. quam sic exponunt.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz ē falsum.et qñ dicit contradictorium est ꝛc.negatur.et vlterius dico q̃ iste non contradicunt.nullo homine currente tu es asinus. et aliquo homine currente tu es asinus:quia vtraqz earz est affirmatiua:sicut nec iste contradicunt.si nullus homo currit tu es asinus.et si aliquis homo currit tu es asinus.quarūlibz ē affirmatiua ypothetica cōditōalis ī q̃ nota ypothetice manet affirmāta. ¶ Sz diceres contra vniuersalis negatia ꝛ particulaſ affirma

tiua ꝯdicunt si sint vtroq; termiō participantes: sed sic est hic in predictis duabus: ⁊ ꝛc. Rñdetur cōcedendo maiorē ⁊ negando minorē. Aū dico istas esse nullius quātitatis. eo q; equalentes sunt ypothetice. modo ypothetice non sunt alicuius q̄titatis: sed bene sunt alicuius qualitatis. Sed diceres que est ergo ꝯdictoria sophismatis. Rñdetur q; est ista. nō nullo homine currente tu es asinus. pbatur hec negatio nō fertur supra totā ppositionē ita q; sit sensus. nō est ita q; nullo homine currente ꝛc. vel q; sit sens⁹. nō sequitur null⁹ homo currit: ⁊ tu es asinus ⁊ illa est vera. Sed diceres cōtra ista non nullo hoīe ꝛc. ⁊ ista aliquo homine currente ꝛc. equipolent. ⁊ si vna est ꝯdictoria sophismatis: ⁊ ⁊ reliqua Respondetur negādo dictas ppositiones equipolere. Et qñ dicitur nonne nullo et aliq̄ equipolent. dico q; hoc ē verū qñ ly non refertur supra ly nullo. sed tñ non oportet qñ ly nō referr̄ supra totā propositionē negans veritatem eius qualiter est in ppposito. Adhuc diceres qualiter se habent: ergo iste. nullo homīe ꝛc. ⁊ aliquo homine ꝛc. ex quo non sunt contradictorie vel ergo sunt cōtrarie vel subcontrarie ꝛc. Dico q; sunt sibi inuicez impertinentes. sicut sunt iste. si null⁹ hō currit tu es asinus. si aliquis homo currit tu es asinus que sunt ambe affirmatiue. nec se consequuntur. nec sibi inuicem opponuntur aliqua specie oppositionis. ¶ Ad scōam rationem dico q; si ista negatō nō feratur supra totam ppositionem conceditur antecedens. ⁊ negatur cōsequentia. Nam tunc sensus illius singularis est nō est ita q; sorte currente tu es asin⁹ ⁊ tunc antecedens est negatiuum et quia sophisma est affirmatiuum consequentia non valet. Si aūt intelligitur non sorte currente tu es asinus. q; ista negatio non: non feratur supra totaz ppositionem ⁊ q; esse sensus. non sorte currente tu es asinus id est sorte non currente tu es asinus. tunc cōceditur ꝯsequentia. sed negatur antecedens Unde negandum est q; sorte non currente tu es asinus eo q; neganduz est si sortes non currit tu es asinus.

Sophisma.xxviii.

Est istud Neutruz oculum habendo tu potes videre.

¶ Probatur sophisma. Dextrū oculū non habēdo tu potes videre. sinistruz oculum non habēdo tu potes videre ergo ꝛc.

¶ Improbatur sophisma sic. neutruz oculum ꝛc. ergo si neutrum oculum habes tu potes videre. consequēs est falsum consequentia tenet: eo q; talis hz exponi p cōditionalez causalem vl temporalem.

¶ Ad sophisma respondetur q; est falsum. Et quando dicitur dextruz occuluz ꝛc. dicitur q; iste non sunt singulares eius vniuersalis neutrum oculū ꝛc. sicut patet ex prius dictis. sz posito q; essent singulares respōdetur negādo antecedens. qz licet quelibet illarū sit possibilis. tamē copulatiua composita ex illis singularibus est īcompossibilis. propter in compossibilitatem singularium. modo neutrum singularium est antecedens illius vniuersalis: sed copulatiua composita ex eis et cetera.

Sophisma.xxix.

Est istō Ad nullum hominem currere sequitur omnem hominem currere.

¶ Probatur. nō ad sortez currere seq̄tur oēm homīem currere nec ad platonez currere seq̄tur oēm hoīem currere. ⁊ sic de alijs: ⁊ ꝛc. ¶ Secundo sic arguitur ꝯdictorium sophismatis est falsum: ergo ip̄m est verum. ꝑñia tenz antecedens probatur. quia contradictorium est ad aliquē hoīem currere sequitur omnem hominem currere. modo hoc est falsum.

¶ Improbatur sophisma ad vnū contrariorum nō sequit̄ reliquū: sz null⁹

homo et oīs homo sunt ꝓria ergo nō ad nullum hominem ꝛc.

¶ Ad sophisma respōdetur ꝙ ipz potest habere duplicez sensum vnus potest esse iste. ꝙ sophisma pōt esse vna vlis negatiua. ꝛ sic est sensus. nullus homo est ad quez currere sequat oēz hoīez currere. ꝛ sic est verus sicut probauerunt due prime rationes. et vt sic sophisma est propositio vniuersalis negatiua. Alio° sophisma significat ꝙ ad istam vel sibi similez nullus homo currit sequitur ista. oīs homo currit. ꝛ sic sophisma est falsuz. ꝛ hoc probat ratio in oppositum et sic sophisma est ꝓpō indefinita affirmatiua.

Sophisma xxx. Est istud. Ad omnem hoīez currere sequitur oēm hoīem currere

¶ Probatur sophisma. Maz sequitur omis homo currit: ꝯ oīs homo currit ꝯ ad omnez hoīem currere sequitur omnem hominem currere.

¶ Improbatur sophisma. Nec ad sortem currere sequit oēm hoīem currere. nec ad platonem currere sequitur oēm hoīez currere. ꝛ sic de alīs: ergo non ad oēm hoīem currere sequitur oēm homīem currere. ¶ Secundo sic arguitur. Ad oēm hoīem currere: sequitur omnem hominem currere: sz sors est homo: ꝯ ad sortem currere sequitur oēm hoīez currere. Conseqns est falsum qz non sequit sors currit: ꝯ oīs hō currit. ¶ Tertio sic arguitur. Contradictorium sophismatis ē verū: ꝯ ipm ē flz. Añs pz. s. ad aliquem hoīez currere nō sequitur oēm hoīez currere. qz nō sequitur aliqs hō currit: ergo oīs homo currit.

¶ Respondetur ad sophisma ꝙ pōt intelligi ꝙ sit ꝓpō indefinita. ꝛ tunc est sensus. ad istam vel sibi similez omis hō currit. sequitur omnis homo currit. ꝛ hoc est verum. vt probauit prima ratio. Vel intelligit ꝙ sit vniuersalis. et tūc sensus. omnis homo currit ad quem currere sequitur omnem hominē currere. ꝛ h° est flz vt ꝓbatū est

Sophisma xxxi Est istud Nullum hominē currere sequitur ad aliquem hominē currere.

¶ Probatur sophisma. Nec sortē currere sequitur ad aliquem hoīem currere. nec platonem currere sequit ad aliquē homīem currere. ꝛ sic de alīs ꝯ nō sequitur. aliqs hō currit: ꝯ plato currit: ergo nullum hoīem. ꝛc.

¶ Improbatur sophisma. qz si sic seqretur ꝙ vnū ꝑdictoriorum sequeretur ad reliquuz ꝓns est falsum. ꝓna tenet eo ꝙ nullus homo currit ꝛ aliquis homo currit sunt ꝑdictoria.

¶ Ad sophisma respōdetur ꝙ pt esse vna vlis negatiua ꝛ tūc est verum vt ꝓbauit ꝓma ratio. vel potest esse propositio indefinita affirmatiua et sic ē falsum. sicut probauit alia ratio. Maz tunc significat ꝙ ad istam aliquis hō currit sequit ista nullus homo currit et hoc est falsum.

Sophisma xxxii Est istō Nullus homo ē si aliquis homo est.

¶ Probatur sophisma nō sortes est si aliquis homo ē: quia nō sequitur aliquis homo est: ergo sors est. nec plato est si aliqs homo est. qz nō sequitur aliquis homo est: ꝯ pro est: ꝯ ꝛc.

¶ Improbatur sophisma. Hic denotatur vnum oppositoꝝ sequi ad reliquū ꝯ sophisma est falsum.

¶ Ad sophisma respondet ꝙ ipm est flm. et qñ dicitur. nō sequit ꝛc. dicit ꝙ illa negatio non pōt negare conditionē. ꝛ tūc antecedens ē verū. ꝛ ꝓna non valet. tunc enī denotat ꝙ ista conditionalis nō est vera sors ē: si aliqs hō ē ꝛ illud de facto est verum. Sed manifestum est ꝙ illa nec est añs nec pars añtis sophismatis. vel dicta negatio potest negare ꝟbum primo loco posttum ꝛ sic añs est falsum. ꝛ consequentia est bona. tunc enī ista non sors est si aliquis homo est valet tantum ꝗtum ista sortes nō est si aliquis homo est. ꝛ hoc est flm. qz nō sequitur aliqs

homo est ergo sortes non est.

Sophisma xxxiii.

est istō nullus potest scire qō aliquis potest scire.

¶ Probatur sophisma sors nō pt scire qō aliquis homo pōt scire.plato ñ potest scire qō aliquis homo pt scire ⁊ sic de alijs:ergo ⁊c ꝓña tenet.añs ꝓbatur.sortes non pōt scire quod plato pōt scire.qr sortes non pōt scire se esse platonem.⁊ hoc plato potest scire nec plato pt scire se esse sortem quod potest sortes scire ⁊ sic de alijs

¶ Improbatur sophisma eius contradictoriū est verū.ergo ipm est falsum ꝓña tenet.añs patet quia contradictorium est aliqs hō pōt scire qō aliquis hō pt scire ⁊ hoc est verum.

¶ Rñdetur ad sophisma q ipm ē falsū.Et qñ dicit sortes non pōt scire ⁊c. dicit q verū est.qr sortes ñ pt scire se esse platonem .nec aliquis hō pt hoc scire.qr nullus homo pōt scire q sors est plo.Et qñ dicitur plato scit se esse platonē ꝓceditur.nec hoc est idē q sortes denotatur nō posse scire.Cū ei dr sortes nō potest scire se eē platonem. et plato pōt hoc scire.hoc relatiuum hoc aliud refert in vna q in alia.vñ sicut nō est idem sortem eē platonem ⁊ platonem eē platonem.sic nōē idez sortem scire se esse platonē ⁊ platonez se scire esse platonem.Et sitr non valet ista ꝓña:sortes non pōt scire se esse platonez qō aliquis hō potest scire ergo sortes non potest scire quod aliqs homo potest scire:sed est fallacia consequentis quia bene sequitur .sortes potest scire se esse platonem quod aliquis homo pōt scire :ergo sortes pōt scire quod aliquis homo potest scire. sed non econtra:ergo negatiue arguendo eodem ordine est fallacia consequentis a destructione antecedentis ad destructionem consequentis. Similiter probatur et improbatur ⁊ soluitur hoc sophisma sequens.

Sophisma.xxxiiii.

est istō Sortes potest scire qō deus non potest scire.

¶ Probatur.Sortes potest scire aliquem esse meliorem se:sed deus non potest hoc scire.quia deus non potest scire aliquem meliorem se:ergo ⁊c.

Secundo sic arguit sortes potest scire se esse in peccato sed deus non pt scire se esse in peccato ⁊ ⁊c.

¶ Improbatur sophisma. Sortes nō potest scire nisi verū:sed deus scit omne verum:ergo non sortes non potest scire qō deus nō potest scire.

¶ Ad istud sophisma respondetur q est falsum.⁊ qñ dicitur.sortes pōt scire aliquez ⁊c.cōceditur qr potest scire aliquem esse meliorem sorte et cōceditur q deus nō pōt scire aliquem meliorem deo cuz hoc sit impossibile.sed ex his nō sequit q sortes pōt scire qō deus nō potest scire.qr nō est idem qō in premissis denotatur sortez posse scire.⁊ q denotatur deum non posse scire.pz quia non sunt idē posse scire aliquem meliorem sorte ⁊ posse scire aliquem meliorem deo ¶ Ad scōaz rñdetur eodez modo.qr nō sequitur.sortes scit se esse in peccato ⁊ deus nō scit se esse in peccato:ꝯ sortes scit aliquid qō deus non scit.eo q non est idez quod in premissis denotatur sortē scire posse ⁊ q denotatur deum non posse scire propter hoc q hoc relatiuuz se aliud refert in vna ⁊ aliud in alia deinde potest poni quando li nullus additur termino complexo dequo

Sophisma.xxxv.

ē istō. Nullū animal duz dormit vigilat.

¶ Probatur sophisma.Contradictorium sophismatis est falsum ergo ipsum est verum.consequentia tenet.ãtecedens probatur.quia contradictorium est.aliquod animal dum dormit vigilat.quod est falsum

¶ Improbatur sophisma:nullum animal dum dormit vigilat oīs homo est anīal dū dormit:ꝯ nullus hō vigi-

lat conclusio est falsa ⁊ discursus est bonus.qz in celarēt:ꝯ aliqua premissarum ⁊ nō minoz:ergo maioz q̄ erat sophisma.

¶ Ad sophisma respōdetur ꝙ ipsum est verum sicut probauit prima ratio Pro solutione alterius rationis dicitur ꝙ sophisma debz resolui sic.nullum aīal est qd̄ dum dormit vigilat.et ſm hoc dicitur dictū discursuz nōvalere eo ꝙ plus predicatur in minori q̄ erat subiectum maioris.Nam in minori predicatur hoc totum aīal dum dormit ⁊ non deberet predicari nisi li animal.⁊ ideo debet sic argui.nullum animal dum dormit vigilat omis homo est animal:ꝯ nullus homo duz dormit vigilat.⁊ tūc sillogismus esset in celarent ⁊ premisse essent vere ⁊ similiter ꝛclusio.ꝑpter hoc ꝙ plus predicatur in minori q̄ subijciebatur in maiori discursus iste non valet nullus obolus valet denarium oīs florenus valet obolum:ꝯ nullus florenus valet denarium.vnde hic in maiori solum subijcitur iste termin⁹ obolus.qz maioz resoluitur.sic null⁹ obolus ēvalens denarium.⁊ in minori :p̄dicatur hoc totum valens obolum. Sed iste discursus bene valet.nullus obolus valet denarium oīs floren⁹ est obol⁹ ergo nullus florenusvalet denarium sed tunc minoz esset falsa.

¶ Nunc in hac parte ponenda sunt sophismata difficultatem habentia ratione terminozum negationem in cludentium.sicut sūt dictiones exclusiue.exceptiue.⁊c. Et primo ponenda sunt sophismata circa dictiones exclusiuas ⁊ deinde circa exceptiuas ⁊ etiam de multis alijs.Et primo ad huc premittenda sunt aliqua circa dictiones exclusiuas quibus premissis ponenda sunt sophismata.

¶ Quantum ad primuz sciendū ē ꝙ iste dictiones dicuntur exclusiue. solum.tantum.vnicus.⁊ sic de alijs.et propositiones in quibus ponūtur dicuntur exclusiue.¶ Secūdo quantuz ad istam dictionem nullus solus est sciendū.ꝙ aliqñ dicitur teneri cathegoreumatice et aliquando sincathegoreumatice.qñ enī tenetur cathegoreumatice tunc denotat priuationem societatis.sicut si diceretur solus sortes currit ⁊ significaretur per talē ꝓpositionem ꝙ nullus curreret cum eo.vel si diceretur solus sortes comedit vel sortes comedit solus qz quando tenetur cathegoreumatice magis proprie debet poni a pte predicati Sz quādo tenet sincathegoreumatice tunc significat predicatum verificari de subiecto et remoueri de quolibet alio.Et est sciendum ꝙ per istam sol⁹ sortes currit significatur ꝙ sortes currit ⁊ nichil aliud a sorte currit.

¶ Tertio est scienciēduz de ista dictione vnic⁹ ꝙ aliqñ additur subiecto alicuius.ꝑpōnis ⁊ tūc denotat exclusionez p̄dicati solum ab illis q̄ sūt eiusdem specie i cum subiecto ⁊ nō ab alijs.verbigr̄a si dicatur ꝙ vnicus sortes est in domo denotatur ꝙ sor̄s sit ī domo et nullus alius a sorte sit in domo q̄uis enim multa alia aīalia sint in domo eadem.Sikr hec dictio vnicus denotat exclusionem multitudinis in illa specie.verbi gr̄a posito ꝙ multi hoīes currant hec est falsa vnicus homo currit.quia denotat rōe huius dictionis vnicus ꝙ vnus hō currit ⁊ non plures.⁊ per hoc ista dictio vnicus differt ab ista dictione vnus quia ista dictio vnus non sic excludit multitudinem.Unde posito ꝙ multi hoīes currāt adhuc hec esset veravn⁹ homo currit licet non sit ita de ista vnicus homo cūrrit. ¶ Quarto est sciendum de ista dictione tantum et de ista dictione solum.que sūt dictiones exclusiue magis comūes que aliquando adduntur subiecto aliqñ predicato ⁊ aliquando copule.Exēplum primi.vt tm̄ homo currit. Exempluz secundi.vt homo est tm̄ animal.Exēplum tertij.vt homo tātū est animal.

¶ Quinto sciendum est q̃ subiectuz cui dicte dictones possunt addi potest esse terminus communis: sicut dicendo tantum homo currit. Vel terminus discretus sicut dicendo tantum sortes currit. ⁊ aliquando potest esse terminus singularis numeri. vt dicendo tantum homo currit. Vel pluralis numeri. vt dicendo tantum homines sunt risibiles. Vel potest esse nomen collectiuum. vt dicendo tantũ exercitus est rotundus. ⁊ sic etiam potest distingui de predicato. Et aliquãdo potest esse rectus. vt dicendo tantum sortes currit. et aliquando illud cui additur dictio exclusiua potest esse obliquus. vt dicendo tantum sortis est asinus. Aliquãdo autem compositum ex recto et obliquo. sicut dicendo tantum asinus sortis currit. Et aliquando potest esse compositum ex rectis mediante aliqua coniunctione interposita. sicut dicendo tantum materia et forma sunt compositum ¶ Alterius ; potest addi termino distributiuo iam distributo. sicut dicendo tantum omnis homo currit tantum nullus hõ currit. Et aliqñ ne°ne p̃poita ⁊ aliqñ neg°ne p° poita. ⁊ aliqñ terio absoluto. sicut hic tantũ homo est. aliquando termino cõnotatiuo sicut hic tantum albũ est. Et aliquãdo termio significati rem diuisibilem sicut dicendo. tm̃ homo est. et aliquando termino significãti rem indiuisibilem vt dicendo tãtum aia est. Et aliquando termino significanti rem homo geneam. vt tantum aqua est. et aliquando termino significãti rem etheroge neam vt dicẽdo. tm̃ homo ẽ.

¶ His visis ponende sunt alique regule pro expõibus propõnum exclusiuarum que valebunt nobis ad soluẽdum sophismata circa dictiones exclusiuas. ¶ Prima est si dictio exclusiua addatur subiecto tunc exponenda est per vnam ꝓpõem copulatiuaz compositam ex vna affirmatiua et alia negatiua cum hoc relatiuo diuersitatis aliud. et ideo copulatiua dicitur exponens illius exclusiue. et vna earũ sequitur ad aliam. scz copulatiua ad exclusiuam ⁊ econtra verbigratia. tantum homo currit. exponitur sic. homo currit et nichil aliud ab homine curit. Ex isto sequitur q̃ quolibet cathegorica que est pars exponentis exclusiue. sequitur ad exclusiuam propter hoc q̃ quelibz pars copulatiue sequitur ad illam copulatiuam cui° est pars. que copulatiã cõuertitur cũ exclusiue. Eodez mõ exponeretur si subiectũ esset termin° cõnotatiuus. sicut dicẽdo. tantum albuz currit. exponitur enĩ sic. albũ currit ⁊ nihil aliud ab albo currit. Idem etiã esset si subiectmm esset termin° collectiuus. vt si diceretur tm̃ popul° currit exponitur sic. popul° currit ⁊ nihil aliud a populo currit. Et idem eẽt si illud cui additur dicto exclusiua esset obliquus vel aggregatum ex recto ⁊ obliquo. sicut dicendo tm̃ sortis ẽ asinus. exponitur sic. sortis est asinus et nullius alteri° a sorte est asin°. Similiter ista. tm̃ sortis asinus currit. exponitur sic. sortis asin° currit et nihil aliud a sortis asino currit. ita q̃ maneat obliquus similiter situatus. Et dicitur cõformiter si sit pluralis nũeri. sicut tantum duo homines currũt debet sic exponi. duo homĩes currũt et nulla alia a duob° homĩb° currũt cum hoc tm̃ bñ stat q̃ aliqd aliud a duobus hominibus currat. ⁊ vnus homo qui est ali° a duob° homĩbus currit. Consilr est dicendũ si subiectũ sit disiunctum vel copulatum. ¶ Secunda regula. si dictio exclusiua addatur p̃dicato denotat exclusionem cuiuslibz alterius p̃dicati a subiecto. sicut hic. sortes ẽ tm̃ anĩal. vñ talis exponitur sic. sortes ẽ tm̃ anĩal. i. sortes est anĩal ⁊ sortes ẽ nõ aliud q̃ aĩal. ita q̃ ꝟbuz maneat affirmatum in vtraq̃.

¶ Circa istam regulã ẽ notandũ q̃ si p̃dicatũ cui additur dictio exclusiua ẽ termin° connotatiu°. propõ in qua

ponitur pōt exponi duplicit. sicut dicendo. sortes est tm̄ albus. pōt enī exponi vnomodo sicut dictū ē p exclusionem cuiuscūq; alteri⁹ p̄dicati a subiecto. Et tunc si exponit sortes ē tm̄ albus. i. sortes est albus et sortes est nihil aliud q̄ albus. Secūdo⁰ pōt sic exponi. sortes ē tm̄ alb⁹. i. sors ē alb⁹. et sortes denoiatur nō alio accnte. et sic fm̄ primā expōnē hec eēt vera. sortes est tm̄ alb⁹. non obstāte q̄ sortes esset albus et cū hoc eēt grāmatic⁹ logicus ⁊ rhethoricus. tū in isto casu ipa esset falsa fm̄ secūdam expositionē. ¶ Tertia regula quando dictio exclusiua additur vtriq; tam subiecto q̄ predicato tūc fienda est expositio quātum ad li tm̄ positum ex pte subiecti fm̄ primā regulam alio remanēte itegro verbi grā. tm̄ sortes est tm̄ animal: debet sic exponi. sortes ē tm̄ aīmal et nihil aliud a sorte est tātum anīal: ⁊ tunc tali expositiōe facta vlteri⁹ quelibz cathegorica copulatiue exponentis exponenda ē p secundam regulā. ¶ Quarta regula est quando dictio exclusiua additur copule exponēda ē per vnam affirmatiuā in qua p̄dicatū affirmat de subiecto. et per vnam negatiuā de cui⁹ subiecto remouetur ꝓpositus ex dicto predicato. ⁊ hoc relatiuo diuersitatis aliud. verbi gratia. sortes tātū ē aīal. debet sic exponi. sortes ē aīmal ⁊ sortes non ē aliud ab aīali. Sed est aduertēdum q̄ si talis ꝓpō in q̄ additur dictio exclusiua copule fit de subiecto cōi nō determinato aliq̄ signo vlī tunc in exponēte negatīa loco talis subiecti debz poni relatiuum idem titatis. verbi grā. hō tātum est aīmal debz sic exponi. hō ē aīmal et ille non est aliud ab aīmali. Sicīr hō videt tm̄ asinum. debet sic exponi hō videt asinum et ille nō vidz aliud q̄ asinū seu aliud ab asino. Et ratio hui⁹ ē: quia si nō sic: exponeretur sic: scz q̄ subiectū negatiue esset relatiuum idētitatis et non termin⁹ communis. possibile essz in casu exponēte esse veram ⁊ expositā esse falsam hoc declaro sic: Pōnā posito q̄ non sint nisi duo homīes in mūdo scz sortes ⁊ plato. et sortes videat asinum et cū hoc multa alia aīalia ⁊ plato nihil videat. hec eēt flā. hō tantū videt asinum q̄a nec sortes tm̄ vidz asinuz nec plato sortes enim videt alia ab asino: et plato nihil videt. et tamē ambe erunt vere: scz hō videt asinum et hō non videt aliud ab asino. p̄ma enim est vera p sorte ⁊ secūda etiā p platone. Sed si dicatur homo vidz asinum et ille non videt aliud ab asino. tunc prima est vera et secūda falsa p eodem. ¶ Ex isto sequitur q̄ multuz differt dictionem exclusiuam ponere ad copulam et ponere ad predicatum ¶ Primo quia qn̄ ponitur ad p̄dicatū siue subiectum sit termin⁹ cōis siue singularis sine signo vlī non oportet sic loco subiecti ponere relatiuū idemtitatis sicut oportet quādo dictio exclusiua additur copule. Secūdo qn̄ dictio exclusiua ponitur ad p̄dicatū hoc verbum est manet affirmatum in vtraq; exponentium: ¶ Circa istam regulaz est sciendum q̄ qn̄ dictio exclusiua additur copule et predicatum ē termin⁹ connotatiuus pōt exponi duplīr sicut etiā qn̄ dictio exclusiua additur predicato cxñti connotatiuo. verbi gratia. sortes tātū ē comedēs pōt exponi sic sortes ē comedens et sortes nō est aliud a comedente. vel sic sortes ē comedens ⁊ nō denominatur alio accidēte ¶ Quinta regula est. si negatio precedat dictionē exclusiuam tūc illa propositio exponenda ē per vnā disiunctiuam. verbi grā non tm̄ sortes currit exponitur sic. sortes non currit vel aliud a sorte currit. Ratio huius est: quia ista non tantum sortes currit cōtradicit huic affirmatiue. tantū sortes currit: g̃ exponens vni⁹ debz contradicere exponenti alterius. Et cum exponens vni⁹ sit vna copulatīa exponens alterius debet esse vna disiunctiua ꝓposita ex ptibus cōtradicentibus ptib⁹ copulatīe. Ex isto sequitur

ꝗ ista ꝓña non vz. non tm̃ sortes currit: ergo sortes currit. sicut nec vz ꝓña a disiunctiua ad alteram ei⁹ partem ¶ Sexta regula est. ab exclusiua affirmatiua in rectis ad vl'ez de terminis transpositis est bona consequentia. vñ bñ sequitur tantũ aial est hõ: ꝗ oīs homo est animal. ista patet statiz per expositionem exclusiue. Nam si aial est homo ⁊ nihil aliud ab animali est homo tunc homo est aial et null⁹ homo est aliud ab aiali p cõuersionem et per ꝓñs oīs hõ est aial. ⁊ iõ ista. oīs homo est aial. sequitur ad exponẽtes istius. tm̃ aial est hõ. tunc etiã sequit̃ ad ipsammet. Etiaz posset ꝓbari ista ꝓña eo ꝙ ex oppoito ꝑdictorio ꝓñtꝭ infert̃ oppositũ añtis. Ex h⁰ seqt̃ ꝙ iste syllogismus non vz. oīs hõ ẽ substantia: tm̃ aial ẽ hõ: ꝗ tm̃ aial est substantia: qꝛ oīno equalet huic sylło qui nõ vz. oīs hõ est substantia. oīs homo est aial: ꝗ oīs substantia est aial. Unde minor ⁊ conclo hui⁹ syllogismi sequũtur ad minorẽ ⁊ conclonẽ alteri⁹ syllogismi conuertibiliter. Sicut enim ad exclusiuam seqt̃ vl'is de terminis transpositis ita econtra. Et notanter dixi in regula ab exclusiua affirmatiua: qꝛ nisi eẽt affirmatia nõ sequit̃. nõ enī sequitur tantũ hõ nõ est aial: ꝗ oẽ aial est non homo. Nec etiam sequit̃. tantum non hõ nõ est aial ꝗ oẽ aial non est homo. Similiter notanter dixi in rectis: qꝛ in obliquis non sequitur. non enim sequitur. cuiusiz clerici est asinus: ꝗ tantuz asinus est clerici. Nec etiaz sequit̃. tãtũ cuius est asinus est clericus. Nam posito ꝙ quilz clericus haberet vnũ asinũ et cuz hoc vnũ bouem et cũ hoc quilibz laicus. añs esset verũ et ꝓñs falsuz. Nec etiã econtra. tantũ asinus ẽ clerici: ꝗ cuiuslibet clerici est asinus. vel sic tantum cuius est asinus ẽ cleric⁹: ꝗ cuiuslibet clerici est asin⁹. vtrobiꝫ añs põt esse verũ ⁊ ꝓñs falsum. Et pono sic exemplum de duplici ꝓñte vel añte exclusiue ꝟm duplicẽ opinionem de obliquo que est de ista dubitatione. vtruz obliquus possit esse subiectum ꝓpõis ꝛc. ¶ Septima regula. ¶ Quando dictio exclusiua additur termio significãti totũ integrale potest exponi dupliciter: scilz proprie et improprie. Verbi grã: tantum domus ẽ alba. expoit̃ sic proprie. domus est alba ⁊ nihil aliud a domo est album et ꝟm hoc dicta propositio ẽ impossibilis. Nã si dom⁹ est alba tunc aliqua ꝑs ei⁹ esset alba. sicut paries vel aliqua alia pars: et illa est alia a domo. Improprie autem sic exponitur. domus ẽ alba et nihil aliud a domo quod non est eius pars est album. et in illo sensu talis est possibilis. ¶ Octaua regula. Quando dictio exclusiua additur termino significanti numerum tunc potest exponi proprie et improprie. Verbi grã. tãtum tres homines sunt hic intus. proprie exponitur sic. tres homines sunt hic intus ⁊ nĩll aliꝭ a ꝛb⁹ hoīb⁹ sẽt ꝗ ĩt⁹ etiã sic exponẽdo dicta ꝓpõ est ĩpossibil̃. Si enī tres hoīes sẽt hic ĩt⁹ tẽ duo hoīes sẽt hic int⁹: ſz duo hoīes sẽt aliꝭ a ꝛb⁹ hoīb⁹: eo ꝙ duo hoīes sũt ⁊ ñ sunt tres hoīes. Improp̃e aũt exponit̃ sic. tm̃ tres hoīes sũt hic ĩt⁹. i. tres hoīes sũt hic ĩt⁹ ⁊ ñ plest h⁰ ẽ illõ qõ solz dici quãdo dictio exclusiua ponitur circa terminum significantem numerũ potest exponi gratia alienitatis. et tũc exponitur proprie. vel gratia pluralitatis: et tunc exponitur improprie. ¶ Nona regula est quando dictio exclusiua additur termino communi distributo habenti plura supposita. sicut dicendo. tantum omnis homo est risibilis tunc illa propositio potest exponi proprie ⁊ improprie proprie sic tantum omnis homo est risibilis id est omnis homo est risibilis et nihil aliud ab omni homine est risibile et sic predicta propositio est falsa. supposito ꝙ istius termĩ homo sunt actu plura supposita. Improprie vero sic. oīs hõ est risibil̃ ⁊ nihil aliud ab hoīe est risibile. ⁊ sic predicta ꝓpõ est vera

Sophisma.xxxvi. Est istud Tantum sortes calefit posito casu q̃ sortes calefiat et nihil aliud a sorte quod non fit pars eius.

¶ Tunc probatur sophisma. Sortes calefit ⁊ nihil aliud a sorte qd̃ non est pars eius calefit: g̃ ⁊c.

¶ Improbatur sophisma. Sortes calefit: g̃ pars eius calefit: sed pars sortis est aliud a sorte: g̃ non tantum sortes calefit.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ē impossibile. scd̃m q̃ arguitur per secundum argumentũ. ⁊ hoc scd̃m expõem ꝓpriam. sed ꝟm eius expositionez impropriam est possibile et veruz stante casu ꝟm q̃ probat primum argumentũ. Alterius dico q̃ hec dictio tantuz non põt addi terꝰs cõcretis faciendo cathegoricam possibilẽ affirmatiuaz cum hoc verbo est: secũdo adiacente. concretis quidez quorum abstracti significant rem distinctã ab illo ꝑ quo supponit cõcretuz. Ãñ hec nõ est possibilis. tantũ albũ est. nã sequit̃ tantũ albuz est: ergo albedo ē. ⁊ per ꝓñs aliud ab albo est. secũdo dico q̃ non põt addi termino significanti totum integrale vel essentiale faciendo cathegoricam affirmatiuam possibilem cum hoc verbo est secundo adiacente. Ãñ hec ē impossibilis tãtum dom⁹ est. sik̃ter hec tantuz homo est nã sequitur domus est: g̃ paries ē. ⁊ per ꝓñs nõ tãtũ domus est. qꝛ paries est aliud a domo. sik̃r tm̃ hõ est ergo aĩa est. sz aĩa est aliud ab hoĩe: g̃ non tm̃ homo est.

¶ Tertio dico q̃ nõ p̃t addi termino significanti rẽ diuisibilẽ sumpto cuz ꝓnomine demõstratio faciẽdo ꝓpõez affirmatiuã possibilẽ de hᵒ verbo ē secundo adiacẽte. nam ad quãlz rem diuisibile eẽ sequit̃ medietatẽ eius esse q̃ ē aliud ab illa re. Ãñ hec ē impossibilis tm̃ hec aqua est tm̃ hec albedo est. Nam si hec aq̃ ē vel hec albedo ē tũc medietates sunt que sunt alie ab eis: ergo nõ tm̃ hec aqua est nec tantum hec albedo est. ¶ Quarto dico q̃ non potest addi termino relatiuo ad quem sequitur de presenti suum correlarium. Et ergo hec est impossibilis tantum patet est. nam sequitur. tãtum pater est: ergo pater est. et vltra ergo alius a patre est. et vltra: ergo non tantum pater est. Quinto dico q̃ non potest addi terminonumerali vltra binariuz. Unde hec nõ ē possibilis tm̃ tria sunt: seq̃t̃ eĩ tm̃ tria sũt: g̃ tria sunt et vltra: g̃ duo sunt. ergo alia a tribus sunt: ergo nõ tantum tria sunt

¶ Sexto dico q̃ non põt addi termio collectiuo semper intelligendo facere propositionem exclusiuam affirmatiuam possibilem de hoc verbo est secundo adiacente Unde hec est impossibilis tantum populus est Verumtamen sic est q̃ in p̃dictis potest addi faciendo propositionem de hoc verbo est tertio adiacente. Unde hec est bene possibilis. tantum sortes est grammaticus. similiter ista tantuz domus est domus tantum homo est homo tãtum pater est pater. tantum tria sunt tria tantum populus est populus.

Pro quo notanduz ē ꝑ regula q̃ qñ p̃dicatum alicui⁹ ꝓpõis exclusiue affirmatiue conuenit termio significanti partem de qua nõ est verificabile sb̃iectum illi⁹ ꝓpõis vel accidẽti connotato p subiectum tũc illa propõ ē impossibilis. Vbi grã. tm̃ hõ mouetur. hᵒ predicatum mouens non est verificabile solum de hoĩe. verũ est etiam de parte vel accidente homis. Et ergo hec non est possibilis tantũ homo mouet̃. nec etiaz ista tantum album mouetur. Et notãter dixi significãti partem de qua subiectum nõ est verificabile. nam quando predicatum conuenit tali parti propositio exclusiua potest esse possibilis. sicut ista tantum aqua est humida. Nam ly humidum conuenit aque et parti eius de qua ē verificabile hoc nomen aqua. Sed quando p̃dicatũ est tale q̃ non est verificabile de parte subiecti nec etiam

de accidente eius tunc propõ affirmatiua exclusiua cuius est illud p̃dicatũ bñ ē possibilis.vt dicendo tm̃ hõ currit:vel dicẽdo tm̃ hõ ē grammaticus. vñ li currere attribuimus homini et non parti ip̃ius hois.⁊ sikr eē grãmaticum attribuim⁹ homini ⁊ nõ pti ei⁹

Est istud

Sophisma.xxxvii.

Tantum vnum est.¶ Probatur sophisma vnũ est et nihil aliud ab vno est:ergo tm̃ vnum est.¶ Secundo sic.omne ens ē vnum ens:ꝫ tm̃ vnũ est ⁊c. ¶ Tertio sic.omne ens est vnũ ens:ꝫ tm̃ vnũ ens est ens.⁊ p ꝯns.tm̃ vnũ est.añs patet quia non ē aliqd̃ ens qui ip̃m sit vnũ ens.ꝯña tz ab vli ad exclusiuam suã de terminis transpositis de quo dicebatur in sexta regula. ¶ Quarto.tm̃ ens est:ꝫ tãtum vnũ est.ꝯña tz:qꝛ ens et vnum conuertuntur.

¶ In oppositũ arguitur. Plura sunt ꝫ non tantum vnũ est.¶ Secundo sic Nam arꝯ.in primo phisicorũ disputat contra permenidem et melissum qui posuerunt tm̃ vnum esse ens

¶ Ad sophisma respõdetur ꝙ secũdũ eius sensum proprium est verum ꝓm ꝙ probant tres prime rõnes.Sed exponendo sophisma ip̃roprie sic.tantũ vnum est id est vnum est et non plura sunt.sophisma est falsum:modo pmenides ⁊ melissus concesserunt tantuz vnum esse ens ad istum sensuz ꝙ vnũ esset ens et non plura essent entia.et istum sensum improbat phũs primo phisicorum.

Est istd

Sophisma.xxxviii.

tantum vnus homo est homo. ¶ Probatur. vn⁹ homo ē homo ⁊ nihil alid ab vno hoie.est hõ:ꝫ ⁊c. ¶ Improbatur.nam sequitur per sextã regulã tãtũ vn⁹ hõ est hõ:ꝫ omis hõ est vnus hõ.sed hᵒ ē falsum:qꝛ mulier est hõ ⁊ non ē vnus homo licet sit vna homo.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ip̃m ē falsum.Et qñ dicitur vn⁹ hõ est hõ cõcedo.et cũ vlteri⁹ dicitur nihil aliud ab vno homie est hõ.negatur:qꝛ mulier est aliud ab vno hoie lz nõ sit aliud ab vna homie ⁊ tm̃ est hõ.Sed diceres ꝓbatur ꝙ vtiqꝫ mulier sit vnus hõ:qꝛ omis hõ est vn⁹ homo.probatur:qꝛ cõtradictorium eius est falsum :scz aliquis homo non est vnus homo.¶ Secundo sic:quia hec est vera. quilibet homo est vnus hõ postq̃ hoc sincathegoreuma quilz masculini generis distribuit istum terminũ hõ pro masculis solum.Rñdetur negãdo istam.ois hõ est vnus hõ propter mulierez que non est vn⁹ hõ.Et qñ dicitur contradictoria eius est falsa.s.aliquis hõ nõ ē vnus homo.¶ Ad hoc rñdetur negãdo ꝙ sit eius ꝯdictoria.qꝛ in ista.aliqs homo non est vnus hõ.iste terminus homo substantiu⁹ restringitur ad masculinum gen⁹ rõe sui adiectiui quod est aliquis:cum adiectiuũ ⁊ substantiuum debeant conuenire in genere.⁊ per ꝯseq̃ns supponit pro masculis solum et non pro feminis.⁊ per ꝯñs dicte ꝓpõnes non ꝯdicunt.Sed diceres que est ergo ꝯtradictoria.Dico ꝙ ista aliquis homo vel aliqua hõ nõ est vn⁹ homo.⁊ illa est vera.¶ Ad aliam quãdo dicitur.quilz hõ est vn⁹ hõ ⁊c negatur ꝯsequentia:qꝛ in pria li hõ distribuitur solũ pro masculis rõne isti⁹ sincathegoreumatis ḋlibet qd̃ ē masculini generis.in ꝯñte añt li homo distribuitur tam pro masculis q̃ pro feminis.

Est istd

Sophisma.xxxix.

Tãtum animal est homo ¶ Probatur sophisma animal est homo et nichil aliud ab animali est homo:ergo ⁊c.¶ Improbatur sophisma.Tantum animal est homo:ꝫ tantum animal differt a nõ homine:quia homo et differens a non homine idem sunt. Et vltra tantum animal differt a non homine:ergo tãtum animal differt ab asino cum asinus sit nõ homo.ꝯñs ē falsum.¶ Secũdo sic.si tantũ aĩal sit homo.ꝫ tantum aĩal esse hominẽ est verum si foꝛ

metur.⁊ si sic:tunc deum esse non est verum cum deum esse sit aliud ab eo qd̃ est animal esse hominem.

¶Ad sophisma rñdetur q̃ ipsum est verũ.¶Ad improbationem dicitur q̃ ista ꝓñia nõ vz.tm̃ aĩmal differt a non hoĩe:g̃ tm̃ aĩmal differt ab asino.Sed diceres.probo q̃ vtiq̃ sit bona ꝓñtia qꝛ sequitur per sextã regulã.tãtũ aĩal differt a non hoĩe:g̃ oẽ differens a nõ homine est animal.⁊ vltra.omne differens a non homine est anĩal:g̃ omne differens ab asino est anĩal:g̃ tantum animal differt ab asino:ergo sequit a primo ad vltimum.tãtũ aĩmal differt a non homine:g̃ tantũ animal differt ab asino.¶Hic dicitur q̃ non sequit omne differens a non homine ẽ animal:ergo omne differẽs ab asino ẽ animal sed est fallacia ꝓñtis arguendo ab inferiori ad superius cuz distributione.Nam differens a nõ homine est inferius q̃ sit differens ab asino

¶Ad aliam improbationem videbit in vno alio sophismate consimili huic propositioni:tantuz animal esse hominem ẽ verum.

Sophisma.xl

Est istud. Tantum sortes scit septem artes liberales.posito casu q̃ sciat septem artes liberales et plato de septem sciat tres solũ et cicero quatuor solum:et q̃ non sint nisi isti tres homines in toto mundo. Tunc.

¶Probatur sophisma.sortes scit septem artes liberales et nullus alius a sorte scit septem artes liberales ergo tantum sortes scit septem artes liberales. ¶Improbatur sophisma Alij a sorte sciunt septem artes liberales:g̃ non tantum sortes scit septez artes liberales.Antecedẽs probatur quia cicero et plato sciunt septem artes liberales vt patet per casum.sed sortes ⁊ plato sunt alij a sorte ergo alij a sorte sciunt septem artes liberales. ¶Respondetur ad sophisma q̃ ipsuz est verum.¶Ad improbationem negatur ꝓñtia.eo q̃ ista.tantum sortes cit septem ⁊c.debet sic exponi.sortes et non alius a sorte.et non sic sortes ⁊ nõ alij a sorte.eo q̃ a singulari numero nõ debet fieri exclusio nisi secundũ numerum singularem. Modo q̃uis plato ⁊ cicero sint alij a sorte non tam̃ sunt aliud.Sed diceres q̃ vtiq̃ bene sequatur alij a sorte:ergo non tantuz, sortes.Nam bene sequitur.alij a sorte currunt.ergo non tantum sortes currit.Respondetur q̃ hoc est solum ratione predicati seu ratione materie et non ratiõe forme talis propositionis. Unde li currere est talis nature q̃ nõ potest cõuenire pluribus nisi cõueniat cuilibet illorũ et ratione illius ĩpossibile ẽ q̃ alij a sorte currant quin alius a sorte currat.et ideo sequitur alij a sorte currit:g̃ nõ tantũ sortes currit et etiaz bene sequitur alij a sorte currunt:ergo non tantũ sortes currit:sed quia scire septem artes liberales potest conuenire pluribus simul absq̃ hoc q̃ conueniat cuilibet illoozum diuisim non sequitur.alij a sorte sciũt septẽ artes liberales.ergo alius a sorte scit septem artes.et per consequẽs non sequitur.alij a sorte sciunt septẽ artes:ergo non tantũ sortes scit septẽ artes.¶Similiter probaretur et improbaretur hoc sophisma.sol̃ sortes fert lapidem posito q̃ ferat vnũ lapidem et plato et cicero ferant vnuz alium lapidẽ simul.et nullus eorum ferat lapidẽ se solo ⁊ nõ sint nisi illi tres homines in toto mundo.

Sophisma.xli.

est istud.Tãtum alter istorum currit posito q̃ sortes et plato currant et nulla alia.et in sophismate per li istorum demõstretur sortes ⁊ plato. ¶Probatur sophisma.Aliqꝛ alter istorum currit et nihil aliud abtero istoruz currit:ergo tantum alter istorum currit. ¶Improbatur sophisma.tantũ alter istoruz currit ergo reliquus non currit.quod est contra casum. ¶Secundo sic vterq̃ isto-

rum currit:ergo non tantuz alter isto rum currit.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ si hec dictio alter capiatur pro signo particulari sophisma est verum sicut probat prima ratio. Si vero ly alter capiatur pro dictione significante numeq̃ vel principium numeri sic ꝓm vsum improprium prout scilicet excluditur mltitudo maior vno sophisma est falsum. Nam tunc est sensus q̃ vnus istorum currat et non ambo ⁊ hoc arguũt alie due rões vltime.

Sophisma.xlii

Est istõ tantũ sortes vidz se. posito casu q̃ quilibz homo videat se et nullum alium.

¶ Probatur sophisma. Hoc relatiuũ se quod est relatiuum identitatis refertur ad hunc terminum sortes cum dicitur tm̃ sortes videt se ergo idẽ est dicere tantum sortes videt se et tantũ sortes videt sortem. sed hec est vera. tantum sortes videt sortem. per casuz quia sortes videt sortem et nullus alius a sorte videt sortem: ergo etiam hec est vera. tantum sortes videt sortez. ¶ Improbatur sophisma. alius a sorte videt se: ergo non tantum sortes videt se. cõsequentia tenet añs probatur ex casu.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ip̃m est verum sicut probat prima ratio

¶ Ad improbationem negatur ꝓñtia eo q̃ ly se in añte ⁊ ꝓseq̃nte nõ refert idem quod tamen oporteret si deberet valere ꝓñtia. bene tamen sequitur alius a sorte videt sortem: ergo non tantum sortes videt se. i. sortes videt se et nullus alius a sorte videt sortez Sed alius potest poni casus scilicet q̃ sortes videat se et cum hoc multi alij homĩes videant sortem et non videãt se. in isto casu sophisma esset falsum scilicet. tantum sortes videt se. sicut hec tantum sortes videt sortem Et si arguat̃ sortes videt se et nullus alius a sorte vidz se: ꝯ tm̃ sortes vidz se. negatur ꝓñtia eo q̃ ly non idez refert in añte et ꝓsequente. sed ista ꝓsequentia bene valeret sortes videt se et nullus alius a sorte videt sortem ꝯ tantum sortes videt se. sed tunc altera exponentiũ esset falsa illo casu posito.

Sophisma.xliii

Est istud tantum verũ opponitur falso. ¶ Probatur. veruz opponitur falso. et nihil aliud a vero opponitur falso ergo ꝛc.

¶ Improbatur sophisma. Tantum verum opponitur falso: ꝯ tm̃ verũ et falsum sunt opposita. ꝓseq̃ntia tenet: quia bonum ⁊ malum sunt opposita similiter calidum et frigidum et humidum et siccum

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz est falsum. Et quando dicitur verum opponitur falso: conceditur. et nihil aliud a vero opponitur falso. hoc negatur: quia non solum verum opponitur falso: sed etiam falsum opponitur falso. eo q̃ nihil prohibet duo cõtraria simul esse falsa: sicut ista omis homo currit. nullus homo currit.

Sophisma.xliiii.

est istõ tantum calidũ contrariatur frigido.

¶ Probatur sophisma. Caliduz contrariatur frigido ⁊ nihil aliud a calido contrariatur frigido: ꝯ ꝛc.

¶ Improbatur sophisma. tantum calidum contrariatur frigido ꝯ tantuz calidum et frigidum sunt contraria. ꝓñs est falsum q̃ etiam humidum et siccum sunt contraria:

¶ Ad sophis. rñdetur q̃ ip̃m est verum. ⁊ q̃ñ dicitur tm̃ caliduz ꝛriat̃ frigido: ꝯ ꝛc. negatur ꝓña. ex eo q̃ in prĩa fit exclusio circa incomplexuz et in secunda circa complexum. In prima ly tãtum excludit solum circa ly calidum sed in secunda excludit circa hoc complexum calidum et frigidũ: sicut et in ista. tantum calidum et frigidum contrariantur. et ideo multum differt dicere. tantum calidum contrariatur.

frigido et dicere tm̃ caliduz ⁊ frigidũ sunt ꝓria. ℓ tm̃ calidũ ⁊ huidũ ꝓriaṁ

Sophisma xlv.

Est istud Sortes tm̃ est asinus.

¶ Probatur. Eius ꝑdictorium est falsum: ꝗ ipm ẽ verũ. ꝓna tz. añs probaṁ nã eius cõtradictoriũ est sors tm̃ non est asinus. ⁊ illa ẽ flã ex eo ꝙ de alio a sorte: verũ est dicere ꝙ sit asinus

¶ Improbatur sophisma. Maz sequitur sortes tm̃ est asinus: ergo sortes ẽ asinus.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipm ẽ falsum. Ad iprobationez ꝛ̃ ꝙ illa nõ est eius ꝑdictoria. sed ista sors non tm̃ ẽ asinus: vel ista nõ sors tm̃ est asinus ita ꝙ oporteret negationem cadere supra dictionez exclusiuaz. modo quelibet istaꝝ est vera.

Sophisma. xlvi.

Est istud nõ tantum chymera currit.

¶ Probatur sophisma. Hec ẽ falsa tãtum chymera currit: ꝗ hec ẽ vera nõ tm̃ chymera currit. ꝓna tenet: qꝛ contradicunt. Añs ptz ex eo ꝙ ꝑiacẽs est fꝛa. scz chymera currit.

¶ Improbatur sophisma. Mã sequiṁ nõ tm̃ chymera currit. ꝗ aliud a chymera currit. ꝓns est falsum. qꝛ nihil ẽ aliud a chymera. ꝓna videtur tenere a siḿi. qꝛ bene sequitur nõ tm̃ deꝰ intelligit: ꝗ aliud a deo intelligit.

¶ Ad sophisma respondeṁ ꝙ ipm est verum. Ad improbationez qñ dicitur nõ tm̃ chymera currit: ꝗ aliud a chymera currit. negatur ꝓna. ex eo ꝙ antecedens ẽ negatiuũ et ꝓns est affiṁatiuum. añs nihil ponit. ⁊ ꝓns aliquid ponit. mõ ex negatiua nõ sequitur affirmatiua. nec arguendo a negatiua ad affirmatiuam vz ꝓna. etiã propter eandẽ rõem hec ꝓna nõ vz nõ tantuz deus intelligit: ergo aliud a deo intelligit. ⁊ hoc patz ex alio. quia ista non tm̃ deus intelligit valz vnã disiunctiuã cuius ista aliud a deo intelligit est altera pars: sed a disiunctiua ad alteram partem nõ vz ꝓna. Assumptuz declaratur. nã ista tm̃ deus intelligit valet vnã copulatiuam: ꝗ ista non tm̃ deus intelligit que est eiꝰ contradictoria valz disiunctiuã. ſ. istam nullus deus intelligit vel aliud a deo intelligit que est composita ex cathegoricis contradicẽtibus cathegoricis copulatiue equiualentis huic tantum deus intelligit ⁊c.

Sophisma xlvii.

Est istud sortes scit tãtuz tres homines currere. posito casu ꝙ sex homines currant et ꝙ de tribus sortes sciat ꝙ currant. et non de alijs.

¶ Tũc ꝓbatur sophisma. Sortes scit tres homines currere. ⁊ sortes scit nõ plures q̃ tres currere: ꝗ sors scit tantum tres homiẽs currere. Ista ꝓna tz ꝓut dictio exclusiua ꝓm vsum improprium excludit maiorẽ multitudinez

¶ Improbatur sophisma. Nulluz falsum scitur a sorte. sed tm̃ tres homiẽs currere est falsum: ꝗ ꝙ tantũ tres homines currant nõ sciṁ a sorte. ⁊ p ꝓns hec est falsa si formetur. sortes scit tm̃ tres hoĩes currere. Respõdetur ꝙ ly tm̃ põt referri ad hoc verbũ scit. vel põt referri ad illud qd̃ sequitur. Si ꝑ mo° sophisma est veruz. sicut ꝓbat ꝑma ratio. Si scd̃o° sophis. ẽ falsum. sicut ꝓbat scd̃a ratio. ⁊c.

Sophisma. xlviii.

est istd̃ possibile ẽ sortem videre tãtum omnem hominem non videntez se. posito casu ꝙ cicero et plato ⁊ robertus sint hoĩes nõ videntes se ⁊ ꝙ oẽs alij ab eis videant. se h° est possibile ponitur cũ hoc ꝙ sors videat tm̃ tres hoĩes cũ hoc etiã est possibile. Isto casu posito hec orõ omnis hõ non videns se conuertiṁ cũ istis tribus siḿ sumptis. pro nõ videns se. robertus nõ videns se. cicero non videns se. qꝛ sequiṁ oĩs hõ nõ videns se disputat: ergo plato disputat. et cicero disputat. ⁊ robertus disputat Similiter sequitur econuerso. Tunc arguitur sic. Possibile est ꝙ sortes videat

tm̃ plonem ⁊ ciceronez ⁊ robertum: g̃ possibile ē q̃ sortes videat tm̃ oēz hominem nō videntē se. ꝓña tz ex eo q̃ illa conuertuntur sicut dictū est antecedens notum est de se.

¶ Improbatur sophis: Si possibile esset q̃ sortes videret tm̃ oēm hoīez nō videntē se ponat̃ in eē: quo facto q̃ro an sortes videt se: an nō videt se. Si dicatur q̃ videt se tūc sic. sors vidz se g̃ sors videt aliud ab hoībus nō videntibus se ex eo q̃ sors nō ē de numero hoīm non videntiuz se sicut ptz ex casu. Et vlterius sequit̃ q̃ sors nō vidz tm̃ oēm hominē nō videntē se. Si dicatur q̃ sors nō videt. se tūc sic. sortes videt tm̃ oēm hoīem nō videntem se g̃ sors videt oēm hoīem nō videntez se ꝓña tz ab exclusiua ad suā p̄iacētez Tūc vltra sortes videt oēm hoīez nō videntē se: g̃ p conuersionem videns oēm hoīez nō vidētez se est sors. Tūc arguitur sic. vidēs oēm hoīem nō videntē se est sortes: sz sors ē nō videns se sicut tu dicis: g̃ sors videt seipsum cuius oppositum dixisti.

¶ Ad sophis. rn̄detur q̃ ip̄m est fēm. et implicās ꝑdictionē sicut dictuz est.

¶ Ad rōem probantem sophisma dr q̃ casus ē impossibilis. lz ei q̃lz ps seorsum sit possibilis vna tn̄ alteri nō ē cōpossibilis. qr ad primā ptē casus qn̄ ponitur q̃ pro ciceron robert⁹ sint homīes non videntes se. ⁊ q̃ oēs alij ab eis videāt se: sequit̃ q̃ sors sit vidēs se postq̃ sors nō ē de numero illoruz triuz. ¶ Ad scdam ptem casus qn̄ ponitur q̃ sors videat tm̃ illos tres: seqũ tur q̃ sors nō videt se. et iō totalē casuz sequunt̃ ꝑdictoria. s. q̃ sors videt se ⁊ q̃ sors nō videt se ⁊ iō totalis casus non ē admittēdus. lz bn̄ q̃lz ps casus seorsum sit admittenda.

Sophisma.xlix.

Est hoc Tantū pater est: g̃ nō tantū pater est. ¶ Probatur sophisma. Tantuz pr̄ ē: ergo pater est. tenet ꝓña ab exclusiua ad suā p̄iacētē. et vltra pr̄ ē: g̃ filij⁹ est ⁊ vltra filius ē g̃ aliud a patre est: g̃ si tm̃ pater est nō tm̃ pr̄ est ⁊c. ¶ Improbat̃ sophis. qr ē vna ꝓña cui⁹ oppositū ꝓnt̃ non repugnat añti: g̃ sophisma ē falsuz. ꝓña tz ex eo q̃ ad bonam ꝓñaz req̃ritur q̃ oppositū ꝓñtis repugnat añti. añs. probatur nā oppositū ꝓñtis ē tm̃ pr̄ est. mō illa nō repugnat añti. sed est ip̄mmet añs vel saltem sibi oīno simile.

¶ Ad sophisma rn̄detur q̃ ip̄m est veruz. ⁊ qn̄ dr oppositum ꝓñtis nō īfert oppositū añtis. Dico q̃ īmo⁊ qn̄ dicit̃ oppositū ꝓñtis est in ip̄m añs cōcedi tur. sz idē nō infert oppositum suūp̄ius. h⁰ negat̃ qr ꝓpō īplicās ꝑdictōez bene īfert suūp̄sius oppositū ex eo q̃ īpossibile infert qdlz: g̃ opposituz sui īp̄ius. mō dico q̃ ista est impossibilis tm̃ pr̄ est saltem īpossibilis grā materie h⁰ est terīoꝝ ī īpa positorū vna cū ista dictōne exclusiua tm̃. Pro cuius maiori declaratione ponūtur alique ꝓclusiōes añ q̃s premittāt aliq̃s distinctōes. Prima est q̃ aliq̃ ꝓpō dr īpossibilis grā forme ꝓpōis. et aliq̃ dr impossibilis grā materie h⁰ ē grā terīoꝝ sic vel sic impositoꝝ ad significanduz Illa dr impossibilis de forma que sic se hz q̃ oīs ꝓpō consiliis forme ē īpossibilis ⁊ intelligo p formā ꝓpōis pro pōem esse cathegoricā vl̄ ypothetica. silr esse negatiuā vl̄ affirmatiuā. silr eē vl̄ em vl̄ pticularē vl̄ īdefinitā vl̄ singularē. Et iō datis duab⁹ ꝓpōibus q̃ ābe sunt cathegorice indefinite affirmatiue ille dicūtur eē cōsiliis forme lz bene possint esse dissiliis materie. qr forte vna est in materia naturali alia in matia cōtingenti. sicut essent iste due hō est aīal. hō currit. si aūt essent due ꝓpōes q̃ nō essent eiusdē q̃ntitatis vl̄ eiusdē q̃litatis eēnt tn̄ ābe cathegorice vl̄ econuūso ille eēnt dissimiliis forme sicut eēnt iste due oīs hō currit aliq̃s hō currit. vl̄ iste due oīs homo currit oīs hō nō currit. Illa aūt ꝓpō dicit̃ ī possibilis grā matie q̃ sic se hz q̃ non oīs ꝓpō sibi siliis ī forma ē īpossibilis Exemplū de īpossibili grā forme. sez-

res est ⁊ sors nõ est. a est ⁊ nullũ a est.
et vltra q̃lz copulatiua ꝯposita ex pti
bus adinuicẽ ꝯdicẽtibus. Exẽplũ scẽ
sicut ista. deus nõ ẽ deꝰ. ista ei nõ ẽ im
possibilis grã forme qꝛ ista hõ non est
chymera consiliis forme nõ ẽ ipossibi
lis. tm̃ qꝛ sic ipossibile ẽ eẽ sicut ista ꝓ
põ significat deus nõ ẽ deꝰ ipa ꝟ im
possibilis. ⁊ ꝟ impossibilis grã mate
rie. Et sicut dictum est de duplici pro
põne impossibili. s. grã materie et grã
forme: ita distingui ꝑt de duplici pro
põe necessaria. qꝛ q̃dam est necessaria
grã forme ⁊ q̃dam necessaria grã ma
terie. Distinctões hoꝝ membroꝝ ꝑnt
patere ex predictis. ¶ Alia distinctio
est: ꝙ duplicia sunt relatiã. qꝛ quedaz
sunt ad que sequũtur sua correlatiua
mediante hoc ꝟbo ẽ qꝟ ẽ verbũ ꝑnt
tꝑis sicut sunt ista dñs ⁊ seruꝰ. pr̃ et fi
lius. Nã sequit dñs ẽ: ꝯ seruꝰ ẽ. pr̃ ẽ: ꝯ
filius ẽ. ⁊ ecõuerso. ¶ Alia sunt relati
ua ad q̃ nõ sequũtur eoꝝ correlatiua
mediante ꝟbo de ꝑnti. sz bñ median
te hꝰ verbo põ vel mediãte verbo de
preterito vel de futuro. sicut sunt ista
scia ⁊ scibile. prius ⁊ posterius. nã non
sequitur scibile ẽ: ꝯ eiꝰ scia ẽ. licet bñ
seq̃tur scibile ẽ: ꝯ scia eiꝰ ꝑt esse. Sikr
non sequit priꝰ ẽ: ꝯ posteriꝰ ẽ. sz bñ se
quitur: ꝯ posteriꝰ erit. Sikr nõ sequit
posterius ẽ: ꝯ priꝰ ẽ sz bñ sequit ꝯ pri
us fuit. ita etiam de istis relatiuis cã
⁊ causatum. ¶ Tertia distiõ est ꝙ rela
tiuoꝝ ꝑmoꝰ dictoꝝ q̃dam dicunt equi
parãtie de quoꝝ numero ẽ hoc relati
uũ sike. q̃dã autez disq̃parantie. et illa
sunt duplicia. quedaz sunt suppõis si
cut ista dñs pr̃. quedã suppõnis sicut
ista filiꝰ ꝓuus. Tũc sit ꝑma ꝯ. Nulla
ꝓpõ mẽ cathegorica ẽ ipossibil de for
ma. pz hoc qꝛ nulla ẽ ꝓpõ mere cathe
gorica q̃ sic se habeat ꝙ ois ꝓpõ con
sikis in forma sit ipossibilis. vñ si esset
aliq̃ maxie eẽt ista: deꝰ nõ ẽ deus vel
ista deꝰ ẽ dyabolꝰ. mõ hoc ẽ falsuz. q̃a
multe sunt eis cõsikes ĩ forma q̃ non
sunt ipossibiles vñ ista chymera non
est chyẽra ẽ sikis ĩ forma huic deꝰ nõ
est deus ⁊ tm̃ hec chymera nõ est chy
mera nõ est ipossibilis. sikr ista hõ est
aial est sikis in forma huic deus ẽ dya
bolꝰ. sed non ĩ materiam tm̃ hec homo
est aial nõ est impossibilis. Secunda
ꝯclusio. Multe tm̃ cathegorice propo
sitões sunt ipossibiles grã materie. pz
de ista. deus nõ est deꝰ chymera ẽ chy
mera ⁊c. ¶ Tertia conclusio. Bene est
aliqua propõ ypothetica impossibilis
de forma. sicut ista. a est ⁊ nulluz a est.
nã oĩs copulatiua sikis forme est im
possibilis. Et intelligo ꝑ propõem. si
mik fore dicte copkatie q̃ ẽ ꝯpoita ex
cathegoricis sibijnuicẽ ꝯdicẽtibꝰ sicut
est predicta ꝓpõ copulatiua. ¶ Quar
ta ꝯclusio. Nulla propositio mẽ cathe
gorica est necessaria de forma. pz hoc
nã si sic maxime videk eẽ ista deꝰ ẽ de
us. sed hoc nõ. qꝛ nõ q̃lz sibi sikis ĩ for
ma est necessaria. ĩmo aliq̃ sibi sikis ĩ
forma est ipossibilis. sicut hec chyme
ra est chymera ¶ Quinta ꝯclusio. ali
qua propõ mere cathegorica bene est
necessaria grã materie. pz hoc de ista
deus est ⁊ de ista. hõ est aial. ¶ Sexta
ꝯ. Multe sunt ꝓpões ypothetice ne
cessarie de forma ptz de ista a est vel
nullũ a est. pz hoc qꝛ eiꝰ ꝯdictoria est
ipossibilis de forma sicut dicebak cir
ca tertiaz conclusionẽ. sikr omẽs tales
conditionales sunt necessarie de forã
si nulluz a est b. nullũ b ẽ a. si omne b ẽ
a quoddã a est b. si quoddam b ẽ a q̃d
dam a ẽ bꝛ oẽs ꝯsikes qꝛ oẽs conditio
nales sikes his in forma sunt necessa
rie. ¶ Septima ꝯ est qm̃ hec dictio ex
clusiua tantũ additur termino relati
uo disquiparãtie in propõe affirmati
ua de hoc verbo est. secundo adiacen
te non facit propõem impossibilez de
forma. vt hic. tm̃ pr̃ est. pz qꝛ non que
libz huic sikis de forma est impossibi
lis patet de ista. tantum deꝰ est q̃ dce
propositioni est sikis in forma. et tm̃
nõ est impossibilis. ¶ Octaua conclu
sio. qm̃ dictio exceptiua additur ter-
mino relatiuo disquiparantie in pro
põe affirmatiua de hꝰ ꝟbo ẽ scdo ad

iacente bene facit propositionẽ possibilez grã materie. vñ hec ẽ ipossibilis grã materie tm̃ pr̃ est. tm̃ dñs ẽ: tm̃ seruo est qz ad quãlz talẽ grã meterie sequũtur ꝗdictoria sicut ꝗducebat ĩ pncipio sophismatis de ista tm̃ pater ẽ.

¶ Mona conclusio. si dictio exceptiua addatur relatio equiparãtie non reddit propõem ipossibilem nec grã forme nec grã materie. vñ hec nõ est impossibilis tm̃ sile ẽ. posito casu q̃ oia essent similia hec essetvera si formaretur tantum simile est.

Sophisma.l.

Est hoc. Tm̃ homo currit: ergo tantũ homo mouetur,

¶ Probatur sophisma. Mã arguitur ab inferiori ad superius affirmatiue:

¶ In oppositum arguitur. añs pt esse verũ ꝓnte exñte falso. ꝓña tz. assumptum pz. posito q̃ hõ curreret ⁊ nichil aliud ab homĩe curreret ⁊ equus moueretur ⁊ nõ curreret. tũ chec esset vera tm̃ hõ currit ista exñte falsa tm̃ homo mouetur.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm̃ ẽ falsum. qz in vna pte exponẽtis puta in exponẽte negatiua est processus ab inferiori ad superius negatiue et talis processus non valet.

Sophisma li.

Est hoc Tantum homo currit: ergo tm̃ anial currit. Videt q̃ nõ sit verum sicut nec precedẽs propter silem rõem

¶ Rñdetur q̃ bñ sequit tm̃ hõ currit g̃ tãtum aial currit. qz exponẽs vnius sequitur ad exponẽtem alteri. nã aliud ab hoĩne ẽ ĩ plus q̃ aliud ab aiali ⁊ g̃ si dicatur nullũ aliud ab homĩe et nullum aliud ab aiali est bona ꝓntia qz arguit a supiori ad iferi negatiue

Sophisma.lii.

Est hoc. Tantũ deum eẽ deum est verum.

¶ Probatur. hec est vera. tãtũ deus est deus: g̃ tantum deum esse deũ ẽ verũ ꝓña tz. Mã sicut hec est bona ꝓña sortes currit: g̃ sortem currere est verum ita sequitur in proposito. añs patet. ex eo q̃ hec est vera deus est deus ⁊ nihil aliud a deo est deus: g̃ tm̃ deus ẽ deus

¶ Improbatur hoĩnem eẽ aial est verum. ⁊ per ꝓñs nõ tãtum deũ esse deum est verũ. ¶ Secũdo si tãtum deũ esse deũ est verum: g̃ omne verũ ẽ deũ eẽ deũ. ꝓñs est falsum. ꝓña tz p scdam regulam ab exclusiua ad vlem de terms transpositis ⁊c.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ si intelligitur q̃ sit de subiecto exclusiuo. ita q̃ hoc totũ tantum deũ esse deũ sit subiectum. sophisma est verũ. Nam tunc significat q̃ ista propõ est vera tm̃ deus est deus. nec tunc est propõ exclusiua licet eius dictum bñ correspondeat propõi exclusiue. Si aũt capiatur prout ẽ propõ exclusiua. sic sophisma est falsum Mã tunc significat q̃ deũ esse deum est verũ. ⁊ nihil aliud q̃ deũ esse deũ est verum. ⁊ hoc ẽ falsum et secundum hoc rões vadunt vijs suis

¶ Consequenter restat ponere sophismata circa istã dictiõem solus. et scdz hoc sit primum sophisma.

Sophisma.liii.

Ad solum sortez currere. sequitur hominem currere.

¶ Probatur sophisma. Nam ad istaz solus homo currit sequitur ista homo currit: g̃ ad solũ sortem currere. sequitur hominem currere. ¶ Secundo ad solũ sortem currere. sequitur sortẽ currere. ex eo q̃ ab exclusiua ad suam p̃ iacentem est bona consequentia. Et vltra ad sortez currere sequitur hominem currere: ergo ad solũ sortem currere sequitur hoĩem currere. ꝓña tz p illam regulam. qñ ad aliquod antecedens sequit aliqd ꝓñs q̃cquid seqtur ad consequẽs sequitur ad antecedẽs

¶ Improbatur. ad platonem currere sequitur hominem currere: ergo ad aliud q̃ ad sortẽ currere sequit hominẽ currere ⁊ per consequens non ad solum sortem currere sequitur hominẽ currere.

¶ Respondetur ad sophisma q̃ ipsuz pōt eē ꝓpō de subiecto exclusiuo ⁊ sic sophisma est verū. Nam tūc significat q̃ ad istā solus sortes currit sequitur ista homo currit. vl pōt eē exclusiua ⁊ sic sophisma ē falsum. Nā tunc significat q̃ ad sortē currere sequitur hoiez currere. et ad nihil aliud q̃ ad sortem currere sequitur hoiez currere. ⁊ hoc est falsū sicut arguebat: ⁊ ꝗz hoc rōes vadunt vijs suis.

Sophisma.liiii.

est hoc. Solꝰ sortes incipit currere posito q̃ sortes ⁊ multi alij cu currerunt ante: Sed omnes alij a sorte nunc cessent currere et sortes non cesset currere. ¶ Tunc ꝓbatur sophisma. solus sortes nunc currit et immediate ante hoc non solus sortes currebat: ergo solus sortes incipit currere. ¶ Improbatur solꝰ sortes incipit currere: ergo sortes īcipit currere. ꝓña tz ab exclusiua ad suā ꝑiacentem. falsitas ꝓñtis pz: qꝛ sortes immediate añ hoc currebat et īmediate post hoc curret: ergo non incipit currere.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm ē falsum. ¶ Ad rōem dicitur q̃ ista ꝓñtia nō vz. solus sortes nūc currit ⁊ īmediate ante hoc nō solus sortes currebat ꝯ solꝰ sortes īcipit currere. ꝓpter hoc q̃ in ista. solus sortes īcipit currere li incipit sequitur li solꝰ ꝓpter q̃ ī exponente negatiua ista negatio nō inclusa in li incipit debet sequi et non precedere istam dictionē solꝰ q̃liter ñ fit in dicta ꝓña: et iō exponens negatiua non debet esse ista. īmediate añ hꝰ non solus sortes currebat. sed debz esse ista. ⁊ īmediate ante hoc solꝰ sortes non currebat. nō illa est falsa. Nam sequit. īmediate añ hoc solꝰ sortes nō currebat: ꝯ īmediate ante hꝰ sortes nō currebat. ab exclusiua ad suam preiacentem ⁊c.

Sophisma lvi.

est hoc Solus sortes est albus vel niger. posito q̃ solus sortes sit albus ⁊ multi alij ab eo sint nigri

¶ Probatur. solus sortes est albus. ꝯ solus sors est albꝰ vl niger. ꝓña tz a p te disiunctiue ad totaz disiunctiuam cuius est pars. añs pz ex casus. ¶ Im probatur. aliud a sorte est albū vel nigrū ꝯ nō solus sors ē albus vl niger. ꝓña tz añs ꝓbatur: qꝛ plato qui ē aliud a sorte est albus vel niger.

¶ Ad istud sophisma quidam rñdent q̃ in eo pōt esse exclusio dsiunctionis vel disiunctio exclusionis. Primodꝰ denotatur q̃ albū vel nigrū inest sorti soli. ⁊ hoc ē falsum. nec sic ē disiūctia sed cathegorica de disiuncto extremo Secūdomodo denotatur q̃ solꝰ sortes sit albꝰ: vel q̃ solus sortes sit niger. et tunc ē disiunctiua ⁊ nō exclusiua. ⁊ ē vera. ⁊ ī hoc sensu ei nō repugnat ista aliud a sorte ē albū vel nigrum. ¶ Aliter pōt respōderi q̃ sophisma ē falsuz et quādo dicit solꝰ sortes ē albꝰ: ꝯ solus sortes ē albus vel niger. pōt negari ꝓñtia: qꝛ arguitur a minꝰ cōi ad magis cōe cū dictione includēte negationem. Unde ly albū est minus cōe q̃ sit li albū vel nigrū. nec arguitur a p te disiunctiue ad totā disiunctiuam cuiꝰ ē pars. sed ad vnam ꝓpōez cathegoricam de disiuncto extremo.

Sophisma.lvii.

Est hoc. Solus sortes est albꝰ ⁊ plato est albioꝛ eo posito q̃ sortes sit albus et plato sit albioꝛ eo ⁊ nullus alius sit albus ¶ Probatur. sortes est albus et plato est albioꝛ eo. et nullus alius a sorte est albus quin plato sit albioꝛ eo: ergo solus sortes est albꝰ et plato est albioꝛ eo. ¶ Improbatur. sophisma est vna propositio copulatiua cuius partes videntur simul repugnare: ꝯ sophisma est falsum. Assumptum probatur: quia si solus sortes ē albus sicut dicit prima pars sophismatis tunc plato non est albus. ⁊ si plato non est albus: tunc plato non est albioꝛ sorte. cuius oppositum dicit secunda pars sophismatis.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ in ipo p̃t esse exclusio copulatõis. vel copulatõ exclusiõis. i. sophisma p̃t intelligi q̃ sit ꝓpõ exclusiua de extremo copulato. Vel q̃ sit ꝓpõ copulatiua cuius vna pars est exclusiua. Tunc dico q̃ si sophisma intelligatur q̃ sit ꝓpõ exclusiua de copulato extremo sophis. est verus sicut ꝓbauit ꝑma rõ. Si autẽ intelligatur eẽ ꝓpõ copulatiua cui' prima pars sit exclusiua sophis. ẽ falsum sicut probauit secunda ratio.

Sophisma.lviii.

ĩ quo dictio exclusiua ponitur bis: est istõ. solis tribus sola duo sunt paucioza.

¶ Probatur. trib' sola duo sunt paucioza et nullis alijs a tribus sola duo sunt paucioza: ergo solis tribus sola duo sunt paucioza.

¶ Improbat' sol' trib' sola duo sunt paucioza: ꝯ solis tribus duo sunt paucioza. ꝓñs est falsum. ꝓña videtur tenẽ ab exclusiua ad suam p̃iacentes. falsitas ꝓñtis p̃z. q̃ non solis tribus duo sunt paucioza. sz etiã alijs a tribus. s. quatuor.

¶ Ad sophis. rñdetur q̃ ip̃m ẽ verũ. ⁊ qñ dr solis tribus sola duo sunt paucioza: ꝯ solis tribus duo sunt paucioza negatur ꝓña nec. hoc arguit' ab exclusiua ad suas p̃iacentẽ. q̃ istius exclusiue solis trib' sola duo sunt paucioza p̃iacẽs nõ ẽ solis trib' duo sunt paucioza sz hec trib' sola duo sũt paucioza

Sophisma.lix.

Est hoc. Solus genitiuus p̃cedit solus nominatiuus.

¶ Probat'. q̃ gtm̃ p̃cedit solus ntũs et nullũ aliũ casus a gtio p̃cedit solus ntũs. q̃ lz quẽlz alium casum p̃cedat ntũs tñ nõ quẽq̃ aliũ casum precedit solus ntũs: sed ntũs cum genitiuo.

¶ Improbat'. solus gtm̃ p̃cedit solus ntũs: ꝯ solus gtm̃ p̃cedit ntũs. ꝓñs est falsus ꝓña videtur tenẽ ab exclusiua ad suas p̃iacentẽ. falsitas ꝓñtis p̃z. q̃ alium casum a gtio precedit ntũs: ꝯ non solum genitiuum precedit ntũs.

¶ Rñdetur ad sophisma q̃ ip̃m ẽ vũ ⁊ qñ dr. Ma seqtur solũ gtm̃ p̃cedit solus ntũs: ꝯ solus gtm̃ p̃cedit ntũs negat' ꝓña. nec hic arguitur ab exclusiua ad suã p̃iacentẽ. ex eo q̃ p̃iacẽs istius solũ gtm̃ p̃cedit solus ntũs. ẽ hec. gtm̃ p̃cedit solus ntũs ⁊ nõ ẽ solũ gtm̃ p̃cedit ntũs. Ex eo q̃ prius posita erat vna regula. q̃ qñ in aliq̃ ꝓpositõe ponerentur due dictões exclusiue tẽ illa dz expõi q̃tuz ad primam dictionẽ exclusiuaz: scda dictõne exclusiua remanente in vtraq̃ exponentium.

¶ Nunc restat ponere sophismata difficultatem hñta ex parte dictionuz exceptiuaz sic̃ sunt p̃t p̃terq̃ nisi ⁊c. Et ꝑmo aliq̃ sunt p̃mittenda. deiñ ponenda sunt sophismata. ¶ Quantuz ad ꝑmũ. Sciendũ ẽ q̃ dictões dicunt' exceptiue. ex eo q̃ per eas fit exceptio.

¶ Secundo. Notandũ de ista dictiõe p̃ter. q̃ vno° accipr̃ ꝓpe ⁊ tunc dr esse dictio exceptiua ⁊ denotat exceptõem partis subiectiue a suo toto. Alio° in ꝓpe. ⁊ hoc tripl'r scz negatie additiue et substractiue: Negatiue sicut dr sortes fecit hoc p̃ter platonẽ. et qñ tenet' sic negatiue. negat associatõnem pro loco vt ꝑ tpe. Sz additiue tenetur cũ dr sors dz soluẽ decem libras p̃ter expensas. i. dz soluere decẽ libras ⁊ cum hoc addẽde sunt expense. Sed substractiue tenetur cũ dr. sors dz soluere decẽ libras p̃ter hoc q̃ soluit. i. q̃ illõ dz de falcari. vel cũ dr q̃tuor p̃ter vnuz sunt tria. ⁊ hoc qñ tenetur substractie seu diminutiue. qd̃ idẽ est ad pñs ⁊c.

¶ Tertio Notandũ est: q̃ ad ꝓpõem exceptiuaz requirunt' q̃tuor termini.

¶ Primo subiectũ pricipale a q̃ fit exceptio. Secundo dictio exceptiua per q̃ fit exceptio. Tertio pars extra capta. i. excepta. Quarto predicatum respectu cuius fit exceptio. hoc eĩ p̃z in ista ꝓpõe. omnis homo preter sortem currit ly hõ dr terminus principalis a quo fit exceptio. ly preter dr dictio exceptiua. ly sortes dr dictio vel pars

extra capta vel excepta. ly currit dicit
pdicatum respectu cuius sit exceptio
¶ Quarto notandum est q̃ dictio ex
ceptiua habz quinq̃ ꝓprietates. ¶ Pri
ma est. q̃ terminus a quo fit exceptio
sit terminus cõis hñs plura supposi=
ta. ¶ Secunda conditio: q̃ idez termi
nus pdicabilis sit de excepto. Ex quo
sequitur hãc nõ eẽ ꝓpriam. oĩs hõ pre
ter asinum currit. ¶ Tertia est q̃ ex
ceptum sit in min' terio a quo fit ex
ceptio exclusiue. Ex q̃ sequit hãc non
esse ꝓpriam. oĩs hõ pter anĩal currit.
¶ Quarta est q̃ terminus a q̃ fit exce
ptio sit pdicabilis de alijs q̃ de exce=
pto vel exceptis. ⁊ hoc in affirãtis ali
as a nullo fieret exceptio ista seq̃t ex
pcedenti. ¶ Quinta est. q̃ terminus
a quo fit exceptio capiatur cuz signo
vñi: et ideo hec est impropria. hõ pre=
ter sortem currit.

¶ Contra primam ꝓprietatez dubita
tur. Nam hec est exceptiua tot' sortes
pter caput suũ est albus. ⁊ tñ videt q̃
terminus a quo fit exceptio nõ sit ter
minus cõis: sed termin' singularis. s.
iste terminus sors. ¶ Ad hoc rndetur
q̃ in dicta ꝓpõe ly sors non est subie
ctũ: sed h° aggregatũ ps sortis ⁊ hoc ẽ
quoddam cõe pdicabile de pluribus
Ad predicta ꝓpõ exponitur p istaz. q̃
lz ps sortis preter suũ caput est alba. ⁊
intelligatur hoc de pte ĩtegrali. ¶ De
inde notandũ est de vitate ꝓpõis ex
ceptiue. ¶ Ad sciendũ est q̃ ad vita=
tem ꝓpõis exceptiue affirmatiue re
quiritur q̃ pdicatuz nõ insit excepto
⁊ insit omni alteri ab excepto contento
sub terio a quo fit exceptio. sicut patz
de ista omis hõ pter sortem currit. sic
exponitur. sors non currit. et oĩs hõ
alius a sorte currit. Sed ad veritatez
negatiue reqritur cõ. scz q̃ pdicatuz
insit excepto ⁊ nulli alteri ꝓtento sub
subiecto a quo fit exceptio. sicut hic.
nullus homo preter sortez currit que
exponitur sic sors currit ⁊ oĩs hõ ali'
a sorte nõ currit. Ex hoc pz q̃ qlz exce
ptiua equiualet in significando vni
copulatiue composite ex vna negati
ua et alia affirmatiua diuersimode
sicut iaz patuit exponendo exceptiuã
affirmatiuam et negatiuam. Alteri
us sciendum est q̃ cuiuslz exceptiue
est aliqua cathegorica piacẽs. Ad dẽ
pta dictione exceptiua et parte extra
capta residuũ dr preiacens exceptiue
vñ istius oĩs hõ pter sortẽ currit piac=
cens dr eẽ hec oĩs hõ currit. Alterius
sciendũ ẽ q̃ copulatiua ꝓpoita ex du
ab' cathegoricis cui copulatiue ꝓpõ
exceptiua equalz in significando dr
exponens exceptiue. Alterius sciẽdũ
est q̃ ꝓpõ exclusiua pt fieri exceptiua
sz non eõ. verbi grã de exclusiua affir
matiua fit exceptiua negatiua. sicut
de ista tm̃ aĩal est hõ fit ista exceptiua
negatiua nulla res pter anĩal est hõ.
Ex hoc pz sicut pri' dicebat de exclu
siuis q̃ dictio exclusiua aliquib' ter=
minis non pt addi nisi faciat ꝓpõem
impossibilẽ. vt dicẽdo tm̃ pr̃ est. tantuz
album est. ita ctiã est de dictio nib' ex
ceptis q̃ aliq̃bus teris non pñt addi
nisi faciant ꝓpõem impossibilez vnde
hec ẽ impossibilis nihil pter hoĩez est
⁊ sicr hec nihil pter platonem est.
¶ Istis visis pñt poni quedam regu
le: ¶ Prima est propositio in toto fal
sa non pt vificari p exceptõez. verbi
grã. ista est in toto falsa oĩs hõ est asi
nus et non pt vificari p exceptionez
¶ Secunda rla est oĩs ꝓpõ p pte va
⁊ p parte falsa pt verificari p exceptõ
nez excipiẽdo illõ p quo ẽ falsa verbi
grã sit ita q̃ oĩs hõ alius a sorte cur
rat et sors non currat sz stet ista ẽ ĩ p
te falsa oĩs hõ currit et in pte vera et
nõ est fla nisi p sorte: q̃ sorte excepto
dicendo oĩs hõ pter sortẽ currit est p
põ vera: Et est sciẽdũ q̃ qñ ꝓpõ ẽ pti
vera et ptiz fla: si est fla p multis sin
gularibus ipa nõ debet verificari p
exceptõe illay p q̃bus est flã accipien
do eã in propria forma. sed debz capi
vnum cõe ad oĩa illa pro q̃b' illa vlis
est falsa. vbi grã ista omne aĩal ẽ hõ: ẽ

falsa pro multis singularibus irrõna bilibus.iõ debz verificari excipiendo omia illa irrationabilia.sicut dicendo omne aial ꝑter irrationale ē hõ.si enī diceretur oīs homo ꝑter asinuz ⁊ pre ter capram ⁊ ꝑter leonē ⁊ sic de alijs. est hõ.hoc esset minus prolixum.Ter tia rla est.sub subiecto propõnis ex= ceptiue nõ vz fieri descensus cum ex ceptõe.vñ nõ sequitur oīs hõ ꝑter sor tem currit:ꝗ plo preter sortē currit vñ si in ꝯnte li preter teneatur exceptiue ꝯns ē ipropriũ.si aũt teneat alit .ꝯna non vz. ¶ Quarta rla est.sub subie= cto ꝓpõnis exceptiue sicut dicēdo oīs hõ ꝑter sortē currit dz sic fieri descen sus.iste hõ si est alius a sorte currit ⁊ iste hõ si ē alius a sorte currit ⁊ sic de alijs. ¶ Quinta regula est.ad affir= matiuaz vlem exceptiuã sequitur pti cularis affirmatia.⁊ silr pticularis ne gatiua.vñ ad istã oīs hõ preter sortez currit seqtur ista q̃daz hõ currit ⁊ eti am ista q̃dã hõ non currit.Sed ad pro põem exceptiuã negatiuã sequitur p= ticularis affirmatiua ⁊ nõ pticularis negatiua nisi gra materie.verbi gra ad istã nullus hõ ꝑter sortē currit seq tur ista aliquis hõ currit ⁊ nõ ista ali= quis hõ nõ currit saltē formalr.vñ si nullus hõ esset ī rerũ natura nisi sor= tes ⁊ curreret:hec esset vera nll ꝑter sortem currit.⁊ tñ hec eēt flã aliquis hõ non currit.¶ Sexta rla est.qñ hec dictio ꝑter ponitur cuz duplici multi tudīe sicut ꝗ oīs hõ vidz oēz hominez preter sortē ⁊ ꝓs excepta est vtriusq; mltitudīs:illa locutio ē multiplex ex eo q̃ potest fieri excep° abvna mltitu dine vel ab alia l ab vtraq;.⁊ ꝓm hoc vn ꝑt eē sēsus dicte ꝓpõis q̃ oīs hõ excepto sorte videt oēm homīem. ali us sensus ꝑt eē q̃ oīs hõ vidz oēz ho minē excepto sorte sic q̃ sortes ñ vide tur ab aliquo hoīe.Terti sēsus ꝑt eē q̃ oīs hõ preter sortez videt oēz hoīez ꝑter sortem.In prio fit exceptio a pri ma multitudine ī scdo a.ij.ī tertio ab vtraq;.¶ Septima rla ē.hec dic° ꝑter non tenetur exceptiue nisi qñ excipit ꝓtem subiectiuã a toto vli.⁊ iõ si dica tur decem ꝑter quinq; sũt q̃nq; li pre ter nõ teneatur exceptiue sz bñ sbstra ctiue vel diminutiue. ¶ Octaua rla est qñ tot excipiuntur quot sumuntur nõ ē exceptia vera.Sed ꝯ hoc diceres posito q̃ sint tñ tres homīes.s.sortes plato cicero.⁊ sol sortes currat hec ē vera oīs hõ preter plonē ⁊ ciceronem currit ⁊ tñ pla excipiuntur q̃ suppo= nuntur.Dicendũ ē q̃ regula ītelligi= tur qñ pla excipiũtur q̃ supponũt in ꝑiacente.mõ sic non est hic qñ dr oīs hõ ꝑter platonem ⁊ ciceronez currit. vñ hic plura supponũtur in preiacen te q̃ excipiũtur.Sed ꝯ.null sol ꝑter istum lucet hic tot excipiuntur quot supponuntur in ꝑiacente ⁊ tñ ista pro positio est vera.Rñdetur q̃ hic in pre iacente plura supponũtur ⁊ hoc apti tudinaliter lz non actualiter q̃lit hoc sit intelligendum.s.aptitudinaliter ⁊ nõ actualit expositũ est circa predica= bilia.¶ Mona regula.ab inferiori ad superius cum dictione exceptiua est bona ꝯna dictione exceptiua sequen= te superius.ꝑcedente aũt nõ valz cõ= sequẽtia.sequitur enī bñ.omīs homo ꝑter sortem currit.ergo omne aial ꝑ= ter sortē currit.sed nõ sequitur oīs hõ ꝑter sortem currit:ergo oīs homo ꝑ= ter animal currit.¶ Decima rla est si preiacens exceptiue.ē vera exceptiua est falsa.quia repugnant sibi inuicez verbi gra si hec ē vera.omnis hõ cur rit hec est falsa oīs homo ꝑter sortem currit. ¶ Undecima regula solet poni si exceptio fiat in plurali nume= ro a subiecto singularis numeri non sequitur predicatum falsificari de ex= ceptis:acceptis pluraliter lz bene sin= gulariter.verbi gra omīs homo ꝑter istos fert lapidē nõ sequit.ꝗ isti nõ fe rũt lapidem.nec sequit oīs hõ preter sortē ⁊ platonem fert lapidē:ergo sor tes ⁊ plato nõ ferũt lapidem.sed be= ne sequitur:ergo sortes non fert lapi dem:vel ergo plato nõ fert lapidem.

et ratio huius est:quia sub vñi distributo in singulari numero nõ sumuntur nisi supposita singulariter accepta:ꝫ nec aliter accipiũtur ab eo.Sed si diceretur.oẽs hoies ꝑter istos ferũt lapidẽ.tũc bñ sequitur:ꝫ isti nõ ferunt lapidẽ.et non sequitur de altero eorũ ergo iste non fert lapidem.

Sophisma.lx. Secunde partꝭ sit istud Omis homo videt omnez hominem preter sortem.posito casu ꝙ omis homo alius a sorte videat omnem hominem alium a sorte ⁊ ꝙ sortes non videat alium nec videatur ab alio. ¶Tunc probatur sophisma.omis homo vidz oẽm hominem est propõ partim vera et partim falsa:quia falsa pro sorte et vera pro alijs a sorte.ergo iuxta secũdam regulam potest verificari per exceptionem illius pro quo est falsa:sed si sic.hoc est sortes:ergo si sortes excipitur fit propositio vera: sed quia excipitur hic omis homo videt oẽz hominẽ preter sortẽ.videtur ergo ꝙ ista propositio sit vera.et quia ipsa est sophisma videtur ꝙ sophisma sit verũ. ¶Improbatur. omnis homo videt oẽm hominem preter sortẽ:ꝫ sortes videt oẽm hominem preter sortem.sed ꝑñs est falsum ergo ⁊ añs.¶Istud sophisma soluitur per sextam regulam vnde quando dictio exceptiua ponitur cuz duplici multitudine potest fieri exceptio ab vna vel ab alia vel ab vtraqꝫ.tunc dico ꝙ si fiat exceptio ab vtraqꝫ multitudine sophisma est verum.Nam tunc est sensus ꝙ omnis homo preter sortem videt oẽm hominem preter sortem ⁊ hoc est verũ ꝑm casum positum.nec tunc sequitur:ꝫ sortes videt oẽm hominem preter sortem quia a multitudine a qua fit exceptio non debet fieri taliter descensus sicut dicit tertia regula.Si tñ fieret exceptio a secunda multitudine solum tunc sophisma esset falsum .et tunc benevaleret ꝑñtia:ergo sortes videt oẽm hominem preter sortẽ.Sikꝫ si fieret exceptio a prima multitudine solum adhuc sophisma esset falsuz nam tũc esset sensus ꝙ omis homo ꝑter sortem videt oẽz hominem.modo hoc est falsum ex eo ꝙ positũ est ĩ casu ꝙ sortes ñ videatur ab alio hoine nec oppositum probatũ est.Unde prima ratio probat ꝙ sophisma ẽ veruz prout fit exceptio ab vtraqꝫ multitudine.et secunda ratio bene probat ꝙ sophisma ẽ falsum ꝓut fit exceptio a secunda multitudine:per ꝑmã multitudinem intelligo istum terminum homo distributum.per secundam intelligo istum terminum hominem secuodo distributum.

Sophisma.lxi. est hoc.Decem preter quinqꝫ sunt quinqꝫ.¶Probatur hei est falsa decem sunt quinqꝫ.et non est falsa nisi pro quinqꝫ:ergo exceptis quinqꝫ exceptiua erit vera. ¶Improbatur. decem preter quinqꝫ sunt quinqꝫ:ergo quinqꝫ non sunt quinqꝫ. ꝛsequens est falsum.ꝛseqntia tenet per quintaz regulam vnde in exceptiua affirmatiua predicatum mouetur a ꝑte excepta. ¶Ad sophisma respõdetur ꝙ ipsum est verum¶Ad improbationẽ dicitur ꝙ sophisma non est propõ exceptiua sed diminutiua: quia non excipitur pars subiectiua a toto vniũsali.⁊ ideo ꝑ septimam regulam non ẽ exceptiua sed bene diminutiua sicut dictum est vnde li preter in proposito tenetur diminutiue et sensus est.diminutis vel remotis quinqꝫ a decem remanent quinqꝫ.et hoc est verum vnde quia sophisma non est propositio exceptiua sed diminutiua et affirmatiua nõ negatur predicatum ab aliquo sed attribuitur illi qd̃ remanet post diminutionem factam partis a toto.

Sophisma.lxii. est hoc Quelibet decem preter quinqꝫ sunt quinqꝫ.
¶Probatur.ista decez preter quinqꝫ sunt quiqꝫ.⁊ non est maior rõ de istis decem ꝗ̃ de alijs:ꝫ quelibz decem ꝑ-

ter quinq; sunt quinq; .¶ Improbatur.subiectum a quo fit exceptio non est verificabile de parte excepta:ergo sophisma est falsum.ꝓña tz ex pri⁹ dictis.añs patz ex eo q; hec est falsa.quinq; sunt decem.

¶ Respondetur ad sophisma q; si li-p̄ter teneatur substractiue seu diminutiue ip̄m est verum sicut probauit prima ratio.si autē teneatur exceptie sophisma est falsum vel inproprium:qa postq̄ sophisma esset exceptiuuz: per ip̄m denotaretur subiectum a quo fit exceptio verificari de parte excepta modo hoc est falsum sicut dicebat secunda ratio.

Sophisma.lxiii.

Est istō Omnis homo videt omnem hominez preter se posito casu q; quilibet homo videat quenlibet alium a se et nō videat se. ¶ Tūc arguitur sic.iste hō videt oēm hoīem preter se.et iste hō videt oēm hoīem preter se ⁊ sic de alijs:g̃ omnis homo videt oēm hoīem preter se.¶ Improbatur.hic tot excipiūtur quot supponuntur:g̃ sophisma est falsū.ꝓñtia tz per septimam regulam.

¶ Ad istud sophisma respondetur q; ipsum est verum ¶ Ad īprobationem dico q; regula debet intelligi quando eadē excipiūtur que supponuntur modo sic non est in proposito:qr licet tot excipiant quot supponūtur: tamē nō excipiūtur nisi sigillatim referendo supposita relatiui ad supposita antecedentis sibi corrñdētis.Unde ȝ hᵒ dictū erat pri⁹ cum ponebātur sophismata circa terminos relatiuos

Sophisma.lxiiii.

est istō Omnis homo p̄ter sortem excipitur.posito casu q; nō sint nisi tres homines in mundo.scilicet sortes/plato/et cicero.et ponatur q; sortes currat et plato ⁊ cicero non currant tūc dicatur sic:oīs hō preter platonem ⁊ ciceronē currit.isto posito¶ Probatur sophisma.oīs hō p̄ter sortez ab actu currēdi excipitur:g̃ oīs homo preter sortem excipitur¶ Secūdo sic hec ē flā.oīs hō ab actu currēdi excipit et nō ē falsa nisi p sorte:g̃ ppositio exceptiua erit vera excipiendo sortem.dicendo oīs hō p̄ter sortē ab actu currendi excipitur. ¶ Tertio sic. sortes ab actu currēdi nō excipitur.et omīs hō ali⁹ a sorte actu currēdi excipitur:g̃ oīs hō p̄ter sortē ab actu currēdi excipit. ¶ Improbatur.p̄iacens sophismatis est vera:g̃ ip̄m ē falsum ꝓña tz p decimā regulā.añs probatur Mā hec ē va:oīs hō excipitur q̄ ē p̄iacēs sophismatis quod probat sic.nā ī ista.omīs hō p̄ter platonē ⁊ ciceronē currit.plato et cicero excipiūtur.⁊ in sophismate cū dr.omīs hō p̄ter sortē excipitur.sortes excipit:g̃ oīs hō excipitur.ꝓña tz ex eo p casuz nō sūt plures homīes ī mūdo q̄ illi tres.¶ Secundo sic.in sophismate sortes excipitur:g̃ falsuz ē q; oīs hō p̄ter sortē excipiat.ꝓña tz ex eo q; ad istā.omīs hō p̄ter sortē excipit sequit ista.sortes nō excipitur.

Ad sophisma resppondetur q; ipsum est falsum et īpossibile sicut pbatū ē. ¶ Ad rationes.¶ Ad primam quando dr.oīs hō p̄ter sortem ⁊c.negat ꝓñtia ppter negationē inclusam in hoc verbo excipitur.Añ sicut nō sequitur ab inferiori ad superi⁹ cū negatione ita nec cū termino includēte negationez:et ideo nō sequitur.hoc excipit a currere:g̃ excipitur ab agere.nec seq̄tur.omīs hō p̄ter sortē ab agere excipitur:g̃ oīs hō p̄ter sortem excipitur. Ex hoc patz ad alias duas rōes seq̄ntes.¶ Aliter alij dicunt ad sophisma. q; ip̄m est verum et sortes nō excipitur:quia excipi ab exceptione.non est excipi:mō in ppposito sortes excipitur ab exceptione.

Sophisma.lxv.

Est istud Quilibet enunciabile prolatū preter vnum est verum.posito q; sint tres ppōes prolate et non plures.s.iste deus est homo est animal.quodlz prolatum pret

vnum est vex. ¶ Tũc probatur sophis. sic. hoc enũciabile qõlz prolatum ptẽr vnũ ẽ vex: aut ẽ vex aut falsum. Si ẽ vex hẽtur ꝓpositũ. sl ẽ falsũ et cũ alia duo sint va: sequit hãc eẽ falsaz. qõlz enũciabile platũ ẽ verũ. et nõ ẽ falsa nisi pro vno solum: ꝯ illo vno excepto erit exceptiua vera: scz qõlz enunciabile ptẽr vnum ẽ verũ et illud ẽ sophisma: ꝯ sophisma verũ. ¶ Improbatur sic si sophisma eẽt vex seq̃retur hanc eẽ veram. qõlz enũciabile platũ ẽ verum cũ nõ sint nisi tria plata. ⁊ vltra si illa ẽ vera cũ sit piacẽs sophismatis sequit ꝗ sophisma ẽ falsuz. eo ꝗ si p̃ iacens alicui⁹ exceptic ẽ va: illa exceptiua ẽ falsa sicut dicit decima regula ¶ Ad sophisma rñdetur ꝗ ip̃m ẽ falsum: qr significat se eẽ vex ⁊ se esse falsũ. ¶ Ad rõez qñ dr̃ si sophisma. ẽ falsum hec eẽt flã. qõlz enũciabile platũ ẽ vex: ꝓceditur. ⁊ qñ dr̃ ⁊ non ẽ flã nisi ꝓ vno: ꝓcedit. Et vlterius qñ dr̃ ꝯ illo excepto exceptiã ẽ vera: negatur ꝓña eo ꝗ ista ꝓpõ. qõlz enũciabile platum ptẽr vnũ ẽ verũ nõ solũ significat ꝗ vno excepto alia prolata sit vera: sed cum hoc sic significãs: significat etiã ꝗ qõlz enũciabile sit vex. ⁊ ad hoc seq̃tur sophisma eẽ falsuz. ⁊ sic sophisma significat se eẽ vex ⁊ se eẽ falsũ. et per ꝓñs ẽ falsum. ¶ Istud ptinet ad maximam insolubiliũ de quib⁹ ẽ tractatuz alibi diffusius.

Sophisma.lxvi.

est istõ Omne enũciabile preter verum: est falsum. ¶ Probatur hec ẽ falsa. oñe enũciabile est falsum. ⁊ non ẽ falsa nisi pro vero: ꝯ excepto vero oẽ enũciabile ẽ falsum: ꝯ oẽ enũciabile preter vex ẽ falsum. ¶ Secundo. oẽ enumciabile aliud a vero ẽ falsum: ꝯ oẽ enũciabile ptẽr verũ est falsũ. ꝓña tz añs patz ex eo ꝗ oẽ enũciabile vel ẽ vex vr̃ falsum. ¶ Improbatur. oẽ enũciabile ptẽr vex ẽ falsuz ꝯ oñe enũciabile si ẽ aliud a vero est falsum. ꝓñs est falsũ. ꝓña tz. qr ꝓñs videtur idẽ significare añti. Si enĩ oĩs homo preter sortem currit. tunc omĩs hõ si est aliud a sorte currit: sicut in ꝓposito. falsitas ꝓñtis ꝓbat sic arguendo. oñe enũciabile si ẽ aliud a vero ẽ falsum. sed hoc enũciabile de⁹ ẽ: est enũciabile si ẽ aliud a vero: ꝯ hoc enũciabile deus est. est falsum

¶ Ad sophisma rñdetur ꝗ ip̃z ẽ verũ ¶ Ad rõem: cõceditur. ꝓña. ¶ Ad improbationẽ ꝓñtis dicitur ꝗ discursus nõ vz eo ꝗ maior resoluitur sic. omne enunciabile ẽ qõ si ẽ aliud a vero est falsum. ⁊ ꝓm hoc pl⁹ p̃dicat ĩ mĩori ꝗ erat distributum in maiori. iste tñ discursus bñ valeret. oñe enunciabile si ẽ aliud a vero ẽ falsum. de⁹ ẽ/ẽ enũciabile: ꝯ deus ẽ si ẽ aliud a vero ẽ falsũ et tunc discursus eẽt bon⁹ ⁊ cõcło etiam esset vera sicut sũt premisse. ¶ Aliter põt dici ꝗ maior põt esse conditionalis vel de conditionato extremo. Si primom⁰ sic ẽ vera. ⁊ tũc discursus nõ vz: qr ex conditionali non ẽ sic syllogisandum. Si vero sit de cõditionato extremo: vel ergo ẽ de conditionato subiecto. ⁊ sic maior est falsa: quia significat ꝗ de quocũq̃ verificatur li enũciabile si ẽ aliquid a vero de illo verificatur li falsum. modo hoc ẽ falsũ. Si vero sit de conditionato p̃dicato: sic maior est vera. Nam tũc significat ꝗ de q̃cũq̃ verificatur li enunciabile de illo verificat li si ẽ aliud a vero eẽ falsum et hoc ẽ vex: sed tũc iste discursus nõ vz sicut dictum ẽ. s. oẽ enũciabile sic ẽ aliud a vero ẽ falsuz. de⁹ ẽ/est enũciabile si est aliud a vero: ergo deus est/ est falsum.

Sophisma.lxvii.

est istud Sortes bis vidit oẽm hominẽ ptẽr platonez posito casu ꝗ sortes semel viderit oẽz hominem et alia vice viderit oẽm hominẽ preter platonez. isto casu posito. ¶ Probat sophisma. hec ẽ flã. sortes bis vidit oẽm hominem: et non falsa nisi rõne platonis: ꝯ si pro excipiatur erit exceptiua vera. dicendo. sortes bis vidit oẽm hominem ptẽr platonem.

¶ Improbatur sophisma. Maz sequit̃ sortes bis vidit oẽm hominem preter platonem. g̃ sortes semel vidit oẽm hominem p̃ter platonẽ. ⁊ alia vice vidit oẽm hoĩem p̃ter platonem. nã ad bis seq̃tur semel et alia vice. mõ ꝓñs ẽ falsum: qz ẽ ꝓpõ copulatiua cui⁹ prima pars est falsa. ex eo q̃ prima vice vidit oẽm hominem.

¶ Ad sophis. rñdetur q̃ in ipso exceptio põt denotare vel q̃ sortes non vidit bis platonem: ⁊ sic sophisma est verum vel q̃ sortes bis non vidit platonem et sic ẽ falsum: sed quis istoꝝ sensuum sit magis ꝓprius. dico q̃ prim⁹ videtur esse magis proprius q̃ secundus ex eo q̃ dicte ꝓpõis exceptiue expositio est magis propria ꝓm quaz totum predicatum affirmatur de subiecto toto quantum ad supposita non excepta. et negatur totuz de toto quãtum ad suppositũ exceptuz q̃ in qua non totum sed pars negatur de toto modo in ista sortes non vidit bis platonem: negat̃ totũ predicatuz de toto subiecto. Sed in ista. sortes bis non vidit platonem: negatur non totum predicatum: sed pars eius de subiecto: quia iste terminus bis remanet affirmatus.

Sophisma. lxviii.

Est istõ oẽ aĩal ẽ irrationale p̃ter hoĩem.

¶ Probatur. homo nõ est irrõalis et omne aĩal aliud ab hoĩe est irrationale: g̃ omne anĩal est irrationale preter hominem. ¶ Improbatur. Nam seq̃t omne aĩal ẽ irrõnale preter homĩem g̃ omne anĩal est irrationale p̃ter sortem. vel omne aĩal est irrõnale preter platonem ⁊c. sz quelz talis est falsa: g̃ prima erat falsa.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm ẽ falsũ scõm locutionẽ propriã. ista tñ bene esset vera. oẽ animal est irrõnale p̃ter oẽm homĩem. nec expositio data est bona: quia in vna disponentium distribuebatur ly homo quod non debuit fieri. deberet enim sic exponi. homo non est irrõnalis et omne animal aliud ab illo hoĩe est irrõnale tunc ly homo staret determinate et secunda pars exponentis esset falsa.

Sophisma. lxx

Est hoc. Ois homo preter istos fert lapidem. demonstrando per ly istos sortem et platonem. posito q̃ quilibet homo ferat lapidem et sortes et plato ferant simul vnum lapidem et neuter eorum ferat diuisim Tunc. ¶ Probatur sophisma. hec est falsa. ois homo fert lapidem et non est falsa nisi pro sorte et platone: ergo ipsis exceptis exceptiua erit vera. scz ista omnis homo preter istos fert lapidem. ¶ Improbatur sophisma. Maz sequitur. omnis homo preter ⁊c. ergo isti non ferunt lapidẽ quod est falsuz quia vtiq̃z isti ferunt lapidem per casum.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz est verum. et quãdo infertur: g̃ isti nõ ferunt lapidem: negatur ꝓñtia. bene tamen sequitur: g̃ sortes non fert lapidem nec plato fert lapidem iuxta vndecimam regulam. quando enim exceptio fit in plurali numero a toto vniuersali distributo non sequitur p̃dicatum falsificari de exceptis pluraliter acceptis: sed bene singulariter ⁊ diuisim vt patuit.

¶ Nunc in hac parte dicenduz est de hac dictione exceptiua nisi de qua

¶ Est sciendum q̃ componitur ex nõ et si. ⁊ tenetur aliquãdo consecutiue. et aliquando exceptiue. quando tenetur consecutiue tunc negatio cadit sb conditione et secundum hoc magis deberet dici si ni q̃ nisi quando autẽ tenetur exceptiue tunc aliquo modo idem est q̃ preter et aliquo modo differt ab eo sicut statim dicetur. Verbi gratia nullus homo nisi sortes cur-

rit si tenetur exceptiue denotatur q̃ nullus homo p̃ter sortem currit. sive ro tenetur consecutiue denotat q̃ nullus hõ currit si sortes non currit.

¶ Et est sciendus q̃ p̃ter et nisi fm q̃ tenentur exceptiue licet in aliquo cõueniãt tñ in hoc differunt q̃ ly preter in differenter excipit a multitudine affirmata ⁊ a multitudine negata. bene enim dicitur. oĩs hõ p̃ter sortẽ currit. similiter. bñ dr nullꝰ homo preter sortem currit: sed ly nisi non excipit nisi a multitudine negata. non enim bene dicitur. oĩs homo nisi sortes currit: bñ tñ dicitur. nullꝰ hõ nisi sors currit. fm hoc q̃ ly nisi tenet aliquando consecutiue et aliquando exceptiue soluit hoc sophisma de quo priꝰ dicebatur. scz nihil est veruz nisi in hoc instanti. Ulterius dicendũ est de ista dictione nisi q̃ non tenetur exceptiue nisi quãdo additur alicui pti compate toti cuius est pars. In hoc soluitur hoc sophisma.

Sophisma lxxi.

Est hoc Nullꝰ homo legit parisius nisi ipse sit asinus.

¶ Probatur sophisma. hec ẽ vera. nõ aliquis legit parisius nisi ipse sit asinꝰ: ꝯ nullꝰ legit pisius nisi ipse sit asinus. ꝓñtia tenz per primam regulam equipolentiarũ. añs ꝓbatur. nã ipa significat q̃ non est ita sicut hec significat. aliquis legit parisius nisi ipse scit asinus. ¶ Secundo sic arguitur. contradictorium sophismatis est falsum ꝯ sophisma est veruz. ꝓñtia tenet. añs probatur. nam contradictoriuz sophismatis est. aliquis. hõ legit parisius nisi ipse sit asinus. sed illa non est vera nec enim est vera de sorte nec de aliquo alio homine. Unde hec est falsa. sortes legit parisius nisi ipse sit asinꝰ sicut hec est falsa. sortes legit parisius si non sit asinus.

¶ Improbatur sophisma. nã sequitur nullus homo legit parisius nisi ipse sit asinus: ergo si aliquis homo legit parisius ipse est asinus qd̃ est falsum

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz simpliciter est falsum: quia ly nisi ex quo in sophismate nõ additur alicui parti compate toti cuiꝰ est pars nõ tenetur exceptiue vt patet per notabile prius positum sed consecutiue. et ideo sensus sophismatis est. si nullus homo sit asinus nullꝰ homo legit parisius. et hoc est falsum.

¶ Ad rõnes. ¶ Ad primam quando dicebatur ista est vera. non aliquis homo legit parisius nisi ipse sit asinus. et illa equiualet sophismati.

¶ Ad hoc dicit q̃ ista dictio nõ põt cadere supra totam propõez: vel potest cadere supra partem ꝓpõnis soluz si primoᵒ sic hec est vera. nõ aliquis homo legit parisius nisi ipse sit asinus sicut probaui in arguendo: sed tunc non equiualet sophismati. si autez secundoᵒ sic est falsa. et tunc equiualet sophismati. ¶ Ad secundam dicitur q̃ iste non contradicunt. nullus homo legit parisius nisi ipse sit asinus. aliquis homo legit parisius nisi ipse sit asinus. ex eo q̃ ambe sunt affirmatiue. vnde sophisma ẽ affirmatiuum est etiã vna ꝓpõ conditionalis affiãtiua licet bene eius partes sint negatiue. ¶ Sed diceres que est ꝯ ꝯdictoria sophismatis. dico q̃ hec non nullus hõ legit parisiꝰ nisi ipe sit asinus intelligẽdo istã negationẽ nõ ferri supra totalem ꝓpõez sequentẽ. ita q̃ sit negatio ꝓñe ⁊ non ꝓñia negatõis. seu negatio conditionis ⁊ nõ ꝯditio negationis fm modum loquẽdi antiq̃rum sophistarum. ¶ Consiꝛ soluit hoc sophisma. nullus hõ moritur nisi vnꝰ solus homo moriatur.

¶ Et qꝛ iam dictũ est de ista dictõe nisi q̃ aliqñ tenetur cõsecutie et cõponitur ex non et si: videduz ẽ mõ incidentaliter de ista dictiõe si q̃ est dictio cõsecutionẽ significãs vnius ad alterũ et de sophismatibus difficultatem habentibus iuxta eaz. ¶ Est notãduz q̃ ista dictio si aliqñ significat consecu-

tionez vnius ad alterũ fm idẽ temp⁹ vt dicẽdo .si hõ est aĩal ẽ aliqñ aũt fm diuersa tp̃a vt dicendo si pri⁹ est poste rius erit.si panis est farina fuit.

Sophisma.lxxii. Si nullũ tempus ẽ est istõ aliquod tempus est. ¶ Probatur sophis.si nullũ tempus est dies nõ ẽ ⁊ si dies nõ est:nox ẽ.et si nox ẽ aliqõ tp̃s est ꝯ:si nullũ tp̃s ẽ:aliqõ tp̃s est¶ Jm probatur sophis. ibi ĩferẽ oppositũ de oppoĩto:ꝯ sophisma.est falsum.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ aliq̃ sunt dicẽtes ꝙ ip̃m ẽ falsum.Et ad ꝓbatio nẽ dicũt ꝙ oẽs ꝓñtie intermedie sunt bone:sed tamen ꝓña de primo ad vl timum non vz ꝓpter hoc ꝙ variatur habitudo inferendi nam prima ꝓña facta est per locum a toto in quantita te secunda vero per locum a contrari is immediatis.tertia per locuz a par te subiectiua.et sic propter talem vari ationem medij dicunt esse fallaciam accñtis in probatione sophismatis.

Alterius dicunt ꝓñtiam a primo ad vltimum non valere nisi quando ꝓñe intermedie tenent per eandem habi tudinem seu per eundẽ locum.¶ Sed contra hoc arguitur per illã regulaz quando ad aliqõ añs sequiẽ aliqõ cõ sequens.quicq̃d sequiẽ ad ꝓñs sequi tur ad añs.siue ꝓñe intermedie tene= ant per eundem locũ siue nõ ⁊ sic seq̃ tur ꝙ qñcunqz ꝓñtie intermedie sunt bone valet ꝓñtia a primo ad vltimuz non obstante ꝙ ꝓñtie intermedie te neant per diuersos locos. ¶ Secũdo sic.nam hec est bona ꝓña a primo ad vltimuz:si sortes est hõ sortes est aĩal rõale.⁊ si sors ẽ aĩal rõale: sors nõ est aĩmal irrationale. et si sortes non est aĩal irrõnale.sortes non ẽ equus: ꝯ a primo ad vltimum si sortes est hõ:sor tes non est equus.Ecce bona ꝓñtia a primo ad vltimum ⁊ tñ ꝓñtie interme die tenẽt per diuersos locos: ꝯ propẽ diuersas habitudines locales non im peditur ꝓñtia a primo ad vltimum ¶ Aliter dicitur ꝙ sophisma ẽ falsuz

¶ Ad ꝓbationẽ qñ dr. si nullum tem pus:est dies non est:conceditur.et qñ dicitur.dies non ẽ: ꝯ nox est. ista ꝓña non valet:quia ex negatiua non seq̃ tur affirmatiua.et quando dicitur ibi arguitur per locum ab oppositis in negatiuis.dico.ꝙ talis locus non va let nisi cum constantia generis illorũ oppositorum.⁊ tõ ista ꝓña bñ valeret dies non est et tempus est: ꝯ nox est. Finaliter ergo dico ꝙ a primo ad vl timum non valet ꝓñtia nisi consequẽ tie intermedie sint formales qualiter est in ꝓposito.nec sufficit ꝙ sint vya letice prout patet inspicienti.

Sophisma lxxiii. Est istud.si tu es vbiqz tu non es vbiqz. ¶ Probatur sophis= ma.si tu es vbiqz tu es in ista domo. per locum a toto in loco.et si tu es in ista domo tu non es in alia domo. et si tu non es in alia domo tu non es vbiqz ergo si tu es vbiqz tu ñ es vbiqz ¶ Jmprobatur.hic infertur oppositũ ex opposito.ergo sophisma est falsum ¶ Respondetur ad sophisma ꝙ ipsuz est falsum.et negat ꝓñtia a primo ad vltimũ propter hoc ꝙ consequẽtie in termedie non sunt formales.hec enim non est formalis.si tu es in ista domo tu non es in alia domo: quia habet instantiam de deo qui est vbiqz etiaz affirmatiua non infert negatiuaz.

Sophisma lxxiiii. Est istud Si tu scis te esse lapidem tu non scis te esse lapi dem.¶ Probatur.si tu scis te esse la= pidem te esse lapidem est verum et si te esse lapidem est verum tu es lapis et si es lapis nichil scis.et si tu nichil scis tu non scis te esse lapidem: ergo ⁊c.¶ Jmprobatur.ibi infertur oppoſi tuz de opposito.ergo sophisma est fal sum.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ ipsuz est verum. ¶ Ad improbationem di= cendũ est ꝙ nõ sequitur ibi opposituz ad oppositum sed sequiẽ ibi vna pars contradictionis ad añs qõ includitur

se vtramq; partez ꝓtradictionis. Ñ ista tu scis te esse lapidez ĩplicat q̃ tu es lapis ⁊ q̃ tu nõ es lapis. Unde ista tu scis te esse lapidez respectu hui⁹ v̄bi scire ponit in te scientiam. sz ratõe obiecti ciusdẽ verbi quod obiectũ ẽ te esse lapidẽ priuat a te scientiã ⁊ ita ponit te scire et nõ scire eẽ lapidez ⁊ non esse lapidem q̃ ꝗdicunt.

Sophisma.lxxv. est istud sor. dicit verũ si solus plato loquit posito q̃ sortes soluz dicat platonem loqui.

¶ Probatur sophisma. sortes dicit solum platonem loqui: sz solũ platonez loqui est veruz si solus plato loquit: ꝯ sortes dicit verũ si solus plato loquit.

¶ Improbatur. si sol⁹ plato loquitur nullus alius a platõe loquit ⁊ si null⁹ alius a platone loquit sortes nõ loq̃t ⁊ si sortes nõ loquitur sors nõ dicit verũ: ꝯ si solus plato loquit sortes nõ dicit verum. nõ ꝯ sortes dicit verũ si solus plato loquitur.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm ẽ falsum. ⁊ qñ dicitur solũ platonẽ loqui ẽ verũ: cõceditur. si soluz platonẽ loq̃ ꝓferetur a platone: tunc enim non esset propositio insolubilis falsificans se si tñ dicta ꝓpõ ꝓferretur ab alio a platone tunc esset falsa et eẽt propõ insolubilis falsificans se: quia sic significaret se eẽ verã et se eẽ falsam. Si enĩ ꝓferretur a sorte significaret solũ platonẽ dicere verũ. et ad hoc sequitur sortẽ nõ dicere verum. et cuz sortes dicat illam propõem sequit illã ꝓpõem nõ esse veram. ⁊ sic ptz quõ ꝓpõ prolata ab alio a platone significat se nõ esse veram. sz quelibz talis est falsa. Iuxta hoc dico q̃ non est incõuenies eandẽ ꝓpõem ab vno prolatam eẽ insolubilem et esse falsaz que tamẽ si eẽt ab alio prolata esset vera et non eẽt insolubilis. posito enim q̃ sortes de seipso diceret istam et nullã aliam. sors mẽtitur vel sortes dicit falsum illa propositio esset falsa et insolubilis. tamẽ si eandem vel oĩno cõsimilez proferret plato dicendo sortes mentit vel sortes dicit falsum non diceret ꝓpõem insolubilem nec forte falsam.

Sophisma.lxxvi Est istud si sortes fingit se esse ypocritam: sortes non est ypocrita. Et intelligo perfingere aliquez ostendere se esse talem qualis ipse nõ est vel ostendere se non esse talem q̃ lis est. et per ypocritam intelligo illũ qui ostendit se esse talem qualis non est vel non esse talem qualis est. tunc

¶ Probatur sophisma sic: sortes fingit se esse ypocritaz: ꝯ sortes ostendit se esse ypocritam et talis non est ꝗñatz p diffinitionem talis verbi fingit. ꝯ si sortes fingit se eẽ ypocritã ipse non est ypocrita.

¶ In oppositum arguit. si sortes fingit se esse ypocritam tunc sortes ostendit se esse talem qualis non est vel nõ esse talem qualis ipse. est. et si sic ipse est ypocrita per descriptionem ypocrite et per ꝗñs si fingit se esse ypocritã ipse est ypocrita. et per ꝗñs nõ si sortes fingit se esse ypocritam sortes nõ est ypocrita.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm ẽ veruz propter h⁰ q̃ ista ꝓpõ. sortes figit se esse ypocritã: ĩplicat cõtradictionez sicut ptz per duas rõnes iam positas et ideo hec est vera. si sortes fingit se esse ypocritam ipe nõ ẽ ypocrita. similiter hec est vera. si sortes fingit se eẽ ypocritam ipe est ypocrita ꝓpter h⁰ q̃ ad impossibile sequtur qõlz.

Sophisma lxxvii Est istud si sortes scit se errare ipse errat.

¶ Probat. si sors scit se errare. sortez errare est veruz: quia nihil scitur nisi verum primo posteriozuz. et vltra sortem errare est verum: ꝯ sortes errat. ꝯ a primo ad vltimum si sortes scit se errare sortes errat.

¶ In oppozituz arguitur si. sortes scit se errare sors nõ errat: ꝯ nõ si sortes scit se errare sortes errat. ꝗñatz: quia ad idẽ nõ sequunt opposita. aliꝗs ꝓba

tur. Nam sequit. sortes scit se errare ergo sortes credit se errare. naz ad scire sequitur credere. tũc sic. vt ꝗ sortes credendo se errare erra vel non errat Si nõ errat seqtur ꝙ sortes sciẽdo se errare non errat quod erat ꝓbãdum Si aũt sic credendo errat: ꝗ credit se vere iudicare et false iudicat. ꝓñtia tz. qz hoc est idem ꝙ errare. Et vltra si false iudicat credendo se errare falsum est ꝙ errat. ꝗ si sortes errat sic credendo falsum est ꝙ errat.

¶ Ad istud sophisma respõdendũ est ¶ Primo premitto quid sit errare et dico ꝙ errare idẽ est ꝙ falsuz credere eẽ veruz vel ecõtra. et iõ ista sortes errat equiualet huic disiũtiue cui' ambe partes sunt ꝓpões copulatie. sortes male iudicat ⁊ credit se bene iudicare vel bene iudicat et credit se male iudicare. Vel breuius errare idem est ꝙ falso assentire vel vero dissentire.

¶ Istoviso dicendum est ꝙ sophisma est verum. videlicz si sortes scit se errare sortes errat. etiam hec est vera. si sortes scit se errare sortes non errat: qz ista sortes scit se errare ẽ impossibilis et implicat ꝯdictionẽ: ꝗ ad eam sequuntur cõtradictoria sicut probatuz est per primam et secundã rationes.

¶ Ad idem. nam si possibile esset sortem scire se errare seqretur ꝙ eẽt possibile ꝙ sortes simul iudicaret ꝙ a esset faciendum ⁊ ꝙ idem a non eẽt faciendũ. et sic sequeret ꝙ in aĩa sortis simul essent iudicia cõtraria quod est incõueniẽs: ꝓbatur ꝓñia. nã posito ꝙ sortes iudicet iudicio erroneo ꝙ a sit faciendum. ⁊ b sit idem iudiciuz erroneum Tũc si sortes scit b iudiciũ eẽ erroneuz tũc scit ꝙ non est ita sicut ꝑ b iudicium iudicat: sed quia per b. iudicium erroneum iudicat ꝙ a ẽ faciendum. et scit ꝙ a iudiciũ ẽ erroneuz mediante illa scientia quã habz de b iudicat ꝙ a non ẽ faciendum. et sic simul iudicat ꝙ a est faciendum ꝑ b iudicium erroneũ. ⁊ iudicat ꝙ a non est faciendum: scilicet mediante illa scientia ꝗ iudicat b iudiciũ eẽ erroneum

¶ Secũdo. Nã sequit. sortes scit se errare: ꝗ sortes scit se falso assentire vel vero dissentire. vtrũq; istorum est impossibile: ꝓñtia tenz ꝑ significationez eius qd est errare. Sz ĩpossibilitas cõsequentis ꝓbat. primo quãtum ad ꝑmam partez. videlz ꝙ impossibile sit sortem scire se errare assẽtiẽdo flõ. nã si sortes scit se falso assentire. tunc sortes falsũ assentit. et si sortes scit se falso assentire. tunc illud cui assentit scit eẽ falsum et si scit tũc nõ assentit ei: ꝗ si sortes scit se flõ assentire sortes eidem assentit et non assentit: qd implicat. Impossibilitas secũde partis probatur. naz si sortes scit se dissẽtire vero. tunc sortes dissentit vero aliter ei non sciret se dissentire vero: ꝗ si dissẽtit vero et scit se dessentire vero tunc illud cui dissentit scit esse verum. et si sic ei nõ dissentit: ꝗ si sortes scit se dissentire vero eidem dissentit et nõ dissentit qd implicat. ¶ Sed ꝓtradiceres videtur ꝙ possibile sit sortẽ scire se errare. nã astrologus per sensuz iudicat ⁊ credit solem esse bipedalem. et per intellectum propter aliquam demonstrationem sibi factam iudicat ipsum esse maiorem terra: ergo videtur ꝙ sortes astrologus per intellectum iudicat se errare scdz sẽsũ. ¶ Secũdo sortes videns baculum in aqua stantem iudicat eum fractum mediante visu. tangens eum manu iudicat eum esse integrum : ergo videtur ꝙ sortes mediante tactu iudicet se errare mediante visu ¶ Pro solutione istorum pono istam propositionem. eundem hominem iudicare per intellectum vnum contradictorio = rum esse verum et suum contradictorium similiter simul et semel non est possibile. patet. Nam tunc intellectus posset assentire simul et semel duobus contraditorijs quod est impossibile. ¶ Confirmatur auctoritate

aristotelis quarto metaphisice dicentis. Impossibile ē quēcunq; estimare idem eē ⁊ nō eē. Sz diceres. hēat intellect⁹ aliquod motiuum ad assentiēdū vni parti ꝯdictōis ⁊ moueat illō motiuuz illuz intellectum sicut q̄ttuor. remittat illud motiuum p horā. sic ī p̄ma medietate illi⁹ hore depdatur medietas illius motiui. sic q̄ ī duplo minus moueat q̄ pri⁹. ⁊ acquiratur eui dētia vel motiuū ad ptē oppositā. sic duo. tūc videt q̄ itellectus dēat iudicare de vtroq;. ex quo tm̄ hz de motio pvno q̄ p alio. Rndetur q̄ ī tali casu itellect⁹ nō iudicat vnū eē verum nec alter. sed tz se in suspēso nō dādo iudiciū nec sniam p altquo illoꝝ. Unde imaginādum ē itellectū eē sicī rectuz iudicez ⁊ illa motiua sicut aduocatos ⁊ illa cōtraria sicut pertes p quib⁹ aduocatur. Cū isto tn̄ stat q̄ itellect⁹ p̄t slt̄ itelligere ꝯdictoria. Ān dr̄t intelligere ppōes ⁊ iudicare eas eē veras vel flas. Ān sciēduz ē q̄ itellect⁹ hns in se aliquaz ppōez formatā p̄t se habere vno° ad eā sic q̄ nō hz rōem pro ea vel sibi ꝯdictoria. ⁊ tūc nec iudicat ppōem falsam eē nec verā. et slt̄r nec eius ꝯdictoriaz. Alio° p̄t se hr̄e ad eā sic q̄ hēat rōnes pbabiles. ⁊ pro sibi ꝯdicta. ⁊ tn̄ ñ deteriantes itellcm̄. ⁊ tē adhuc suspēdit suum iudiciū. Alt̄r p̄t se hr̄e ad eam. sic q̄ hēat ad eā rōes pbabiles ⁊ pro sibi ꝯtradictoria pbabiliter taz p vna q̄ p alia. ⁊ tūc itellect⁹ deteriabit ad iudiciū vni⁹ ptis. s. pro q̄ hz rōnes probabiliores. nō tn̄ determinabr̄ ad illam nisi cū formidie. Adhuc aliom° posset se hr̄e itellect⁹ sic q̄ ex toto ē deteriat⁹ ad vnā ptē formidine amota. ⁊ sic itellectus habz se ad istā nō contingit idē slt̄ eē ⁊ nō esse. et hoc ē ppter ei⁹ magnā euidētiā ī vita te. ad quā q̄dē veritatē itellect⁹ inclinatur naturalt̄r. sicut graue addescendēdō. ⁊ leue ad ascēdēdū. ¶ Scda. ppō eūdez hoiez iudicare slt̄ p itellm̄ vnū ꝯdictoriorꝝ esse vez ⁊ alterum falsum p sensum nō ē possibile. verbigr̄a. Si iudico p intellectum q̄ sol ē maior terra: nō iudico p sensū q̄ sit bipedalis ⁊ non maior terra. qz ī potentijs cognitis subordinatis potentia supior dñatur potētie inferiori. in tm̄ q̄ adueniente iudicio potentie superioris iudiciū potētie īferioris extīguit̄ si illud iudiciuz fuēit ꝯrium iud° potētie supioris. lz bene possit manere apparentia exterior. ppt̄ quā potētia: īferior sic iudicauit. Ex his propōnib⁹ satis notum ē qualt̄r rndum sit ad illas duas obiectiones factas. ⁊ qn̄ dr̄ ī prīcipio sophismatis ad idē ñ sequūtur opposita. vez est nisi illud īplicet ꝯdictōem qualiter ē de ista sors scit ē errare ⁊c est h°. Si sortes dicit verum: sortes dicit falsum.

Sophisma.lxxviii.

¶ Probatur posito q̄ sors dicat istaz sortes ōt falsū ⁊ nullā aliaz. Tūc sic. si sortes dicendo istā sors ōt falsū ōt verū: tūc hec ē ⁊a sortes ōt falsū. et si sic tūc sic ē sicut sortes ōt. sz sors dicit q̄ sortes ōt flm̄ ⁊ nullā aliā: ḡ sic ē q̄ sortes dicit flz: ḡ a pri° ad vltimū si sors ōt vez: sortes ōt flm̄. Secūdo sic. posito q̄ sortes dicat istā plo ōt veruz ⁊ nihil aliud/ ⁊ plo dicat istā hoc ē falsū ⁊ nihil aliud. ⁊ p li hoc demōstretur dictū sortis. Tūc arguit̄ sic. Sors sic dicēs si dicit verū ⁊ cū dicat platonē dicere verū: tūc ita ē q̄ plato dicit verū ⁊ si plato dicat verū cū plo dicat sortē dicere falsum tūc ita ē q̄ sortes ōt falsum: ḡ si sors dicit verū: sors ōt falsū ¶ Tertio sic dicat sors istā sortes dicit falsum ⁊ nullā aliā. ⁊ slt̄r plo dicat istā sortes dicit falsū ⁊ nullā aliā. tunc sic. Si sortes dicit verū plo ōt flm̄ ex eo q̄ plato dicit sortē dicere flm̄. et cū sortes ⁊ plo dicāt propōes oīno consimiles sequtur q̄ si plato ōt falsū q̄ sortes ōt falsū. iō si sortes dicat verū: sortes dicit falsum ⁊ si plato dicat falsuz sortes dicit falsum. ergo de primo ad vltimum si sortes dicit verum sortes dicit falsū. Quarto nā si sortes dicat istā deus nō est diabolus dicit verum

et dicendo eam etiam ipse dicit istã de us non est ps illi⁹ ⁊ est falsa ꝯ si dicit verum dicit falsum. Jd videt esse de isto si sortes decipit sors ñ decipit et si sortes nõ decipit sors decipit. põito casu ꝙ sortes credat se decipi. Tunc arguit sic si sors decipit ⁊ p casũ credit se decipi. ꝯ sors credit sicut est ⁊ si sic tẽ nõ decipit. ꝯ si decipr ñ decipit Si aũt credẽdo se decipi non decipiatur tũc decipit. probatur sic qꝛ cũ credat se decipi ⁊ ñ decipitur ꝯ sic ẽ sicut credit. ⁊ cum credat se decipi sic est ꝙ decipitur. ꝯ si nõ decipitur dec ipitur ¶ In oppoitũ arguitur. Sophisma. ẽ vna ꝓpõ ꝓditionalis cui⁹ añs ꝑt esse vex ꝓnte exñte falso: ꝯ sophisma. ẽ falsũ. ꝓna. nota est de se. añs ptz. nã sors ꝑt dicere istam verã de⁹ ẽ absq; hoc ꝙ dicat aliquam falsam.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipm ẽ falsum sicut probat rõ immediate facta nã lz ꝓns bñ sequatur ad añs vt nunc tñ non ẽ ibi boua ꝓntia ⁊ formalis. et iõ si absq; casu ꝓponeretur ista. si sortes dicit verũ. sortes dicit flm esset negandum. nihilominus põito casu ꝓnter dr rñdendo casui bene esset dicta propositio ꝓcedenda. quia ex casu posito sorte sequitur sortẽ dicere ꝓpõem ad quã virtute casus lz ñ simplr ⁊ absolute sequitur sortẽ dicere verũ ⁊ sortem dicere falsum. ⁊ forte virtute casus seqtur sortem dicere aliquam propositionẽ iplicãtem ꝓdictonẽ vel vnã ñ ꝓpossibilem casui secũdũ quam hz videri fm materiam insolubiliũ. pro pñti dico ꝙ posito casu. s. ꝙ sortes dicat istam sortes dicit falsum ⁊ nullã aliã ⁊ sic est concedendũ vt nũc. si sortes dicit vex sortes dicit falsum. quia fm casũ positum añs hui⁹ cõditionalis ẽ ipossibile. ⁊ cum ad ipossibile sequatur quodlz sicut pri⁹ ꝓbatur. sequit sors dicit verũ: ꝯ sortes dicit falsũ. ꝙ aũt secundũ casũ añs sit ipossibile ꝓbatur. nã fm casum positũ hec ẽ ipossibilis sors dicit verũ. probatur. qꝛ fm casũ posituz dicit vnam propõem ad quã sequtur illãmet propõem esse verã et eẽ falsã ⁊ hoc ẽ impossibile. sed cũ impossibile ñ sequatur nisi ex ipossibili sequit ꝙ ꝓ positio quam sortes dicit est ipossibilis stante casu. ⁊ per ꝓns hec ẽ impossibilis stante casu sortes dicit verũ. ꝙ autem ad istã sors dicit falsũ sequatur illãmet propõem eẽ verã ⁊ esse falsam probatur sic. Nã dicta propõ est affirmatiua: ꝯ significat idem eẽ pro quo supponit subiectũ ⁊ ꝑdicatum. ⁊ si sic tunc idem ẽ sortes ⁊ dicẽs falsũ: sed cum sortes nõ dicat nisi istã propõnem sortes dicit falsum. ⁊ cum in dicendo illã sic dicenti falsum. sequitur dictã ꝓpõem eẽ falsam. ⁊ si dicta propõ ẽ falsa sic sortẽ dicere falsum est falsũ: et si sortẽ dicere falsum est falsũ: tũc sortes nõ dicit falsum. ⁊ si sortes nõ dicit falsum ⁊ dicit propõnem: seqtur ꝙ dicit verum. Sic ꝯ probatũ ẽ ꝙ cũ adiutorio casus ad istã sortes dicit falsum sequit ista sortes dicit falsũ ⁊ sors dicit verum quod ẽ ipossibile si non dicat nisi vnã propõnem sicut supponitur i casu. Sed diceres. si hec propõ sortes dicit falsum dicta a sorte ẽ falsa tunc sic ẽ sicut p eã significatur. qꝛ significat se eẽ falsam. ⁊ si sic ẽ ipa est vera et per ꝓns non est falsa nec impossibilis Rñdetur cõcedẽdo ꝙ dicta propõ prolata a sorte ẽ falsa. ⁊ qñ dr: ꝯ sic est sicut ipsa significat. negat hº. ⁊ rõ hui⁹ ẽ qꝛ li sicut ꝓfũdit tim sequẽtẽ se confuse distributiue mobiliter. ⁊ iõ sequitur ita ẽ sicut dicta propositio significat: ergo ita est qualitercũq; dicta ꝓ positio significat. modo. hoc est falsum qꝛ dicta propõ significat se eẽ veram ⁊ se esse falsam: sed sic nõ est: ꝯ nõ ꝗlitercunq; dicta propõ significat sic est ¶ Ad rationes. ¶ Prima et secunda bñ probant ꝙ sophisma ẽ vex vt nũc sed nõ ẽ verum simplr. ⁊ hoc idẽ itendit probare tertia. Sed ibi assumitur vnum quod non est verum vicz sors ⁊ plato dicunt propõnes oino cõsimiles

ergo si vnus dicit verum alter dicit verũ ista ꝓña.nõ valz.qz lz dicãt ꝓpõnes oĩno cõsiles in voce tñ ille propõnes non subordinãtur eisdẽ propõib⁹ mẽtalib⁹.immo ꝓpõ plata a sorte.s.sors dicit falsum subordinatur vni copulatiue mẽtali q̃ est ĩsolubilis significãs se eẽ verã ⁊ falsam.sed ꝓpõ prolata a platone.s.sortes dicit flm̃ propt defectum act⁹ reflexi subordinat vni mẽtali cathegorice.⁊ iõ non ẽ inconueniens talem propõem plataz a platone esse veram ⁊ oĩno ꝓsimilẽ in voce prolatam a sorte eẽ falsaz.Ex hoc vlteri⁹ sequitur q̃ nõ p eandẽ ꝓpõez ꝓtingit ꝑdicere sorti ⁊ platoni in eodem casu qz ad ꝑdicẽdũ sorti oz ꝑdicere per disiunctiuam ꝓpositã ex ptib⁹ ꝑdicẽtib⁹ copulatiue mentalis cui subordinatur propositõ prolata a sorte in significando.sz ꝑdicendo pl̃oni pt ꝑdici p vnaz propõem simplicem cathegoricaz negatiuam.¶Ad q̃rtam.illa etiã bñ probat q̃ sophisma.ẽ vez vt nũc sed ñ simplr.s.in casu in quo sors ꝓferret vnaz propõem verã cui⁹ vere vna ps ẽ fla ¶Ad quĩtam ĩ qua dicebatur de decipitur ĩ q̃ supponebat q̃ sors credat se decipi.dico q̃ hoc ẽ impossibile nec ẽ admittẽdum.sicut ei ẽ impossibile q̃ sortes sciat vel credat se errare.ita ẽ impossibile q̃ sors sciat vel credat se decipi.lz q̃ bene sit possibile q̃ sortes credat se fuisse deceptum sicut etiam possibile q̃ sortes credat vel sciat se errauisse ⁊ sic probatur in alio sophismate q̃ impossibile ẽ sortẽ scire se errare.ita omĩno proportionablr pt probari q̃ possibile ẽ sortem credere se errare.⁊ silr q̃ impossibile est sortez credere se decipi.⁊ silr q̃ impossibile est sortem scire se decipi

Sophisma.lxxix.

Est istõ Si oĩs substãtia est ens omne non ens est nõ substãtia.¶Probat p ꝓuersionez p ꝓpositionẽ.¶Improbat sophisma. Nam añs ẽ verũ ⁊ ꝓñs ẽ falsum. ¶Prima pars pz.scda pbat.Naz ꝓñs ẽ vna propositio affirmatiua cui⁹ subiectũ pro nullo supponit ⁊ talis est falsa.

¶Ad sophisma rñdetur.q̃ ipm ẽ falsuz.Alteri⁹ dico q̃ cõuersio per cõtrapositionem nõ est cõsequẽtia formal ⁊ hoc bñ probat argumẽtum.et propt hoc aristo.primo prior nichil dicit de illa cõuersione.cũ in libro prior soluz dicit de ꝓñtijs formalibus.sed actor summulaꝝ loquebat de ea intendens tñ q̃ bñ ẽ ꝓña materialis ĩ talibus terminis in quibus in cõuertende fm dictam cõuersionem potest retineri cõstantia terminorum.

Sophisma.lxxx.

Est istõ Si nullum a ẽ b.omne non b est non a.¶Probatur per aristo.secundo priorum capto tertio.in quo dicit de sillogismis circularib⁹ reputat talem ꝓñam eẽ bonam ¶Improbatur.Naz nõ sequit nullus hõ est lapis:q̃ omne nõ lapis ẽ non hõ nam eius añs est verum ⁊ ꝓñs falsuz ¶Respõdetur ad sophisma q̃ ipm ẽ falsum.Ad aristo.in secũdo prior dico q̃ ipse intellexit talem ꝓñam esse bonam non simplr.sed in terminis conuertibilibus negatiue.⁊ intellexit p termios negatiue conuertibiles q̃ neuter eoꝝ vere negat nisi de reliquo aut de quib⁹ reliqu⁹ predicatur.sicut sunt isti teri suba.accñs ⁊ silr isti termini.homo aliud ab hoĩe.sed sic non est de istis termis lapis ⁊ homo quia iste termin⁹ lapis de multis alijs ab hoĩe vere negat.⁊ econtra.⁊ ergo isti teri lapis ⁊ hõ nõ dicũtur negatie conuertibiles ⁊ per ꝓñs in eis dicta conuersio non habet locum

Sophisma.lxxxi.

est idud Si sortes nõ ẽ homo ⁊ non est non homo sortes non est.¶Probatur.quia oppositus ꝓñtis infert oppositũ añtis.Sequit enĩ sortes ẽ:ergo sortes est homo vel ẽ nõ hõ qõ repugnat antecedẽti.¶Improbat Naz ille tũc sillogismus eẽt bonus.sortes nõ est homo ⁊ sortes nõ est nõ hõ: ergo sortes nõ est.sed hoc est falsuz.qz

tunc ex puris negatiuis esset bonus sillogismus.

¶ Ad sophisma rñdetur. q̃ ipm ē verum de forma adhuc. nā bene sequit hoc a non est b. hoc idē a nō est non b ergo hoc a non est. omne ei quod ē: ē b vel non b. si ꝯ a nec est b vel non b: a ñ est. et qñ ꝯ tūc ex puris negatiuis ꝛc. dico q̃ hoc non est incōueniēs medio variato penes finitum et infinitum: quatr est in proposito. atr tñ esset impossibile. et hoc ad inferendum cōclusiones de modo loquendi cōsueto ꝛc.

Sophisma. lxxxii.

Est hoc si oīs hō aial non est et omnis homo substantia nō est: aliqua sba aial nō est. ¶ Probatur qr ex opposito ꝑñtis infertur oppositū añtis pz hoc. Nam oppositū ꝑñtis est oīs sba omne aial est ad quam seqtur oīs substantia omnis homo est ad quaz vlterius sequitur oīs homo oīs substantia est. que non pōt stare ī veritate cuz ista. oīs homo sba nō est. que erat vna pars añtis qua in terempta ī teremptum est añs. ¶ Improbatur Nam ex puris negatiuis aliquid sequeretur.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipsum est verum. ꝛ vlterius dico nō esse īconueniēs ex puris negatiuis aliquid sequi si tales sint de modo loquendi inconsueto. hoc est de predicato non distributo. tunc enim potest ex eis sequi cōclusio negatiua. etiam de p̄dicato nō distributo. ita q̃ possunt distingui duplices negatiuc. quedam sunt de modo loquendi consueto. vt ille in quibus negatio p̄cedit predicatum. Verbi gratia a non est b. Alie sunt negatiue de modo loquēdi inconsueto. s. in quibus negatio non p̄cedit predicatū sed sequitur. Verbi grā. a b nō est. tūc dico q̃ non est incōueniens ex puris negatiuis de modo loquendi inconsueto sequi conclusionem negatiuaz de modo loquendi inconsueto: tamen esset inconueniens de conclusione negatiua de modo loquendi consueto. Alterius dico non esse inconueniens in prima figura ex ambabus indefinitis et minore negatiua sequi conclusionem negatiuam. de modo loquendi inconsueto. sequitur enim a est b. c non est a: ergo c b non est. quia similiter ex opposito consequentis potest ī ferri oppositum antecedentis et possunt capi termini significatiue sic arguendo. asinus est currēs. homo non est asinus: ergo homo currens nō est

Sophisma. lxxxiii.

Est istud Si omne quod non est a est b. ꝛ nullum c est a. omne c est b. ¶ Probatur. Nam talis ꝑña reputatur bona ab aristo. in secū do priorū capitulo 3°. de sillabis circularibus.

¶ Improbatur Nam nō sequit omne quod nō est accidēs est substātia. nulla chymera est accidens: ꝯ oīs chymera est substantia.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipsum est verum. Ad aristo. dicitur q̃ ipe intellexit talem ꝑñam valere in terminis pro aliquo vel aliquibus supponentibus. ſz sic non ē in p̄dicto discursu. qr ibi assumitur iste termin? chymera q̄ pro nullo supponit.

Sophisma. lxxxiiii.

Est hoc Si añal est sortes et homo est sortes homo est animal.

¶ Probatur quia per conuersionem ptiuz antecedentis fit sillogism? expositorius in tertia figura sic. sors ē animal et sors est homo: ergo homo est animal.

¶ Improbatur. Nam si sic tunc ex puris indefinitis aliq̄d sequerek quod est falsum per aristo. prio prior.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipsum est verum. Et pro improbatione dico q̃ ex puris pticularibus vel indefinitis in tertia figura bñ aliq̄d seqk medio existente termino discreto sicut patet

per pbationem sophismatis. ¶ Dico secundo q̃ similiter medio accepto ĩ minore cuz relatiuo identitatis et maiori exñte indefinita vel particulari bñ aliquid sequitur. verbi grã hõ currit et idẽ hõ disputat ⁊ disputans currit. Tertio dico q̃ ex puris pticularibus vel indefinitis sĩliter bñ seq̃t cõclusio de mõ loquendi incõsueto sicut hic asinus ẽ currẽs hõ nõ ẽ asin⁹ ⁊ hõ currẽs nõ. ẽ Añ in istis trib⁹ casib⁹ ex puris pticularib⁹ vl̃ indefinitis bene aliquid sequitur. aliter tñ non ꝛ sic intellexit aristoteles.

Sophisma. lxxxv.

Est istud. Si ois p̃ põ est ois p̃põ est vera. nam si aliq̃ p̃ põ ẽ vꝛa aliq̃ p̃põ ẽ h⁰ notũ ẽ de se: ⁊ si ois propõ est ois p̃põ est vera. ꝛ̃ñ tz per illã regulã. qñ ad aliqd̃ añs seq̃t ꝛ̃ñs tũc ad ꝛ̃ñs distributũ seq̃tur añs distributum. ¶ Improbatur. añs p̃t eẽ verũ ꝛ̃ñte exñte falso ⁊ sophisma est falsum. ¶ Ad sophisma rñdet q̃ ip̃m est falsum. Ad illã regulã dꝛ q̃ nõ tz nisi ꝛ̃ñs distribuatur negatie mõ sic nõ ẽ in p̃posito lz bñ seq̃tur. hõ currit ⁊ aĩal currit tñ nõ sequitur omne aĩal currit. ⁊ ois homo currit. Nam põito q̃ nullus hõ eẽt ꝛ oĩa aĩalia nõ exñtia hoĩes currerẽt tũc añs eẽt verũ ꝛ consequẽs falsum. optime tñ seq̃tur nulluz aĩal currit: ⁊ nullus hõ currit.

Sophisma lxxxvi

est istõ si nl̃la substãtia est nullum ens est.

¶ Probatur: qꝛ si nulla substãtia est nulla suba est. ꝛ sic nullũ accñs ẽ: accidẽs enĩ nõ põt esse sine suba. sz si nl̃la suba est ꝛ nullũ accñs ẽ nullũ ens ẽ: ⁊ si nulla suba est nullũ ens ẽ cõsĩliter pbaretur. si null⁹ binari⁹ ẽ null⁹ nũerus ẽ qꝛ si null⁹ binari⁹ est nullus binarius ẽ ꝛ null⁹ ternari⁹ ẽ et nullus q̃ ternarius ẽ ꝛ sic in ĩfinitũ ex eo q̃ cuiusz numeri alteri⁹ a binario binarius ẽ ps. ꝛ cũ totũ nõ possit eẽ sine suapte seq̃tur. si null⁹ binari⁹ ẽ nullus numer⁹ est ¶ Improbat. Mã si sic seq̃tur q̃ ab inferiori ad superius negatie esset bona ꝛ̃ña: sz hoc ẽ falsũ: ⁊ ꝛc. ꝛ̃ña tz ex eo q̃ ly ens ẽ superi⁹ ad ly suba et ly numer⁹ est superius ad ly binari⁹ ¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ip̃m est verũ. ꝛ qñ dꝛ sequeretur q̃ ab ĩferiori ad superius negatie ẽ bona ꝛ̃ña bñ ꝛceditur. Dico tñ vlteri⁹ q̃ talis nõ ẽ bona ꝛ̃ña nec tz ꝓpter hĩtudinem talez inferioris seu non ꝓpter h⁰ q̃ arguit̃ ab inferiori ad superi⁹ negatie. Nam tunc oẽs ꝛ̃ñe ab inferiori ad superius negatiue eẽnt bone qd̃ ẽ falsuz. Sz dicte due ꝛ̃ñe tenent p locũ a cã ad effectũ: et iõ dicte due ꝛ̃ñe nõ debent probari p locũ ab ĩferiori ad supi⁹: sz per locum a cã ad effectum.

Sophisma. lxxxvii.

Est istõ Si sors est suplato est hõ est asinus. ¶ Probatur. Mã est vna cõditiõalis cui⁹ añs ẽ impossibile sz ad ĩpossibile seq̃t qdlz ⁊ ꝛc. Assũptũ pbat̃. Mã añs ẽ h⁰ sors ẽ si plato ẽ ꝛ hoc ẽ ĩpossibile: qꝛ ẽ vna cõditiõalis falsa. mõ ois conditõalis fl̃a ẽ ĩpossibilis. ¶ Improbatur. Nam sophisma est vna ꝛditõalis cuius añs ẽ ꝛtingens ꝛ ꝛ̃ñs ẽ ĩpossibile: ⁊ sophisma ẽ falsuz. ꝛ̃ña tz añs pbat̃. Mã añs est sortes est. sz ꝛ̃ñs est si plato est homo est asinus. et illa est impossibilis quia est conditionalis falsa. illa autẽ sortes est. que est añs est contingens Similiter probatur hoc sophisma Si sortes est: si plato est: si cicero est homo est asin⁹. probatur sic quia est vna conditionalis cuius antecedẽs est impossibile: scilicz. sortes est si plato est. modo ad impossibile sequitur quodlz et per ꝛ̃ñs hec. si cicero est homo est asinus. ¶ Improbatur sophisma est vna conditionalis cuius añs est verum et ꝛ̃ñs est impossibile: ⁊ sophisma est falsum. ꝛ̃ña tz. assumptuz pbat̃ Mã añs sophismatis ẽ. sortes ẽ si plato est si cicero est. et hoc ẽ vez: quia si plato est si cicero est sortes ẽ eo q̃ ad impossibile sequit̃ qdlz: sz ꝛ̃ñs sophismatis est hoc. hõ est asin⁹. et hic ẽ im=

possibile. ¶ Ad ista rndetur. ad primũ q̃ potest distigui penes compositõem ⁊ diuisionem. Si enim hoc totũ est añs scilicet sortes est si plato est. ⁊ hoc ꝯñs hõ est asinus. dico q̃ sophisma est verum sicut pbauit prima rõ. si añs sit hõ sortes est ⁊ residuum lic̃ si pro est homo est asinus ẽ ꝯsequẽs sophisma ẽ falsum sicut probauit secunda ratio. s. rõ ad oppositum. ¶ Ad scdam dr q̃ si añs secundi sophismatis est. sortes ẽ si plato est sophisma est verum sicut pbauit pma ratio. sed si hoc totum sortes est si plato est si cicero est. est añs ⁊ ly homo est asinus est ꝯñs. sophisma est falsum sicut probauit secũda ratio eius ad oppositum facta.

Sophisma lxxxviii.

Est istud. Si albedo inest homini hõ est albus.

¶ Probatur. Mã per aristotelem pmo priorum per inesse intelligi affirmatiue pdicari. ⁊ iõ idem est dicere albedo inest homini. ⁊ albedo affirmatiue predicatur de homine. sed si albedo pdicatur de hoĩe affirmatie et hoc vere fm se vel fm suum concretum: hec est vera. homo est albus. ideo videtur q̃ si albedo inest homini q̃ homo sit albus. ¶ Secundo sic. Nam bene seq̃tur aĩal inest homini: ⁊ homo est animal: ergo videtur q̃ bene sequatur. albedo ĩest homini: ergo homo ẽ albus. ⁊ si sic sophisma est verum. Tertio sic Mã bene sequitur. albedo inest homi simplr: ⁊ homo est albus. sed qñ dico albedo inest hoĩ. ego dico albedinem inesse hoĩ simplr. qr sine addito dico iõ si albedo inesse homi hõ est albus.

¶ Improbatur. sophisma est vna conditionalis cuius añs põt esse verum: ꝯñte exñte falso: ⁊ sophisma ẽ falsum ꝯña tz. assumptus pbatur. Nam posito q̃ homo nõ esset albus nisi secũdũ pedem: tunc albedo ĩesset homini nõ tamen propter hoc esset albus. Respondetur q̃ inesse capitur dupliciter Uno pro affirmatiue predicari. alio pro realiter inherere ad modum quo albedo inest parieti. Sz tunc dico qñ inesse accipitur pro affirmatiue predicari valet ꝯña ab inesse ad esse sicut bene pbauit primum argumentum Sed qñ capitur pro realiter inhẽ non sq̃ valet talis ꝯña sicut probauit argumentum factus in oppositum. Circa q̃ ẽ sciẽdũ q̃ alique sunt partes principaliores alicuius totiꝰ de quarum numero est ipsa ania in homine. aliq̃ autem maiores. sicut aggregatum ex vna mediate ⁊ vna tertia alicuius totius ⁊ alique sunt partes in toto que determinant sibi specialiter aliqua accidentia. sicut nasum specialiter simitatem vel aquilitatem sibi determinat. crispitudo determinat sibi caput specialiter. secundũ hoc dico tria Primo q̃ est bona ꝯña hoc inest tibi fm partes principaliores: ⁊ hoc cuiꝰ est illa pars erit tale. pz. Nam est bona ꝯña grãmatica inest anie sortis: ⁊ sortes ẽ grãmaticus. Secũdo dico q̃ ex hoc q̃ aliquid inest alicui fm partem eius maiorẽ nõ bñ cõcludimꝰ hoc cuius est illa pars eẽ tale pz nõ eĩ sequitur albedo inest scuto scdm vnam eiꝰ medietatem cum tertia: ⁊ scutus ẽ albũ sz q̃ opz insit maiori eiꝰ parti secũdus se ⁊ qdlibet sui. Tertio dico q̃ ex hoc q̃ aliquid inest alicui parti alicuius totius quam illud naturaliter sibi deteriat bene concludimꝰ de toto illiꝰ partis q̃ ipm est tale. bñ eĩ ꝯcludimus iuxta cõem modũ loquendi si mitas inest naso sortis: ergo sortes est asinus.

¶ Ad rationes. ¶ Prima et secunda bene concludunt verum accipiendo inesse pro vere et affirmatiue predicari. Ad aliam dr q̃ simplr inesse aliqñ idem ẽ qd sine addito. aliqñ autẽ idẽ est quod fm totus. mõ dico cũ dicitur albedo ĩest homini. bene dicitur q̃ albedo inest homini simpliciter hoc est sine addito. non tamen q̃ albedo insit homini secundum totum. mõ ad hoc q̃ ad istam. albedo inest homini sim:

pliciter sequatur ista. hō est albus nō sufficit q̃ simplr capiatur sine addito sz requiritur q̃ capiatur prout significat scōm totum rc.

Sophisma.lxxxix.

est hoc si a est b:nō b est non a.

¶ Probatur virtute ꝓñe ecōtrario de qua aristoteles loq̃tur ī scōo topicoꝝ ¶ Improbatur qr nō sequit̃ de⁹ ē ens g̃ nō ens est nō de⁹.qr añs ē verū ꝛ cō sequens falsum.quod ꝓbat̃ qr in ꝓñte hec negatio nō vl̃ tenet negatiue vl̃ infinite.si primo° tūc ista nō ens ē nō deus.vz istā nullū ens ē nō deus. modo ista est falsa.qr aliqd ens puta sortes est non de⁹.si capiat̃ scōo° adhuc ē falsa qr tunc est vna affirmatiua cui⁹ subiectum pro nullo supponit. Pro rñsione sophismatis ē notandū q̃ consequentia ecōtrario dr ex quo aliqd predicatum affirmatur de aliq̃ subiecto ꝓcludimus ꝑdictoriuz subiecti verificari de cōtradictorio p̃dicati. sicut si ex hoc q̃ a esset b. concludere nō b esse nō a.vel qñ ex eo q̃ ad aliqd añs sequatur ꝓñs ex contradictorio ꝓñtis ꝓcludimus ꝑdictorium añtis. sicut si ex eo q̃ sequitur homo est.g̃ aīal ē.cōcluderetur:g̃ si nullū aīal est null⁹ hō est ita q̃ secundum istaz descriptōem ꝓñe ecōtrario datam per disiunctōem aliqñ ad ꝓñam econtrario sufficiunt due propōes. aliqñ aūt requiruntur. q̃tuor vt ptz intuenti exempla iā posita tunc dico q̃ ꝓña econtrario ad quā sufficiunt due propōes sicut hic. a est b:g̃ nō b est non a. nō vz de forma sic̃ ostendit improbatio sophismatis.

¶ Secundo dico q̃ bene valet in aliquibus supposita cōstantia terīorum naz bene sequit̃ homo est asin⁹: g̃ nō asinus ē non homo.eo retēta constantia terīorum in tali cōsequentia añs nō pōt ē verū sine ꝓñte si formetur. ¶ Tertio dico q̃ ꝓña econtrario ad quam requiruntur q̃tuor propōes est bona ꝓña de forma qr non contingit reperire terīos nec propōes quin in talibus ꝓña bene valeat. Ex his patz sophisma ē falsum ꝛ quicq̃d sit dicendum ad ꝓbationem pz ex dictis.

Sophisma.rc.

Est hoc.Si iustitia est virtus in iusticia est vicium.

¶ Probatur virtute ꝓñtie in ipso de q̃ loquitur aristoteles in scōo topicoꝝ ¶ Improbatur. Sophisma ē vna conditionalis cuius añs p̃t ē verū ꝓñte existente falso:g̃ sophisma ē falsuz.cōsequentia tz.añs probat̃. posito casu q̃ oīñs homines essent iusti ꝛ nulli essent in iusti in illo casu hec esset vera si formetur iusticia ē virt⁹ ꝛ hec esset falsa ī iusticia est viciuz ex eo q̃ ē affirmatiua cuius subiectuz pro nullo supponeret si enī null⁹ eēt homo iniustus nulla esset in iusticia. ¶ Istud sophisma positum ē ad finē vt videatur vtrū consequentia in ipso teneat in contrarijs Pro cuius rñsione ꝛ similiuz est notandum primo q̃d sit ꝓña in ipso. Cōsequentia in ipso dr qñ ex eo q̃ aliquod p̃dicatū p̃dicatur de aliq̃ subiecto de opposito subiecti cōcludimus oppositum p̃dicati.vt si de eo q̃ de iustitia p̃dicatur virtus concludit̃ q̃ de in iusticia p̃dicaretur viciū .vel qñ ex eo q̃ ad aliquod añs sequitur ꝓñs ex opposito añtis inferimus oppositum ꝓñtis verbi grā in contrarijs si ex eo q̃ ad oēm hoīem currere seq̃tur oēm hoīem moueri cōcluderetur q̃ ad nl̃lum hoīem currere seq̃tur nulluz hominem moueri.ita q̃ scōm istam descriptionez ꝓñe ī ipo datā p̃ disiunctionem aliqñ ad ꝓñam in ipo sufficiūt due propōes.aliqñ autē requiruntur quatuor sicut patet intuenti exempla iam posita qualiter etiam dicebatur de consequentia econtrario.

¶ His visis dicendum ē q̃ sophisma est falsum sicut probauit secunda ratio.sed ad auctoritatem aristotelis secundo topicorū pono aliq̃s propositiones ex quibus videbit̃ quo° valeat et non valeat consequētia in ipso ī cōtrarijs. ¶ Prima est ista. Simpliciter

loquendo ꝓña in ipso nõ valet in ꝓri=
is attẽdẽdo ꝓrietatẽ penes terminos
modo quo dicimus istos terios iusti=
cia iniusticia.virt⁹ viciũ eẽ contrari=
os.vel istos albũ nigrũ.calidum fri=
gidum ꝑbat qꝛ nõ seqtur.albũ est ca
lidũ:ꝯ nigrũ est frigidũ.nec seqtur ꝑ
digalitas est mala:ergo illiberalitas
est bona.nec sequitur iusticia ẽ virt⁹
ergo iniustia ẽ viciũ.¶ Secũda propõ
ꝑ aristotelem.ꝓña in ipo bñ vz in ꝓ=
rijs attendendo ꝓrietatem penes ter
minos aliquib⁹ conditionibus obser
uatis quarum prima est ista.ꝙ propo
sitiones ꝓposite ex illis termis sint in
materia naturali.ꝛ propter defectum
hui⁹ nõ seqtur.albũ ẽ calidũ:ꝯ nigrũ
est frigidũ.qꝛ nulla istarum ẽ in mate
ria naturali.Secunda ꝓditõ ẽ. ꝙ ter=
mini supponãt pro aliquo.ꝑpter de=
fectũ hui⁹ nõ sequitur.iusticia ẽ vir=
tus:ꝯ in iusticia est viciũ stante casu
in iprobatione sophismatis.Tertõ re
quiritur ꝙ extrema vni⁹ ꝓrietatis in
quib⁹ arguitur nõ cõtineant subvno
extremo alterius ꝓtrarietatis.propter
defectũ hui⁹ nõ sequitur ꝑdigalitas
est vitium:ꝯ illiberalitas est virtus
qꝛ prodigalitas ꝛ illiberalitas conti=
nent ãbo sub vno extremo ꝓrietatis
que ẽ inter virtutem ꝛ vicium. nam
continentur ambo sub vicio.Quarta
conditio est.ꝙ vtrobiꝗ sit idẽ modus
contrarietatis.scilicet ꝙ vtrobiꝗ ex=
tremi ad extremum vel medij ad ex=
tremum.ꝛ propter hui⁹ defectũ nõ se
quitur prodigalitas ẽ habundantia.ꝯ
virtus est defectus qꝛ habundantie
ad defectum ẽ cõtrarietas extremoꝝ
sed prodigalitatis ad virtutem ẽ con
trarietas extremi ad medium.istis ꝗt
tuoꝛ conditionibus obseruatis non
videtur posse fieri instantia contra cõ
seqntiam ī ipo in contrarijs attenden
do contrarietatem ex ꝑte terminoꝛuz
ꝛ ita intelligit aristoteles. Sed vtruz
valeat etiam consequentia in ipso in
contrarijs attendendo ꝓrietatem pe=
nes propões.De hoc est sciendum ꝙ
propõnes quedaz dicuntur contrarie
vnom° qꝛ sũt de contrario mõ enunci
andi vt iste omis hõ currit nullus ho
mo currit.Alie aũt dicũtur contrarie
quia sunt de ꝓtrarijs extremis ꝛ hoc
vel subiectis vel ꝑdicatis solum vel
subiectis ꝛ predicatis sit.exemplum
primi.iusticia est qualitas.iniusticia ẽ
qualitas. exempluz secũdi vt ꝗlitas ẽ
iusticia:ꝗlitas ẽ ī iusticia exemplũ ter
tij.iusticia ẽ virtus ĩiusticia est viciuz
Tunc sit prima propositio.Conseqn=
tia in ipo nec vz in contrarijs propõ
nibus de contrario mõ enunciandi.
pz qꝛ lz sequitur ois hõ currit:ꝯ omis
hõ mouetur:tñ nõ sequit null⁹ hõ cur
rit:ꝯ null⁹ hõ mouet.Scda ꝑpõ.ꝓña
in ipo bene tz in propõnib⁹ contrari=
is de contrarijs extremis obseruatis
aliqbus ꝓditionib⁹ de ꝑdictis non tñ
oz obseruare omẽs. Unde non opor=
tet obseruare ꝓstãtiam terioꝝ.sñ enizꝓ
stãtia terioꝝ bñ seqtur si a ẽ iustũ.a
ẽ virtuosũ:ꝯ si a ẽ ĩiustũ.a ẽ viciosum

Sophisma.xcii.

Est istud Si videns ẽ sen=
satum cecum est in sensatum.

¶ Probatur sophisma virtute ꝓntie
in ipso ꝗ nõ solum videt tenere ī ꝓri
is verũ etiã ī priuatie oppositis. ꝛ iõ
eo ꝙ aliquis ĩmin⁹ predicat de alio
vtr videtur de priuatiõe subiecti pos
se cõcludi priuatiue oppositũ predica
ti quatr est in proposito

¶ Improbatur.sophisma ẽ vna pro
potio cõditionalis cuius añs ꝑt esse
veruz sine consequente:ꝯ ipm ẽ falsũ
añs ꝑbatur.nã posito ꝙ multa eẽnt
videntia ꝛ nulla eẽnt ceca tũc añs es
set verum vt notũ est de se.ꝛ ꝓñs esset
falsum eo ꝙ eẽt vna affirmatiua cu=
ius subiectum pro nullo supponeret.
Confirmat adhuc posito ꝙ multa es
sent videntia et multa ceca sic tñ ꝙ
habeant alios sensus ꝑtervisum hec
ẽ vera videẽs ẽ sensatũ vt notum ẽ de
se ꝛ hec est flã cecũ est insensatum eo
ꝙ ad eam sequitur cec⁹ nõ habet ali
quẽ sensũ.mõ hoc est cõtra casum.nã

positum est in casu ꝙ nulla sint ceca quin habeãt alios sensus ꝑter visum ¶ Istud sophisma ponitur ad finem vt videatur quõ in priuatiue oppositis valeat vel non valeat ꝛñtia in ipso. Pro quo notandus est ꝙ in diffinitione exprimente quid nominis termini priuatiui negatio põt precedere terminum significãtem habitũ sicut quidem v. debere fieri vel sequi sicut v. exemplũ cecum ꝑt diffiniri sic. cecũ est res nõ hñs visum que ẽ aptũ natum hr̃e visum. ⁊ sic negatio precedit li visum significantem habitum. vel sic potest diffiniri. cecum ẽ res visum non habẽs que tamen apta nata est habere. ⁊ sic negatio sequitur li visum significantem habitum. Similiter dicendum est de isto termino priuatiuo insensatum ⁊ similibus. Tũc ponuntur propositiones. ¶ Prima est. si in diffinitione exprimente quid nominis termini priuatiui negatio intelligitur ꝑcedere terminũ significantẽ habitum in priuatiue oppositis nõ valet consequentia in ipso qꝛ licet videns sit sensatum tñ ꝓpter hoc nõ sequitur ꝙ cecũ sit insẽsatum quia illa propõ secundum talem ordinem negatiõis est falsa. eo ꝙ ad eã sequitur cecum nõ hr̃e sensum. et illa ẽ falsa ista exñte vera cecum est sensatum vt pri⁹ arguitur in rõe post oppositum. ¶ Secunda ꝓpositio est ista si indiffinitione exprimente quid nominis termini priuatiui negatio intelligitur sequi terminũ significantẽ habitum in priuatiue oppositis bene vz consequentia in ipso. qꝛ bñ sequitur vidẽs est sensatum: ꝯ cecum sensum nõ habet: dum tñ obseruatur cõstantia subiecti ꝛñtis vnde sic intelligendo negationem sequi terminũ significantem habitum ista cecũ est in sensatum vz istam cecum sensum nõ habet. Ex istis duabus sequitur quo° respondendum est ad sophisma: qꝛ iuxta primam propositionez sophisma ẽ negandum. ⁊ iuxta secdam ẽ concedendum istud sophisma. similiter soluẽtur ⁊ alia sophismata sillia. s. si tangibile est sensibile tũc itãgible ẽ insensibile. ¶ Tertia propositio est. si indiffinitione exprimente quid nominis termini priuatiui negatio intelligitr̃ precedere terminum significantem habitum in priuatiue oppositis bene valet ꝛseqn tia econtrario. sicut bene sequitur. sortes ẽ videns: ergo sorꝛ est sensatus. ita sequitur sortes est insensatus: ergo sortes est cecus. qꝛ tunc li insensatus est idem ꝙ non habet sensum. mõ bene sequitur sortes non habet sensũ: ꝯ sortes est cecus.

¶ Quarta propositio est. si in diffinitione exprimente quid nominis termini priuatiui negatio intelligitur seq̃ terminum significantem habitum in priuatiue oppositis. non valet consequentia econtrario. patet qꝛ lz videns sit sensatum nõ tñ propter hoc insensatum est cecum. qꝛ posito ꝙ aliquis careret sensu auditus ⁊ haberet sensum visus tunc talis nõ esset insensat⁹ secundum talem situm negationis qꝛ sensum non haberet non tñ esset cec⁹.

Sophisma.xciii.

Est hoc Si duplum est multiplex: sub duplum est submultiplex.

¶ Probatur virtute consequentie in ipso que nõ solum tenet in contrarijs ⁊ priuatiue oppositis verumetiam in relatiue oppositis qualiter est in proposito.

¶ Improbatur. Nam si sophisma esset verum virtute talis consequentie consimiliter hec esset vera. si sensibile est intelligibile sensus est intellectus. quia sicut duplum ⁊ subduplum multiplex ⁊ submultiplex opponuntur relatiue. ita sensibile ⁊ sensus ⁊ similiter intelligibile ⁊ intellectus

¶ Istud sophisma ponitur vt videatur quomodo in relatiue oppositis valeat consequentia in ipso Pro quo notandum est ꝙ consequentia in ipso

in relatiue oppositis potest imagina-
ri.vnomodo rōne terminorū ad termi-
nos sicut hic duplum est multiplex:g
subduplum est submultiplex.Alio° ra
tione propōm ad ppōnes sicut hic.si
duplum ē:multiplex ē:g si sub duplus
est submultiplex est.¶Secundo nota
q ad hoc q in relatīe oppositis vale-
at ꝓña in ipso q̄ttuor requirūtur cōdi
tiones.¶Prima ē.q predicatio non
sit accñtalis sed per se.propter quem
defectū non sequitur.pater est seruus
g filiꝰ est dñs:quia hic nō est p̄dicatio
per se sed per accñs.Silr propter de-
fectnm eiusdē cōditionis non sequit
capitatum est caudatū:g caput ē cau
da hec eī nō est per se sed p accñs.ca-
pitatum est caudatū.¶Secunda con-
ditio.q duo correlatiua vnius oppo-
sitiōis nō contineātur sub vno corre-
latiuo alterius oppositionis ppt cu-
ius defectum non seq̄tur.sensibile est
intelligibile:g sensns est intellectus.
quia sub li intelligibile cōtinentur tā
sensus q̄ intellectꝰ q̄ etiam sensibile
silr ppter defectum istius cōditionis
lz sequatur hoc ē magnū:g hoc est to
tum.tñ non sequit hoc ē paruū:g hoc
est pars.Nam ista duo correlatīa ma
gnum et paruū continentur sub li to
tum ¶Tertia conditio est.q termini
supponent pro aliquo et propter defe
ctum istius conditionis non sequit in
casu possibili.pauci scholares sūt pre
sentes:g multi sunt absentes.Nā po
sito q non sint multi scholares:et q
de his scholaribꝰ paucis qui sūt:pau-
ci sunt presentes hec est vera. pauci
scholares sunt presentes ista exñte fal
sa.multi sunt absentes.ex eo q est af-
firmatiua cuiꝰ subiectū p nullo sup-
ponit.Sed cōtra hoc tu argueres sic
multum et paucū sunt correlatīa. Sz
posito vno correlatiuorū ponitur ⁊ re
liquuz.g si pauci sunt multi sūt.⁊ per
ꝓñs in correlatiuis nō videtur valere
q vnum correlatiuorū suppōat ⁊ reli
quū non.Rñdetur q nō oz positovno
correlatiuoꝝ q ponatur reliquū vtro
biq mediante hoc verbo est:quia nō
sequitur scibile est:g sciētia eiꝰ est:sed
bñ mediante hoc verbo est vel pōt vl
fuit vel erit.et ideo lz nō sequat.pau
ci sunt g multi sunt.tñ sequitur.pau-
ci sunt:ergo multi pñt esse.¶Quarta
conditio.q termini correlatiui oppo-
siti in quibꝰ arguitur sint per se et p
prie in predicamēto ad aliquid ppter
defectum istius non vz argumētū.sē
sibile est intelligibile:g sensus est in-
tellectus.nec istud sensibile est scibile
ergo sensus est scia:qr isti termini sē-
sus/ sensibile/scia/scibile/ intellectus
intelligibile.non sunt proprie et per se
in predicamēto adaliquid.et intelligo
illos terminos eē in p̄dicamento ad
aliquid per se q̄rum eē est ad aliud se
hr̄e sicut isti termini.pater.filius.dñs
seruus.Unde eē patrem est esse ad ali
quid.et eē filium est eē adaliquid ⁊c.
sed sic non ē de istis terminis.sensus/
sensibile ⁊c.quia esse sensum non ē eē
adaliquid nec esse sensibile ⁊c. ¶His
visis dico q in relatiue oppōitis be-
ne vz ꝓña in ipso rōne.terminorū ad
terminos:et hoc obscuatis cōditioni-
bus.non enim appet instātia dictis cō
dicionibus obscuatis. ¶Ex hoc vlte-
riusdico q sophisma ēvex:quia in so
phismate nulla dictarum cōditionuz
deficit sed attendendo ꝓñam in ipso ī
relatiue oppositis.quo ad propōnes
dicendū ē consilr mō sicut dicebat de
propōnibꝰ cōtrarijs q̄ erant contrarie
rōne terminorum et non ratione mōi
enunciandi.

Sophisma.xciii.

Est hoc Si albū est coloratum:magis album est ma-
gis coloratū.et maxime albū ē maxīe
coloratū ¶Probatur auctoritate arſ.
secūdo topicorum.si simplr ad simpli
citer et magis ad magis ⁊ maximuz
ad maximuz.¶Im probat sophisma.
añs est veruz ⁊ ꝓñs falsū:g sophisma
est falsum.¶Secūdo sic.qr non sequi
tur potare est bonuz:g magis potare
est magis bonum.et maxime potare

est maxime bonum. Similiter falsum ē q̃ si homo ē aīal q̃ magis homo sit magis aīal ꝛc. sikr falsū est q̃ si albū est dulce magis album est magis dulce et q̃ maximum album sit maximum dulce.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipsuz ē falsum. et pro regula aristotelis dico q̃ ipsa est vera obseruatis tñ aliquibus conditionib⁹. Quarū prima est hec. q̃ vterq̃ terminorum recipiat cōparationem. et propter defectum isti⁹ falsum est q̃ si album est coloratū q̃ magis album est magis coloratum quia licet li albū recipiat comparationē nō tñ coloratum. ¶ Secūda cōditio est q̃ in propositiōe in qua p̄dicatur positiuus de positiuo sit predicatio per se sicut proprie passionis de suo proprio subiecto. et propter defectum istius ñ sequitur. album est dulce: ergo magis album est magis dulce. nec sequitur potare est bonum: ergo magis potare est magis bonū. nec sequitur albuz est extensum. ⁊ magis album est magis extensum. nec sequit̄ calidū est sanum: ⁊ magis caliduz est magis sanū quia in omnibus istis non est predicatio per se positiui de positiuo sicut p̄ prie passiōis de suo subiecto. Istis autem conditionib⁹ obseruatis vna cuz constantia terminorū regla arſ. bene habet veritatem. et ideo bñ vez est si albū disgregat visum: magis albū magis disgregat visuz. ⁊ maxīe albū maxime disgregat visum.

Sophisma xciiii

est h⁰ Si aliqua propō est falsior ista. deus est deus tunc ista est falsa. deus est deus

¶ Probatur ex eo q̃ si aliqua comparantur in aliquo illud in quo cōparantur ad inuicē debet cōuenire vtriq̃ comparabiliū. et iō sequit̄: si aliq̃ p̄ positio cōparatur huic. deus est deus in flītate. opz q̃ flītas ꝓueniat vtriq̃ et sic conueniet isti. de⁹ est de⁹. et per ꝓñs si aliqua ē falsior ista ipsa ē. vera.

¶ Improbatur sophisma. aīs pōt esse verum ꝓñte exñte falso: ⁊ sophisma ē falsum. ꝓña tz assumptuz p̄bat̄. Prio enim pz q̃ aīs sophismatis nō sit falsuz. et alia pars probat̄. Ma vel aliq̃ ē falsior illa vel nulla. si aliqua habetur propositum. si nulla: arguitur sic. ista deus est deus est. et nulla p̄pō ē falsior ea: ⁊ videtur q̃ ipsa sit falsissima cōsequēs ē falsum. ⁊ cōfirmat̄ assūptum Nam ista de⁹ nō ē: est falsior ista: de⁹ ē non tñ hec est falsa. deus est.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ip̄m ē verū intelligēdo fm cōpationē propam et nō abusiuam. Et qñ dr̄. vel aliqua est falsior ea vel nulla. dico q̃ nulla ⁊ qñ dicit̄: ⁊ ip̄a ē falsissima: negat̄ ꝓñtia. sed ad hoc q̃ talis ꝓñtia valeat oz sic arguerere. nulla ē falsior ista. de⁹ ē deus. et hec ē falsa: de⁹ est de⁹: ⁊ ipsa est falsissima. sed tūc secūda ps aīs esset falsa. ¶ Ad confirmationez dicit̄ negando q̃ ista. de⁹ nō ē fit falsior ea propter hoc q̃ tūc oporteret eā eē falsam: scz deus est deus. Iuxta istā propositionem cōcederē istas p̄pōes: scz q̃ nihil ē calidius frigidissimo. ⁊ q̃ nihil est frigidius calidissimo. et nihil ē peius optio. et nihil est meli⁹ pessimo et sikiter q̃ deus non ē melior diabolo. diabolus nō ē peior deo. Sikit̄ nihil est inferius sup̄mo. et nihil ē superius infimo. sikiter q̃ linea nō est longior puncto. nec superficies est latior linea. nec corp⁹ ē profundi⁹ superficie ⁊ sic de multis alijs quas tñ oēs enūerare eēt nimis plixum. Et si opposita taliuz p̄pōm cōcedāt̄ ab auctorib⁹ h⁰ non est fm comparationē p̄priā sed abusiuam.

Sophisma xcv.

Est istud. Si albedo addita corpori facit ipsum album: albedo est alba. ¶ Probatur sophisma. auctoritate arſ. secundo thopicorum. Si aliquid additum alteri facit ipsum tale ipsum est tale. sicut si a adduz ipsi b facit ipsum bonum: tunc a est bonum

¶ Improbatur sophisma. aīs est ve-

rum et ꝓ ñs falsum: ꝫ sophisma ē falsum. licet enim albedo addita corpori facit ipsum album. tamen albedo non est alba: sed est illud quo formaliter est album. Si enim albedo esset alba: tunc esset res habens albedinem. ꝓseq̃ntia tenet per locum a descripto ad descriptionez. sed si haberet albedinem. tunc seipsam vel aliam. non seipsam: quia nihil habet seipsum. Nec aliam: quia tunc accidens esset subiectum accidentis et accidēs esset substantia quod est falsuz. omne enim quod subijcitur accidenti est substantia. Secundo. Nam in simili falsum est. si anima addita corpori facit ipsum animatum: ergo anima est animata. Nā añs est verum et ꝓñs falsum. Similiter licet aqua frigiga addita calci facit ipsam calidam: tamen aqua frigida non est calida Similiter aqua calidissima addita frigide facit ipsaz tepidam: tamen ipsa aqua calidissima non est tepida.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ ipsuz est falsum. Sed pro auctoritate aristotellis et regula dico ꝙ ad hoc ꝙ habeat veritatem due conditiones requiruntur ¶ Prima est ista ꝙ illud quod apponitur alteri non sit forma substātialis nec accidentalis eius cui apponitur: sed ambe sic se habeant ꝙ vtrū ꝫ eorum erat seorsum existens anteq̃ vnum eorum erat prepositum alteri ⁊ propter defectum istius conditionis nō sequitur. albedo addita corpi facit ipsum albū: ergo albedo est alba: quia albedo est forma accidentalis corporis. Similiter propter defectuz istius conditionis non sequitur. anima addita corpori facit ipsum animatum: ꝫ animal est animata: quia anima est forma substantialis animati et neutruz illorum: scilicet nec anima nec albedo erat ante additionem seorsum existens sine illo cuius est forma substantialis vel accidentalis. ¶ Secunda ꝙ illud qd opponitur alteri sic se habeat ꝙ per solam appositionem et non per alterationem que fit mediante actione et passione appositi et illius cui fit appōitio reddatur illud tale cui fit appositio. et propter defectum illius cōditionis non oportet ꝙ licet aqua frigida apposita calci reddat ipsam calidam ꝙ ergo aqua frigida prius erat calida. nam aqua frigida non reddit calcem calidam per solam appositionem sed per alterationem que fit mediante actione ⁊ passione aque frigide et calcis ad inuicem. Istis conditionibus obseruatis bñ propositio habet veritatem: quia si a additū b facit ispuz eligibile: a ē eligibile. ⁊ si a additum b facit ipsum bonum: a est bonū

Sophisma xcvi.

est hec Si a ⁊ b addunt: c: et a reddit c magis bonum q̃ b reddat ipsum. tunc a est magis bonum b

¶ Probatur sophisma per illam maximam scundo topicorum. propositis duobus bonis quoz vtrūq̃ addat eidem tertio bono illō quod reddit tertium bonum melius illud est melius

¶ Improbatur sophisma sic. si serra ⁊ falx addantur arti fabrili serra addita ad artem fabrilem reddit meliorez q̃ falx. et tamen serra non est melior falce. vnde faber ad operandum preelegit serram cum arte fabrili q̃ falcē pro eodem.

¶ Ad sophisma respōdetur ꝙ ipsum. est falsum vt probauit secunda ratio

¶ Ad regulam aristotelis dico sicut aristoteles dicit in secundo thopicorum ꝙ debet modificari. si neutrū illorum duorum bonorum sit instrumētum tertii ꝙ fit a ppositio. qua modificatione apposita habet regula veritatem. modo propter defectum illius conditionis ⁊ modificationis deficit argumētum iā factū: scz serra addicta arti fabrili facit ipsam meliorez

q̃ falx addita eidem: g̃ serra est melior falce. ¶ Dicendũ est q̃ non sequtur quod vnum istorum: scilicet serra ē instrumentum tertij boni cui additur scilicet arti fabrili.

Sophisma. xcvii. Est hoc. Si ethiops est albus secundum dentes: ethiops est albus. ¶ Probatur sophisma auctoritate aristotelis circa finem secundi topicorum dicentis. ¶ Quando etiam contingit inesse alteri fm q̃d aut fm vbi: aut fm quãdo etiam contingit eidem inesse simpliciter: Ex quo dicto expositores volunt habere ꝓñtiam a dicto fm quid ad simpliciter esse bonam: conditionibus obseruatis q̃ statim sequuntur: sed in sophismate nõ est argumentatio a fm quid ad simpliciter: g̃ sophisma est verum ¶ Im probatur sophisma sic. sophisma est vna cõditionalis cui⁹ añs ē verum et ꝓñs falsum: g̃ sophisma est falsum ¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm ē flm̃ et pro aristotele et expositoribus dico q̃ ipsi volunt ꝓñtiam a scõm quid ad simpliciter valere qnattuor conditionibus obseruatis. ¶ Prima est si determinatio vel dispositio sit nata conuenire tam toti q̃ parti: si attribuit toti rõe partis et scõm quã partez totũ nõ est natũ denomiari male arguit a scõm quid ad simpliciter. et propter hoc nõ sequtur. sortes est albus scõm dẽtes: g̃ est alb⁹. hec enim albedo q̃ nata est cõuenire tam sorti q̃ partib⁹ ei⁹ attribuit sorti eo q̃ in est dentibus sortis rõe q̃rum non est innat⁹ denoiari totaliter sortes. ex eo eniz q̃ dẽtes sortis sũt albi ñ dicim⁹ sortem esse albũ. ¶ Nihilominus si aliqua dispositio attribuere tur toti eo q̃ inesset parti alique que innata esset denomiare totũ bene valeret ꝓñtia a scõm quid ad simpliciter. vt si sic arguitur. sortes ē crispus scõz caput: g̃ sortes est crispus. nam ex hoc q̃ crispitudo inest capiti sortis denotat sortem esse crispum. ¶ Secunda conditio est. si termin⁹ cui apponitur determinatio proprie sit dictus equiuoce non tñ a voluntate ñ vz ꝓñia a secundum quid ad simpliciter seu a termino sumpto cũ determiatione ad eundem seu oino silez sumptũ sine determinatione. ⁊ propter hoc non sequit sortes est naturaliter castus: g̃ sortes est castus q̃ ille termin⁹ castus dict⁹ est nõ equiuoce de hñte habitum castitatis et illo q̃ inclinatus ē et disposit⁹ est ad illum habitum. mõ sicut ñ sequit. sortes ē inclinat⁹ ad castitatem: g̃ sortes est castus. ita nec sequitur sors ē naturaliter castus: g̃ sortes ē cast⁹: q̃ naturaliter castus iõ ē q̃ inclinatus ad castitatem. ¶ Tertia cõditio est si determinatio addita termino trahit ipsum ad supponendum p̃ alijs q̃ supponeret sine determinatione tũc non bene arguitur a scõm quid ad simpliciter. et iõ nõ sequitur. aristoteles est homo mortuus: g̃ arj. est hõ: q̃ in añte li hõ trahitur ad supponendum p̃ hoib⁹ mortuis per li mortuus p̃ quibus nõ supponit in illa aristo. est homo ¶ Propter idez nõ sequit antichrist⁹ ē hõ generãdus: g̃ antichist⁹ est hõ. silr nõ sequit expedit cibis frigidis ĩ estate ergo expedit vti cibis frigidis. ¶ Quarta cõditio est Quando dictum simpliciter ⁊ sua determinatio nata sunt esse due determinationes alicuius tertij non valet arguere a secundũ quid ad simpliciter. et propter hoc non sequitur. sortes est monachus albus ergo sortes est albus. nec sequitur sortes est magnus clericus: ergo sortes est magnus: quia illa duo albus monachus possunt esse determinatiões alicuius tertij et propter hoc non bene arguitur ab illis duob⁹ ad vnum eorum seorsum Istis impedimentis amotis valet arguere a scõz quid ad simpliciter per locum a parte in modo ad suũ totum et hoc intellexit aristoteles. ⁊ sic finitur sophisma pñs

¶ Nunc in hac parte restat ponere sophismata de differt/de non idem/

et de aliud ꝛc. Hec oia includunt negationes virtute cuius confundũt distributiue terminos sequentes si sint distribuibiles nisi aliud sincathegoreuma superueniens ipediat qd̃ notanter addo propter tales ꝓpositões. oīs homo differt ab omni hoīe. qꝛ licꝫ in ea ly hoīe sequatur hoc sincathegoreuma differt non tm̃ propter hoc stat confuse distributiue mobiliter bn̄ tm̃ sic staret nisi hoc sincathegoreuma oīs impediret. Juxta illam regulã. oē mobilitans immobilitatũ ꝛc. qꝛ oē sincathegoreuma adueniẽs termio stanti immobiliter eũ facit stare mobilit̃ Jnueniẽs terminũ stãtem mobilit̃ illum facit stare immobilit̃. ita ꝙ sincathegoreuma trahens terminũ ĩmobilitatum ad ĩminũ mobilitatũ trahit ad immobilitatẽ. Diceres ergo ex q̃ ĩ dicta ꝓpõe oīs hõ differt ab oī hoīe ly hoīe non suppõit distributiue mobiliter quõ supponit? Dico ꝙ suppo nit confuse tm̃. Sꝫ diceres cõtra tunc dicta ꝓpõ eēt falsa qd̃ ē falsum: qꝛ cõiter cõceditur. ex quo vꝫ istã. oīs hõ nõ est oī homini idem. que est ꝛ̃ vavl̃ istaꝫ q̃ saltẽ sequitur ad eã. oīs hõ nõ ē oīs homo. sed ꝯña ꝓbatur: qꝛ si dictus terminus puta ly homini supponeret cõfuse tm̃ tunc per actores diffinientes suppositionem ꝯfusaꝫ tm̃ valeret sub eo descendere ad eius supposita disiunctim̃ seu per ꝓpositõem de disiuncto extremo sic. oīs hõ differt ab omni homine. ꝯ omīs hõ differt ab isto vel ab isto hoīe. mõ ꝓma ē falsa ex eo ꝙ oīs homo est iste hõ vel iste vel iste homo ¶ Ad hoc rñdetur negando ꝯñtiam Ad probationem qm̃ dicitur per actores diffinientes ꝛc. Dico ꝙ actores nõ comuniter diffiniunt sufficienter suppositionẽ confusam tantum diffinientes eam sic. ¶ Suppõ confusa tantuꝫ ē ꝛ̃ virtute cui? sb̃ terio sic sumpto vꝫ descensus ad sua supposita per propõeꝫ de disiuncto extremo: sed oꝫ addere vel de copulato extremo. quo addito suppositio confusa tantum sufficiẽter diffinita est. mõ dico ꝙ licꝫ in ista propositiõe oīs hõ differt ab omni homīe non põt fieri descensus sub ly homīe ad eius supposita disiũctim tm̃ bn̄ copulatim. vm̃ si oīs hõ differt ab omni hoīne tunc oīs hõ differt ab isto et ab isto hoīe et ab isto hoīe. ꝛ illa est vera sꝫ hec oīs homo nõ est iste et iste ꝛ iste homo. nec ad illã seq̃tur. omīs hõ differt ab isto hoīe. sicut nec seq̃tur forma nõ est materia ꝛ forma: ꝯ forma nõ est forma. His visis sit istud.

Sophisma. xcviii.

Sors differt ab animali. ¶ Probat̃ sortes differt ab asino: ꝯ differt ab aīali ꝯña videt̃ tenere ꝑ locuꝫ ab inferiori ad superius affirmatiue. añs ptꝫ de se.

¶ Secundo sic. ab aīali differt sors ꝯ sortes differt ab aīali ꝯña videt̃ tenere ꝑ cõuersionem. añs pꝫ: qꝛ ab asino qui est animal dr̃t sortes. ¶ Tertio sic. sortes differt ab omni animali: ꝯ sortes differt ab aīali. ꝯña videtur tenere: qꝛ hic arguitur a termio stãte cum distributõe ad eundẽ terminum non distributuꝫ. añs probatur. qꝛ sortes nõ est oē aīal. ꝯ sortes differt ab oī aīali. ¶ Quarto sic. sortes differt ab animali quod est asinus: ꝯ sors dr̃t ab aīmali et illud est asinus. ꝯseq̃ntia tenꝫ eo ꝙ ly qd̃ exponitur perꝛ: ꝛ illud. ꝛ vltra sortes dr̃t ab aīali et illud est asinus: ꝯ dr̃t ab animali. ꝯña tꝫ a copulatiua ad alteraꝫ eius partẽ. añs notũ ē de se. ¶ Quinto sic: sortes differt ab aīali a quo nulluꝫ aīal dr̃t: ꝯ sors differt ab aīali ꝛ ab illo nullũ animal differt. ꝯña tꝫ vt prius eo ꝙ ly a quo exponitur per ly et ꝛ ab illo. et vltra sortes differt ab aīali et ab illo nullum aīal differt: ꝯ sors dr̃t ab aīali cum teneat a tota copulatiua ad alteram eius partem. añs ꝓbatur. nã sortes ē ꝛ sortes non est animal a q̃ nullum animal dr̃t: ꝯ sortes differt ab aīali a q̃ nullum aīal differt. ꝯña tꝫ añs ꝓbat̃ quãtũ ad primã eiꝰ partẽ manifestuꝫ est: sꝫ quãtũ ad secundã eius partem

probatur. naz illa est fa sortes est aial a quo nulluz aial differt: g hec est va sors non est aial a quo nullū aial drt. ¶ In oppositū arguitur. nā sequitur sortes drt ab aniali: g sortes ē et anial est et sortes nō est aial: sed hoc ē fm ꝓntia tenet: quia illa habet ita exponi de drt. ¶ Secundo nam sequitur sors drt ab aliq aniali: g sortes drt ab hoc aiali demonstrando sortē. ꝓntia tz eo q ly differt confundit tminū distribuibilem sequentem se confuse et distributiue nisi aliquod sincathegoreuma impediat vt pri dicebat. mō hic non est aliqd sincathegoreuma impediēs ⁊ sequitur vltra sors differt ab hō aiali demonstrando sortem: g sortes drt a sorte et per ꝓns idē differt a seipso quod est falsum.

¶ Ad sophisma respondetur q ipsuz est falsum. ¶ Ad rationes dicitur

¶ Ad primam quando dicitur sortes differt ab asino. g sortes drt ab animali negatur ꝓntia. ad pbationem ꝓne dico q benevalet ꝓna ab inferiori ad superius dum nō arguitur negatiue nec cum termino includente negationem. modo sic non est in proposito: qz hic arguitur ab iferiori ad superi cū isto termino drt qui includit negationem. ¶ Ad secūdā cū dicit. ab aniali differt sortes: g sortes drt ab animali negatur ꝓna Et qñ probat: dico q non sic cōuertitur: sed sic. aliquid a q drt sortes. est anial. ¶ Ad tertiā negatur ꝓna. ⁊ causa est: qz i ante iste tminus anial stat confuse tm vt ptz ex dictis et in ꝓnte stat distributiue mobiliter. mō non vz ꝓna a nō stāte confuse tm ad eundē stantē ꝓfuse ⁊ distributiue mobiliter. ⁊ ex hō pz ad pbationem ꝓne: qz hic nō arguitur a ñ stāte distributiue ad eūdem stantē nō distributiue: immo magis ecōtrario. ¶ Ad qrtā negatur ꝓna et cōcedit ans ⁊ rō negationis ē: qz in illa. sors drt ab aniali quod est asinus: aial distribuitur solum pro asinis eo q ad sic supponendum restrigitur per hoc q habet q ē asinꝰ. sed in ista. sortes differt ab aiali ⁊ illud est asinus ly animal distribuitur pro oibus aialibus. Ad probationem autē dico q ly quod non habz semper exponi per ly et illud. et maxime in ppositionib ī quibus refert terminum distribuibilē sequentē negationem: vel terminū negationē includentem sicut est in pposito. ¶ Ad quintam rndetur similiter.

Sophisma. xcix.

Est istō. oīs homo differt ab homine. ¶ Probatur sophisma omnis homo differt ab aliquo homīe ergo omnis homo differt ab homine consequentia tenet a superiori distributo ad inferius distributum. Antecedens patet: quia sortes differt ab aliquo. et similit plato differt ab aliquo et sic de alijs: ergo omnis homo differt ab homine. ans probatur: qz nisi sors differret ab aliquo videretur q sortes esset oē ens qd ē falsum. ¶ Secundo. oīs hō ab hoīe differt: g omnis homo differt ab hoīe. ꝓna videtur teneri: qz termini transpositi idē significāt. ans probatur. nam oīs hō est et oīs homo hō non est: g oīs hō ab hoīe differt. ꝓntia tz ab exponentibus ad expositam. et prima pars antis nota est de se. et secunda pbat inductiue sic. sortes hō nō est. et plato homo nō est ⁊ sic de alijs: g oīs homo hō nō est ꝓna tz et ans probatur. Naz si aliqua de dictis singularibus essz falsa esset ista. sortes hō nō est. probo q ipsa sit vera sic. nam sortes plato non est ergo sortes hō non est ꝓna tz ab iferiori ad superius postposita negatione cū constantia subiecti. ¶ Et confirmatur hec est falsa. sortes quilibz homo est: g sua contradictoria ē vera. s. sors nō quilibet hō est. et vltra. sortes non q libz hō est: g sortes aliquis hō non est ꝓna tz: qz nō quilz et aliqs non equalent. ¶ Tertio sic oīs hō ab omni homine differt: g oīs homo drt ab hoīe cōseqntia tz ex eo q tantuz significat vna quātum significat et alia. ⁊ ly ho

mine distribuitur in vna sicut in alia
añs ꝓbatur.nã sortes ab hoĩe differt
et plato ab oĩ homĩe dr̃t et sic de alijs
g̃ omnis hõ ab oĩ hoĩe dr̃t.ꝓña tz per
inductionẽ.añs probatur.hec est falsa
sortes ab oĩ hoĩe non differt:g̃ ꝓtradi
ctoria eius est vera.s.sortes ab oĩ ho=
mine differt.assũptũ ꝓbatur:qꝛ si sor=
tes ab omĩ hoĩne non differret tũc sor
tes a platõe non differret.qd̃ est falsuz
Sed q̃ predicte ꝓpositiones sint con
tradictorie ꝓbatur :qꝛ participãt vtro
q̃ terĩno ꝛ ambe sunt singulares vna
affirmatiua et altera negtiua
¶ Quarto ab aliquo homĩe quilibet
homo differt.et non est maior ratio ō
vno q̃ de alio:g̃ ab oĩ homĩe quilibet
homo differt.et vltra ab oĩ hoĩe quili
bet hõ differt.g̃ oĩs hõ dr̃t ab omni ho
mine.añs ꝓbatur.nã ab aliquo homi
ne iste hõ dr̃t.et ab aliquo homĩe iste
homo differt ꝛ sic de alijs.g̃ ab aliquo
homĩe oĩs homo dr̃t. ¶ Improbatur
oĩs homo dr̃t ab homine.g̃ oĩs hõ nõ
est homo.ꝓñs ẽ falsum g̃ ꝛ añs.ꝓña tz
ex eo q̃ li differt includit istaz negatio
nem non.¶ Secũdo sic.si oĩs hõ dif=
ferret ab homĩe tunc oĩs homo differ
ret a seipso quod ẽ falsum ꝓñtia tz ex
eo q̃ li homine supponit confuse di=
stributiue mobiliter.
¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm ẽ fal=
sum¶ Ad rationes.¶ Ad primam ne
go añs.et qñ dr̃ sortes differt ab aliq̃
nego.nam tunc sortes nõ eẽt aliquid
Et qñ dicitur.si sortes nõ differret ab
aliquo/sortes eẽt omne ens:negatur
ꝓña.Unde ad veritatem istius.sortes
non differt ab aliquo:suppõito q̃ sor=
tes sit.sufficit q̃ sortes aliquid sit cuz
quo bene stat q̃ sortes aliquid non sit
¶ Ad secundã conceditur añs.sed ne
gatur ꝓña ꝓpter hoc q̃ in añte iste ter
minus homĩe supponit ĩmobiliter.in
ꝓñte autẽ vbi sequitur hoc verbũ dr̃t
supponit mobiliter virtute negatio=
nis inclusẽ in li differt.Et qñ dicitur
nomĩa et verba trãsposita ꝛc.verũ est
nisi sit aliud sincathegoreuma impe=
diens.vel aliter.bene verum est q̃ ĩõ
significant sed non eodem modo
¶ Ad tertiã qñ dicit.oĩs hõ ab omni
homine dr̃t:negat illa.Ad ꝓbationẽ
sortes ab omni homĩe differt:negatur
Et qñ dicitur cõtradictoria eiꝰ ẽ falsa
scz ista.sortes ab omni homĩe nõ dif=
fert.dicitur q̃ illa nõ est eius cõtradi
ctoria propt̃ hoc q̃ terminꝰ distribu=
tus in vna cõtradictoriarum debet ñ
distribui in alia.mõ sic non est in pro
posito:qꝛ iste terminus hoĩe ĩ vtraq̃
distribuitur:contradictoria g̃ huiꝰ sor
tes ab omni homĩe dr̃t nõ ẽ ista .sors
ab omĩ hoĩe nõ dr̃t:sed hec.sortes nõ
ab oĩ homine dr̃t.ꝛ illa est vera.¶ Ad
quartam negat añs. Ad ꝓbatõez.ab
aliquo homine ꝛc.g̃ ab aliquo homĩe
quilz hõ dr̃t.negat ꝓña eo q̃ arguit
a pluribꝰ suppositõibꝰ determinatis
ad vnam eiusdẽ termini respectu eiꝰ
dem multidinis.ꝛ tũc nõ valet ꝓñtia
ista tñ bñ vz.ab aliquo homĩe iste dif
fert et ab eodẽ homine ꝛ sic de alijs:g̃
ab aliquo homine quilz homo differt
sed tunc añs est falsum.

Sophisma.c.

est hoc. Sortes ñ
differt nisi ab asi
no¶ Probatur.sortes differt ab asino
ꝛ non ab alio q̃ asino ergo sortes non
differt nisi ab asino ꝓsequentia videt̃
tenere ab exponentibus ad expositaz
añs quo ad vnam eius partem patet
de se:sed quo ad secundam probatur
Nam si sortes differret ab alio ab asi
no tunc differret a seipso:consequenti
a tz ex eo q̃ ipse est aliud ab asino.et
in ista.sortes differt ab alio ab asino li
alio ab asino distribuitur mobiliter vi=
tute negationis inclusẽ in li differt
¶ Improbatur sic si sortes non differ
ret ab asino:tunc sortes non differret
a capra.sed hoc est falsum.et cõsequẽ
tia nota est de se.
¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsũ
est falsum.
¶ Ad rõez dico q̃ nõ arguit ab expo
nẽtibꝰ ad expoĩtã:qꝛ ista.sors nõ dif=

fert nisi ab asino non exponitur vt dicebat. Sed exponitur sic. sortes dr̃t ab asino. ⁊ sortes a nullo alio ab asino dr̃t ⁊ illa secunda pars est falsa. qꝛ a multis alijs ab asino dr̃. licꝛ non differat ab alio ab asino.

Sophisma. ci Est hoc Nihil ñ idem animali ē homo. ¶ Probatur. quia eius contradictoriũ est falsum: ergo ip̃m est verũ tenet ꝯñia per legem cõtradictoriarũ Añs ꝓbatur. qꝛ eiꝰ cõtradictorium est istud aliquid nõ idem aĩali est hõ: ⁊ hꝰ est falsum. ¶ Improbat sic. Si nichil non idem aĩali est homo: tũc omne idẽ aĩali est homo ꝯñs est falsũ. ꝯñia probatur. qꝛ nihil nõ idem aĩali est hõ. et omne idẽ aĩali ē homo equipolent per illam regulam. Negatio preposita ⁊c Falsitas ꝯñtis ꝓbatur nam si omne idem aĩali esset homo: cũ asinꝰ sit idẽ animali tunc asinus esset homo

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipsum est verum sicut ꝓbauit p̃ma ratio. Ad ĩprobationem qñ dr̃ si nihil nõ idẽ aĩali. ⁊c. negatur cõsequẽtia. Et ad regulam equipollentiarum qñ dr̃. negatio preposita ⁊c. dr̃ ꝙ regula intelligit̃ de negatione negante ⁊ non infinitante mõ in ꝓposito negatio tenetur infinitanter.

Sophisma cii Est hoc. Sortes nõ ē aliud q̃ homo: ⁊ aliud q̃ animal.

¶ Probatur eiꝰ ꝯdictorium est flm̃: ergo ip̃m est verꝝ ꝯñia tenet. ⁊ añs probatur. Nam eiꝰ cõtradictoriũ ē istud. sortes ē aliud q̃ homo ⁊ aliud q̃ aĩal ⁊ hoc est falsum.

¶ Improbatur. nã sophisma videtur esse vna copulatiua cuius altera pars est falsa: ergo ip̃m ē falsum. cõsequentia tenet: ⁊ añs probatur. nam prima eius pars videtur esse ista. sortes non est aliud q̃ homo ⁊ illa ē vera. ¶ Secũda eiꝰ pars videtur eẽ ista. aliud q̃ aĩmal ⁊ illa videt̃ eẽ falsa. qꝛ sor̃s non est aliud q̃ animal sed ē idẽ animali.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ip̃m põt ĩtelligi vel quia sit cathegorica ꝯ copulato p̃dicato. tũc ei p̃dicatũ eiꝰ est hoc aggregatum aliud q̃ hõ ⁊ aliꝯ q̃ aĩal ⁊ sic sophisma ē verum sicut ꝓbauit prima ratio. Vel potest intelligi ꝙ sit copulatiua ⁊ sic ē falsum sicut probauit secunda ratio.

¶ Nunc restat ponere aliqua de comparatiuo. De quo sciendum est ꝙ comparatiuus non hꝛ virtutẽ distribuendi terim sequentem se nisi terim a se rectũ sicut ablatiuũ casum. ⁊ ideo cũ dico sortes est fortius aĩal q̃ plato li aĩmal nõ distribuitur ab isto cõparatiuo fortius. si tñ diceretur sor̃s ē fortior animali li aĩali distribuitur per li fortior.

Sophisma. ciii. Est istud Sortes est fortior homine posito casu ꝙ sint tres homines. s. sortes/plato ⁊ cicero. ⁊ sortes sit fortior platone. ⁊ cicero sit fortior sorte Tunc.

¶ Probatur sophisma sic. sor̃s est fortior platone. igitur sor̃s ē fortior hoĩe ꝯñia tenet per locum ab inferiori ad superius affirmatiue. añs patꝛ ex casu. ¶ Secundo sor̃s est fortior platone sed plato est hõ. igitur sortes est fortior homine. ¶ Tertio sortes ē fortior omĩ hoĩe. igitur sor̃s ē fortior hoĩe. añs probatur: nã sortes ē fortis ⁊ oĩs hõ ē fortis ⁊ nõ oĩs hõ ē ita fortis sicut sortes igitur sortes est fortior oĩ homine

¶ Improbatur sophisma. Si sor̃s est fortior hoĩe tũc sortes ē fortior cicerone qꝯ est contra casum. ꝯñtia tenet ex eo ꝙ in sophismate li hoĩe distribuit̃ qꝛ sequitur cõparatiuũ a quo regit̃. ⁊ ideo sub li hoĩe vꝛ descensus ad ciceronem ⁊ ad quẽcũq; aliũ hoĩem. Secundo eadeꝛ rõe sequit̃ ꝙ sor̃s eẽt fortior isto homine demonstrato ip̃omet sorte qꝯ est falsum quia nihil est fortius seipso.

¶ Ad sophisma respõdetur ꝙ ipsuꝛ ē falsum sicut ꝓbauerũt rationes iam facte. ¶ Ad alias respondeatur. ¶ Ad

primam sortes est fortior platone. igit sortes est fortior hoie. negat cõsequẽtia. Et qñ probatur per locũ ad inferiori ad superi⁹. dico q bene valet ad superius non distributum. sed nõ est sic in proposito. qr ĩ psequẽte li homine distribuitur. qui quidẽ termin⁹ est superius ad istuz terim platone positum in añte. ⁊ iõ non sequit sortes est fortior platone. igit sortes est fortior homine. licz bene sequat sortes ẽ fortior platone igit sortes hoie est fortior. ibi enĩ li hoie nõ distribuit. qr non sequitur: sz pcedit pparatiuuz. qui licet terminum sequentẽ ⁊ a se rectũ distribuat: nõ tñ terminum pcedentez. non enĩ agit ante se sed post se. ⁊ per cõsequens non distribuit terium pcedentẽ sed sequẽtem. ¶ Ad secũdam cũ dr sortes ẽ fortior platone et plato est hõ igit sors ẽ fortior hoie. negat pña bñ tñ sequit igit sortes est hoine fortior ¶ Ad tertiã sors est fortior oĩ homine igitur ẽ fortior hoie. negat pña pter hoc q in añte li homine nõ stat distributiue. mõ pntia nõvz a terio stãte immobilr ad eundẽ stantem confuse distributiue. q autem. li homie in añte stet immobilr pz ex eo q duo sincathegoreumata precedũt quorũ quodlz si se solo pcederet dictum terim mobilitaret ⁊ faceret stare confuse distributiue mobilr. igitur ambo sil dictũ terminũ immobilitãt per illã regulã. dc quid mobilitat immobilitatũ imobilitat mobilitatum.

Sophisma. ciiii.

est istud Aial qõ est debili⁹ musca est fortius omni animali. posito q sint duo animalia. s. a et b. ⁊ a sit aliqualiter forte min⁹ tñ forte q b ⁊ b sitr aliqualr forte tñ min⁹ q musca ¶ Probatur sophisma. b aial debilius est musca ⁊ est forti⁹ omĩ aiali igitur anial qõ est debili⁹ musca est fortius oĩ aniali. pntia tenet. antecedens quo ad primam ei⁹ partẽ notum est ex casu. sed quo ad secũdam partẽ pbatur sic. b anial ẽ aliqualr forte ⁊ oẽ anial est aliqualiter forte et non omne aial ẽ ita forte sicut b aial. igitur b aial est fortius omni animali.

¶ Improbatur sophisma si aimal qõ est debilius musca eẽt forti⁹ oĩ aniali multomagis musca esset fortior omĩ aiali modo hoc est falsum nã tũc esset fortior leone cum leo sit animal.

¶ Respondetur ad sophisma q ẽ verũ. ⁊ ad improbationem cũ dr tũc musca multomagis eẽt fortior oĩ aimali cõcedo. ⁊ cum dr tũc musca est fortior leone. negatur pña. pter hoc q ĩ antecedẽte li animali stat imobilr rõe duorum sincathegoreumatum pcedentium quorum quodlz si se solo eẽt dictũ terim mobilitaret si nullum aliõ sincathegoreuma impediret. ⁊ iõ ipsa ambo dictum terim imobilitãt virtute regule prius allegate. sed a supiori stante mobiliter ad suum inferi⁹ non vz pña. ⁊ iõ nõ sequitur musca est fortior oĩ aiali igitur ẽ fortior leone. bene tñ sequitur aial qõ est debili⁹ musca oĩ aiali est forti⁹ igitur leone ẽ fortius. sed tũc añs eẽt falsum ⁊ ideo magna est dra ponenda iter istas propõnes aimal qõ est debili⁹ musca. ẽ fortius omĩ aiali. ⁊ qõ est debili⁹ musca omni animali est fortius.

Sophisma. cv.

Est istud: Sol est maior q aliqua stella.

¶ Probatur sophisma sol ẽ maior q ista stella ⁊ sol est maior q ista stella ⁊ sic de singulis igitur sol ẽ maior q aliqua stella. Et confirmatur. sol est magnus ⁊ omis stella est magna ⁊ nulla stella est ita magna sicut sol igitur sol est maior q aliqua stella.

¶ Improbatur sophisma. nam sequtur sol est maior q aliqua stella: igitur sol est maior q ista stella. ⁊ ista stella ⁊ ista ⁊ sic sol esset maior q omẽs stelle simlr sumpte qõ est falsum

¶ Ad sophisma rñdetur q ipsum est verum supposito tñ q sol nõ vocetur stella. ¶ Ad improbationem sol ẽ maior q aliqua stella igit sol ẽ maior q

ista ⁊ ista ⁊ ista stella.negatur ꝛ̃ia pro pter hoc ꝙ in sophismate li stella stat distributiue.modo sub distributo nõ debet fieri descensus copulatim:sed copulatiue.Sed diceres.probo ꝙ in sophismate li stella stat immobiliter quia duo sincathegoreumata mobili tantia ipsuz precedunt.s.iste cõparati uus maior ⁊ li q̃.Respondetur ꝙ ista ratio bene probaret istum terminum stella stare immobiliter si quodlibz di ctorium sincathegoreumatũ se solo p̃ cedens istum terminum stella distri- bueret.mõ sic non ẽ ꝓpter hoc ꝙ iste comparatiuus maior si se solo p̃cede ret nõ distribueret ꝓpter hoc ꝙ ꝛpara tiu⁹ nõ distribuit nisi terminũ sequen tem et a se rectum sicut ablatiuuz ca- sum.mõ in sophismate iste terminus stella ẽ nomiatiui casus.⁊ nõ regitur a dicto cõparatiuo.igitur dictus com paratiu⁹ nõ habet vim distribuendi dictum terminum.sed q̃ insophisma te dictus terminus stet distributiue ẽ solum virtute hui⁹ sincathegoreuma tis q̃

¶ Hisvisis ponenda sunt sophismata in quibus ponuntur superlatiua ⁊ sit primum sophisma

Sophisma.cvi.

Decem sunt generalissima

¶ Probatur per aristotelem in p̃dica mentis.

¶ Improbatur.Dictum per superha bundantiam vni soli cõuenit sz li ge neralissimum cũ sit suplatiui grad⁹ et dictum per suphadũdantiaz igitur vni soli cõuenit.⁊ sicvidetur ꝙ solum sit vnum generalissimũ ⁊ nõ decem.

¶ Pro responsione sophismatis ⁊ ꝛsi miliuz ẽ sciendũ ꝙ suplatiu⁹ solet ex poni dupliciter.vnomdo affirmatiue alio⁰ negatiue.verbigr̃a de isto super latiuo generalissimũ si exponatur af- firmatiue tũc equiualet huic orationi in significando q̃libet aliud genera- lius.sed si exponatur negatiue tũc ex ponitur generalissimũ.i.nihil ẽ gene- ralius eo lz bene sit secum aliquid eq̃ generale.Ista distinctione posita di- co ꝙ si generalissima exponit affirã- tiue impossibile esset plura generalis sima esse.⁊ sic intelligitur auctoritas dictum ꝑ superhabundantiam vni so li conuenit.s.superlatiu⁹ affirmatiue expositus vni soli conuenit.si tamen generalissima exponatur negatie nõ ẽ inconueniẽs plura esse generalissia ⁊ sic debet exponi cum dr̃ decez eẽ ge neralissima·Ex his ptz quid sit dicẽd̃ ad soohisma et consimiles propõnes in quibus ponitur superlatiuus

¶ Nunc in hac pte ẽ dicenduz de hoc sincathegoreumate sicut quod etiam scõm logicos habet virtutẽ cõfundẽ- di distributiue terim distribuibilem sequentem.circa quod sit hoc.

Sophisma.cvii.

Sortes ẽ ita sapiens sicut aliquis homo posito ꝙ sint tres homi nes.s.sortes plato ⁊ cicero.⁊ plato sit equaliter sapiens cum sorte et sortes minus sapiens cicerone

¶ Probatur sophisma.Sor̃s ẽ ita sa- piẽs sicut plato igitur sor̃s ẽ ita sapi- ens sicut aliquis homo.ꝛ̃ia videtur tenere per locum ab inferiori ad supe rius affirmatiue.antecedens patz ex casu.¶ Secũdo.sortes ẽ equaliter sa- piẽs alicui hoi̇ igitur sor̃s est ita sapi ens sicut aliq̃s homo.añs pz ex casu ꝛ̃ia ꝓbatur.nã idem videtur esse eq̃- liter sapiens alicui hoi̇.⁊ ita sapiens sicut aliquis homo.

¶ Improbatur sophisma.Nã seq̃tur sortes ẽ ita sapiẽs sicut aliquis homo igitur sor̃s est ita sapiens sicut cicero ꝛ̃ns ꝛ̃ casũ.Sz ꝛ̃ia ꝓbatur ꝑ hoc ꝙ li sicut cõfundit mobiliter istum termi nũ homo sequentem ipsum.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ip̃m ẽ fal- sum.¶ Ad rões.Ad primã cũ dr̃ sor̃s ẽ ita sapiens sicut pl̃o:g̃ ẽ ita sapiens sicut aliq̃s hõ ꝛc.negatur ꝛ̃ia.⁊ pro re sponsione ei⁹ dico ꝙ non tenet locus ab inferiori ad superius affirmatiue qñ arguit̃ ad superi⁹ distributum q̃li- ter fuit impropositto. ¶ Ad aliam

iterum nego ꝓnam. Et p rñsione dico ꝙ non est idem equaliter sapiens alicui hõi ⁊ ita sapiens sicut aliqs hõ. qꝛ in prima oratione ly hoi nõ distribuitur. in secunda autez distribuitur virtute de ly sicut virtute cuius etiaz possit negari ꝙ hec propositio homo est anial significet sicut est. qꝛ ex quo ly sicut est distributiuum. tũc dicere hõ ẽ anial significat sicut est vz idem ac si diceretur hõ ẽ anial significat qualiter cunqꝫ est mõ hoc est falsuz. bñ tñ cõcedendũ est ꝙ ita sicut significat p istaz homo est aial ẽ qꝛ q̃litercunqꝫ significatur per istam homo est aial ita est

Sophisma cviii.

est istud sortes est ita sapiens sicut oĩs homo retento casu prioris sophismatis.

¶ Probatur sophisma. Sors est sapiens ⁊ oĩs hõ est sapiẽs ⁊ nõ oĩs hõ est sapiẽtior sorte. qꝛ pro ponitur secũ eq̃liter sapiẽs igitur sors ẽ ita sapiens sicut omis hõ: ꝓna tenet ab exponentibus ad expositam. añs pz ex casu.

¶ In oppositum arguit. Nam sequitur sors ẽ ita sapiens sicut oĩs homo igit sors ẽ ita sapiẽs sicut cicero. ꝓna ꝓbatur per hoc qꝛ a supiori distributo ad suũ inferius cũ constantia subiecti est ꝓna bona. mõ in añte hõ videtur esse distributũ. ⁊ ideo ab ipo ad ly cicero qd̃ est suũ inferius videtur eẽ ꝓna bona.

¶ Ad istud sophisma rñdetur ꝙ ipm est verum. ¶ Ad iprobationez cũ dicit sors est ita sapiẽs sicut oĩs hõ igitur. sors est ita sapiens sicut cicero. Negatur ꝓna. ⁊ pro probatõne ei⁹ dico ꝙ in sophismate ly hõ non distribuitur sed stat immobiliter virtute duoꝝ sincathegoreumatum ipm pcedentium quorũ quodlz seorsum dictũ terminũ distribueret. ⁊ sic ideo ãbo simꝫ immobilitant ipsum virtute regule prius allegate. Omne mobilitas immobilitatum immobilitat mobilitatum. sic igitur secũdũ precedẽs sophisma. ⁊ illud est concedendum ꝙ sors q̃ non est ita sapiens sicut aliquis homo est ita sapiens sicut oĩs homo.

Sophisma cix.

Est istud sors erit ita magn⁹ sicut plato erit magnus posito casu ꝙ sortes et plato nunc sunt equi magni. et ꝙ continue equaliter augeant vsqꝫ ad aliquod instans vel aliquod tempus exclusiue quod dicit primuz instans non esset vtriusqꝫ. Tunc arguitur. sic sors erit magnus et pto erit magnus ⁊ sors nõ erit maior q̃ plato erit magn⁹ nec pto erit maior q̃ sors erit magnus: g̃ sors erit ita magnus sicut plato erit magnus. consequẽtia tenet a simili naz si sortes est magn⁹ et plato ẽ magnus ⁊ si sors nõ sit maior q̃ plato sit magn⁹ et econtra tunc sors est ita magn⁹ sicut plato est magnus. Et si ita est cuz verbo de p̃senti tunc etiam videtur esse cum verbo de futuro.

¶ Improbatur sophisma. in nullo instãti sortes erit ita magnus sicut post illud instans sors erit magnus: ergo sortes nõ erit ita magnus sicut plato erit magnus: et qꝛ plus est sors non erit ita magnus sicut ipsemet erit magnus. ꝓna tenet virtute istius ꝙ ly sicut confundit distributiue mobiliter hoc verbum est sequens ipsum pro tẽpore futuro connotatũ per dictũ ⁊bũ

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ ẽ falsum. Et ad rationem quando dicitur sortes nõ est maior ⁊c. concedo antecedens et nego ꝓntiam. pro probatione consequentie dico ꝙ non est sile cum arguitur cũ verbo de presenti cum hꝰ sincathegoreũate sicut ⁊ quãdo arguitur cum verbo de futuro cuz eodem Et rõ huius ẽ qꝛ arguẽdo cũ verbo de presenti p̃supponit aliquã esse maximam q̃titatẽ q̃ sors ẽ magnus ⁊ pto est magnus. sed arguendo cum ⁊bo de futuro vt prius arguebatur non supponitur ĩ antecedẽte ꝙ aliqua sit maxima quantitas qua sortes erit magnus: vel qua plato erit ma-

gnus qd̃ tñ requiritur ad hoc q̃ ꝑña talis valeat. cũ ſſlitudo rerum eadem rõe eſt negandũ. ſortes ita velocit̃ mouebitur ſicut ipſe mouebatur ſuppoſito q̃ ꝓtinue motus ſortis intendatur

¶ Nunc reſtat videre de hoc verbo caret qd̃ etiam confundit terminũ ſequẽtem ſe diſtributiue.

Sophiſma cx. eſt materia carz forma.

¶ Probatur ſophiſma. Nam materia ſortis carz forma aſini: ergo materia caret forma. ꝓñtia videtur tenere vt pri⁹ ab inferiori ad ſuperius antecedẽs notum eſt de ſe. Secundo materia forma caret: ꝯ materia caret forma. ¶ Tertio materia caret omni forma: igit̃ materia caret forma. ꝓbat̃ quia nõ hz oẽm formam ⁊ tñ oẽm formam apta nata eſt habere: ſed ſi careat omni forma tũc caret forma. ¶ Improbatur ſophiſma. nã ſequitur materia caret forma: ꝯ materia nõ hz formaz. mõ h⁹ eſt ſſm: quia nũq̃ ẽ materia quin habeat formam aliquaz.

¶ Ad ſophiſma rñdetur q̃ ip̃m eſt falſum. ¶ Pro prima rõe nego ꝓſeq̃ntiã eo q̃ arguitur ab inferiori ad ſuperi⁹ diſtributũ. vnde hoc verbũ caret virtute negationis quam includit diſtribuit terminum ſequentez ſe. ¶ Ad ſecundam ſſr nego ꝓñaz ex eo q̃ ĩ añte ly forma ſupponit determinate. qr precedit hoc verbum caret: ſed in conſequente diſtribuit̃ rõe illi⁹ verbi caret ip̃z diſtribuentis. ¶ Ad tertiam negatur ꝓña ꝓpter hoc q̃ in añte ly forma ſtat immobiliter rõne duorũ ſincathegoreumatũ ip̃z p̃cedẽtiuz in ꝓñte vero ſtat mobiliter rõe vnius terĩ diſtributi ip̃z p̃cedentis. Cõſiſſi mõ eẽt dicendũ de iſto ſophiſmate materia ẽ priuata forma.

Sophiſma. cxi. Eſt de hoc verbo quieſcit.

quod etiam includit negationem. pro quo ſit ſophiſma. Anima intellectiua quieſcit poſito q̃ anima intellectiua ſit tota in toto et tota in qualibet parte ipſius hoĩs et q̃ pes hoĩs quieſcat et manus moueatur.

¶ Probatur ſophiſma anĩa intellectiua quieſcit in pede: ꝯ aĩa intellectiua quieſcit. ꝓña videtur tenere per locuz a parte in mõ ad ſuũ totum ¶ Improbatur ſophiſma. nam ſequitur q̃ aĩa intellectiua nõ moueretur quod ſſm eſt: quia ſequitur nõ mouet̃: ꝯ nõ mouetur in manu qd̃ ẽ cõtra caſum.

¶ Ad ſophiſma rñdetur q̃ ip̃m ẽ falſum. ¶ Ad ꝓbationem. anima intellectiua quieſcit ĩ pede: ergo quieſcit: negatur ꝓña. necvz locus a pte in modo ad ſuum totũ cũ diſtributione. non eĩ ſequitur ſortes non eſt hõ albus: ꝯ nõ eſt homo. et ideo cũ ille terminus q̃eſcit includit negatõnem: qr ꝓpt̃ negationẽ motus non vz ꝓña.

Sophiſma. cxii. Eſt de hoc verbo ignorat

quod etiam includit negationem et eſt iſtud. Sortes ignorat aliquam propoſitionem. ponatur q̃ ſortes ignorat illam ꝓpõem ſuper datam lineaz contingit triangulũ equilatrum collocare. et ſi illa a. Tunc arguitur ſic. ſortes ignorat a propoſitionem: ſed a ꝓpoſitio ẽ aliqua ꝓpoſitio: ergo ſortes ignorat aliquam ꝓpõem. ¶ Improbatur. nam ſequitur ſortes ignorat aliq̃ propoſitionẽ: ꝯ ſortes nõ ſcit aliquam propoſitionẽ modo hoc eſt falſuz naz nõ obſtante q̃ ſortes non ſcit a propoſitionez adhuc ſcit multas alias ſicut ſuppono.

¶ Ad ſophiſma reſpondet̃ q̃ ipſum eſt falſum. Et pro probatione eius nego conſequentiam: ſcilicet ſoꝝs ignorat a propoſitionem. et a propoſitio ẽ aliqua propoſitio: ergo ſortes ignorat aliquam propoſitionez. tamen bene ſequitur. ergo ſortes aliquam propõem ig̃rat. ⁊ rõ q̃re nõ ſeq̃t̃ ptz ex dictis. nihilominus tz in dicto caſu hec ſoꝝs nõ ſcit oẽz ꝓpõez. tñ hec eſſet negãda. ſoꝝs oẽm ꝓpõem ig̃rat. ſic hec eẽt negãda. ſoꝝs oẽm ꝓpõem nõ ſcit.

Sophisma cxiii. Est istō Ignorato motu ignoratur natura.

¶ Probatur sophisma. In diffinitiōe nature ponitur mot⁹ p diffinitionē nature positm a phō. scdo phisicoꝝ sed ignorato illo quod ponitur in diffinitione nāe ignorat diffinitō nature sed ignorata diffinitione nature ignorat natura.

¶ In oppositum arguit. naz sequitur ignorato motu ignoratur natura ergo motu ignorato ignoratur natura. ꝓns ē falsuz ꝓnā videt tenere qz nō videtur eē drna iter ans et ꝓns. falsitas ꝓntis probatur qz null⁹ videt eē mot⁹ quo ignorato ignoretur natura. quia quocunqz dato si ipse ignoret pōt cognosci alius per cognitionem cui⁹ pt cognosci natura. ¶ Secundo: nam sequi videtur ignorato motu ignoratur natura: ergo ignorato motu natura ignoratur. modo hoc ē falsum qz ego possum ignorare motum ⁊ tn naturā non ignorare Quia posito q̄ non cognoscerem aliquem motuz. adhuc naturam sicut materiam vel formaz cognoscere possem. licet forte nō cognoscerem propriā esse naturam.

¶ Ad sophisma rndetur. q̄ ipsum est veruz sicut probauit prima ratio. Ad improbationem qn dr ignorato motu ⁊c. g motu ignorato ignoratur natura negat ꝓntia. qz in sophismate ille terminus motu ratōe illi⁹ q̄ ē ignorato includentis negationem distribuitur pro his que significat. ⁊ hoc cum apellatione rōis vel conceptus fm quem ille terminus significat ea que significat. in illa aūt motu ignorato ignoratur natura. ille fmin⁹ motu stat determinate. ⁊ cū hoc pro suis significatis supponit nō cum appellatōe rōis vel cōceptus fm quē dict⁹ terminus motus significat sua significata. et iō merito ꝓnia est neganda. Ad n sciendu est q̄ ista verba scire intelligere/cogitare/ignorare/oppinari/aperire/iudicare/videre/audire /imaginari/appetere/velle/amare/odire ⁊c. et participia et nomina ex eis descendentia restringunt terminos sequētes se ad supponendum pro his pro q̄bus supponunt nō absolute: sed cuz appellatione rōis vel cōceptus: scdm quē dicti termini significāt ea que significant ideo arguendo non pōt fieri mutatio vnius terī restricti ad supponendum in terminuz nō sic distributum restrictum ad supponendum ⁊ ecōtra. ⁊ iō q̄n terminus sequit aliquē dictoꝝ terminorum dicto⁰ restrīgitur ad supponendum. Qn aūt pcedit nō. ppter h⁰ nō seqtur sors ignorat naturaz: ergo sors naturā ignorat. Nec seqtur naturam ꝓnoscit: g ꝓnoscit naturam. ppter idē nō seqtur sors ignorat pmaz materiam seu nō hz sciaz de pma materia. et oīs pma materia est natura: g sors ignorat naturam. Et silr nō sequit deus est ⁊ sp fuit trinus ī psonis et auerroys cognouit deuz: g auerroys cognouit deum trinum in psonis. Silr nō sequitur auerroys nō cognouit deum trinū in psonis et oīs deus sp est et semper fuit trinus: g auerroys nō cognouit deuz. sed bn sequitur g nullum deū auerroys cognouit fm rōem fm quā dicitur de⁹ trin⁹. Ex illo pz ad scdam improbatōem. s. q̄ nō sequitur ignorato motu ignoratur natura: g ignorato motu natura ignoratur: qz pōt ignorari mot⁹ ⁊ tn non natura. sicut materia vel forma cognoscitur. Iz nō cognoscat eē natura scdz rōem fm quam dicitur esse natura.

Sophisma. cxiiii. Est istud īmediate sunt partes continui.

¶ Probatur qz ptes cōtinui sunt due medietates sz due medietates sunt īmediate. g p ꝓuersiōez īmediate sunt ptes cōtinui. Scdo sine oī medio sunt ptes cōtinui g īmediate sunt ptes cōtinui: ꝓnia probatur. qz si sine oī medio sunt ptes ꝓtinui. tunc sine medio sunt partes cōtinui: sz si sine medio sunt ptes ꝓtinui tūc īmediate sunt ptes continui. ans

probatur quia quibuscunqz partib⁹ continui datis de illis verũ est dicere ꝙ sine omni medio sunt ille ꝑtes ex eo ꝙ nõ omne mediũ ē ĩter illas ꝑtes ¶ Tertio cum non medio sunt ꝑtes continui: ꝯ sine medio sunt ꝑtes cõtinui. ꝓñtia ꝓbatur. ꝗa nõ et sine videntur idez significare. añs patet ꝗa cum suis accidentibus sunt partes ꝓtinui sua aũt accidentia nõ sunt mediuz. ergo cum non medio sunt partes continui. ⁊ per consequens ĩmediate sunt partes continui. cum idem significat immediate ⁊ sine medio.

¶ Improbatur sophisma. Immediate sunt partes continui: ꝯ nullum est medium ĩter ꝑtes cõtinui. ꝓñs est falsum. ex eo ꝙ cõtradictoriũ ei⁹ est verꝙ scz aliquod mediũ est inter ꝑtes continui ex eo ꝙ aliq̃ ꝑtes continui sunt mediate. ꝓñtia tz ex eo ꝙ immediate exponitur ꝑ ly sine medio. ¶ Circa illud sophisma est sciendum ꝙ ly immediate dicit negationem medij. aliqñ loci. aliqñ temporis. aliquando caliditatis. aliqñ negationẽ medij in argumẽtatione. aliqñ medij in demonstratione. Exemplum primi. qñ enim dicimus duo corpora celestia eē ĩmediata. sicut illa ĩter que nõ est locus medius. Exemplũ secũdi. Nam aliqñ dicimus duo corpora eē ĩmediata sicut diem ⁊ noctem. Exemplũ tertij. Naz aliqñ dicimus aliquã cãm eē ĩmediatam sui effectus. eo ꝙ nõ ē cã mediata inter illã ⁊ suũ effectũ. Exemplũ q̃rti Nã dicimus ꝙ nũer⁹ ternari⁹ ē ĩmediate post binarium ⁊ sic sili⁹ dicimus ꝙ vna medietas continui est ĩmediate añ vel post aliã. Exempluz quinti. Nã solemus dicere principia scientiarum eē ĩmediata hoc ē carentia medijs ꝑ que sunt demonstrabilia. ¶ Secũdo est sciendum ꝙ ly immediate aliqñ accipitur aduerbialiter aliqñ nomialiter qñ accipit aduerbialiter tunc non est determinatio noĩs: sed est determinatio verbi. Et qñ accipitur aduerbialiter tunc ꝛ tenerl sincathegoreumatice qñ vero capit noialiter dicit tenerl cathegoreũatice. ¶ Tertio est sciendum ꝙ hoc sincathegoreuma ĩmediate distribuit negatiue. qꝛ ĩmediate est idem ꝙ sine medio⁊ bene seqtur ĩmediate sunt ꝑtes cõtinui: ꝯ nullum medium ē inter partes cõtinui: ⁊ ꝯ cauẽdum est de ꝓpositione vel postpositione eius respectu terminorum distribuibilium. ¶ Ista notamenta valent pro presenti sophismate ⁊ alijs sophismatibus in quibus ponuntur illa verba incipit desinit que in eorum significatõibus ĩcludũt hoc sincathegoreuma immediate.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ iꝑm ē falsum. Nam sequit ĩmediate sunt ꝑtes cõtinui: ꝯ nullũ est mediũ inter ꝑtes ꝓtinui. bene tñ cõcederez illam ꝑtem ĩmediate sũt ꝑtes ꝓtinui. qꝛ aliq̃ sunt partes inter quas nullum est mediũ que sunt ꝑtes cõtinui. vñ in sophismate ĩmediate tenetur aduerbialiter in alia autem ꝑte ĩmediate sunt partes continui. ly immediate tenetur nomialiter.

¶ Ad rationes. ¶ Ad primam. partes continui sunt immediate concedo: sz nego ꝓñaz: ꝯ immediate sunt ꝑtes cõtinui. vñ illa ꝑtes continui sunt ĩmediate non dz sic ꝓuerti. sz debet sic cõuerti ꝑtes ĩmediate sunt ꝑtes continui. ⁊ illã bene ꝓcedo. ibi eniz ly ĩmediate tenetur noialit. nego tñ illaz: in mediate sunt ꝑtes cõtinui in qua ly ĩmediate tenetur aduerbialiter. ¶ Ad scdam sine medio sunt ꝑtes cõtinui hoc nego sicut negarez illã. nullũ medium est inter ꝑtes cotinui. ¶ Ad ꝓbationem sine oĩ medio sunt ꝑtes continui: ꝯ sine medio sunt ꝑtes continui Negat ꝓñtia ꝓpter hoc ꝙ in ꝑma ly medio stat immobl̃r ꝓpter duo sincathegoreumata mobilitantia ꝑcedẽntia. ĩ secũda aũt stat mobl̃r ꝓpter h⁹ sincathegoreuma sñ ꝑcedẽs ⁊ mobilitãs iꝑz. mõ a terio stãte immobl̃r ad eundem stantẽ mobl̃r nõ valet ꝓñtia.

¶ Ad tertiam cũ nõ medio sunt ptes continui ꝛc. negatur ꝓfitia. ¶ Ad ꝓbationem dico ꝙ cũ nõ ꝛ sine non idẽ significant sed bñ non ꝛ cũ sine idem significant. ꝛ iõ bene sequitur nõ cũ medio sunt ptes cõtinui: ꝫ ĩmediate sunt ptes cõtinui. sed tũc negãdũm est añs ex eo ꝙ illa est concedenda cũ medio sunt ptes cõtinui q̃ est eius ꝯdictoria.

¶ Consequenter in hac parte restat videre sophismata de incipit et desinit que includunt negationem in eorum significatione. ¶ Prius tñ videndũ est de expõe ꝓpõm in quibus ponit aliquod dictoꝝ verborum incipit et desinit. ¶ Pro quo est sciendũ ꝙ cõiter ꝓpõ in qua ponitur hoc verbum incipit solet exponi duplr vno° ꝑ propõem de p̃senti ꝛ remotionem de p̃terito. i. per affirmatiuam de p̃senti ꝛ remotionẽ de p̃terito cũ additõe huius sincathegoreumatis immediate. Verbigratia sors incipit esse exponit sic. sors nunc est ꝛ sors immediate añ hoc non fuit ¶ Secundo mõ solet exponi ꝑ remotionem de p̃senti et positionẽ de futuro sp cũ additõe h° sincathegoreũatis immediate. Vbigrã sors ĩcipit esse albus exponitur sic. sors nũc non ẽ alb° et ipse immediate post hoc erit albus Ita fit hec ꝓpõ in qua ponitur h° verbum desinit cõiter solꝫ exponi duplicíter vno° ꝑ negatiuam de presenti et affirmatiuam de preterito. vt sors desinit esse. i. sors nũc nõ est ꝛ ĩmediate ante hoc fuit. ¶ Secundomõ exponitur per affirmatiuaꝫ de p̃senti ꝛ negatiuam de futuro. vt sors desinit eẽ. i. sors nunc est ꝛ ĩmediate post hoc non erit. et expõ de desinit bene verificaretur de instanti ĩdiuisibili si aliqd̃ tale poneretur. Et ad videndu ꝫ qñ incipit ꝛ simlr desinit sic vel sic debent exponi: notãde sunt alique regule.

¶ Quarum prima est ista. De rebus quarum est dare primum instans sui esse incipit debet exponi per affirmatiuam de presenti et negatiuã de preterito. ¶ Secunda regula. De rebus quarum non datur primum instans sui esse incipit debet exponi per negatiuaꝫ de presenti et affirmatiuã de futuro. hec ergo sortes incipit esse exponitur sic. sortes nunc est et immediate ante hoc non fuit. Et quia non est dare primum instans esse. albedinis sed vltimum instans non esse. quia non acquiritur tota simul sed partialiter et gradualiter: ergo illa sortes incipit esse albus exponitur sic sortes nunc non est albus et immediate post hoc erit albus. ¶ Tertia regula. De reb° quarum est dare primum instans sui non esse ante hoc ꝙ fuerunt et nonvltimum instans sui esse desinit exponitur per negatiuam de presenti et affirmatiuam de preterito:

¶ Quarta regula. De rebus quaruꝫ est dare vltimum instans sui esse si aliqué sunt tales desinit exponitur per affirmatiuam de presenti et negatiuã de futuro. ¶ Aliqui autem dicunt de expositione propositionum de desinit et incipit. vnde dicunt ꝙ eodem modo debent exponi in permanentibus et successiuis. tam de rebus quarum esse acquiritur simul seu impartibiliter ꝙ de rebus quarum esse acquirit successiue et partibiliter vnde vniformiter exponitur hic et ibi per affirmatiuam de presenti et negatiuam de p̃terito. et desinit per negatiuam de p̃senti et affirmatiuam de preterito. vt sortes incipit esse exponunt sic. sortes nunc est ꝛ immediate ante hoc non fuit. sortes incipit esse albus id est sortes nunc est albus et immediate ante hoc non erat albus. et isti per ly hoc non intelligunt nec denotant aliquaꝫ rem esse indiuisibilem in tempore secundũ vnum tempus. Vnde cum dicitur sors nunc est ꝛ immediate ante hoc sortes non erat: per ly nũc intelligunt tempus immediatũ tempori in cuius nulla pte sors erat idẽ ꝛ demõstrant per ly hoc. quando dicunt ĩme

diate ante hoc sors nõ erat id est q̃ p
ly hoc volunt demõstrare tps in quo
sors est quod est immediatũ tẽpori in
quo nec aliqua eius parte sors nõ fu
it. ⁊ fm hoc oporteret concedere q̃ q̃=
libet nrm tunc iciperet esse. Maz de q̃
libet nrm verũ est dicere q̃ ipe nunc
sit ⁊ immediate añ hoc nõ fuit demõ
strando p ly hoc totale tempus i quo
est ⁊ fuit qd inseqbatur tempus i quo
nec in aliqua pte fuit. Tertio modo
possunt exponi propositiones de inci
pit et desinit. verum est tñ q̃ ille mo
dus nondum est vsitat⁹ neqz cõsuet⁹
quem modũ exponendi inter ceteros
reputo breuiorem. ¶ Pro quo scien
dum est q̃ sicut sunt quedã aduerbia
de preterito. sicut heri. ⁊ aliqua de fu
turo vt cras. ita aliq̃ sunt que cum si
gnificant tempus breue vt nuper. sta
tim. modo. nũc. ⁊ simlia. Alia cosigni
ficãt tempus longũ sicut ista diu. oli
quondam. ¶ Secundo ẽ notanduz q̃
qñqz talia aduerbia includunt in si=
gnificatione verborum sicut hoc ad
uerbium frequẽter includitur in illo
verbo legito. qd idem est q̃ frequẽter
lego. ita etiã hui⁹ modi aduerbia nu
per stati possunt includi in aliquibus
verbis. ¶ His visis dico primo q̃ sic
est de istis verbis incipit et desinit. q̃
in eis includuntur aduerbia consigni
ficantia tempus breue. et scdz hoc ex
ponẽtur sic sors incipit esse id est sor
tes modo est et nõ est diu q̃ nõ erat.
Sikr sors desinit esse. i. sors mõ est et
statim post hoc nõ erit. Ista expositio
est horum verborum incipit et desinit.
Patet primo ex communi modo vsu
loquendi. vñ idem est incipere esse sic
de nouo esse vel nouiter esse. modo
de nouo eẽ vel nouiter esse nõ est ali
ud nisi modo esse et nup ante non fu
isse. seu non est diu q̃ hoc nõ fuit. Si
militer desinit non est aliud nisi cessa
re esse. ⁊ est idem sicut statim post non
esse. Item incipere idem est q̃ princi
piare vel principium habere. ¶ Unde
quando modicum de aliqua re est fa
ctum. solemus dicere ex pncipio hui⁹
da ergo sermo non hz vigorem nisi
ex vsu loquendi. Sequitur hanc expo
sitionem de icipit ⁊ desinit esse ppriã
da concordans ⁊ sequens ẽ ex cõivsu
loquendi hoim. ¶ Secundo dico q̃ in
hoc sp exponuntur tales ppositiones
per affirmatiuam de psenti. quando
enim res non est nõ dicim⁹ q̃ incipit
esse q̃uis bene dicatur stati icipiet eẽ
sicut qñ homo quiescit non dicimus
q̃ ipse incipit moueri: ꝯ ista sors inci
pit moueri sic debz exponi. sortes nũc
mouetur et non est diu q̃ non moue=
batur: Sikr quando aliquid non est:
non dicim⁹ q̃ desinit esse. sed taz desi
nit esse: sicut quando homo est tã mor
tuus nõ dicim⁹ illum hoiem desinere
esse: sed quãdo est dicim⁹ q̃ desinit eẽ
et fm hoc desinit est exponendũ per
affirmatiuam de psenti ⁊ negatiuam
de futuro cum illa additione statim
post hoc. vt sors desinit esse. i. nunc est
⁊ statim post hoc non erit. Et incipit p
affirmatiuam de psenti ⁊ negatiuam
de pterito cum illa additione nuper
ante vel illa non est diu. vt sors icipit
esse id est sors est nuper ante hoc nõ
fuit. vel sic sors nunc est ⁊ nõ ẽ diu q̃
non fuit. ¶ Tertio dico q̃ fm hoc nõ
est aliter exponendum incipit et desi
nit in permanentibus ⁊ successiuis. sz
vtrobiqz eodez modo. ¶ Quarto dico
q̃ secundum hoc. Omne quod incipit
prius incipiebat. ⁊ omne quod desinit
adhuc desinet. et adhuc erit. et hoc est
propter hoc q̃ in infinitum tempus ẽ
diuisibile. et non est dare primã partẽ
temporis simpliciter nec etiã vltimaz
Et ideo dicit aristoteles sexto phisico
rum. Omne quod mouetur prius mo
uebatur ⁊ post hoc mouebitur. Sz du
bitatur q̃tum tempus secundũ dictã
expositionez requiratur ad hoc q̃ ali
quid incipiat esse. et q̃diu talis sit ve=
ra sortes incipit esse. Eodez modo du
bitatur de desinit.
¶ Ad hoc respondetur q̃ secundũ du
rationem rerum et periodum oportz

accipere illud tempus aliter ⁊ aliter. Unde diutius dicimus vnam ciuitatem incipere q̃ vnam domum ſz ambo ſimul inceperunt. et ergo ſcõm q̃ durationes rerum ſunt minores ſm hoc ille res per minus tempus incipiunt eſſe. Unde periodus hominis eſt maior q̃ periodus canis. ideo diutius incipit eſſe. Unde ſi canis viueret per viginti annos: eſſet ſibi magnum tẽpus. nõ eſſet tamen magnũ tp̃s homi nt. ¶ Ex illo ſequitur correlarium q̃ alique res quãdo incipiunt eſſe et nõ deſinunt ſimul eſſe. verum eſt dicere de vna q̃ diutius incipit eſſe q̃ alia: ſicut dicebatur de ciuitate et de domo. Sic viſe ſunt tres expoſitiones propoſitionum in quibus ponuntur incipit et deſinit. et licet tertia ſecundum moduz loquendi hominũ excludatur tamen quia inuſitata eſt non volo ea vti in ſophiſmatibus de deſinit. nec ſimiliter volo vti ſecunda propter hoc q̃ iuxta ſecundam oportet concedere aliqua contra communem modũ loquendi hominum. Nam oporteret ſecundum eam concedere q̃ q̃ diu aliqua res generabilis et corruptibilis eſſet tandiu inciperet eſſe. et ſic iã eſſz concedenda ſortes incipit eſſe. adhuc poſito q̃ fuiſſet per centum annos et adhuc eſſet. Nam ſortes nunc eſſet et imediate ante hoc ñ fuit. demonſtrando per li hoc preciſe tempus per qõ fuit: puta centum annos. modo contra conſuetum modũ loquẽdi eſt concedere tales propoſitiones: eo q̃ incipere eſſe eſt de nouo eſſe: ſed de nouo eſſe eſt non diu fuiſſe: ſed ſortes qui fuit per centum annos ſatis diu fuit. Similiter iuxta dictam expoſitionem hec eſt concedenda. adam deſinit eſſe: quia adam nunc non eſt et immediate ante hoc adã erat. demonſtrando per li hoc totale tempus per quod adaz non fuit poſtq̃ fuit immo imperpetuuz eſſet verũ dicere adã deſinit eſſe. mõ hoc eſt contra conſuetũ modum loquendi. ex eo q̃ deſinere eſe eſt de nouo non eſſe vel ceſſare eſſe Et contra illam expoſitionem poteſt fortius argui q̃ contra aliam. Unde per teſtimonium ſi quis diceret hoc nunc eſt verum: ſcilicet q̃ adam deſinit eſſe omnes dicerent q̃ non: immo forte apponert dicentes. diu eſt q̃ deſinit eſſe. ¶ Reuertar ergo ad primaz expoſitionem qua volo vti in ſequentibus. nam iſta eſt vſitata ⁊ ſecunduz illam preciſſus loqui poſſumus imaginando ſecundum ipſam inſtantia indiuiſibilia in tempore: licet talia in rei veritate non ſint. nihilominus expedit ea imaginari ſicut et aſtrologi imaginãt multos circulos in celo qui in rei veritate ibi non ſunt. ⁊ geometre imaginantur puncta indiuiſibilia: licet in rei veritate nulla ſint talia: tamen in dictis ſcientijs xpedit talia imaginari propter meliorez ⁊ faciliorem tradictionem dictarũ ſcientiarum. ita non minus dico in propoſito q̃ expedit imaginari inſtantia indiuiſibilia in tempore ad exprimendum certas et preciſas menſuras motuum et mutationum quas ſine imaginatione inſtantium indiuiſibilium ita preciſe exprimere non poſſemus. nec ex hoc ſequitur aliquod incõueniens quando ſermões de talibus indiuiſibilibus per alias longuas orationes debite exponuntur propter quas etiam orationes plixas euitandas expedit taleſ terminos ponere quos antiquos crediderunt ſupponere pro rebus veris indiuiſibilibus: ſicut ſunt punctus et inſtans: licet tales res indiuiſibiles non ſint niſi ſecunduz imaginationem. ¶ Tunc pro ſophiſmatibus ſequentibus ſoluendis notande ſunt due regule. Quarum prima eſt. q̃ arguendo cum iſtis verbis incipit et deſinit ab inferioribus ad ſuperius in predicatis eſſẽtialib⁹ eſt bona ꝛ ſequẽtia a parte predicati. vnde bene ſequitur. ſortes ĩcipit eſſe homo ꝯ ſortes incipit eſſe aĩal. Siſr bñ ſequitur

sortes desinit esse homo:ergo desinit esse aīal.¶ Secunda regula est arguē do ab inferiori ad superi⁹ cū istis verbis incipit ⁊ desinit a parte predicati in predicatis accidētalibus nō vz ꝑnia Non enī sequitur.sortes incipit eē albus ergo incipit esse coloratus.

Sophisma.cxvi. Est istō Homo incipit esse albus quando nullus homo incipit esse albus.posito casu ꝙ vnus homo puta sortes prius fuerit albus.et erit albus per totum annum.⁊ alij homines sint nigri:et fuerunt nigri:et erunt nigri per totum annum. Tunc illo casu posito probo primā partē sophismatis:videlz illam.homo incipit esse.alb⁹.nam homo nūc nō est albus et hō post hoc erit albus:ꝯ incipit eē albus.ꝑnīia tz ab exponētibus ad expositam.añs ꝓbatur. Nam prima exponens est vera pro hoībus nigris.et secunda pars est vera pro homīe albo Scda pars sophismatis patet ex casu ¶ In oppositu arguit Sophisma implicat cōtradictionem:ꝯ est falsū. Rñdetur ꝙ sophisma est falsuz.¶ Et pro probatōe notandum est pro regula.ꝙ si propositio de incipit habeat subiectum discretū qd̄ subiectū sit termin⁹ indiuidualis. tunc illud subiectum pōt retineri in vtraq; exponentium sicut hic sortes incipit esse albus.q̄ sic exponitur.sortes nūc nō est alb⁹ et immediate post hoc erit albus.et eodez mō si subiectum ꝓpōis de incipit fuerit terminus distribut⁹:sicut hec.oīs homo incipit eē alb⁹.quo exponit sic omīs hō nūc nō est alb⁹ ⁊ immediate post hoc erit alb⁹.sed si subiectum de incipit fuerit terminus determinate vel personaliter accept⁹ tūc nō debet retineri idē subiectum ī vtraq; exponentium:sed in prīa debet retineri.et in secunda debet subīci relatiuū idez titatis:vt hic.hō incipit esse albus.q̄ debet sic exponi.hō nunc nō est albus et immediate post hoc ille erit albus sed sic nō erat factuz in probatione p̄ me partis sophismatis.

Sophisma.cxvii. Sortes incipit esse coloratus.posito casu ꝙ prius fuerit niger et nunc incipiat esse albus¶ Tūc probatur sophisma sic.sortes incipit esse albus ex casu:ergo incipit esse coloratus..ꝑnia videtur tenere p locū ab inferiori ad superius. ¶ Improbatur qualiter cūq; exponitur li īcipit ē falsum.Si enī exponatur sic.sortes nūc non est colorat⁹ ⁊ īmediate post hoc erit colorat⁹.prima pars ē falsa. Si exponatur sic.sortes nūc ē colorat⁹ ⁊ immediate ante hoc non fuit coloratus. secūda pars ē falsa.¶ Rñdetur ꝙ sophisma est falsum. ¶ Ad ꝓbationem patet ex secunda regula ꝙ nō vz ꝑnia ab inferiori ad superi⁹ cuz hoc verbo incipit in p̄dicatis accidētalib⁹ ⁊ hoc affirmatiue.nec a superiori ad suū īferius cū eodē negatīe:q̄ nō seq̄tur.sortes non incipit esse colorat⁹:ꝯ nō incipit esse albus.

Sophisma.cxviii. Deus incipit esse ī a instanti:sit a instans primum.¶ Probatur.deus nunc est in a instanti et immediate ante hoc non fuit in a instanti:ꝯ deus incipit esse in a instāti.ꝑnītia tz ab exponētibus ad expositam.añs quātum ad primā partē notū est de se Quo ad secundā partē probatur:q̄a ī mediate ante hoc non fuit ꝗa instans ꝯ immediate ante hoc non fuit deus in a instanti.¶ Improbatur sophisma deus incipit esse in a instanti:ergo deus incipit esse.modo hoc est falsum. ¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ip̄m est verū.Et quādo dicitur.deus īcipit esse ī a instanti.ꝯ ⁊c.negatur ꝑnītia:q̄a arguitur a parte in modo ad suum totū cum hoc verbo incipit illa ꝓsequētia non valet ab inferiori ad superius ⁊c.

Sophisma.cxix. est istud Sors incipit esse homo postq̄ fuit homo p viginti annos. ¶ Probatur sophisma. Nam sit a instans terminans ex

clusiue viginti annos per quos sortes vixit. Tunc arguitur sic. sortes nunc est homo postq̃ fuit homo per viginti annos. et ĩmediate añ h° nõ fuit hõ postq̃ fuit hõ p viginti ãnos: qr ĩmediate añ h° nondũ fuit hõ ĩ a instanti g̃ sortes incipit esse homo ꝛc. ¶ Improbatur sophisma. Sortes incipit eẽ homo postq̃ fuit homo per viginti annos: ergo sortes incipit esse homo. cõsequens est falsum.

¶ Ad sophisma respõdetur q̃ ipsum est verum. negarẽ tñ illã. sortes postq̃ fuit hõ p vigiti annos incipit esse hõ sicut ꝛ negarem illã in pñti sophisma ꝛc. in a instanti de⁹ incipit eẽ ꝛ ꝓpter silem rõem. Et qñ dicitur. sortes incipit esse hõ postq̃ fuit hõ p viginti annos: g̃ sors incipit eẽ hõ negatur ꝯña ꝓpter hoc q̃ arguitur ibi a pte in modo ad suum totũ cũ hoc verbo incipit et tunc non vz ꝯña sicut pri⁹ dicebat.

¶ Pro maiori declaratione horuz sophismatũ et consiliuz p̃t dici q̃ in ista ꝓpõe deus incipit esse in a instãti. vel sibi cõsili videlz in qua ponitur determinatio aduerbialis. vel propõ cum suo casuali equiualens aduerbio potest determinare hoc verbum esse: vl hoc verbuz incipit si primo mõ ꝓpõ ẽ vera. si secundo°: ꝓpõ est falsa. Eodẽ mõ distiguatur de ista. de⁹ desinit esse in a instanti. vnde si ly in a instãti equalens aduerbio nunc determinet h° verbum esse sophisma est verum. si autem determinet hoc verbũ desinit sophisma est falsum: qr tũc sensus eẽt q̃ in a instanti desineret eẽ de⁹: ꝛ hoc est falsum.

Sophisma cxx.

sortes incipit esse si est ꝛ nõ fuit. ¶ Probatur sophisma. Sortes ẽ si est et prius non fuit: si est et nõ fuit g̃ sortes incipit esse si est et non fuit. ¶ Improbatur esse si est et non fuit inest sorti ꝛ semper in erit sorti et semper in fuit sorti: qr semper hec est vera qñ formatur. sortes est si est et non fuit: g̃ sors nõ incipit esse si ẽ ꝛ ñ fuit

¶ Respondetur ad sophisma dicendo q̃ inceptio potest cadere soluz sup ly esse: vel sup hoc totũ eẽ si est et nõ fuit. si primo° est ꝓpõ cõditionalis. si secundo° sic est ꝓpositio de conditiona to predicato. et primomõ sophisma ẽ verum sicut probauit prima ratio. sz secundo° sophisma est falsum sicut ꝓbauit secunda rõ. nam tunc denotat sophisma q̃ esse si est et nõ fuit ĩcipit esse vel inesse sorti. et hoc est falsum qr esse si est et nõ fuit inest semp ĩ fuit ꝛ semper ĩ erit sorti. Silr ꝓbari posset hoc sophi sma. sortes desinit esse si est et non erit.

Sophisma. cxxi.

sortes et plato incipiunt esse. posito casu q̃ sortes prius fuit et plato nunc primo habeat esse.

¶ Probatur sophisma. sortes ꝛ plato nunc sunt: et sortees et plato prius nõ fuerunt: ergo sortes et plato incipiunt esse. prima ps añtis patz secunda ps probatur. ex eo esse vera: qr ei⁹ contradictoria ẽ falsa videlz. sortes et plato prius fuerunt.

¶ In oppositũ arguitur. Nam sequitur sortes et plato incipiũt esse: ergo sortes incipit esse. sz ꝯñs est falsum qr sortes prius fuit.

¶ Ad sophisma resdondetur q̃ ipm est verũ. Et quando dicitur. ergo sors incipit esse: negatur consequentia: sicut negaretur ista. duo et tria sunt qn qz: ergo duo sunt quinqz. arguitur eĩ ibi ab vnica cathegorica de extremo copulato ad vnam aliam cathegoricã ac si ibi esset copulatiua a qua arguretur ad alterã eius partem.

Sophisma. cxxii.

Iam incipit esse omne qd ẽ posito casu q̃ sortes nũc ꝓmo fit

¶ Probatur sophisma. Iam est omne quod est ꝛ immediate ante hoc nõ fuit omne quod est. quia immediate ante hoc non fuit sortes qui modo est ergo iam incipit esse omne quod est.

¶ Improbatur sophisma. nam sequitur iam incipit esse omne quod est: & iã omne qd est incipit eẽ. sed ꝓns est falsum. nam sequitur iam omne quod ẽ incipit esse. sed deus est. & iam deus incipit esse. ¶ Secundo nam sequitur iam incipit esse omne quod est: & iam incipit esse deus.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ ipsuz est verum. et quando dicitur. iam incipit esse omne qd est: ergo iam omne quod est incipit esse. negat ꝓna ex eo ꝙ ly ens inclusum in hoc quod ẽ oẽ ĩ ante stat mobiliter sed in ꝓseqnte stat immobiliter. modo a terio stante mobiliter. ad eundem stantem immobiliter non vz consequentia. ¶ Ad secundam sicr nego consequentiam ꝓpter hoc ꝙ arguitur a terio stãte immobiliter ad suũ inferi? ac si staret distributiue mobiliter. et tunc nõ vz ꝓseqntia Ita sicr probaretur et ĩprobaretur et solucretur hoc sophisma. sors incipit scire omne qd scit. posito casu ꝙ prius sciuisset decem scibilia ⁊ nunc primo sciret aliud scibile.

Sophisma. cxxiii.

Sortes incipit esse alter illoruz. ponatur ꝙ sortes nunc sit et prius fuit ⁊ plato nunc primo sit et per ly illorum demonstrantur. sortes et plato tunc.

¶ Probat sophisma. sors nũc est alter illoꝝ ⁊ prius nõ fuit alter illorum & sors incipit esse alter illoꝝ.

¶ Improbatur sophis. nam si sors incipit eẽ alter illoruz vel ĩcipit esse pro vel incipit esse sors. nõ primũ sicut pz de se. nec scdz qr sors pri? fuit sors et post hoc erit sors. nõ & ĩcipit eẽ sors.

¶ Rndetur ad sophisma. ꝙ ipm ẽ veruz sicut probauit ꝑma rõ. ⁊ qñ dr sortes incipit esse alter illoꝝ: & incipit esse sors vel plato. negatur ꝓntia sicut nec sequitur sors incipit eẽ albus: ergo sors incipit eẽ sors. licet enĩ incipiat esse quodam mõ nõ tñ incipit esse simplr ⁊ iõ ab inceptione fm quid ad inceptionem simplr non vz ꝓna. qualiter est in ꝓposito qñ arguitur sors ĩcipit eẽ alter illoꝝ: & sors ĩcipit eẽ sortes. vel sors incipit eẽ plato. ⁊ eodem modo ꝓbaretur ⁊ improbaret et solueretur sophisma sors desinit esse alt illorum posito casu ꝙ sors desinat eẽ et plato semper viuat. verum est tamen ꝙ licet illa concederetur sors ĩcipit esse alter illorum tñ hec est negan da alter illorum incipit esse sortes. vñ lz illa bene concederetur sortes incipit esse albus tñ illa negat albuz incipit esse sortes gratia cuius sit hoc sophisma.

Sophisma cxxiiii.

Albuz incipit esse sortes. posito casu ꝙ sors nunc nõ sit albus et immediate post hoc fiat albus. Tunc.

¶ Probatur sic. sors incipit eẽ albus & ꝑ conuersionem albũ ĩcipit eẽ sors

¶ Secundo albũ nũc nõ est sortes et albũ immediate p? hoc erit sors: & albũ incipit esse sors. ꝓntia tenet ab exponibilibus ad expositaz. ans pt per casum.

¶ Improbatur sic. album incipit esse sors vel illud album distinguitur a sorte vel nõ distinguitur a sorte. Si distinguitur a sorte. Cõtra nam sors ꝑt incipere eẽ alb? absq hoc ꝙ aliqd distinctũ a sorte incipiat eẽ sors. si autẽ nõ distinguitur a sorte ⁊ est vl erit tũc est vel erit idẽ sorti. sed nihil qd ẽ vel erit idem sorti ĩcipit eẽ sors in casu ꝑ dicto: & nullũ albũ incipit esse sortes Rndeo ꝙ sophisma est falsum. Ad ꝓbationem primã dico ꝙ illa sors incipit esse albus nõ cõuertit sic sed isto° aliquid qd ĩcipit eẽ albuz est vel erit sors. ⁊ hoc est verum. ¶ Ad scdam dico ꝙ ille due albũ nunc nõ est sortes ⁊ album ĩmediate post hoc erit sortes nõ sufficienter exponũt illã albũ incipit esse sors sz oz sic dicere. albũ nunc nõ est sortes ⁊ albũ quod nõ pri? fuit sortes ĩmediate p? hoc erit sortes ⁊ tẽ scda exponẽs erit falsa qr vtiqz in casu dicto albũ qd prius fuit sortes im

mediate post hoc erit sortes proportio nabiliter dicet de hoc sophismate. album desinit esse sortes.

Sophisma cxxv.

est equũ platonis sortes incipit equitare. posito casu ꝙ equus sortis sit brunellus: et equus platonis sit fauuellus. et ꝙ sortes equitet fauuellum et post hoc eqtabit brunellũ ⁊ plato fauuellũ: ⁊ cũ hoc faciãt talẽ cõuenientiam ꝙ brunell⁹ ampli⁹ sit platonis pro fauuello: ⁊ fauuell⁹ ampli⁹ sit sortis pro brunello. Tũc. ¶ Probatur sophisma. sic equũ plonis sors nũc equitat et equũ plonis nõ pri⁹ equitauit: ꝯ equũ plonis sortes icipit equitare ꝛna ptz ab exponẽtib⁹ ad expositã aña pz pcasũ. ¶ Improbatur. nã sequitur. equũ platõis sortes icipit eqtare ꝯ aliquez equũ sors icipit eqtare sed hº ẽ flm: qr quẽcũqz equũ sors pri⁹ eqtauit adhuc eqtat et post hoc eqtabit per casum: ꝯ nullũ equũ sortes icipit equitare

¶ Ap sophiã. rndet ꝙ sophisma ẽ falsum. Et ad pbatiõez dico ꝙ nõ sufficienter date sunt exponentes sophismatis. sed oz sic dicere equũ platonis sortes nũc equitat quẽ pri⁹ nõ eqtauit et imediate añ hoc equũ platõis nõ equitauit. tũc bñ seqnitur: ꝯ equũ platõis sortes icipit eqtare. sed pria exponẽs eẽt flã fm casũ positũ. Sed tu diceres sic. tu exponis vnam affirmatiuã per duas negatiuas. dico ꝙ nõ: qr hec est affirmatiua et nõ negatia equuz platonis sortes nũc equitat quẽ nõ prius equitauit. verũtamẽ: lz negarẽ illam equuz platõis sortes incipit eqtare: tñ bñ ꝛcederem illã scõm casum posituz sortes icipit eqtare equũ platonis: lz tñ sortes nõ incipiat equitare aliquẽ equum.

Sophisma. cxxvi.

est Sortes incipit scire omnez propositionẽ. posito casu ꝙ sint tm̃ tres propões. a/b/c. et sors sciat a/b ppões ⁊ pus sciuẽit: ⁊ ꝙ nũc de nouo sciat. Tẽ. ¶ Probat sophisã sic. sortes nũc scit oẽz propõnem ⁊ immediate añ hº nõ sciuit oẽz ppõez: ꝯ icipit scire oẽz ppõez ꝛña tz ab exponẽtibus ad expositã. añs per casum patz ¶ In oppositũ arguit: Mã seqtur sortes icipit scire oẽm ppõez: ꝯ sortes icipit scire a ppõem. mõ hoc ẽ falsum qr pri⁹ sciuitia ppõez p casum. ¶ Secũdo. nã seqtur vt videt. sors icipit scire oẽm ppõnem: ꝯ oẽm ppõnẽ sortes icipit scire. mõ hoc ẽ flm̃. nã seqt oẽm ppõnẽ sors icipit scire: ꝯ oẽz ppõnez nũc scit et oẽz ppõez imediate añ hoc non scuit. mõ secunda est falsa.

¶ Ad sophisma rndet ꝙ ipm ẽ verum

¶ Ad rões. ¶ Ad pmam qñ dr. sortes icipit scire oẽm ppõnẽ: ꝯ sors incipit scire a ppõem negat ꝛña. pt hº ꝙ arguitur ibi a tmino stãte imobilr ac si staret mobilr. vñ lz negatio importata p hoc verbũ icipit/vel desinit: ñ hz virtutẽ mobilitãdi tminũ sequentem acceptũ sine distributõe: tñ hz virtutẽ immobilitãdi tminũ stãtẽ cũ distributiõe. Sz diceres. seqret ꝙ hec ꝛña esset bõa. sors icipit videre aliquẽ hominẽ: ꝯ incipit videre platonez. quod ẽ flm̃ nã posito ꝙ sortes nullũ videat hoiem ⁊ imediate post hoc videat hominẽ nõ tñ platonẽ. tũc hec ẽ vera. sortes icipit videre aliquem hoiem. ⁊ tñ hec ẽ flã. sortes incipit videre platonẽ Rndet ꝙ illa verba incipit et desinit bñ hñt virtutẽ imobilitandi tminum stãtẽ mobilr: sz ñ hñt virtutez mobilitandi terminũ stãtẽ imobilr. vñ lz sit regla gñalis. quicqd mobilitat immobilitatum imobilitat mobilitatũ: non tñ ẽ regula generalis. quicqd immobilitat mobilitatum mobilitat immobilitatũ. ¶ Ad secũdã qñ dr. sortes incipit scire oẽm ppõem: ꝯ oẽm ppõnẽ sors icipit scire: ꝛña. negat ppt hº ꝙ: i añte li ppõnem stat imobilr in ꝛñte autem stat distributiue mobiliter

¶ Proportionabiliter diceretur de hº sophismate. sortes desinit scire omnez propositionem ꝛc. Et sic est finis istius sophismatis.

Sophisma.cxxvii.

Est istud Sortes incipit scire tres propositiones Posito casu q̃ iam sciat duas et non plures et pri⁹ sciuit illas et post hoc sciat eas ⁊ nunc de nouo sciat tertiam propositionē Tunc. ¶ Probatur sophisma. sortes nunc scit tres propōnes ⁊ immediate ante hoc non sciuit tres ꝓpōnes ꝯ sortes incipit scire tres propositiones. ꝛ̃ia tz ab exponentibus ad expositā. aſs patet ex casu. ¶ Improbatur. Mā sequtur vt videtur. sors īcipit scire tres propōes: ꝯ tres ꝓpōnes īcipit scire. mō hoc ē falsū. Mā sequtur tres ꝓpositiones sortes incipit scire: ꝯ illā propositionem sors incipit scire ⁊ illā propositionem sors incipit scire. et deinde quālz illax triū. mō hoc est falsum ex eo q̃ duas ex illis prius sciuit

¶ Respōdetur q̃ sophisma est vex. et qñ dr. sor incipit scire tres propōes ꝯ tres ꝓpōes sortes incipit scire. Negat ꝛ̃ia ⁊ rō h⁹ ē qr termin⁹ numeral qñ nulluz aliud sincathegoreuma īpedit distribuit terīm sequentem licz nō ꝓ oīb⁹ suppositis sed ꝓ oīb⁹ suis suppositis determiato numero pro nūerat sicut ille terī⁹ duo ꝓ duob⁹ ⁊ ille tmī⁹ tres ꝓ trib⁹ ⁊ qr in ista tres propōnes sortes incipit scire nullū sincathegoreuma impedit quī ille termin⁹ tres possit distribuere illum terīm ꝓpōes saltem ꝓ trib⁹ suis suppositis iō ipsū sic distribuit ⁊ ꝓ ꝛ̃ns secundum dictuz casum est falsa. sed qr in illa sortes īcipit scire tres ꝓpōes in hoc verbo īcipit includitur negatio que tolit distributionem ideo sic nō distribuit ille terīus ꝓpositiones ꝓillum terīm numeralem tres ideo in ista dict⁹ terminus stat immobiliter et ꝓ ꝛ̃ns potest esse vera alia exñte falsa ¶ Item sicut hoc nō omnis hō currit potest esse vera illa exñte fla. omis hō nō currit sic est in sophismate ⁊ per ꝛ̃ns cū arguit sortes incipit scire tres ꝓpōes: ꝯ tres propōnes sors incipit scire. ꝛ̃ia nō vz quia arguitur a termīo stāte immobiliter ad eundem stantez mobiliter. ita esset dicendum si ꝓcederē⁹ q̃ illa cōiūctio copulatiua ⁊ inclusa in terminis numeralibus teneretur diuisiue. sed si diceremus q̃ tenere collectiue ⁊ non diuisiue sicut prius dicebat in prima parte huius tractat⁹: tūc sicut hec cōcederetur sortes incipit scire tres ꝓpositiōes ita hec ꝓcederet. tres ꝓpōes sors īcipit scire ⁊ tunc negaretur ꝛ̃ia illa tres propositiones sortes īcipit scire: ergo illam propositionez sortes incipit scire et illam propositionem sortes incipit scire demonstrando quālibet illarum trium. sicut solet negari illa ꝓseq̃ntia. sortes sit plato incipiunt esse: ꝯ sortes incipit esse sicut prius dicebatur in vno sophismate. bene tam sequeretur de copulato subiecto. tres propositiones sortes incipit scire: ergo illam et illam propositionem sortes īcipit scire. et illa de copulato subiecto esset concedenda in casu sophismatis sicut et illa. sortes incipit scire tres ꝓpositiones. Tunc retento eodem casu nunc sit aliud sophisma.

Sophisma.cxxviii.

Unam propositionem sortes incipit scire. ¶ Probatur sophisma. nam c propositionez sortes incipit scire: quia posito q̃ c sit illa propositio quam de nouo scit: tūc c est vna propositio: ergo vnam propositionem sortes incipit scire.

¶ Improbatur. vnā ꝓpōez nunc scit: ⁊ vnam ꝓpōez īmediate ante hoc sciuit: et vnam ꝓpōnem immediate post hoc sciet: ꝯ vnam propōem sortes non incipit scire. ¶ Secūdo. non sequitur vt videtur vnam propōem sortes incipit scire: ꝯ sortes incipit scire vnam propōem: sed hoc est falsum. nā sequitur. sortes incipit scire vnam propositionem: ergo sors nunc scit vnaz ꝓpositionem et īmediate ante hoc nō sciuit vnam propositionem. secunda ꝓs est falsa: vel nunc non scit vnam pro-

positionem et immediate post hoc sci et vnam propositionem.prima pars ē falsa.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ est verus.et quando dicitur vnam propositionem nunc scit et vnam imediate ante hoc sciuit ⁊ vnam immediate ante hoc sciet:ꝯ vnam non incipit scire:cōcedo totum.et vlterius dico ꝙ ille bene possunt simul stare in veritate vnā propositionez sortes incipit scire vnaz ꝓpōem sortes non incipit scire quia sunt due subcontrarie quas nō repugnat simul esse veras ¶ Ad secundaz dico vnam propositionem sortes incipit scire:ergo sortes incipit scire vnaz propositionem:negatur conseqntia ꝓpter hoc ꝙ ibi arguitur a termino stāte determinate ad eundem stantez distributiue.vnde subiectum prime stat determinate: et hoc idem in predicato secūde stat distributiue ratione negationis inclusē in hoc verbo incipit.

Sophisma.cxxix.

Sortes incipit scire plura q̄ plato.posito casu ꝙ sortes sciat et prius sciuit et post hoc sciet duas propositōes et non plures et de nouo addiscat duas:et plato prius sciuit et iam scit et post hoc sciet tres propositiones et non plures et de nouo addiscat vnam.Tunc ꝓbatur sophisma sortes incipit scire duas propōnes et plato incipit scire vnam ꝓpōnem demonstratis ꝓpōnibus quas de nouo addiscunt.et duo sunt plura q̄ vnū: ꝯ sortes incipit scire plura q̄ plato incipit scire. ¶ Improbatur sophisma vterqz istorum incipit scire quatuor ⁊ nō plura:ꝯ sors nō īcipit scire plā q̄ plato.ꝓna tz añs ꝓbatur: qz vtrqz nūc eorū scit q̄tuor et nō plura ⁊ immediate añ hoc non sciuit q̄tuor:ꝯ vterqz eorum incipit scire q̄tuor et non plura ꝓna tz ab exponentibus ad expositaz añs patz ex casu.¶ Secundo.si sortes incipit scire plā q̄ plato incipit scire. et cum plato incipiat scire quatuor:sequitur ꝙ sortes īcipit scire plura q̄ q̄tuor quod est contra casum.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ iptm est falsuz.⁊ quādo dicitur.sortes īcipit scire duo et plato incipit scire vnum ⁊c.negatur ꝓna.sz ad hoc ꝙ ꝓna valeat oz addere in añte sors incipit scire duo et non incipit scire plura et plato incipit scire vnum et nō īcipit scire plura.tūc bñ sequitur ꝙ sors inciperet scire plā q̄ plato.sed tunc añs esset falz:qa sors īcipit scire q̄tuor q̄ sunt plā q̄ duo et plo īcipit scire q̄tuor q̄ sūt plā q̄ vnū ꝓportionabilr variādo casum diceret de hoc sophismate.sortes desinit scire plura q̄ plato.

Sophisma.cxxx.

Sortes incipit scire plura q̄ incipit scire.

¶ Probat. Mā sors nūc scit plura q̄ īcipit scire ⁊ īmediate añ hoc ñ sciuit plura q̄ incipit scire:igr.ꝓna tz ab exponentibus ad expositā añs ꝓbat. Mā sors incipit scire illa duo demonstratis ꝓpōnibus quas de nouo scit.⁊ sortes cum hoc nūc scit quatuor et prius non sciuit quatuor. et q̄tuor sunt plura q̄ duo.ergo sortes nunc scit plā q̄ incipit scire. et ante hoc nō sciuit plura q̄ incipit scire

¶ Improbatur sortes incipit scire plura q̄ incipit scire.sed sortes incipit scire quatuor: ergo sortes incipit scire plura q̄ quatuor quod est contra casum.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ est falsum. Et quando dicitur. sortes nunc scit plura q̄ incipit scire:hoc negatur Et quando dicitur. sortes nunc scit q̄tuor et prius non sciuit q̄tuor et incipit scire illa duo: ergo scit plura q̄ incipit scire.negatur consequentia. sed ad hoc ꝙ ꝓna valeret oporteret addere in antecedente. sortes nūc scit quatuor et incipit scire illa duo et cum hoc non plura.modo hoc est falsum.quia in hoc ꝙ scire incipit illa duo incipit scire quatuor que sunt plura q̄ duo:

Sophisma cxxxi.

Est Quod est caliduz incipiet esse frigidum. posito casu q̃ sors sit iam calidus. ⁊ remittatur eiꝰ caliditas totaliter p medietatem vnius hore. ⁊ sine medio post medietatē vnius hore frigescat continue per illam medietatem.

¶ Probatur sic qd̃ est caliduz aliquando erit frigidū: g̃ incipit vel aliqn̄ incipiet esse frigidū. sed nō ĩcipit esse frigidum: g̃ ĩcipiet esse frigidū. Probaꝰ assumpti licz istiꝰ qd̃ est calidū non incipit eē frigidū. qr qd̃ ē caliduz hz caliditatē diuisibilem ad cuius deperditionē requiritur tp̄s. ⁊ p ꝯns quod ē caliduz nō sine medio pꝰ hoc erit frigidū ⁊ p ꝯns quod ē calidū non incipit esse frigidum. ¶ Improbatur. si qd̃ est calidum incipit eē frigiduz: vl̃ g̃ in aliq̃ instanti ĩtrinseco prie medietatis vel in aliquo instanti intrinseco scde medietatis vel in aliq̃ instāti medio inter duas medietates de tp̄e terminante exclusiue ambas medietates. non pōt dici p̄mum. qr quocunq̃ instāti intrinseco p̄me medietatis dato qd̃ ē calidū hēbit caliditatem diuisibilē ad cuius deperditionez requiritur tp̄us. ⁊ per ꝯns non sine medio pꝰ illud instans corrumpet illa caliditas ⁊ p ꝯns non sñ meꝰ pꝰ illd̃ ĩstās erit qd̃ est caliduz frigidum nisi poneretur ꝯria coexistere sil̃. quod est incōueniēs. et per ꝯns quod est calidū in nullo ĩstanti intrinseco p̄me medietatis hore ĩcipiet esse frigidū. nec etiā in aliq̃ ĩtrinseco ĩstāti secūde medietatis hore. qr quocūq̃ instanti tali dato quod mō ē calidū per illud instans erit frigidū. et p ꝯns ĩ illo instanti nō ĩcipiet eē frigidū. Probatio assumpti. qr quocunq̃ instāti intrinseco secunde medietatis hore dato ip̄m p̄cedet tp̄s qd̃ erit ps eiusdez medietatis cū nō sit dare aliquod instans p̄mū intrinsecuz secunde medietatis. ⁊ per ꝯns in illa parte secunde medietatis que sic precederet instans datū quod mō est calidū ĩcipiet eē frigiduz nec p̄t dici q̃ in instanti medio inter primā ⁊ secūdam medietatē terminantē exclusiue vtrāq̃. Nā sit illd instans a. tūc quero stāte caū vtruz in a quod mō est calidū erit calidum vel frigidum vel neutrū? Si dicat q̃ erit calidū sequitur q̃ illa caliditas sit diuisibilis q̃ nō immediate pꝰ a erit frigidum. Si dicat q̃ in a erit frigidū vl̃ g̃ illa frigiditas q̃ habebit in a acquisita ē partibiliter vl̃ impartibl̃r. nō p̄t dici scdm qr hoc repugnat frigiditati cum sit q̃litas partibiliter acq̃sibilis si dicatur q̃ ptibl̃r tūc quod mō ē calidū nō primo in a instanti erit frigidū qr añ a instans alia ps frigiditatis acquirerctur. ⁊ p ꝯns añ a instans quod mō est calidum erit frigiduz ⁊ p ꝯns qd̃ modo ē calidū ante a instans sim̃l erit caliduz ⁊ frigidū et sic ꝯria stabit sim̃l quod ē inconueniēs. vñ forte caliditas durabit p totam primaz medietatem vsq̃ ad a instans. Si autē dicatur q̃ illud quod mō ē calidum in a ĩstanti nec erit calidum nec frigidum sequitur q̃ nō sine medio pꝰ caliditatem ĩtroduceret frigiditas quod ē cōtra casum. qr positum est in casu q̃ p totam medietatem caliditas remittatur precise ita q̃ in prima medietate elapsa. priꝰ tota caliditas sit deperdita et sine medio post illam frigiditas acquiratur ⁊ sic nulla erit ps hore date quin in ea quod mō est calidū nec erit calidum nec frigidū alr̃ ei nō immediate se ꝯsequerentur q̃litates dicte. ¶ Ad sophisma rñdetur: q̃ ipsum est veruz. Ad ĩprobationez dico q̃ illd̃ quod mō est calidū ĩcipiet eē frigidū in a instanti medio imagiato ĩter ambas medietates hore date. et qñ dicit vl̃ in illo instāti quod mō ē calidū est calidum vl̃ frigidū vel neutrū dico q̃ neutrū et qñ dr tūc dicte q̃litates non sequerentur se sine medio. dico q̃ immo sequerētur se sine medio realiter existente: lz cum medio indiuisibili secundū imaginatōem soluz. Sed dicere tu. ablata imaginatione talis in

stantis indiuisibilis medij nonne ad huc esset cõcedendũ sophisma? dico q̃ immo. Sed tũc vlteri⁹ q̃reretur vt: g̃ quod est caliduz incipit esse frigidum in ꝑma medietate vel secũda possum rñdere q̃ in vtraq̃ aliter tñ et aliter exponendo icipit vt icipiet. vñ in pri ma medietate icipiet esse calidũ in il la parte eius in qua erit verũ dicere qd̃ modo ẽ caliduz nũc nõ est frigidũ ⁊ nõ erit diu q̃n ip̃z fiat frigidũ. Ecce q̃⁰ nõ imaginãdo ꝛ̃rie istãti a ĩ disibi lia finalr opz deuenire ad expõnem ip̃ius incipit quã prius recitaui et ap probaui. Sitr ꝑt cõcedi q̃ illud quod modo ẽ calidum icipiet esse frigidum in illa medietate ⁊ hoc in illa parte se cũde medietatis ĩ qua erit verum di cere hoc demonstrando illud qd̃ mõ est calidum nũc ẽ frigidũ ⁊ nõ est diu q̃ non fuit frigidum.

Sophisma.cxxxii.

Calidissimũ icipit esse frigidum. posito casu q̃ sors nũc incipiat esse frigidus ⁊ non sit modo calidissimus. sed p⁹ duos annos fiat calidissimus.

¶ Probatur sophisma sic. calidissimũ nunc nõ ẽ frigidũ ⁊ calidissimũ in mediate post hoc erit frigiduz: g̃ cali dissimum icipit eẽ frigidũ ꝛ̃ña tz añs quo ad primam ei⁹ ꝑtez pz. nã sp hec ẽ vera qñ formatur calidissimũ nũc ñ est frigidũ. et secunda ꝑs ꝓbat sic. qd̃ erit calidissimuz ĩmediate p⁹ hoc erit frigidũ: g̃ calidissimum ĩmediate post hoc erit frigidum. ꝛ̃ña tz ex eo q̃ ad ꝓbitatem isti⁹ calidissimũ immediate p⁹ hoc erit frigidũ sufficit alteram il lam. s. quod est calidissimũ immediate p⁹ hoc erit frigidũ. vt qd̃ erit calidissimũ immediate p⁹ hoc erit frigidũ. ex eo q̃ dicta ꝓpsitõ est de futuro cuius subiectũ ampliatur ad supponendũ ꝑ eo qd̃ est vel erit. antecedẽs pz ex casu qr sors qui erit calidissimus p⁹ duos annos immediate p⁹ hoc erit frigid⁹

¶ In oppositum arguit. nichil quod est calidissimũ icip it eẽ frigidũ: g̃ non est ita qd̃ ẽ calidissimũ incipit esse frigidũ. añs ꝓbatur. qr q̃cq̃d est calidissimuz ad deperditiõem sue caliditatis requiritur tp̃s cũ nõ sit idẽ sit caliduz et frigidũ tp̃s erit añq̃ illd̃ q̃d ẽ calidũ erit frigidum ⁊ p ꝛ̃ñs non sine medio quod est calidissimuz erit frigidũ ⁊ p ꝛ̃ñs quod est calidissimũ non incipiet esse frigidũ: g̃ nullũ calidissimuz incipit esse frigiduz. Negatur ꝛ̃ña ex eo q̃ arguitur a terio stãte min⁹ ample ad terim stantẽ magis ample ne gatiue ⁊ tũc non vz ꝛ̃ña. vñ nõ seq̃tur nullus homo qui est generabit: g̃ nul lus homo generabitur. sic nec in pro posito. qr in ista nihil quod est calidis simum incipit esse frigidũ ly calidissi muz restringitur ad supponendũ solũ pro illo quod est calidissimuz ꝑ illam additõem quod est: sed in ista nullum calidissimum incipit esse frigidum ly calidissimum supponit nõ solum ꝓ il lo quod est calidissimum vez etiã pro illo quod erit calidissimum.

Sophisma cxxxiii.

Cuilibet hoi silis desinit eẽ plato posito casu q̃ fuerũt q̃tuor hoies. s. plato cicero sors rober tus similes ⁊ q̃ nunc desinat plato es se et alij tñ tres nõ. ⁊ q̃ non sint plu res homines. Tunc.

¶ Probatur sophisma sic. sorti silis desinit esse plato: ciceroni simlis desi nit esse plato. roberto simlis desinit es se plo ⁊ nõ sunt plures hoies: g̃ cuilz homini silis desinit esse plo. ꝛ̃ñtia tz. añs ꝓbatur qr sorti silis nũc nõ est pla to ⁊ sorti silis immediate ante hoc fu it plo: g̃ sorti silis desinit esse plo. eo demmodo argueretur de cicerone et roberto.

¶ Improbatur sophisma. Si cuilibet hoi similis desinit esse plato. tunc sor ti desinit similis esse plato: sed hoc est falsum. ꝛ̃ñtia tz sed falsitas sic probat sorti silis desinit esse plato sorti silis est cicero: g̃ cicero desinit esse plo. cũ clusio est falsa sicut pz de se et minor vera sicut pz ex casu. ⁊ discursus vin=

detur esse bonus expositorius: ⁊ maior est falsa.

¶ Ad sophisma rndetur q̃ est verum. Et qn dicitur ergo sorti sitis desinit esse plato cõcedo. et qn dr sorti sitis desinit esse plato sorti sitis est cicero: ⁊ cicero desinit eẽ plato. nego discursum qr ex puris idefinitis nihil sequit. Et qn dr q̃ est syllogism⁹ expositor⁹. nego. ex eo q̃ mediuz non est terminus singularis sz cõis. vn medium est hoc aggregatum sorti sitis et hoc est terinus cõis. qr predicabile est de plurib⁹ vnde tam robertus. est similis sorti q̃ plato ꝛc.

Sophisma. cxxxiiii.

est istud sortes desinit esse sitis platoni posito q̃ sint albi et transmutetur vterq̃ in nigredinem ¶ Tunc pbatur sophisma. sortes desinit esse talis q̃lis est plato: ⁊ sortes desinit esse sitis platoni. ꝓna tz ans pbatur. qr sors desinit esse albus ꝛ talis est plato. ¶ Improbatur. sors est ꝛ erit sitis platoni: ⁊ sortes non desinit esse similis platoni.

¶ Ad sophisma rndetur q̃ ipm ẽ falsum. Et qn dr. sortes desinit esse talis q̃lis est plato. Negat ex eo q̃ ia sorti inest hoc predicatũ tlis q̃lis ẽ plo ꝛ p⁹ hoc sibi inerit. ꝛ p ꝓns non desinit sibi inesset p ꝓns nõ desinit esse talis q̃lis est plato. Et qn dr sors nũc desinit esse albus qualis est plo ⁊ sor. nũc desinit esse talis qualis est plo. Negat ꝓna ex eo q̃ arguitur ab inferiori ad supius in terminis concretis accidentalibus cũ hꝰ verbo desinit precedente ꝛ tũc nonvalet ꝓna sicut prius dicebatur.

Sophisma. cxxxv.

est istud a et b desinunt esse talia q̃lia ipsa sunt. posito casu q̃ a ꝛ b sint duo ꝓria contingentia ꝛ sit a. verum ꝛ desinat esse veruz ꝛ incipiat esse falsum. ꝛ sit b falsuz ꝛ desinat esse falsum et incipiat esse veruz. Tunc.

¶ Probatur sophisma. a desinit esse tale quale ipsum est. ꝛ b desinit eẽ falsum quale ipm est: ⁊ a et b desinũt esse talia qualia ipsa sunt.

¶ Improbatur. a ꝛ b sunt talia qualia ipsa sũt ꝛ sp erũt talia qualia ipa sũt qr sunt vez et falsuz ꝛ sp erunt vez et falsuz: ⁊ a et b nõ desinunt esse talia q̃lia ipsa sunt.

¶ Ad sophisma rndetur q̃ ipm ẽ falsum. et qn dr a desinit esse tale quale ipm est. qr est verum ꝛ desinit esse verum. Negatur ꝓna sicut pri⁹ qr arguitur ab inferiori ad superius cũ hꝰ verbo desinit precedente. ꝛ adhuc. posito q̃ cõcederẽtur q̃ a desinerz eẽ tle q̃le ipm est. ꝛ b sitr in dicto casu non propter hoc sequtur q̃ a ꝛ b desinãt eẽ talia qualia ipsa sunt. vn n sp oz ꝓnam valere a copulatiua ad cathegoricaz de copulato subiecto qualiter arguitur in ꝓposito. vnde non sequitur album est semiscutum. ꝛ nigrum ẽ semiscutũ: ⁊ albũ ꝛ nigrũ sunt semiscutuz vn album et nigrũ nõ sũt semiscutuz sed sunt scutum integrum.

Sophisma cxxxvi.

Est istud sortes desinit esse albissimus hominum. posito q̃ sors prius fuerit albissimus. hominum et nascatur plato albio eo. Tũc.

¶ Probatur sophisma. sortes non est nunc albissimus hominum. ꝛ immediate ante hoc fuit albissimus hoim: ⁊ desinit esse albissimus hoim.

¶ In oppositum arguit. sors desinit esse albissimus hoim. vel ergo desinit eẽ albissimus hoiz qui sunt. vl desinit esse albissimus hoim qui nõ sũt. sed n est dicendum secũdum: ⁊ primũ: Tũc vltra. desinit esse albissimus hoiz qui sunt: ⁊ aliqn fuit albissimus hoim q̃ sunt. sed hꝰ est falsuz. qr nũq̃ iter oẽs hoies qui mõ sunt fuit albissimus. qd tn oporteret ad veritatem istius. sors fuit albissimus hoim qui mõ sunt ex

eo q̃ superlatiuus confundit distribu tiue terminuz sequentez se si sit distri buibilis.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ip̃m ē verum. Et qñ dr̃ sors desinit esse albissi mus hoim. vel ꝯ qui sũt vel qui nõ sũt dico q̃ nullum illorũ sicut clarũ est. ta lis diuisio nõ est per ꝯdictoria. illã tñ diuisionem bene ꝓcederẽ. vel desinit eẽ albissimus hoim qui sũt vel non ꝯ sinit eẽ albissimus hoim qui sũt ⁊ tũc cõcederem secũdã partẽ. s. q̃ ĩ casu so phismatis sortes non desinit eẽ albissi mus hoim qui sunt. ex eo q̃ nũq̃ fuit albissimus hoim q̃ sũt. et licet oportet concedere ꝓpter distributionem qua distribuitur li hoim. per illũ superla tiuum albissim⁹. bene tñ cõcederẽ q̃ aliqñ sortes hoim qui sunt fuit albissi mus. Et etiam q̃ adhuc hoim q̃ sunt est albissimus lz nõ sit albissim⁹ homi num qui sunt.

Sophísma.cxxxvii.

Est istꝯ A desinit esse non desinendo esse: posito q̃ a sit instans presens.

¶ Probatur sic. a desinit eẽ incipiendo eẽ: ꝯ desinit esse ñ desinẽdo eẽ. ꝓña tenet quia sequitur incipit ergo nõ de sinit. ꝯ sequitur incipiendo esse: ꝯ non desinendo esse. añs ꝓbat. qr a desinit eẽ dum incipit eẽ: ꝯ a desinit esse inci piendo eẽ. ꝓña tenet. añs ꝓbatur. qr qñ verum est dicere. a nũc est ⁊ ĩmedi ate ante hoc nõ fuit. etiam verũ ē di cere a nũc est ⁊ immediate p⁹ hoc non erit ꝯ dum a incipit esse desinit esse. ⁊ per ꝓñs a desinit esse ĩcipiendo esse: quod erat probandum.

¶ Improbatur sophisma. Si a desine ret esse non desinendo esse vel desine ret esse dum non desinit esse. vel a de sineret esse si non desineret eẽ: vl̃ a de sineret. qr non desinit eẽ. mõ quodlibz illoꝝ est falsum. ꝓña tenet ex eo q̃ ge rũdiuũ exponitur per tẽporalem vel conditionalem vel causalem.

¶ Ad sopsisma respondetur q̃ ipsuz est falsum. Et qñ dicitur a desinit esse incipiendo esse: ergo desinet esse non desinendo esse. Negat̃ ꝓña. ¶ Ad probationem q̃a bene sequitur a incipit eẽ: ꝯ nõ desinit eẽ. ergo bene sequitur incipiendo: ꝯ non desinẽdo. Negatur ꝓña. propter hoc. qr idem sit̃ et semel ꝓt ĩcipere ⁊ desinẽ exponẽdo ĩcipit p̃ positionem de presenti ⁊ remotionez de preterito ⁊ desinit per positionem de presenti ⁊ remotionem de futuro. Nam sic de a instanti vtraq̃ exposi tio tam de incipit q̃ desinit habet ve ritatem. Alia sophismata possunt fie ri de desinit sicut ista. deus desinit eẽ ante mortem platonis: deus desinit esse in a instãti: sortes desinit scire om nem propositionem. sortes desinit sci re plura q̃ plato. sors desinit scire pl̃a q̃ desinit scire: ⁊ consimilia de incipit que possunt solui probari ⁊ improba ri proportionabiliter sicut soluta pro bata et improbata sunt sophismata fa cta de incipit. Et propter illud de spe ciali tractatione eorum causa breuita tis supersedeo.

¶ Quedam alia sophismata cõsue runt fieri de incipit et de desinit: que licet sint per tractata per quosdaz mo dernos quia tamen illi minus bene vt michi videtur soluunt quasdam diffi ciles argumentationes que fiunt ad ipsa. placuit mihi tractare magis lu cide si possim propter scolarium pro fectum ac etiam exercitationem pro prij intellectus quorum sit primum so phisma.

Sophísma.cxxxviii.

est istꝯ Sortes est albior q̃ plato inpiat esse albus po sito casu q̃ sortes sit albus in summo et q̃ plato nunc non sit albus. et q̃ si ne medio erit albus.

¶ Probatur sophisma. Sortes est al bus et plato incipit esse albus. et non incipit esse ita albus sicut est sortes: ergo sortes est albior q̃ plato incipi at esse albus.

¶ Improbatur sortes est albior q̃ plato icipit eẽ alb?:g vl sors i ifinitũ ẽ albior q̃ plato icipit eẽ alb? aut soluz finite. Si in infinitũ tũc sic. sors ẽ albior q̃ plato icipit eẽ alb?: ⁊ cũ pro incipit eẽ alb? seqtur q sors i infinitum ẽ alb?. ꝯns ẽ flm. ꝯntia tz vt videtur: qr compatiu? psuppoit suũ positiuũ. Si dicat q solũ fite: seqtur q ꝓportõez finitam ẽ sors albior q̃ plato icipit esse alb?. sit ergo gra exẽpli q in ꝓporti one dupla sortes sit albior q̃ plato in cipit eẽ alb?. Sed ꝓbo q nõ: qr tẽpus erat anteq̃ plato erit precise in duplo min? alb? q̃ nũc ẽ sortes alb?. ⁊ ꝑ ꝯns plato nõ incipit eẽ in duplo minus al bus q̃ nũc sortes ẽ alb?. et ꝑ ꝯns sors non est in duplo albior pcise q̃ plato incipit esse albus.

¶ Ad istud sophisma rndent quidam q sophisma ẽ verũ exponẽdo li icipit ꝑ negationẽ de pnti et affirmationez de futuro. ¶ Ad iprobationem dicũt q sortes in infinitum est albior q̃ pla to incipit esse alb?: et negãt ꝯn am vlteri? q scz sortes ẽ in infinitum alb?. et causa ẽ: qr null? erit pm? remissus gradus albedinis q erit i platõe per quem sine medio albedo in platõe cõ parabitur albedini q nunc est i sorte. vn illa ꝓpõ. in infinituz sors ẽ albior q̃ plato incipit eẽ alb?: ꝯuertitur cuz illa copulatiua. sortes ẽ alb? et plato erit sine medio alb? ⁊ nlla erit albedo siue gradus albedis sine medio i pla tone per quam albedo in platõe ꝯpa bitur sine medio albedini sortis. ⁊ ex illo nõ sequitur q sortes sit in ifinitũ alb?. Et qn dr ꝯpatiu? psupponit su um positiuũ: ꝯcedo: sed nõ oz q cũ ea dem determiatione. Et iõ bn seqt. sor tes est in infinitum albior q̃ plato in cipit eẽ albus g sortes est albus: licet nõ sequatur. sortes ẽ in infinitũ albus ¶ Aliter põt dici q nulla talis oratio est propria nec perfecta. sortes est al bior q̃ plato incipit eẽ albus: quia fm phũm septõ phisicoꝝ. illa que fm ali qua sũt ꝯpabilia ad inuicẽ ⁊ sũt eius dem nature specifice ad inuicem ⁊ ei usdem generis prim i. nunc autẽ in sophismate albedo ⁊ incipere esse al bum sunt illa fm que sortes et plato comparantur ad inuicez. et albedo et incipere esse album nõ sũt eiusdez na ture specifice. nec eiusdẽ generis pro rimi: qr albedo est de genere q̃litatis et inceptio vt cõiter accipitur ẽ de ge nere passionis. Et ꝓpter hoc sequitur sophisma ꝓpositum nõ esse orõem ꝓ priam nec itelligibilem. sicut nec ista sortes est albior q̃ plato erit: qa idem est. sortes est albior q̃ plato incipit es se alb?. ⁊ sortes est albior q̃ plato nũc non est albus ⁊ imediate post hoc erit albus. mõ ista nõ est ꝓpria nec gene rat intellectum in anio auditoris. qa cum sophisma solet fieri ꝓpter vnaz difficultatẽ q ꝑ vnam oratõnẽ intelli gibilẽ pt expmi. Seqt aliud sophisma exprimens illam difficultatem.

Sophisma.cxxxviii.

Sortes est albior q̃ plato immediate post hoc erit alb?. ¶ Probatur. nã sor tes est alb? ⁊ plato imediate post hoc erit alb?: sed nõ ẽ ita alb? sicut sortes nunc est: g sortes ẽ albior q̃ plato im mediate p? hoc erit alb? ꝯntia tz añs patet ex casu prioris sophismatis. vn ex quo plato incipit esse albus nõ im mediate post hoc habebit summam albedinem sicut habet sors. ¶ Impro batur. si sortes sit albior q̃ plato im mediate post hoc erit albus: aut ergo solum finite vel in infinitum. si soluz finite sit albior: sit ergo in aliqua pro portione certa. vt verbi gratia in pro portione dupla: sed hoc non: quia tem pus erit anteq̃ plato erit in duplo pcise min? alb? q̃ sortes. et per ꝯns sor tes non est in duplo precise albior q̃ plato immediate post hoc erit albus Eodem modo potest argui de qualz alia ꝓportiõe finito. Si aũt dicatur q sortes in infinitũ ẽ albior q̃ pro imediate post hoc erit alb? seqt q sors in infinitum est albus. ꝯseqns est falsuz

ꝯña pz qꝛ comparatiu⁹ ꝑsupponit su
ũ positiũũ. Ad illud sophisma ꝑt du
pliciter rñderi ꝙ sophisma ẽ falsum
scz ꝙ sors est albior q̃ plato imedia-
te post hoc erit seu sors est albior q̃
pro imediate p⁹ hoc erit albus.qꝛ cõ-
paratiuus scdm eandem formã sp de
bet esse secũduz ceteros termios ⁊ de
teriatos gradus ipi⁹qꝛ alr nõ sunt cõ
parabiles fm magis et min⁹ nec fm
equales.qd pz qꝛ in comparatiuis se
cundũ magis ⁊ min⁹ ad inuicem fm
eandem formã cõtingit rõnabl̃r que
rere de excessu quantum scz vnũ com
paratiuorum excedit aliud quod non
esset nisi essent certi termi excessus.qꝛ
alr non contingit certificare q̃stionez
Et iõ cũ dicitur ꝙ sors ẽ albior q̃ pro
immediate p⁹ hoc erit albus denotat
ꝙ sors sit albior q̃ plato immediate
erit albus illo gradu albedinisvel im
mediate erit albus sub illo gradu al
bedinis. mõ quelz illarum est falsa
qꝛ sub vno gradu albedinis erit plato
imediate post h⁰ albus cũ nõ sit dare
primum gradũ albedinis sub quo pla
to erit alb⁹.Et si dicatur ꝙ ly imedia
te facit terim sequentem se stare ꝯfu
se tm̃ si sit terminus cõis ⁊ ꝑ ꝯñs si de
notatur ꝙ pro imediate p⁹ hoc erit al
bus sub illo gradu albedinis vel sub
illo. dicendum ẽ ꝙ q̃uis ly imediate
qñ per se ponitur sine cathegoreuma
te ꝑcedente hñte vtutez mutãdi sup
põem teri habeat virtutez confundẽ
di termi sequentem ꝯfuse tm̃.tñ illud
nõ facit qñ ponitur cuz alio sincathe
goreumate q̃liter est in ꝓposito. Maz
in proposito hꝛc dcõ q̃ precedit ly im
mediate.et iõ lz in ista pro immedia
te post hoc erit albus sub aliq̃ gradu
albedinis ille terminus grad⁹ albedi
nis supponit confuse tm̃.tñ in illa sor
tes est albior q̃ pro imediate post h⁰
erit albus sub aliquo gradu albedis
ille terminus albedinis non suppoit
cõfuse tm̃ ꝓpter duo sincathegoreu-
mata ꝑcedentia sed bene deteriate.
lz bñ supponeret confuse tm̃ si li im-
mediate se solo ipi ꝓponeretur.⁊ ido
hec est falsa sors ẽ albior q̃ pro ime-
diate p⁹ hoc erit albus sb aliquo gra
du albedinis qꝛ sua cõuertẽs est fla.
scilz sors est albior q̃ pro immediate
erit albus sb aliquo gradu albedinis
iste ei cõuertũtur sors ẽ albior q̃ pla-
to immediate erit albus.⁊ sors ẽ albi
or q̃ pro immediate erit alb⁹ sub ali
quo gradu albedinis. Sil̃r mensura
consignata ꝑ hoc ꝟbuz currit stat de
terminate virtute isti⁹ dictõis q̃ que
destruit suppõem ꝯfusam tm̃ quã fa-
cit per se hoc aduerbiũ immediate.et
iõ denotat sophisma ꝙ sors est albi-
or q̃ plato erit immediate in a vel q̃
pro erit in b.⁊ quelz illaꝝ est fla.ideo
ꝓbabiliter ꝑt dici ꝙ hmõi ꝓpões sũt
false ꝓpter falsam iplicatõem. vnde
si hec oꝛõ q̃ prius fuit posita.s.sors est
albior q̃ plato incipit eẽ albus eẽt in
telligibilis ipa esset falsa propter fal
sitatem affirmatiue exponentis illa
ei est falsa sors ẽ albior q̃ pro imme
diate p⁹ hoc instans erit albus ꝓpter
falsam iplicatõem.qꝛ implicat ꝙ pla
to immediate p⁹ hoc instãs erit in ali
quo determiato instanti albus.i.in a:
vel in b.Etiaz iplicatur ꝙ pro imedi
ate post hoc instans sub illo gradu al
bedinis vel imediate p⁹ hoc instans
erit albus sub illo gradu albedis vel
sub illo gradu albedis vel sub illo:et
sic de alijs.sub disiunctõne.modo hoc
est falsum ꝓpter hoc ꝙ null⁹ erit gra
dus albedinis quẽ imediate p⁹hoc
hẽbit plato.¶ Secundum hoc respon
dendũ est ad ꝓbationez sophismatis
qñ dicebatur sors nunc ẽ alb⁹ ⁊ plato
immediate p⁹ hoc erit albus sed non
ita albus sicut nunc est sortes: ꝗ sors
est albior q̃ plato immediate p⁹ hoc
erit albus. Negatur ꝯñat ratio est qꝛ
in ista que est ꝑs añtis pro immedia
te post hoc erit albus mensura consi
gnificata per hoc verbũ erit et simil̃r
ly albedo consignificata per ly albus
stat confuse tm̃ ratione hui⁹ sincathe
goreumatis immediate: illa aũt stat

determiate in ofite ratione huius sin cathegoreumatis q̃ quod destruit cõ fusionem quã per se faceret hoc sincathegoreuma immediate. Aliter pt rñderi ad sophisma ipm cõcedendo et negando q in sophismate iplicat q plato immediate p hoc erit alb sub illo gradu albedinis: vel sub illo. Et tunc ad iprobationez sophismatis pt rñderi sicut dicebatur i priore sophis. q nõ sequitur sors ē in ifinitũ albior q̃ plo imediate p hoc erit: ꝯ sors est in infinituz alb. qr si cõpatiuus psupponit suũ positiuuz hoc tñ nõ opz esse cum eodem sincathegoreumate.

Sophisma. cxxxix.

Sortes icipit eē albior q̃ plato incipit esse albus. posito casu q nec sortes nec plo nunc sint albi ⁊ q sine medio erunt albi et intendantur cõtinue eorꝝ albedines.

¶ Tunc pbat sophisma. sors erit albior q̃ plo icipit esse albus. sors nunc non ē albior q̃ plo incipit eē albus: ꝯ sors icipit vel icipiet eē albior q̃ plo incipit esse alb: sed nũq̃ p hoc istãs incipiet sortes eē albior q̃ plato incipit esse alb: ꝯ sors nũc icipit esse albior q̃ plo icipit esse alb. sz pbat q sortes nõ incipiat eē albior q̃ plato incipit esse alb. qr si sic hoc eēt in aliquo instanti p instans illud sit: ꝯ illud instans a. in quo sors icipit eē albior q̃ plo incipit esse alb. ¶ Probo q ñ. qr sor et plo erũt equalr albi in a p casuz et plo erit albior in a q̃ ipe nunc icipit eē albus qr albedo ipsi intendit p casum: ꝯ sors ē albior in a istanti q̃ plo incipiet eē alb: ꝯ sors in a non icipiet esse albior q̃ plo incipiet esse alb.

¶ Improbatur. Sors et plo incipiunt eqliter esse albi qr nũc ñ sũt albi ⁊ continue p hoc instãs erũt albi eqliter: ꝯ sors non incipiet eē albior q̃ plo incipit esse albus. ¶ Ad sophisma respõdeo q est orõ oino ipropa ⁊ nõ intelligibilis sicut hec sors incipit esse albior q̃ plo nunc nõ ē alb ⁊ immediate post hoc erit albus. tñis aũt non pl ē intelligibilr q̃ hec sors ē albior q̃ plato. distat tñ qr sophisma solz fieri propter illam difficultatem vtrũ stãte casu sophismatis sors imediate erit albior q̃ plato immediate post hoc erit ¶ Propr hoc ad illaz rñdeo q nõ ppter hoc q illa sors immediate p hoc erit albior q̃ plo immediate post hoc erit albus iplicat q sors imediate post h° erit albior q̃ plo imediate p h° erit in a vel q̃ plato immediate p h° erit in b. ⁊ sic de alijs mensuris ppr h° q mensura osignificata p hoc vbũ erit stat deterĩate qñ dr q plato immediate p hoc erit sicut dicebatur in pmo sophismate. veruntñ si placeret dicere q illa sor. immediate p hoc erit albior q̃ plo immediate p hoc erit confundereē cõfuse tñ mensura osignificata p hoc verbũ erit: cõcedendũ eēt q sors immediate p hoc erit albior q̃ plo imediate p hoc erit. Et filiter q plo immediate post h° erit albior q̃ ipemet imediate p hoc erit ex eo q aliqñ hẽbit aliquẽ graduz albedis certe intensionis. ⁊ immediate p hoc nõ hẽbit aliquem gradũ certe intensionis. imo quocunqz gradu albedis remisso dato imediate p h° remissiorez hẽbit. Et tunc qñ dr sors aliqñ erit albior q̃ plo icipit esse albus: ꝯ icipit vl icipiet aliqñ. dico q añs est orõ impropria et non itelligibilis sicut etiã ista sors aliqñ erit albior q̃ plo nũc ē ⁊ immediate p hoc erit dico q ē intelligibilis ⁊ consiltis huic sors imediate p hoc erit albior q̃ plo immediate p h° erit. Pro maiori declaratione sit istũ sophisma.

Sophisma. cxl.

Sortes immediate p a erit senior q̃ plo immediate post a. posito q sors ⁊ plo sil incipiant esse et desinant esse et sit a instans pñs. Tunc ¶ Probatur sic sophisma. sors aliqñ erit senior q̃ plato erit senex ⁊ imediate post a. qr sit b totum tps futur in quo sors ⁊ plo viuant tũc sors in illa

mediante b tp̃is erit senior q̃ plato erit immediate p̃ a.g̃ sors erit aliqñ senior q̃ plo erit immediate p̃ a.sed nullum tp̃s erit nec aliquod instans quin añ illud sortes erit senior q̃ plato erit ĩmediate p̃ a:g̃ sortes ĩmediate post a erit senior q̃ plato ĩmediate post a.Et cõfirmat qr añ qdlz istans futurum sors erit senior quã plo erit ĩmediate post a.r p ꝯñs añ quodlz tẽpus futurũ sors erit senior quã plato erit ĩmediate post a ĩstãs sine medio r per ꝯñs ĩmediate quia absq; medio sortes erit senior qua plato erit immediate post hoc tunc/puta post ipsum. ¶Improbatur.sors r plo sp erũt eq̃liter senes:g̃ sortes non erit ĩmediate post a senior quã plo erit ĩmediate p̃ a¶Ad sophisma potest dici iuxta illã que prius dicebantur q̃ ip̃m est falsũ qr sequitur sors ĩmediate p̃ a:erit senior q̃ plato erit immediate post a:g̃ sortes erit senior quã plo erit ĩmediate post a ꝯñs ẽ falsum qr omis comparatiu̅ inter magis r min̅ ponit r implicat q̃ comparata ad iuicẽ habeant certos gradus forme adiuicem ĩ q̃b̅ cõparãtur scõm magis et minus si enĩ sors sit albior quã plo oz q̃ sors r plo hẽant certos gradus albedinis r q̃ sit certus excessus vni̅ sup̃ gradũ albedinis alteri̅.illa g̃ ꝓpõ sortes ẽ senior quam plato erit ĩmediate p̃ a.ponit r implicat q̃ aliquis erit grad̅ albedis senectutis plonis quẽ plo hẽbit immediate post a.r hoc est falsum qr plo nullũ gradũ senectutis hẽbit ĩmediate p̃ a cum nõ sit dare instans ĩmediatum instanti r senect̅ cõtinue intẽdatur sp enĩ instãti posteriori sortes erit senior quam ĩ instãti pori. Ad pbatõem dicẽdum ẽ q̃ scõm illũ modum dicendi hec ẽ falsa sortes aliqñ erit senior quã plo erit ĩmediate post a.qr implicat q̃ plo aliquez gradũ senectutis certum hẽbit immediate p̃ a.quod est falsum.hec etiã ẽ falsa sor. in illa mediate tẽporis erit senior q̃ plato erit immediate post a.r oẽs huiusmodi affirmatiue sunt false ꝓpter falsam ĩplicatonem.Sikr hec est falsa ante qdlz instans futurũ,sors erit senior quam plo erit ĩmediate p̃ a.vñ quelz singularis illius vlis ẽ flã ꝓpt falsam ĩplicatõez.Et hec ẽ vera ante nullũ instãs futurum sors erit senior quam plo erit ĩmediate post a.vñ affirmatiue sũt false r negatiue sũt vere Adhuc aliqs diceret q̃ ꝓm hoc hec est falsa sors in hoc instanti est minor quam ip̃e erit ĩmediate p̃ a.sz hoc ẽ falsum.Nam posito q̃ sor ĩcipiat augeri r cõtinue augeatur p̃ totũ tp̃s vite sue.tũc enĩ hec videt eẽ vera.sortes in hoc instãti ẽ minor quam ipse erit immediate p̃ a.qr sors in hoc istanti ẽ minor quam ip̃e eritvnquã:g̃ sors ĩ hoc instanti ẽ minor quã ip̃e erit immediate post a.dicẽduz ẽ cõiter ex iã dictis q̃ hec ẽ falsa.sortes ẽ mior quã ipse erit ĩmediate post a.propter falsam implicatõem.Nec vz sors in hoc instanti ẽ minor quam vnq̃ ipse erit g̃ sortes in hoc instãti est minor q̃ ipse erit immediate post a.Si autẽ alicui non placeat ille modus dicendi potest aliter responderi concedendo sophisma r cũ hoc p̃t concedere q̃ sortes immediate post a.erit senior quã ip̃emet erit immediate post a.Nec repugnant iste sortes est plo semp erũt equaliter senes et sortes immediate post a erit senior q̃ erit plato immediate post a.vnde eadem argumenta que probant q̃ sortes ĩmediate p̃ a erit senior q̃ plato immediate post a possunt ꝓbare q̃ sortes immediate post a.erit senior quã ip̃emet erit immediate post a.quia ante quodlibz instans futur̅ sortes erit senior quã ipse mz erit ĩmediate p̃ a vt ptz ĩductiue ¶Ad improbationem qñ dicitur sortes r plato erunt equaliter senes cõceditur sed negatur ꝯña.s.ergo sor ñ erit ĩmediate post a senior q̃ plato erit immediate post a vñ cõcdẽdũ est q̃

sortes immediate post a erit senior q̃ plato immediate post a.et q̃ etiam plato immediate post a erit senior q̃ sortes erit immediate post a.⁊ q̃ quilibz eorum immediate post a erit senior q̃ ipsemet erit immediate post a quia quilibet illorum ante quodlibet instans ⁊ etiam ante quodlz tempus futurum erit senior q̃ ipsemet erit immediate post a.

Sophisma cxli.

est Sortes p̃us incepit habere eē q̃ īcepit habere fuisse.¶ Probatur.hec prius fuit vera sortes est.q̃ illa.sortes fuit:ergo sortes prius habuit esse q̃ fuisse.et per consequens videtur q̃ prius incepit habere esse q̃ habere fuisse.añs probatur:quia in primo instanti esse sortis illa erat vera.sortes est:si erat formata.et illa est falsa.sortes fuit.

¶ Improbat.ita cito sic̃ sortes īcepit eē ita cito īcepit hr̃e fuisse:g̃ sophisā. ē flm̃.ꝓña tz añs ꝺclarat:quia in primo instanti esse sortis sortes incepit habere esse.quia tūc habuit esse ⁊ habet esse et īmediate ante illud nō habuit esse:⁊ in eodem instanti incepit habere fuisse:quia in primo instanti ñ habuit fuisse et immediate post hoc instans habuit fuisse.¶ Et confirmatur.quia vel in eodez instanti incepit habere esse vel incepit habere fuisse vel in diuersis si secundum:⁊ sic habetur propositum.Si in vno instāti īcepit habere esse:scz in primo instanti sui esse et in alio instanti post illud instans incepit habere fuiste.Contra illud arguitur.Sit a primum instans sui esse in quo incepit habere esse ⁊ sit b instans sequens a quo incepit habere fuisse.tunc sic ¶ Si in b incepit habere fuisse:ergo in b habuit fuisse et nunq̃ ante b habuit fuisse:sed secunda exponens est falsa:quia a ⁊ b instātia non pñt esse īmediata:g̃ oz q̃ inter a ⁊ b cadat temp̃ medium:sit ergo illud instās mediū illi̊ tp̃is c.Tunc sic Sortes habuit fuisse:g̃ ante b habuit fuisse.afis probatur.qr c instans est post a instans quod erat primum instans sui esse.ergo in c instanti habuit fuisse.non ergo est aliquod instās aliud a primo instanti sui esse in quo sortes incepit habere fuisse:in eodem ergo instanti simul incepit habere fuisse ⁊ eē:ergo non prius incepit habere esse q̃ incepit habere fuisse.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ sophisma est falsum.ex eo q̃ in eodez instāti sortes incepit habere esse ⁊ incepit habere fuisse:exponendo tamen incepit habere esse per positionem de presenti et remotionem de preterito.et exponendo incipit fuisse per remotionem de presenti ⁊ positionem de futuro. ¶ Ad probationem sophismatis quando dicit.hec prius fuit vera sortes est.q̃ illa.sortes fuit:concedo:erg̃ sortes prius incepit esse q̃ incepit fuisse.⁊ quādo dicitur:g̃ prius īcepit hēre eē q̃ incepit habere fuisse:negatur ꝓñtia.vnde cum dictis añtibus potest stare.oppositū ꝓñtis ꝑpter diffoꝛitatē expositionis de īcepit habere eē ⁊ incepit fuisse.

Sophisma.cxlii.

A spacium incipit esse pertransitum.posito casu q̃ a spaciuz dicatur pertransitum quando maior pars eius fuerit pertransita.et dicatur non pertransitū quādo maior ꝑs eius non fuit pertransita.et ponatur q̃ aliquid incipit moueri super a spacium.Tunc. ¶ Probatur sophisma. A spacium nunc non est pertrnsitum et immediate erit pertrāsitum.⁊ nulluz tempus erit añq̃ a erit pertransitum:g̃ sophisma est verū.ꝓñtia patz due prime partes añtis sunt note de se:sed alia puta tertia probatur:quia nulluz tempus erit quin alia pars illius a erit pertransita:g̃ nullum tempus erit anteq̃ a erit pertransitum ꝓña tz añs probatur:quia si aliqd̃ tempus est anteq̃ maior ꝑs illi̊ a sit pertrāsita.sit ergo grā exempli vna hora sed ꝑbo q̃ nō qr lapsa medietate illi=

us hore verus est dicere q aliq̃ ps illi
us a erit pertransita. sit ergo b secun=
da pars q̃ sit tertia totius a ptransita
Tũc arguitur sic. b tertia pars illi⁹ a
est pertransita. ꝯ medietas illius a est
pertransita. pbatur ꝓña. qr qñ maior
ps alicuius est pertrãsita tũc ip̃z dici
tur esse pertransitũ ex casu. sz b tertia
ps ipsius a ē maior ps medietatis ip̃i
us a: ꝯ qñ b tertia ps ipsius a ē ptrãsi
ta: medietas illius a est ptransita. vl=
tra qñ medietas ipsius a ē pertrãsita
tunc aggregatũ ex medietate illi⁹ a ⁊
medietate alteri⁹ partis est pertrãsita
qr maior ps ip̃i⁹ a ē pertransita. sz qñ
aggregatũ ex medietate illi⁹ a ⁊ me
dietate alterius medietatis est ptran=
situm: tũc etiã maior ps est ptransita.
sed qñ maior illius a ē ptrãsita tũc a ē
pertransita: ꝯ tanq̃ elapsa sit mediе=
tas illius hore date maior ps a ē per
trãsita. ⁊ sic argueretur de quocunqꝫ
tẽpore dato. ¶ Improbat. a incipit eē
pertransitum. ⁊ a sine medio erit non
pertransitum: ꝯ a erit pertansitũ ⁊ nõ
pertransitũ. ꝓña est bõa ⁊ ꝓñs ē flz. se
cunda ps añtis ē vera. ꝯ prima est fal
sa q̃ erat sophisma. q secũda ps añtis
sit vera pbat: quia nullus temp⁹ erit
anteq̃ a erit non pertrãsitum: qd̃ põt
pbari cõsilr sicut pbabat sophisma
¶ Ad sophisma rñdetur q casus non
est admittendus: qr posito q pertrãsi
ta vna medietate totum sit pertransi
tus: et q vna pte nõ ptrãsita nõ sit to
tũ ptransitũ cũ enim vna ps possit simlr
esse pertrãsita qñ alia ē nõ pertransi
ta sequtur a silr esse pertrãsitũ et nõ eē
pertransitus. si tñ poneretur casus q
aliqd dicatur eē pertrãsitũ qñ maior
eius pars est pertrãsita scõm se et qd̃
libet sui et etiã q aliqd nõ sit petrãsi
tum cui⁹ maior ps scõm suã medieta
tẽ sit nõ pertransita fm se et qd̃lz sui:
tunc casus esset possibilis. et tũc facili
ter rñdetur q a non incipit eē ptran=
sitũ. et vlterius bñ cõcedit q nullũ tẽ
pus labitur quin maior pars illius a
sit pertransita si aliquid dicim⁹ eē per
transitũ qñ maior eius ps ē pertransi
ta lz nõ fm se ⁊ quodlz sui. Si tamẽ il
lud vocamus esse pertrãsitũ cui⁹ ma
ior pars est pertrãsita fm se ⁊ quodlz
sui tũc nego. illã. nullũ tẽpus labit q̃n
maior pars illius sit pertransita. ĩmo
aliqd̃ tẽps labitur añq̃ maior pars il=
lius a sit pertrãsita fm se ⁊ qd̃libz sui.

Sophisma. cxliii.

A spatium icipiet esse pertransitum. posito q sortes mouea
tur sup a spatium p vnum diem con
tinue ita q in b instanti terminante
exclusiue illum die ⁊ illud spaciũ pri
mo sit cõplete pertrãsitũ a sorte. tunc
arguitur. a nũc nõ est ptrãsitũ a sorte
intelligẽdo p ly nũc ꝑncipiũ illi⁹ diei
⁊ qñq̃ erit ptrãsitum a sorte. s. in b in
stanti et nunc icipiet esse ptransitum
a sorte: ꝯ a spacium icipiet eē ptrãsitũ
a sorte. ¶ Improbatur. si a spatiũ ici=
piat esse pertrãsitũ a sorte: vl ergo an
te b instans terminans exclusiue die
vel post b instans: vel in b instanti. nõ
põt dici primũ: qr per casum quocũqꝫ
instanti citra b instans dato adhuc a
spatium nõ est cõplete ptrãsitũ. nec ĩ
aliquo alio instanti post b instans: q̃a
quocunqꝫ instanti post b instãs dato ĩ
ter illud instans ⁊ b instans cadit tem
pus medium. ꝯ ad illud instans datũ
a erat complete pertrãsitũ. ⁊ p ꝓñs in
nullo instanti vltra ip̃m b a incipiet
esse pertrãsitum. ꝯ in b instãti a non ĩ
cipiet eē ptransitũ. ꝓña tz añs pbatur
qr a erit pertransitum ⁊ non subito: ꝯ
erit pertransitũ in tẽpe ⁊ ĩ nullo alio tẽ
pore q̃ ĩ tẽpe terminato ad b instãs ex
clusiue ⁊ illud tẽps est pri⁹ b instãti: ꝯ
a añ b instans erit pertransitum
¶ Rñdetur ad sophis. q ip̃m est verũ ⁊
qñ dr si a inciperet eē pertransitũ: vel
ergo in b: vel citra b: vel vltra b. dico
q in b. et qñ dicitur a añ b erit ptrã=
sitũ: nego illud. et qñ dr a erit ptrãsi=
tum nõ subito. negat illud: q̃a dico q
a subito erit pertransitum: licet non
subito pertranseatur sed successiue
vnde esse pertransitum est esse per

transitum est esse mutatum quod est terminus illius motus. modo sicut tẽpus est mensura motus ita ĩstans est mensura mutati.

Sophisma. cxliii. Sortes incipiet ptrãsiuisse a spatiũ vtẽdo eodẽ casu ¶ Probatur sophisma. aliquando erit verũ dicere sortes pertransiuit a spatiũ et nunc non est vez dicere sors ptransiuit a spatiũ: nec nunc incepit pertrãsiuisse aspatiũ ergo aliqñ incipiet pertrãsiuisse a spatium. ꝙ sortes nũc nõ incipiet pertrãsiuisse a spatiũ pbat. ꝙ si sic tunc iam a spatio inciperet esse pertransitum a sorte quod est falsum eo ꝙ prio in b. a spatiũ icipiet a sorte esse ptransitum.

¶ Improbatur. nã sequtur sortes icipiet ptransiuisse a spatium: ꝯ illud erit in a instanti quod est falsum et inconueniens.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ptransiuisse põt exponi dupl̃r. vno° complete. Alio° ptransiuisse in transeũdo Tũc dico. Si pertrãsiuisse exponat primo modo sophisma est vez. ⁊ tunc negat ꝙ sortes ante b pertransiuit a spatiuz Secundo dico ꝙ si ptransiuisse exponatur secũdo° sophisma est flm: quia sortes nõ incipiet sed incepit ptransiuisse a spatium. qꝛ sortes iã incepit eẽ in trãseũdo a spatiũ ⁊ ĩmediate p̃ h° erit in ptrãseundo a spatiũ: Tunc negatur ꝓña: videlz illa sortes incipit ptransiuisse a spatiũ: ꝯ a spatium icipit esse ptransituz a sorte: licet illa ꝓñtia bene valeret exponendo ly pertransiuisse primo modo.

Sophisma cxlv. Est istud A corpus incipiet esse bipedale. posito casu ꝙ a sit nunc vnũ corp̃ ⁊ ꝙ nũc sit bipedale ⁊ augeatur ꝓtinue per b horã ita ꝙ in fine illi̊ hore sit tripedale. ⁊ in prima medietate hore acquirat p̃cise q̃ titatẽ bipedalem ad q̃titatẽ prius habitam. In secũda etiaz medietate precise acqrat pedalem q̃titatẽ ad quantitatem pedalẽ pri̊ habitaz ⁊ p̃cise acquisitaz. Tũc. ¶ Probatur sophisma a aliqñ erit bipedale ⁊ nunc nõ est bipedale: ꝯ incipit vel icipiet esse bipedale: sed nõ icipit esse bipedale per casum: ꝯ incipiet eẽ bipedale. ¶ Improbatur. si a inciperet esse bipedale opz ꝙ illud sit in aliq̃ instanti intrinseco ipsius b hore. sed hoc non: qꝛ illud esset in instãti intrĩseco prime medietatis hore date: vel in instanti intrinseco secunde medietatis eiusdẽ hore date. Non põt dici primũ. nã quocunq̃ ĩstanti intrinseco p̃me medietatis hore b dato a est minus q̃ bipedale. nec potest dici secũdum: qꝛ quocunq̃ ĩstãti intrinseco secunde medietatis hore dato a est maius q̃ bipedale qꝛ etiaz ptz ex casu.

¶ Ad sophisma. põt rñderi dupl̃r primo si in tp̃e ymaginarent indiuisibilia sophis. esset verũ. Et ad rõnem factaz contra illud. Si a incipiet esse bipedale ⁊c. concedo ꝙ ẽ in aliq̃ instanti intrinseco hore date. ⁊ vlteri̊ dico ꝙ h° est in instãti termĩate exclusiue primaz medietatẽ illius hore: qꝛ in illo a erit bipedale ⁊ ante illud non erat bipedale. Sed diceres illud instans ex quo non est intrinsecũ prie medietati sed extrinsecum oz ꝙ sit intrĩsecũ secunde medietati. sed in q̃cunq̃ instãti intrinseco secunde medietatis a ẽ maius q̃ bipedale. Rñdetur ꝙ illꝰ ĩstãs est extrinsecum vtriq̃ medietati tanq̃ continuatiuũ vtriusq̃ medietatis ¶ Ad aliam ꝓꝛ. ꝙ bñ termĩat exclusiue primã a pte post ⁊ exclusiue secundam a parte añ. et iõ in hoc instanti a corpus erit primo bipedale ⁊ ĩmediate post h° erit maius q̃ bipedale.

¶ Ad sophis. p̃t alr rñderi. si nõ ymaginarẽtur talia indiuisibilia in tp̃e sophis. est flz. Ad ip̃obationẽ. a alñ erit bipedale illud: negatur qꝛ nec in p̃ma medietate nec in scda. si ꝯ illud diceres. si illud eẽt vez seq̃retur ꝙ ꝓtingeret fieri transitus de extremo ĩ extremũ absq̃ eo ꝙ fieret transitus p̃ me

dium:qz si fieret transitus de ꝗtitate in ꝗtitatem puta de ꝗtitate bipedali in ꝗtitatez tripedalē.ꝛ ñ fieret transitus per bipedale qd ē mediū iter bipedale ꝛ tripedale.Rñdetur negādo cōsequētiam.īmo dico ꝙ ī dicto casu fit trāsitus p bipedale.ꝛ ad illud nō reqritur ꝙ a aliqñ erit bipedale:sz sufficit ꝙ a aliqñ fieret bipedale si non vlteri⁹ augeret.iuxta illud solet concedi ꝙ sors nunc ē mīor platone:ꝛ aliqñ erit maior plone.ꝛ tñ nunq̄ erit eqlis platoni:nisi in potentia solū.sicut supposito ꝙ plato eēt bipedalis ꝛ sors esset pedalis ꝛ augeretur cōtinue ꝙ fieret tripedal.vlteri⁹ ē cōcedēdū iuxta illud ꝙ mobile tādiu ꝙ mouet ē in loco maiori se ꝛ nunq̄ ē ī loco sibi eqli.Illud declaratur posito ꝙ a mobile pertrāseat b spatiū ꝛtinue ī aliq̄ hora Tūc dico ꝙ a mobile ꝛ teri⁹ ī quē mouetur nccario ē ī loco maiori se:qz ī ꝑma medietate horе:vel ē in loco sibi eqlivel ī loco mīori se vl ī loco maiori se.si dicatur ꝙ ī loco maiori se:hēt ꝑ pōitū.nō ꝑt dici ꝙ ī loco mīori se.qz ī possibile ē ꝙ corp⁹ occupet mīorē locum q̄ ipz ē nō ꝑt etiā dici ꝙ sit in loco sibi equali:qz tūc p totā ꝑmā medietatē qniesceret ex q̄ maneret ī loco sibi equali ꝛtinue.Et sicut arguit de ꝑma medietate illi⁹ horе:ita etiam arguitur de quacūqz alia.¶ Sz diceres ꝛ hoc:qz dubitat ꝓio de corpe spherico circulariter moto circa idem cētꝗ qz illud ꝛtinue manet in loco sibi eqli Rñdet ꝙ illd qd dictū ē debz ītelligi de mobili moto motu recto. Sed diceres videtur ꝙ possibile sit aliqd mobile moueri motu recto et tñ manere in loco sibi eqli vt si loc⁹ moueret cū mobili.rñdetur ꝙ illd qd dictū ē ītelligit d mobili motu recto lo° ñ q̄escēte ¶ Iuxta h° īstat.ꝙ possibile ē aliq̄ puum lapidē occupare p vnaz horā duas leucas.ñ tñ sic q̄lz ptē sz vnā post aliā.verbigra.Si vn⁹ lapill⁹ pvnā horā descēderet pvnū spatiū triū leucarꝗ tūc ille lapis ī prima mediate horе occuparet primam medietatē illius spatij.Et p ꝑmā medietatē illi⁹ prie medietatis occuparz primā medietatē prie medietatis ꝓdicti spatij ꝛ ꝛñt de aliis ptib⁹ dicētur ꝙ sic p totalē horā motus lapill⁹ dict⁹ totale spatiū occuparet sed partem post partem.

Sophisma cxlvi

est istud. A et b sua medietas simul desinunt esse .posito casu ꝙ a sit vnum totū ꝛ b sit medietas eius.ꝛc. sit reliq̄ medietas ꝛ ꝙ ita cito a dicatur desinere eē sicut aliq̄ ei⁹ pars.et ꝙ ipsi a applicetur vnum agens non versus b sed versus c:ita ꝙ prius corrumpatur c. medietatem q̄ ipm a.tūc.¶ Probat sophisma.sic desinunt eē a ꝛ b medietas sua:g a et b sua medietas dsinūt esse.ꝛ p ꝛñs a. ꝛ b sua medietas sic desinūt eē.ꝛñ avr eē manifesta añs ꝓbatur:qz a ꝛ b sua medietas sūt:ꝛ īmediate p⁹ hoc a ꝛ b sua medietas ñ erūt:g desinūt eē a et b sua medietas.añs q̄ ad ei⁹ ꝑmā ptē notū ē d se.sz scda.ps añtis ꝓbat: nā īmediate p⁹ h°:vicz p⁹ īstās applicatōis agētis aliq̄ ps illi⁹ a ñ ēit:g īmediate p⁹ a ñ ēit ꝛña ē nō ex caū añs pz ex eo ꝙ īmediate p⁹ h° agēs aliq̄ ptē ipsius a corrūpat ex eo ꝙ īstās ꝑmū pōit vltimū īnstās ñ eē actiōis q̄ agens agit ī ipz a.Tē vltra īmediate p⁹ h° a ñ erit:g īmediate p⁹ h° a ñ hēbit medietatē.ꝛ vltra:g īmediate p⁹ hoc ñ erit aliq̄ medietas ipi⁹ a ꝛ vltra īmediate p⁹ hoc erit b medietas a:g īmediate p⁹ hoc a ꝛ b sua medietas ñ erunt ¶ Improbatur a et b sua medietas sic dsinūt eē.g a ꝛ b sic desinūt eē:sed illd ē flm:qz pri⁹ c desinit eē q̄ b ex casu:g etiā a p⁹ desit eē q̄ b desit eē ꝛñ a tenet.qz ita cito a desinit esse sicut c. ¶ Ad sophisma.dico ꝙ ipz ē flz Ad ꝓba° nē.nūc dsinit eē a ꝛ b sua medietas esse ꝛcedo:g a ꝛ b sua medietas desinūt eē: negat ꝛñ a ñ ei sed ꝙ sors nūc dsinit eē alb⁹ g nūc sors albus desinit eē posito casu ꝙ sors iā sit alb⁹ et in-

mediate post hoc non sit albus et tñ immediate p⁹ hoc maneat sors.tũc illa exñte vera nũc desinit sors eē alb⁹ ista esset falsa.sortes albus desinit eē ⁊ ratio illi⁹ ē:qr predicatũ appellat suam formã ⁊ subiectũ nõ.de qua quidē appellatione locutus sum in tractatu de suppositionibus.

Sophisma cxlvii. A sit incipiet esse album ⁊ nigrum.posito ꝙ a sit aliquod subiectum qd̄ fiat album per aliquaz horam continue vsqz ad c istãs per ptem post ptē.⁊ qñ ipm ē albefactuz p medietatem hore nigr̄ fiat ab aliq̄ nouo agente ⁊ in duplo veloci⁹ vsqz ad c instãs illo casu posito ꝓbatur sophisma.a in c instanti incipiet esse album ⁊ in eodē instãti incipiet eē nigrũ post q̄ in c instanti agẽs nigrefaciẽs attingit agens albefaciẽs. ¶ Improbatur Si a sit inciperet esse albũ ⁊ nigrum hoc maxime eēt in c instãti.sed hoc ñ nã qualitercũq exponatur incipit siue per põnem de pñti ⁊ negationẽ de preterito siue p remotionẽ de pñti et positionem de futuro.flm̄ ē ꝙ a in c ĩstanti ĩcipit simul eē album ⁊ nigruz ¶ Respondeo ꝙ sophisma ē falsum. Ad probationem a in c instãti ĩcipiet esse album et in eodē ĩcipiet eē nigrũ negatur pria pars añtis. ¶ Sed diceres a in c instanti erit albuz ⁊ ante instans non erit albũ:g̃ in c instãti incipiet esse album:cõcedo ꝓñam et nego añs.vnde dico ꝙ a in c instãti nõ erit album nisi in potẽtia solum sicut prius dicebatur in vno alio sophismate diffusus:qr si esset aliqd̄ corpus pedale ⁊ argueretur cõtinue p horã donec fieret tripedale illud nunq̄ esset bipedale nisi in potentia solum.i.si quteuisset ab augmẽtatione acq̄sita quantitate bipedale bene fuisset bipedale et alter nõ. Ita dico in proposito:quia si albefactionem non totaliter sequuta fuisset nigrefactio sicut ponit casus.a in c instanti bene esset albũ:sed quia talis nigrefactio sequuta ē.dico ꝙ non erit album in c instanti nisi in potentia solũ.⁊ illud non sufficit ad hꝰ ꝙ a in c instanti incipiat vel incipiet esse album.

Sophisma.cxlviii. A incipit esse super b. posito casu ꝙ sit aliqd̄ spacium pertranseundum ab a mobili cuius prima pars proportionalis sit b.⁊ secunda pars proportionalis sit c:et tertia pars.sit d.et sic de alijs partibus proportionalibus illius spacij. Illo posito ponatur vltra ꝙ a mobile ptranseat illud spacium:ita ꝙ primo ptranseat partes proportionales minores et deinde maiores. Tunc. ¶ Probatur sophisma.a nunc non est super b: et immediate post hoc erit super b:ergo a incipit esse super b.ꝓñtia tz ab exponentibus ad expositam p̄ma pars añtis patet:quia non est dare primuz instans esse motus:sed bene vltimuz instans non esse.Secunda pars antecedẽtis probatur:quia nulla pars tẽporis labitur quin a erit sup b:g̃ immediate post hoc a erit super b. Probatur añcedẽs:quia si aliqua pars tẽporis labitur anteq̄ a esset super b sit illud tempus d. Probo ꝙ non:quia tunc per totum d tempns moueretur super c ⁊ non super b.⁊ sic c inst oẽs partes proportiõales illi⁹ spacij eēt vltia et minima postq̄ a incipit moueri super dicto spacio incipiendo a partibus proportionalibus minoribus .et sic esset dare minimam et vltimã partem proportionalem qd̄ ē flm̄ ⁊ ĩprobatum sexto phisicoꝝ. ¶ Improbatur a incipit eē super c:g̃ a ñ ĩcipit esse super b.ꝓña videtur tenere:qr b ē extra c.⁊ per ꝓñs a ñ põt eē sit sup b ⁊ sup c nisi sit esset in diuersis locis ⁊ ꝙ incipiat eē super c.cõsiḿr ꝓbari põt sicut probatur ꝙ a incipiet esse super b.
¶ Ad sopbisma dico ꝙ ipsum est verum: ¶ Ad improbationem.a incipit eē sup c:g̃ non ĩcipit eē sup b:negatur ꝓña.vnde dico ꝙ a ĩmediate post erit super b ⁊ ĩmediate post hoc erit super

c.Et propter hoc q̃ non est dare vltimũ c.nec vltimũ b versus illam partẽ a qua a ĩcipit moueri¶Alterius quãdo dicitur b. est extra c et econuerso concedo.quia quocunq̃ b.dato ⁊ quocunq̃ c dato ipsa distant.ideo bene cõcedo q̃ super nullum b.a erit immediate post hoc.nec super aliquod c a. erit in mediate p⁹ hoc Unde tñ conceditur q̃ a ĩmediate post hoc erit super b.et idem a immediate post hoc erit super c.et iste ꝓpositiões stant simul propter diuersitatem suppositionum terminorum in eis positorum ¶Et sic est finis huius secunde partis tractatus in qua posita sunt sophismata difficultatem habentia ex parte negationum vel terminorum negationem includentium vel in talib⁹ inclusorum sicut si includitur in nisi. et primo posita sunt sophismata ex ꝑte negationis significantis.Secundo ex parte negationis negantis.Tertio ex parte negatõis infinitantis.Quarto ex parte huius signi nihil.Quinto ex parte huius signi nullus.Sexto ex parte exclusiuarum dictionum. Septimo ex parte dictionum exceptiuarũ Octauo incidentaliter posita sunt sophismata ex parte huius sincathegoreumatis si inclusẽ in hoc sincathegoreumate nisi quod etiam est dictio exceptiua Nono posita sunt sophismata ex ꝑte illarum dictionũ differt/aliud ñ idem.Decimo ex parte comparatiui. Undecimo ex parte superlatiui Duodecimo ex parte huius sincathegoreumatis sicut.et quorundam aliorum verborum negationem includentium:sicut sũt ista caret/ignorat.Tredecimo de hoc sincathegoreumate immediate.Decimoquarto de istis verbis incipit/et desinit

Sta est tertia pars huius
1 tractat⁹ in qua ponẽda sũt
sophismata difficultatẽ hñ
tia ex eo q̃ in eis ponit ver
bum preteritiuel futuri tp̃is vel ex eo q̃ copula verbalis est modificata aliquo istorũ modorũ possibile ⁊ impossibile.Et est primum sophisma

Sophisma.i. Est istud.Aliquis homo generabit.

¶Probatur. antichristus generabit ponatur in ita esse ergo aliquis hõ generabitur.¶Improbatur .ꝗdictoriuz sophismatis est verum ꝗ sophisma ẽ flm ꝓna tz añs ꝓbat:q̃ nullꝰ hõ qui ẽ gñabitur.oĩs hõ q̃ ẽ/est hõ q̃ ẽ:ꝗ nullus hõ gñabitur.discursus videt eẽ bonꝰ quia est in celarẽt ⁊ p̃misse sunt ve ꝗ ꝓcto q̃ est ꝗdictoriũ sophismatis.Simili modo ꝓbat ⁊ ĩprobat hꝰ sophis. Aliquis homo est generandus.

¶Ad sophisma rñdeo q̃ ipsum est verũ multi enĩ hoĩes gñabũtur ⁊ sũt generãdi.¶Ad improbationem dico q̃ discursus nõ vz ꝓpter hꝰ q̃ ĩ premissis ille terminꝰ hõ restringit ad supponendum solũ pro hoĩbꝰ qui sunt ⁊ qui erũt:sed in conclone idẽ terminꝰ ãpliatur rõe istiꝰ verbi generabitur futuri temporis ad supponendum pro hominibus qui sunt ⁊ hominibus qui erunt.nihilominus si in conclone ꝓhiberetur ampliatio bene concederez conclusionẽ ⁊ discursum si sic argueretur.nullꝰ homo qui est gñabit: oĩs hõ est hõ qui est:ꝗ omĩs hõ qui est nõ gñabitur.et illam conclusionem bene concederem:licet negarẽ istã. omnis homo non generabitur.Nec illa ꝓclusio repugnaret huic.aliquis hõ generabitur.ex eo q̃ vna earum verificatur pro hominibus qui sunt et secunda pro hominibus qui erunt.

Sophisma.ii Est.Aliquis homo est mortuus

¶Probatur.aliquis homo morieba tur:ergo aliquis hõ est mortuus.añs patet de multis hominibus.¶Impbatur .nullum viuum est mortuuz oĩs homo est viuus:ꝗ nullus homo ẽ mortuus.discursus est bonus:quia in celarent et p̃misse sunt vere:ꝗ et ꝓcto que contradicit sophismãti. ¶Se-

cundo. Nam sequitur aliquis homo est mortuus: ꝗ aliꝗs hõ non ē. ꝛ ñs est flm̃ Nam cõtrarium eius est verũ: scz oīs homo est. ¶ Tertio. Nã sequitur per conuersiõem. aliꝗs hõ ē mortu⁹. ꝗ aliquod mortuum est homo: sed hoc ē falsum. ¶ Quarto nullũ mortuuz est viuum: aliquis homo: est mortu⁹: ꝗ aliquis homo nõ est viu⁹. discursus est bonus: qꝛ in ferio. ꝛ ꝛcto est flã: ꝗ aliq̃ p̃missaruz. nõ mīor: ꝗ maior q̃ erat sophisma. ¶ Rñdeo ꝙ sophisma est verum: qꝛ p̃dicatũ mortuũ qd̃ est pticipium p̃teriti tp̃is ãpliat subiectum ad supponendum ꝓ hoībus qui fuerũt: vl ꝓ homībus qui fuerũt. ꝛ ideo sophisma significat ꝙ aliquis hõ q̃ ē vel fuit hõ est mortuus. ꝛ hoc est verꝛ. ¶ Ad īprobationem. qñ dicit nullũ viuũ ē mortuum: nego illã. īmo ꝛcederē eã eadez rõne qua ꝛcederē ꝙ aliquis hõ ē mortuus. et etiam ꝙ aliqd̃ viuũ ē mortuum. ex eo ꝙ etiam ista. aliqd̃ viuuz est mortuum: significat ꝙ aliqd qd̃ est vel fuit viuum est mortuũ. ¶ Ad aliã nego ꝛñtiam. ex eo q̃ in añte ille terminus hõ ampliat et in ꝛñte non. ꝓter hoc añs habet plures causas sue veritatis q̃ ꝛseq̃ns: sed quãdo arguitur a propositione habente plures causas veritatis ad ꝓpositionem habentem solum vnam illarum non valet consequentia. ¶ Ad tertiam dico ꝙ ista aliquis homo est mortuus: non debet conuerti in istam. aliquod mortuum est homo: sed in istam. aliquod mortuum est vel fuit homo. Nam tunc ille terminus homo stat ita ample in vna sicut in alia. ¶ Ad quartam dico ꝙ ferio non est ꝛñtia formalis sub illo modo loquendi. b est a: ꝛ non est b sed bene ex suppositione. videlz ꝙ ꝓpositiones nõ sint ex termis ampliatiuis. vel potest dici ꝙ est ꝛseq̃ntia formalis cum ista suppositione ꝙ talis propositio. a est b. sumatur sic: sicut quod est a est b. et ista. a non est b. sumatur sic. sicut quod est a non est b. Et ideo licet negarem illum syllogismum. nullum mortuum est viuũ. aliquis homo est mortuus. ꝗ aliquis homo non est viuus. tamẽ bñ cõcederez illum. nullum mortuum est viuũ: aliquis homo qui est/est mortuus ergo aliquis homo qui est non est viuus: sz tunc minor est falsa.

Sophísma.iii. Est Omnis senex est moritur⁹

posito ꝙ deus per suam absolutaz potentiam faciat ꝙ iam moriantur omnes illi qui sunt senes remaneant qui sunt iuuenes. ꝛ amplius nullum viuens generetur et isti iuuenes viuãt quousqꝫ fiant senes: tũc similiter moriantur ꝛ corrumpantur. ¶ Isto casu posito probatur sophisma. Ois homo qui est vel erit senex est moriturus. ꝗ omnis senex est moritur⁹. ꝛseq̃ntia tenet ex eo ꝙ añs et ꝛñs equiualẽt. añs notum est de se. ¶ Improbatur. Omnis moriturus est iuuenis. omnis senex est moriturus: ergo omnis senex est iuuenis. discursus videtur esse bonus: quia in barbara ꝛcto est falsa. ꝗ aliqua p̃missarum ꝛ nõ maior ꝗ mīor que erat sophisma.

Rñdeo ad sophisma. ꝙ est verꝛ sicut ꝓbauit prima ratio. ¶ Ad improbationem dico ꝙ discursus non vz. nã barbara p̃m⁹ mod⁹ prie figure sub isto° loquendi nõ vz: lz valeat sub illo° loquendi. omne quod est b est a. ꝛ ideo dico dictum discursum nõ valere. iste tamen bñ valz qñ ampliatio esset prohibita. omnis qui est moriturus est iuuenis. omnis qui est senex est moriturus ergo omnis senex est iuuenis: sed minor esset falsa stante casu. quia esset affirmatiua cuius subiectum pro nullo supponeret. vnde scõm casum iam nullus est senex: licet bene aliquis erit Et sic est finis sophismatis.

Sophísma.iiii. Est istud. Senex erit puer.

¶ Probatur sophisma. qui est vel erit senex erit puer: ergo senex erit puer. ꝛsequentia tenet ex eo ꝙ añs et ꝛñs idem significãt ꝓpter ampliationem

subiecti sophismatis ad ea que erunt
añs probatur. quia ãtichristus erit se
nex: et idem erit puer: ⁊ aliquis q̃ est
vel erit senex erit puer. ¶ Improbat
sophisma. Si sophisma esset verum
aliqñ hec de pñti esset vera. senex est
puer. modo hoc est flm̃. ꝓñtia tz ex eo
q̃ omnis ꝓpositio vera de futuro ha
bebit aliquam verã de p̃ senti sibi cor
respondentem: sed sophisma nõ vide
tur habere aliquã de presenti sibi cor
respondentem nisi istam. senex est pu
er.

¶ Ad sophisma rñdeo q̃ ip̃m est ve-
rum. ¶ Ad improbationem bene con
cedo q̃ hz vnã verã de p̃senti sibi cor
respondentẽ. sz illa nõ est hec. senex ẽ
puer: sz hec. hꝰ est puer demõstrãdo p
ly hoc illud ꝑ quo verificat ly senex ĩ
ista ꝓpõe. senex erit puer. ¶ Ex hoc in
fero q̃ conuertendo illaz. puer erit se
nex: nõ oz in ꝓuertente dicẽ qui est se
nex est vel erit puer. sed sufficit dicere
⁊ senex erit puer. Consiꝛ pñt probari
ꝛ improbari ista sophismata ꝛ similia
meretrix erit virgo. preteritum erit
futurum.

Sophisma. v.

Iustus dãnabi-
tur iuste. posito
casu q̃ sortes iam sit iustus et cras fu
retur vnum equum et post cras sus-
pendatur tunc arguit sic sortes cras
damnabitur iuste: sortes ẽ iustus: ⁊ iu
stus damnabitur iuste. ¶ Improbat
nam tunc hec. aliqñ esset vera de p̃sen
ti iustus damnabitur iuste: sed hec est
falsa. ¶ Rñdetur q̃ sophisma est verũ
¶ Et ad improbationem dicitꝛ q̃ sua
correspondens non est hec iustus dã-
natur iuste: sed hec. iste damnatur iu
ste. demonstrando per ly iste illum ꝑ
quo supponit ille terminus iustus in
hac propositione de futuro iustus dã
nabitur iuste.

Sophisma. vi.

Iuste damnabi
tur iustus. reten
to casu prioris sophismatis.

¶ Probatur Iustus damnabitur iu-
ste: ⁊ iuste damnabitur iustus: ꝓsequẽ
tia tenet. ex eo q̃ añs ꝛ consequens vi
dentur omnino idem significare. añs
patet ex casu. ¶ Improbatur. sophis-
ma est vna propositio de futuro nullã
habens veram de pñti: ⁊ sophisma ẽ
falsuz. ꝓñtia tz añs probat quia hec ꝛ
nꝗla alia videtur sibi eẽ correspondẽs
de pñti, iuste damnatur iustus et illa
est falsa.

¶ Rñdetur q̃ sophis. est falsuz. ¶ Ad
ꝓbationez negat ꝓña. et ad improba
tionem dr q̃ ille iuste dãnabit iustus.
ꝛ iustus dãnabitur iuste: non idẽ signi
ficant ꝓpter hoc q̃ ista. iustꝰ dãnabit
iuste. hz corrñdentem de pñti illã. s. il
le dãnatur iuste. alia aũt hz illã corrñ
dentem: iuste dãnat iustꝰ de pñti. mo
do inter illas de pñti pria est possibꝗis
secunda ẋo ipossibilis. Et q̃ dicte ꝑ
pões de futuro habeãt diuersas ꝓpo
sitões sibi corrñdẽtes de pñti: hꝰ ẽ rõe
ampliationis q̃ p̃dicatuz appellat su
am formã de q̃ appellatione diffusius
tractatum fuit ĩ tractatu de suppositi
onibus capitulo vltimo.

Sophisma vii.

Album erit ni
grum posito ca
su q̃ sortes sit iam albus ꝛ cras fiat
niger. Tunc arguitur. hoc erit nigrũ
demonstrando per ly hoc sortez et hꝰ
idem erit album. ⁊ album erit nigrũ.
¶ Improbatur nam tunc hec aliquã-
do esset vera album est nigrum sed hꝰ
est falsum.

¶ Rñdetur q̃ sophisma est verum ex
quo infero q̃ album erit quando nul
laz habebit albedinem. et albũ erit qñ
nullum erit album. ¶ Ad improbati
onem dico q̃ non propter hoc oportz
hanc alã esse veram album est nigrũ
sed q̃ hec aliqñ sit vera. hoc est nigrũ
demonstrando ꝑ ly hoc illud pro quo
verificatur hoc p̃dicatum nigrum de
illo termino albuz in illa ꝓpõne albũ
erit nigrum.

Sophisma viii.

Deus erit cras. ¶ Improbatur. nam
oporteret hanc de pñti alã esse veraz

deus est cras si formaret ppter hoc q̃ p̃dicatum appellat suã formã. ꝛñs est flm̃ vt pz nũq̃ ei hec erit va deus est cras. ¶ Probatur. deus est ppetu⁹: ergo de⁹ erit cras. Rñdeo q̃ sophisma est flm̃. ⁊ ad pbationez qñ dr deus est perpetu⁹: ꝯ deus erit cras. negat ꝛña licet bñ sequat deus ẽ ppetu⁹: ꝯ cras erit deus. nã magna ẽ dra inter istas duas deus erit cras ⁊ cras de⁹ erit. nã ad hoc q̃ p̃ma sit va requiritur et sufficit q̃ hec de pñti sit vera si formetur deus est cras. sz ad hoc q̃ secunda sit vera h⁰ nõ requirit. sz q̃ hec sit va si formetur de⁹ est. Ro hut⁹ ẽ. qr ex q̃ p̃dicatum appellat suã formã oz q̃ tale p̃dicatum ppõis de p̃terito vel futuro verificetur alñ in ppõe de pñti de subiecto vl de pnoie demonstrante illud p quo supponit sbcm̃ ppositõnis de p̃terito vl de futuro Et qr p̃dicatũ istius de⁹ erit cras est hoc totale ens cras oz illud p̃dicatuz totale esse verificabile in ppõe depresenti dicte ppõi de futuro corrñdente de subiecto vel de pnoie demonstrante illud p quo supponit sbcm̃ de preterito vel de futuro. sed qr ista cras deus erit li cras nõ est ps p̃dicati etiã nõ oz q̃ ipsum sit pars p̃dicati in ppõe de pñti dicte ppõi de futuro corrñdẽte. Consilr esset neganda illa deus fuit heri ⁊ consilr esset negãda illa tu viristi decẽ annos ⁊ cõcedẽda illa annos decez tu viristi. Silr hec esset negãda dies hesterna fuit heri. et illa concedenda heri dies hesterna fuit. Silr esset neganda illa dies crastina erit cras et illa ꝛcedenda cras dies crastina erit.

Sophisma. ix. Deus in quolibet instanti erit non exñs. ¶ Probatur q̃a deus in a instanti pñti erit nõ exñs ⁊ de⁹ in b instanti futuro erit non exñs et silr in e instanti futuro ⁊ sic de singulis instantibus futuris ⁊ silr instãtib⁹ p̃teritis erit nõ exñs ⁊ de facto in eis erit non exñs: ꝯ deus in quolz instãti erit non exñs. ꝛña tz virtute iductõis. aũs patz ex eo q̃ de quolz instanti est vez dicere q̃ ipm alñ nõ erit: sed qñ non erit in ipso deus erit non exñs. ¶ Improbatur in quolz istãti de⁹ erit nõ exñs ꝯ deus in nullo istanti erit exñs. ꝛña tz ex eo q̃ ly in quolz non et nullo eq̃polent. ¶ Rñdetur q̃ sophisma ẽ vez Ad improbationez nego illã ꝛñaz deus in quolz instanti erit non exñs: ergo deus in nullo instanti erit exñs. lz bene cõcederẽ istã ꝛñam deus in quolz instanti nõ erit exñs: ꝯ deus ĩ nullo instãti erit exñs. Et ad regulaz eq̃polentiaz. Me⁰ postposita ⁊c. cõcedo regulã qñ negatio imediate sequit terminũ distributũ q̃liter nõ est hic deus in quolz instanti erit nõ exñs quia ly erit mediat sic: bñ tñ est hic de⁹ in q̃lz instanti nõ erit exñs hic enĩ. nihil mediat inter negatõem ⁊ terminũ distributum quem negatio seq̃tur.

Sophisma x. Adam et noe fuerunt. ¶ Probat adam fuit et noe fuit: ꝯ adam et noe fuerunt. ¶ Improbatur. hec nũq̃ fuit vera de p̃senti adã et noe sũt: ꝯ hec ẽ falsa adam ⁊ noe fuerunt. ꝛña tz p illam regulam. si ppõ de p̃terito sit va sua de pñti aliqñ fuit vera. ¶ Secundo. si adam ⁊ noe fuerũt: ꝯ aliqñ fuerunt ꝛñs est flm̃ eo q̃ nec fuerũt ĩ a. nec fuerunt in b ⁊c. ex eo q̃ vnus fuit ante alium. ¶ Rñdeo q̃ sophisma est verũ: nã hec est vera adaz ⁊ noe sunt mortui ad quã sequitur q̃ adaz ⁊ noe fuerunt viuentes ad quã sequit vlterius adã ⁊ noe fuerũt. ¶ Ad improbatõem qñ dr tunc hec de pñti alñ fuisset vera ⁊c. negatur ꝛña. qr sicut pz ex p̃cedẽtibus nõ oz gñalit q̃ si ppõ de preterito sit vera q̃ sua de pñti sit vera in eisdem terñs. vñ hec ẽ vera de p̃terito adam ⁊ noe fuerũt ⁊ non hz aliquam veram de pñti q̃ alñ fuerit. va nã eẽt ista adã ⁊ noe sunt: sed hec nũq̃ fuit vera. Habz tñ duas de pñti q̃q̃ vtraq̃ alñ fuit vera. s. adam ẽ. noe est. Silr hec est vera quodlz istorum fuit demõstratis trib⁹ instãtib⁹ p̃teritis. sz

hec de pñti nunq̃ fuit vera quodlibz istorum est.sed hz ꝓpõnes de p̃terito quaruz q̃lz aliqñ fuit vera.s. a ē b est c ē. nã sunt a b c ista tria instãtia.sitr hec est vera de p̃terito album fuit nigrũ.sed hec de pñti albuz ē nigrũ nũq̃ fuit vera.sed huic de preterito corrñdet vna alia de p̃senti que aliqñ fuit vera.s. illa hoc est nigrum demonstrando albuz cui alñ hec ifuit nigredo sitr hec est vera de p̃terito sors albus fuit niger ⁊ hec nunq̃ fuit vera de pñti sors albus ē niger.sed sibi corrñdet hec de pñti sortes est niger que alñ fuit vera.⁊ per hoc patz ad ꝓbationem q̃ nõ sequitur hec nũq̃ fuit va adã ⁊ noe sunt:g̃ hec est falsa. adam ⁊ noe fuerunt:sed ē fallã ꝓñtis qz nõ sequit sic.sed bñ seq̃tur econuerso. Ad aliam dico q̃ nõ sequit adã ⁊ noe fuerunt.g̃ alñ fuerunt.sed est fallã ꝓñtis q̃a arguitur a ꝓpõe hñte plures causas veritatis ad vnã illarũ.q̃a añs est verum:vt qz adã ⁊ noe fuerũt in aliq̃ tp̃e vt qz adam ⁊ noe fuerunt in aliq̃ bus tp̃ibus. sed illa adã ⁊ noe fuerũt solum est vera ex eo q̃ adã ⁊ noe ī aliquo tp̃e fuerũt.Aliter p̃t dici q̃ hº adverbium alñ nõ ē alicui⁹ numeri. q̃a aduerbio nõ accidit numerus. iõ pñt indifferenter stare pro vno tp̃e singulari ⁊ ꝓ pl̃ibus tẽporib⁹:⁊ iõ nõ seq̃t adã ⁊ noe alñ fuerũt:g̃ adã ⁊ noe ī aliquo tp̃e fuerunt.sz sequit adã et noe in aliquo tp̃e vt in aliq̃b⁹ tp̃ibus fuerunt. Et si cõcedat illa adã ⁊ noe fuerunt ⁊ queratur qñ fuerũt? rñdenduz est q̃ in aliquibus tp̃ibus fuerunt.qz adã fuit in vno tempore ⁊ noe in alio

Sophisma xi. Helena peperit decem filios.posito casu q̃ helena habeat filios decẽ quos successiue perperit.s. vnum secundum et tertiuz. ¶ Probat sophis. Helena peperit vnum filiuz et secundum et tertium et sicvlterius vsq̃ ad decem inclusiue: g̃ helena decem filios peperit. ¶ Improbatur sophisma nam helena peperit decem filios :ergo helena alñ peperit decẽ filios. sed hoc est falsum quia nec in a nec in b. ¶ Secundo hec nunq̃ fuit vera de p̃senti helena parit decem filios:g̃ hec non est vera de p̃terito helena alñ peperit decem filios.añs pz ex casu.ꝓña ꝓbatur per hoc q̃ oĩs ꝓpõ vera de p̃terito aliquando habuit aliquam veram de p̃senti.

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ē falsum:posito casu p̃dicto.qz tp̃s cõsignificatum per hoc verbum peperit stat determiate cũ nullũ sincathegoreũa habens virtutem distribuendi p̃cedit ipsum. Si ergo hec esset vera:helena peperit decem filios ipsa esset vera ꝓ aliquo tp̃e determiato consignificato per hoc verbum peperit.sed hoc ē falsum.q̃a q̃lz istarũ ē falsã. helena in a peperit decem filios· helena in b peperit decem filios et sic de alijs. nec vz ꝓñtia helena in multis tp̃ibus peperit decem filios: g̃ helena peperit decem filios.ergo in aliquo tempore peperit decem filios. Item bene sequitur helena peperit decem filios:g̃ helena fuit pariens decem filio. ꝓñs ē falsum:ergo añs.ꝓña ē nota de se falsitas ꝓñtis ꝓbatur ex eo q̃ ad veritatem ꝓpõis affirmatiue de preterito in numero singulari requiritur q̃ predicatum alñ infuit ei pro q̃ suppo nit subiectum: sz hoc p̃dicatũ pariẽs filios decẽ nunq̃ infuit ei ꝓ quo sbiectum sophismatis suppõit nichilominus lz hec sit falsa helena peperit decem filios tñ illa est vera helena decem filios peperit.secundum q̃ ly decez sumit sincathegoreumatice.quia in ista helena decem filios peperit tẽpus significatum per hocverbũ peperit stat confuse tñ virtute illius sincathegoreumatis decez p̃cedentis multitudinem ĩportantis.nec sequitur decem filios helena peperit. ergo helena peperit decem filios. sz est fallatia figure dictionis. q̃a arguit a termio stante confuse tñ ad eũdez stãtem de termiate sicut hic cũ arguit oĩ tp̃e fu

it homo: ꝯ homo fuit omni tempore. ¶ Ad pbationes. ¶ Ad primam dico qñ dr helena peperit vnum filium secũdum ꝛc. negat consequentia ḋa est fallã figure dictiõis ex eo ꝙ arguitur a plibus deteriatis respectu partiuz multitudinis ad vnum determiatuz respectu eiusdẽ multitudinis. Ex predictis sequitur ꝙ si sors vidit vnavicevnuz hoiem ꝛ alia vicevidit alium ꝛ sic de singulis hoibus hec ẽ fla sortes vidit oẽm hoinem. qꝛ necvidit oẽz in a. nec vidit omnem hominem in b tñ illa bene esset vera. oẽm hoiem vidit sors. qꝛ quelz ei⁹ singularis est vera p casum. Nec sequitur oẽm hoiem vidit sor. ꝯ sors vidit oẽm hominem ex eo ꝙ tps consignificatum p ly vidit in pria stat ꝛ fuse tñ ĩ secũda autẽ stat determinate.

Sophisma xii.

Omnis hõ fuit in ista domo. posito casu ꝙ nec fuit nunc fuerũt plures hoies ꝙ sor. ꝛ plo ꝛ cicero ꝛ ꝙ isti fuerũt in illa domovnus post aliũ successiue: et non simul.

¶ Probatur sophisma. Sors fuit in ista domo. plo fuit in ista domo. ꝛ cicero fuit ĩ ista domo: ꝯ omnis homo fuit in ista domo. ꝛ ñia. tenet per casuz: ꝛ añs simlr. ¶ Improbatur. Sophisma est vna ppõ de pterito q̃ si sit vera oz ꝙ habeat vnam corrñdentẽ veraz de pñti qd est falsuz. qꝛ sibi corrñdens de pñti est hec ois hõ ẽ in ista domo. mõ hec nunq̃ fuit ꝛva sicut pz ex casu.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipm est verum. Ad pbatõem dico ꝙ ad veritatem ppõis vlis de pterito non reqrritur veritas ppõis vlis de pñti sz sufficit veritas tot singularium de pñti quot sunt ppões singulares vere de pterito: ꝛ ppotionablr est dicendum de ppõe vli vera de futuro. ꝛ iõ stante casu predicto ad veritatem istius omnis hõ fuit in ista domo oz ꝙ hec de pñti alñ fuit vera. sortes est in ista domo. ꝛ silr ꝙ hec aliqñ fuit vera. cicero est in ista domo. Ex hoc pz ꝙ ad veritatem istius de futuro ois hõ morietur nõ requiritur ꝙ hec de pñti alñ sit vera ois hõ moritur. sed sufficit ꝙ ille singulares de pñti successiue sint vere. sor moritur: plato morit: cicero moritur ꝛ sic de alijs. Ex hoc pz solutõ hui⁹ sophismatis. ois hõ morietꝯ quãdo vnus solus hõ morietꝯ. posito casu ꝙ vnavice nõ moriatꝯ nisi vnus solus homo. ꝙ solet sic pbari. Sortes morietur qñ vnus solus hõ morietꝯ. ꝛ sic de alijs: ꝯ ois hõ morietur qñ vn⁹ sol⁹ hõ morietꝯ. Improbatur qꝛ hec nũq̃ de p̃senti est vera ois hõ moritur qñ vnus solus hõ moritꝯ. Breuitꝯ dz rñderi ꝙ sophisma est verum. Et ad iprobatõem dz responderi iuxta dicta ꝙ ad veritatez illius ois hõ morietꝯ qñ vn⁹ sol⁹ hõ morietur nõ requiritur ꝙ hec de pñti alñ fuerit vera ois hõ moritur sz sufficit ꝙ cũ ppõe de pñti corrñdente huic vnus sol⁹ hõ morietꝯ quelz singularium de pñti huius vlis ois hõ morietꝯ sit vera. nõ tñ simꝯ sed successiue vna vice ꝛ alius alia vice. verbigratia ꝙ hec alñ sit vera. sors moritꝯ qñ vn⁹ solus hõ moritꝯ. et silr ꝙ hec alñ sit vera plato moritur qñ vnus solus hõ moritur ꝛ ita de singulis.

Sophisma xiii.

Dono ppter solutionem q̃rundam argumentorum prius factorum ꝛ nõ solutorum. ad hoc sophisma oẽ aial fuit in archa ꝛ est istud. omis hõ fuit in ista domo. posito ꝙ anteq̃ ista domus fuerit nulli hoies p̃fuerꝯ ꝛ qñ illa domus prio habuit eẽ nõ fuerunt nisi tres hoies. s. sor plo ꝛ cicero ꝛ ꝙ illi tunc fuerunt in ista domo ꝛ postea multi sint generati alij hoies qui nunq̃ fuerunt in ista domo de q̃ꝫ numero sit robertus tunc. ¶ Probatꝯ alñ ois hõ fuit in ista domo: ꝯ ꝛc. ñia videtur tenere a silli. nã bene sequitur alñ sors disputauit: ergo disputauit. añs ptz ex casu. ¶ Secundo aliqñ sic fuit ꝙ ois hõ fuit in ista domo: ꝯ antecedens pz. qꝛ qñ non erant nisi tres

hoies sic fuit q̃ oīs hō fuit in ista domo ꝓñe videt tenere a siti sicut prius ¶Tertiom°.alī hec de p̄terito fuit vera omis hō fuit in ista domo:g̃ adhuc hec est vera.ꝓña tenet ex eo q̃ ppō de preterito vera est necessaria.antecedens pz.nam añq̃ essent generati alij homies a sorte platone ⁊ cicerone et sortes ⁊ plato et cicero fuerunt in illa domo:hec fuit vera omnis hō fuit in ista domo.¶Quarto sic:hec de presēti aliqñ fuit vera omis homo ē in ista domo sicut pz ex casu:g̃ imperpetuū hec de p̄terito videtur eē vera si formetur omnis homo fuit in ista homo ¶In oppositum arguitur.oīs hō fuit in illa domo:g̃ robertus fuit in illa domo.falsitas ꝓñtis patet ex casu. consequentia tenet ex eo q̃ robertus est homo.

¶Ad sophisma respondetur q̃ ipm ē falsum. ¶Ad probationes.aliqñ oīs hō fuit ⁊c.negatur antecedēs.nā sequitur aliqñ oīs hō fuit ⁊c.ro.est homo g̃ robertus fuit in illa domo qd ē flm. vñ concedo q̃ qñ nō fuerūt nisi tres homies hec erat vera.oīs hō est ī ista domo. ¶Ad secundam.alqñ sic fuit q̃ oīs hō est ī ista domo:g̃ omis hō fuit in ista domo negoꝓñtiam.vñ ꝓñtia talis nō vz ꝓñte exñte ꝓpōe vri.licet bene valeret in termis singularibus vñ in termis singularib⁹ bene sequitur aliqñ ita fuit q̃ sortes disputauit sed non vz cū signo vri.¶Ad tertiam aliqñ de preterito ⁊c.concedo consequēs:g̃ imperpetuuz erit si formabit dico q̃ non opz:lz hoc bñ oporteat de singularib⁹ ꝑ quib⁹ erat vera.⁊ iō bñ concedo q̃ qr hec alī fuit vera ⁊c.pro sor platone ⁊ cicerone q̃ ī ꝓpetuū q̃lz illarum singulariū erit vera si formabitur sor fuit in illa domo:g̃ ⁊c.cicero fuit ⁊c.⁊ pro fuit ⁊c.nō tñ ꝓpter hoc opz ī ꝓpria forma hāc ꝓpetuo manere veram omis homo fuit in illa domo non obstante q̃ aliquādo fuit vera.propter hoc q̃ eius veritas mutatur propter generationem nouorum hominum aliorum ab illis pro quib⁹ aliquando fuit vera. ¶Ad quartam aliquando hec fuit de presenti vera omnis homo ē in ista domo:ergo in perpetuum habebit illam de p̄terito veram in propria forma sibi corrñdentem dico q̃ non oportet sz sufficit veritas illarum singularium de preterito pro quibus hec alī fuit vera de pñti omis hō ē ī ista domo:s.iste sors fuit ⁊c.plato fuit ⁊c.cicero fuit ⁊c.

Sophisma xiiii.

Album fuit disputaturuz ponatur q̃ sortes fuerit albus ⁊ non sit nec erit amplius albus ⁊ vlterius ponatur q̃ sortes sit disputaturus et q̃ non disputet nec disputauit

¶Probatur sophisma quod ē vel fuit album fuit disputaturū:g̃ albū fuit disputatuz ꝓña tenet ex eo q̃ añs equiualet ꝓñti ꝓpter ampliationem subiecti sophismatis ad supponendū pro eo quod est vel fuit album

¶Improbat sophis.dcd fuit disputaturum disputat disputauit vel disputabit sed album fuit disputaturuz ergo albuz disputat disputauit vel disputabit.discursus videtur esse bon⁹ ⁊ conclusio est falsa:ergo aliqua premissarum ⁊ non maior:ergo min or q̃ fuit sophisma.q̃ conclusio sit falsa.ꝑbatur sic:quia nec albuz disputat nec disputauit sicut patz ex caū sophismatis .Similiter falsum est q̃ album disputabit quia nec quod est albuz nec quod erit album disputabit.nā sortes disputabit per secundam partem casus nec disputauit nec disputat :⁊ non est nec erit albus sed fuit albus per p̄mam partem casus.

¶Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz est verum.¶Ad improbationem dico q̃ discursus non valet.quia peccat per fallatiam figure dictionis ex eo q̃ mutatur quid in quale.seu.ex eo q̃ sub terio de p̄dicamto substātie sb su-

mitur terminus de predicaméto qualitatis cũ ampliatiõe que tamẽ si fieret sine ampliatione non impediret discursum sicut declaratum est in illo sophismate. quicquid audit sortes illud profert plato.

¶ postq̃ visa sunt sophismata difficultatem habentia ex eo q̃ predicatũ est participium presentis vel preteriti tẽporis vel futuri vel ex eo q̃ copula verbalis est p̃teriti tp̃is vel futuri. nunc restat videre sophismata difficultatem habentia eo q̃ copula verbalis est determinata aliquo illorũ modorum. possibile/necesse: vel aliq̃ huiusmodi quem possibile est esse determinationem totalis ꝓpositiõis inter que sit primo hoc sophisma.

Sophisma. xv.

Non scribentẽ possibile ẽ scribere. ¶ Probatur. illum possibile est scribere. demonstrando non scribentẽ ille est non scribens. ergo non scribentem possibile est scribere

¶ Improbatur. Nam sequitur vt videtur nõ scribentem possibile est scribere: ꝯ possibile est non scribẽtem scribere. ¶ Pro solutiõe huius sophismatis ⁊ plurium aliorum est notãdum q̃ propositio cuius copula est hoc verbum p̃t: vel determinata hoc modo possibile illius subiectum ampliatur ꝑ eo qꝯ est vl̃ p̃t eẽ. ⁊ ꝓpter hoc ñ scribẽtem possibile ẽ scribere: vz illã qꝯ ẽ vel p̃t eẽ nõ scribẽs p̃t scribere. ¶ Secũdo notãdũ q̃ ad veritatem talis ꝑ põnis nõ req̃ritur q̃ ille mod⁹ verificetur de ꝓpõe corrñdẽte dicto talis ꝑ põnis composite ex subẽto ⁊ p̃dicato illi⁹ dicti in ꝓpria forma acceptis: sz sufficit q̃ sit verificabilis de ꝓpõe cõposita ex p̃dicato dicti ĩ ꝓpria forma accepto cũ ꝓnoĩe demonstrante rem ꝑ qua supponit subiectum talis ꝓpositiõis. verbigrã. ad veritatẽ illius. nõ scribentem possibile ẽ scribere non req̃ritur q̃ hec sit possibil̃ ñ scribẽs scribit sed sufficit q̃ hec sit possibilis hoc scribit demonstrando per li hoc rem ꝑ q̃ suppõit li nõ scribẽtẽ in illa ꝓpõe nõ scribẽtem possibile ẽ scribere virtute primi notabilis cõcedende sunt ille ꝓpõnes. s. senex p̃t esse puer. corrupta p̃t eẽ virgo. p̃teritũ põt eẽ futurũ. futurum p̃t eẽ p̃teritũ. calidissimo p̃t eẽ aliquid calidi⁹. optio possibl̃e ẽ eẽ aliquid melius. sup̃mo p̃t eẽ aliq̃d superius. ĩfimo possibile ẽ aliq̃d eẽ ĩferius. Virtute scõi notabilis negande sunt tales ꝓñe. album possibile ẽ eẽ nigrũ ꝯ possibile ẽ album eẽ nigrũ. sedẽtem possibile est ambulare: ꝯ possibile est sedẽtem ãbulare. senẽ possibile est esse puerum: ꝯ possibile ẽ q̃ senex est puer calidissimo possibile ẽ aliq̃d eẽ calidius: ꝯ possibile ẽ calidissio aliq̃d eẽ calidius. ⁊ sic de multis alijs ꝓñtijs. Ñ oẽs tales ꝓñe nõ valẽt ex eo q̃ ibi arguitur a sẽsu diuiso vero ad sensũ cõpositum flm̃: qñ ei ille mod⁹ possibile vel necesse vel aliquis alior modorũ ponitur inter partes dicti sicut hic. album possibile ẽ nigrũ. ꝓpõ dicitur eẽ diuisa. qñ aũt mod⁹ p̃põitur totali dicto vel postponitur dr̃ eẽ ꝓposita. Mã tunc ꝑtes dicti ponũtur sil̃ absq̃ diuisione eaꝝ ab inuicem ꝑ iterpõnẽ mõi ¶ Hijs visis rñdeo ad sophisma. q̃ est verũ. ¶ Ad improbationem. negatur ꝓña ex eo q̃ arguitur a sẽsu diuiso vero ad sensum compositum falsum.

Sophisma. xvi.

Est hoc: Omnis homo p̃t esse asinus. posito casu q̃ nihil currat nisi asinus. et licet multa alia animalia possunt currere non tamen de facto currãt. Tũc. ¶ Probatur sic omne currens potest esse asinus: omnis homo potest esse currẽs: ꝯ omis hõ p̃t eẽ asinus. minor nota est de se. maior ptz Mã oẽ currẽs ẽ asin⁹ ꝑ casuz: ꝯ oẽ currẽs p̃t eẽ asin⁹ ¶ Improbatur: qr nec hõ qui ẽ nec q̃ p̃t eẽ/p̃t eẽ asin⁹: ꝯ nullus homo p̃t esse asin⁹. qꝯ ẽ ꝓtrariũ sophismatis. ¶ Respõdeo q̃ sophisma ẽ flm̃ ¶ Ad ꝓbationem dico negando maiorem: scz omne currens põt eẽ asi

nus. Nam ipsa significat tantũ ꝗtuz hec. oē qd ē vel ꝑt esse currēs ꝑt eē asi n⁹. mō h⁰ ē falsũ. añs pz ex ꝓxi sophis mate. Et qñ arguebatur. oē curens ē asin⁹ per casum cōcedo: ⁊ oē curēs ꝑt esse asin⁹. nego ꝯñam. ex eo ꝙ arguit a terio stāte min⁹ āple adeūdem st ātem magis āple affirmatiue cū distri butōe. mō tal ꝯña ñ vz sic nec vz ꝯña. ab iferiori ad superi⁹ affirmatiue cū distributōe. Nō enī sequit oīs hō cur rit ⁊ oē animal currit. Añ in ista oñe currens ē asin⁹. ille termin⁹ currens distribuitur solũ ꝑ hijs que sūt currē tia. sed in ista oē currēs ꝑt eē asinus. li currēs nō solũ distribuitur ꝑ hijs q̃ sunt currētia. verũetiam ꝑ hijs q̃ pñt eē currentia. Sed diceres tūc. arguaz sic. oē currēs ē asinus oīs hō ē currēs ⁊ oīs hō est asinus. añs est possibile ⁊ et ꝯñs. ex eo ꝙ ex añte possibili nō se quit ꝯñs ipossibile. ꝙ añs sit possibile pz. qz quelz ei⁹ pars est possibilis: ma ior enī est possibilis oē curēs ē asinus ⁊ silr minor ē possibilis. s. omīs hō est currens. Respondeo ꝙ totale añs sil logismi dicti ē impossibile. ex eo ꝙ to tale añs dicti silr nec est maior nec minor. sed ē ꝓpō copulatiua composi ta ex maiori ⁊ minori ad cuius possi bilitatem nō sufficit ꝙ ābe ei⁹ partes sint possibiles. sz etiā requiritur ꝙ sit cōpossibiles. mō hoc nō ē in ꝓposito. Nam huic oē curēs ē asin⁹ nō est com possibilis hec. omīs hō est currēs. lz q̃ lz eax seorsum sit possibilis. Nec hoc est inconueniēs ꝙ aliq̃ propōes sint possibiles que non sūt compossibiles vnde quelz illax est possibilis. rex se det. nullus rex sedet tñ sūt īcōpossibi les. ex eo ꝙ cōtradicunt sibiinuicem Silr hō currit est possibilis. ⁊ hec nul lus homo currit. ⁊ tñ sunt ꝯpossibiles quia contradicunt.

Sophisma.xvii.

Est hoc Om nis gradus zodiaci potest esse super nr̃m orizon tem. ¶ Probat. null⁹ grad⁹ zodiaci ē quin de eo verum est dicere ꝙ ipse ꝑt esse super nostrum orizontem ex eo ꝙ ipse erit alī super nr̃m orizontem.

¶ Improbatur. Nam tūc possibile es set ꝙ omīs grad⁹ zodiaci eēt sup no strum orizōtez hoc est falsum ex eo ꝙ vna medietas sup est sup nr̃m orizō tem ⁊ alia infra.

¶ Rñdetur ad sophisma ꝙ ipm ē ve rũ. ¶ Ad improbationez. Negat ꝯña. ex eo ꝙ arguitur a. sēsu dīso ad sē suz ꝯpositū flm̃. Sed diceres vr̃ ꝙ hec vtiqz vlis ē possibilis oīs grad⁹ zodi aci ē super nr̃m orizōtem. ex eo ꝙ q̃lz ei⁹ singularis ē posibilis Rñdetur ꝙ ad possibilitatem vlis nō requiritur soluz ꝙ quelz ei⁹ singularis sit possibi lis sed cum hoc ꝙ q̃lz cuilz sit cōpossi bilis. mō hoc deficit in ꝓposito. Nam ille nō sūt cōpossibiles ꝑm⁹ grad⁹ cā cri ē super nr̃m orizotē. ꝑm⁹ grad⁹ ca pricorni ē sup nostruz orizontē. Nā illi sunt grad⁹ oppositi in zodiaco q̃ sic se hñt ꝙ qñ vn⁹ est sup nr̃m orizontem alius est subtus.

Sophisma.xviii.

est hoc In oēs partes continuum ꝑt esse diuisum

¶ Probatur in illas ptes ꝑt eē diui sū demōstratis duab⁹ et in illas ptes continuū ꝑt eē diuisū demōstratis tri bus. ⁊ sic vltra: ⁊ in omēs ptes conti nuum ꝑt esse diuisum.

¶ Improbatur. Nā sequit in oēs par tes ꝯtinuū ꝑt eē diuisum: ⁊ possibile est in oēs partes cōtinuū eē diuisum.

¶ Rñdetur ꝙ sophisma est verum.

¶ Ad improbationem nego ꝯñam. ex eo ꝙ arguit a sēsū dīso ad sēsū cō positum falsũ. Sz diceres vtiqz vr̃ ꝙ hec sit possibilis in omēs suas ptes cō tinuum est diuisū. ex eo ꝙ ē vna vlis cuius oēs singulares sunt possibiles. Et cū hoc quelz eax cuilz eax ē cōpos sibilis. sicut clarum ē volenti cōside rare. mō hoc videtur sufficere ad pos sibilitatem ꝓpōis vlis. ¶ Rñdeo ne gando ꝙ hec sit possibilis. in oēs ptes cōtinuū ē diuisum ex eo ꝙ ī quotcūqz ꝑtes diuidatur continuū semp restat

aliquid vlterius diuidendum. Et qñ dr quelz eius singularis est possibilis et quelz cuilz est compossibilis cõcedo Et vlterius dico q ñ sufficit ad possibilitatem vlis sz cũ hoc requirit oẽs alias singulares esse veras slt. modo hoc deficit in proposito

Sophisma.xix.

Est hoc. impossibile possibile est esse verum. posito q sortes non fuerit rome. tunc illa propositio sortes fuit rome est falsa de preterito. ⁊ per ꝓns. impossibilis. Nam omnis propõ vera de ꝑterito ẽ necessaria ⁊ oꝰ falsa ipossibilis. sed eadẽ ꝓpõ sors fuit rome ꝑt esse vera: g ipossibile est verum ⁊ per cõsequens impossibile possibile est eẽ verũ. minor ꝓbatur. Nã si sors cras iret romã ⁊ post dimidiũ annum rediret hec esset vera sors fuit rome.

¶ Improbatur. Nam si impossibile possibile est esse verum. tũc possibile est impossibile eẽ verum. ⁊ p ꝓns hec est possibilis impossibile est verum. sz hoc est falsum.

¶ Respondetur q sophisma est verum sicut probauit prima ratio.

Ad improbationẽ nego ꝓnam ex eo q arguitur a sensu diuiso vero ad sensum compositum falsum.

Sophisma.xx.

Est istõ Sortes ꝑt scire plra q̃ scit. posito q sortes non sciat nisi duas propositiones ⁊ cras sciat tres propositiones.

¶ Probatur sophisma. Sortes sciet plura q̃ scit: g sortes potest scire plura q̃ scit. ꝓntia est nota de se. ans patet ex casu.

¶ Improbatur sophisma. Si sors ꝑt scire plura q̃ scit. possibile est sortem scire plura q̃ scit. Et per ꝓns hec propositio est possibilis. sortes scit plura q̃ scit. mõ hoc est falsum: Respondet q ipm est verum. ¶ Ad improbationem nego ꝓnam. qr arguitur a sensu diuiso vero ad sensum compositum falsum.

Sophisma.xxi.

Est. Sortes tantum pond⁹ potest portare q̃tum pondus potest portare

¶ Probatur. ꝓtradictorium sophismatis est falsum: g sophisma ẽ verum ans probatur. Nam ꝓdictorium sophismatis est sors non tm põdus ꝑt portare q̃tum põd⁹ ꝑt portare. mõ hoc ẽ falsum. qr implicat cõtradictiõem. ¶ Im probatur si sortes tm pond⁹ ꝑt portare q̃tum põdus põt portare. g possibile est q sors tm põdus portet q̃tum põdus põt portare. sed hoc est falsum. imo impossibile ex eo q ñ dat maximũ q sortes ꝑt portare. sed quocũq põdere dato qd sortes portare mai⁹ põd⁹ põt portare. Et si sic nõ est possibile q sortes tm pondus portet q̃tum põt portare. ¶ Rndetur q sophisma ẽ verum ¶ Ad improbationem dico negando ꝓnam. qr ibi arguitur a sẽsu diuiso vero ad sensum ꝓpositũ falsum. Cõsili mõ ꝓbaretur ⁊ iprobaret. et solueret hoc sophisma. Ita velociter sicut potest ꝑscendere a mobile ita velociter ꝑt descendere ⁊ plura consimilia.

¶ Nunc restat videre sophismata in quibus iste modus necessario ponitur ad copulam quorum primum sit

Sophisma.xxii.

Omis hõ de necessitate est animal. ¶ Probatur omnem hoiem esse aimal est nccim: g oẽm hoiem necesse est esse aial. ⁊ p ꝓns oꝰ hõ de necessitate est aial ans ꝓbatur. Nã hec est necessaria omnis hõ est anial.

¶ Improbatur. omis homo de necessitate est anial. sortes est homo: g sortes de necessitate est aimal. ꝓclusio est falsa: g aliqua premissarũ. non minor: ergo maior que fuit sophisma. ¶ Respõdet q sophisã ẽ flm. Ad ꝓbationẽ concedo ans. sed nego ꝓnam. qr arguitur a sensu composito vero ad sensum diuisum falsum Sed diceres si hec esset vera oẽm hoiem eẽ animal est nccm tũc argueretur sic. oẽz hoiez eẽ aial ẽ nccm. sortes est hõ: g sortẽ eẽ anial est nccm conclusio est falsa: g aliqua pre

missarum non minor:ꝫ maior. ¶ Respondet ꝙ talis discursus nõ vz qz arguitur in ꝑma figura ex maiore indefinita.sz talis sillogism⁹ nõ vz.hec enĩ est indefinita oẽm hoĩem eẽ anĩal est nccẽm.ex eo ꝙ subiectũ est hoc dicctuz oẽm hoĩem esse aĩal.qd supponit pro pluribus puta ꝑ se et alijs sĩlibus disiunctiue sicut pz ex dictis.

Sophisma.xxiii. Est hoc Oẽ creãs de necessitate est deus.posito ꝙ deus .non creat et ꝙ nihil aliud possit creare q̃ deus. ¶ Probatur sophisma omne qd est vel põt esse creans de nccte est deus:ꝫ oẽ creans de nccte est deus ꝛ̃ña tenet ex eo ꝙ añs et ꝛ̃ñs equiualent ꝑ tanto ꝙ in ꝓpõne diuisa de neccio subiectum ãpliat ad supponenduz ꝑ illo qd est vel p̃t esse sicut in ꝓpõe diuisa depossibili. ¶ Improbatur.Omne creans de neccte est deus:ꝫ oẽ creãs ẽ deus ꝛ̃ñs est falsuz.ex eo ꝙ est ꝓpõ affirmatiua cuius subiectum pro nullo supponit ex eo ꝙ de facto nullum est creans sicut patz ex casu. mõ affirmatiua cuius subiectũ ꝑ nullo supponit est falsa. ¶ 2°. Maz seqtur ꝑ conuersionem.omne creãs de neccte est de⁹:ꝫ deus de neccte est creãs.ꝛ̃ñs est falsum ex eo ꝙ deus nõ de neccte ẽ creãs.sed contingenter. ¶ Rñdetur ꝙ sophisma est verum sicut ꝓbauit p̃ma rõ. Pro quo ẽ notandũ ꝙ i ꝓpõe dĩsa de nccº sbiectum ãpliat ad supponendũ ꝑ eo qd ẽ vl p̃t esse sicut sbiectũ i propõe d possibili diuisa qd ꝓbat. Mã illa omne creãs de neccte est deus.equiualet huic nullum creãs p̃t nõ eẽ de⁹. sz i illa que est diuisa de possibili ampliat ad supponẽduz ꝑ eo qd est vl p̃t eẽ.sicut pri⁹ dicebatur.qd cõiter oẽs cõcedunt ergo in ꝑma sic subiectũ ampliatur.ꝛ̃ña tenet ex eo ꝙ in propõnibus equalentibus subiectũ debet supponẽ eque ample sz ꝙ p̃dicte ꝓpões equipoleant.pz per regulam eqpolentiax ¶ Ad improbationes.Ad primam quando sic arguitur.omne creans ꝛc. negatur consequentia ex eo ꝙ arguitur affirmatiue cum distributione a termino stante magis ample ad terminum stantem minus ample sine cõstantia subiecti consequentis et talis consequentia non valet sicut neqz valet consequentia a superiori distributo ad inferius distributum non retenta constantia inferioris:id est non retento ꝙ inferius ꝑ aliquo supponat. Unde si nullus homo esset hec consequentia nõ valeret.omne animal currit:ergo omnis homo currit. sic etiaz nonvalet consequentia.omne creans de necessitate est deus:ꝫ omne creans est deus. ¶ Ad secundam nego ꝙ illa omne creans de nccte est deus cõuertatur in illam de nccte est creans. Sz dico ꝙ conuertitur in illam quod de necessitate est deus est vel potest esse creans. Unde in consequente predicatum stat ita ample sicut stabat in conuertenda cum erat subiectuz

Sophisma xxiiii. Est istd oẽ quod est qñ necce est esse.

¶ Probat sophisma.per aristotelem primo perihermenias.

¶ Improbatur sophisma.Omne quod est quando est necesse est esse. sed sortes est quando est: ergo sortem necesse est esse.cõclusio est falsa. sicut notũ est de se qz sortes potest non esse.ꝛ discursus est bonus.ꝫ aliqua premissarũ non minor: ergo maior que erat sophisma.

¶ Ad sophisma respondetur ꝙ ipsuz est falsum.

¶ Ad probationem dico ꝙ aristoteles in primo perihermenias non ponit i aliquo loco illaz.omne qd est quando est necesse est eẽ.sed bene illam omne quod est quando est esse ẽ necesse. Sz ille ꝓpões multũ differũt et male allegat·et min⁹ bñ ĩtelligentes ĩpi reputant vnã ꝑ alia posuisse ꝛ male.ex eo

q vna est diuisa et falsa et alia composita vera. Unde licet ista sit falsa sicut pbatum. est omne quod est quando est necesse est esse. tamen hec est cõposita et vera oẽ quod est quando est esse est necesse. ex eo q hec est necessaria vel sibi similis. omne quod est qñ est esse est necesse.

Sophisma xxv.

est istud si sortes currit necessario mouetur.

¶ Probatur sophisma. Sortes nõ pt currere quin moueat: ergo si sortes currit necessario mouetur.

¶ Improbat sophisma. Si sortes currit pt nõ currere: g si sortes currit põt nõ moueri. vltra nõ si sors currit necessario. mouetur.

¶ Respõdetur ad sophisma distinguẽdo. quia ly necessario potest esse determinatio cõsequentie. ita q sit sensus. Si sortes currit necessario mouetur .i. hec consequentia est necessaria put necessitas attribuitur pppositionibus si sortes currit sortes mouetur. vl po test esse determiatio huius verbi currit. ⁊ sic significat. tantum ꝗtum hec si sortes necessario currit mouetur. et in istis ambobus sensibus sophisma esset concedendum. vel li necessario ẽ determinatio huius qd est mouetur: et tunc est falsum. Maz tunc esset sensus. si sortes currit sors mouetur necessario. mõ hoc est falsum qr ḋcquid sortes faciat non mouetur necessario sed contingenter ex eo q potest mouere aliter enim non moueretur necessario.

Sophisma xxvi.

Est istud si sortes necessario est mortuus sortes est viuus.

¶ Probatur sophisma: Si sors necessario est mortuus sors necessario est aliqualis: ⁊ si sortes necessario est aliqualis. tunc sors est. ⁊ si sors ẽ: sortes est viuus cũ sors si est: ẽ homo omnis aũt homo est viuus.

¶ Improbatur sophisma. Si sortes necessario ẽ mortuus. tunc sors ẽ mortuus et non cessat eẽ mortu? qr hoc sonat nobis ly necessario: sed si est mortuus et non cessat esse mortuus semp erit mortuus. sed si semper erit mortuus nunq̃ erit viuus.

¶ Ad sophisma respondet q ipm est falsum. ¶ Ad pbationem si sortes necessario ẽ mortuus sors necessario est aliqualis. nego qr mortuuz non est sz fuit. sic etiam mortuuz non est aliquale sed fuit.

Sophisma. xxvii.

est istd chymeram necesse est esse chymeram.

¶ Probatur. chymeraz non possibile et non esse chymerã. g chymeram necesse est esse chymeram. ꝓña tenet ex eo q non possibile non. ⁊ necesse equipolent. añs pbatur qr vl chymerã nõ possibile est nõ eẽ chymeram. vl chymeram possibile est non esse chymeram. Si dicat ꝑmuz habet ppositum Si dicatur secũdum hoc est falsuz. ex eo q oĩs affirmatiua cuius subiectuz pro nullo supponit est falsa qualis est hec. chymeram possibile ẽ non eẽ chymeram. illa enĩ videtur eẽ affirmatiua. ex eo q in illa manet modus affirmatiuus qui est formale in propositione modali.

¶ Improbatur sophisma. sophisma est vna affirmatiua cuius subiectum p nullo supponit. g est falsum.

¶ Ad sophisma respondetur q est falsum. Pro solutione est sciendũ q propositiones modales dicuntur diuerse. qr quedã sunt negatie de modo solum sicut ista chymerã nõ possibile ẽ eẽ chymeram. quedã dicuntur negatiue de dicto solum sicut ista chymeraz possibile est non esse chymerã. quedã negatiue de vtroq̃ sicut est ista. chymeram nõ possibile est nõ eẽ chymeram. ¶ Tunc ad rõnes qñ dicit chymeram nõ possibile est non eẽ chymeram: g ⁊c. concedo ꝓñam. ⁊ nego añs. Et vltra qñ dr chymeram ⁊c. dico q possibile est chymeraz nõ esse chyme

ra. Et quando dicitur hec est falsa: qr ē affirmatiua cuius subiectuz ꝑ nullo supponit. dico ꝙ licet sit affirmatiua de modo tamē est negatiua de dicto et ideo qr subiectum eiꝰ pro nullo supponit ipa ē vera. vez tñ si eēt simpliciter affirmatiua tam de dicto q̃ de modo preterq̃ de illomodo ipossibile cui equipolet li nō possibile eēt flā si subiectum pro nullo supponeret

Sophisma. xxviii.

Est de cōtingenti addito copule. et intelligo de contingenti ad vtrumlibet ꝛ non de contingenti qd̄ idem est cum possibili conuertibiliter. Iuxta ꝙ sit hoc sophisma. Equum contingit nō eē hoīem. ¶ Probatur. equus non est homo: ꝯ equum cōtingit nō esse hoīem. ¶ Secundo. vel equum contingit nō eē hominem vel equum nō contigit nō esse hoīem. et sit illle equꝰ de q̃ loquimur brunellus. Si dicatur primum habeē ꝓpositum. si secūdum: hoc est falsum Maz sequitur. equū nō contigit nō eē hoīem: ꝯ equꝰ ñ pōt nō esse hō. ꝛ seq̃tur equus non pōt non esse homo: ꝯ equum necesse est esse hoīem. sed ꝓñs est falsum. ꝓña vltia tz ex eo ꝙ nō possibile non et necesse eq̃polent. ¶ Improbatur. nam seq̃tur equū contigit ñ esse hominem. ꝯ equū ñ necesse ē non eē hoīem. et equū nō impossibile ē nō esse hoīem. ꝛ si sic: tūc possibile est hominem esse equū qd̄ ē falsum. ꝓña vltima est de se nota. sz prima ꝓña probatur ex eo ꝙ contingens dicit qd̄ neq̃ est necessarium neq̃ ipossibile prio priorum.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipm ē flm Probatur. nā sequitur equū contigit non eē hoīem: ꝯ equum contingit eē hominem. ꝓñs est falsuz. ꝓña tz ex eo ꝙ propō de contingenti ad vtrūlibet cōuertibilis est in oppositam qualitatem sicut dicit arꝯ. primo priorū. ¶ Ex hac rñsione infero ꝙ propō vlis negatiua de ꝓtingēti ad vtrūlz non pōt cōuerti simplr ī termīs. vñ nō seq̃tur omnem hominem contingit non esse albū: ꝯ oē albū ꝓtigit nō eē hoīez. añs ē verū sicut ptz de se et ꝓñs falsuz ex eo ꝙ cignus est albus. et est falsuz ꝙ cignum contingit nō eē hoīem: quia sequitur virtute cōuersiōis in oppositam qualitatem. cignum cōtigit non eē hoīem: ꝯ cignū ꝓtigit eē hoīnem. ¶ Ad probationes. ¶ Ad primam nego ꝓñam. equus non est hō: ꝯ equum contigit nō eē hoīez. sed ad hoc ꝙ valeat oporteret addere equus non est homo: et equum nō necesse est nō esse hominem. et equum nō ipossibile est non eē hoīem. modo hoc est falsuz q̃a vtiqz equum necesse est nō eē hominē ¶ Ad secūdam dicitur concedendo ꝙ equum non contigit nō eē hoīem. Et quādo dicitur ꝯ equum nō possibile ē non esse hominum ꝛc. illam ꝓñam nego eo ꝙ arguitur ab iferiori ad superius addita negatione vtriqz. arguitur enim a cōtigēti ad possibile cū negatione. sed cōtigēs ad vtrūlibz de q̃ est pñs sermo est inferius ad possibile ex quo possibile est superius ad necessarium et ad contingens.

Sophisma. xxix.

ē. Omne qd̄ contingit esse est ens. ¶ Probatur sophisma. Tātum ens cōtingit esse ens: ergo omne ens quod contingit esse est ens et per ꝓñs qd̄ contingit esse est ens. ꝓseq̃ntia vltima tz ex eo ꝙ li oē īcludit li qd̄ est ens ꝓña prima tz per illam regulam ab exclusiua ad vlem de termīs trāns positis est bona ꝓseq̃ntia. sed añs probatur nam ens cōtigit esse ens: et nihil aliud ab ente contingit esse ens: ꝯ tm̄ ens contingit eē ens. ꝓña tz ab exponētibus ad expositam. pria ps añtꝯ patz de se. secūda ps pz ꝑ hoc ꝙ nihil est aliud ab ente. nam oē idem ē enti ¶ Improbatur sophisma. omne qd̄ cōtingit eē est ens. antichristum cōtigit eē: ꝯ est ens. ꝓclusio est falsa: ꝯ aliq̃ ꝑ missarum. nō mior ꝯ maior que erat sophisma. ¶ Aliter potest solui consimile sophisma: scz omne qd̄ fuit est.

concedendo ipsum ꝓm illam respon
sionem.et potest concedi illud sophis=
ma.et potest responderi ad improba=
tionem eius negando discursum:vi=
delz.omne quod contingit esse est ēs
antichristum contingit eē:ꝫ antichri=
stus est ens.propter hoc ꝙ apparen=
ter arguitur in prima figura.in qua
subiectum in maiori:scilicet li ens in=
tellectum in li omni deberet predica=
ri in minori qualiter non est in propo
sito.et ideo dictum discursum negarez
vnde tamen bene concederem omne
ens quod contingit esse est ens anti=
christus est ens quod contingit esse:
ergo antichristus est ens.sed tunc ne=
gatur minor.pro nunc tamē apparet
mihi probabilius respondendo ad so=
phisma ipsum negando.Et ad ꝓbati
onem quādo dicitur.tm̄ ens contīgit
esse ens:ꝫ omne ens quod contīgit es
se est ens.nego ꝓnt̄iam:licet bene se=
quatur.tm̄ ens contingit esse ens.ꝫ oē
quod cōtingit esse est vel cōtingit esse
ens.Et ratio hui⁹ est:quia in ista tm̄
ens contingit esse ens.subiectum ra=
tione huius verbi contingit supponit
pro illo quod est vel contingit esse ens
et ideo debet ita ample stare in ꝓseq̄n
te sicut in ant̄cedēte.sed hoc non esset
nisi dicta dictio poneretur in subiec=
to ꝓnt̄is.et ideo bene concedo illam
omne quod contingit esse est vel con=
tingit esse ens in quam conuertitur il
la.tm̄ ens contingit esse ens tanq̄ ex=
clusiua in vniuersalem.sed nego il=
lam.omne quod contīgit esse est ens
Et vlterius dico illum non esse cōuer
tentem dicte exclusiue.Ista responsio
est melior pro nunc et verior.

Sophisma.xxx.

Omnem hominez contingit curre.¶Probatur sophis=
ma.Sortem contingit currere: plato
contingit currere et sic de alijs:ergo
omnem hominem contingit curre=
re.ꝓnt̄ia est nota de se et antecedens
similiter. ¶Improbatur sophisma:
omnem hominem contingit currere:
ergo nullum hominem contingit cur
rere ꝓnt̄ia tenet de se ex eo ꝙ ꝓpositio
de contingenti ad vtrumlibz potest cō
uerti in oppositam qualitatem.sz cō=
sequens est falsum sicut patet de se.
¶Ad sophisma respondetur ꝙ ip̄m
est verum.¶Ad improbationem di=
co ꝙ propositio de contingenti bn̄ cō
uertitur in oppositam qualitatem at
tendendo qualitatem ex parte dicti ⁊
non ex parte modi.⁊ ideo bene conce
derem illam consequentiam. omnē
hominem contingit currere:ergo om
nem hominem contingit non currere
sed negatur.illa.omnem hominez cō
tingit currere:ergo nullum hominez
contingit curre.

Sophisma.xxxi.

Ex verz im=
possibile est sequi falsum.¶Probatur sophisma
per aristotelem in secundo priorum
ponentem illas duas cconclusiones
ꝙ ex falsis bene sequitur verum sed
ex veris non potest sequi falsum
¶Improbatur sophisma.ex possibi=
libus potest sequi impossibile.ergo ex
veris potest sequi falsum .ꝓsequentia
tenet a simili.ant̄s probatur sic arguē
do.omne currens est asinus.omis ho
mo est curens ꝫ omis homo est asin⁹
constat ꝙ discursus est bonus.quia ī
barbara ⁊ conclusio īpossibilis.⁊ pre=
misse possibiles.¶Secundo sic.ex ve=
ris aliquando sequitur falsū:ergo ex
veris potest sequi falsum.consequen
tia nota de se.ant̄cedens probatur po
sito ꝙ iam omne aīal currat:et ꝙ iaz
brunellus sit animal:cras tamen non
sit animal tunc ex istis que nunc sunt
vera.oē aīmal currit:brunell⁹ est ani
mal.cras sequeretur sicut iam seq̄tur
brunellus currit:que tunc esset fal=
sa:ergo ex illis que sunt vera sequit̄
falsum.et sic ex vero sequitur falsum
¶Pro sophismate possunt poni
quedam conclusiones. Quarum pri
ma est ista.ꝙ ex possibilibus potest
sequi impossibile.⁊ hoc probat secun
da ratio.¶Secūda conclusio.ex possi

bilibus ad inuicem compossibilibus nõ sequit ipossibile. ¶ Probatur: quia ille constituunt antecedens possibile sed ex possibili non sequitur impossibile: sicut patet per diffinitiones bone cõsequentie: quia dicitur q̃ consequentia est bona que sic se habet q̃ ñ potest sic esse sicut significat antecedens quin ita sit sicut significat consequens. ¶ Tertia conclusio. ex possibilibus ad inuicem incompossibilibus bene sequitur ipossibile: quia ille constituunt antecedens impossibile modo non est mirum si ex impossibili sequatur impossibile. et ita est in isto discursu. omne currens est asinus: oĩs homo est currens ꝛc. quia premisse licet sint possibiles tamen sunt incõpossibiles. De hoc dicebat prius ĩ illo sophismate. oĩs homo potest esse asin⁹. ¶ Quarta concło. ex veris potest sequi falsum et hoc pbat secunda ratio post oppositum. ¶ Quinta conclusio Impossibile est q̃ ex veris possit seq falsum. Probatur supponendo duo. Primo q̃ in bona consequentia oppositum ꝓnitis repugnat añti. patet p arſ. circa finem libri priorum

¶ Secunda suppositio. q̃ nullum verum vero repugnat. patz primo elenchorum. ¶ Ex dictis arguit. Si ex veris sequeretur falsuz tũc oppositũ ipsius b repugnaret a per primam suppositiõem: sed qꝛ oppositum b est verum postq̃ b est falsum. et similiter a est verum. ex ypothesi verum vero repugnaret quod est contra secundam suppositionem. Hec quarta cõcłio et quinta repugnant: quia prĩa est vera in sensu diuiso de possibili. Secunda est vera in sensu composito de impossibili ¶ Et ex eis pz rñsio ad sophisma q̃ ipm est falsum. Et qñ ꝛ aristoteles dicit secundo priorum. dicitur q̃ intellexit q̃ impossibile est ex veris seq flm̃. cum quo bene stat q̃ ex veris bñ potest sequi falsum.

¶ His visis ponenda sunt sophisma ta difficultatem hñtia ex parte illorum verborum scire credere apparere et similia q̃ etiam alñ faciunt ꝓpositionẽ diuisam. aliqñ compositam. Et sit istõ

Sophisma. xxxii.

A sors scit esse verꝫ posito q̃ a sit illa ꝓpõ deus est ꝛ q̃ hoc lateat fortẽ ꝛ sciat q̃ hec sit vera. de⁹ ẽ ꝛ vlterius sit ita q̃ nihil aliud ab illa deus est sit a.

¶ Probatur sophisma. h⁹ sors scit eẽ vruz demõstrãdo p ly hoc deus est. ꝛ hoc est a: ꝯ sors scit a eẽ veruz. discursus est bonus: qꝛ expositori⁹ et p̃misse patent ex casu. ¶ Improbatur sophisma. sors scit a esse veruz: ꝯ aliqd verũ scit sortes esse a. ꝓns est flm. ex eo q̃ per casum: nec illã. de⁹ ẽ: scit eẽ a. nec aliquam aliam scit eẽ a. ꝓnitia pbat p conuersionem. ¶ Secũdo. si a sortes scit eẽ verum tũc sortes scit a esse verꝫ sed hoc est flm ex eo q̃ sors dubitat a esse verꝫ. eo q̃ dubitat an a sit illa. deus est: vel illa. nullus de⁹ est: vel aliq̃ alia. si tunc hoc consideret.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipm est verum. sicut dicit probatio. ¶ Ad improbationẽ qñ dicitur. a sortes scit eẽ verum: ꝯ aliquod veruz sors scit esse a. negatur ꝓnitia. vnde dicta propositio non debet sic conuerti. sed in illaz. aliquod qd̃ sortes scit eẽ verũ est a.

¶ Ad secundã negatur ꝓnitia. a sortes scit esse verum: ꝯ sortes scit a eẽ verũ ex eo q̃ arguit a sẽsu diuiso ad sẽsuz compositum. vnde cum illa. a sortes scit esse verum bene stat illa. q̃ sortes dubitat an a sit verum. ex eo q̃ sortes dubitat q̃d sit a: vtrum sit illa deus ẽ vel aliqua alia.

Sophisma xxxiii.

A sortes scit esse a. retento eodem casu prioris sophismatis. ¶ Probatur sophisma. a sortes scit esse idem alicui et non alteri q̃ a ergo a sortes scit esse idem ipsi a. ꝛ p ꝓns a sor scit eẽ a. ¶ Secõ a sortes scit

esse idez sibipsi: ꝗ a sortes scit idē esse ipsi a ꝓña videtur eē nota de se. antecedens pz: qr illam. deus est sortes scit idez sibipsi et ipsa est a. ergo a sortes scit esse idem sibipsi ¶ Tertio. a sortes scit esse aliquid: aliquid sortes scit esse a. sed nihil aliud ab a sortes scit esse a ex eo ꝙ nihil aliud ab a est a: ꝗ si aliquid scit esse illud aliquid est. et per ꝓñs si aliquid scit esse a scit esse a ¶ Quarto. sortes scit ꝙ a est a: ergo a sortes scit esse a. ¶ Improbat sophisma. a sortes scit esse a: sz a est illa de⁹ est et nihil aliud. ꝗ sortes scit hanc esse a. sed hoc est contra casuz iam positum. Nam est in casu ꝙ illa. deus est sit a. hoc tñ lateat sortem.

¶ Ad sophisma rñdetur q̃ ipsum est falsum: sicut dicit improbatio.

¶ Ad pbatōes ad oppositum factas ¶ Ad primam. a sortes scit esse idem alicui: concedo. sed nō alteri ab a: ꝗ a sortes scit esse idem ipi a. illam ꝓñam nego: sed bene concedo illam. ꝗ a ipi a sortes scit esse idez. qñ enī ly a seqt̄ hoc verbuz scit appellat suam formā. et ideo hec est falsa a sortes scit esse idem ipsi a. qñ aūt p̄cedit hoc verbuz scit: tunc non appellat suam formam Et ideo hec bñ cōcedit. sortes a ipi a scit esse idem. ¶ Ad secundam. a sors scit esse idem sibipsi: concedo: sed nego ꝓñam. ꝙ ergo a sciat sortes eē idē ipsi a: sed bene concedo illaz ꝙ a ipsi a sortes scit esse idem. ¶ Ad tertiam dico ꝙ illa. a sortes scit esse aliqd. non debet sic conuerti sicut dicebatur: sed sic ꝙ sortes scit esse aliquod a. ¶ Ad quartam nego cōsequētiā. ex eo ꝙ arguitur a sensu composito vero ad sensum diuisum falsum. Unde hec est vera: sortes scit ꝙ a est a. supposito ꝙ a pro aliquo supponit et ꝙ sortes sciat licet lateat eum.

Sophisma. xxxiiii. Est istud sortes patrem suum credit esse asinum. posito ꝙ pater sortis induat sepelle asinina et vadat supra pedes et manus et lateat sortem.

¶ Probatur sophisma. hoc sors credit esse asinum. demonstrando illud quod sic vadit et quicūqꝫ q̃reret a sorte: quid est hoc? diceret ꝙ est asinus Tūc pbatur simliter. hoc sortes credit esse asinum. hoc est pater. suus: ꝗ patrem suū credit esse asinuz.

¶ In oppositum arguitur. Sors patrem suum credit esse asinum: ꝗ sortes credit ꝙ pater suus est asinus. hꝰ est falsum. ¶ Secundo arguitur sors scit patrem suum esse hominem ergo sortes patrem suum non credit esse asinum: aliter crederet de eodez ꝙ eēt homo et asinus. sed hoc est falsum vt videtur antecedens probatur. Nam sortes scit ꝙ omne aīal ratiōale ē homo: sed sciendo illam. oñe aīal rōnale est homo. ipse de quodlibet aīali rationali habet scientiaz ꝙ est homo ex eo ꝙ sciens aliquam propōem vniuersalem habet scientiā de quolz p̄ q̃ subiectū eius suppōit. Tūc sic. omne animal rōnale mortale sortes scit esse hominem. pater suus est aīal rationale. ergo patrez sortis sortes scit esse hominem.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ est verum ¶ Ad improbationes. ¶ Ad primam patrem suum sortes credit esse asinū ꝗ sortes credit p̄rem suum esse asinū negat ꝓña. ex eo ꝙ arguit a sensu diuiso vero ad sensum compositū falsū ¶ Ad aliam dico ꝙ sicut arſ. in secundo prior capitulo secūdo de fallacia contrarie opinionis: vbi dicit. non esse inconueniens idem opinari de eodem oppōita qñ vnū scit in vli et aliud in propria forma sicut dicitur ī p̄posito ꝙ sors in dicto casu ī vli patrē suuz scit esse hoīem sed ignorat hoc ī p̄pa forma t in particulari: sz sic prēz suum credit eē asinū. p cuius ampliori declaratione quō q̃s possit opinari oppositta pono aliqs p̄positiones.

¶ Quaruz p̄ma ē ista. possibile est iudicare ābo ꝓrior simlr ī suis p̄cipijs id est possibile ē aliquē sic opinari pre

missas ex quib⁹ sequunt cõclones cõ trarie. ¶ Secunda propõ. possibile est aliquod oppositorum iudicare in pro pria forma et aliud in suis principijs etiam actuali iudicio. ¶ Tertia propo sitio est. possibile est aliquem sic iudi care contraria in ꝓpria forma vnum actu et reliquuz in habitu. ¶ Quar ta ꝓpõ. non est possibile aliquem iudi care in propria forma et in actu ambo contrariorꝝ. istas conclones dico de i tentiõe philosophi prio priorũ. Et pri ma ꝓpõ ꝓbatur per illos qui i dispu tationibus redarguunt ex eo ꝙ con= cesserunt ꝓpões ex quib⁹ inferũt oia opposita. licz qñ tales ꝓpões cõcesse rũt nõ pceperũt ex eis sequi oppoita Ex eadem radice pz secũda ꝓpositio. Tertia ꝓbatur p arj. septio ethicoruz p incõtinẽtes q̃ bñ sciũt tale opus eẽ prauum ⁊ non faciendũ: sed passiõe su perueniẽte impedit itellect⁹ ab actu= ali iudicio ⁊ iudicat actualiter hoc eẽ bonum ⁊ faciendum de q̃ tamen itel lectus hz habituale iudicium qd̃ non est faciendũ quod ptz: qr cessante pas sione ⁊ intellectu reuerente ad illud iudicium penitet de facto iniquo.

¶ Quarta ꝓpõ ꝓbat: cũ actuali a iu dicia ꝓpõnum ꝯriarũ ⁊ etiã ꝯdictori aruz sunt vera ꝯria sicut dr q̃rto me thaphisice: sed ꝯria non pñt sic stare in eodem ꝓbat etiã ex alio. Mã aliter contingit negare ꝑmũ principiuz ⁊c..

Sophisma xxxv.

Sortes ap paret esse aliud ab illo quod est retento casu eo dem prioris sophismatj. ¶ Probatur sortes appet esse asinus: ꝯ sors appet esse aliud q̃ est añs ptz ex casu. ꝯntia tz. añs pz ex eo ꝙ asinus ẽ aliud a sor te q̃ appet esse asinus. ¶ Secundo sic sors appet esse aliud ab hoie q̃ ẽ sors ꝯ sors appet eẽ aliud ab eo quod eẽ añs ptz ex casu. ꝯña videt tenere per hoc ꝙ arguit a supiori ad inferi⁹ af firmatiue. ¶ Improbatur sophisma In dicto casu sortes appet esse idem enti: qr in dicto casu sortes appet esse idẽ asino qui est ens: ꝯ sors nõ appet aliud ab ente ⁊ p ꝯñs non apparet ali ud esse ab eo quod est ex eo ꝙ ly est ⁊ ens conuertuntur.

¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipm ẽ flm

¶ Ad ꝓbationez. qñ dicitur. sortes ap paret esse asin⁹: ꝯ appet eẽ aliud q̃ est negat ꝯña ex eo ꝙ asin⁹ ẽ. ꝯ si appet esse asin⁹ nõ appet eẽ aliud ab eo qd̃ est. Et licet appareat esse aliud ab eo quod est demonstrãdo hoiez puta sor tez: nõ tñ ꝓpter hᵒ apparet esse aliud ab eo qd̃ est. ex eo ꝙ arguitur ab iferi ori ad superius cũ dictiõe includente negationem: sicut ẽ illla dictio aliud in ꝓposito non valet ꝯñtia. Et per hᵒ soluitur secunda ratio. ¶ Et sic est fi= nis tertie partis huius tractat⁹ in q̃ posita sunt sophismata difficultatem habentia ratione illorum modorum possibile necesse contingit inquantuz huiusmodi reddunt propositiones di uisas seu inquantum adduntur copu le. ¶ Secundo posita sunt sophisma= ta difficultatez habentia ex parte illo rum verborum incipere credere appa rere. inquantum reddunt propositio nes diuisas.

Sta est quarta pars hui⁹ tra ctatus i qua ponenda sunt so phismata difficultatem hñia ex hoc ꝙ aliquis illorum mo doruz necesse impossibile possibile. est deteriatio totius ꝓpõis: q̃ruz primũ sophisma sit.

Sophisma.i.

Est necesse non ẽ hominem esse risi bilem. ¶ Probat. deũ esse non est ho= minem esse risibilem. deuz esse est ne cesse: ꝯ ncce non est hoiem esse risibi= lem. Et põt sic argui in ferio. Nulluz deum esse est hoiem eẽ risibilẽ. necesse est deuz eẽ: ꝯ necesse nõ est hominẽ esse risibilem. ¶ Secundo eius cõtra dictorium est falsum: ꝯ sophis. vex. tz ꝯña. añs ꝓbatur. qr ꝯdictoriũ eius est oẽ non ncce est hoiem esse risibilẽ. mõ hoc est flm vt notuz ẽ de se. ¶ Impro

batur. Maz sequitur necesse non ē hominem esse risibilez ergo īpossibile ē hominez esse risibilem. consequentiatz ex eo q̃ ncce non et impossibile eq̃ualent. ¶ Respondeo q̃ sophisma ēverum. ¶ Ad improbationem qñ dr necesse non et īpossibile eq̃polēt. dico q̃ illa regula debet intelligi de propōe de necessario de sensu diuiso. et cum hoc qñ negatio sequitur hoc verbum est mediate ꝛ īmediate p̃cedit infinitiuum sicut hic. ncce est hoīem nō eē risibilē. vñ bene concedo q̃ hec eq̃ualet huic. hominem impossibile est esse risibilem: qñ tñ ly necesse et illa negatio aliter se habent tunc non est eq̃ualentia eius qd̃ est ncce non ad īpossibile quēadmodū ē ī sophismate p̃dicto qñ dicit. ncce nō est hoīez esse risibilē

Sophisma. ii. Est istud. Nullū necessarium est hominez currere. ¶ Probatur sophisma. Eius contradictorium est falsum ꝯ ip̃m est verum ꝯ ñia tz añs probatur. Nā contradictoriuz eius est. aliqd̃ necessariū est hominē currere. mō hoc ē falsuz. ex eo q̃ ad hoc sequit q̃ aliqd̃ necessariuz est contingēs ad vtrumlz quod est falsum. ñtia tz ex eo q̃ hominem currere est cōtingens ad vtrū libet.

¶ In oppositum arguit. Nā sequitur nullum necessariuz est hominē currē ꝯ nullū homiem currere ē nccīz. ñs est falsuz ꝯ ꝛ añs: ñia tz p̃ ꝯuersionez vlis negatiue. flitas ñtis probatur Nam si nullum hoīem currere est necessarium hec est necessaria. nullꝰ homo currit. modo hoc est falsum. Maz eius ꝯdictorium nō ē īpossibile: scilicz aliquis homo currit. et ex alio: qr hec nullus homo currit est de contingenti ad vtrumlibet. ¶ Ad sophisma rñdeo q̃ ipsum est verum. ¶ Ad improbationem dico q̃ non oz cōuerti ī illā nullum hoīem currere est necessariū put ly nullū sumitur materialiter ꝛ ē pars dicti p̃t tñ conuerti in caz prout ly nullum tenetur significatiue et nō est pars dicti. et tunc negatur ñtia Nullum hominem currere est necessariū: ꝯ hec est nccia. nullus hō currit ex eo q̃ ly nullum nō erat pars dicti. Sed ad tollendū oīa dicat q̃ hec nullū necessariū est hoīem currē: cōuertitur ī illā. nil qd̃ est hoīez currē ē nccīz ꝛ tunc clar̃ est ñs esse verū sicut añs

Sophisma iii. Est istud. Omne corpus non esse hic est possibile. ¶ Probatur sophisma hoc corpus nō esse hic est possibile: et illud corpus non esse hic est possibile ꝛ sic de alijs: ꝯ oē corpus nō esse hic est possibile. ñia tz per inductionem. añs ptz ex eo q̃ non ē aliqd̃ corpus quin de eo possibile sit q̃ non sit hic ¶ Improbatur sophisma. omne corpus nō eē hic est possibile: ꝯ nullū corpus eē hic est possibile. ñs ē falsū ñia tz ex eo q̃ oē non ꝛ nullū equipolent flitas ñtis ptz. Nā sequitur nullū corpus eē hic ē possibile: ꝯ vacuū eē hic est possibile qd̃ est cōtra arſ. quarto phisicorum: qui ꝓbat q̃ īpossible ē eē vacuum. ¶ Et cōfirmat. nā si omne corpus nō eē hic ē possibile tūc hec est possibilis. oē corpus nō est hic. et si sic tunc etiā hec ē possibilis. vacuum est hic. qñ enī nullū corpus ē hic vel omne corpus nō est hic tunc vacuum ē hic. ¶ Ad sophisma rñdeo q̃ ē falsum. Et ad ꝓbationem negat ñia. et qñ ꝓbatur per inductionez: hoc nego. hec eī non est inductio. hoc corpus non esse hic est possibile. ꝛ illud corpus non eē hic est possibile: ꝯ oē corpus nō eē hic est possibile. ꝓpter hꝰ q̃ ñs nō ē propositio vlis. Nam ꝓpōes posite in añte non sunt vere singulares eiꝰ qd̃ tñ requiritur ad inductionē: sicut ptz p arſ. secundo prioꝛ capitulo penultimo Unde hec nō est vlis. oē corpus nō eē hic est possibile ſz indefinita ex eo q̃ eius subiectū nō est solū ly corpꝰ ſz hꝰ totū eē corpus nō est hic. mō clarū est q̃ huic subiecto non p̃ponit aliquod signū vle qd̃ tñ oporteret si eēt propō vlis. Sz diceres: quanta ergo ē dicti

tur q̃ est indefinita et potest sic fieri vlis. oē corpus non eē hic est possibile ita q̃ hoc subiectum oē corpus: sic distribuitur per li oē supadditū oīb⁹ talibus dictis omē corpus nō eē hic. Et ꝗz hoc eius singulares sūt iste. hoc oē corpus nō eē hic ē possibile: ⁊ illud oē corpus nō eē hic ē possibile ⁊ illud oē corpus ⁊c. demonstrādo per li illō vnū tale singulare dictum oē corp⁹ non eē hic vocale: vel scriptum: vel mentale

Sophisma iiii. Est istud. Contingens est ad vtrumlibet nullum hominez esse sortem. ¶ Probatur. ex eo q̃ hec contingens est vera. nullus hō est sortes. ē eī vera sorte non existente: et falsa sorte exñte. ¶ Improbatur sophisma. cōtingens est ad vtrūlz nullum hoīem esse sortem: ꝯ cōtigēs est ad vtrūlibet oēm hoīem eē sortē. ꝯñs est falsum. ꝯñtia tz ex eo q̃ ꝓpōes de cōtigēti ad vtrumlibet sunt conuertibiles in oppositam qualitatem ꝗlitas ꝯñtis probat: qr naturaliter impossibile est istam eē veram. oīs hō est sortes. nam naturalit impossibile est q̃ oēs hoīes corrūpantur preter vnum: scz sortes.

¶ Ad sophisma respondeo q̃ est vera Pro improbatiōe pono aliqs propōnes. ¶ Quarum prima est. q̃ propositio de contingenti ad vtrumlibet conposita non bene conuertitur in oppositam qualitatem. vñ q̃uis hec sit cōtingens. nullus hō est sortes: tñ hec ñ est contingēs. oīs hō est sortes: qr prima pōt esse vera naturaliter loquendo. secūda aūt impossibilis ē naturaliter loquendo. Similiter q̃uis hec sit cōtingēs. quidā hō ē plato: tñ hec nō est cōtingēs. quidā hō nō est plato immo loquendo naturaliter ipsa ē necessaria. Et ex hoc soluta est probatio ⁊ qñ arſ. dicit primo priorum ꝓpōnes de cōtingēti ad vtrumlibet cōuerti in oppositam q̃litatē ipse ītellexit de propōnib⁹ de cōtingēti ad vtrūlz dīsis et adhuc negatione nō cadēte sup modum: sed sup dictū. vñ sit illa ꝓpō. propōnes de contingenti ad vtrumlibet diuise sūt cōuertibiles ī oppositā q̃litatē: sic scz q̃ mutet dictuz affirmatiuum in dictum negatiuū vel econuerso manēte mō semp affirmato: ita q̃ negatio nō p̄cedat modum. verbigrā sequitur enī. oēm hoīem contigit currere: ꝯ oēm homīem cōtigit nō currere. Et rō huius est. qr quod contigit nō ē necessarium nec impossibile per arſ. p̄mo prior. et ideo quia non est necīm pōt non esse. et ideo pōt negatiua esse vera. et cum illa non est impossibilis ideo affirmatiua pōt eē vera. per hoc ergo est q̃ si aliqua talis sit vera oportet vnā tam affirmatiuā q̃ negatiuā esse veram ⁊ ideo sequit ad alteram ¶ Tertia ꝓpō. ꝓpō de cōtingēti vera diuisa nō cōuertitur ī oppositā q̃litatem negatiōe cadēte supra modū ptz qr ñ sequtur. hoīez ñ cōtigit eē equū. ꝯ oēm homīem cōtigit eē equū. añs ei ē verum et ꝯñs falsum.

Sophisma.v. Omne anīal eē hoīem est impossibile. ¶ Probatur sophisma. ex eo q̃ hec ē impossibil oē aīal ē hō naturalr loquendo. ¶ Improbatur sophisma. oē aīal eē hoīem est impossibile: ergo quēdam hoīem eē anīal est impossibile. ꝯñs est falsum. ꝯña videt tenere per cōuersionem. ꝗlitas ꝯñtis nota est de se ex eo q̃ hec. quidam hō ē aīal ñ est impossibilis sed necessaria

¶ Ad sophisma respondetur q̃ ipsuz est verum. ¶ Ad improbationez dico q̃ male cōuertitur ex eo q̃ ꝓpōes ꝯpositte de possibili et etiam de falso non conuertuntur quantum ad eorum dicta. Similiter de propositionibus de inesse dicitur. vnde non oportet q̃ si hec sit falsa vel impossibilis. oē animal est homo q̃ hec sit falsa vel impossibilis. quidam homo est animal propter hoc q̃ ad impossibilitatez vl falsitatē antecedentis non sequitur impossibilitas vel falsitas consequentis vnde ex falso vel impossibili bñ potest sequi verum vel necessarium:

Sed diceres ꝗmodo conuertenda est hec omne aīmal eē hoīem est impossibile. Dico ꝙ si velimus eam conuertere ꝑm se totam debemus eam conuertere in istam: impossibile ē oē animal esse hoīem. Si aūt velim⁹ conuertere scdm partē. s. ꝗtum ad dictū solum debem⁹ eā ꝓuertere in istā aliqd qnod impossibile ē eē homīem ē aīal et hec est vera. qz leo quē impossibile est esse hominem est animal.

Sophisma. vi. Impossibile est aliud ꝙ asinuz te genuisse. ¶ Probatur. lapidem esse hominem est aliud ꝙ asinum te genuisse hoc idem. s. lapidem eē homīem ē impossibile: ꝯ impossibile est aliud ꝙ asinum te genuisse. ꝓna tenet quia est silīs expositorius. premisse sunt note de se. ¶ Improbat. nam sequitur īpossibile est aliud ꝙ asinum te genuisse: ꝯ hec est impossibilis aliud ꝙ asinus genuit te. modo hoc est falsuz. Soluitur quia li aliud ꝑt cōstrui cū hoc verbo est et hec est vera. z ē sensus aliud est impossibile ꝙ asinū te genuisse. a⁰ modo ꝑt construi li aliud cum hoc qd̄ est ꝙ: z tūc ē falsa. nam tūc est sensus hec est īpossibilis vel sibi silīs: aliud ꝙ asinus genuit te. modo hoc ē falsū:

Sophisma. vii. Impossibile ñ est hominem esse asinum. ¶ Probatur. hominez esse lapidem non est hoīem esse asinuz nam hec ꝓpositio homo est lapis non est hec hō est asinus sed hoīem eē lapidem ē īpossibile: ꝯ impossibile nō ē hoīnem eē asinū. ¶ Secūdo. ꝓtradictorium sophismatis est falsū: ꝯ īpm est verum ꝓna tenet. añs ꝓbat. nā ꝓdictorium sophismatis ē omne īpossibile ē hoīem eē asinū. mō hoc est falsuz ¶ Improbatur: idē vz nō possibile nō et impossibile nō. mō illa est falsa non possibile nō ē hoīem eē asinū: ꝯ z ista ē falsa impossibile ñ ē hoīez eē asinuz que sibi equiualet. ꝙ prima sit flā. probatur: ꝗa ei⁹ ꝓdictoria est vera. quod patz auferēdo negatōem dicēdo possibile non est hominez non esse asinū mō hoc ē verum. nam sortem currere est possibile. et idem non est hoīem eē asinū. ¶ Rñdetur ꝙ si negatio implicita in li impossibile teneatur tanꝗ negatio infinitans sopisma est verū. nā tunc valet istam. non possibile non est hoīem esse asinū. z illa est vera prout li non: non est negatio negans sed īfinitās nec eius ꝓtradictoria ē hec possibile non est hoīem eē asinū eo ꝙ prima est de subiecto infinito. secūda de finito. modo ꝓtradictoria deberet esse eiusdē subiecti. Et per hoc soluitur ī probatio sophismatis. Si aūt negᵒ inclusa in li impossibile sit negᵒ negās tunc sophisma ē falsū. nā tūc sensus ē impossibilie non ē hoīem eē asinū. i. ñ est possibile hoīem non eē asinū cum oē neccīm sit possibile z hoīem nō eē asinum sit neccīm. nec opositū istius probant due prime rationes facte.

¶ Et sic ē finis sophismatum Magistri Alberti de Saxonia tam rudibus ꝙ etiam eruditis oī materie z accōmodanda et vtilia.

¶ Sequuntur insolubilia eiusdem

Insolubilia dicuntur. non qa
i ullo modo possint solui. sed qr
soluere est difficile. Et q̃tum
ad hoc volo ponere p̃mo aliquas de=
scriptiones. secundo aliquas suppo=
sitiones. tertio aliquas conclusiones
quarto exẽplariter aliqua insolubilia
ꝛ illorum solutiones. Ex quorum solu
tionibus apparebit faciliter conside=
rãti qualiter si aliq̃ alia formenẽ pos=
sint solui. ¶ Quãtuz igiẽ ad primũ sit
prima descriptio. propositio vera est.
que qualitercũq̃ significat ita estꝛ cũ
hoc possibile est eam esse. ¶ Secunda
descriptio propositio falsa Est que nõ
qualitercunq̃ significat ita necẽ ẽ et
potest esse. ¶ Tertia descriptio propõ
possibilis ẽ que qualitercunq̃ signi=
ficat ita põt esse. ¶ Quarta descriptio
propõ necẽia est que qualitercũq̃ ꝓpõ
significat ita necẽ esse esse ¶ q̃tum ad
secũdum sit prĩa suppositio. Omnis ꝓ
põ ẽ affirmatiua vel negatia ¶ Scda.
Omnẽ ꝓpõnez affirmatiuã eẽ verazꝛ
est idem eẽ pro quo supponit eiꝰ sub
iectum ꝛ predicatum. et ecõuerso se=
ipam eẽ falsam ẽ non idez eẽ pro quo
supponit eius subiectum vel p̃dica=
tum. ¶ Tertia supositio. Omnez ꝓpo
sitionem negatiuam eẽ veram ẽ non
idem eẽ pro quo supponit subiectum
eius ꝛ predicatum. Et ecõuerso Et ip
sam eẽ falsam est eẽ idem ꝓ quo sup
ponit subiectũ ꝛ predicatum eiꝰ ꝛ ecõ
uerso. ¶ Quarta ẽ omis ꝓpõ affirmã=
tiua significat idem pro quo suppõit
eius subiectum ꝛ p̃dicatum ꝛ hoc ma
nifeste oñdit nobis copla in ea affir=
mata. ¶ Quinta omis ꝓpõ negatiua
significat non esse idem pro quo sup=
ponit eius subiectum ꝛ p̃dicatum et
hoc manifeste ostendit nobis copula
in ea negata. ¶ Sexta suppositio im=
possibile est eandem propositionez eẽ
veram et falsam. ¶ Quantum ad ter
tium sit prima conclusio. Omnis pro
põ affirmatiua significat se eẽ veram
probatur oĩs propõ affirmatiua signi
ficat idẽ eẽ pro quo supponit eius sub
iectum ꝛ predicatum per quartaz sup
sitionem. Sed oẽm ꝓpõem affirma=
tiuam esse veram ẽ idem eẽ pro quo
supponit eius subiectum ꝛ predica=
tum ꝛ ecõuerso per secũdaz suppõem
q̃ omis ꝓpõ affirmatiua significat se
esse veram. ¶ Secũda ꝛclusio. Omis
propositio negatiua significat se esse
veram probatur. Omnis propositio
negatiua significat nõ eẽ idẽ pro quo
supponit eiꝰ subiectum ꝛ predicatum
per quintam suppõnem sed ꝓpõnem
negatiuam eẽ veram est nõ eẽ idẽ pro
quo supponit eius subiectum ꝛ predi
catum ꝛ ecõuerso per tertiam suppo=
sitionem: q̃ oĩs propositio negatiua si
gnificat se eẽ veram. ¶ Tertia ꝛclusio
Omnis propositio mundi significat
se eẽ veram. probatur oĩs ꝓpõ mun=
di ẽ affirmatiua vel negatiua per p̃=
maz suppositionem. sed oĩs propõ af=
firmatiua significat se eẽ veram per
primam conclusionem. ꝛ oĩs propositio
negatiua significat se esse veram
per secundam cõclusionem: ergo oĩs
ꝓpõ mundi significat se eẽ veram qd̃
erat probandum. ¶ Quarta conclu=
sio. Omis propõ affirmatiua significã
se eẽ veram ꝛ se eẽ falsam est fal=
sa probatur. Nam sequitur propositõ
affirmatiua significat se esse veram ꝛ
significat se eẽ falsam. igitur signifi=
cat esse idem pro quo supponit eius
subiectum ꝛ predicatũ ꝛ signficat nõ
esse idem pro quo supponit eius sub=
iectum et predicatum. ista ꝛõña tenet
per secundam supõnẽ. Et vltra signi
ficat eẽ idem ꝓ quo supponit eiꝰ sub
iectũ et predicatuz q̃ nõ qualitercũq̃
ipsa significat ita est ista ꝛõtia tenet
quia non potest simul ita esse q̃ idem
sit pro quo suppõit eius subiectum et
eius p̃dicatum et nõ idem pro q̃ sup=
põit eiꝰ subiectũ ꝛ predicatum. Et vl
tra non qualitercunq̃ ipsa significat
ita ẽ: q̃ est falsa. ista ꝛõña tenet ꝑ secun
dam descriptionem. Finaliter igiẽ si
aliqua propõ affirmatiua significat
se eẽ veram ꝛ se eẽ falsam ipa est flã.

¶ Quinta conclusio. Omis propō negatiua significans se eē verā ⁊ se esse falsam est falsa patet. naz si propositō negatiua significat se esse veram ⁊ se esse falsam: tūc ipa significat ñ eē idē pro quo supponit eius subiectum ⁊ p̄dicatum. ⁊ esse idem pro quo supponit eius subiectum ⁊ p̄dicatum p tertiam suppōem ⁊ cum nō possit ita eē q̄ non iz̄ sit pro quo supponit eius subiectū ⁊ predicatum. sequitur q̄ nō q̄litercunqz ipsa significat ita est et per consequens erit falsa per secundam descriptionem et hoc erat intentum ¶ Sexta conclusio. Omnis propositio significans se esse veram ⁊ se esse falsam est falsa. probatur quia omnis p̄positio est affirmatiua vel negatiua per primam suppōnem. Et si affirmatiua significet se esse verazz ⁊ se esse falsam est falsa per quartam conclusionem. Et si negatiua significat se esse veram ⁊ se esse falsam. ipsa ē falsa p quintam conclusionem: ergo omnis propositio significans se eē veram et se esse falsam: ipsa ē falsa per quītam conclusionem: ergo omnis propositio significans se esse veram ⁊ se esse falsam est falsa. qz̄ erat probandum. Et confirmatur īpossibile est eandem p̄positionem esse veram et falsam per sextam suppositionem. Igitur si aliqua propositio significet se esse veram ⁊ se esse falsam: ergo non qualitercunqz ipsa significat. ita est et per ꝯsequens per secundam descriptionez ipsa est falsa. ¶ Septima conclusio. Omni propositioni copulatiue contradicit vna disiunctiua composita ex partibus ꝯtradicētibus ptibus illius coplatiue. verbigrā. sortes currit et sortes non disputat eius contradictoria ē sortes ñ currit vl̄ sortes disputat ¶ Probatur. quia istis cōuenit lex et regula propositionum contradictoriarum vicz si vna est vera: reliqua est falsa ⁊ econuerso. Et nō possunt simlʳ esse vere nec false. ⁊ earum cathegorice sunt de consimilibus subiectis et predicatis. Et causa falsitatis vniusē sufficieiens causa veritatis alterius et econtra. Patet. nam causa veritatis predicte copulatiue ē ambas eius partes esse veras. sed ambas ptes p̄dicte copulatiue esse veras ē ambas partes p̄dcte disiūctiue eē falsas cū ptes copulatiue contradicāt partibus disiunctiue. ideo causa veritatis copulatiue est sufficiens causa falsitatis disiunctiue. Similiter causa falsitatis copulatiue est sufficiens causa veritatis disiunctiue. Nam causa falsitatis copulatiue est ambas eius partes esse falsas vel vnam eius partem esse falsam cum ad falsitatem vnius copulatiue sufficiat vnam eius partem esse falsam. sed ad ambas partes copulatiue esse falsas: vel ad vnam partem copulatiue esse falsam. sequitur ambas partes disiunctiue esse veras: vel vnam partem disiūctiue eē verazz cum partes copulatiue contradicant partibus disiūctiue ⁊ cum ad veritatem disiunctiue sufficiat vnam partē esse verā sufficiēter ad falsitatem copulatiue. sequitur veritas disiūctiue constitute ex partibus contradicentibus partibus copulatiue. Consimili modo posset deduci q̄ sit econuerso.

¶ Quantū ad quartuz propono p̄mo insolubile illud commune. Ego dico falsum. supposito q̄ nichil aliud dicā nisi istam propōnem. ego dico falsum Et queritur vtrum propositio a me prolata sit vera vel falsa. Si dicatur q̄ vera contra qualitercunqz ipsa significat ita est. ⁊ cum ipsa significet me dicere falsum: ergo taliter est q̄ ego dico falsum cum nihil aliud dicā q̄ istam propositionem. ego dico falsum. sequitur istam p̄positionem esse falsum ego dico falsum. ⁊ per consequēs non vera cuius oppositum tu

dicis iste ꝓfitie facte patent ex suppo
sitionibus. Si autem dicas ꝙ sit fal=
sa:tunc sic igitur est taliter q̃liter ipsa
significat quia significat se esse falsaz
⁊ si est taliter qualiter ipsa significat
sequitur ipsam esse veram et per con
sequens non falsam cuius oppositu3
tu dicis. Si autem dicas ꝙ sit simul
vera et falsa hoc est contra sexta3 sup
positionem. ¶ Respondetur ꝙ predi=
cta suppositio est falsa. patet. Nam p
tertiam conclusionem de generali si
gnificatione propositionu3 significat
se esse veram sed ad ipsam esse vera3
sequitur ipsam esse falsam et per con
sequens per sextam conclusionem est
falsa Quod autem ad ipsam esse
veram sequatur ipsam esse falsam. p
batur. Nam sequitur est vera et cum
sit affirmatiua ꝙ subiectum et predi=
catum supponant pro eodem ista con
sequẽtia p3 per secũdam suppositionẽ
et vltra subiectum ⁊ predicatum sup
ponunt pro eodem: ꝯ ly ego et dicẽs
falsum supponũt ꝑ eodem. ergo idẽ
est ego et dicens falsum et per conse
quens ego sum dicens falsum et cu3
nihil aliud dicam q̃ predictam propo
sitionem sequitur predictam ꝓpositi
onem esse falsam. Si ipsa est vera er
go ad ipsam esse vera3 sequitur ip̃a3
esse falsam. qꝗ erat probandũ et per
consequens est falsa. Et cum diceba
tur si est falsa et cum ipsa significet
se esse falsam taliter est qualiter ipsa
significat concedo. Et cum dicitur vl
terius:ergo est vera. negatur conse=
quentia. Unde q̃uis sit taliter quali
ter ip̃a significat non tamen qualiter
cunꝯ significat ita est qꝗ tamen opo
teret ad hoc ꝙ ipsa esset vera sicut p3
per descriptionem propositionis ve=
re¶ Unde ad hꝰ ꝙ propõ sit vera nõ
sufficit ꝙ talit sit q̃liter ip̃a ꝓcat. sz re
q̃ritur ꝙ q̃litercunꝯ significat ita
sit. ¶ Unde ista propositio. homo est
asinus est falsa et tamen taliter est q̃=
liter ipsa significat;quia significat ho
minem esse et taliter est. sed quia cu3
hoc significat aliter q̃ est ipsa est fal
sa. Sic recte in proposito ego dico fal
sum. licet taliter sit qualiter ip̃a signi
ficat. quia significat se esse falsam et
taliter est tamen non qualitercunꝯ si
gnificat ita est:significat enim se esse
vera3. sed taliter non est igitur. ¶ Un
de imaginandum est de veritate pro
positionis sicut de qualitate summa
Nam q̃cito remittitur tamcito desi=
nit esse summa. et incipit esse remissa
Ita in proposito posito ꝙ aliqua pro
positio sit vera q̃cito aliter significat
aliqualiter q̃ est q̃uis adhuc cum hꝰ
significet taliter qualiter est ipsa desi
nit esse vera et incipit esse falsa non
obstante adhuc ꝙ multoplus habez
de veritate q̃ de falsitate. Similiter
potest imaginari de veritate et falsi=
tate sicut de puro et impuro. sicut enĩ
purum fit impurum per cuiuscunꝯ
contrariꝰ aduentum ita propositio fit
falsa q̃cito significat aliqualiter alit
q̃ est. Diceret enim aliquis tu dicis
ꝙ hec sit falsa. ego dico falsu3 que est
ergo eius contradictoria. si dicas ꝙ is
ta. ego non dico falsum contra:voce=
tur:ergo ista ego dico falsum. a. et is
ta ego non dico falsum b. tunc sic. a si
gnificat a esse falsum et b significat b
non esse falsum: ergo a et b non con=
tradicunt consequentia tenet. quia q̃
dammodo debet esse affirmatio et ne
gatio eiusdem de eodem. sed sic non
est in proposito:ergo ꝛc. Si autem di
catur illius ego dico falsum esse con=
tradictoria ista ego non dixi falsum si
cut aliqui dicunt hoc non valet Nam
prima erat falsa. et secunda significat
eã nõ fuisse flaz igit scda est falsa ⁊ p
consequens scda prime nõ ꝯdicit alr
enim due ꝯdictorie essent simul false.

Scdo.iste ꝓtradicunt. ego dixi falsuz ego non dixi falsum: sed ista.ego dixi falsum.non equalet isti.ego dico ꝓm ꝗ isti non contradicit ista. ego nõ dixi falsuz. Breuiter dimissis alijs modis dicendi quibus alij et alij dicunt de contradictoria predicte propositionis scz ego dico falsuz.dico ꝙ ipsa significat se esse veram et se eẽ falsam.ꝛ eiꝰ cõtradictoria potest esse ista. non ego dico falsum.put ista negatio non fertur super totam ꝓpositõem.ego dico falsum. Et tunc ista non ego dico falsum significat ꝙ non est ita sicut ista significat.ego dico falsum. Et igitur cum ista. ego dico falsum. significet me dicere verum et me dicere falsuz ista.non ego dico falsuz significat me non dicere verum vel me non dicere falsum.ex eo ꝙ per vltimam cõclusionem cõtradictoria copulatiue est vna disiunctiua composita ex partibꝰ contradicentibus partibus talis copulatiue.

¶ Aliud insolubile. ¶ Propositio quaz ego profero est similis propõni quaz profert plato.posito ꝙ plato proferat vnam propositionem falsam et nullã aliam:puta istam.homo est asinus.et sit ista b. et propõ quam ego profero sit ista ꝛ nulla alia ꝓpõ quam ego profero est simili propõi quam ꝓfert plato.et sit ista a.Tunc queritur vtruz a sit verum vl falsum.si dicas ꝙ a sit verum igitur a est simile b:sed b est falsum:ꝗ a est falsum. et si sic ipsum nõ est verum cuius oppositum tu dicis Si dicas ꝙ a sit falsum et cum b sit falsum a est simile b: sed hoc a enunciat: ꝗ taliter est qualiter a enunciat: ergo a est verum.et per consequens non falsum cuius oppozituz tu dicis Si autem dicas ꝙ a significat verum et falsum hoc est contra sextam suppositionem. ¶ Respondetur ꝙ a est falsum: quia significat se esse verum et ad ipsum esse verum sequit ipsum esse falsum:ꝗ cum significet se esse verum. et ex ꝓnti se esse falsuz sequitur ꝙ ipsum est falsum per sextam conclusionem. Cuz ei a sit propositio affirmatiua significat idem esse ꝓ quo supponit eius subiectum et predicatum per quartam suppõem.sed ad esse idem pro quo supponit eius subiectum ꝛ ꝑdicatum sequitur ipsum esse falsum stante casu:igitur: Et cum dicebatur. si a est falsum: ꝗ est simile b:concedo.et quando vlterius dicebatur.ergo taliter est qualiter enunciat concedo.ꝗ est verum: negatur ꝓntia: ꝙuis bene sequatur qualitercunꝙ a significat taliter est:igitur a est veruz modo añs est falsum ꝓpter hoc ꝙ a significat se esse verum et se esse falsum:sed non est taliter ꝙ a sit verum igitur.et ideo quia ꝑdicta propositio equipollet vni copulatiue ꝓtradictoria eius erit vna disiunctiua composita ex partibus ꝓtradicentibus ꝓtibꝰ talis copulatiue.

¶ Aliud insolubile.s. hec ꝓpõ ẽ falsa posito ꝙ ꝑ ly hec demonstret istamet propositio et vocetur ista ꝓpositio ꝛ queritur vtrum ꝛ sit propositio vera vel falsa.si vera:igitur qualitercũꝙ ipa significat ita est:sed ipsa significat se esse falsam:ergo taliter est.et per consequens est falsa et non vera cuius oppositum tu dicis .Si autem dicas ꝙ sit falsa et cum ipsa significet se eẽ falsam taliter est qualiter ipsa significat et per consequens ipsa est vera et non falsa:cuius oppozituz tu dicis ¶ Respondetur ꝙ est falsa quia sicut patet: ipsa significat se esse falsam.et cum per tertiam conclusionez omnis propositio significet se esse veram.sequitur ꝙ hec propositio significat se esse veram et se esse falsam.et per consequens per sextam conclusionem ipsa est falsa.Et cum dicebatur si est falsa et significet se esse falsam:taliter ẽ ꝗliter ipsa significat:concedo.nec ꝓpꝗ hoc ꝙ ipsa est vera:qꝛ nõ ꝗlitercunꝙ ipsa significat ita est. ¶ Sed diceres

tu dicis q̃ b sit ꝓpositio falsa contra sit a. ista propositio consimilis b hec ꝓpositō est falsa: p ly hec positum in prima demonstretur ipm b: tunc sic Si b est falsum tunc a est verū quia a enunciat b esse falsum. Et vltra si a ē verum sequitur b esse verum propter hoc q̃ a et b sunt propositiones omnino consimiles sunt enim consimiliuz subiectorum copularū ⁊ ꝯsimiliū p̄dicatoruz. ⁊ cū hꝰ subiectū ⁊ p̄dicatū vniꝰ supponunt pro eodem pro quo supponunt subiectum ⁊ p̄dicatum alterius Utrobiq̃ eniz supponunt ꝓ b ꝓpōe. ¶ Rñdetur q̃ b est falsuz. ⁊ a est verū Et dico nō ē possibile q̃ sint due propositiones omnino consimiles quarū termi vnius supponant pro eodē ꝓ q̃ supponunt termini alterius. et vnam earum esse veram ⁊ aliam esse falsaz propter hoc q̃ vna falsificat se et alia non. ¶ Adhuc diceres. tu dicis q̃ b est falsum: ergo eius contradictorium ē verum scilicet hec propositio non est falsa demonstrando per ly hec b propositionem et significat ista c est vera sed c significat b non est falsum. ergo b non est falsum cuius oppositum tu dicis. ¶ Respondetur q̃ c non est contradictorium b propter hoc q̃ ambe sunt false. Ex quo infero q̃ impossibile est duas propositiones singulares vnam affirmatiuam et aliam negatiuaz de consimilibus subiectis ⁊ consimilibus predicatis et consimilibus copulis et quarum extrema supponunt pro eodez esse: que tamen ad inuicem non contradicunt. ¶ Ptz de istis hec propositio est falsa hec propositio non est falsa demōstrando per ly hec in prima primam et per ly hec in secunda eandem ꝑmaz. Diceres q̃ igit̄ est ꝯdictoria p̄dicte ꝓpōis: ¶ Respondetur q̃ ē hec: hec propō non est vera vl̄ hec propō nō est falsa demōstrādo per ly hec vtrobiq̃ b propōem et ratio huius est qz b propositio equipolet vni copulatiue scilicz huic. hec ꝓ pō est vera et hec propositio est falsa. modo ꝑ vltimā ꝯclusionem ꝯtradictoria copulatie ē disiunctiua composita ex partibus contradicentibus. ¶ Adhuc diceres. si b propositio est falsa: ergo idē ē pro quo supponit eiꝰ subiectum et predicatum ꝓpter hoc q̃ li falsa est eius predicatū et vltra siue idem pro quo supponit eius subiectū. et eius predicatum et cum ipsa sit affirmatiua. sequitur ipsā esse veram ex eo q̃ omnis affirmatiua est vera que sic se habet q̃ idez est pro q̃ supponit eius subiectum et predicatum. ¶ Respondetur concedo nisi tūc talis habeat significationes repugnātes qualiter est in proposito. Ista enī hec propositio est falsa de significatione formali cum sit affirmatiua significat q̃ idem sit pro quo supponit eiꝰ subiectum et predicatum de significatione autem materiali. patet ratione illius termini falsa supponentis pro ipsamet ꝓpōe q̃ significat se esse falsam et per consequens non est idem pro quo supponit eius subiectum et eius predicatum cū hoc sit propōnem affirmatiuam esse falsam. Et ideo qz signꝰ eius formalis dissonat et repugnat se in eius materiali ipsa est flā non obstante q̃ idem sit pro quo supponit eius subiectum. et eius predicatum. ¶ Adhuc diceres est ne possibilis? respondetur q̃ non quia non qualitercunq̃ significat sic potest esse significat enim se esse veram ⁊ se eē falsam et impossibile est sic esse. qñ eniz ipsa est sic non est. et qñ ipsa nō est sic non ē qñ enī nō est nec ē vera nec falsa. ¶ Ad hoc enim q̃ aliqua ꝓpositio sit vera vel falsa requiritur q̃ ipsa sit ¶ Adhuc diceres. adhuc videtur q̃ sic scz q̃ hec propositio sit vera hec ꝓ pō est falsa. quia omnino sic est sicut per eam significatur. ¶ Probatur. qz de significatōne eius formali significat idē esse pro quo supponit predicatum et subiectuz. et ita est. Si dicitur esse falsa de significatione materiali. scz rōe illius termini fal a significat

se esse falsam ⁊ ita ē. ¶ Rñdetur q̃ capiendo vtrãq̃ significationē seorsum ab alia circumscribendo reflexionem vnius super aliam bene esset ita sicut vtraq̃ significaret sed ille significationes alio modo se habēt in dicta ꝓpositione. Mā significatio materialis reflectitur supra formalem in termi nemdo eaz. De significatione formali significat esse idem proquo supponit eius subiectum et predicatum. Et de significatione materiali significat se esse falsā. modo quia ista nō st̄ componibilia: sed idez sit pro quo supponit eius subiectum et eius predicatum ⁊ q̃ ipsa sit fl̄a sequitur p̄dictaz ꝓpositionem esse falsam. nec est omnino qualiter ipsa significat.

¶ Aliud insolubile sit istud ponatur q̃ sortes dicat istam plato dicit falsuz et plato dicat istam sortes dicit verum isto casu posito queritur vtrum ꝓpositio dicta a sorte sit vera vel falsa Si dicatur q̃ sit vera et cum ipsa significet platonem dicere falsum. ita est q̃ plato dicit falsum et cum plato dicat sortem dicere verum. falsuz est q̃ sortes dicit verum: ergo si sortes dicit verum sortes dicit falsum. Si autē dicatur q̃ ꝓpō sortis sit falsa tunc eius cōtradictoria erit vera. s. plato non dicit falsum. et cum plato dicat sortem dicere verū sequitur q̃ nō est falsum qr sortes dicit verum: ergo si falsuz est q̃ sortes dicit verum nō est falsuz q̃ sortes dicat verum. ¶ Respondetur q̃ propositio sortis est falsa. quia significat se esse veraz per tertiā conclusionem. ⁊ significat se esse falsaz: ex eo q̃ significat propositionem platonis eē falsam que significat ipsam esse veram. Nec contradictoria eius est ista plato non dicit falsum sed eius contradictoria est ista non plato dicit falsum que equipolet vni disiunctiue cōposito ex partibus contradicētibus ꝓtibus copulatiue equiualentibus isti plato dicit falsum. ¶ Aliud insolubile sit istud ponatur q̃ non sint nisi tres propositiones in mundo scz iste homo est asinus. deus non est. oīs propositio est falsa. Et sit primus a secunda b tertia c. Tūc queritur vtruz c sit verum vel falsum Si dicatur q̃ c sit verum. tunc sic est sicut c significat sed c significat q̃ omnis propositio est falsum. igitur sic est q̃ omnis propositio est falsa: Sed c est propō igitur sic ē q̃ c est propositio flā Igitur si c est verum c est falsum. Si autem dicatur q̃ c sit falsum et tunc etiā a et b sunt falsa. sequitur q̃ sic est q̃ omnis propositio est falsa cum a b c sint omnes propositiones mundi per casum. et vlterius sic est q̃ omnis propositio est falsa. sed hoc significat Igitur sic est qualiter c significat et per consequens est verum. igitur si c est falsum c est verum ¶ Respōdetur q̃ c est falsum et ratio huius est qr significat c esse verum ⁊ expresse c esse falsum ⁊ per ꝓñs est falsum per secūdaz conclusionem. Et cū dicebat̄ si c ē falsum: g̃ omnis propositio est falsa. concedo igitur sic ē qualit̄ c significat. cōcedo sed tñ nō q̄litercunq̃ significat c sic est quia significat c esse verum ⁊ c esse falsum ⁊ sic non est igitur. ī hoc enim q̃ significat c eē falsuz bene est taliter qualiter significat in hoc autē q̃ significat c esse verum est aliter Sz diceres ē ne possibile q̃ ipa sit vera dico q̃ non. Cōtra diceres sic p̄t esse q̃ oīs ꝓpō est falsa quia forte cras non erunt nisi iste due homo est asin? deus non est. Et sequitur sic pōt esse q̃ omnis ꝓpō est falsa. igit̄ hec ē possibilis omnis propositio est falsa. Et vltra ipsa est possibilis: ergo potest eē vera. ¶ Respondetur negando istam consequentiam ipa est possibilis: ergo potest eē vera. Ad hoc enim q̃ propō sit possibilis nō requiritur q̃ possit esse vera. sed sufficit q̃ possit esse sicut ipsa significat. Unde hec propositio nulla propositio est negatiua est possibilis et tamen impossibile est ipsam esse veram. Nec enim quando

est nec quando non est sicut ꝑt patere consideranti. Similiter nec ad hoc ꝙ aliqua propõ sit non negatiua sufficit ꝙ quotienscunqꝫ formetur sit vera quia sic hec ꝓpositio esset necessaria aliqua propositio ẽ particularis. quia quotienscunqꝫ hec formatur ipsa est vera cum ipsamet sit particularis.

Sed ꝙ non sit necessaria patet quia eius ꝓtradictoria nõ est impossibilis. nam nulla propositio particularis. Sz ad hoc ꝙ aliqua propõ sit necꝛia reqꝛitur ⁊ sufficit ꝙ impossibile sit aliter esse q̃ ipsa significat.

¶ Dubitatur iuxta dicta. an ista consequentia sit bona. omnis propositio est affirmatiua: ergo nulla propositio est negatiua. Arguitur primo ꝙ non q̃a possibile est antecedens huius consequẽs eẽ verum ⁊ impossibile est ꝓñs eẽ verum. igit̃ ꝓña nõ vz. assumptum ꝓbatur. Nam possibile est istam esse verã omnis ꝓpõ est affirmatiua hoc clarum est de se. Nam possibile est ꝙ soluz ista sit in mundo oĩs ꝓpõ ẽ affirmatiua. Sed impossibile est istam eẽ veram. nulla propositio ẽ negatiua. ꝓbatur. Nam si sic tũc vel qñ est: vel qñ non est. Nõ qñ nõ est. nã ad hoc ꝙ aliqua ꝓpositio sit vera requiritur ipsam esse. nec qñ est. Nam qñcunqꝫ est ista propositio. nulla propositio est negatiua. tunc ipsa est flã ex eo ꝙ qñcũqꝫ ipsa est tunc aliqua propõ ẽ negatiua quia ipsamet est negatiua.

¶ In oppositum arguit̃ sic oppozituz ꝓñtis iterimit antedens: ergo consequentia est bona consequentia tenet antecedens ꝓbatur. nam oppositum consequentis est aliqua propositio est negatiua. ⁊ ad illam sequitur aliqua propositio non est affirmatiua que repugnat contradictorio istius omnis propositio est affirmatiua. Igitur ⁊ cetera. ¶ Respondeo ⁊ dico ꝙ consequentia est bona. Et quando dicebatur possibile est antecedens esse verum. et tamen impossibile est consequens esse verum. concedo. Et cum dicebatur igitur consequentia non valet. nego consequentiam. quia ad hoc ꝙ aliqua consequentia valeat requiritur et sufficit ꝙ impossibile est sic esse sicut significat antecedens q̃n sit sic sicut significat consequens ⁊ sic est in proposito. Unde si ita est sicut significat ista omnis propositio est affirmatiua ⁊ tunc sic est sicut est significabile per istam nulla propositio est negatiua. concedo tamen bene ꝙ in consequentia predicta actus consequentis excercitus repugnat actui signato antecedentꝭ sed necessario sequitur ad ipsum. Et per actum exercitum alicuius propositionis debemꝰ intelligere actum essendi vel non essendi propositionis et quecunqꝫ exiguntur ad esse vel ad nõ eẽ propositionis ad actum exercitum dicimus ꝑtiere. Actuz aũt signatum ꝓpõis vocamus eẽ ita vel non eẽ ita sicut propositio significat. Et ideo quando est possibile propositionem esse et simul esse ita sicut significat propositio tũc actus exercitus et actus signatus nõ repugnant. Si autem possibile est ita esse sicut propositio significat et cum hoc simul non sit possibile propositionem esse. tunc actus exercitus dissonat ⁊ repugnat actui signato. ¶ Circa istam solutionem infero primo. Quod ad hoc ꝙ aliqua consequentia sit bona. non requiritur antecedẽs non posse esse verum sine consequente. Nam hec consequentia ẽ bona oĩs homo est animal ergo hõ est aĩmal et tamẽ añs potest esse verũ consequẽte non exñte vero quia consequens põt nõ esse antecedẽte exñte sed qñ ꝓsequens nõ est non est verum igitur ⁊c.

¶ Secundo infero ꝙ aliqua ꝓsequentia est bona vbi tamen si antecedẽs ẽ verũ ꝓñs ẽ falsum sicut patet in predicta consequentia omnis propositio est affirmatiua. igitur nulla propositõ est negatiua. ¶ Tertio infero ꝙ aliqua ꝓña est bona vbi añs potest esse

verum et ꝓñs impossibile est esse verũ lz tamen consequẽs sit possibile. vt patet de ista omnis ꝓpo est affirmatiua: g nulla est negatiua ¶ Et igitur hec omnis propo ẽ affirmatiua ẽ vera. igitur hec propo nulla ꝓpo est negatiua ẽ vera. Sed tñ sequitur si ita ẽ sicut est significabile per istam. omnis propositio est affirmatiua. tunc ita est sicut est significabile per istam nulla propositio est negatiua. Simile est de ista nihil demonstratur: ergo hoc nõ demõstratur. demõstrato sorte vbi si antecedens est verum impossibile est ꝓñs esse verum. qz nec quando est nec qñ non est. Et q̃uis ꝓsequens repugnet antecedẽti q̃tũ ad actũ excercitum. non tñ q̃tum ad actum signatum. Unde si ita est sicut significatur per añs impossibile est quin ita sit sicut significatur per ꝓñs vl sicut est significabile. Simile est de ista ꝓña hec propo est singularis. et ista ⁊ ista ⁊ sic de alijs: ergo omnis propositio est singularis consequentia ẽ optima. q̃uis tamen impossibile sit ꝓñs esse verum qñ antecedens est verum: sed ẽ bona ꝓña. Nam qñcunqꝫ sic est sicut ẽ significabile per antecedens. impossibile est quin sit sic sicut est significabile p ꝓñs sine noua impõne terminorum. ¶ Aliud insolubile est istud ponatur q̃ sortes dicat platonem dicere falsũ ⁊ plato dicat ciceronem dicere falsuz ⁊ cicero dicat sortem dicere falsum. Tunc queritur an sortes dicat verum vel falsum. Si sortes dicat verum tũc plato dicit falsum. ⁊ si plato dicat falsum cicero dicit verum. Et si cicero dicat verum sortes dicit falsum: ergo si sortes dicat verum sortes ꝫt falsum Si aũt dicatur q̃ sors dicat falsuz. ergo plato dicit verum. Et si plo dicat verum cicero dicit falsum. et sic cicero dicat falsum sors dicat verũ. Igit si sortes dicat falsum sors dicit veruz ¶ Respondetur q̃ sortes dicit falsum Et cũ dicebatur: ergo plo dicit veruz negatur ꝓsequentia. qz sortes nõ ꝓpt hoc solum dicit falsum q̃ soluz dicat platonem dicere falsum. Sed ꝓpter hoc q̃ dicendo platonẽ dicere falsum dicit ciceronem dicere verum. Et dicendo ciceronem dicere verum dicit se dicere falsum. modo omnis dicens aliquam propositionem per quã dicit se dicere falsum. In dicendo illã ꝓpositionem dicit falsum. prout ex dictis faciliter põt apparere. Unde in isto casu sors benemet dicit se dicere falsum. ¶ Unde sciendum est. Quod aliqueꝓpões pñt asserere se esse falsas vel se non esse veras quattuor modis vnom° per seipsas abqꝫ alijs ꝓpõib° ꝓcurrẽtib° verbigrã vt si ego dicã istã ego dico falsum ⁊ nullam aliã vel posito q̃ ista esset scripta in papiro oĩs propositio scripta in papiro est falsa. ¶ Secundo modo alique propositiones pñt se asserere eẽ falsas vel se nõ esse veras ex hoc q̃ ipse asserũt alias propositiones esse falsas que ipsas asserunt eẽ veras. Verbigrã vt si sortes dicat istam plato dicit falsum ⁊ nullaz aliam ⁊ plato dicat istam sortes dicit verum: ⁊ nullam aliam. Si ista sit scripta in papiro omnis propositio scripta in pergameno. omnis propositio scripta in papiro est vera. ¶ Tertio mõ. alique propositiones asserunt se esse falsas vel se nõ eẽ veras. ex h° q̃ asserunt aliquas ꝓpositiones esse veras que ipsas asserunt esse falsas. Verbigratia vt si sortes dicat plato dicit verum ⁊ nullam aliam. ⁊ plato dicat istam sortes dicit falsum. et nullam aliam Vel sic. ista scripta in papiro. omnis propositio scripta in pergameno est vera. ⁊ ista scripta in pergameno. oĩs propositio scripta in papiro non est falsa. prima enim asserit se esse falsa ex eo qꝫ asserit secũdam eẽ verã que asserit ipsã eẽ falsã et hoc fit aliqñ bene mediate sicut potest patere in sophismate proposito. ¶ Quarto modo alique propositiones asserunt se esse falsas ex eo q̃ asserunt aliquas alias ꝓpositiões

esse falsas que omnino sunt eis consimiles in causis veritatis vel falsitatis. verbigratia sicut ista propositio sola scripta in papiro. propositio scripta in pergameno est falsa. ⁊ sic econuerso. alia propositio scripta in pargameno dicens. propositō scripta in papiro est falsa. constat q̃ vtraq̃ earum asseri. se esse falsam ex eo q̃ asserit vnā esse falsam que est omnino sibi consimilis in causis veritatis vel falsitatis. nulla enim potest assignari causa quare vna magis est vera q̃ alia vl magis falsa q̃ alia.

¶ Aliud insolubile. dicat sortes istam deus est. et plato dicat istam. solus sortes dicit verum. et non sint alij loquentes in mundo. tunc queritur an plato dicat verum vel falsum. si dicatur q̃ plato dicat verum. contra Nam si plato dicit verum tunc ita est q̃ sortes dicit verum ⁊ nullus alius a sorte dicit verum ex eo q̃ plato dicit solum sortem dicere verum. Et vltra nullus alius a sorte dicit verum ex eo q̃ plato dicit solum sortes dicit verum sed plato est alius a sorte: ergo plato non dicit verum quod erat probandum. Si autem dicas q̃ plato dicat falsum et cum non sint plures loquentes q̃ sortes et plato per casum: ⁊ cuz hoc sortes dicat sequitur q̃ sortes dicit verum et nullus alius a sorte dicit verum. Ex quo vlteriꝰ sequit q̃ solus sortes dicit verum. tunc vltra solus sortes dicit verum: sed plato dicit sortem dicere verum et per consequens non dicit falsum: quod erat ꝓbandum. ¶ Respondetur q̃ plato dicit falsum. quia dicit vnam propōem que significat propōem sortis ēt verā et nullam aliam ⁊ per ꝓns significat se non esse veram: sed quecūq̃ ꝓpō significat se nō esse veram est falsa ꝑ sextam cōclonē: ⁊ ⁊c. ¶ Ad argumentum cū dr ꝓpōez pronis esse falsā: igr sic est casu stante q̃ sortes dicit verum ⁊ nullus aliꝰ a sorte dicit verum: cōcedo Et cum vlteriꝰ dicebat: ⁊ verū ē q̃ solus sortes dicit verum: negatur ꝓntia ¶ Sed contra diceres ibi arguitur ab exponentibus ad expositā: nego quia ista solus sortes dicit verum prolata a platone non significat soluz q̃ sortes dicat verum et q̃ nullus alius a sorte dicat verum: sed cum hoc significat q̃ plato dicit falsum. Et igitur cum arguitur. sortes dicit verum et nullus alius a sorte dicit verum ergo solus sortes dicit verum. committitur fallacia ꝓntis: quia bn sequitur econtra: et sitr fallacia a fm q̃d ad sim pliciter. ⁊ hoc stante casu posito in principio. et hec de isto insolubili

¶ Aliud insolubile. sint solum tres ꝓpōnes in mundo: videlicz homo ē animal/deus est et omnis propō ꝑter exceptiuam est vera. sit prima a/ secūda b/tertia c. Tunc queritur vtrum c sit verum vel falsum si dicat q̃ c sit ver tunc eius exponentes sunt vere: scilz q̃ omis propō si est alia ab exceptiua est vera et exceptiua non est vera. igr hec erit vera et exceptiua nō est vera sed nulla est alia exceptiua preter c: igitur nō est verum quod erat probādum. Si autez dicatur q̃ c sit falsum hoc erit vel quia alia ab exceptiua nō est vera. vel quia: alia ab exceptiua est vera nō potest dici primū: quia q̃libet illarum que nō est exceptiua est vera: igitur. nec secundū vz q̃ exceptiua vera. et per ꝓseqns si ipsa est falsa ipsa est vera. ¶ Rndetur q̃ illa est falsa: qr significat se esse falsam. significat enim omnez propōnem aliā ab exceptiua esse veram et exceptiuam nō ē veram et cuz nulla alia sit exceptiua q̃ ipsa/ipsa significat se non ē veram. et per ꝓns est falsa. Sed quando dicebatur. si est falsa hoc est vl qr alia ab exceptiua non est vera: vel quia alia ab exceptiua mō ē vera: sed ideo quia significat se esse verazz et non esse veram.

¶ Aliud insolubile. dicat quilibet homo excepto sorte deus est. et dicat sor

tes omnis homo preter me dicit verũ
¶ Breuiter dico ꝙ in casu posito sortes dicit falsum quia dicit vnã ꝓpositionem que significat se esse veram ⁊ se esse falsam sicut potest patere intuenti.
¶ Aliud insolubile. dicat sortes deus est et plato. homo est animal. ⁊ cicero. dicat homo est asinus. et egidius dicat tot dicunt falsum quod dicunt verum et sit prima a secunda b tertia c quarta d. Tunc queritur Utrum d sit verum vel falsum si dicatur ꝙ sit vera igitur ita est ꝙ duo dicta sunt vera et duo falsa sed clarum est ꝙ duo prima dicta sunt vera ergo aliqua duo dicta sunt falsa quorum vnũ est ipm d igitur si dicatur ꝙ d ẽ verũ seqtur ꝙ d est falsũ. et cuz c ẽ falsuz sequitur ꝙ duo dicta sunt falsa et ꝑcise tot sũt vera igitur tot sunt vera quot sũt falsa: igitur tot dicunt falsum quot dicunt verum. Et vltra. tot dicunt falsum ꝗt dicunt verum ergo taliter est qualiter d significat et per consequens d ẽ verum igitur non est falsum quod erat ꝓbandum. ¶ Rñdetur ꝙ d est falsuz. Et cũ vlteri⁹ dicitur ꝯ tot dicunt falsum quod dicunt verum: concedo. Et vlterius arguebatur igiꝫ taliter ẽ qualiter d significat: concedo. et cum vlterius dicitur ꝯ d est verum negatur concequentia. sicut enim dicebaꝫ prius ad hoc ꝙ aliqua propositio sit vera non sufficit ꝙ taliter est qualiter per eam significatur: sed requiritur ꝙ qualitercũq; per eam significatur taliter sit. sed sic non est de d ꝓpositiõe igitur.
¶ Aliud insolubile. deus est et copulatiua est falsa. sit copulatiua a. et prima pars eius b/secunda c: ⁊ sic sit ꝙ nulla alia propositio copulatiua sit in mundo q̃ ista. Tunc queritur vtrum a sit verum vel falsum. Si dicatur ꝙ a sit verum cum ad veritatem copulatiue requiritur quamlibet partem esse veram sequitur quamlibet partem esse veram. et per consequens sequitur eius partem esse veram. Tunc vltra c est verum igitur qualitercunq; c significat taliter est: ꝛz c significat a esse falsum igitur taliter est ꝙ a est falsum: igitur si a est verũ a est falsum. Si autem dicatur ꝙ a sit falsa. contra. Nam cum ad falsitatem copulatiue requiritur vnam eius partem esse falsaz et eius prima pars puta b non sit falsa sequitur ꝙ si a sit falsum ꝙ c sit falsum
Sz probo ꝙ non. nã si a est falsuz ⁊ cũ c significet a esse falsum talit ẽ qualiter c significat. et per ꝓñs c est verum
¶ Rñdetur ꝙ a copulatiua est falsa Et quando dicebatur vel b. vel c. est falsum concedo ⁊ cum vlterius arguebatur. b non est falsum: cõcedo. igiꝫ c est falsum: concedo. Et cũ vlteri⁹ arguebatur. si c est falsum a est falsum concedo. et cũ vlteri⁹ dicebatur. si a est falsum taliter ẽ qualiter illa significat: concedo. et cum vlterius dicebatur. igitur c est verum: negatur consequentia. vnde non qualitercunq; c significat taliter est significat enim se esse veram et se esse falsam.
¶ Aliud insolubile. homo est asinus vel aliqua disiunctiua est falsa. et sit ista disiunctiua sola in mundo et non alia et vocetur a et prima eius pars vocetur b et scda c. tunc queritur an a sit verum vel a sit falsum. si a est verum: igitur vna eius pars est vera cũ ad veritatem disiunctiue requiratur vnam partem esse veram. Sed nõ potest dici ꝙ b sit verum clarũ enĩ est ⁊ relinquitur ergo ꝙ c est verum. Tũc arguitur sic. c est verũ: igitur aliq̃ disiunctiua est falsa sed non alia ab a: ꝯ a est falsum: igitur si a ẽ veruz a ẽ falsum. Si autez dicatur ꝙ a sit falsum sequitur ꝙ ambe eius partes sint false: quia ad falsitatem disiunctiue requiritur ambas partes esse falsas. et per ꝓñs c est falsum. Sed probo ꝙ nõ quia si c est falsum et cum etiam b est falsum sequitur a esse falsum. et per consequens sequitur aliquam disiun

ctiuam esse falsam tunc sic. aliqua disiunctiua est falsa. ergo taliter ē qualiter c significat. et vltra ꝯ c est verum Breuiter rñdetur ꝙ a est falsuz. et cū vlterius dicitur. ergo ambe eius partes sunt false: concedo. Et cum vlterius dicebatur. si c est falsum a est falsum: concedo. Et cū vlterius dicebat ꝯ taliter est qualiter c significat: concedo. Et cum vlterius dicebatur. ꝯ c ē verum: negatur ꝓñtia q̃uis enim taliter sit qualiter c significat: tamen nō qualitercunqz c significat taliter est: significat enim de directa eius significatione se ipsum esse falsum. et per consequens cum omnis propositio significet se esse veram: vt prius dicebatur. c significat se esse verum et se esse falsum. et per consequens est falsum. ¶ Dubitatur. Nam dictum est ꝙ ista copulatiua est falsa. deus est et copulatiua est fl'a contra. Nam si sic sequitur ꝙ eius contradictoria ē vera: sz hoc est falsum. ꝓñtia tenet falsitas probatur. nam eius contradictoria fm predictam videtur eē ista. nullus deus est vel nulla propositio copulatiua est falsa. modo ista est falsa ex eo ꝙ ambe eius partes sunt false. Breuiter rñdetur ꝙ ista non est eius contradictoria: sed ad accipiendum eius contradictoria videamus primo cui equiualet ista. deus est ⁊ aliqua copulatiua est falsa. posito ꝙ nulla alia sit copulatiua. et breuiter ꝙ ista copulatiua significat se eē falsaz ⁊ vocetur a proprio nomine. sequitur ꝙ valebit istam. deus est et copulatiua ē falsa ⁊ a non est falsa: igitur fm hoc oportet sumere contradictoria eius et erit ista. nullus deus ē vel nulla copulatiua est falsa vel a ē falsa mō ista ē vera: qz est vna disiunctiua cuius altera pars est vera: vicz nulla copulatiua est fl'a vel a est falsa.

¶ Aliud insolubile. si deus est aliqua propō conditiōalis ē falsa. sit ista conditionalis sola in mundo et nl'la alia et sit a eius afis et sit b eius cōsequēs Tunc queritur an a sit verum vl' falsum. Si dicatur ꝙ a sit verum: igitur ita est sicut significat b. hoc enī requiritur ad veritatem propositionis conditionalis: sz ita est sicut b significat vt clarū est de se: igit etiā ita est sicut significat. et c vltra igitur c est verum Et vltra c est verum: sed c significat a esse falsum: ꝯ a est falsum: igit si a est verum a est falsum. Si autem dicat ꝙ a sit falsuz. Tunc sic. si a est falsuz impossibile est b esse verū nisi c sit verum. igitur si a est falsum a est verum consequentia tenet: quia ad veritatē a sufficit ꝙ b non possit esse verum sine c: vel ꝙ non possit sic esse sicut significatur per b quī sic sit sicut significatur per c. antecedens probatur. Nam si a est falsum c est verum. igitur si a est falsum b non est verum nisi c sit verum consequentia tenet antecedens probatur. Nam si a est falsuz ita est sicut c significat: quia c significat a esse falsum. et si sic sequitur c esse verum. ¶ Respondetur ꝙ a est falsum. Et quando finaliter dicebatur igitur ita est sicut c significat: cōcedo Et cum vlterius dicebatur. ꝯ c est verum: negatur consequentia: quia c significans a esse falsum significat seipsum esse falsum. et cum etiam significet c esse verum per vnam de conclusionibus prius positam sequitur ꝙ significat c esse verum et c esse falsum et per consequens per vnam cōclusionez positā est falsum. vnde lz taliter ē qualiter c significat non tamen qualitercunqz significat ita est qd̄ tamē requiritur ad hoc ꝙ c eēt verum.

¶ Aliud insolubile. deus est igitur ista ꝓña non valet. sit ista consequētia a et antecedens eius sit b. et ꝓñs illius sit. c. et per ly ista demonstratur cōsequētia. ꝓposita tūc propositio a consequntia ⁊ q̃ritur an a consequntia valeat vel non valeat. Si dicatur ꝙ valet

et añs sit verum sequitur ꝓñs esse verum et si ꝓñs est verum tunc sic est sicut ꝓñs significat: sz ꝓñs significat a ꝓñtiam nõ valere :igit a ꝓñtia non valet :igit si a ꝓña valet a ꝓña nõ valet Contra: qr si a ꝓñtia non valz possibile est b eẽ veruz ꝓñte existente falso hoc est falsum quod probo sic. Maz si a non est verum tunc c est verum. igitur si a non vz b non estverum nisi c sitverum: igitur si a nõ valet a ẽ verum añs patz.nã si non valet sic est sicut c significat:quia c significat a non valere et per ꝓñs c est verum. prima consequentia pz.nã ad hoc ꝙ avaleat sufficit b non posse esse verum sine c si formetur vltima ꝓña. a prio advltimum. ¶ Breuiter rñdetur ꝙ a consequentia non valet. Et cuz finaliter dicebatur ergo c est veruz. Et si diceret si a non valet taliter est qualiter c significat concedo sed nõ qualitercunꝗ significat c taliter est. et igitur non seqtur taliter est qualiter c significat igitur c est verum.et ibi fuit vis argumenti.quare ꝛc.

¶ Nunc videndum est de insolubilibus que oriuntur ex actibus nostris interioribus:sicut sunt decipere errare fingere scire dubitare ꝛ sic de alijs ¶ Et sit primo illud insolubile posito ꝙ in mente sortis sit ista. sortes decipitur et nulla alia et sit a et sortes credat propositionem esse veram. Tunc queritur vtrum sortes credendo a eẽ verum decipiatur si sortes decipitur sequitur ꝙ a est falsum aliter enim credendo a esse verum non decipere tur et vltra hec est falsa.sortes decipitur:igitur sortes non decipitur et per consequens si sortes decipitur credẽdo a esse verum sortes non decipitur Si autem dicatur ꝙ sortes credendo a esse verum non decipitur sequitur a esse verum. Et vltra.a est verum:ergo sortes decipitur:ergo si sortes non decipitur sortes decipitur. ¶ Soluitur breuiter ꝙ sortes credẽdo a decipitur et quando dicitur ꝙ a est verum negatur:quia a non solum significat ꝙ sortes decipitur sed significat ꝙ sortes decipitur et ꝙ sortes non decipit. mõ hoc est falsum et per consequens a est falsum ex quo non qualitercũqꝫ a significat taliter ẽ. Simili mõ sit ista in mente sortis.sortes errat.est enĩ errare falsum credere esse veruz: vel verum credere esse falsum. Et arguitur ꝛ soluit consimili modo sicut aꝗ ꝛ solutum est circa istaz sortes decipit.

¶ Aliud insolubile sit istud. sortes fingit se esse sophistam.posito ꝙ fingere sit idem ꝙ oñdere se esse talez qualis nõ est. Tunc sic. sortes qui non est sophista põt oñdere se esse sophistam p conuersationẽ eius cũ sophistis vel p aliquod hmõi:sed qr talis non est seqtur ꝙ fingit se eẽ sophistam p descriptionem quid nominis fingere:et p descriptionẽ quid nominis huius termini sophista.

¶ In oppositum arguitur ꝓpõ implicat cõtradictionem igitur.cõsequenti a tenet antecedẽs probat quia si sors se fingit esse sophistam vel igitur fingendo se esse sophistaz est sophista vt non.si est sophista tunc non fingit se esse sophistam. Quia si aliquis vere ẽ aliqualis. Ipse ostendens se esse qualem nõ se fingit p descriptionẽ ꝗd nominis fingere. Si autez dicatur ꝙ nõ sit sophistam sequitur ꝙ non est talis qualis se oñdit :oñdit enim se esse sophistam.et vltra si nõ est talis qualis se ostẽdit esse ipse est sophista per descriptionem quid nominis sophiste: igitur qualitercũqꝫ dicat videt sequi repugnans. ¶ Respondetur ꝙ impossibile est sortem se fingere esse sophistam supposito quid nominis predictorum terminorũ sicut ratio ad oppositum sufficienter probat. Et quando dicebatur. sortes qui non est sophista potest ostendere se esse sophistam: nego.immo si sortes primo non est so

phista ꝙ cito ostēdit se esse sophistaz est sophista.

¶ Aliud insolubile sit istud ⁊ possibile est sortez scire se errare. posito ꝙ errare sit falso assentire vel vero dissentire: vel credere falsum esse verum vel credere verum esse falsum.

¶ ⁊ Probatur. sortem errare est possibile: ergo sortez scire se errare ē possibile. añs clarum est consequentia tz Nam aliter esset aliqua propositio scibilis a platone: quia impossibile esset platonem notificare sorti. ista enizz sortes errat clarz est ꝙ est scibilis a platone et si non esset scibilis a sorte plato non posset eam sorti notificare ¶ In oppositum arguitur. sortem scire se errare implicat contradictionē ergo est impossibile. consequentia tenet antecedens probatur. sequitur ēi sortes scit se errare: igitur sortes errat. ex quo nihil scitur nisi verum. Similiter sequitur. sortes scit se errare: ergo non errat. probatur: quia scit se errare: ergo scit se falso assentire vl vero dissentire. ⁊ si scit se falso assentire ipse scit ꝙ hoc cui assentit est falsum. et si hoc: tunc illi non assentit. et per consequens non errat. Similiter si sortes scit se vero dissentire ipse scit ꝙ hoc est verum cui dissentit. et per consequens sibi non dissentit. et per consequens non errat: igitur si sortes scit se errare non errat. ¶ Secundo. si sortes sciret se errare: scit igitur ꝙ iudicando a eē faciendum erret. ⁊ sciat se sic iudicando errare: et sit illud iudicium erroneum quo iudicat a esse faciendum b. tunc sic. sortes scit se errare iudicando a esse faciendum: ꝯ sortes scit ꝙ b iudiciuz quo iudicat a esse faciendū ē erroneum. Tūc sic sortes scit ꝙ b iudiciū est erroneuz: ꝯ sor. scit ꝙ aliter est q̄ per b iudicium iudicat: sed per b iudiciuz iudicat ꝙ a est faciendū: igitur ipe scit ꝙ a non ē faciendum: igitur si sortes scit se errare iudicando a eē faciēdum de iudicio erroneo simul iudicat ꝙ a est faciēduz et mediante b iudicio erroneo ꝙ a nō est faciendum: scilicet mediante scientia quam habet de hoc ꝙ b iudiciū est erroneum. et per consequens iudicia contraria erunt in eodem: sed hoc est impossibile quare impossibile est sortez scire se errare. ¶ Responsio sicut alias ꝙ impossibile ē sortem scire se errare. Et cum dicitur sortem errare est possibile: admitto quando vlterius dicitur. igitur sortē scire se errare est possibile: negatur ꝓnitia. et vlterius concedo ꝙ aliqua propositio ē scibilis a platone quam impossibile est platonem notificare sorti. vnde cōcedo ꝙ si sortes errat et plato hoc sciat ꝙ plato non potest notificare sorti ꝙ ipse errat: sed bene pōt sibi tantuz dicere et arguiere ꝙ sortes sciat ꝙ errauit: igitur possibile est bene sortem scire se errasse q̄uis impossibile sit sortem scire se errare.

¶ Aliud insolubile. posito ꝙ ista ꝓpositō. rex sedet vel ꝓpō disiūctiua scpta in isto folio sorti sit scripta in isto folio et nulla alia ⁊ posito ꝙ lateat sortē an rex sedet vel non sedet vlterius posito ꝙ sortes sit doctissimus in omni arte et inspiciat istam propositionem scriptam in isto folio. tunc queritur an ista propositio sit scita a sorte eē vera vel scita a sorte esse falsa vel sit sorti dubia. Non pōt dici ꝙ sortes sciat ipsam esse falsam. Nam si sic sequit ꝙ sortes scit vtranqz eius partem esse falsam: sed hoc est falsum. falsitas patet: quia nō scit primam partem eē falsam per casū neqz veraz: quia pria pars est sorti dubia per casum. Nec pōt dici ꝙ sortes sciat p̄dictam ꝓpositionē eē veram. nā si sic. admin? sciret vnam partē p̄dicte disiūctiue eē verā nō primam partē per casū: igit secundam. Sz ꝓbo ꝙ nō. nam si sciret secūdam ptē eē verā tūc secūda ps eēt vera cū nihil scitur nisi verū. Et vltra si secūda ps est vera tunc taliter ē quaiter per eam significatur: sed per eaz

ſignificatur ꝙ predicta propõ diſſunctiua ẽ ſorti dubia:igitur ſic ẽ ꝙ predicta propõ diſſunctiua eſt ſorti dubia ⁊ per ꝓñs predicta propõ diſſũctiua non ſcitur a ſorte eẽ vera qõ erat probãdũ Si aũt dicatur ꝙ p̃dicta ꝓpõ diſſunctiua ſit ſorti dubia tũc ſortes ſignificat eam eẽ ſibi dubiã cũ ſit doctiſſim⁹ in omni arte:immo parũ expert⁹ conſiderans de aliqua propõne bñ ſciret et ſtatim diceret an illa propõ eſſet ſibi dubia vel non. Tunc vltra.ſortes ſcit illam ꝓpõez ſibi eẽ dubiã :igr̃ ſcit ꝙ taliter eſt q̃liter illa ei⁹ ꝑs ſignificat:ſed ſi ſcit hoc.tunc ſcit ſecundam partem illi⁹ diſſunctiue eẽ verã.et ſi ſcit ſic ꝙ ſecunda pars illi⁹ diſſũctiue eſt vera:igitur ſcit totã diſſũctiuã eẽ veram.⁊ per ꝓñs p̃dicta diſſunctiua ñ eſt ſorti dubia quod fuit probandum ¶ Reſpõdetur ꝙ iſta propõ eſt ſorti dubia.Et quando dicebat̃ igit̃ ſor̃s ſcit ꝙ taliter eſt qualiter ſecunda pars ſignificat:nego.vnde dico ꝙ ſecunda pars predicte diſſunctiue ſignificat non ſolum ꝙ iſta diſſunctiua ſit ſorti dubia .vnde de directa eius ſignificatione ſignificat ꝙ predicta diſſunctiua ſit ſorti dubia.Sz per combinationem predictã ⁊ conſecutiue ſignificat ꝙ illa diſſunctiã nõ ſit ſorti dubia hec enim ſequitur ad ipſam cum caſu poſito.et ideo ſecunda pars predicte diſſunctiue eſt falſa ſi accipiatur vna ꝓpõ per ſe ⁊ cum ſortes ſit doctiſſimus in omni arte ipſe ſcit ꝙ ſecunda pars predicte diſſunctiue eſt falſa.et cum prima eius pars ſit ſorti dubia ꝑ caſũ ſequitur p̃dictã diſſũctiuã eẽ ſorti dubiam.Sed cõtra:quia ſi p̃dicta diſſũctiua eẽt ſorti dubia ſequeretur ꝙ ſtante caſu poſito ⁊ p̃dicto etiam eius ꝑdictoria eẽt ſorti dubia:patz Non enĩ põt ſcire vnã ꝑtem ꝑdictõis eẽ veram et dubitare aliã.ſlitas ꝓñtiſ patz:qꝛ ꝑdictoria p̃dict e diſſunctiue ẽ nullus rex ſedet ⁊ nulla diſſũctiã ſcripta in iſto folio eſt ſorti dubia.modo ſortes ſcit iſtam eẽ falſam:qꝛ ſcit ſecũdam partem eius eẽ falſam.Ad falſitatem aũt copulatiue ſufficit vnã partem eſſe falſam.Et ad hoc ꝙ copulatiua ſciatur eẽ flã ſufficit ꝙ vna eius pars ſciatur eẽ flã. ¶ Secundo.ſecunda pars copulatiue:ꝑdicit ſecũde partis predicte diſſunctiẽ:ſz ſecũda pars hui⁹ copulatiue ẽ falſa:igitur ſecũda pars p̃dicte diſſunctiue fuit vera cui⁹ oppoſitum dictũ eſt. ¶ Rñdet̃ ꝙ ꝑdictoria predicte diſſunctiue debet ſorti eſſe dubia.Et vlteri⁹ dico ꝙ non bene ſumpta ẽ ꝑdictoria predicte diſſunctiue. ¶ Pro quo ſciendum eſt ꝙ ſecũda pars diſſũctiue ſignificat vel ſignificare põt aliquo caſu poſito ſe eſſe falſam:licet nõ ſignificet hoc immediate tñ ſignificat hoc cõſecutiue ꝓm caſum poſituz ſicut apparuit.Et igit̃ reflexiue ſignificat ſeipſam eſſe veram et ſe eſſe flãz ꝓpter ꝙ ſi ponam⁹ ꝙ ſecunda pars p̃dicte diſſũctiue ſit d opz accipe equiualẽtem illi⁹ diſſuntiẽ talem rex ſedz vel diſſũctiua ſcripta in iſto folio eſt ſorti dubia et d ẽ vera remota reflexione.et ꝓm hoc opz ſumere ꝑdictoriam illius diſſũctiue:et erit iſta.nullus rex ſedet ⁊ nulla ꝓpõ ſcripta in iſto folio eſt ſorti dubia vel d non eſt vera.Et ex hoc patz ad inſtantiam:quia illa propõ que ẽ accepta ꝑ ꝑdictoria predicte diſſũctiue ẽ ita dubia ſorti ſicut diſſunctiua cui ꝓtradicit.patz.nã ſortes ſcit ſecũdam partez illius eẽ veram:qꝛ ſecũda ei⁹ ꝑs ẽ vna diſſũctiua cui⁹ ipſe ſcit vltimam ꝑtez eſſe veram:ſz dubitat de parte p̃dicte copulatiue et per ꝓſeq̃nſ de tota copulatiua cum ad hoc ꝙ copulatiua ſit dubia ſufficit vnã partem eẽ dubiam Similiter ad ſecundam dico ꝙ nõ bene ſumebatur ꝑdictoria ſecunde ꝑtis diſſunctiue ſicut ex iam dictis facíliter apparet.

¶ Aliud inſolubile ſit iſtud.poſito ꝙ ſortes ſit talis conditionis ꝙ non velit ĩuadere platonem ſi plato nõ ĩuadat eum.⁊ plato ſit talis conditionis ꝙ ñ velit inuadere ſortez niſi q̃ ſor̃s

vult non inuadere eũ. Tunc q̃ritur vl̃
sors suadet pl̃onẽ vel nõ: si non: g̃ pla
to vult inuadere sortẽ p casuz. Et vltra
plato vult inuadere sortẽ: g̃ sors vult
inuadere pl̃onẽ p casuz igit̃ si sortes
nõ vult ĩuadere platonem sortes vult
inuadere platonem. Si autẽ dicat̃ q̃
sortes velit inuadere platonem: g̃ per
casum plato non vult inuadere sortẽ. ⁊
vltra plato non vult inuadere sortem
igit̃ p casum sortes nõ vult inuadere
platonem: igr̃ si vult inuadere plato-
nem nõ vult inuadere platonẽ. Simi
le est posito q̃ sortes non velit come-
dere nisi qñ plato vult comedere. et
plato non velit comedere nisi qñ sor-
tes non velit comedere. tunc vel sor
tes vult comedere vel non. si vult co
medere: ergo plato vult comedere et
vltra plato vult comedere: g̃ sortes nõ
vult comedere per casum: igit̃ si sors
vult comedere sortes non vult come
dere. si non vult comedere: ergo pla-
to vult comedere per casum. et vltra
si plato vult comedere sortes vult co
medere per casum: igitur si sors non
vult comedere sortes vult comedere.
Breuiter ad ista respondetur q̃ quili
bet istorum casuum est impossibilis: ⁊
igitur nimirum si sequit̃ cõtradictio
nihilominus quelz pars casus est pos
sibilis q̃uis tamen alteri non sit com
possibilis. ¶ Et sic est finis insolubiliũ
Magistri Alberti de saxonia.

¶ Sequitur tractatus de obligationi
bus.

Equitur tractatus obliga
tionũ. Et prio ponẽde sunt
alique descriptiones quo-
rundã terminoꝝ spectan-
tiũ ad istã artez. Secundo quedam re
gule. Tertio tractandum est in specia
li de speciebus. obligationũ. ¶ Quãtũ
ad primum fit prima descriptio. Obli
gatio ꝓut hic capitur Est oratio ex si
gnis obligationis et obligato. Verbi
gatia dicat opponẽs rñdenti pono ti
bi istam. tu sedes. ista tota oratio vo-
catur obligatio. tu sedes vocatur obli
gatuz. et ly pono tibi istam vocatur si
gnum obligationis. ¶ Secũda descri
ptio. obligatum dicit̃ altera pars obli
gationis: vel oppositum depositi ad
aliquod concedendum intra tempus
obligationis mediante obligatione ⁊
admissione rñdens obligatur. Et dico
oppositum depositi: quia si opponẽs
dicat respondenti. depono tibi istam
tu sedes ⁊ respõdens admittat obliga
tus est ad sustinenduz eius oppositu
scz tu non sedes. et tunc ista. tu sedes
est deposita ⁊ ei⁹ opposita ẽ posita et
obligata. et dico infra tempus obliga
tiõis: qr p⁹ tp̃s obligatiõis rñdẽs non
est amplius obligat⁹ ad sustinẽdũ ob
ligatũ nisi obligatione. et admissione
facta. ¶ Tertia descriptio. temp⁹ obli
gationis est illud tempus a cui⁹ prici
pio aliq̃s obligatur manente eadẽ dis
putatione ad sustinenduz obligatum
donec opponens dicat rñdenti cedat
tp̃s obligatiõis. ¶ Quarta descriptio
ptinẽs alicui ẽ q̃ ad ip̃z seq̃tur vl̃ sibi
repugnat. vt ista aĩal currit ẽ ptinens
isti hõ currit: qr ad eã seq̃tur. sil̃it̃ ista
nullũ aĩal currit est ptinẽs isti. hõ cur
rit qr sibi repugnat. ¶ Quinta descri
ptio. imptinẽs alicui ẽ qd̃ nec ad ipsũ
sequitur nec sibi repugnat vt ista tu se
des ẽ imptinẽs isti. sors scribit: qr nec
seq̃tur ad eã nec sibi repugnat. ¶ Sex
ta descriptio. pertinẽs obligationi tm̃
dicitur quod non est obligatuz nec se
quens ad aliud q̃ ad obligationem
vel illud quod sequitur ad ipsa m

nec est repugnans alteri q̃ obligati
oni vel p̃ñs repugnans eidem. Quic
quid enī est repugnans p̃ñti est repu
gnans añti qr omne qd̃ sequitur vl̃ re
pugnat p̃ñti sequitur vl̃ repugnat añ
cedenti. Sil̃r omne sequẽs vl̃ repu
gnans añti est repugnans p̃ñti. At
dicat opponens rñdenti pono tibi
istam .tu es rome tũc aliq̃d tibi posi
tũ est dr̃ ptinẽs obligationi tm̃ et nõ
obligato nec admissioni: Sequit̃ enīz
pono tibi istã .tu es rome igr̃ aliq̃d
est tibi positũ sed.nõ sequit̃ pono tibi
istaz.tu es rome.igitur aliquid nõ est
tibi positum.nec sequitur tu admit=
tis istã tu es rome: g̃ aliq̃d est tibi poi
tum .Consil̃r est de ista .nihil est ĩpo
situz q̃tum ad repugnãtiaz. Et notã
ter dico q̃ non est obligatũ eo q̃ si po
nerez tibi istam aliquid est tibi positũ
tunc ista aliquid est tibi positum non
esset pertinẽs obligationi tantum sed
etiã obligato. et etiã ista nihil est tibi
positũ.quia aliquid est tibi positum
sequit̃ ad obligationem et ad obliga
tũ.q̃ruz ad obligationũ ptz de se. Etiã
q̃ ad obligatum pz.qr iĩa est obliga=
ta ꝛ iĩam et sequit̃ ad iĩam .sequit̃
eī aliquid est tibi positũ.igit̃ aliquid
est tibi positũ.etiã de ista nihil est ti=
bi posituz in casu predicto repugnat
obligationi ꝛ obligato.

¶ Septima descriptio ptinens obli=
gationi ꝛ admissioni sil̃ ẽ quod nec ẽ
solũ ptinẽs obligatõi nec solum ad
missiõi.sz vtrique simul̃ vt dicat oppo=
nens respondenti pono tibi istam=
tu es rome et respondens admittat
deinde opponẽs ꝓponat responden=
ti istam tu es obligat? ille habet eã
concedere tanq̃ sequẽtem ad obliga
tionẽ et admissionem simul.sequitur
enim pono tibi istam.tu es rome et
tu eam admittis: igitur tu es obliga=
tus dr̃ igitur pertinens obligatõi et
admissioni simul nulli.tamen eorum
seorsum qr nõ sequit̃ pono tibi istam
tu es rome: igitur tu es obligat? q̃a
non es obligatus solum propter obli
gationem factã. sed post q̃ admissisti
obligatum.nec etiam sequitur tu ad
mittis istam tu es rome. igitur tu es
obligatus. qr sine quacunq̃ obligatt
one si velles posses eam admittere.
et propter admissionem eius non es=
ses obligatus nec etiã ista. tu es obli
gatus repugnat obligationi nec ad=
missioni vt notum est.

¶ Octaua descriptio pertinens obli=
gato tm̃ est q̃ nec est sequẽs ad aliud
q̃ ad obligatum.nec repugnans alte
ri q̃ obligato vel sequenti ad ipsum
vt dicat opponens respondenti pono
tibi q̃ tu sis rome et respondens ad
mittat: tunc ista. tu non es parisius ẽ
pertinens obligato et non obligatio
ni nec admissioni. ¶ Primum patet.
quia sequitur q̃ tu es rome: ergo tu
non es parisius. ¶ Secundum patet
quia non sequitur.pono tibi istam tu
es rome igitur tu non es parisius ꝓ
pter meam positionem non sequitur
te esse parisius: nec te esse.etiam non
sequitur tu admittis istam. tu es ro=
me.igitur tu non es parisius.quia ꝓ
pter tuam admissionez non sequitur
te non esse parisius. Eodem modo ex
emplificaretur q̃tum ad pertinens ꝛ
repugnans vt exemplificatum est de
pertinente sequenti.

¶ Nona descriptio pertinens obliga
to et bene concesso vel bene concessis
vel bene negato vl̃ bñ negatis ẽ q̃ ea
simul sequitur vl̃ eis simul repugnat
et non sequitur nec repugnat obliga
tioni tm̃: vel admissioni tm̃ nec eis si
mul.nec obligato tantũ.nec concessis
tm̃ vt dicat opponens respõdenti.po
no tibi q̃ iste due ꝓpõnes.homo ẽ asi
n? ꝛ de? ẽ ꝑuertãtur.tũc ista ꝓpõ hec
est vera hõ est asin?: nõ ẽ ptinens obli
gationi.qr nõ sequitur pono tibi q̃ p̃
dicte ꝑuertant̃. igit̃ hec ẽ vera.hõ est
asinus nec ei repugnat vt notũ ẽ. nec
etiã est ptinens admissioni.qr non se
quitur tu admittis q̃ ille ꝑũtant̃.igit̃
hec est vera.hõ est asinus nec ei repu
gnat nec est ptinẽs obligationi et ad

missioni sic qz non sequitur. pono tibi q̃ ille p̃ütant̃ z tu admittis. igr̃ hec ẽ vera. hõ est asinus. Hec etiam est pti nens obligationi tm̃. qz nõ sequit̃ iste due ꝓpões. hõ est asinus: z de⁹ est cõ uertunt̃: igitur hec est vera: sed hec ꝓ põ. homo est asinus est pertinens obli gato et bñ ꝓcesso. qz sequitur iste due ꝓpões ꝓuertuntur de⁹ est. z hõ est asi nus: et ista est vera. deus est. igit̃ ista est vera homo est asinus. Ex hoc ĩfero q̃ aliqñ aliqua propositio in vno loco posito est ptinens vt si ponat̃ tibi se denti istam. tu es rome. et tu admit= tas eam. deinde ꝓpono tibi istam. tu sedes et tu es rome ipsa est impertinẽs. qz nec sequitur nec repugnat po site nec ꝓcesso. qz nõ sequitur tu es ro me ergo tu sedes et tu es rome cum añs possit esse veruz sine ꝓñte. posses ei esse rome z nõ sedere. sed si pri⁹ pro ponerem tibi istã. tu sedes est admit= tenda. qz est vera impertinens ad quã rñdendũ est ꝑm sui qualitatem vt pa tebit. deinde propono tibi istam copu= latiuam. tu sedes et tu es rome: ipsa ẽ concedenda. quia est ptinens posito z cõcesso sic. sequitur ei tu es rome z tu sedes: g̃ tu es rome z tu sedes. Ex quo vlterius infertur vnã ꝓpõnem ĩvno loco positam eẽ negamdam et in alio cõcedendam. Si ponatur tibi ista tu es rome et eam admittas postea pro ponatur tibi ista tu sedes et eam cõce dis quia est ĩpertinẽs in illo loco. sed si prius ĩmediate post positũ propona tur tibi ista copulatiua tu es rome et tu sedes. et si neges illam. tunc ista tu sedes est pertinens non posito tãtuz. z negato tãtum. sed posito et negato sic Si enĩ tu es rome et non est ita sicut significat ista tu sedes. et sic ista tu se= des et tu es rome. sequitur ita non es se sicut ista significat tu sedes. et sic is= ta tu sedes repugnat obligato z bene negato: quia eius oppposituz sequitur exposito et bene negato. Ex quo vl= terius cõcluditur argumentũ nõ vale re quo probatur q̃ aliqua copulatiã ẽ neganda in aliquo casu cuius q̃libet pars est concedenda. Solet eim sic argui. sit rei veritas q̃ tu sedeas et ꝓ ponatur tibi ista q̃ tu sis rome et eã admittis post proponatur tibi ista tu sedes admittenda est. quia impertinẽs vera non enim ad eaz sequitur nec il= li repugnat sicut notum est. post pro= ponatur tibi ista copulattua. tu sedes et tu es rome: neganda est quia falsa est et impertinens posito. igit̃ aliqua copulatiua est neganda cui⁹ quelibet ꝑs est cõcedenda. puta copulatiua cõ posita ex posito falso et impertinenti Breuiter illud non concludit quia li= cet predicta copulatiua sit impertinẽs positum seorsum et impertinens con= cesso seorsum tamẽ est pertinẽs cõces so et posito simul. Et igit̃ p⁹ concessi= onẽ positiz p⁹ concessionẽ alteri⁹ par= tis ipsa est concedenda. nõ enĩ rñdes solum debet sustinere positum. sz eti= am concessum. et igit̃ sequens ex aliq̃ eorum vel ambobus simł debet con= cedere et repugnans alicui: vel ambo bus simul debet negare: et hoc si no= tũ sit hoc est sequens vel repugnans. ¶ Quãtum ad secundum sit prima re gula. obligatum et ab aliquo admis= sum eidẽ in tempore obligationis pro positum est ab eo concedendum. notã ter dico obligatum et non positum vt se extendat non solum ad istam speci em obligationis que est positio. sz eti am ad alias. et dico ab aliquo admis= sum. quia posito q̃ poneretur tibi ista tu es rome et eam non admittas z p⁹ ponatur tibi ista non es obligatus ad concedendum eam. Et notãter dico eidez quia si poneretur ista tu es rome et nulli alteri et sorti proponeretur is ta. hõ est asinus. et deus est conuertũ tur et nulli alteri. non es obligatus ad concedendum eam. quia non est tibi posita. sed alteri. scilicet sorti. Et notanter dico in tempore obligatioĩs quia ipso expirãte: non plus teneris obligatum concedere.

¶ Notanduz quod aliqui in predicta

regula apponunt hoc membrum sub forma positi vel obligati propositum Nã dicunt si marcus ⁊ tullius sint nomina synonima. et ponatur tibi ista marcus currit quam admittas. et deinde proponatur tibi ista. tulli⁹ currit non habet eam concedere q̃uis posita: propter hoc q̃ non est tibi sub forma positi proposita. Breuiter apparet mihi si ponatur ista. marcus currit. q̃ non ꝓpter hꝰ ponit ista. tullius currit. sunt enim diuerse propões. et ideo si p⁹ ea proponatur tibi ista tullius currit. non proponitur tibi posita sed sequens bene ex posito et ideo si scires q̃ marcus ⁊ tulli⁹ essent nomia synonima bñ hr̃es ꝓcedẽ tulliũ currere: tanq̃ sequens ad marcuz currere. Et si dubitares q̃ marcus et tullius essent nomina synonima cum proponeretur tibi ista tulli⁹ currit. haberes respondere dubie. Ex his apparet mihi q̃ frustra additur sub formale posito vel obligati propositum.

¶ Secunda regula est omne sequens ex obligato admisso concesso vel non cessis. cum obligato vel opposito bene negato vel bene negatis scitum esse tale in tempore obligationis est cõcedendum. Et notanter dixi obligato et similiter admisso propter causas dictas in precedenti regula. Et notanter dixi concesso vel concessis cũ obligato. qꝛ ita respondens tenetur sustinere illud quod sequitur ex concesso cum obligato vel ex concessis sicut tenetur sustinere illa que sequuntur ex obligato solo et similiter ita tenetur sustinere ex obligato solo sequens sicut tenetur sustinere obligatum.

¶ Similiter dicitur ex obligato vel bene negatis. quia respondens ita tenetur sustinere sequẽs ex obligato sicut obligatum. et etiam opposito illius quod bene negat vel oppositis negatorum: si plura fuerint negata sicut illud quod sequitur ex obligato solum quicunq̃ enim tenetur sustinere: aliquod antecedens tenetur sustinere et consequens Et sicꝛ dixi scituz esse tale. Et si nescitur esse tale nõ oz q̃ cõcedatur. verbigrã. si ponatur respondenti q̃ marcus currit postponatur sibi ista tullius currit ⁊ nesciat q̃ marcus et tullius sint synonima. non debet ipsam concedere licz sequatur exposito ex eo q̃ latet respondenti illud quod est sequens. ideo põt ad eam respondere dubie donec sciat qõ est consequens ⁊ q̃ illa duo sunt synonima. Exempla istius regule possunt poni. de primo scilz omne sequens ex obligato et admissione in tẽpore obligationis est concedendum: vt si ponatur. antecedẽs est albuz ⁊ ipe eam admittat ꝓponatur ista antichristus est coloratus ipe habet eam concedere. Similiter omne sequens ex obligato admisso bene concesso est concedendum. vt si ponatur ista homo est asinus. et deus est conuertuntur. post ꝓponatur ista hec est vera deus est concedenda est post proponat̃ ista hec est vera. homo ẽ asinus concedẽda ẽ tanq̃ sequens ex obligato ⁊ tanq̃ concesso. sequitur enim. homo est asinus. et deus est cõuertũtur ⁊ hec est vera. deus est igitur hec est vera. homo est asinus. Similiter omne sequens ex obligato admisso cum concessis ẽ ꝓcedendum. vt si tibi proponat̃ ista antixp̃s est coloratus ⁊ eã admittas. p⁹ponat̃ tibi antixp̃s nõ est alb⁹ cõcedenda est Similiter ista antixp̃s non est niger. p⁹ponat̃ ista antixp̃s est medio colore coloratus. cõcedẽda est. quia sequitur ex obligato ⁊ bene concessis: vt notũ est de se. Similiter sequens ex obligato admisso et posito bene negato ꝓcedendum ẽ vt si ꝓponatur ista homo est asinus. ⁊ de⁹ est cõuertuntur ⁊ hec est vera. hõ est asinus: neganda ẽ cuz sit falsa et impertinens. postponatur. deus est nõ est ꝓpõ vera. cõcedenda est tanq̃ sequẽs ex obligato et admisso et posito bene negato. ¶ Ter=

tia regula est repugnans obligato cõ
cesso vel concessis ⁊ posito bñ negati
vel bene negatorum scitum esse tale
est negandum in tempore obligatio=
nis. Exempla possent poni vt prius.
¶ Quarta regula ad omne impertinens in tempore obligationis respondendum ē ꝓm sui qualitatē quā habz ad nos. qr si sit verũ scitum eē verum concedendum ē. si falsum scitũ eē falsum negandum est. Quia si proponat tibi ista tu es rome ⁊ eam admittas post proponat tibi ista. homo ē anīal concedenda est. qr impertinens vera nec eni ē sequens ex obligato non repugnãs eidez eodē modo cõcedenduz est de falso ⁊ dubio. ¶ Quinta regula eadem propositio in tempore obligationis in vno loco posita est pertinēs ⁊ in alia impertinens. vt proponatur tibi ista. tu es rome ⁊ eam admittas. tũc proponatur tibi ista. tu scribis cõcedenda est. qr imptinens vera sed. si prius proponetur ista copulatiua tu scribis ⁊ tu es rome neganda est. quia falsa ⁊ ĩpertinēs est. Et si post proponatur ista cũ scribitur. neganda est. qr ptinens et repugnans posito bñ negat vnam cum obligato admisso et igitur tu scribis cum añ ꝑdictã copulatiuam erat post posita erat impertinēs ⁊ post proposita erat pertinens.
¶ Sexta regula durante tempore obligationis non est certificanda quelibet questio. Nam si ita est ꝙ solus sortes loquatur ⁊ proponatur tibi ista. sortes tacet ⁊ eam admittas post proponatur ista. aliquis hõ loqtur cũ sit vera concedēda est qr imptinēs vera ex casu pz ꝙ sit impertinēs. qr non sequitur sortes tacet igit aliqd hõ loquit. ⁊ p⁹ q̃rat ab eo q̃s sit ille hõ q̃ loquit si dicatur ꝙ sortes. cõcedit repugnãs obligato admisso. si dicat ꝙ plato concedit falsũ ⁊ impertinēs. Ex isto seqt ꝙ ꝓpõ pticularis vl ĩdefinita est concedenda. tñ nulla singularis eius est concedenda. qr hec ꝓpõ aliqs hõ loqtur est concedenda ex obligato. nulla ñ eius singularis ē concedēda. qr opz concedere repugnans posito: vel flm imptinēs quoruz quelz ē iconuenient in hac arte. ¶ Septima regula ad qd sequuntur cõtradictoria. nõ est concedēdum vt si ponat ꝙ a sit oē illud qd nõ ē a hoc ñ admittas. qr admisso opz te concedere ꝙ si a ē a: ꝙ a non est a. et eō. ex quo a ē omne illud qd non ē a.
¶ Octaua regula possibili obligato admisso licet flõ: non ꝓpter hoc est negãdum nccm p se et concedendũ impossibile per se. ꝓ quo notandum ꝙ nccm per se ē qd ē ad oem dram tpis vt illa q̃ sic se hñt ꝙ q̃litercunqs ipsa significent sic est licet ab eterno fuit ⁊ in eternum erit. nec põt aliter esse vt ista deus est. Impossibile per se ē impossibile quo ad oem dram tpis vt q̃ litercũqs ipsa significat: ĩpossibile est eē vt deus nõ ē. Impossibile p accñs ē qd non est ĩpossibile. q̃ ad oem dram tpis. sed q̃ ad aliq̃ dram tpis et sic ꝑ se hz ꝙ q̃lrcũqs ipsa significat ĩpossibile ē ista eē vel fuisse vt ꝓpõ flã de ꝑterito Et de tali impossibili põt concedi ꝙ ĩpossibile potest esse verum. ideo erit nccm. Unde licet hec sit impossibilis ego fui rome tñ si irem ⁊ reuerterem ipsa esset vera ⁊ nccia. ecõtra ē nccm per accidens. ¶ Nona regula obligato possibili admisso licet falso non est incõueniēs cõcedere impossibile per accidēs ⁊ negare nccm p accñs ⁊ hoc qñ positum sit impossibile ⁊ concessum sit impossibile vel quãdo seqns ex concesso cum alio sit impossibile verbigratia sit verum ꝙ nunq̃ respõdisti ad deum esse deinde ponatur tibi ista. nunq̃ respondisti ad deum esse admittenda est. qr nccia per accidens. p⁹ ꝓponatur tibi ista. deus est ens concedo quia vera ⁊ impertinēs posito. p⁹ ponat. tu respondisti ad deum esse est neganda: quia repugnãs posito a te admisso. licz sit necessaria per acc idens. post proponatur ista nunq̃ respondidi ad deum esse concedenda est quia posita et admissa licet sit impossibilis per accũs. sic igit patet qualiter positum qd primo erat

necessariũ per accñs factũ est impossibile per accñs. Exemplum secũdi ponatur tibi te esse rome ⁊ admittas deiñ proponatur tibi tu nunq̃ rñdisti ad deum esse est cõcedenda: qz vera ⁊ impertinẽs. post ꝓpõat̃ tibi deus ẽ. q̃ concessa proponitur tibi. tu rñdisti ad deuz esse est negãda: quia ne pugnãs ꝯcesso: et tamẽ est nccia per accidens igitur eius oppositũ ẽ concedẽda: sic igitur cõcessum necessariũ factũ est ĩpossibile per accidẽs. Exemplum tercũ. ponatur tibi te sedere qua admissa ꝓponatur tibi te sedere ⁊ nunq̃ rñdisse ad deũ eẽ sunt silia: cõcedas: q̃a vera ⁊ impertinentes. post proponat̃ tibi deus est concedas. quia vera et impertinens. post proponatur tibi tu nunq̃ respondisti ad deuz eẽ ipsa est concedenda: tamen est facta impossibilis postq̃ erat vera ⁊ necessaria ex vno concesso cum altero.

¶ Contra regulam dubitatur possibile non obligat ad impossibile ergo postq̃ nõ sunt concessa nec possibilia. videtur q̃ propter hoc nullum sit impossibile concedenduz. rñdetur q̃ regula est vera et fundatur super his duobus quoruz primum est. Si aliq̃d sit concessum in tempore obligatiõis semper est concedendum dum ꝓponitur durante illo eodem. Secundum est. q̃ aliquid quod est in vno loco possibile. immo nccm per accidens ⁊ cõcessum ĩ alio loco est impossibile. ideo ex quo prius erat concessum post ea q̃ñq̃ proponitur durante eodem tempore est concedendum. q̃ autem ĩ vno loco sit necessariũ et in alio ĩpossibile patet. sit verum q̃ nunq̃ rñdisti ad deum esse. tunc hec est vera nunq̃ respondisti ad deum esse. post proponatur ista. deus est: concedas illam hoc facto est impossibilis. tu nunq̃ respondisti ad deum esse: quia est falsa de preterito: tamẽ si in eodem tempore tibi proponatur est concedẽda a te postq̃ tu concessisti quando adhuc fuit vera et nccia per accidens. et q̃ñ dicis possibile nunq̃ obligat ad impossibile dico q̃ immo. ¶ Quantum ad tertium restat videre de speciebus obligationis. vnde

¶ Sciendum q̃ sex consueuerunt poni species obligationis: scilz impositio/positio/depositio/petitio/sit verũ dubitatio. Quarum sufficientia potest sumi. pro quo. ¶ Sciendum q̃ obligare ad actuz est facere obligationem in qua exprimitur actus exercendus a respondente circa obligatũ vt verbigratia. Si dicerem credo respondere affirmatiue. primum proponendum ad me: vel si dicerem peto te tacere ad primum proponendum ad me et non respondere. Sed obligare ad habitum est facere obligationem in qua non exprimitur actus exercendus a respondente circa obligatuz. vt si dicerem pono tibi istam. tu es rome. ¶ Secũdo sciendum est q̃ q̃dam est actus incomplexus: sicut est rñdere. ⁊ quidam complexus: vt te scire te currere. Tunc sic. omis obligatio vel obligat ad actum vel ad habitum. Si ad actum hoc est dupliciter. vel ad actum incomplexum: ⁊ sic est petitio. vel ad actum complexum: ⁊ sic est verum. verbigratia. Si opponens peteret a rñdente. peto te respondere affirmatiue ad primum opponenduz ad me. hoc est exemplum de petitione.

Exemplum secuudi. si opponens dicat respondenti sit verum te scire te respondere. Si autem obligat ad habitum: vel ergo cadet super complexuz vel incomplexũ ⁊ sic simul ẽ impositio vel super cõplexũ tm̃. ⁊ hoc dupl̃r vno° ad subsumẽdũ ꝑ vero: ⁊ sic ẽ positio. vel ꝑ flõ. ⁊ sic ẽ depositio. vel ꝑ dubio. ⁊ sic ẽ dubitatio. et sic sunt sex spẽs obligatõis quar̃ q̃ttuor tm̃ sũt in vsu: ĩpositio positio ⁊ depositio et petitio. Et qz impo° ẽ obligatõ mediãte qua ꝯplexũ vl̃ ĩcõplexũ ad significãd̃ talem significationem. et quia significationes cõplexor̃ vel ĩcõplexorum in disputatione dñt p̃supponi primo

ergo inter ceteras spēs obligationis dicendum est de ipositione postea de alijs ꝑmo igitur videndum est de aliquibus ꝓpōibus q̄ sunt concedende circa istam spēm. secūdo vnā regulaz obseruandam. 3° sophismata circa istam speciem.

¶ Quātuz ad primuz circa istam speciez argumētationis ꝓcedit q̄ a ē aliquid et tñ nihil est a. vt si a imponeretur ad significandum istā orōnem oīs hō: hec est concedenda a est aliquid sicut oīs homo est aliquid. ⁊ etiam ista nihil est a sicut est ista nihil est oīs homo secundo cōcedendū est q̄ a ē a tamen nullū b est avt si a imponeretur ad significandum istā orōez oīs hō: et b aliquis hō: tunc hec est vera. a ē b et tamen ista est falsa b est a: sicut ista. aliquis hō est oīs hō. tertio concedendum ē q̄ ar b cōuertūtur. tñ a non est b nec eō. vt si a īponatur ad significādum hāc orōez oīs hō ⁊ b silr. q̄rto cōcedit q̄ a est b. tñ b exñte impossibile est a esse. vt si a imponeretur ad significandum hāc orōem quilz hoīm et b vnus sol° homo. tūc hec est cōcedēda a est b. tamen si b est: impossibile ē a esse sicut si soluz vnus homo ē impossibile est q̄ quilz homo sit. quinto conceditur q̄ a videt b. tñ b non videt ab a. si a imponeretur ad significandum omnis hō tunc cōcedendum ē q̄ a videt b: sicut oīs hō videt aliquem hoīnem. ⁊ tñ negandum ē q̄ b videt ab a sicut ista aliquis videtur ab omni homine.

¶ Quantum ad secundū ponā vnam regulam obseruandam circa istā speciem obligationis q̄ nūq̄ positio est vbi signi° illius qd imponit depēdet ex veritate et falsitate ꝓpōis in qua ponitur. est eī sic ecōuerso q̄ veritas ⁊ falsitas dependēt ex significatione impositorum.

¶ Quātū ad scd̄m circa īcomplexum incōplexe impositū ponit exemplum. ponatur q̄ a significet asinū in ꝓpōe vera et hoīem in ꝓpōe falsa. ⁊ hoc dictum homo vel nō hō in dubia. tunc ꝓponatur ista homo ē a vl negas vl dubitas vel cōcedas. Si cōcedas ⁊ bñ rñdes tunc talis ꝓpō est vera ⁊ p consequens p impositionē factaz a significat asinum: et si cōcedis hoīem esse a: concedis hoīem esse asinū. si negas et bene rñdes. tunc talis est falsa hō est a p impōnez ⁊ sic p impōem factaz hec est falsa. homo est hō quia positū ē q̄ in ꝓpōe falsa a significet hoīem si dubites tunc per impōnem a significat hoīem vel non hoīem. ⁊ per ꝯñs hec est tibi dubia hō est homo vel nō homo. Solutio hētur per regulā positam q̄ talis impositio nō ē admittenda eo q̄ f° que imponitur depēdet ex veritate vel dubitatione propōnis.

¶ Aliud exemplū de imcōplexo ꝯplexe imposito. Imponat eī q̄ a significet hanc orōem de° est ⁊ p° ꝓponat a vel cōcedis vl negas vl dubitas. si cōcedis ⁊ bñ rñdes sequitur a eē ꝓpōez ⁊ per ꝯñs habere copulā qd ē falsum Si neges igit negas illud qd ꝯuertit cū nccio qr significatur scire istā de° ē q̄ ꝯuertit cū ea: q̄ male rñdes. Si dubitas. ō tu dubitas illud qd scis conuerti cum vero nccio: q̄ male rñdes. Quid rñdent admittētes impōem ⁊ cū ꝓponatur a nec negāt nec ꝓcedāt nec dubitāt. qr nec ē verū nec falsum Et cū dr a ꝯuertit cū ista de° ē negāt. Et qñ dicit precise tm̄ significat sicut ista de° ē cōce°. ⁊ negat ꝯña. Et dicūt q̄ si ꝯña. deberet valere oz addi īmediate añte qd a sit ꝓpō. modo hoc est falsum. sed h° nō vz fm alios. Maz qr signa ad plm instituta sunt vera vel fla non hñt ex se. sed ex eorū impōne vñ si deus est: añ impōem ita erat verū vel flm sicut bu ba bar: iō si a imponeretur ad significandū de° ē ipsa subordinaretur vni mētali nccie sicut ista deus est. Et dicovlteri° q̄ cū ꝓponitur a concedendum est. Et cum dicitur igit a est propō concedo ⁊ qñ dicit nō habet subiectum p̄dicatuz nec copulam verum est formaliter. tum

corrñdent eo q̃ correspndet vni.mẽ tali hñti illa.

¶ Aliud exemplu3 de impositione de pendenti.vnde impositio dependens dependet ab aliquo actu vtentis pro quo sit regula. impositio dependens non admittitur nisi sub conditione.

Exemplum sit a nomen tuum si primũ quod ꝓponetur sit falsu3:⁊ nomẽ alteri⁰ ⁊ nõ tui.Si ꝑmum qd̃ tibi proponetur sit verũ p⁰ ꝓponat̃ ista.tu es a.Quaritur an tu es a.si dicat̃ q̃ sic. igr̃ primu3 tibi propositũ ẽ falsu3 ⁊ p ꝓñs a non est nomẽ tuũ:igit̃ tu nõ es a.igit̃ si tu es a tu non es a. si tu non es a:tunc primũ ꝓpositũ a me est verum.igit̃ a est nomẽ tuũ. igit̃ si tu nõ es a:tu es a.Solutio impõ non d3 admitti nisi sub hac conditõe q̃ a eẽ nomen tuum stet cum primo ꝓpoito mõ a esse nomen tuum ⁊ non eẽ nomẽ tuum:nõ simꝫ stant quoꝝ vnũ casu p̃dicto o3 esse ꝑmũ ꝓpositũ: ⁊ aliud oportet esse illd̃ ex quo deducta sunt ꝑma inconuenientia. ¶ Aliud exẽplũ.sit a primũ instans qd̃ ꝓponit̃ tibi falsum ⁊ p⁰ tibi ꝓponatur a est vꝫ cõcedis vꝫ negas.si ꝯcedis et a est instãs: ꝯ ꝓponitur tibi falsũ:igr̃ a est falsu3. Et si tũc a non ẽ:a est.igit̃ si a est a non ẽ si negas :ꝯ ẽ falsu3 q̃ a est.⁊ si hoc ẽ falsum sequit̃ impõe facta q̃ a est.igr̃ si a non est a ẽ.Dico p casum nõ admitto:nec sub hac conditione q̃ a non est stet cum primo ꝓpoito a me mõ a est ⁊ a non est non stant sil̃.tunc plura talia pñt fieri quorum solutiones patẽt consideranti. Scd̃m predicta de complexo cõplexe ĩposito ĩponatur q̃ hec oĩno incongrua hoĩem est:significet p̃cise deus est p⁰ ꝓponat̃ hoĩem est si concedas ⁊ bñ rñdes sequitur hoĩem est esse verum.⁊ p ꝓñs icongruũ ẽ verũ qd̃ falsu3 est.si negas vꝫ dubitas.ꝯ tu negas vel dubitas qd̃ scis esse conuertibile cum neccio.rñdetur q̃ cum proponitur hoĩem est nec ꝯcedendu3 nec dubitandum: nec negandum eo q̃ ord̃ incongrua nec vera nec falsa ẽ Et qñ d̃r ipa significat istam deus est conceditur ⁊ negat̃ ꝓña.vñ ad hoc q̃ ꝓña sit bona o3 in añte addi ⁊ est ord̃ incongrua.mõ sic nõ est: sed breuiter illud non placet alijs.qr homiez de se nõ h3 q̃ sit recti casꝰ.s3 p accñs qr si ĩ principio fuisset ordinatum huic conceptui cui mõ subordinatur. ⁊ cu3 ad placitum põt imponi ad corrñdendu3 ꝯceptui accusatiui casus ⁊ nti casus ⁊ cũ ista homiez est imponit̃ ad significandum istã de⁰ est:ẽ ꝯcedẽda.et qñ d̃r.igitur est vera hoĩem est.cõcedo q̃ est vera nec incongrua respectu talis significati ad quod de nouo ipsa imponitur ad significãdũ. eodẽ⁰ dicitur de ista deum est si sit ĩposita ad significandum istam deus est. ¶ Aliud exẽplu3 ponatur talis ĩpositio q̃ a significet alteram istoꝝ.de⁰ est ⁊ homo ẽ asinus et in veritate significet istam deus est.⁊ scias q̃ significet aliam istarum duaꝝ lateat tamẽ te quã earu3 significet.tunc ꝓpono tibi istã. a est verum.si cõcedis igitur sic est q̃ a ẽ veꝝ sed a est ista ꝓpõ:hõ est asinus igitur ista ꝓpositio homo est asinus ẽ vera. maior est pte concessa. ⁊ minore est tibi dubia:ꝯ ꝯ⁰ non est a te neganda si negas a esse verum:igit̃ a nõ est veꝝ sed a est ista ꝓpositio deus est:igit̃ negas istam deus est maior ẽ a te cõcessa⁊ minor tibi dubia.igitur conclusio nõ est a te neganda. si rñdeas dubitãdo:tunc sic istam deus est scis esse veram.sed ista deus est:ẽ a.igit̃ a scis esse verum.⁊ sic non dubitas a eẽ verũ rñdetur concedendo maiorẽ dubitando minorem ⁊ ꝓpter hoc d3 dubitari concto. Añ hẽs dubitare an a scis esse verum et dato q̃ a scis eẽ verũ nõ ꝓpter hoc scires a esse verũ.Añ l3 in casu predicto non scias a esse verum tñ in veritate sic ẽ q̃ia scis eẽ verum

¶ Aliud exemplum ponatur talis mpositio q̃ a significet alteram ista

rum rex sedet ⁊ nullus rex sedet. et solum illa q̃ est vera ⁊ hoc te lateat que illarum sit vera. tũc ꝓponat̃ ista. a est verum. si concedis ⁊ non habes concedere nisi illud qd̃ ē a te scitũ. sequitur q̃ tu scis a eē verum. sed nullũ a scis eē verũ. igitur non scis q̃ a sit verum. Si autem neges vel dubites. Contra tu scis alteram istarum eē verã postq̃ contradicunt. ⁊ tũ scis q̃ illa que ē vera de istis est a. igitur scis q̃ a ē verum. Rñdeas q̃ scis a eē verum ⁊ cũ arguitur nullũ a scis eē verũ cũ igit̃ ñ scis a eē verum. negat̃ ꝓña ꝓpter hoc q̃ arguitur a sensu diuiso ad sensum compositũ que sũt sibi inuicem impertinentes. Unde casu predicto concedas te scire a esse verum. et neges a te scire esse verum.

¶ Sequitur de alia specie obligationis que vocatur positio. Et sciendum ē q̃ duplex ē positio q̃dam vocat̃ simplex quedã cõposita. Positio simplex vocatur qñ ponitur propositio cathegorica. Pō vera ꝓposita dicit̃ qñ ponitur ꝓpō ypothetica. Et si ponatur ꝓ positio copulatiua dr̃ positio coniunctiua. Si disiũctiua dicitur positio indeterminata. Si propō conditionat̃ dicitur positio dependens. et primo videndum est de pōne simplici. deinde de composita. Circa simplicem est obseruãda ista regula. ponibile ꝫ falsum non repugnans obligationi nec admissioni nec his simul est admittendum. vt sit tale exemplum pono tibi istã. nihil est tibi positum. si admittas pono tibi istam aliquid est tibi positum si concedis tu concedis formalr̃ repugnas posito igitur male respondes. Si neges. contra ego posuit tibi istam. nihil est tibi positum. sed ista nichil est tibi posituꝫ est aliquid: igitur aliquid est tibi positum? respondetur secũduꝫ regulaꝫ iã positam q̃ talis positio nõ est admittenda. quia positum repugnat obligationi ex eo q̃ eius contradictoria est formaliter sequens ex obligatione. s. aliquid est tibi positum sicut iam declarabatur

¶ Aliud exemplum. tu nihil admittis si admittas. pono tibi istaꝫ aliquid admittas si concedas tu concedis repugnans. posito igitur male respondes. si admittas. contra. tu admittis istam nihil admittis. sed illa est aliquid igitur aliquid admittis Solutio talis positio nõ est admittẽda. quia repugnat admissioni.

¶ Aliud exemplum. pono tibi istam tu non es. Si admittis propono tibi istam tu admittis aliquid. si neges. Contra. posui tibi istam tu non es et eam admittis ⁊ ipsa est aliquid igitur aliquid admittis deinde propono tibi istam tu es si concedis. Contra. tu concedis repugnans posito. ergo male respondes. Si neges contra tu negas sequens ex concesso igitur iterũ male respondes. Sequitur enim tu admittis aliquid igitur tu es. Soluit̃ q̃ positio non est admittẽda quia repugnãt posito.

¶ Aliud exemplum pono tibi istam tu non es obligatus si admittis pono tibi istam tu es obligatus. Si cõcedis tu concedis repugnans posito igitur male respondes. Si neges. Contra. ego posui tibi istam tu non es obligatus. ⁊ tu illam admisisti. igitur tu es obligatus. Solutur q̃ talis positio ñ est admittenda. quia repugnat admissioni ⁊ obligationi simul propter hoc q̃ eius contradictoria. s. tu es obligatus est formaliter sequens ex obligatione ⁊ admisso simul sicut iam deductum est.

¶ Aliter poteris respondere ad istam qꝫ si placet potes admittere predictas pōnes que tamẽ si postea vel earum contradictoria vobis proponãtur respondeas ad ea secundum earuꝫ qualitates. ac si nulla obligatio eẽt facta

Sed nunc oportet moderare illam regulam Omne obligatũ ⁊ admissũ in tẽpore obligationis est concedendum oportet enim addere si non sit repugnans obligationi vel admissioni: vel his simul. Et tunc regula iam posita potest poni vniuersalior. omne ponibile: licet falsum est admittendũ. Et ideo si velles stare in ista regula et proponeretur tibi ista. tu non es esset admittenda si postea proponeretur tibi ista tu aliquid admittis debes eam negare propter hoc q̃ ei⁹ cõtradictoria est sequens tibi põito et a te admisso. sequitur enim formaliter tu non es igitur nihil admittis. Similiter si poneretur tibi ista nihil ẽ tibi poitum si eam admittis ꝓm regulam que est vniuersalior. deinde si proponeretur tibi ista aliquid ẽ tibi positũ est neganda cum ante ego posui tibi istam nihil est tibi positum concedas ꝓñam ⁊ neges antecedens. Sz si ponatur tibi ista. tu non es obligat⁹ ⁊ eam admittis. Et si deinde proponatur tibi ista tu es obligatus neges eam. Et cum arguitur ego posui tibi istam tu non es obligatus ⁊ tu eam admisisti respondeas concedendo cõsequentiam ⁊ negãdo antecedẽs. Similiter si proponatur tibi ista nichil admittis ⁊ eã admittas. ⁊ deinde proponatur tibi ista aliquid addmtt; concedo consequentiam. ⁊ nego antecedens. ⁊ ex hoc sequitur q̃ durante tẽpore obligationis opz sepe rñdendo mentiri. ¶ Aliud exemplum tu differs a chymera si admittis propono tibi istam chymera est si tu concedis concedis impossibile igitur male respondes. Si neges tu negas ex tibi posito ⁊ admisso: g̃ mle rñdes. consequentia tenet ⁊ antecedẽs ꝓbatur Nam sequit tu differs a chimera igitur differentia est inter te ⁊ chymeraz ⁊ vltra differentia ẽ inter te et chymeram igitur chymera est. respondetur q̃ hec non est admittenda tu differs a chymera propter hoc q̃ est impossibilis. sequitur enim ex ea impossibile puta q̃ chymera est sicut dictum est. ¶ Aliud exemplum ponatur tibi ista aliqua res non est si admittas propono tibi istam omnis res est si concedis concedis repugnans posito et admisso igitur male respõdes. consequẽtia tenet. ⁊ añs patet quia ille repugnant omnis res est ⁊ aliqua res non est. Si neges negas notum per se. igitur male respondes. ꝓñtia tenet et antecedens probatur. qr si aliqua res est tunc vna res est vel plures res sunt sed omnis res est vna vel plures sed ita est ⁊ notum est q̃ aliqua res ẽ igitur nccim est q̃ tantum vna res ẽ vel plures res sunt et per consequens necessarium est q̃ omis res est. ¶ Respõdetur q̃ illa non est admittenda aliq̃ res non est propter hoc q̃ illa ẽ ipossibilis ex eo q̃ eius contradictoria est necessaria. s. omis res est. ¶ Aliud exemplum. pono tibi istaz omnis homo currit. Si adittas propono tibi istam tu curris. si concedas concedis falsuz cum non ꝓñs: ergo male respondes ꝓña tenet antecedens probatur quia non sequitur omnis homo currit igitur tu curris quia si tu non esses añs esset verum ⁊ consequens falsum. Si neges propono istaz. tu es homo si cõcedis tu concedes repugnans. igitur male respondes. ꝓñtia tenet añs probatur qr ei⁹ contradictoriũ ẽ sequens ex posito bene negati: quia bene sequitur omnis homo currit tu nõ curris igitur tu non es homo. ad idem si concedis illã tu es hõ deinde ꝓponitur tibi ista tu curris. si cõcedis. idem concessisti et negasti in eodem tẽpore obligationis igitur male respondes. si negas ꝓtra tu negas sequẽs ex posito et concesso igitur male respondes. ꝓña tenet añs probatur. nam sequit omnis homo currit tu es homo igitur tu curris. prima est tibi posita et secũda est a ⁊ cõcessa. respondetur admittendo positum et cũ ꝓponitur illa tu curris neganda ẽ quia falsa si

sequens sicut dictuz est. Deinde quã do proponitur illa tu es hõ: neganda est: qr eius ꝯdictoria ẽ sequẽs ex oppo sitio cum opposito. vñ nihilominꝰ si ĩ mediate post positum ꝓponereꝯ tibi ista. tu es hõ. ipsa eẽt concedenda. ꝗa vera ⁊ imptinẽs posito. ⁊ si post hoc ꝓponeretur tibi ista. tu curris. eẽt cõcedenda lz flã: tñ possibilis ẽ et sequẽs ex posito bene cõcesso. sequitur ei oĩs hõ currit: ⁊ tu es hõ: ꝗ tu curr ſ. Ex hꝰ iterũ patz vnã ꝓpõnẽ in vno loco po sitam eẽ concedẽdã: qr si ĩ alio loco po nereꝯ eẽt negãda. et ecõtra ꝓpter hoc ꝙ in vno loco eẽt pertinẽs et in alio ĩ pertinens. Aliud exẽplum. pono tibi istã. tu es rõe si admittas. deiñ ꝓpono tibi istã. tu es rõe: ꝯcedenda. ẽ qr posi ta. deinde tu loqueris cõcedẽda ẽ. qr vera ⁊ impertinẽs. Deiñ ꝓpono istaz copulatiuã. tu es rome ⁊ tu loqueris Si ꝯcedis/cõcedis falsum. nõ sequẽs exposito: igitur male rñdes vt videꝯ. nõ enĩ sequiꝯ tu es rome: igitur tu es rome et: tu loqueris. Si neges negas sequens exposito ⁊ concesso: igiꝯ male respondes. Rñdeꝯ admittendo istam tu es rome. ⁊ sicꝯ istam. tu loq̃ris. cuiꝰ tñ vna ps ẽ flã non sequens ex posito igitur negãda ẽ. nego ꝯiunctũ: qr lz ñ sit sequẽs ex põito: tñ sequiꝯ ex posi to ⁊ concesso simul. ¶ Aliud exẽplum pono tibi istam. tu es rome si admitt ſ postea ꝓponeꝯ tibi istam. tu es rome ⁊ tu loqueris. si concedi s/cõcedis falsũ non sequẽs: igitur male rñdes. postea ꝓponatur ista. tu loq̃ris. si cõcedis cõ cedis repugnãs. posito cum opposito bñ negati. Sequitur enĩ tu es rome ⁊ tu nõ es rome vel tu loqueris: igitur tu nõ loq̃ris a disiũctiua cũ disiuncti one vnius ptis ad aliã partez. Rñdeꝯ admittendo positũ ⁊ negãdo istã co pulatiuam tu es rome ⁊ tu loq̃ris. de inde cum ꝓponitur ista. tu loq̃ris ne ganda ẽ. ex quo ptz vnã ꝓpõem ĩ vno loco positam eẽ cõcedẽdã ⁊ in alio lo co negandam. ¶ Aliud exẽplum. pono tibi ꝙ nullus hõ currat ꝑter sortem ⁊ platonem. si admittas propono tibi istam. tñ alter istorũ currit demõstrã do sortem ⁊ platonẽ. si cõcedis. Cõtra vterq̃ istorũ currit: ꝗ nõ tñ alter isto ruz currit Si neges. contra. alter isto rum currit ⁊ nihil aliud ab altero isto rum currit: igiꝯ tñ alter istoꝝ currit ꝯña tz ab exponẽtibus ad expositam Rñdetur admittẽdo positũ. Deinde cũ proponitur. tñ alter istoꝝ currit: cõce do. Et vltra cũ arguitur. vterq̃ illorũ currit: ꝗ nõ tñ alꝯ istoꝝ: negatur ꝯña eo ꝙ vterq̃ illoꝝ ẽ alter istorũ. ¶ Ali ud exemplũ. sit ita ꝙ nõ sint nisi tres hoĩes: scz sortes/plato/⁊ cicero q̃rum nullus currit tũc ꝓpono tibi istã. oĩs hõ currit. admittenda est: ꝗa possibi lis est: lz flã. post ꝓponatur ista. sortes currit. neganda est. qr flã non sequẽs Deinde propono istam plato currit neganda est vt prius. post proponatur ista. cicero currit. si negas concessisti vꝯem: ⁊ negasti quãlz singularem. Si cõcedis/cõcedis falsum impertinens igitur male rñdes. Rñdeꝯ nõ eẽ incon ueniens in ista arte concedere ⁊ nega re quãlibet singularem eo ꝙ singula ris non sequitur formaliter ad vꝯem. Aliter dicitur negãdo oẽs singulareꝯ ꝑter vltimam: lz nulla illarũ sequens nec vltima sit sequẽs ex posito: tñ vl tima est sequẽs ex posito ⁊ concesso si mul. ¶ Aliud exemplum. sit veruz so lum tres homines esse: scz sortẽ/pla tonem/⁊ ciceronem/sorte solo loquẽte tũc ꝓponitur ista. sortes tacet. admit tenda ẽ: quia possibilis: lz flã. post ꝓponatur ista. aliquis homo loquitur: ꝯcedẽda est: qr imptinens posito post ꝓponatur ista. sortes loq̃tur: negãda est. post ꝓponaꝯ ista. pꝯo loq̃tur: negã da ẽ. post ꝓponatur ista. cicero loq̃tur neganda ẽ: qr flã nõ sequẽs. ⁊ sic aliq̃ pticularis ẽ ꝯcedenda cuiꝰ nulla sin gularis ẽ ꝯcedenda qꝫ flm̃ ẽ Rñdetur ꝙ hoc nõ ẽ incõueniẽs. nã sicut ptz ex deductione facta. vna neganda ẽ tan q̃ repugnans posito. ⁊ alie negande sunt tanq̃ flẽ ĩptinẽtes posito. ¶ Ali

ud exemplum.pono tibi istam.homo est asin⁹ est tibi positũ vl̃ a te admissũ admittẽda ẽ.qr possibilis Deinde pro pono tibi istam.hõ ẽ asinus.si cõcedas cõcedis impossibile simplr.Si neges contra.oẽ tibi positũ ⁊ a te admissum est concedenduz.hõ ẽ asin⁹:ẽ hmõi:igitur maior est scita a te esse vera.et minor ẽ a te admissa.Rñdetur concedendo ꝛcl̃sionẽ:qr hõ ẽ asin⁹.ẽ a me concedenda.sicut cõcessi istã hõ est asinus est mihi positũ ⁊ a me admissum vtraq; earum est possibilis:tñ si negẽ istã hõ est asin⁹.bñ rñdeo. ¶ Aliud exemplum.pono tibi istã.tibi cõcluditur et nescis tibi concludi sunt sillꝛia saltem in veritate et falsitate. admittenda est:qr possibilis:qua admissa ꝓponat̃ tibi ista.tibi cõcluditur.si ꝛcedas:concedis falsuz non sequẽs:g̃ male.si neges eam propono tibi istaz.tu nescis tibi concludi:g̃ ex quo negasti vnam debes negare aliam.Deinde ꝓponо tibi tu scis tibi concludi.concedẽda est quia eius ꝯdictoriam negasti.p⁹ ꝓponatur tibi ista.tibi cõcludit̃.si ꝛcedis idem cõcessisti ⁊ negasti:g̃ mle rñdes si negas:negas formaliter sequẽs ex tibi concesso.si enim tu scis tibi concludi:g̃ tibi ꝛcludit̃. Rñdetur admittẽdo positũ.⁊ cuz proponitur ista.tibi cõcluditur:ꝛcedẽda ẽ.et qñ dr̃ ẽ falsa nõ sequẽs:dicitur q̃ imo ẽ sequens ex posito.sequitur enĩ tibi cõcluditur et nescis tibi cõcludi sunt sillꝛia:igitur concluditur.eo q̃ tibi cõcludi ⁊ te nescire tibi concludi nõ pñt eẽ sillꝛia nisi in veritate:eo q̃ hñt se sicut ꝛñs ⁊ oppositum añtis.nã ista.tibi cõcluditur ẽ cõsequens ad istam.tu scis tibi cõcludi et oppositum illi⁹ añtis:qr tu scis tibi concludi.⁊ per ꝛñs opositum añtis et ꝛñs non pñt esse sillꝛia nisi in veritate: quia tibi cõcludi ⁊ nescire tibi concludi se hñt sicut ꝛñs ⁊ oppositum añtis ideo qõcũq; tibi ꝓponatur facta tali obligatione ẽ a te cõcedẽdũ.q̃ ꝛñs et oppositum añtis nõ pñt eẽ sillꝛia nisi in veritate.patet:qr aliter essent sillꝛia in falsitate.⁊ sic ꝛñs esset falsum ⁊ oppositus añtis.Sillꝛ qñ ꝛñs est falsuz añs est flm:igit̃ si ꝛñs ⁊ oppositũ añtis sit sillꝛia in falsitate/contradictoria erunt simul̃ falsa qõ ẽ ipossibile.¶ Aliud exemplum.pono tibi istã.q̃ ꝛñs ⁊ oppositum añtis sint sillꝛia.si admittas:propono tibi istam hõ ẽ hinibilis negandа ẽ:qr falsa ⁊ imptinẽs.post ꝓponat̃ ista.nullus hõ est equus.si concedis.ꝯ ista est similis isti.hõ ẽ hinibil̃.quam negasti:igitur negãda est.qr iste hõ est hinibilis.⁊ nullus homo est equus:se hñt sicut ꝛñs et oppositum añtis.sequitur ei hõ est equ⁹ igit̃ est hinibl̃is sed oppositum añtis ẽ.null⁹ homo est equ⁹.Si neges:igitur ꝛcedis ꝯdictoriuz eius:scz hõ est equ⁹.⁊ sic cõcedis impossibile ꝓpter possibile positum. Rñdetur admittẽdo positũ. ⁊ cũ ꝓponitur hõ ẽ hinibilis neganda ẽ.⁊ cum ꝓponatur ista.null⁹ hõ est equ⁹:concedẽda est.⁊. qñ dicebatur hõ ẽ hinibilis ⁊ nullus homo ẽ equ⁹ sunt sillꝛia:nego.et cũ dicitur se habent sicut ꝛñs et oppositũ añtis.dico q̃ habent se sicut añs et oppositum ꝛñtis:qr nõ pñt eẽ sillꝛia nisi in falsitate:qr seqtur hõ ẽ hinibilis:igit̃ est equus ⁊ econtra.Sed qñ dicebatur in sophismate q̃ oppositum añtis ⁊ ꝛñs non pñt eẽ sillꝛia nisi in veritate ĩtelligitur de añte ⁊ ꝛñte inter que non est ꝛña mutua:mõ inter ista ẽ ꝛña mutua:igitur .¶ Aliud exemplum.sit verũ nullũ grãmaticuz eẽ.post ꝓponatur tibi ista.nullum grãmaticũ eẽ et deũ eẽ cõcedũtur ab aliq̃ grammatico esse similia. qua admissa proponatur tibi ista.null⁹ grãmmaticus est:cõcedenda est:qr vera ẽ p̃ casum.ꝓponatur post ista.deũ eẽ concedtur ab aliquo grãmatico:cõcedẽda est:quia suum simile cõcessũ ẽ.post ꝓponatur ista.aliquis grãmaticus est si concedis et concessisti eius opposituz:igitur male respondes.Si neges neges sequens:quia sequitur deum esse ꝛceditur ab aliq̃ grãmatico igit̃ aliquis grãmatic⁹ est.¶ Pro solutione

Sciendũ ē q̃ añs ⁊ oppositum ꝓñtis non pñt eē sillia nisi in falsitate. si enī eēnt sillia in veritate oppositū ꝓñtis. ⁊ añs essent vera. mō si añs ē verum ꝓñs est verū. ⁊ igit si añs ⁊ oppositum ꝓñtis sint sīl vera. tunc ꝓñs ⁊ eius oppositū sunt sīl vera qd ē ipossibile. et sic dico q̃ nullū grāmaticū eē ⁊ deum eē: esse simlia se hñt sicut añs ⁊ oppositum ꝓñtis et oppositū ꝓñtis. et añs nō pñt eē sillia nisi in falsitate ⁊ nō in veritate. ¶ Aliud exemplū pono tibi istam. añs et oppositum ꝓñtis sunt similia si admittas propono tibi istam nullꝰ deus ē. neganda ē: qr falsa ⁊ ī ptinēs pꝰ ꝓponatur ista oīs hō ē aīal. si neges negas nccīm simplr. si concedas. contra: negasti eiꝰ sile. qr negasti istā nullus deꝰ est: que ē sillis isti. oīs hō ē aīal cū se habeant sicut añs ⁊ oppositum ꝓñtis. Maz sequit oīs homo ē anīal: igitur deꝰ est. Ex eo q̃ nccīm sequtur ad quodlz. sed oppositum ꝓñtis est nullꝰ deꝰ est. Igit rñdet admittendo posituz. Et cū ꝓponit tibi ista nullus deꝰ ē negat. et qñ dr omis homo ē aīal cōceditur. qñ dr iste sunt sillēs. negat et qñ dr hñt se sicut añs ⁊c. Dico etiā q̃ se hñt sicut ꝓñs ⁊ añs. qr sequitur oīs hō est aīal: g̃ deꝰ ē: ⁊ sequit nullus deꝰ ē: igit oīs hō ē aīal. qr ad īpossibile sequitur quodlz. Et iō qñ dr q̃ añs ⁊ oppositū ꝓñtis nō pñt esse sillia nisi in veritate vez ē qñ sunt similia vbi ex opposito ꝓñtis non seqtur añs sz hᵒ nō ē in exemplo posito. ¶ Aliud exemplū sit a tibi concludi: ⁊ te nescire tibi concludi ⁊ sint sillia. et sit b tu sedes ⁊ ponatur a ⁊ b esse sillia. pꝰ ꝓponatur ista tu sedes. cōcedenda ē: qr ī ptinēs vera pꝰ ꝓponatur. hec tibi cōcluditur: negāda ē. qr falsa nō sequēs Deinde ponatur ista tu nescis. tibi cōcludi. neganda ē. qr si a ⁊ b sunt sillia ⁊ b ē verū: tūc a ē verū. et igitur tibi cōcludi ⁊ te nescire tibi concludi et tibi concludi est falsum. igitur te nescire tibi concludi est falsum: igitur hec est neganda. tu nescis tibi concludi. Deinde ponatur. tu scis tibi concludi debet cōcedi. qr oppositum bñ negat. post proponatur ista. tibi concludit. si concedas cōtra. concessisti et negasti. Si neges: tu negas sequens: quia sequitur tu scis tibi cōcludi: igit tibi cōcluditur. ¶ Pro quo notandũ ē q̃ a ⁊ b pñt eē similia in veritate ⁊ falsitate indifferenter advtrūq̃: igitur quodcūq̃ eorum primo loco proponit rñdendum ē fm sui qualitatem. et ideo illa que primo loco erat proposita erat cōcedenda. sed hec est ꝓcedēda. tibi concluditur: qr sequens. si tamen ista. tibi cōcluditur ꝓponerek primo loco eēt neganda. et tunc si prius ista. tu sedes ꝓponeretur. eēt negāda. ¶ Aliud exemplum ⁊ vltimū. ꝓpono tibi istā. antichristum eē ⁊ antichristū currere eē dissimilia. Deinde ꝓpono tibi istaz. antichristꝰ ē: negāda ē vt videtur: qr falsa ⁊ impertinēs. Deinde propono tibi istam. antichristꝰ currit: cōcedenda est quia dissimilis concesse per positum. Si negas vnum: habes concedere aliud. Deinde propono tibi istam. antichristus est si concedas: idem concessisti ⁊ negasti: igitur male respondes. si neges: negas sequens ex concesso: igitur male respondes: quia seqtur. antichristus currit: igitur antichristus est. ¶ Pro solutione sciendum est. q̃ si aliqua proponatur esse dissimilia videndum est an vnum eorum sequatur ad aliud vel neutrum. Si neutrum quodcunq̃ proponatur primo: respondendum est secūdum sui qualitem. Si vero vnum illorum sequatur ad aliud. tunc quocunq̃ loco proponitur: consequens ē concedendum: eo q̃ añs ⁊ consequēs nequeunt esse dissimilia nisi vbi añs ē falsum ⁊ ꝓñs verū. ⁊ iō ad ātichristū currere seqtur ātichristū eē: postq̃ antichristū eē ē ꝓñs ad antixpm currere ⁊ ex hᵒ pz ad argumētū. Unde cōcedendum est positum. et cum proponit antichristus est concedenda est tanq̃ sequens ex posito.

¶ Sequitur de positione ꝓposita. Et
ꝓmo de coniuncta que ē duplex. que
dā ei est cui⁹ vtraq; pars est simplex
cathegorica. vt ista pono tibi istam tu
curris et tu es rome. quedam vera cu
ius non vtraq; pars est simplex cathe
gorica. sed ypothetica vel vna cathe=
gorica et alia ypothetica. prima dicit
esse simplex in suo genere. secunda cō
posita. ¶ Circa istam pōem coniunctā
sit regula. Quando ponit aliq̄ copu
latiua siue simplex siue composita vi
dendū ē an aliqua ꝑs illi⁹ sit impossi
bilis. ⁊ si sit copulatiua non est admit
tēda nisi in pōe impossibili. Si autem
vtraq; ꝑs sit impossibilis vl ꝑtes ei⁹
ꝓpossibiles. nō tm ꝓpossibiles talis nō
est admittenda. Si vero quelz parti
um sit possibilis. ⁊ quelibet alteri cō=
possibilis talis est admittenda.
¶ Iuxta istam pōem coniunctā. et pri
mo circa simplicem sit tale exemplū.
Sit verū q̄ nullus hō currat pono ti
bi istam. oīs homo currit ⁊ nihil est ti
bi positū. Deinde ꝓponо tibi istā om
nis hō currit concedenda est: qr seq̄t
ad copulatiuam positam. Deinde po
no tibi istam nihil ē tibi positum cōce
denda. est. qr sequēs tāq̄ ꝑs copulatie
ad totam copulatiuam. Deinde ista
ponitur tu nō es obligatus. cōcedēda
est quia sequēs ex cōcesso. Deinde ista
tu non es obligatus concedēda est qr
sequēs ex cōcesso. Sequitur enī nihil
est tibi positū: igitur tu nō es obligā=
tus. Iterum ꝓponо tibi istam omnis
homo currit. Si neges ꝓtra prius cō
cessisti. si concedas contra. tu non es
obligatus ⁊ concessisti ffm: igit male
rñdes. ꝑt dici q̄ illa copulatiua non
est admittēda. eo q̄ altera eius ꝑs re
pugnat pōni. s. ista nihil est tibi posi=
tum modo possibile non repugnans
possibili debet admitti. Si vero repu
gnat non dz admitti.
¶ Aliud exemplum oīs homo currit
et nulla copulatiua est tibi posita in
casu quo nullus homo currit qua ad
missa ꝓponitur ista. oīs homo currit
concedenda est: qr sequens ex posito
p⁹ ꝓponat ista. nulla copulatīa ē tibi
proposita: cōcedēda ē vt prius. Dein=
de ista. tu nō es obligatus: concedēda
est vt videtur ex quo nulla copulatīa
est tibi posita: nec aliq̄d aliud. postea
propono tibi istam. omnis hō currit. si
neges. cōtra prius cōcessisti. Si conce
das. cōtra. tu nō es obligat⁹: ꝯ tu non
debes ꝓcedere falsum. Illud sophis=
ma aliter pōt solui q̄ precedēs. naz se
cunda pars copulatiue in alio sophis
mate quodlz negatoē positum. sed se
cunda ꝑs hui⁹ nō quodlz negat: sed
solum copulatiuā. Deīde cū ꝓponit.
nulla copulatiua est tibi posita admit
tēda est. quando dicit tu nō es obliga
tus: negatur. ⁊ qñ dicebat. nlla copu=
latiua ē tibi posita nec aliquid aliud
negatur. īmo aliq̄d aliud: scz quelibet
ꝑs copulatiue quarū q̄lz ē aliud a co
pulatīa. Sed si dicas tu concedis istā
omnis homo currit ⁊ nlla copulatiua
ē tibi posita q̄ ē copulatiua: ꝯ aliq̄ co=
pulatiua ē tibi posita ⁊ hoc negasti: ꝯ
male rñdisti. ꝓcedēda est ꝓña: sed ne=
gandum est añs tanq̄ repugnās con
cesso puta. nulla copulatiua est tibi po
sita. cum enim cōcedis q̄ nulla copu=
latiua est tibi posita. Alterius debes
negare q̄ ego posuerim tibi aliquaz
copulatiuam. ⁊ hoc est licitum vt di=
ctum est. ¶ Aliud exēplum. pono tibi
istam. aliquis hō est rome et null⁹ ali⁹
a te est rome. qua admissa proponа=
tur ista. tu es rome. si negas: negas
sequēs: qr sequitur vt videt. aliq̄s hō
est rome et nullus alius a te est rome
ergo tu es rome. Si cōcedas conce=
dis falsum impertinēs. Nam hec pōt
esse vera. aliq̄s hō est rome et nullus
alius a te est rome: ista existente fal=
sa. tu es rome. tamen quando non es
set in rerum natura quia nihil ex eo
q̄ inter illa inter que est alietas opz
ipsa esse in rerum natura. Breuiter
admitto positum negando istam. tu
es rome. ⁊ negatur q̄ sequatur. aliq̄s
homo est rome et nullus alius a te ē

rome igitur tu es rome: sed oz poni ī mente aliquid sic arguendo. aliqs homo est rome ⁊ nullus a te ē rome: ⁊ tu es homo: g̃ tu es rome. ¶ Aliud exemplum. pono tibi istam. tu rñdes ad falsum. ⁊ solum rñdes ad a. ⁊ sit a prima pars copulatiue. Deinde propono tibi istā. tu rñdes ad falsum: concedenda est: qꝛ sequens ad copulatiuam. Deinde ꝓponatur ista. tu respondes ad a: concedenda ē vt prius. itez ista tu rñdes ad falsum. si neges. contra prius concessisti. Si ꝓcedis. contra. tu rñdes ad flm ⁊ solū rñdes ad a. igitur a est flm. sz a est ista. tu rñdes ad flm igr̃ hec est fla. tu rñdes ad flm. Rñdetur nō admittendo pōnē: qꝛ ptes sunt incompossibiles. ¶ Deinde iuxta positionem cōiunctā cōpositā sit tale exemplum. Sit a me currere ⁊ te rñdere ad falsum: et b me loqui tecū et solum te rñdere ad a. tunc propono tibi istam copulatiuā coupositā ex a et b Deinde ꝓponо tibi. a est verum illud est sequens ex posito admisso: igit̃ cōcedendū. deinde ꝓpono tibi istam tu rñdes ad flm. illa iterum ē sequēs. igitur concedenda. deinde propono tibi istam. tu solum respondes ad a: iterū est concedenda. qꝛ sequitur ad positū deinde propono tibi istam. a ē falsum si cōcedis ⁊ prius cōcessisti q̃ a est verum: g̃ male rñdes sequit̃ ei tu respōdes ad falsum: et solū rñdes ad a: igitur a est falsum. ¶ Soluitur sicut precedens q̃ copulatiua composita ex a et b non est admittenda: ꝓpter hoc q̃ partes eius sunt incompossibiles. Et hec de positione composita.

¶ Sequitur de pōne indeterminata in qua ponitur propositō disiunctiua: vt si ponerem tibi istā. tu curris vl̃ tu es rome. ¶ Circa illam pōnem obseruādum est pro regula. q̃ quādo ponitur aliqua disiunctiua videndum est an vtraqꝫ eius pars sit possibilis vel ad minus vna. ⁊ sic est admittēda. Nam tunc prima disiunctiua est possibilis eo q̃ ad possibilitatem disiūctie sufficit possibilitas vni⁹ eius partis ⁊ ecōtra. Si vero quelibet pars illi⁹ disiunctiue est impossibilis tota disiunctiua est impossibilis. modo impossibile nō est admittendum nisi in positione impossibili. ¶ Secunda regula. quando ponitur aliqua disiūctiua cuius vtraq̃ pars est possibilis vel ad minus vna earum vbicūq̃ ponit̃ est cōcedenda: ꝓpter hoc q̃ quelibet pars disiunctiue est impertinens disiunctiue cuius est pars: cum disiūctiua componitur ex cathegoricis. q̃rū vna formaliter non sequitur ad aliaz. ¶ Tertia regula qñ ponitur aliqua disiunctīa si quelz pars eius est falsa ⁊ vna eaꝫ nō sequitur ad aliam: quecūq̃ earū prio loco ꝓponitur est neganda tanq̃ impertinens. et que secundo loco proponitur si non est illa eadez que pri⁹ proponebatur: est concedenda tanq̃ sequens ex posito et bñ negato: quia a disiunctiua cum negatione vnius ei⁹ partis infertur alia: sicut hic pono tibi istam. tu es rome vel antichristus est si admittas. Deinde propono tibi istam. tu es rome: neganda est tanq̃ falsa et impertinens. deinde propono tibi istam antichristus est: concedenda est qꝛ sequens ex posito cum bñ negato sequitur eni. tu es rome: vel antichristus est sed tu nō est rome igitur antichristus est. Quarta regula quando ponitur aliqua disiūctīa cui⁹ vna pars formaliter sequitur ad aliā tunc in quocunq̃ loco proponit̃ illa que ē ꝓñs siue est vera siue falsa: concedenda est. verbigrā. si ponatur ista disiunctiua. antichristus currit vel antichristus est vbiq̃. ponatur ista vltima: concedenda est. est enim sequens ad alteram eius partem. ¶ Iuxta istam regulam sit tale sophisma. Pono tibi istam. antichrist⁹ ē vel antichrist⁹ currit. Deiñ ꝓpono tibi istam. antichrist⁹ est si ꝓcedis cōcedis falsum ⁊ impertinens: igit̃ male rñdes. assumptū ptz qꝛ illa antixp̃us ē/est flā et impt̃inēs

disiunctiue posite:qz q̃libet ps disiunctiue est impertinens disiũctiue cui⁹ est pars. Deinde ꝓpono tibi istam antichristus currit.si neges:negas sequens ex posito.Si cõcedas:iteruz ꝓpono tibi istam.antichrist⁹ est. si cõcedas et prius negasti: ꝯ male rñdes si neges:negas sequens: ꝯ male rñdes sequitur cnĩ.antichrist⁹ currit:igiť antichristus ē. Rñdetur admittẽdo positum.et cũ proponiť tibi ista.antichristus est:concedenda est.et qñ ōz est impertinens posito nego. ¶ Circa quod nota.ꝙ qñ aliq̃ disiunctiua componiť ex aſite et ꝑñte ꝑñs est pertinens in disiunctiua:qz illa disiunctiua:non ꝑt esse vera sine veritate illius cathegorice q̃ est ꝑñs. quod ptz. nam si est vera oz aliquam suarũ partiũ esse verã et cum cathegorica añs non põt esse vera nisi cathegorica ꝑñs sit vera:necesse est si illa disiunctiua sit vera ꝙ cathegorica ei⁹ que est ꝑseq̃ns ad aliam partem sit vera et per ꝑñs est pertinens illi disiunctiue: cum ex veritate illius disiunctiue sufficienter ĩferť veritas illius cathegorice q̃ ē ꝑñs ad aliam partẽ disiũctiue. Et cuz diceba tur q̃libet pars disiunctiue est impertinens hoc intelligitur de disiũctia nõ composita ex cathegoricis quax vna est sequens ad aliaz. ¶ Quinta regula qñ ponitur aliq̃ disiunctiua cuius vna pars est falsa scit a esse falsa et alia ps est vera scit a esse vera:ps vera est concedenda:et pars falsa negãda quelz enĩ est ĩptinẽs disiũctiue cuius est pars. ¶ Sexta regula. si ponatur aliq̃ disiunctiua cui⁹ vna pars est dubia et alia pars falsa scit a esse falsa:ad partem aliã rñdendum ē dubie et si h⁰ prio loco ꝓponatur.ꝛ si p⁹ea ꝓponiť ps falsa :debet negari.et si post hoc iterum ꝓponiť pars dubia: debz concedi: qz sequẽs est ex posito cũ opposito bene negato.verbigrã.pono tibi istam.rex sedet vel tu curris. Et sit rei veritas ꝙ tu non curras. deinde proponitur tibi ista. rex sedet:est dubitanda. et si proponatur tibi ista. tu curris:est neganda.vnde iterum si proponať tibi ista. rex sedet ē:concedenda:modo sequitur.rex sedet vl̃ tu curris.sed tu non curris:igĩ rex sedet tz ꝑña a disiunctiua cum destructiõe vnius partis ad aliam ¶ Septima regula.si ponatur aliq̃ disiũctiua cui⁹ q̃libet pars est dubia ad vtranqz respõdendum est dubie. vt si ponerem tibi istam rex sedet vel nullus rex sedet.

¶ Juxta istam positionem sit tale exẽplum.pono tibi istam:tu es rome vel tu curris. si admittas ꝓpono tibi istã tu es rome.si concedas:concedis falsum et impertinens posito:igitur male respondes. Si negas. propono tibi istã.tu curris.si concedis:concedis impertinens posito:ergo male.si neges. tũc habes cõcedere eius oppositũ:sez tu nõ curris.qua concessa iterum propono tibi istã.tu es rome.si concedas ꝛ prius negasti:ꝯ male respõdes si neges negas sequens ex posito et opposito bene negati.sequitur eniz tu curris vel tu es rome.sed tu non curris: igitur tu es rome. Rñdeť admittẽdo positum.Et cum ꝓponiť.tu es rome nego deinde cum ꝓponiť ista. tu curris: cõcedo et qñ dicitur est falsa ꝛ ĩptinẽs posito respõdeo licet sit falsa et impertinens posito tñ ipa est ptinens qz sequẽs ex posito cum opposito bene negati sicut deducebatur.

¶ Aliud exẽplũ. pono tibi istã. tu es rome vel tu es asinus.si admittas ꝓpono tibi istam.tu es rome videtur ꝙ sit neganda:quia impertinens: ergo eius opposita est concedenda:scilicet tu non es rome. deinde propono tibi istam tu es asinus.si concedas:concedis impossibile:ergo male rñdes.si neges negas:seq̃ns ex posito et opposito bene negati.sequitur eĩ. tu es rome vel tu es asinus.sed tu non es rome:ꝯ tu es asinus.Soluitur.quia oppositum est cõpositu ex vna possibili

et alia impossibili.quocunqꝫ loco po=
natur possibilis/est concedenda tanq̃
pertinens et sequẽs ex posito in con=
sequentia necessaria:ex eo q̃ oppos=
tum eius repugnat posito.ille enim
non possunt simul stare in veritate
scilz ista cathegorica:tu non es rome
et illa disiũctiua.tu es rome vel tu es
asinus.

¶ Sequitur de positione dependente
ad quam reducitur positio cadens et
positio renascens.Unde positio depẽ=
dens dicitur quando aliquid ponitur
sub conditione.vt si affirmatiue res=
pondeas ad primum tibi propositum
a me te esse.Exinde sit tibi propositu z
et non aliter positio cadens que ẽ spe
cies positionis dependentis:quia om
nis positio cadens est positio depẽdẽs
et non econtra. ¶ Positio cadens ẽ
quando aliquod posituz cessat esse po
situm alio superuenientevt si dicatur
cedat tempus obligationis vel ponat
oppositum ei⁹.Et in hac specie super
fluum est dicere cedat tempus obliga
tionis.vt si sortes sit niger et ponatur
ipsum esse albuz donec ponatur aliqd
negandum.si ponatur aliquod negã=
dum positio cadit.

¶ Positio renascens est.quando posi
tio cadit et iterum renasciẽ.exempluz
patebit postea.

¶ Circa istam positionem sit regula
q̃ positio dependens nõ debet admit
ti nisi sub conditione q̃ non proponi=
tur impossibile posito.Circa istam põ
nem dependẽtẽ sit tale exemplũ.pono
tibi q̃ sortes inuadat platonem si pla
to non inuadat ipsum et non aliter
et q̃ plato inuadat sortem si sortes in
uadat ipsum et non aliter.qua admis
sa proponitur ista.sortes inuadit pla=
tonem.si concedis.deinde propono ti
bi istam.plato inuadit sortem si ne=
ges:negas sequens exposito ⁊ conces
so.sequitur enim.si sortes inuadit pla
tonem:ergo plato inuadit sortẽ.⁊ hoc
est positum.Si autẽ concedas q̃ pla=
to inuadat sortez.tunc sequitur ex po
sito q̃ sortes non inuadit platonem
cuius oppositu z tu cõcessisti.si neges
q̃ sortes inuadit platonem proponit
ista.plato non inuadit sortem :conce=
denda est:quia sequens exposito et
opposito bene negati.sequitur enim
plato inuadit sortem si sortes inuadit
platonem ⁊ non aliter:sed sortes non
inuadit platonez:igitur plato non in
uadit sortem.Deinde proponitur ista
sortes inuadit platonem
Si concedis.contra.prius negasti:er
go male respondes.si negas:neges se
quens exposito et concesso vt notum
est. Rñdetur q̃ positio non est admit
tenda:quia ĩplicat contradictionem:
quia ad ipam sequuntur contradicto
ria scz q̃ si sortes inuadit platonẽ sor
tes non inuadit platonem.et si sortes
non ĩuadit platonem sortes inua
dit platonem etiam positio impli =
cat contradictionem.si poneretur sor
tem esse seruũ platonis et plato non
sit dominus eius sequitur q̃ positio ĩ
plicat contraditionem.Sim̃r si pona=
tur q̃ sortes dabit platoni denarium
si obuiat homini danti sibi denarium
et q̃ obuiat sorti et nulli alteri tales
positiones non sunt admittende:q̃ in
plicant contradictionem.¶ De posi=
tione vero implicante sit exemplum
Si affirmatiue respondeas ad pri =
mum tibi propositum a me te eẽ epm
sit tibi propositum:qua admissa pro=
ponitur ista.tu es episcopus.si neges
negas verum nõ obligat⁹:quia nõ es
obligatus nisi respondeas affirmatie
ad primum propositum tibi a me.Si
respondisti negatiue.igitur. patz:qa
te non esse epũm est verum. Si ve=
ro concedas.tunc respon des affir =
matiue. tunc proponens aliquid est
tibi propositum et non est aliud q̃ te
esse epum:et quia concedis te non
esse episcopum:concedis repugnans
posito:g̃ male respondes. Respon=
detur p secundam regl'az q̃ positio si
ẽ admittenda nisi sub ꝛdictõe q̃ pmũ
positum ñ sit ĩpossibile posito.mõ sic

non est in proposito:quia primo proponitur te non esse epm qd repugnat posito.s.te esse episcopum.

¶Sequitur de positõe cadente.Et sit tale exemplum sit sortes niger inveritate.ꝛ ponatur tibi sortem esse album donec ꝓponatur tibi aliqd negãd.pꝰ ꝓponat tibi ista sortes ē niger.si ꝯcedis adhuc nõ ꝓponitur tibi aliqd neganduz.ꝛ sic manet põ ꝛ concedis op positum positi:igitur ꝛc.si negas:q̃ ñ manet põ.ꝛ sic negas veruz non obligatꝰ.igitur.rñdet q̃ li donec p̃t teneri inclusiue:vel exclusiue.si inclusiue tũc cadit positio anteq̃ ꝯcludatur.et cũ ꝓponitur vlteriꝰ negandũ ē.et ꝓpõ debet recipi.et negãdum ē sortem eē nigrũ.Et cũ dr negas verũ nõ obligatus.dicendũ est q̃ suz obligatꝰ ꝓ tp̃e ꝓlationis.ꝛ in tp̃e ꝓlationis sortes ē niger pro quo vel in quo manet positũ.si li donec teneatur exclusiue non durat põ nisi vsq aliquod negandum est in ꝓferri ꝛ nõ debz recipi nisi sub hac ꝯditõe q̃ ñ ꝓponit verũ impossibile posito.q̃a si ꝓponatur ĩpossibile posito.idem ē ac si diceret cadit positum in ꝓlatiõe hꝰ:cuiꝰ positũ ĩ ꝓlatione ꝛ eꝯ.qꝛ si positũ cadat sortem eē albũ est cõcedendũ igitur nõ ꝓponitur aliquod negãdũ:igit manet positum.si positum manet sortē esse nigrum est negandũ.igit ꝓponit aliqd negandum igit positio ñ manet ꝛ sic positum manet ꝛ non manet.igitur si positum manet non manet

¶Sequitur de positione renascenti. Et sit tale exẽplum.sit te negatiue respondere tibi ꝓpositum q̃ diu ē verũ ꝛ q̃ cito est falsum cadat.ꝛ cũ est verũ sit tibi ꝓpositũ.ꝛ ꝓponatur ista.tu negatiue rñdes.si cõcedis te negatiue rñdere est falsum.ꝛ sic nõ est positum si cõcedis.cõcedis falsum nõ obligatus.si neges te negatiue respondere ē verum.igitur positũ negas in tp̃e positõis.Dicẽdum q̃ negandũ est te negatiue respondere.Et qñ dicitur negas te negatiue rñderet et negatiue rñdere est tibi positũ.negat:qꝛ cũ tu negas illud ĩ tp̃e ꝓlationis ꝛ pro tp̃e prolationis nõ est positũ.ꝛ sic non negas positum in tp̃e põis. ¶Aliud exemplum sit a aliqd enũciabile cõtingens.ꝛ sit b tm̃ a eē posituz q̃ diu b ē veruz sit b positũ ꝛ qñ est falsuz cadat ꝛ cũ itez ē verum sit positũ. ¶Queritur vtrũ b sit verum vel falsũ.si verũ igit est positũ.igit falsum est tm̃ a eē positũ.et hoc ē b.igitur b est falsuz.si b est falsum b nõ ē positũ ꝛ a ē positũ: ꝛ nõ aliud igitur tm̃ a est positũ igr̃ tãtũ a esse positum est verũ ꝛ hoc ē b igr̃ b est verũ.igitur si b ē verum b ē flm̃ Soluitur.positio nõ est admitẽda qꝛ ponitur q̃ b sit verũ quod est ĩpossibile:qꝛ si b ē veruz tm̃ a est positũ.ꝛ si hꝰ est verum b non est positum igitur.ꝛc

¶Sequitur de alia specie obligationis que est depositio Unde de põ ē obligatio qua quis obligatus in tp̃e obligationis tenetur negatiue respõdere ad depositũ.Exempla patebũt.Et duplex ē depositio:simplex ꝛ composita.Depositio simplex est qua deponitur simplex cathegorica. Cõposita est qua deponitur ypothetica.Et põt vlteriꝰ diuidi sicut diuidebatur põ.iuxta istam spẽm sit prima regula.Omne depositum in tempore obligatiõis est negandũ:vt si hec ꝓponatur.tu es rome in tp̃e obligationis ē neganda. ¶Secunda regula omis põ ꝓpositio repugnans ꝯdictorie deposito est cõcedenda:vt si deponatur hec.tu stas postea ꝓponat eius ꝯdictoria ē cõcedenda.¶Tertia regula est añs ad depositum in tp̃e obligationis ē negandum.qꝛ negato ꝯñte negãduz est añs qꝛ igit in põne obligationis negandũ est depositum.iõ negãdũ ē añs depositi. ¶Quarta regula.sequens forma ex deposito est negãdum vt si ponatur ista .tu curris qua admissa ponatur ista.tu moueris:hec est negãda

¶ Quinta regula in omni de pōne rñ dendum ē pro oī sicut si ꝯdictoriū de positi explicite poneretur. Mā cū aliquid deponitur eiꝰ ꝯdictoriū ponitur ¶ Sexta regula in hac specie obligationis rñdendum est ad ipertinentia ſm eorum qualitates. Juxta istam speciem ponitur tale exemplū. de pono tibi istam homo nō est rationalis. Deinde proponitur tibi ista quilz hō ē rationalis. ꝯcedēda ē: qr oppositum depoīti deinde ista tu es rationalis negānda est qr falsa ⁊ ipertinēs. deinde ista tu es homo. si neges negas verū si ꝯcedis. deinde proponitur tibi ista tu es rōnalis. si concedis. cōtra. prius negasti. Si neges. negas sequens ex opposito de positi ⁊ concesso. Seqtur enī quilz hō est rōalis. tu es hō: ꝫ tu es rōnalis. Soluitur admittendo depoītum. ⁊ qñ proponitur quilz hō ē rationalis ꝯcedendum est qr opppositū depositi. Deinde cū proponitur ista. tu es rōalis. neganda est. deinde cum proponitur ista. tu es hō negāda ē tāq̄ repugnans qr eius ꝯdictoriū est formalr sequēs. sequitur eī quilz hō ē rationalis. tu nō es rōnalis. ꝫ tu non es hō nec est ī conueniēs aliqñ se negare eē hoīem. Notandū est q̄ si imediate pꝰ istā quilz hō est rōnalis fuisset proposita hec tu es hō fuissz cōcedenda tāq̄ vera ⁊ imptinēs. Deiñ ista tu es rōnalis fuisset concedenda tanq̄ sequēs. ¶ Secundū exemplum deponatur ista. alique propōes sunt similes ⁊ voco sīles in veritate et falsitate. deiñ proponat ista. deus est ⁊ hō ē asinus sunt propōes. si neges negas verū ⁊ impertinēs. si concedis proponatur ista. deus est. ⁊ hō est asinꝰ sunt sīles. Si concedis: ꝯcedis impertinēs si neges: negas sequens ex opposito deponenti ⁊ cōcesso. Sequitur enī oēs propōes sunt sīles. deus ē ⁊ hō ē asinꝰ sunt propōes. igit deus est ⁊ hō est asinus sunt sīles. Rñdet admittendo de positionē ⁊ depositum cōcedēdo istaz statim post de positū propositā scz deꝰ est ⁊ homo est asinus sunt ꝓpositōes Et vlteriꝰ cū dr ista tanq̄ sequens ex opposito depositi ⁊ bene ꝯcesso deꝰ est ⁊ homo est asinus sunt sīles. Et cū dicitur q̄ sit ipertinens deposito. concedit: est tñ pertinens posito ⁊ bñ concesso. ¶ Aliud exemplum deponatur ista. aliquid est tibi positum argue et solue sicut arguisti ⁊ soluisti de ista nihil est tibi positum in alia specie obligationis que est positio ⁊ conformiter si deponatur ypothetice: que ē de positio deposita arguas ⁊ soluas ac si ponerētur eaq̄ ꝯtradictorie ⁊ de hoc visum est in alia specie obligationis scilz in positione. ¶ Aliud exemplum ⁊ cum hoc exemplo de mirtione pōis ⁊ depōnis. ⁊ depono tibi istam aliquis homo non currit. ⁊ pono tibi istā nullum aīal currit ⁊ q̄ sustineas tā positum q̄ depositum. Si admittas proponatur ista aliquis hō ñ currit hoc ē depositū igitur negandū. deinde proponatur ista aliquod aīal currit: hoc est oppositū positi. igitur negandum deinde ista cuilibz hō currit hec est sequens. igitur concedēda. proponatur ista aliquis homo currit: concedēda ē quia sequens. deinde ista aliqꝫ anīal currit. Si neges. ꝯ. sequitur ex ꝯcesso igitur concedēda. sequit enī aliqs hō currit igitur aliquod aīal currit. si cōcedatur cōceditur oppositū positi igitur: dr non admitendo obligationem ¶ Pro quo notandum est q̄ qñ fit obligatio ex duabus speciebus obligationis quarū vna repugnat alteri semp vbicunq̄ fit obligatio est neganda sic est in proposito. ¶ Sequitur de alia specie obligationis que est peticio.

¶ Sequitur de petitione que est vna species obligationis obligans aliquem ad actum circa obligatuz excercendum expressum in enūciabilr. verbigratia peto te concedere te esse rationalem. Et differt a pōne. quia positio obligat ad sustinendum petitio vero ad aliquem actum circa obli

gatum exercendum. ¶ Petitionuz que dam dicitur absolua: vt peto te cõcedere te eẽ rõnalem: Alia ẽ respectiua vt peto te cõcedere primũ ꝓpositum a me. Circa istam spẽm obligationis ꝓ regula teneatur ꝙ ipossibile nõ est cõcedendũ nisi fiat petitio ꝙ ipossibile le ꝛedatur: et facta petitõe: vt impossibile ꝛcedatur. si fiat cõcessio petitionis nõ est inconueniens ꝛcedere ipossibile. Juxta istam spẽz obligationis sit primo tale exẽplũ. peto te concedere hoiem eẽ asinum si admittas. deiñ ꝓpono tibi istam. homo ẽ asin⁹. si concedas concedis impossibile: g̃: male. si negas. ꝛtra. negas petitum qd̃ fuit te ꝛcedere homiem eẽ asinũ ꝛ admisisti et non fecisti: igitur male. soluit. adissa petitione non est incõueniẽs ꝛcedere impossibile fctã petitõe: vt impossibile cõcedatur. ¶ Aliud exẽplum. peto te cõcedere vnum solũ. deide propono tibi istam. de⁹ est: concedẽda ẽ. deinde ꝓpono tibi istã aliquid est si neges negas sequens. igit male rñdes. Sequitur ei de⁹ est: g̃ aliquid ẽ. si ꝛcedas. ꝛtra petitum fuit a te concedere vnum solũ ꝛ ꝛcessisti plura: g̃ male respondisti. Soluitur. ꝙ ista non dz concedi. cũ ꝓponatur aliq̃d ẽ ꝓpter cõcessionẽ hui⁹ de⁹ ẽ: nec dz negari: nec dz ad eam rñderi nisi per excusationem. ¶ Aliud exẽplum. peto te non rñdere ad primum ꝓponendũ a me. deiñ propono tibi istam. de⁹ est. si cõcedis vel negas vel dubites facis ꝗ petitionem igitur male si ñ rñdes. Contra. hec est ncẽtia de⁹ est: igitur dz concedi. rñdet ꝙ admissa petitione ad istam. de⁹ ẽ ñ debes rñdere. videtur tñ ꝙ ista petitio non sit logicalis: sz magis vulgaris. ꝛ q̃libet talis petitio: vt peto te tacere: peto te non respondere. ¶ Aliud exẽplum. peto te ꝛcedere hoiez eẽ asinum. deiñ ꝓpono tibi istã.. tu ꝛcedis homiem eẽ asinuz. si cõcedas: ꝛcedis falsum qd̃ non fuit petitũ te ꝛcedere g̃ male. si neges. contra. te concedere homiem eẽ asinũ fuit petitũ ꝛ non cõcessisti: ergo male. Soluitur. ꝙ cuz ꝓpono istã tu ꝛcedis hoiez eẽ asinũ ẽ negãda: qꝛ non fuit petitũ vt tu ꝛcederes illam: tu concedis hoiem eẽ asinũ. nihilominus debes concedere istã. hõ ẽ asinus ꝛ fit satis petitioni. ¶ Aliud exemplũ. peto te male rñdere ad istã. deus est. deinde ꝓpono tibi istã. deus est qualitercunqz respõdes quero a te male an bene respondes. si bene ꝛ petitum fuit a te male rñdere ad deuz esse sequitur ꝙ fecisti ꝛtra petitũ: g̃ male rñdisti. Si autem male rñdisti: g̃ satis fecisti petitioni. ꝛ ꝓ ꝛñs bene rñdisti igitur. si male rñdisti bñ rñdisti. Soluitur. ꝙ petitio ñ est admittẽda cũ nõ est in ptãte respondentis. vt satis faciat petitum: sed admissa ista petitione nullus põt satisfacere. ¶ Aliud exemplum pono te regem sedere vel ñ sedere deinde ꝓpono tibi istam rex sedet si concedis: ꝛcedis dubiũ non obligatus: g̃ male. qꝛ lz tu sis obligat⁹ ad cõcedendum regem. sedere vel non sedere. tñ non es obligatus ad ꝛcedendum regez sedere. si neges. negas dubium: g̃ male. si dubites. deiñ ꝓpono tibi istam. rex ñ sedet. si concedas concedis dubium ad qd̃ nõ es obligat⁹: g̃ male rñdes qꝛ lz sis obligatus ad concedendum regẽ sedere vel non sedere tñ nõ es obligatus ad ꝛcedendũ regẽ non sedere. si neges. negas dubium ad qd̃ nõ es obligatus: g̃ male rñdes si dubie rñdes. ꝗ. petitũ fuit te concedere regẽ sedere vl nõ sedere. sz neutrum fecisti: g̃ male rñdisti. Soluit ꝙ sicut aliq̃s peteret ꝙ dz sorti equũ vl bouem in ptãte eius ẽ dare quãcunqz equuz vel bouẽ ad satisfaciendũ petitioni. ita in ꝓposito in ptãte respõdentis est ꝛcedere quãcunqz voluerit de his duabus. rex sedet: vl null⁹ rex sedet. Aliter dicũt quidẽ ꝙ querendũ ẽ ab opponente vtruz velit ꝙ in ptãte rñdentis sit concedere h⁹ vel illud. Et si opponenti h⁹ placet rñdens satisfacit petitioni ꝛcedendo quãcunqz istarum duarũ voluerit. Si aũt velit op

ponēs q̃ non sit in ptāte respōdentis debet certificare rñdentez quā ptem velit. ⁊ sic rñdens ꝓcedat ⁊ nisi respondens sic certificet: nō est admittenda petitio: qz in hac obligatione rñdens dz esse certus. Ex his que supficialiter dicta sunt circa istas quatuor spēcies obligationis. s. impōnem positionē depōem ⁊ petionem p̄t diligens scolaris videre quid sit dicendum circa alias duas spēs obligatōnis. s. dubitationem et sit verum.

Impressum est parisij hoc opusculuz sophismatuz obligationū ac insolubilium litteratissimi viri magistri alberti de saxonia opa ac ipensa. Magistri felicis baligault (prius tñ exactissime emendatuz) In aedibus eregione domus collegiate Remensis nup cōstructis ymagine diui stephani ornatis. Anno ab incarnatione dnica millesimo q̄dringētesimo nonagesio q̄nto.

¶ Tabula sophismatum Alberti de Saxonia. Et primo de prima parte.

¶ Sophismata secunde partis.

Omnis homo videt oẽm hominem p̃ter sortem. lx.
Decem p̃ter q̃nq̃ sunt q̃nq̃. lxi.
Quelibet decem preter quinq̃ sunt quinq̃. lxii.
Omnis homo videt omnem hominẽ preter se. lxiii.
Oĩs homo p̃ter sortẽ excipitur .lxiiii.
Quodlibet enunciabile preter vnum est verum. lxv.
Omne enunciabile preter verum est falsum: lxvi.
Sortes bis vidit oẽm homiẽm preter platonem. lxvij.
Omne anial est irrationale preter hominem. lxviii.
Omnis homo preter istos ferunt lapidem. lxx.
Nullus homo legit parisius nisi ipse sit asinus. lxxi.
Si nullum tempus est aliquod tempus est. lxxii.
Si tu es vbiq̃ tu nõ es vbiq̃. lxxiii.
Si tu scis te esse lapidez tu nõ scis te esse lapidem. lxxiiii.
Sortes dicitverum si solus p̃o loquitur. lxxv.
Si sortes fingit se esse ypocritã sor̃s non est ypocrita. lxxvi.
Sor̃ fingit se errare: g̃ errat. lxxvii.
Si sortes dicit verum: sor̃s dicit falsum. lxxviii.
Si oĩs substantia est ens. oẽ non ens est non substantia. lxxix.
Si nullũ a est b. oẽ nõ b est nõ a. lxxx.
Si sortes non est hõ ⁊ non est non hõ sortes non est. lxxxi.
Si oĩs hõ aial non est oĩs hõ substantia nõ est aliq̃ s̃ba aial nõ est. lxxxii.
Si oẽ q̃d non est a est b: et nullũ c ẽ a oẽ c est b. lxxxiii.
Si anial est sortes: et homo est sortes hõ est animal. lxxxiiii.
Si oĩs p̃po est: omnis propositio est vera. lxxxv.
Si nulla substantia est nullum ens est. lxxxvi.
Si sortes est si plato est homo est asinus. lxxxvii.
Si albedo inest homini homo est albus. lxxxviii.
Si a est b: non a ẽ non b. lxxxix.
Si iusticia est virtus iusticia est vicium. xc.
Si videns est sensatum cecum est insensatum. xci.
Si duplum est multiplex subduplum est submultiplex. xcii.
Si album est coloratum magis albũ est magis coloratuz xciii.
Si aliqua p̃positio est falsior ista. deus est deus. tunc ista est falsa deus est deus. xciiii
Si albedo addita corpori facit ipsum albuz albedo est alba. xcv.
Si a et b adduntur c ⁊ a reddit c magis bonum q̃ b reddat ip̃m tunc a est magis bonum q̃ b. xcvi.
Si ethiops est albus ꝓm dentes: ergo ethiops est albus. xcvii.
Sortes d̃r̃t ab aĩali. xcviii.
Omnis homo d̃r̃t ab hoĩe. xcix.
Sor̃s nõ d̃r̃t nisi ab asino. c.
Nihil nõ idẽ aĩali est hõ. ci.
Sortes non est aliud q̃ homo ⁊ q̃ animal. cii.
Sortes est fortior hoĩe ciii.
Aĩal quod est debilius musca ẽ fortius oĩ animali. ciiii.
Sol est maior q̃ aliqua stella. cv.
Decem sunt gn̄a gn̄alissima. cvi.
Sortes est ita sapiẽs sicut aliquis homo. cvij.
Sor̃s ẽ ita sapiens sic oĩs hõ. cviii.
Sortes est ita magn⁹ sicut sortes erit magnus. cix.
Materia caret forma. cx.
Aĩa intellectiua d̃escit. cxi.
Sor̃ ig̃rat aliquã p̃põem. cxii
Ignorato motu ig̃rat natura. cxiii.
Immediate sunt ptes ꝓtinui. cxiiii.
Homo incipit eẽ alb⁹ q̃n̄ null⁹ homo incipit esse albus. cxvi.
Sortes ĩcipit esse colorat⁹. cxvii.
Deus incipit esse in a instanti sit a instans presens. cxviii.
Sortes incipit eẽ hõ p⁹ q̃ fuit homo p decem annos. cxix.

Sortes incipit eē ſi eſt ⁊ nō fuit. cxx.
Sortes et plato icipiūt eſſe. cxxi.
Jā incepit eē oē quod eſt. cxxii.
Sortes icipit eē alter illoꝝ. cxxiii.
Albū icipit eē ſoꝝs. cxxiiii.
Equum platonis ſortes incipit equitare. cxxv.
Soꝝs icipit ſcire oēz ꝓpōez. cxxvi.
Soꝝ icipit ſcire tres ꝓpōes. cxxvii.
Unam ꝓpoſitionem ſortes incipit ſcire. cxxviii.
Soꝝ icipit ſcire plꝛa q̄ plato. cxxix.
Sortes incipit ſcire plura q̄ incipit ſcire. cxxx.
Quod eſt calidum incipiet eſſe frigidum. cxxxi.
Calidiſſimū icipit eē frigidū cxxxii.
Cuilz hoī ſilis deſinit eē plo. cxxxiii.
Soꝝs deſinit eē ſilis plōni. cxxxiiii.
A et b deſinunt eſſe talia qualia ipſa ſunt. cxxxv.
Soꝝs deſinit eſſe albiſſimus. cxxxvi.
A deſinit eē:nō deſinēdo eē. cxxxvii.
Sortes eſt albior q̄ plato incipit eſſe albus. cxxxviii.
Soꝝs ē albior q̄ plato immediate pꝰ hoc erit albus. cxxxviii.
Soꝝs icipit eſſe albior q̄ plato incipit eſſe albus. cxxxix.
Soꝝ imediate pꝰa erit ſenior q̄ plato immediate pꝰ a. cxl.
Soꝝ prius icipit hr̄e eē q̄ icipit habere fuiſſe. cxli.
A ſpatiū incipit eē ptrāſt. cxlii.
A ſpaciū incipiet eē ptrā. cxliii.
Soꝝs incipiet pertranſiuiſſe a ſpacium. cxliiii.
A corpus icipiet eē bipedale. cxlv.
A et b ſua medietas ſimul deſinunt eſſe. cxlvi.
A ſil incipiet eē albū ⁊ nigrū. cxlvii.
A incipiet eſſe ſup b cxlviii.

¶ Sophiſmata tertie partis.

Aliqs homo generabitur. i.
Aliqs homo eſt mortuus. ii.
Dis ſenex eſt mortuus. iii.
Senex erit puer. iiii.
Juſtus dānabitur iuſte. v.
Juſte dānabitur iuſtus. vi.
Album erit nigrum. vii.
Deus erit cras. viii.
Deus in q̄lz iſtanti erit ñ exñs. ix.
Adam et noe fuerūt. x.
Helena pepit decem filios. xi.
Dis homo fuit in iſta domo. xii.
Dē aīal fuit in archa noe. xiii.
Album fuit diſputaturum. xiiii.
Nō ſcribētē poſſibile ē ſcribē. xv.
Dis hō p̄t eſſe aſinus. xvi.
Dis gradus zodiaci p̄t eſſe ſuper nr̄z orizontem. xvii.
In oēs ptes continuū poteſt eſſe diuiſum. xviii
Impoſſibile poſſibile ē eē verꝝ xix.
Soꝝs p̄t ſcire plura q̄ ſcit. xx.
Soꝝs tm̄ pōdus p̄t portare q̄tuz pondus p̄t portare. xxi.
Dis hō de neceſſitate ē aīal. xxii.
Dē creās de nccte eſt deus. xxiii.
Dē qd ē dū ē nccte eſt eſſe. xxiiii.
Si ſoꝝs currit nccio mouet. xxv.
Si ſoꝝs nccio eſt mortuꝰ ſortes nccio eſt viuus. xxvi.
Chymeram nccte ē eē chyērā. xxvii.
Equū nō ꝓtingit eē hoīem. xxviii.
Dē qd ꝓtingit eſſe eſt ens. xxix.
Dēm hoīem ꝓtingit currere. xxx.
Ex vis īpoſſibile ē ſeq̄ fl̄m. xxxi.
A ſoꝝs ſcit eē verū. xxxii.
A ſortes ſcit eſſe a. xxxiii.
Soꝝ prēz ſuū credit eē aſinū xxxiiii.
Soꝝ appet eē aliū ab iº qd ē. xxxv.

¶ Sophiſmata quarte partis.

Nccte ē nō hoīem eſſe riſibilē. i.
Nullum nccīm ē hoīem currere. ii.
Dē corpꝰ nō eſſe hic ē poſſibile. iii.
Contingēs eſt ad vtrūlz nullū hoīem eſſe ſortem. iiii.
Dē aīal eē hoīem ē īpoſſibile. v.
Impoſſibile eſt aliud q̄ aſinum te genuiſſe. vi.
Impoſſibile nō ē hoīez eē aſinū. vii.

¶ Finit tabula.

2

Paris
495

Alberti
de
Saxonia
Sophis
mata